

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

«Η ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ, ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΩΝ
ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ ΆΛΕΞΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΤΗΣ
ΖΩΝΖΗΛΟΥ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ Α.
(ΔΕΚΤΟΡΑΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ, Γ.Π.Α.)

ΑΘΗΝΑ 2010

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ
ΖΩΝΖΗΛΟΥ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

« Η διερεύνηση του χαρακτήρα, των χρήσεων και της κάλυψης των σύγχρονων αναγκών των επισκεπτών των χώρων πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού»

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΠΑΠΑΦΩΤΙΟΥ ΜΑΡΙΑ

Λέκτορας, Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Γ.Π.Α., ως Επιβλέπουσα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Δ/τρια Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Γ.Π.Α., ως μέλος

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Επίκουρος Καθηγητής, Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Γ.Π.Α., ως μέλος

ΑΘΗΝΑ 2010

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

*Στον αγαπημένο μου σύζυγο για την αμέριστη
βοήθεια του στην εκπλήρωση ενός ονείρου μου...*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ.....	X
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	XII
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	XIV
ABSTRACT.....	XVII
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	XIX
1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΗΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΠΑΡΚΩΝ.....	26
2. ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	34
2.1. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.....	34
2.1.1. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ, ΤΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ Η ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ.....	35
2.1.2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΙΑΣ ΠΟΛΗΣ, ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ Η ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ.....	36
2.1.3. ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.....	36
2.1.4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	40
2.1.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ.....	41
2.1.6. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.....	41
2.1.7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ.....	42
2.1.8. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	43
2.1.9. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ.....	43
2.1.10. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	43
2.1.11. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ.....	45
2.2. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΨΥΧΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.....	46
2.2.1. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΆΘΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΨΥΧΗ.....	46
2.2.2. ΠΑΙΧΝΙΔΙ.....	47
2.3. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	49
2.3.1. ΜΙΚΡΟΚΛΙΜΑ.....	51
2.3.2. ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ.....	55
2.3.3. ΗΧΟΡΡΥΠΑΝΣΗ.....	57
3. ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.....	60
3.1. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ.....	62
4. ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ.....	66
4.1. ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ - ΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ.....	66
4.2. ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ.....	70
4.3. ΟΙ ΑΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ.....	71
4.4. ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΜΕΣΑ Η ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ.....	71

4.4.1. ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ.....	71
4.4.1.1. Περιαστικά πάρκα.....	73
4.4.2. ΦΥΣΙΚΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	75
<u>5. ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΙΑ ΧΩΡΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ.....</u>	<u>77</u>
5.1. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ.....	78
<u>6. ΘΕΣΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ.....</u>	<u>82</u>
6.1. ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΕΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	82
6.2. ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	83
6.2.1. ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.....	83
6.2.2. ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.....	84
6.3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	85
<u>7. ΟΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ Ν.ΑΤΤΙΚΗΣ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ.....</u>	<u>88</u>
7.1. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ.....	88
7.2. ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	89
7.2.1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	89
7.2.1.1. Γενικά στοιχεία Δήμου Γαλατσίου.....	89
7.2.1.2. Ιστορικό πλαίσιο Δ. Γαλατσίου.....	91
7.2.1.3. Αξιοθέατα και γνωστά σημεία του Δ. Γαλατσίου.....	92
7.2.2. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	96
7.2.3. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	98
7.2.3.1. Χώροι και διαδρομές εντός του Άλσους Βεΐκου.....	100
7.2.3.2. Στοιχεία Χλωρίδας.....	101
7.2.3.3. Περιγραφή Υπαίθριου εξοπλισμού.....	102
7.2.3.4. Εγκαταστάσεις Πολιτισμού και Αναψυχής στο Άλσος Βεΐκου.....	105
7.2.3.5. Αθλητικές Εγκαταστάσεις του Άλσους Βεΐκου.....	106
7.2.3.6. Καθαρότητα του χώρου του Άλσους Βεΐκου.....	108
7.2.3.7. Φύλαξη του χώρου του Άλσους Βεΐκου.....	108
7.2.3.8. Πρόσβαση στο χώρο του Άλσους Βεΐκου.....	109
7.2.4. ΚΑΤΟΨΗ ΧΩΡΟΥ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	111
7.3. ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ).....	112
7.3.1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	112
7.3.1.1. Γενικά στοιχεία Δήμου Παλαιού Φαλήρου.....	112
7.3.1.2. Ιστορικό πλαίσιο Δ. Παλαιού Φαλήρου.....	113
7.3.1.3. Αξιοθέατα Δήμου Παλαιού Φαλήρου.....	115
7.3.2. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	116
7.3.3. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	117

7.3.3.1. Χώροι και διαδρομές εντός του Πάρκου Φλοίσβου	119
7.3.3.2. Στοιχεία Χλωρίδας	120
7.3.3.3. Περιγραφή Υπαίθριου εξοπλισμού	122
7.3.3.4. Εγκαταστάσεις Πολιτισμού και Αναψυχής στο Πάρκο Φλοίσβου	126
7.3.3.5. Καθαρότητα του χώρου Πάρκου Φλοίσβου.....	129
7.3.3.6. Φύλαξη του Πάρκου Φλοίσβου.....	130
7.3.3.7. Πρόσβαση στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου.....	130
7.3.4. ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	132
7.3.5. ΚΑΤΟΨΗ ΧΩΡΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	134
7.4. ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	135
7.4.1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	135
7.4.1.1. Γενικά στοιχεία Δήμου Αμαρουσίου	135
7.4.1.2. Ιστορικό Πλαίσιο Δήμου Αμαρουσίου.....	136
7.4.1.3. Αξιοθέατα Δήμου Αμαρουσίου	137
7.4.2. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	138
7.4.2.1. Αρμόδιος Φορέας Διαχείρισης - Ιδιοκτησιακό καθεστώς.....	143
7.4.3. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	143
7.4.3.1. Χώροι και διαδρομές εντός του Κτήματος Συγγρού.....	145
7.4.3.2. Στοιχεία Χλωρίδας	147
7.4.3.3. Περιγραφή Υπαίθριου εξοπλισμού	148
7.4.3.4. Κτιριακές εγκαταστάσεις Κτήματος Συγγρού	151
7.4.3.5. Καθαρότητα του χώρου Κτήματος Συγγρού.....	157
7.4.3.6. Φύλαξη του Κτήματος Συγγρού.....	157
7.4.3.7. Προσβάσεις Κτήματος Συγγρού.....	158
7.4.4. ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	159
7.4.5. ΚΑΤΟΨΗ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	162
<u>ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ .....</u>	<u>163</u>
<u>8. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....</u>	<u>165</u>
<u>9. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ .....</u>	<u>167</u>
9.1. ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	167
9.2. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	167
9.3. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	168
9.4. ΣΥΝΤΑΞΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ	169
9.4.1. ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	169
9.4.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ	171
9.4.3. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	171
9.4.4. ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.....	171
9.5. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ	172

10. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	176
10.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	176
10.1.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1 - 10).....	176
10.1.2. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ, ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 11 - 16). ...	181
10.1.3. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 17 - 20).....	184
10.1.4. ΦΥΤΕΥΣΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 21 - 24).	187
10.1.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 25 - 27).	189
10.1.6. ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 28 - 31).	191
10.1.7. ΦΥΛΑΞΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 32 - 34).	192
10.1.8. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 35 - 39).	193
10.2. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	197
10.2.1. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	197
10.2.2. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	202
10.2.3. ΦΥΤΕΥΣΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	205
10.2.4. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.	208
10.2.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	211
10.2.6. ΦΥΛΑΞΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.	214
10.2.7. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ.....	216
10.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	221
10.3.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1 - 10).	221
10.3.2. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ, ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ. (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 11 - 16).	225
10.3.3. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 17 - 20).	229
10.3.4. ΦΥΤΕΥΣΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 21 - 24).....	231
10.3.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 25 - 27).....	233
10.3.6. ΑΡΜΟΔΙΟ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 28 - 31).	235
10.3.7. ΦΥΛΑΞΗ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 32 - 34).	237
10.3.8. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 35 - 39).	238
10.4. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	241
10.4.1. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	241
10.4.2. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.	245
10.4.3. ΦΥΤΕΥΣΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.	247
10.4.4. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	249
10.4.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.	252
10.4.6. ΦΥΛΑΞΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	254
10.4.7. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ.....	257
10.5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	262
10.5.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1 - 10).	262

10.5.2. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ, ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 11 - 16)	266
10.5.3. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ. (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 17 - 20)	270
10.5.4. ΦΥΤΕΥΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 21 - 24)	272
10.5.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 25 - 27)	274
10.5.6. ΑΡΜΟΔΙΟ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 28 - 31)	276
10.5.7. ΦΥΛΑΞΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 32 - 34)	278
10.5.8. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ (ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 35 - 39)	279
10.6. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	282
10.6.1. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	282
10.6.2. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	287
10.6.3. ΦΥΤΕΥΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	289
10.6.4. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	291
10.6.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	294
10.6.6. ΦΥΛΑΞΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	296
10.6.7. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	298
10.7. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	303
11. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ	309
11.1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	309
11.1.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	309
11.1.2. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ	310
11.1.3. ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ	311
11.1.4. ΦΥΤΕΥΣΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	313
11.1.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	313
11.1.6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	314
11.1.7. ΦΥΛΑΞΗ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	315
11.1.8. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ	315
11.1.9. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ	317
11.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	318
11.2.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	318
11.2.2. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	318
11.2.3. ΑΙΤΙΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	319
11.2.4. ΦΥΤΕΥΣΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	320
11.2.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	321
11.2.6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	321
11.2.7. ΦΥΛΑΞΗ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	322
11.2.8. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	322
11.2.9. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ	323
11.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	325
11.3.1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	325
11.3.2. ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	325

11.3.3. ΑΙΤΙΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	327
11.3.4. ΦΥΤΕΥΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	328
11.3.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	328
11.3.6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	329
11.3.7. ΦΥΛΑΞΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	329
11.3.8. ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	330
11.3.9. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ.....	331
11.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	333
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ .....</u>	<u>335</u>
ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	335
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	339
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	346
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' .....</u>	<u>349</u>
<u>ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.....</u>	<u>350</u>
<u>ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Β.....</u>	<u>359</u>
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' .....</u>	<u>365</u>
<u>I. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ.....</u>	<u>366</u>
<u>II. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ .....</u>	<u>391</u>
<u>III. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ .....</u>	<u>415</u>
<u>IV. ΔΙΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΆΛΣΟΥΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΠΑΡΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ .....</u>	<u>440</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

- ΑΟΚΚ:** Διεύθυνση Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού
- ΔΕΚ:** Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- ΔΕΠΥ:** Σύνδρομο Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητας (ADHD)
- ΔΕΥΑΘ:** Δημοτική Επιχείρηση Αποχέτευση Θεσσαλονίκης
- ΓΟΚ:** Γενικός Οικοδομικός Κώδικας
- ΕΔΜ:** Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων
- ΕΕ:** Ευρωπαϊκή Ένωση
- ΕΜΠ:** Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- ΕΤΕΡΠΣ:** Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων
- ΕΥΔΑΠ:** Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
- ΕΥΠΕ:** Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος
- ΖΟΕ:** Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου
- ΙΧ:** Ιδιωτικής Χρήσης
- ΚΑΠΑΨ:** Κέντρο Αποκατάστασης Πολιτικών Αναπήρων Ψυχικού
- ΚΒΠΝ:** Κώδικας Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας
- ΚΑΣ:** Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο
- ΚΕΒΟΠ:** Κέντρο Εκπαίδευσης Βαρέων Όπλων Πυροβολικού
- ΚΕΔΒ:** Κέντρο Εκπαίδευσης Διαβιβάσεων
- ΚΕΔ:** Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου
- ΚΠΣ:** Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
- ΚΣΝΜ:** Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων
- ΜΚΟ:** Μη Κυβερνητική Οργάνωση
- ΜΜΕ:** Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
- ΜΜΜ:** Μέσα Μαζικής Μεταφοράς
- Ν:** Νόμος
- ΝΔ:** Νομοθετικό Διάταγμα
- ΟΤΑ:** Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ΠΔ:** Προεδρικό Διάταγμα
- Σ:** Συντάγματος
- ΣτΕ:** Συμβούλιο της Επικρατείας
- ΤΕΕ:** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος

ΥΑ: Υπουργική Απόφαση

ΥΕΘΑ: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

ΥΠΕΧΩΔΕ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης

Χ.Π.: Χώρος Πρασίνου

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η περάτωση της εργασίας αυτής δε θα είχε επιτευχθεί χωρίς τη συμβολή ενός σημαντικού αριθμού ανθρώπων, οι οποίοι συνέδραμαν καθοριστικά. Καταρχήν οφείλω να ευχαριστήσω θερμά όλους τους αξιότιμους Καθηγητές, που είχα την τύχη και την τιμή να τους έχω ως Ακαδημαϊκούς Δασκάλους κατά τη παρακολούθηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και συγκεκριμένα τους:

✓ Κα **Παπαφωτίου Μαρία**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και Διευθύντρια του Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου του Γ.Π.Α.,

✓ Κο **Νεκτάριο Α. Παναγιώτη** Επίκουρο Καθηγητή του Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Γ.Π.Α.,

✓ Κα **Ακουμιανάκη-Ιωαννίδου Αναστασία**, Επίκουρη Καθηγήτρια Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου Γ.Π.Α.,

✓ Κα **Παρασκευοπούλου Αγγελική**, Λέκτορα του Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου του Γ.Π.Α.,

✓ Κα **Χρονοπούλου-Σερέλη Αικατερίνη**, Καθηγήτρια και Διευθύντρια Εργαστηρίου Γενικής και Γεωργικής Μετεωρολογίας του Γ.Π.Α.,

✓ Κο **Ρούσσο Πέτρο**, Λέκτορα Εργαστηρίου Δενδροκομίας του Γ.Π.Α.,

✓ Κα **Τζουτζούκου Χρυσούλα**, Λέκτορα Εργαστηρίου Δενδροκομίας του Γ.Π.Α.

Ιδιαίτερα μνεία οφείλω να κάνω και να ευχαριστήσω ξεχωριστά την Λέκτορα και επιβλέπουσα μου Κα Παρασκευοπούλου Αγγελική για την καθοριστική καθοδήγηση, τα εποικοδομητικά σχόλια, την στοχευμένη κριτική και την αμέριστη υπομονή που έδειξε για την εκπόνηση της παρούσας Διατριβής.

Επίσης, ιδιαίτερες ευχαριστίες στην Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κα Παπαφωτίου Μαρία και στον Επίκουρο Καθηγητή Κο Νεκτάριο Α. Παναγιώτη, για το πολύτιμο ενδιαφέρον τους και την υπομονή τους στη μελέτη και την εξέταση της Διατριβής μου.

Στο προσωπικό του Εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου του Κο Μπερτσουκλή Κωνσταντίνο και Κο Ντούλα Νικόλαο, για την ευγενική και πρόθυμη βοήθεια τους, σε οποιαδήποτε στιγμή κι αν αυτή τους ζητήθηκε.

Επιπρόσθετα εκφράζω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου σε όλους τους συμφοιτητές μου με τους οποίους ήμουν συνταξιδιώτισσα σε αυτό το τόσο ενδιαφέρον ταξίδι της γνώσης, για την αγαστή συνεργασία τους και την ευγενή άμιλλα τους.

Τέλος, ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ στο σύζυγο μου Δήμο - Αδαμάντιο Ι. Πατρίκο για την απόλυτη συμπαράσταση, κατανόηση, βοήθεια, στήριξη και υπομονή του, αλλά και για την ενεργό συμμετοχή του, καθόλα τα στάδια της εκπόνησης της Εργασίας μου.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η δημιουργία υπαίθριων χώρων πρασίνου αρχίζει από τα πρώτα στάδια του πολιτισμού, αλλά δεν είχε τη στενή έννοια της διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων πρασίνου, παρά μόνο της ανάπλασης, ακόμη και της οργάνωσης περιοχών.

Σήμερα, η ανάγκη για τη δημιουργία υπαίθριων χώρων πρασίνου και πάρκων είναι αδιαμφισβήτητη. Η αξία τους για την αναψυχή, τον αθλητισμό, την τέχνη, τον πολιτισμό, την οικολογία και τη βιοποικιλότητα είναι εξίσου σημαντική για τον αιώνα όπου διανύουμε, όσο και για τους προηγούμενους αλλά φυσικά και τους επόμενους. Η δημιουργία νέων πάρκων και ελεύθερων χώρων πρασίνου, θα πρέπει να συνεχιστεί ως κληρονομιά για τις μελλοντικές γενεές, με σχέδια που θα αντέξουν το πέρασμα του χρόνου και θα αγαπηθούν εξίσου το ίδιο.

Διεθνείς προσπάθειες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος κοντά στα σημεία όπου οι άνθρωποι ζουν και εργάζονται, δηλαδή τους μικρούς χώρους πρασίνου στις πόλεις και για τα οφέλη τους για τους ανθρώπους είναι πολύ μικρές και μείζονος σημασίας. Μελέτες ωστόσο, δείχνουν ότι η παρουσία αυτών των φυσικών περιοχών συμβάλλει στην αύξηση της ποιότητας της ζωής με πολλούς τρόπους. Εκτός από πολλά περιβαλλοντικά και οικολογικά οφέλη η αστική φύση παρέχει σημαντικά κοινωνικά και ψυχολογικά οφέλη για τις ανθρώπινες κοινωνίες, και εμπλουτίζουν την ανθρώπινη ζωή με νοήματα και συναισθήματα.

Το κύριο μέλημα της παρούσας πτυχιακής μελέτης είναι η ανάλυση και αξιολόγηση του χαρακτήρα τριών μεγάλων αστικών χώρων πρασίνου (Άλσος Βεΐκου, Πάρκο Φλοίσβου και Κτήμα Συγγρού) που βρίσκονται στο νοητό άξονα το οποίο ενώνει τα βόρει-ανατολικά με τα νότιο δυτικά προάστια των Αθηνών και την διερεύνηση των απόψεων των επισκεπτών ως προς όφελος των σωματικών, ψυχικών και κοινωνικών αναγκών τους.

Η έρευνα βασίστηκε στην πραγματοποίηση επί τόπου επισκέψεων και τη συμπλήρωση εν ήδη συνεντεύξεων ερωτηματολογίων από τους επισκέπτες των τριών χώρων πρασίνου. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε συνολικά 39 ερωτήσεις κυρίως κλειστού τύπου αλλά επίσης ανοικτού τύπου και ερωτήσεις με φίλτρα οι οποίες είχαν καταταχισθεί σε οκτώ θεματικές ενότητες. Τα θέματα που διερευνώνται είναι η πρόσβαση, ο χρόνος, η συχνότητα και η διάρκεια επίσκεψης, το είδος των δραστηριοτήτων και οι δημοφιλέστεροι επισκεπτόμενοι επιμέρους χώροι εντός του

πάρκου όπου λαμβάνουν χώρα οι δραστηριότητές αυτές, η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης και των υπαρχουσών υποδομών, η ενημέρωση για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης των χώρων πρασίνου, η άποψη των επισκεπτών για την παροχή ασφάλειας και τη φύλαξη του πάρκου, ο βαθμός ικανοποίησης των επισκεπτών για τη συνολική εικόνα και τις παροχές του πάρκου και τέλος, η άποψη των επισκεπτών για τα περισσότερα και λιγότερα θεμιτά χαρακτηριστικά του πάρκου και οι προτάσεις τους για τη βελτίωσή του.

Συμπληρώθηκαν συνολικά 600 ερωτηματολόγια (200 ερωτηματολόγια από κάθε χώρο πρασίνου). Από τα δεδομένα των ερωτηματολογίων (απαντήσεις των ερωτηθέντων) έγινε κατανομή συχνοτήτων και Διμεταβλητή ανάλυση.

Μέρος των αποτελεσμάτων από την έρευνα που διεξήχθη μεταξύ των επισκεπτών στα παραπάνω αστικά πάρκα της Αττικής, παρουσιάζονται στη συνέχεια. Η πρόσβαση στους χώρους για τους άνδρες δεν είναι ικανοποιητική σε αντίθεση με τις γυναίκες και ο κύριος σκοπός επίσκεψης για τις γυναίκες αποτελεί η ηρεμία και η άσκηση (περπάτημα) ενώ, για τους άνδρες η άσκηση της σωματικής τους υγείας, η κοινωνικότητα τους, η μάθηση και ενημέρωση, οι κοινωνικοί σκοποί, το παιχνίδι και η βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια. Οι υποδομές των χώρων για τους άνδρες επαρκείς συγκριτικά με τις γυναίκες ενώ οι άνδρες δηλώνουν άγνοια γνώσης της διαχειριστικής αρχής εν συγκρίσει με τις γυναίκες. Αίσθημα της ασφάλειας για τις γυναίκες λιγότερο σε σχέση με τους άνδρες ενώ παράλληλα η ικανοποίηση των αναγκών από τους χώρους πρασίνου για τους άνδρες όχι αρκετή συγκριτικά με τις γυναίκες.

Μέρος των συμπερασμάτων που προκύπτουν από τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης παρουσιάζονται στη συνέχεια. Οι υπαίθριοι χώροι, οι χώροι των αθλητικών εγκαταστάσεων και η παιδική χαρά του άλσους στο σύνολο τους ικανοποιούν τις ανάγκες των επισκεπτών ως προς τους κυριότερους λόγους επίσκεψής τους. Εύκολη έως μέτρια η πρόσβαση στο χώρο και η πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο. Η φύτευση από αισθητικής εικόνας και φυσικής εμφάνισης είναι ικανοποιητική καθώς και η ποσότητα φύτευσης αρκετή. Η κατάσταση των υφιστάμενων υποδομών του χαρακτηρίζεται ικανοποιητική όχι όμως αρκετή για τις ανάγκες των επισκεπτών. Η υφιστάμενη φύλαξη του χώρου δεν παρέχει απόλυτο αίσθημα ασφάλειας ενώ, η πλειοψηφία δεν γνωρίζει για την

ύπαρξή της αλλά την επιθυμεί. Προτάσεις βελτίωσης του χώρου αφορούν στη σωστή φύλαξη του και την παροχή ασφάλειας, στη καθαριότητα του και στη συντήρηση του.

Λέξεις Κλειδιά: χώροι πρασίνου, πάρκα, οφέλη των πράσινων χώρων, ανάγκες των πράσινων χώρων, αστικό πράσινο, περιαστικό πράσινο, υγεία και χώροι πρασίνου.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

ABSTRACT

INTRODUCTION: The creation of outdoor green spaces have been documented since the earliest stages of civilization, however their design was not dealt with in the same manner as today but were confined to the regeneration and organization of particular spaces.

Today, the need for outdoor green spaces and parks is indisputable. Their significance for recreation, sport, art, culture, ecology and biodiversity has been important in past, is important in the present and of course in the future . The creation of new parks and green spaces, should continue as a legacy for future generations, based on plans that will endure over time and loved by people just the same.

International efforts to protect the natural environment close to where people live and work, i.e. the small green spaces in towns and their benefits to humans, are few but of major significance. Studies have shown that the presence of these natural areas contributes to increasing the quality of life in many ways. In addition to the many environmental and ecological benefits, urban nature provides significant social and psychological benefits to human societies, and enrich human life with meaning and emotion..

The main objective of this study is to analyze and evaluate the design of three major urban green spaces (Alsos Veikou, Flisvos Park and Ktima Syggrou) located on the imaginary axis that connects the northeast suburbswith the southwest suburbs of Athens and investigate the views of visitors to with regards to meeting their physical, mental and social needs during their visits to the sites.

METHODS: The research included a site analysis and questionnaire survey of visitors of the three green spaces studied. The questionnaire included 39 questions divided into eight thematic sections. The survey addressed visitor profile, ease of visitor access, time of day, frequency and duration of visits, main reasons and locations visited within the sites activities taken place, quantity and quality of both planting and structures knowledge of Authority in management, safety, visitor satisfaction for the overall image and facilities of the sites, both favorite and least favorite features of the sites and finally visitor suggestions for improvement.

A total of 600 questionnaires (200 questionnaires from each green space) were completed. Questionnaires data (answers of respondents) were subjected to frequencies and cross tabulation analysis.

RESULTS: The main findings of the research are presented below. Visitor access to the sites is not satisfactory for men as opposed to women. The main purpose of women for visiting the sites are tranquility and exercise (walking), whereas for men physical exercise, social interaction, learning and information, play activities and walk / ride with children / grandchildren. In contrast to women, men described the structures of the sites by as sufficient and showed ignorance of the Authority in management. However women felt less safe during their visits at the sites than men. Overall men were less satisfied than women in meeting their needs from visiting the sites studied.

CONCLUSIONS: In general open spaces, sports facilities and playgrounds consist the main reasons for attracting visitors at the sites studied, access to the sites is described as easy to moderate access. The aesthetic quality and quantity of the planting are described as satisfactory. The condition of the structures present at the sites, are not good enough in the opinion of the visitors. The security services provided at the sites is insufficient in providing a sense of security to the visitor. The majority of visitors stated that they are unaware of their services and request for their provision. Visitor proposals to improve the sites include the provision of security services, cleanliness and maintenance.

Keywords: green spaces, parks, benefits of green spaces, the needs of green space, urban green, suburban green, health and green spaces.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τίτλος της παρούσας Διατριβής αφορά η διερεύνηση του χαρακτήρα, των χρήσεων και της κάλυψης των αναγκών των επισκεπτών τριών διαφορετικών χώρων πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού τα οποία βρίσκονται στο νοητό άξονα που ενώνει τα βόρειο-ανατολικά με τα νότιο-δυτικά προάστια της Αθήνας.

Τα επιστημονικά δεδομένα και στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την συγγραφή της παρούσας Διατριβής συλλέχθηκαν μέσω ανασκόπησης σχετικής διεθνής και ελληνικής βιβλιογραφίας, άρθρων σε περιοδικά, δημοσιευμένες εκθέσεις, επιστημονικά άρθρα, άρθρων σε εφημερίδες και διαδικτυακές πηγές, τα οποία επεξεργάστηκαν ώστε να αποτελέσουν το *Γενικό Μέρος* της μελέτης αυτής. Παράλληλα, το *Ειδικό Μέρος* αποτελείται από δεδομένα που συλλέχθηκαν από την διενέργεια ερωτηματολογίου και την στατιστική τους επεξεργασία μέσω λογισμικού προγράμματος SPSS Statistical Software v.17.0, (SPSS INC, Chicago, USA).

Βασικός σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των επισκεπτών, σε ότι αφορά τη δυνατότητα χρήσης των παραπάνω χώρων πρασίνου ως προς όφελος των σωματικών, ψυχικών και κοινωνικών αναγκών τους σε συνδυασμό με την φυσική κατάσταση και το σχεδιασμό του κάθε χώρου πρασίνου χωριστά αλλά και συνολικά.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της έρευνας διερευνάται για κάθε πάρκο χωριστά:

- ⇒ Η ταυτότητα των επισκεπτών
- ⇒ Το μέσο πρόσβασης και η ευκολία ή η δυσκολία πρόσβασης των επισκεπτών
- ⇒ Ο χρόνος, η συχνότητα και η διάρκεια επίσκεψης των επισκεπτών
- ⇒ Το είδος των δραστηριοτήτων των επισκεπτών και οι δημοφιλέστεροι επισκεπτόμενοι επιμέρους χώροι εντός του πάρκου όπου λαμβάνουν χώρα οι δραστηριότητές αυτές.
- ⇒ Η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης.
- ⇒ Η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα των υπαρχουσών υποδομών.
- ⇒ Η ορθή ενημέρωση των επισκεπτών για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης των χώρων πρασίνου και τον τρόπο στέγασης αυτού.

⇒ Η άποψη των επισκεπτών για την παροχή ασφάλειας και την φύλαξη του πάρκου.

⇒ Ο βαθμός ικανοποίησης των επισκεπτών για την συνολική εικόνα και τις παροχές του πάρκου.

⇒ Η άποψη των επισκεπτών για τα περισσότερα και λιγότερα θεμιτά χαρακτηριστικά του πάρκου και οι προτάσεις τους για την βελτίωσή τους.

Για να επιτευχθεί ο βασικός σκοπός της έρευνας της παρούσας Διατριβής και επομένως, η διερεύνηση των χρήσεων και της κάλυψης των αναγκών των επισκεπτών των χώρων πρασίνου, διενεργήθηκε ένας τύπος ερωτηματολογίου.

Το περιεχόμενο των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου αφορούσε τρεις μεγάλους πράσινους χώρους του Ν. Αττικής, με έκταση άνω των 80 στρεμμάτων και συγκεκριμένα, το Άλσος Βεΐκου (Δήμου Γαλατσίου), το Πάρκο Φλοίσβου (Δήμου Π. Φαλήρου) και το Κτήμα Συγγρού (Δήμου Αμαρουσίου). Τα ερωτηματολόγια απευθύνθηκαν για την συμπλήρωσή τους, στους επισκέπτες που βρίσκονταν έντος των παραπάνω χώρων πρασίνου, κατά την διάρκεια διεξαγωγής και συλλογής του δείγματος της έρευνας. Ο συνολικός αριθμός των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων ανέρχεται στα 600, από 200 ερωτηματολόγια για κάθε χώρο πρασίνου.

Η σύνταξη του ερωτηματολογίου έγινε από την επιβλέπουσα της πτυχιακής μελέτης και έχει σχεδιαστεί με σκοπό να χρησιμοποιηθεί και σε άλλους χώρους πρασίνου. Οι ερωτήσεις που περιλάμβανε το ερωτηματολόγιο ήταν κλειστού τύπου, ανοικτού τύπου και ημι-ανοικτού ή ημι-κλειστού τύπου, εξυπηρετώντας τις ανάγκες διεκπεραίωσης της έρευνας άλλα παράλληλα και τους ίδιους τους συνεντευξιαζόμενους. Στο εξώφυλλο του ερωτηματολογίου δίνονταν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα, τους σκοπούς πραγμάτωσής της αλλά και, τη διασαφήνιση ορισμένων χρησιμοποιούντων όρων για την σωστή ενημέρωση και διευκόλυνση των ερωτηθέντων με τις απαντήσεις τους. Τα 39 ερωτήματα που περιλάμβανε συνολικά το ερωτηματολόγιο επιμερίζονται στις ακόλουθες οκτώ ενότητες:

- i. Προσωπικά στοιχεία επισκεπτών
- ii. Μέσο πρόσβασης, συχνότητα και χρόνο επίσκεψης των επισκεπτών
- iii. Σκοπός επίσκεψης των επισκεπτών
- iv. Φύτευση συγκεκριμένου χώρου πρασίνου
- v. Υποδομές συγκεκριμένου χώρου πρασίνου
- vi. Αρμόδιο φορέα διαχείρισης συγκεκριμένου χώρου πρασίνου

vii. Φύλαξη συγκεκριμένου χώρου πρασίνου

viii. Απόψεις επισκεπτών συγκεκριμένου χώρου πρασίνου

Κρίθηκε απαραίτητο η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων να γίνει με τη μορφή μικρού «τύπου συνέντευξης» για κάθε επισκέπτη χωριστά εντός του πάρκου ώστε να βεβαιωθεί ότι οι ερωτηθέντες έχουν επισκεφτεί το εν λόγω πάρκο και οι απόψεις τους για αυτό είναι πρόσφατες. Η κατ' ιδίαν συνέντευξη των επισκεπτών από την συγγραφέα επέτρεπε επιπλέον την ορθότερη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων παρέχοντας τυχόν επεξηγήσεις στους ερωτηθέντες. Η μέθοδος αυτή εξασφάλιζε επίσης τον μεγάλο αριθμό των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων και κατά συνέπεια δείγματος. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε οι ερωτηθέντες να μην καθοδηγηθούν ή χειραγωγηθούν προς συγκεκριμένες απαντήσεις.

Η επεξεργασία των δεδομένων (data) των ερωτηματολογίων έγινε με το λογισμικό πρόγραμμα SPSS Statistical Software v.17.0. (SPSS INC, Chicago, USA).

Συγκεκριμένα, έγινε καταγραφή των κατανομών συχνοτήτων των δεδομένων των ερωτηματολογίων υπό τη μορφή πινάκων συχνοτήτων και διαγραμμάτων και στη συνέχεια, διερευνήθηκε η ύπαρξη σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών.

Η παρούσα Διατριβή αποτελείται από το Γενικό μέρος (Κεφ. 1 έως και 7) και από το Ειδικό μέρος (Κεφ. 8 έως και 11). Στη συνέχεια, στις παρακάτω παραγράφους ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση των κεφαλαίων.

Στο 1ο Κεφάλαιο παρουσιάζεται σύντομη ιστορική ανασκόπηση από τους κήπους της αρχαιότητας έως στην δημιουργία των σύγχρονων πάρκων.

Το 2ο Κεφάλαιο αναφέρονται σε τρία υποκεφάλαια οι επιδράσεις των ελεύθερων χώρων πρασίνου στην ποιότητα ζωής και στην αναψυχή του ανθρώπου του καθώς επίσης, οι επιδράσεις χώρων πρασίνου στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το 1ο υποκεφάλαιο αναφέρεται στην βελτίωση της αισθητικής εικόνας της πόλης, της συνοικίας ή της γειτονιάς, στη διαμόρφωση της ταυτότητας μιας πόλης, συνοικίας ή γειτονιάς, στη φυσική και ψυχική υγεία του ανθρώπου, στην εκπαίδευση, στην κοινωνική συνοχή, στον σεβασμό και στην ανάδειξη της ιστορικής κληρονομιάς, στη συμμετοχή τους στην πολιτιστική κληρονομιά μιας πόλης ή χώρας, στη συμβολή της τουριστικής ανάπτυξης μιας πόλης, στην απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού, στην οικονομική ανάπτυξη, στην αύξηση των αντικειμενικών αξιών ιδιοκτησιών. Ακολούθως, το 2ο υποκεφάλαιο κάνει λόγο στην επίδραση του πρασίνου στον

αθλητισμό, την αναψυχή και το παιχνίδι. Τέλος, στο 3ο υποκεφάλαιο περιγράφονται οι επιδράσεις των χώρων πρασίνου στο μικροκλίμα, στην ατμοσφαιρική ρύπανση και ηχορρύπανση.

Στη συνέχεια, το 3ο Κεφάλαιο αναφέρεται κυρίως στην εννοιολογική αποσαφήνιση των όρων που χρησιμοποιούνται για την ονομασία και την περιγραφή των χώρων πρασίνου. Επίσης, παρουσιάζεται η κατάταξη των χώρων πρασίνου σύμφωνα με τη θέση τους στην πόλη, το θεσμικό και το ιδιοκτησιακό καθεστώς που τους διέπει, τη σημασία τους για την πόλη, τη χρήση τους, τη λειτουργία τους και τέλος, στις διακρίσεις τους έχοντας ως γνώμονα το κύριο συστατικό στοιχείο το πράσινο, με τις όποιες ποσοτικές και ποιοτικές διαφοροποιήσεις και διακρίσεις του.

Στο 4ο Κεφάλαιο παρουσιάζονται και περιγράφονται σύμφωνα με την βιβλιογραφία και την νομοθεσία, οι κύριες μορφές πρασίνου που συναντώνται στον αστικό ιστό και γύρω από αυτόν. Συγκεκριμένα, οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου μέσα στην πόλη, οι ιδιωτικοί ελεύθεροι χώροι μέσα στην πόλη, οι αστικοί χώροι ειδικών ρυθμίσεων και οι μεγάλοι φυσικοί σχηματισμοί μέσα ή γύρω από την πόλη όπως, το περιαστικό πράσινο με τα περιαστικά πάρκα και τα φυσικά υδάτινα στοιχεία.

Συνακόλουθα, στο 5ο Κεφάλαιο της παρούσας διατριβής αναφέρονται οι ανάγκες για πράσινους χώρους στις πόλεις σύμφωνα με τις διεθνείς και ελληνικές προδιαγραφές.

Στο 6ο Κεφάλαιο παρουσιάζονται τα θεσμικά ζητήματα ρύθμισης και προστασίας των χώρων πρασίνου όσον αφορά την κατοχύρωση τους, την σχετική νομοθεσία για τον ορισμό των επιτρεπτών κατασκευών εντός των χώρων πρασίνου και των φορέων διαχείρισής τους.

Στο 7ο Κεφάλαιο παρουσιάζονται και περιγράφονται σε τρία υποκεφάλαια οι χώροι πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού. Η περιγραφή των παραπάνω χώρων πρασίνου αναφέρεται:

- ✓ στην γενική τους παρουσίαση: την τοποθεσία, την έκταση, κ.α.
- ✓ στα γενικά και ιστορικά στοιχεία των δήμων όπου ανήκουν
- ✓ στα ιστορικά τους στοιχεία: πότε και πώς δημιουργήθηκαν, που ανήκαν, κ.α.
- ✓ στην υφιστάμενη κατάσταση τους: περιγραφή των χώρων και των διαδρομών εντός του κάθε πάρκου, τα στοιχεία χλωρίδας τους, την περιγραφή του υπαίθριου εξοπλισμού τους, την αναφορά στις εγκαταστάσεις πολιτισμού και αναψυχής τους, την αναφορά στις αθλητικές εγκαταστάσεις τους, την καθαρότητα του χώρου τους, την φύλαξη του χώρου τους και την πρόσβαση στο χώρο τους.

Στο 8ο και 9ο Κεφάλαιο αναφέρεται ο σκοπός και η μεθοδολογία της έρευνας της παρούσας διατριβής, αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο του 10ο Κεφαλαίου γίνεται καταγραφή της κατανομής των συχνοτήτων των μεταβλητών και παρουσίαση των δεδομένων της έρευνας κατά ενότητα, σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο των επισκεπτών που υποβλήθηκε στους επισκέπτες των προαναφερθέντων χώρων πρασίνου. Επίσης, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της περαιτέρω επεξεργασίας μέσω της Διμεταβλητής Ανάλυσης (*Cross tabulations*) και της παραγωγής πινάκων διπλής εισόδου για κάθε χώρο πρασίνου που μελετήθηκε χωριστά αλλά και συγκεντρωτικά.

Εν κατακλείδι, στο 11ο Κεφάλαιο περιγράφονται όλα τα συμπεράσματα που εξάγονται από την στατιστική ανάλυση για κάθε χώρο πρασίνου που μελετήθηκε χωριστά αλλά και συγκεντρωτικά.

Γενικό Μέρος

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 1ο

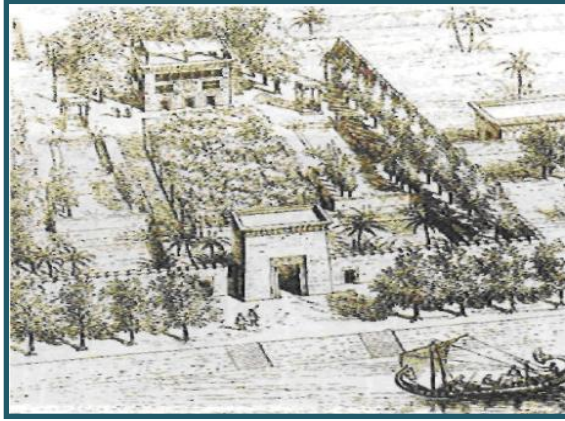
1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΗΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Η δημιουργία υπαίθριων χώρων πρασίνου αρχίζει από τα πρώτα στάδια του πολιτισμού, βέβαια, δεν είχε τη στενή έννοια της διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων πρασίνου, αλλά της ανάπλασης, ακόμη και της οργάνωσης περιοχών.

Ο προϊστορικός άνθρωπος κυνηγός συνειδητοποίησε σταδιακά την αξία των παραγωγικών φυτών σαν απαραίτητο συστατικό για τη συμπλήρωση της διατροφής του, οπότε και άρχισε να καλλιεργεί τα είδη αυτά κοντά στο σπίτι του.

Η βλάστηση μέσα στην πόλη, καθώς και η ευεργετική επίδραση της μέσα ή κοντά στην πόλη είχε αναγνωρισθεί από πολύ παλιά. Οι Αιγύπτιοι, οι Βαβυλώνιοι, οι Ασσύριοι, οι Πέρσες, οι Αρχαίοι Έλληνες και οι Ρωμαίοι χρησιμοποιούσαν τα δένδρα για αισθητικούς και άλλους σκοπούς στις πόλεις είτε με τη μορφή δενδροστοιχιών, ιερών αλσών ή στους κήπους των σπιτιών. Τα φυτά ανήκουν στα αρχέτυπα των πανάρχαιων συμβόλων της ανθρωπότητας και αποτέλεσαν αντικείμενο λατρείας, θρησκευτικών ιδεών, περιεχόμενα μύθων και έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη θρησκευτική και κοινωνική ζωή όλων των λαών (Τσιτσώνη, et. al., 2006). Με την ανάπτυξη του πολιτισμού και της τεχνολογίας, η φυσική τάση του ανθρώπου για ξεκούραση και αναψυχή μεταβλήθηκε σε αναγκαιότητα και εκφράστηκε μέσω της δημιουργίας τεχνητών τοπίων και κατά συνέπεια ανάλογη εξέλιξη των κήπων. Γεωγραφικοί, λειτουργικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες επηρέασαν την μορφή και την έκταση των κήπων (Ροΐδης, et. al., 1999).

Οι πρώτοι κήποι που δημιουργήθηκαν είχαν ωφελμιστικό χαρακτήρα, για την προμήθεια τροφής. Η διαμόρφωση των αιγυπτιακών κήπων ήταν γεωμετρική και αποτέλεσαν το πρότυπο σχεδιασμού των κήπων της Ευρώπης και της Ανατολής για 3.000 χρόνια (*Εικόνα 1.1*). Η άρχουσα τάξη έκτιζε κατοικίες με περιφραγμένους κήπους στην εξοχή. Η ζωγραφική των πυραμίδων της Αιγύπτου δείχνουν παραλληλόγραμμα παρτέρια, μικρές λίμνες και κληματαριάς που ένωναν την πύλη της αυλής με το σπίτι. Οπωροφόρα δέντρα φυτεύονταν για σκιά, υπήρχαν αρδευτικά κανάλια, πέργκολες, τέντες στην οροφή του σπιτιού και ένας ψηλός τοίχος που περιέβαλε τον κήπο. Στους κήπους της μεσαιάς τάξης στην Αίγυπτο, κυρίαρχο στοιχείο ήταν συνήθως ένα δέντρο για να παρέχει σκιά, ένας λαχανόκηπος και ένα αμπέλι. Μερικές φορές υπήρχαν και άνθη (Ροΐδης, et. al., 1999).

Εικόνα 1.1. Αξονομετρική άποψη Αιγυπτιακού κήπου. Ανήκε σε υψηλά ιστάμενο πρόσωπο. Διακρίνεται η γραμμική φύτευση δέντρων και το σπίτι του κήπου.

Πηγή: Ροΐδης, et. al., 1999

Στη Μεσοποταμία οι πρώτοι κήποι φαίνεται πως ήταν οι περιφραγμένοι λαχανόκηποι και με την πάροδο των πολιτισμών της κοιλάδας του Ευφράτη και τη συσσώρευση των αγαθών, οι λαχανόκηποι μετατράπηκαν σε διακοσμητικοί κήποι. Οι διαστάσεις και το σχήμα των παρτεριών έμοιαζαν με τους καλλιεργούμενους αγρούς. Δασικά δένδρα έριχναν τη σκιά τους σε τεχνητά ασύλλια και τοίχοι περιέβαλαν τον κήπο για να τον προφυλάσσουν από τα ζώα και τους ανεπιθύμητους επισκέπτες. Εκεί συναντούμε και τα πρώτα κυνηγετικά πάρκα. Το μοναδικό κατασκεύασμα που έμεινε ονομαστό στην ιστορία ήταν οι κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας (Ροΐδης, et. al., 1999).

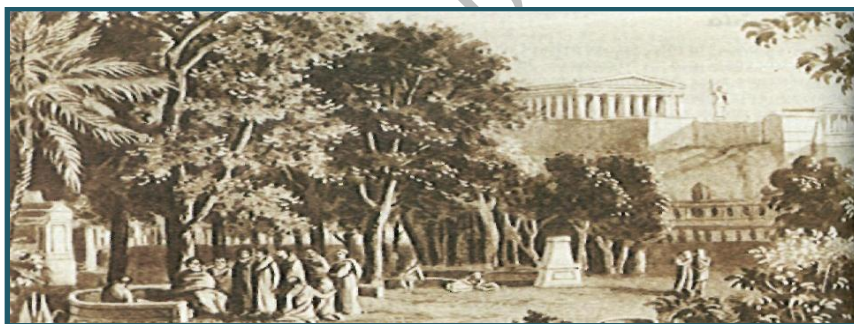

Εικόνα 1.2. Ο Ασσύριος Βασιλιάς Αζουρμτιανιμτάλ με τη σύζυγο του στους κήπους των ανακτόρων.

Πηγή: Ροΐδης, et. al., 1999

Η εμφάνιση των Περσικών κήπων αρχίζει στα μέσα του 7ου π.Χ. αιώνα. Τα παλάτια περιελάμβαναν κήπους διαμορφωμένους σε αυστηρά γεωμετρικά σχήματα, τους λεγόμενους «βασιλικούς κήπους». Φύτεψαν δένδρα σε "εντυπωσιακά ευθύγραμμη διάταξη" και έγινε μόδα να περιστοιχίζουν σημαντικούς τάφους με σκιερές δεντροστοιχίες (Ροΐδης, et. al., 1999).

Στην Αρχαία Ελλάδα υπήρχαν τα ιερά άλση που ήταν αφιερωμένα στους Θεούς και τις Νύμφες και τα οποία πολλές φορές μάλιστα προστατεύονταν ακόμη και με την ποινή του θανάτου. Τα περισσότερα από αυτά συγκροτούνταν από Δρυς (κυρίαρχο είδος στη χώρα μας) και γι' αυτό ονομάζονταν Δρυμοί, απ' όπου και πηγάζει η σημερινή ονομασία των Εθνικών Δρυμών, κατ' επέκταση για όλες τις προστατευόμενες περιοχές τύπου Εθνικού Πάρκου των άλλων χωρών (Χατζηστάθης και Ισπικούδη, 1995). Ο Όμηρος στην «Οδύσσεια» περιγράφει τον κήπο του βασιλιά Αλκίνοου αναφέροντας ότι, ο κήπος ήταν περιφραγμένος και αποτελούνταν από τρία μέρη: έναν οπωρώνα με αχλαδιές, ροδιές, μηλιές, συκιές και ελιές, ένα αμπέλι, και τακτικά φυτεμένα παρτέρια με λουλούδια.. Ένας πίδακας νερού τροφοδοτούσε τον κήπο και από έναν άλλο που έρρεε κάτω από το κατώφλι της αυλής στην πλευρά του ανακτόρου, αντλούσαν νερό οι κάτοικοι της πόλης (Ροϊδης, et. al., 1999). Κλασσικοί συγγραφείς, ιδιαίτερα ο Πλάτων, κάνουν αναφορές από τον τέταρτο ήδη π.Χ. αιώνα, για τον ξεχωριστό ρόλο της βλάστησης στη ρύθμιση του υδατικού κύκλου και στην προστασία των εδαφών από τη διάβρωση (Χατζηστάθης και Ισπικούδη, 1995).

Εικόνα 1.3. Απεικόνιση του κήπου των φιλοσόφων στην Αθήνα.

Πηγή: Ροϊδης et. al., 1999

Στους κλασικούς χρόνους, διαμορφώνονται οι πρώτοι δημόσιοι χώροι πρασίνου. Τον 5ο π.Χ. αιώνα, οι Αθηναίοι συγκεντρώνονταν σε ευρύχωρα σημεία εστίασης όπως, η Αγορά και η Ακαδημία, όπου συζητούσαν και αντάλλασαν απόψεις. Σε αυτούς τους δημόσιους χώρους, είχαν φυτέψει δένδρα (φτελιές, πλατάνια, μυρτιές, κ.α.) μεταμορφώνοντας τα σημεία συνάντησης σε δημόσια πάρκα (**Εικόνα 1.3**) (Ροϊδης, et. al., 1999).

Οι χώροι άθλησης στην αρχαία Ελλάδα ήταν κατά κανόνα υπαίθριοι. Μόλις από τον 5ο αι. π.Χ. και εξής αρχίζουν να διαμορφώνονται ειδικές εγκαταστάσεις φυσικής αγωγής, τα γυμνάσια, οι παλαιίστρες, τα λουτρά και τα στάδια. Φαίνεται ότι

αρχικά τα γυμνάσια αποτελούσαν χώρους αναψυχής με κήπους και φυσική βλάστηση, όπου οι νέοι συνδύαζαν την άθληση του σώματος και την στρατιωτική εκπαίδευση με την πνευματική εκγύμναση, παρακολουθώντας την διδασκαλία φιλοσόφων και άλλων εξεχόντων προσωπικοτήτων του καιρού τους. Οι χώροι αυτοί εξελίχθηκαν σε μεγάλα πνευματικά κέντρα της εποχής εκείνης και αποτελούν τα πρώτα πάρκα. Αυτό το συμπέρασμα εξάγεται και από τις γραπτές μαρτυρίες που σώζονται για τα τρία παραδοσιακά Γυμνάσια της αρχαίας Αθήνας, της *Ακαδημείας*, του *Λυκείου* και του *Κυνοσάργους*, που λειτουργούσαν ήδη από την εποχή του Πεισιστράτου (6ος αι. π.Χ.) και κατά τους υστεροκλασσικούς χρόνους απέκτησαν κτιριακές εγκαταστάσεις. Ήταν εγκατεστημένα εκτός των ορίων της πόλεως, πλησίον των καλύτερων προαστίων της, σε ελεύθερους χώρους κοντά στα νερά των αθηναϊκών ποταμών, τα οποία ήταν απαραίτητα για την τροφοδοσία και διατήρηση των κήπων και των αλσών όπου οι νέοι ασκούσαν και αναπαύονταν. Η αρχαιολογική σκαπάνη σήμερα έχει φέρει στο φως μόνο τα ερείπια της Ακαδημείας, ενώ η θέση των άλλων δύο γυμνασίων εικάζεται με βάση τα όσα παραδίδονται στις διαθέσιμες γραπτές πηγές (www.eie.gr/archaeologia)

Η Ακαδημία, βρισκόταν στα βορειοδυτικά της Αθήνας, στον λεγόμενο Έξω Κεραμεικό (εκτός των τειχών), δίπλα στην όχθη του ποταμού Κηφισού νοτίως του δήμου του Ιππίου Κολωνού. Στο β' τέταρτο 5ου αι. π.Χ. σημειώθηκαν έργα βελτιωτικού χαρακτήρα (δενδροφύτευση του χώρου, κατασκευή ενός πήλινου αγωγού για την διοχέτευση νερού από την Αγορά στην Ακαδημία), ενδεικτικά της προσπάθειας του Κίμωνος για εξωραϊσμό της Αθήνας (www.eie.gr/archaeologia).

Βορείως του Ολυμπίου, έξω από τις Διοχάρους Πύλες, πλησίον των πηγών του Ηριδανού και της κρήνης του Πάνοπος, στο βορειοδυτικό τμήμα της σημερινής πλατείας Συντάγματος (από την πλατεία μέχρι περίπου το Ζάππειο Μέγαρο), εκτεινόταν η περιφέρεια που συνήθως συνδέεται με την δεύτερη μεγάλη φιλοσοφική σχολή της Αθήνας, την οποία ίδρυσε το 335 π.Χ. ο Αριστοτέλης στην περιοχή που είναι γνωστή ως «Λύκειον» (πήρε το όνομά της από τον Λύκο, αδελφό του μυθικού ήρωος-βασιλέως των Αθηνών Πανδίωνος). Το Λύκειο αποτελείτο, σύμφωνα με τις παραδιδόμενες πληροφορίες, από ένα ιερό άλσος αφιερωμένο στον Απόλλωνα Λύκειο και ένα γυμνάσιο (www.eie.gr/archaeologia).

Καθ' όσον αφορά το γυμνάσιο του Κυνοσάργους, η θέση του πρέπει να αναζητηθεί στην νοτιοανατολική πλευρά της πόλης, στην μεριά της αριστερής όχθης του Ιλισσού, πλησίον των τειχών και συγκεκριμένα κοντά στις Διόμειες Πύλες. Την

ύπαρξή του σε αυτόν τον χώρο πιστοποιούν σημαντικές επιγραφές του β' τετάρτου του 6ου αι. π.Χ., οι οποίες ομιλούν περί του δρόμου του Κυνοσάργους, που χρησίμευε για την άθληση των νέων και την διεξαγωγή αγώνων (www.eie.gr/archaeologia).

Τα ρωμαϊκά σπίτια ήταν κτισμένα ακριβώς δίπλα στο δρόμο και τα δωμάτια τους έβλεπαν προς τα μέσα. Στο κέντρο περίπου του σπιτιού υπήρχε μια τετράγωνη ή παραλληλόγραμμη αυλή, το *άτριο* που μετεξελίχθηκε στις μέρες μας σε «*αίθριο*». Περιμετρικά του κήπου υπήρχαν σκεπαστοί διάδρομοι με κιονοστοιχίες. Οι διάδρομοι αυτοί αποτελούσαν μόνα στοιχεία σκιάς του κήπου αφού δέντρα δεν υπήρχαν. Ουσιαστικά, οι κήποι αποτελούσαν καταφύγιο από το δυνατό ήλιο, τον άνεμο, τη σκόνη και το θόρυβο των δρόμων. Τα φυτά τοποθετούνταν σε φυτοδοχεία ή υπερυψωμένα παρτέρια. Οι αυλές στολίζονταν με σιντριβάνια, κρήνες, μαρμάρινα τραπέζια και αγάλματα (Ροΐδης, et. al., 1999).

Την εποχή του Μεσαίωνα¹ η κηποτεχνία βρίσκεται σε παρακμή. Οι κήποι στο εσωτερικό των αυλών μοναστηριών και πύργων ήταν διαταγμένοι σε γεωμετρικά παρτέρια τα οποία καλλιεργούνταν με κηπευτικά φυτά και οπωροφόρα δέντρα.

Περιβαλλοντικοί παράγοντες όπως το κλίμα, η ανάγλυφο, το έδαφος, το νερό και το φυτικό υλικό έπαιξαν σπουδαίο ρόλο στην τελική μορφή του. Η δημιουργία του τεχνητού τοπίου ήταν απόρροια των οικονομικών δυνατοτήτων και των εργατικών χεριών που υπήρχαν σε κάθε ιστορική περίοδο (Ροΐδης, et. al., 1999).

Ουσιαστικά, η Κηποτεχνία άρχισε να μορφοποιείται σαν τέχνη κατά την εποχή της Αναγέννησης, οπότε και έβαλε τα θεμέλια για τη σημερινή ανάπτυξη της Αρχιτεκτονικής Τοπίου, που μορφοποιήθηκε σαν επιστήμη μόλις τον τελευταίο αιώνα, προσφέροντας ευρύτατο πεδίο δυνατοτήτων και εφαρμογών.

Από το δεύτερο μισό του 15^{ου} αιώνα η έκταση των κήπων επεκτείνεται πέραν από το περιβάλλοντα χώρο των κτηρίων. Οι ιταλικοί κήποι διακρίνονταν για την επιδειξιομανία της αριστοκρατίας. Προσέφεραν συχνά μόνο αισθητική απόλαυση και σχεδόν καθόλου χώρο για ανάπαυση και απομόνωση. Τα στοιχεία του ιταλικού κήπου μεταδόθηκαν σχεδόν αυτούσια στη Γαλλία στις αρχές του 16ου αιώνα με σκοπό τον εξωραϊσμό των εξοχικών πύργων όπου σταδιακά δημιουργήθηκε ο γαλλικός ρυθμός. Η μεγάλη συμμετρία, οι μαθηματικές διαστάσεις και οι έντονα

¹ Η πλειοψηφία των ιστορικών θέτουν την έναρξη της εποχής του Μεσαίωνα, άλλοι με την εμφάνιση του Βυζαντίου (324) και άλλοι με το διαμελισμό της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, ανάμεσα στη Δύση και Ανατολή (395), θέτοντας παράλληλα και τη λήξη της, άλλοι με την άλωση της Πόλης (1453) και άλλοι με την ανακάλυψη της τυπογραφίας (1455) ή την ανακάλυψη της Αμερικής (1492).

ευθείς άξονες αντικατοπτρίζουν τον πλούτο, τη δύναμη, την αυστηρή κοινωνική δομή και κυρίως την καθυπόταξη της φύσης στον άνθρωπο.

Η αυστηρότητα των γεωμετρικών μορφών των κήπων και η μεγάλη δαπάνη για τη συντήρησή τους οδήγησαν στις αρχές του 18^{ου} αιώνα, στην δημιουργία του αγγλικού ρυθμού. Χαρακτηρίζεται από μεγάλες εκτάσεις πρασίνου με ελεύθερες καμπύλες γραμμές, συστάδες δέντρων και θάμνων, εναλλαγές φωτός και σκιάς, προσομοιάζοντας στο φυσικό τοπίο. Έως το τέλος του 18^{ου} αιώνα - αρχές του 19^{ου}, η τάση της εποχής που επικρατούσε ήταν η κατασκευή κήπων που έμοιαζαν, λόγω μεγέθους, με πάρκα και απευθύνονταν μόνο στις υψηλά κοινωνικές ομάδες οι οποίες επιδείκνυαν με αυτόν τον τρόπο τον πλούτο τους (Ροϊδής, et. al., 1999).

Στη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα οι πόλεις των χωρών ανά τον κόσμο, υποβλήθηκαν σε τεράστιες αλλαγές. Την εποχή εκείνη περισσότεροι άνθρωποι από ποτέ κινούνταν προς τις πόλεις που αποτελούσαν κέντρα του εμπορίου με αποτέλεσμα να προκύψει σταδιακά η ανάγκη να γίνουν περισσότερο φιλόξενες. Από την ανάγκη αυτή κατά την Βικτωριανή εποχή στην Αγγλία, διαμορφώθηκαν τα πρώτα δημόσια πάρκα στην σύγχρονη ιστορία, που επηρέασε στη συνέχεια τη δημιουργία πάρκων στη Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη. Από τα μέσα έως τα τέλη του δέκατου ένατου αιώνα, το δημόσιο πάρκο και ο σχεδιασμός του τοπίου ήταν ένα καυτό θέμα, που κυριαρχούσε σε περιοδικά και εφημερίδες (www.green-space.org.uk).

Προς το τέλος του 1850 η διαμόρφωση από αισθητικής άποψης (*beautification* = καλλωπισμός- εξωραϊσμός²) της πόλης, έγινε ένα ζήτημα, που όλο και περισσότεροι ηγέτες ακολούθησαν και ερεύνησαν. Η θεωρία πίσω από αυτήν την κίνηση «*City Beautiful movement*» ήταν ότι «*όσο πιο αισθητικά ευχάριστη είναι μια πόλη, τόσο περισσότεροι άνθρωποι θα θελήσουν να ζήσουν σε αυτή, και θα είναι πιο ευτυχημένοι*» (www.fredericklawolmsted.com).

² Καλλωπισμός - εξωραϊσμός είναι η διαδικασία οπτικών βελτιώσεων σε ένα πρόσωπο, τόπο ή πράγμα. Όσον αφορά την πόλη, ή σε μία αστική περιοχή, αυτό πολύ συχνά συνεπάγεται τη φύτευση πράσινου, αλλά συχνά περιλαμβάνει επίσης την προσθήκη διακοσμητικών ή ιστορικών έργων τέχνης, κ.α. Ο "εξωραϊσμός" συχνά αναλαμβάνεται από τα δημοτικά συμβούλια, όπως η ανακαίνιση περιοχών στο κέντρο της πόλης τους, προκειμένου να ενισχυθεί ο τουρισμός ή το εμπόριο. Συχνά, αυτό προέρχεται και από την ασφάλεια των πολιτών, π.χ. σπασμένα πεζοδρόμια, τα οποία θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια πεζών και δυνητικά ανυπέβλητα εμπόδια για τους χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου. Τα έργα αυτά είναι αποτελούν συνήθως κομμάτι άλλων μεγάλων έργων όπως η κατασκευή δρόμων για τα μέσα μαζικής μεταφοράς (en.wikipedia.org).

Οι υποστηρικτές και οι πρωτοπόροι της δημιουργίας των πρώτων δημόσιων πάρκων, τα θεωρούσαν ως τόνωση της τοπικής οικονομίας και της υπερηφάνειας, κάνοντας τις μικρές και τις μεγάλες πόλεις πιο ελκυστικούς τόπους διαμονής και εργασίας. Αυτά τα πάρκα είχαν σχεδιαστεί ως χώροι, όπου άνθρωποι από όλα τα κοινωνικά επίπεδα θα μπορούσαν να εισέλθουν δωρεάν και να περιφέρονταν ελεύθερα. Πολλά από τα δημόσια πάρκα ήταν φιλανθρωπικές δωρεές στις τοπικές κοινωνίες από πλούσιους γαιοκτήμονες και βιομηχάνους, ενώ άλλα είχαν δημιουργηθεί από δημόσια συνδρομή. Τα σχέδια των τότε πάρκων αποδείχθηκαν καινοτόμα και εξαιρετικά, και καθ' όλη την ιστορία τους, συνεχώς προσαρμόζονταν στις νέες ανάγκες και εξακολουθούν να λατρεύονται ακόμα και σήμερα από τους ανθρώπους που τα χρησιμοποιούν (www.green-space.org.uk).

Σήμερα, η ανάγκη για τα πάρκα είναι αδιαμφισβήτητη. Η αξία τους για την αναψυχή, τον αθλητισμό, την τέχνη, τον πολιτισμό, την οικολογία και τη βιοποικιλότητα είναι εξίσου σημαντική για τον αιώνα όπου διανύουμε, όσο και για τους προηγούμενους αλλά φυσικά και τους επόμενους. Η δημιουργία νέων πάρκων και ελεύθερων χώρων πράσινου, θα πρέπει να συνεχιστεί ως κληρονομιά για τις μελλοντικές γενεές, με σχέδια που θα αντέξουν το πέρασμα του χρόνου και θα αγαπηθούν εξίσου το ίδιο.

Ένας αρχιτέκτων τοπίου σήμερα, έχει την δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε διάφορες τεχνοτροπίες σχεδιασμού που εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες όπως ιστορικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς, οικονομικούς, βιοκλιματολογικούς, οικολογικούς, κ.ά. Το αποτέλεσμα του σχεδιασμού αντικατοπτρίζει την επιρροή της σύγχρονης εποχής με το παρελθόν που συγχρόνως βάζει τα θεμέλια για τις μελλοντικές μορφές εξέλιξης της Αρχιτεκτονικής Τοπίου.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 2ο

2. ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου αποτελούν δείκτη βιωσιμότητας του αστικού ιστού. Από τον 19^ο αιώνα επικρατεί η άποψη ότι οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου αποτελούν τους πνεύμονες και τους πόρους με τους οποίους ανασαίνει η πόλη και οι κάτοικοί της. Όπως ο ζωντανός οργανισμός χωρίς πνεύμονες και άδηλους πόρους πεθαίνει, το ίδιο συμβαίνει και με την πόλη. Εάν δεν διαθέτει ελεύθερους χώρους πρασίνου, δεν μπορεί να λειτουργήσει και να προσφέρει τις απαραίτητες συνθήκες ανθρώπινης διαβίωσης στους κατοίκους της, επομένως αγρηστεύεται και οι κάτοικοί της, είτε προσπαθούν να την εγκαταλείψουν, είτε είναι καταδικασμένοι να ζουν μια βασανισμένη και υποβαθμισμένη ζωή (Μάστορας, 2001).

Το 1992 στο συμβούλιο του Rio de Janeiro για το περιβάλλον και την ανάπτυξη αναγνωρίστηκε η συμβολή των χώρων πρασίνου στην καλύτερη ποιότητα ζωής, την αναψυχή και στο περιβάλλον.

2.1. Η επίδραση των ελεύθερων χώρων πρασίνου στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου

Σήμερα ο σύγχρονος άνθρωπος ζει μακριά από τη φύση σε ένα αστικό περιβάλλον ιδιαίτερα υποβαθμισμένο, το οποίο επηρεάζει την ψυχική και τη σωματική του ισορροπία με θορύβους, ρύπους, βεβαρυμμένες κλιματικές συνθήκες, μονοτονία και γκρίζες εικόνες. Έτσι, οι πόλεις έχουν γίνει, αν όχι επικίνδυνες, εχθρικές για τους κατοίκους της (Ντάφης, 1993). Η ανθρώπινη ψυχή έχει διατηρήσει ένα ισχυρό δεσμό με το φυσικό τοπίο των δέντρων, της βλάστησης και το νερό (Wilson, 1993). Η υψηλή ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος, των κτιρίων, των δρόμων και των δημοσίων χώρων, δεν μπορούν από μόνα τους να εξασφαλίσουν ελκυστικό και ευχάριστο μέρος για να ζει και να εργάζεται κανείς. Το τοπίο των πάρκων και των υπόλοιπων ελεύθερων χώρων πρασίνου συμβάλλουν τόσο στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος, όσο και στην καλή αρχιτεκτονική. Ενοποιούν το δομημένο με το φυσικό περιβάλλον κατά συνέπεια τον άνθρωπο με την φύση, ενώνουν το παρελθόν με το παρόν, δημιουργώντας μνήμες και συναισθήματα. Σ' αυτό, βέβαια, συνέβαλαν οι έρευνες και οι προσπάθειες των ειδικών, που απέδειξαν τη σημασία των χώρων πρασίνου στη βελτίωση του μικροκλίματος, της ατμόσφαιρας, της αρχιτεκτονικής και της αισθητικής των πόλεων με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η εικόνα και η ελκυστικότητα των πόλεων επηρεάζουν έντονα τις αντιλήψεις των κατοίκων τους για αυτήν. Για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής των πολιτών, σημαντικά κριτήρια αποτελούν η παρουσία των πράσινων χώρων, η έκταση που καταλαμβάνουν, η λειτουργία τους και η αποτελεσματικότητά τους (Ζάγκας, 1998). Η έλλειψη της καλής διαχείρισης και φροντίδας των ελεύθερων χώρων πρασίνου, υπονομεύει την πόλη ή την εμφάνιση της και αποθαρρύνει την θετική άποψη ότι αποτελεί ένα καλό μέρος για να ζει, να εργάζεται και να δημιουργεί τις επιχειρήσεις του κάποιος, με αποτέλεσμα το αστικό τοπίο να εμφανίζεται εξαθλιωμένο και μη ελκυστικό. Τα πάρκα και οι υπόλοιποι ελεύθεροι χώροι πρασίνου αποτελούν όλο και περισσότερο, σημαντικές συνιστώσες της αστικής ανάπλασης και των συστημάτων ανανέωσης της γειτονιάς (Tibbatts, 2002).

Οι κυριότερες επιδράσεις των χώρων πρασίνου στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου αφορούν:

- ❖ την βελτίωση της αισθητικής εικόνας της πόλης, συνοικίας, γειτονιάς
- ❖ την διαμόρφωση της ταυτότητας μιας πόλης, συνοικίας ή γειτονιάς
- ❖ την διατήρηση φυσική και ψυχική υγεία του ανθρώπου
- ❖ την εκπαίδευση
- ❖ την δημιουργία κοινωνικής συνοχής
- ❖ τον σεβασμό και την ανάδειξη της Ιστορικής Κληρονομιάς
- ❖ την συμμετοχή στην Πολιτιστική Κληρονομιά
- ❖ την τουριστική ανάπτυξη
- ❖ την απασχόληση Ανθρώπινου Δυναμικού
- ❖ την οικονομική ανάπτυξη
- ❖ την αύξηση αντικειμενικών αξιών ιδιοκτησιών

2.1.1. Βελτίωση της αισθητικής εικόνας της πόλης, της συνοικίας ή της γειτονιάς

Η ομορφιά μιας δομημένης περιοχής δεν μπορεί να εξασφαλισθεί από την αρχιτεκτονική διαμόρφωση και μόνο. Το πράσινο. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου εντός του αστικού ιστού είναι απαραίτητο συστατικό στοιχείο της καλαισθητής διακόσμησης, συμβάλλει στον εξωραϊσμό των πόλεων και δίνει στους κατοίκους τους την αίσθηση της επαφής με τη φύση (Θεοχάρη, 2003). Εισάγει την ποικιλία και την γραφικότητα στην γεωμετρική μονοτονία των κτηρίων και των δρόμων καθώς, δίνει την δυνατότητα για πλαστική διαμόρφωση του χώρου με ιδιαίτερα

χαρακτηριστικά με σκοπό την εξυπηρέτηση των σύγχρονων αναγκών των επισκεπτών.

Σημαντική είναι η χρήση των χώρων πρασίνου για την διακόσμηση μνημείων αλλά και την προστασία των λεγόμενων μνημείων της φύσης, δηλαδή χώρων που φιλοξενούν σπάνια χλωρίδα ή πανίδα.

2.1.2. Διαμόρφωση της ταυτότητας μιας πόλης, συνοικίας ή γειτονιάς

Η ταυτότητα ενός χώρου όπως μιας πόλης, μιας συνοικίας ή μιας γειτονιάς ορίζεται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου αυτού. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου είναι συχνά μεταξύ των πιο αξιοσημείωτων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων, από τις μικρότερες περιοχές που περιέχονται μέσα στην κοινότητα έως και τις μεγαλύτερες, χαρακτηρίζοντας το φυσικό γεωγραφικό της όριο. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου συμβάλλουν στην αίσθηση του τόπου, είναι μέρος της δημόσιας ζωής, εξυπηρετούν όλους τους πολίτες, παρέχοντας ευκαιρίες για απόδειξη της υπερηφάνειας και της προάσπισης των κοινών αξιών (Tibbatts, 2002).

2.1.3. Φυσική και ψυχική υγεία του ανθρώπου

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου εντός του αστικού ιστού συνεισφέρει σημαντικά στην ανύψωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Επηρεάζουν θετικά την φυσική και ψυχική κατάσταση του ανθρώπου, του παρέχουν ένα αίσθημα ασφάλειας και τον βοηθούν να προσεγγίσει την φύση. (Γσιτσώνη, et. al., 2006).

Από το σύνολο των ελεύθερων χώρων πρασίνου τα πάρκα αποτελούν μία από τις σημαντικότερες κατηγορίες λόγω της συχνά μεγάλης έκτασης τους, της θέσης τους εντός του αστικού ιστού και των περιβαλλοντικών και κοινωνικών συνεισφορών του. Συγκεκριμένα τα δέντρα και η βλάστηση μέσα στα πάρκα βοηθούν στη μείωση των συνεπειών της ρύπανσης στην υγεία. Η τακτική παρουσία των ανθρώπων στα πάρκα μειώνει το άγχος, την αρτηριακή πίεση και επιταχύνει την αποκατάσταση της ψυχικής υγείας. Η συχνή άσκηση και οι διάφορες σωματικές δραστηριότητες, μειώνουν τη συχνότητα εμφάνισης της παχυσαρκίας και άλλων συναφών απειλητικών για τη ζωή ασθενειών (Θεοχάρη, 2003).

Ειδικότερα η επίδραση των πάρκων σε φυσιολογικές λειτουργίες του ανθρώπινου οργανισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική, γιατί έχει διαπιστωθεί ότι η παραμονή σ' αυτούς τους χώρους, συνοδεύεται από μείωση της μέσης συχνότητας

του καρδιακού ρυθμού κατά 4 - 8 σφυγμούς το λεπτό, που σε ορισμένα άτομα μπορεί να φθάσει τους 14 - 18 σφυγμούς το λεπτό (Θεοχάρη, 2003).

Σημαντική επίδραση ασκείται στην θερμοκρασία του δέρματος, η μεταβολή της οποίας αντιπροσωπεύει μία από τις βασικές αντιδράσεις του οργανισμού στις θερμικές συνθήκες της γύρω ατμόσφαιρας. Παρατηρείται ακόμη σημαντική αποβολή θερμότητας από τον οργανισμό με παράλληλη βελτίωση της αίσθησης της θερμικής άνεσης. Η αποβολή αυτή γίνεται με ακτινοβολία περισσότερο παρά με μεταφορά και εξάτμιση (*Πίνακας 2-1*) (Θεοχάρη, 2003).

*Πίνακας 2-1. Θερμοκρασία δέρματος στο μέτωπο και το σώμα και σφυγμός σε σχέση με την ύπαρξη πρασίνου σε διάφορα σημεία μιας πόλης.
Πηγή: Θεοχάρη, 2003.*

Παράμετρος	Πάρκο	Πλατεία	Δρόμος		
			Εκτεταμένη δενδροφύτ.	Περιορισμένη δενδροφύτ.	Χωρίς δενδροφύτ.
Θερμ. του δέρματος στο μέτωπο (°C)	30,1	32,6	30,2	30,8	31,2
Θερμ. δέρματος σώματος (°C)	28,1	32,2	27,7	28,2	28,8
Σφυγμός	74	88	74	80	82

Η αρτηριακή πίεση επηρεάζεται σημαντικά και αυτή, όπως επίσης και τα ιδιαίτερα αρνητικά της αποτελέσματα, όπως είναι η πιθανότητα εμφάνισης εμφράγματος του μυοκαρδίου και τα εγκεφαλικά επεισόδια, γιατί με τη συχνή προσέλευση στα πάρκα και την επισταμένη άσκηση, μειώνεται η παχυσαρκία που αποτελεί τη γενεσιουργό αιτία της αρτηριακής υπέρτασης (Harvey and Champe, 2007).

Ο αριθμός των παχύσαρκων ενηλίκων στην Αγγλία έχει τριπλασιαστεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων είκοσι ετών και εξακολουθεί να αυξάνεται. Το 62% των ανδρών και το 53% των γυναικών είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι, ενώ το 17% των ανδρών και το 20% των γυναικών πάσχουν από κλινική παχυσαρκία. Το αυξανόμενο ποσοστό της παχυσαρκίας μεταξύ των παιδιών είναι εξίσου ανησυχητικό. Ο αριθμός των παχύσαρκων εξάχρονων διπλασιάστηκε τα τελευταία δέκα έτη, και ο αριθμός των παχύσαρκων δεκαπεντάχρονων υπερτριπλασιάστηκε. Η παχυσαρκία προκαλεί 30.000 θανάτους ετησίως, εκτινάσσοντας το κόστος του Βρετανικού Εθνικού

Συστήματος Υγείας τουλάχιστον κατά £0.5 δισεκατομμύριο ετησίως ενώ αντίστοιχα το ευρύτερο κόστος στην οικονομία λόγω της χαμηλότερης παραγωγικότητας και της χαμένης παραγωγής αυξήθηκε κατά £2 δισεκατομμύρια ετησίως (The Help for Health Trust).

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου, παρέχουν εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες αναψυχής, οι οποίες είναι, ως επί το πλείστον, δωρεάν. Ένα γρήγορο περπάτημα κάθε μέρα, στο τοπικό πάρκο, μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο καρδιακής προσβολής κατά 50%, τα εγκεφαλικά επεισόδια κατά 50%, την αύξηση του διαβήτη κατά 50%, τα κατάγματα του μηριαίου οστού κατά 30%, του καρκίνου του παχέος εντέρου κατά 30%, τον καρκίνο του μαστού κατά 30 % και της νόσου του Alzheimer κατά 25% (Bird, 2002).

Αποτελέσματα ερευνών (British Military Fitness, 2001) δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες σε προγράμματα άσκησης που λαμβάνουν χώρα σε υπαίθριους χώρους πρασίνου, είναι πιθανότερο να συνεχίσουν τα προγράμματά τους από ότι εάν εξασκούσαν σε ένα κλειστό χώρο γυμναστήριου.

Η επίδραση των χώρων πρασίνου δεν περιορίζεται μόνο στην αντιμετώπιση σωματικών ασθενειών, αλλά επεκτείνεται σε σημαντικό βαθμό και στη μείωση ψυχονευρολογικών διαταραχών, που αποτελούν χαρακτηριστικά γνωρίσματα των σύγχρονων κατοίκων των πόλεων. Καθώς η τεχνολογία, η κυκλοφορία, το τεχνητό φως και ο θόρυβος κυριαρχούν όλο και περισσότερο στις πόλεις, ένα πάρκο ή ένας χώρος πρασίνου μπορεί να αποτελεί μια όαση ηρεμίας που έχει σημαντική επίδραση στην καταλυτική μείωση του άγχους. Κλινικά στοιχεία (Ulrich, 1999) αποδεικνύουν ότι η έκθεση σε ένα υπαίθριο καταπράσινο περιβάλλον, μειώνει το άγχος γρηγορότερα από οποιοδήποτε άλλο χώρο και συγκεκριμένα η οπτική επαφή με την φύση, μπορεί να αποκαταστήσει πλήρως τα δυσάρεστα συμπτώματα του άγχους μέσα σε τρία έως πέντε λεπτά. Μελέτες των Ulrich, Simons et al. (1991), δείχνουν ότι άτομα που υποφέρουν από άγχος σε ορισμένους τύπους φυσικού περιβάλλοντος, αναπτύσσουν πιο γρήγορα θετικά συναισθήματα και επέρχονται ευεργετικές αλλαγές για την υγεία τους όπως για παράδειγμα, μείωση της αρτηριακής πίεσης, της ψυχικής διάθεσης και της ηρεμίας.

Συνάμα οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου ασκούν θετική επίδραση στην ψυχοσωματική κατάσταση του ανθρώπου παρόλο που, ο μηχανισμός αυτής της επίδρασης δεν έχει μελετηθεί αρκετά, είναι, βέβαιο, ότι τοπία πλούσια σε βλάστηση, προκαλούν ευφορία. Η δροσιά, η ήσυχη ατμόσφαιρα, το χρώμα της βλάστησης,

μειώνουν τις εντάσεις και ηρεμούν το νευρικό σύστημα. Είναι φανερό ότι η αναβάθμιση των συνθηκών ζωής των κατοίκων των πόλεων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη χώρων πρασίνου σε αυτές (Chiesura, 2004).

Σημαντικός είναι επίσης ο ρόλος του πράσινου στον περιβάλλοντα χώρο νοσηλευτικών και κοινωνικών ιδρυμάτων π.χ. νοσοκομεία, σανατόρια, γηροκομεία, κ.ά. με σκοπό την δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για την ψυχική ανάταση και ταχύ ανάρρωση των ασθενών καθώς και την προστασία των χώρων αυτών από εξωγενείς παράγοντες όπως τον θόρυβο, την άμεση ηλιακή ακτινοβολία, την ατμοσφαιρική ρύπανση, κ.ά.

Ασθενείς που πάσχουν από ήπια νοητική αναπηρία, η τακτική συμμετοχή τους σε έργα κηπουρικής, συνεισφέρει θετικά στη βελτίωση της αυτοεκτίμησης, στην ικανότητα επικοινωνίας και στην αίσθηση της ευημερίας. Στην Αγγλία πολλά από αυτά τα προγράμματα βασίζονται στα δημόσια πάρκα και τους κήπους και πολλές αρχές πάρκων συνεργάζονται με τέτοιου είδους μονάδες θεραπείας (Tibbatts, 2002).

Επίσης, παιδιά με Σύνδρομο Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητας (ADHD / ΔΕΠΥ) έχουν καλύτερα επίπεδα συγκέντρωσης όταν εκτίθενται στη φύση (Taylor, et al. 2001).

Ο Ulrich (1984), αναφέρει ότι ασθενείς που νοσηλεύονται σε ένα δωμάτιο με θέα σε πράσινο περιβάλλον, όπως δέντρα, βλάστηση και νερό, μετά την υποβολή τους σε χειρουργικές επεμβάσεις, αναρρώνουν ταχύτερα, χρειάζονται λιγότερα ισχυρά φάρμακα για τον πόνο, έχουν λιγότερες επιπλοκές, μειώνοντας έτσι τις ημέρες νοσηλείας, αλλά και το κόστος νοσηλείας τους, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Οι χρόνιες ασθένειες όπως, βρογχικό και αλλεργικό άσθμα, βρογχίτιδα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια είναι έντονα συνδεδεμένες με τα επίπεδα της ρύπανσης. Οι αστικοί χώροι πρασίνου βοηθούν στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς η συγκέντρωση των αιρούμενων σωματιδίων μπορεί να επιδεινώσει αυτές τις παθολογικές καταστάσεις, και κατά συνέπεια μειώνουν την επιβάρυνση του κόστους για τις υγειονομικές υπηρεσίες και την παραγωγική διαδικασία.

Στον τομέα της γηριατρικής και ειδικότερα της φροντίδας των ηλικιωμένων, μελέτες δείχνουν ότι ασθενείς, που είχαν επαφή με υπαίθριους χώρους πρασίνου, έγιναν πιο ευτυχισμένοι, κοιμόντουσαν καλύτερα, ήταν λιγότερο ανήσυχοι, ήταν πιο ομιλητικοί και χρειάζονταν λιγότερα φάρμακα (Tibbatts, 2002).

Μερικά είδη φυτών επιδρούν διεγερτικά στον άνθρωπο, ενώ άλλα κατασταλτικά. Τα πεύκα για παράδειγμα έχουν διεγερτική επίδραση, επειδή ο αέρας γύρω από αυτά είναι πλούσιος σε όζον και αιθερικές ενώσεις, οι οποίες επιδρούν ευνοϊκά στο καρδιαγγειακό και στο αναπνευστικό σύστημα, τονώνουν την κυκλοφορία του αίματος, βελτιώνοντας τον γενικό μεταβολισμό και την αποβολή από τον οργανισμό ουσιών και τοξινών, που παράγονται κατά τη διαδικασία του καταβολισμού. Ανάλογες επιδράσεις έχουν το κυπαρίσσι (*Cupressus sempervirens*), η φλαμουριά (*Tilia sp.*), κ.α.. Αντίθετα, ηρεμιστική επίδραση ασκούν ο σφένδαμος (*Acer sp.*), η δρυς (*Quercus sp.*), η λεπτοκαρυά (*Corylus avelana*) και, το γιασεμί (*Jasminum sp.*). Η ορθολογική χρήση αυτών των φυτών γύρω από νοσοκομεία, σανατόρια κλπ. βοηθά στην ψυχοσωματική βελτίωση και στην ανάκτηση δυνάμεων των ασθενών (Θεοχάρη, 2003). Αν και η ύπαρξη χώρων πρασίνου στις κατοικημένες περιοχές είναι σημαντική για την εξασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών διαβίωσης και κατά συνέπεια την αναβάθμιση του επιπέδου υγείας των πολιτών, η δημιουργία χώρων πρασίνου εκεί που δεν ενδείκνυται οδηγεί σε υπερβολική υγρασία, έλλειψη αερισμού, περιορισμό της ηλιακής ακτινοβολίας. Από αυτό προκύπτει και η ανάγκη σωστής, ορθολογικής κατανομής του πρασίνου, καθώς και η αποφυγή ορισμένων ειδών που προκαλούν αλλεργίες (Tibbatts, 2002).

2.1.4. Εκπαίδευση

Τα σχολεία πραγματοποιούν εκδρομές οι οποίες περιλάμβαναν επισκέψεις σε μουσεία και γκαλερί τέχνης, ζωολογικούς κήπους, πάρκα, εργοστάσια, κτήρια εξαιρετικού αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, σε περιοχές φυσικού κάλλους ή γεωγραφικού ενδιαφέροντος, όπως τα Εθνικά Πάρκα. Οι επισκέψεις αυτές, έχουν ως αντικείμενο την ψυχαγωγία, αλλά και την εκπαίδευση των μαθητών, δημιουργούν μεγάλο ενδιαφέρον και ενθουσιασμό στους μαθητές, παρέχοντας ένα πλούσιο, ποικίλο και συναρπαστικό περιβάλλον μάθησης, που συχνά έχει ως αποτέλεσμα οι μαθητές να αποδίδουν περισσότερο από ότι συνήθως εντός της σχολικής αίθουσας. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου παρέχουν στα σχολεία μια υπαίθρια αίθουσα διδασκαλίας. Η πρόσβαση είναι εύκολη και ελεύθερη, και επειδή υπάρχουν σε τοπικό επίπεδο, οι επισκέψεις μπορεί να είναι συχνές. Τα πάρκα αποτελούν τον πιο δημοφιλή προορισμό για τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου βοηθούν στην αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της αστικής ανάπτυξης ενώ,

παράλληλα ενθαρρύνουν τα παιδιά να γίνουν καλύτεροι διαχειριστές του περιβάλλοντος στο μέλλον (Children's Play Council, 1998).

2.1.5. Κοινωνική συνοχή

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου παράσχουν σημεία εστίασης και αλληλεπίδρασης για τα μέλη της κοινωνίας με θετικό και ευχάριστο τρόπο. Αυτού του είδους η αλληλεπίδραση και η ανταλλαγή εμπειριών συμβάλλει στη δημιουργία δεσμών, οι οποίοι διατηρούν μια κοινωνία ενωμένη και δημιουργούν μια κοινή κατανόηση της φύσης της. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου είναι προσιτοί σε όλα τα μέλη της κοινωνίας και οι περισσότεροι άνθρωποι βρίσκουν κάτι που τους προσελκύει για να χρησιμοποιήσουν τις παρεχόμενες εγκαταστάσεις τους. Αυτό θα μπορούσε να είναι για χαλάρωση, βόλτα του σκύλου, βόλτα των παιδιών στην παιδική χαρά, συνάντηση με τους φίλους και της οικογένειάς για ένα πικνίκ ή συμμετοχή στον αθλητισμό (Tibbatts, 2002).

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου είναι σχεδιασμένοι για να ενθαρρύνουν την κοινωνική αλληλεπίδραση, να συμβάλλουν στην εξάλειψη των εμποδίων της κοινωνικής ένταξης και να επιτρέπουν στα μέλη των διαφορετικών κοινοτήτων να συναντηθούν ίσοι προς ίσοι. Στους χώρους αυτούς οι άνθρωποι αισθάνονται λιγότερο φόβο για τους αγνώστους και οι κοινές εμπειρίες μέσα σε αυτά προκαλεί την καλή θέληση και λείανση της κοινωνικής ροής των αστικών περιοχών.

Εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται μέσα σε ελεύθερους χώρους πρασίνου, με συστηματικό ή ετήσιο τρόπο, παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην εδραίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας κοινωνίας η οποία, θα συνεχίσει να υποστηρίζει το ρόλο των ελεύθερων χώρων πρασίνου ως χώρους όπου οι άνθρωποι έρχονται σε επαφή (Tibbatts, 2002).

2.1.6. Σεβασμός και ανάδειξη της Ιστορικής Κληρονομιάς

Η ιστορία απεικονίζεται με πολλές μορφές π.χ. τοπωνύμια, δημόσια έργα τέχνης, τοπόσημα, ιστορικά κτίρια, κτλ. διάσπαρτα εντός του αστικού ιστού. Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου είναι συχνά τόσο παλαιοί, όσο και η ίδια η πόλη που με τη σειρά τους καταγράφουν την ιστορία μέσω της διαβίωσης και ανάπτυξής τους. Σε πολλές περιπτώσεις, οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου έχουν δημιουργηθεί σε ένα παλαιότερο ανεκμετάλλευτο κοινόχρηστο χώρο ή σε ένα χώρο που αποτελεί μέρος της περιουσίας ενός ιστορικού κτιρίου όπως ο Εθνικός Κήπος ως περιβάλλοντας

χώρος του Ανακτόρου της σημερινής Βουλής των Ελλήνων. Συχνά τα κύρια ή τα δευτερεύοντα οικήματα των ιστορικών κτιρίων, εξακολουθούν να παραμένουν και να αποτελούν τμήμα των εγκαταστάσεων των χώρων πρασίνου. Το όνομα ενός χώρου πρασίνου μπορεί να έχει ιστορική αξία πχ. Πλατεία Κλαυθμώνος, επισημαίνοντας ιστορικά γεγονότα ή τα ονόματα των ευεργετών που κληροδότησαν τη γη όπως για παράδειγμα το Κτήμα Συγγρού.

Οι νέοι χώροι πρασίνου προκύπτουν συνήθως, μέσω μιας σημαντικής αλλαγής στο εσωτερικό της πόλης. Με τον τρόπο αυτό το νέο πάρκο σηματοδοτεί άμεσα μια σημαντική αλλαγή για την τοπική κοινωνία και αποτελεί ένα δείκτη στο χρόνο (Tibbatts, 2002).

2.1.7. Συμμετοχή στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Η καταγραφή της ιστορίας μέσα από τα ονόματα και τα φυσικά χαρακτηριστικά ενός πάρκου είναι μόνο μια πτυχή της αξίας της κληρονομιάς του. Η πολιτιστική κληρονομιά των ελεύθερων χώρων πρασίνου έγκειται ίσως στις δραστηριότητες που έχουν λάβει χώρα με την πάροδο των χρόνων, από άτομα, οικογένειες, ομάδες ατόμων, συλλόγων ή ακόμη και ολόκληρων κοινοτήτων. Οι δραστηριότητες και τα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στο χώρο των ελεύθερων χώρων πρασίνου σηματοδοτούν την ανάπτυξη της κοινωνίας και των μεμονωμένων οικογενειών που υπάρχουν μέσα σε αυτές. Συχνά υπάρχουν ιστορικοί δεσμοί μεταξύ των πάρκων και των τοπικών οργανώσεων, όπως εργοστάσια, σχολεία και αθλητικούς συλλόγους.

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου συχνά αποτελούν τα στοιχεία της συνέχειας, που παραμένουν ουσιαστικά αναλλοίωτα στο πέρασμα του χρόνου, όταν όλα γύρω από το δομημένο αστικό σκηνικό μπορεί να αλλάξουν. Ενήλικες φέρουν μαζί τους την τρυφερές μνήμες των ημερών της παιδικής τους ηλικίας στο τοπικό πάρκο, ακόμη και αν δεν είναι πλέον τακτικοί επισκέπτες. Δεδομένου ότι η πλειονότητα του πληθυσμού ζει σε αστικές περιοχές, για πολλούς ανθρώπους η μόνη επαφή με τη φύση προέρχεται από τις επισκέψεις τους σε πάρκα και σε τοπικούς χώρους πρασίνου. (XI World Forestry Congress, 1997).

Οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για τους καλλιτέχνες, αναπτύσσουν μια αίσθηση της ιστορίας και του τόπου, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην πολιτιστική ταυτότητα και στην πνευματική ευεξία. Η υγεία του περιβάλλοντός υποστηρίζει την τρέχουσα και μελλοντική πρόνοια (English Nature, 2002).

2.1.8. Τουριστική Ανάπτυξη

Πολλές μικρές και μεγάλες πόλεις στηρίζονται στον τουρισμό για να εξασφαλίσουν ένα σημαντικό μέρος των ετήσιων εσόδων τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα δημόσια πάρκα συμβάλλουν με την ελκυστικότητά τους ως τουριστικός προορισμός. Αισθητή μείωση του αριθμού αλλά και της ποιότητας των πάρκων, θα επιφέρει σύντομα αρνητικές συνέπειες στον αριθμό των επισκεπτών. Όταν οι χώροι πρασίνου είναι ο βασικός πόλος έλξης των τουριστών, όπως για παράδειγμα, τα εθνικά πάρκα ή και κάποια τοπικά πάρκα, η διατήρηση και η συντήρηση τους είναι αποφασιστικής σημασίας για την τοπική οικονομία. Το 1994 στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι συνολικές δαπάνες από όλους τους επισκέπτες στον χώρο της υπαίθρου εκτιμήθηκε σε £ 9 δις, ενώ αυτές που προήλθαν από τους επισκέπτες στα Εθνικά Πάρκα ήταν υψηλότερες (Rural Development Commission, 1997).

2.1.9. Απασχόληση Ανθρώπινου Δυναμικού

Τα χρήματα που δαπανώνται από τις τοπικές αρχές, στη διαχείριση και συντήρηση των των ελεύθερων χώρων πρασίνου και των πάρκων έχουν σημαντική συμβολή στην τοπική οικονομία (Tibbatts, 2002).

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι τοπικές αρχές διαχειρίζονται 27.000 πάρκα και χώρους πρασίνου, με ετήσιο κόστος εσόδων ύψους τουλάχιστον £ 630.000.000 (The Urban Parks Forum, 2001). Το ανθρώπινο δυναμικό για την συντήρηση των ελεύθερων χώρων πρασίνου ανέρχεται περίπου σε 20.000 άτομα. Επιπλέον, προκύπτουν θέσεις απασχόλησης που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το σχεδιασμό, την κατασκευή ή συντήρηση των ελεύθερων χώρων από ανεξάρτητους φορείς όπως, βιομηχανίες κατασκευής υπαίθριου εξοπλισμού (π.χ. παγκάκια, κάδοι απορριμμάτων, φωτιστικά, κ.α.), εργολαβικές εταιρείες, εταιρίες μελετών, φυτώρια, κ.τ.λ.

2.1.10. Οικονομική Ανάπτυξη

Η ποιότητα ζωής είναι μια σημαντική παράμετρος που εκτιμάται από τις επιχειρήσεις που αποφασίζουν να δραστηριοποιηθούν σε χώρους πρασίνου λόγω των ψυχαγωγικών δυνατοτήτων που παρέχουν, των χαμηλών ποσοστών εγκληματικότητας και των ασφαλών δρόμων. Η ποιότητα ζωής των εργαζομένων αποτελεί τον τρίτο σημαντικότερο κριτήριο για τη δημιουργία μιας επιχείρησης, μετά από την πρόσβαση στις εγχώριες αγορές και τη διαθεσιμότητα ειδικευμένου

εργατικού δυναμικού. Ειδικευμένοι και εκπαιδευμένοι υπάλληλοι θεωρούν την ποιότητα της ζωής τους να είναι τόσο σημαντική όσο και ο μισθός (The Trust for Public Land, 1999).

Η αστική αναζωογόνηση και η ανανέωση της γειτονιάς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παρουσία των ελεύθερων χώρων πρασίνου και ιδιαίτερα των πάρκων.

Η εταιρεία Mile End στο πάρκο London Borough of Tower Hamlets έχει συμβάλει σημαντικά στην τοπική οικονομία, με την προσθήκη νέων επιχειρηματικών μονάδων στο πλαίσιο του σχεδιασμού της, που αποφέρει επιπλέον πελάτες στις τοπικές αγορές και έχει ως μακροπρόθεσμο στόχο τη διαρκή ανάπτυξη και αύξηση της παραγωγικότητας. Επιτυχημένα παραδείγματα που αποδεικνύουν τη συνεισφορά των ανοιχτών χώρων στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών και την αναζωογόνηση των κοινωνιών απαντώνται στη Μελβούρνη, στο Τορόντο, στη Νέα Υόρκη, στη Μινεάπολη, στο Σικάγο, στη Βαρκελώνη και στο Παρίσι (Tibbatts, 2002).

Επίσης οι ιδιοκτήτες των μικρών επιχειρήσεων θεωρούν την αναψυχή, που προσφέρουν τα πάρκα και οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου ως ύψιστη προτεραιότητα για την επιλογή της θέσης για την επιχείρησή τους (The Trust for Public Land, 1999).

Συχνά μια τεράστια γκάμα εκδηλώσεων λαμβάνουν χώρα στους ελεύθερους χώρους πρασίνου, από τοπικούς φορείς, εκ των οποίων πολλές από αυτές έχουν εθνική σημασία. όπως μουσικά φεστιβάλ, υπαίθριες θεατρικές παραστάσεις, εποχιακές ή ετήσιες γιορτές (π.χ. καρναβάλι, γιορτή κρασιού κ.α.), διάφορες εκθέσεις (π.χ. ανθοκομικές, βιβλίου, αυτοκινήτων, κατοικίας, κ.α.), πολιτιστικές και θρησκευτικές εκδηλώσεις, πολιτικές συγκεντρώσεις κ.α. Οι εκδηλώσεις αυτές συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομική ενίσχυση των διοργανωτών και στην απόδοση μεγάλων ποσών στα έσοδα της διοργανώτριας πόλης προσδίδοντας σημαντική ώθηση στην τοπική οικονομία (Tibbatts, 2002).

Η συμβολή των αστικών χώρων πρασίνου στη διαχείριση και αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων έχει σημαντική οικονομική αξία σε σχέση με τις λύσεις που προσφέρει η μηχανική με τη χρήση σκληρών υλικών όπου είναι ιδιαίτερα δαπανηρές. Πιο συγκεκριμένα μια αύξηση του πρασίνου κατά 1% προστατεύει τους υδροτόπους κατά μήκος ενός ποταμού ή ενός ρέματος και μπορεί να μειώσει τα ακραία φαινόμενα (υπερχείλιση) πάνω από τρεις φορές. Εκτιμάται ότι τα δέντρα στην πόλη της Ατλάντα έχουν αποτρέψει την ανάγκη δαπάνης \$883 εκατομμύρια σε εγκαταστάσεις για την κατακράτηση όμβριων υδάτων. Η δημιουργία των 500

στρεμμάτων του υγροτόπου στη Napa, της Καλιφόρνιας στοίχησαν στο κράτος \$160 εκατομμύρια, αλλά αντιμετωπίστηκε πλήρως το πρόβλημα με τις πλημμύρες του ποταμού, που προκάλεσαν ζημίες \$500 εκατομμυρίων (Liveable Places Update, 1999).

Επιπρόσθετα, όπως έχει προαναφερθεί σε προηγούμενη παράγραφο, η βλάστηση των χώρων πρασίνου συμβάλλει στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης απορροφώντας διοξείδιο του άνθρακα, παράγοντας οξυγόνο και ταυτόχρονα φιλτράροντας τα επιβλαβή σωματίδια. Στο Σικάγο, ένα αστικό δέντρο αφαιρεί 379 τόνους αερίων του θερμοκηπίου, και 212 τόνους σωματιδίων. Αυτό οδηγεί στην εξοικονόμηση \$1 εκατομμυρίου το χρόνο από την περικοπή δαπανών από τις παραδοσιακές προσπάθειες μετριασμού της ρύπανσης (Emagazine, 2001).

2.1.11. Αύξηση των Αντικειμενικών Αξιών Ιδιοκτησιών

Η καλή διαχείριση των πάρκων συμβάλλει στην αύξηση της αντικειμενικής αξίας απευθείας σε όμορες ιδιοκτησίες, και αυτό με τη σειρά του οδηγεί σε πρόσθετα έσοδα από το φόρο ακίνητης περιουσίας.

Ήδη από τη δεκαετία του 1850, ο αρχιτέκτονας τοπίου *Frederick Law Olmsted* διεκδίκησε και διασφάλισε την αγορά γης για την δημιουργία του Κεντρικού Πάρκου (*Central Park*) της Νέας Υόρκης επισημαίνοντας ότι η αυξανόμενη αξία των παρακείμενων ακινήτων θα απέδιδε φόρους για την αποπληρωμή των εξόδων κατασκευής του πάρκου. Από το 1873, ήταν υπεύθυνος για τη διαχείριση κερδών κατά 5,24 εκατομμύρια δολάρια κάθε έτος που προερχόντουσαν από την απόδοση φόρων (Crompton, 1999).

Στη Νέα Υόρκη, η ανακαίνιση του *Bryant Park* έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη της εμπορικής δραστηριότητας κατά μήκος της Έκτης λεωφόρου (*Sixth Avenue*). Τα ενοίκια στην περιοχή εκτινάχθηκαν και οι χώροι γραφείων είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν. Η οικονομική ζώνη της Βοστώνης, άλλαξε σημαντικά με την κατεδάφιση ενός άσχημου πολυώροφου πάρκινγκ και τη δημιουργία του *Post Office Park*. Οι χώροι στάθμευσης είναι πλέον υπόγειοι, κρυμμένοι κάτω από το πάρκο. Αποτέλεσμα της ενέργειας αυτής η αύξηση των αντικειμενικών αξιών και των ακινήτων στην ευρύτερη περιοχή (The Trust for Public Land, 1999).

Η πόλη Chattanooga (πόλη των ΗΠΑ), με στόχο την αναβάθμιση και τη βελτίωση των πάρκων, έχει δημιουργήσει 1.280 θέσεις πλήρους απασχόλησης και 555 θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης. Οι αντικειμενικές αξίες των ακινήτων

αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 124%, τα φορολογικά έσοδα είναι μέχρι 99% και ο αριθμός των επιχειρήσεων κατά 117% (The Trust for Public Land, 1999).

Στο Οντάριο, η στατιστική ανάλυση των δεδομένων για δύο γειτονιές έδειξαν ότι υπήρξε αύξηση των τιμών των ιδιοκτησιών περίπου \$ 89/m² σε ιδιοκτησίες που ήταν κοντά στους χώρους πρασίνου. Αυτό αντιστοιχεί σε μια αύξηση των φορολογικών εσόδων της τάξης του 8% (Nickson, 1999). Στο Boulder³ και στο Columbus⁴, τα σπίτια δίπλα σε πάρκα πωλούνται μεταξύ 5% και 23% ακριβότερα σε σχέση με αυτά που βρίσκονται ένα οικοδομικό τετράγωνο μακριά. Στο Κολοράντο, οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν κατά \$34 για κάθε μέτρο της απόστασης, μακριά από μια δασώδη περιοχή, ενώ η μείωση ήταν μεγαλύτερη για κτίσματα που απείχαν περισσότερο από μισό μίλι (Robbins, 1999).

2.2. Η επίδραση των ελεύθερων χώρων πρασίνου στην αναψυχή του ανθρώπου

2.2.1. Επίδραση του Πρασίνου στην Άθληση και την Αναψυχή

Το Συμβούλιο της Ευρώπης, μέσω του European Sports Charter (CECMR, 2001) καθορίζει τον αθλητισμό ως, «όλες τις μορφές δραστηριότητας μέσω της περιστασιακής ή οργανωμένης συμμετοχής, που στοχεύει στη βελτίωση της φυσικής κατάστασης, της διανοητικής υγείας, της διαμόρφωσης των κοινωνικών σχέσεων, ή της επίτευξης της ευγενούς άμιλλας σε όλα τα επίπεδα».

«Ο αθλητισμός έχει τη δύναμη να ενώνει τους ανθρώπους με έναν ξεχωριστό τρόπο. Μπορεί να δημιουργήσει ελπίδα, ευτυχία, ευγενή άμιλλα γιατί "μιλάει" σε μια γλώσσα που όλοι μπορούν να κατανοήσουν»⁵.

Υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία αθλητικών δραστηριοτήτων που παρέχονται από τα πάρκα: ποδόσφαιρο αντισφαίριση καλαθοσφαίριση πετοσφαίριση, τρέξιμο σε αγώμαλο δρόμο, περπάτημα κ.α. Η συμμετοχή σε αυτές τις δραστηριότητες μπορεί να οργανωθεί είτε μέσω συλλόγων είτε με ατομική πρωτοβουλία, και δύναται να είναι συστηματική αλλά και άτυπη ή περιστασιακή. Οι εγκαταστάσεις των πάρκων φροντίζουν και για τα δύο. Πολλές διάσημες ομάδες και αθλητές άρχισαν τη σταδιοδρομία τους στις εγκαταστάσεις του τοπικού πάρκου τους (Tibbatts, 2002).

³ Boulder: πόλη του Κολοράντο των ΗΠΑ

⁴ Columbus: πρωτεύουσα του Οχάιο και μεγαλύτερη πόλη των ΗΠΑ

⁵ Nelson Mandela

Οι στατιστικές που αναφέρονται για τον αθλητισμό της Αγγλίας δηλώνουν ότι από το σύνολο των ενηλίκων που αθλείται συστηματικά, το 23% αυτών αθλείται στα πάρκα (Sport England: Information Sheets; Basic Facts about Sport)

Σε έρευνα το 1996 αναφέρεται ότι 25 εκατομμύρια Άγγλοι συμμετείχαν σε αθλήματα ενεργά τουλάχιστον μία φορά το μήνα (OPCS, 1996). Από τα κορυφαία δέκα αθλήματα το 55% αφορά σε δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στα πάρκα όπως, το περπάτημα, το ποδόσφαιρο και το τρέξιμο.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις των πάρκων υπερέχουν έναντι των άλλων στη δυνατότητα προσέγγισης και στην ευκολία πρόσβασης, ενώ δεν είναι απαραίτητο ο ενδιαφερόμενος να είναι μέλος μιας ομάδας προκειμένου να αθληθεί. Οι περιστασιακοί ασκούμενοι ενθαρρύνονται λόγω της εύκολης πρόσβασης σε ένα κοντινό πάρκο.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις στα πάρκα προσφέρονται συχνά σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές, ή επιδοτούμενες τιμές. Επιπλέον, πολλές τοπικές αρχές προσφέρουν επιχορηγήσεις σε κατοίκους που έχουν χαμηλό εισόδημα, ενώ μερικές εγκαταστάσεις προσφέρονται ακόμη και δωρεάν. Εκτός από τα επίσημα αθλήματα, τα πάρκα παρέχουν και ευρείες δυνατότητες για τη χρήση άτυπων αθλημάτων. Καθημερινά, αλλά ειδικότερα τα Σαββατοκύριακα και τις περιόδους διακοπών, είναι πολλά τα άτομα και κυρίως στις μικρές ηλικιακές ομάδες των παιδιών, που συμμετέχουν σε κάποια μορφή αθλητικής δραστηριότητας. Για παράδειγμα, μια χαρακτηριστική σκηνή καλοκαιρινού απογεύματος, σε οποιαδήποτε αστικό πάρκο αναψυχής, περιλαμβάνει, ανθρώπους που περπατούν ή τρέχουν, ανθρώπους που παίζουν ποδόσφαιρο, παιδιά σε υπαίθρια παιχνίδια όπως, ποδήλατα κ.α. Η ανάπτυξη της αθλητικής υπεροχής χρειάζεται ένα προσιτό και οικονομικό σημείο εκκίνησης, το οποίο για τους περισσότερους βρίσκεται στο τοπικό πάρκο. Τα πάρκα αποτελούν τη βάση της αθλητικής ανάπτυξης. Χωρίς την ύπαρξή τους, πολύ λιγότεροι άνθρωποι θα είχαν ένα αθλητικό ενδιαφέρον, πόσο δε μάλλον να αναπτύξουν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων με την τακτική συμμετοχή τους σε σοβαρότερο αθλητικό επίπεδο (Tibbatts, 2002).

2.2.2. Παιχνίδι

Το παιχνίδι αποτελεί ένα αναπόσπαστο στοιχείο της σωματικής και διανοητικής ανάπτυξης του παιδιού. Είναι τεράστια η αξία του χώρου που προορίζεται για το

παιδικό παιχνίδι, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα ολοένα και πιο περιοριστικά για το παιδί όπως οι σύγχρονες πόλεις.

Το παιχνίδι ως ένστικτο αντιπροσωπεύει σχήματα συμπεριφοράς που προσαρμόζονται εξελικτικά και καθιστούν τον οργανισμό ικανό να επιβιώσει και να μεγιστοποιήσει τις ικανότητες του να καταλαβαίνει το περιβάλλον του. Η επιστήμη της νευρολογίας τονίζει την πλαστικότητα του εγκεφάλου τα πρώτα δέκα χρόνια της ζωής του παιδιού και συνεπώς, τη σημασία της διαμόρφωσης του μέσα από εμπειρίες που προσφέρει το παιχνίδι (Lester and Maudsley, 2006).

Είναι σημαντική η ανάγκη του παιδιού να ελέγξει τη φύση και το περιβάλλον παίρνοντας ρίσκα, αποκτώντας ανεξαρτησία και ταυτόχρονα αποφεύγοντας τον κίνδυνο, μέσω της εκτίμησης και του σεβασμού προς την καταστροφική δύναμη της φύσης. Η εξερεύνηση βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες οδοιπορίας καθώς και να εξοικειωθούν με το χώρο και το χρόνο μακριά από ενήλικες. Τα παιδιά αποκτούν θετική στάση προς τον χώρο που εξερευνούν γιατί σ' αυτόν είναι λιγότερο περιορισμένα. Η άγρια φύση παρέχει πλούσια τοπία και το φυσικό περιβάλλον είναι δυναμικό, πολύπλοκο και παρέχει ψυχοκινητικές προκλήσεις. Επίσης, η έλλειψη επιτήρησης από ενήλικες παρέχει τη δυνατότητα για δημιουργικό και εποικοδομητικό παιχνίδι. (Lester and Maudsley, 2006).

Το παιδί και το περιβάλλον επηρεάζονται το ένα από το άλλο και ο κύκλος παιχνιδιού μεταξύ παιδιού και περιβάλλοντος διατηρείται όσο το περιβάλλον είναι πρόκληση για παράδειγμα, τα δέντρα παρέχουν πολλαπλές δυνατότητες για αναρρίχηση και κρύψιμο.

Σύμφωνα με μια συλλογή ερευνών για τα παιδιά και τις τοπικές κοινωνίες σε όλο τον κόσμο, υπάρχουν τα εξής 6 σημεία που συνδέουν την ευτυχία των παιδιών με τα μέρη που κατοικούν (Cawla, 2002):

- Ασφάλεια και ελευθερία κίνησης
- Κοινωνική ενσωμάτωση
- Ποικιλία από ενδιαφέρουσες δραστηριότητες
- Μέρη συνάντησης συνομηλίκων
- Συνεκτική κοινοτική ταυτότητα
- Χώρος πρασίνου

Το φυσικό περιβάλλον προσφέρει αισθητική και έναν χώρο ποιοτικά διαφορετικό από τον ανθρωπογενή κόσμο (Sebba, 1991) ενώ, ταυτόχρονα παρέχει

ποικιλότητα και ευκαιρίες για την κατανόηση ενός διαρκώς εναλλασσόμενου περιβάλλοντος. Οι παράγοντες που επηρεάζουν την πρόσβαση των παιδιών σε φυσικούς χώρους πρασίνου είναι πολύπλοκοι. Ο τρόπος που αντιλαμβάνονται οι ενήλικες το παιχνίδι στο φυσικό περιβάλλον διαφέρει από αυτό των παιδιών (Elsley, 2004; Lester and Maudsley, 2006).

Έρευνες στο Λονδίνο δείχνουν ότι τα παιδιά περνούν πολύ λίγο χρόνο σε εξωτερικούς χώρους και κατά συνέπεια ο χρόνος για ανεξάρτητο παιχνίδι περιορίζεται, καθώς οι γονείς επηρεάζονται από τα κοινωνικά και πολιτισμικά πρότυπα (Beck, 1992; Furedi, 2002). Ο Persil (2005) σε μια έρευνα που έγινε στο Λονδίνο, βρήκε ότι το 62% των γονιών δήλωσαν ότι θα ανησυχούσαν ότι θα χαρακτηρίζονταν ως κακοί γονείς αν το παιδί τους φαίνονταν να φοράει λασπωμένα ρούχα. Αντίστοιχα το 72% των παιδιών ανέφεραν ότι ανησυχούσαν ότι θα τους επέπλητταν οι γονείς τους για τα λασπωμένα ρούχα τους, και το 14% απέφευγε δραστηριότητες σε εξωτερικούς χώρους. Από την άλλη, πολλοί γονείς δήλωσαν πως έχουν θετικές παιδικές αναμνήσεις από παιχνίδια σε εξωτερικούς χώρους και αναγνωρίζουν την αξία τους στα παιδιά τους (Clements, 2004; Ραϊσάκη και Γσαλίκη, 2007).

Παρόλο που το βιοτικό επίπεδο αυξήθηκε, υπάρχει μείωση της ελευθερίας κινήσεων των παιδιών, και τα παιδιά που πάνε στο σχολείο με τα πόδια ή χωρίς συνοδεία εκτιμούν περισσότερο το τοπικό περιβάλλον. Για τον ίδιο λόγο ανιχνεύεται μια νέα μορφή παιδικής ηλικίας που χαρακτηρίζεται από α) μείωση παιχνιδιού σε εξωτερικούς χώρους, β) αυξανόμενη επίβλεψη από ενήλικες και γ) έλλειψη επαφής με ποικίλα περιβάλλοντα (Ραϊσάκη και Γσαλίκη, 2007).

2.3. Η επίδραση των ελεύθερων χώρων πρασίνου στο περιβάλλον

Την σημασία των ελεύθερων χώρων πρασίνου για το περιβάλλον των μεγαλουπόλεων, έχει υπογραμμίσει και το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), καθιερώνοντας τον κανόνα της απαγόρευσης μείωσης των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου⁶ (Σιούτη, 2003; Δεκλερής, 2000). Ειδικότερα, με την 5^η σκέψη της ιδιαίτερα σημαντικής απόφασης του ΣτΕ (αρ. αποφ. 2242/1994), το Δικαστήριο,

⁶ Πρόκειται για την αρχή της αντιστάθμισης ή ανταλλαγής, σε συνέχεια της καθιέρωσης, με παλαιότερη νομολογία του ΣτΕ για την μεταφορά συντελεστή δόμησης (ΣτΕ 1310/93), του νομολογιακού κανόνα «πράσινο αντί πρασίνου».

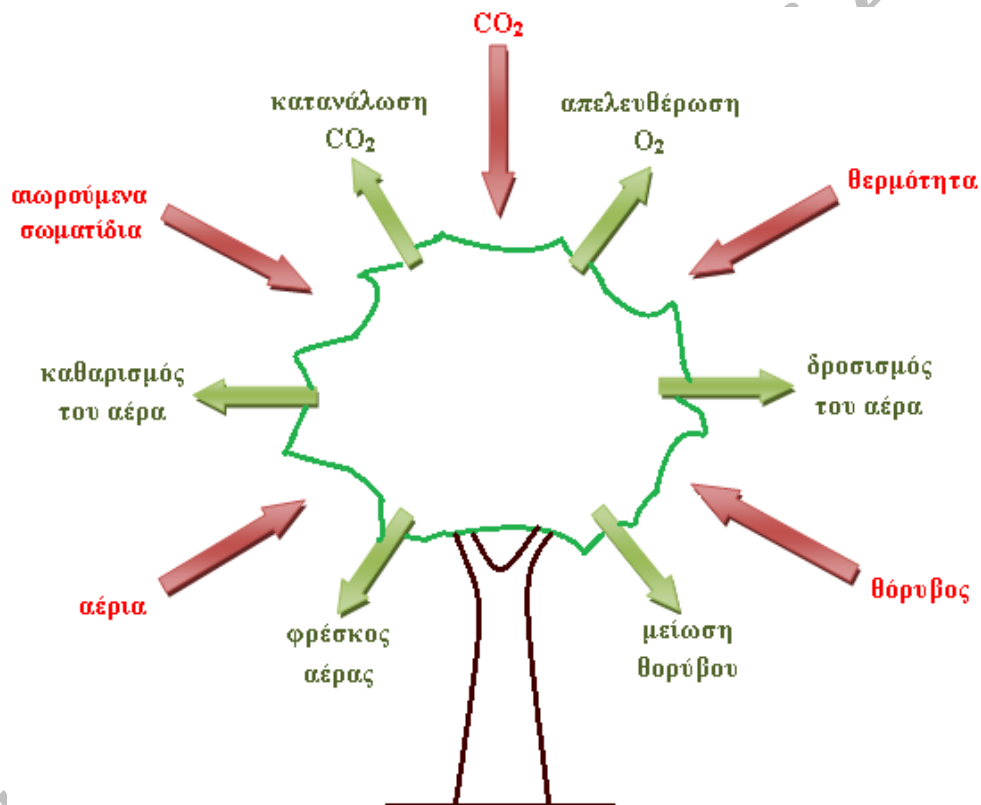
ξεκινώντας από την διακήρυξη της συνταγματικής προστασίας του αστικού και οικιστικού περιβάλλοντος, διέλαβε ότι: «Μεταξύ δε των διαφόρων παραγόντων του αστικού περιβάλλοντος, πρόδηλον ζωτικήν σημασίαν έχουν οι ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου οι οποίοι, προκειμένου ιδία περί των συγχρόνων μεγαλοπόλεων, αποτελούν το εντελώς απαραίτητον δια την υγείαν των ανθρώπων υποκατάστατον του φυσικού περιβάλλοντος. Η ανάγκη δε προστασίας των χώρων αυτών καθίσταται συνεχώς επιτακτικώτερα, καθ' ο μέτρον επιχειρείται, φανερώς ή συγκεκαλυμένως, φαλκίδευσις της εκτάσεως αυτών προς επιδίωξιν άλλων δημοσίων σκοπών ένεκεν του υπερόγκου κόστους των απαλλοτριώσεων εις την σύγχρονον πόλιν. Τοιουτοτρόπως η διατήρησις των χώρων αυτών αποτελεί πλέον υψίστην προτεραιότητα δια την προστασίαν της ποιότητος του αστικού περιβάλλοντος, εις τρόπον ώστε και ελαχίστης τοιαύτης εκτάσεως η απώλεια να λογίζεται ανεπίτρεπτος επιδείνωσις του οικιστικού περιβάλλοντος. Εντεύθεν έπεται ότι δύναται μεν ο νομοθέτης, εις το πλαίσιον αστικών αναπλάσεων, να προβαίνει εις αναδιάταξιν των χώρων αυτών, αλλά μόνον υπό τον απαραίτητον όρον ότι εκ των αναπλάσεων τούτων δεν θα μειούται ουδ' επ, ελάχιστον η έκτασις των κοινοχρήστων τούτων χώρων, τουθ' όπερ υπόκειται εις τον πλήρη έλεγchon του ακυρωτικού δικαστού. Υπό την έννοιαν αυτήν, δύναται μεν εις το πλαίσιον αναπλάσεως τινα πραγματοποιείται "ανταλλαγή" κοινοχρήστου χώρου με οικοδομήσιμον τοιούτον, καθ' ην κοινόχρηστος χώρος, αποχαρακτηριζόμενος, καθίσταται οικοδομήσιμος έναντι αφορισμού ίσης εκτάσεως οικοδομησίμου χώρου εις κοινόχρηστον. Πλην, όμως, κατά τας κειμένας διατάξεις νόμων, δια μεν αποχαρακτηρισμόν κοινοχρήστου χώρου αρκεί η νομότυπος τροποποίησις του οικείου σχεδίου πόλεως, ενώ δια την μετατροπήν οικοδομησίμου χώρου εις κοινόχρηστον απαιτείται και η συντέλεσις της οικείας απαλλοτριώσεως. Ενυπάρχει ούτω εις την ειρημένην "ανταλλαγήν" ο κίνδυνος προσωρινής ή και οριστικής απωλείας του αφορισθέντος κοινοχρήστου χώρου, εις ην περίπτωσιν ήθελε καθυστερήσει ή δεν ήθελε πραγματοποιηθεί η συντέλεσις της οικείας απαλλοτριώσεως. Επομένως, είναι πρόδηλον ότι στοιχειώδης εγγύησις προς διασφάλισιν της κατά τα άνω συνταγματικώς προστατευομένης εκτάσεως των αστικών κοινοχρήστων χώρων αποτελεί ο σεβασμός του κανόνος "πράσινο αντί πρασίνου". Πρακτικώς τούτο σημαίνει ότι, κατά την σύμφωνον προς το Σύνταγμα έννοιαν των οικείων διατάξεων νόμων, ο αποχαρακτηρισμός κοινοχρήστου χώρου εις το πλαίσιον αναπλάσεως τελεί υπό τον αυτονόητον όρον της συντελέσεως της απαλλοτριώσεως του αφοριζομένου, εις

αντιστάθμισίν του, οικοδομησίμου χώρου, μη αρκούσης της απλής κηρύξεως της απαλλοτριώσεως, η οποία εμπεριέχεται εις την τροποποίησιν του σχεδίου πόλεως...».

Αντιμετωπίζοντας, λοιπόν, η νομολογία, τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου ως υποκατάστατο του φυσικού περιβάλλοντος, τους υπήγαγε στο πεδίο της συνταγματικής προστασίας του άρθρου 24 παρ. 2 Σ., θέτοντας όρους τόσο για τον αποχαρακτηρισμό τους, όσο και για τις επιτρεπτές στους χώρους αυτούς επεμβάσεις (Σιούτη, 2003).

Εντός του αστικού ιστού η επίδραση των ελεύθερων χώρων πρασίνου στο περιβάλλον αφορά κυρίως τους παρακάτω περιβαλλοντικούς παράγοντες:

- i. Μικροκλίμα,
- ii. Ατμοσφαιρική Ρύπανση
- iii. Ηχορρύπανση

Εικόνα 2.1. Σχηματική Παρουσίαση των Οικολογικών Δράσεων των Δένδρων κατά Bernartzsk.

Πηγή: Bernatzky, 1982.

2.3.1. Μικροκλίμα

Τα στοιχεία του μικροκλίματος των αστικών κέντρων που επηρεάζονται ευνοϊκά από την ύπαρξη ελεύθερων χώρων πρασίνου είναι:

- (α) η θερμοκρασία,

- (β) η υγρασία,
- (γ) η ταχύτητα του ανέμου,
- (δ) η ηλιακή ακτινοβολία και
- (ε) ο ιονισμός του αέρα

Ως εκ τούτου, το μικροκλίμα στο κέντρο αστικών περιοχών, το οποίο συχνά διακρίνεται για την έλλειψη πρασίνου διαφέρει ριζικά από εκείνο των περιαστικών περιοχών, που είναι πλουσιότερες σε βλάστηση (**Πίνακας 2-2**).

Πίνακας 2-2. Μέσες τιμές θερμοκρασίας, σχετικής υγρασίας και ταχύτητας κίνησης του αέρα σε διάφορα σημεία μιας πόλης.

Πηγή: Θεοχάρη, 2003.

Παράμετρος	Πάρκο	Οδική Πλατ. (κόμβος).	Δρόμος		
			Εκτεταμένη δενδροφύτ.	Περιορισμένη δενδροφύτ.	Χωρίς δενδροφύτ.
Θερμοκρασία του αέρα (°C)	21,3	24,0	23,4	23,7	25,0
Σχετική υγρασία %	54,6	42,4	50,2	46,0	42,6
Ταχύτητα του αέρα (m/s)	0,65	0,74	0,65	0,67	0,73

(α) η θερμοκρασία

Οι χώροι του πρασίνου στο πλαίσιο μιας πόλης μετριάζουν τις μεταβολές θερμοκρασίας, τις ημέρες του καλοκαιριού. Ένα ώριμο δένδρο δροσίζει τον περιβάλλοντα χώρο του, απομακρύνοντας απ' αυτόν, κατά τη διάρκεια 1 ημέρας, θερμότητα $230.000 \text{ Kcal d}^{-1}$, η οποία αντιστοιχεί με εκείνη 5 κλιματιστικών συνεχούς λειτουργίας (Κασσιός και Περπερίδου, 2005). Το καλοκαίρι και κατά τη διάρκεια της ηλιοφάνειας η θερμοκρασία στους χώρους πρασίνου είναι χαμηλότερη κατά 2 - 3°C απ' ότι στους γύρω δομημένους χώρους, ενώ τις νύχτες του χειμώνα είναι υψηλότερη (κατά 1 - 4 °C) (Θεοχάρη, 2003). Δηλαδή, τόσο το αστικό όσο και το περιαστικό πράσινο συνδράμουν στη διατήρηση σταθερού θερμοκρασιακού επιπέδου στον αστικό χώρο αφού το καλοκαίρι συμβάλουν στην μείωση της θερμοκρασίας και το χειμώνα στην αύξηση της, οπότε αποφεύγονται οι ακραίες θερμοκρασίες, οι οποίες είναι επικίνδυνες για τον πληθυσμό της πόλης. Ουσιαστικά τα φυτά απορροφούν μεγάλο μέρος της θερμότητας του ήλιου την ημέρα και την ελευθερώνουν σταδιακά το βράδυ, οπότε και εξομαλύνουν την διαφορά θερμοκρασίας μεταξύ της ημέρας και της νύχτας (Κασσιός και Περπερίδου, 2005).

(β) η υγρασία

Η υγρασία του αέρα επηρεάζεται απόλυτα από την ύπαρξη πρασίνου. Η αυξημένη υγρασία στο εσωτερικό των πρασίνων μαζών εξηγείται με την εξάτμιση της υγρασίας που συντελείται στην επιφάνεια των φύλλων. Η σχετική υγρασία του αέρα είναι κατά 7-14% μεγαλύτερη από εκείνη αντίστοιχων περιοχών χωρίς πράσινο. Από μελέτες προκύπτει ότι, η σχετική υγρασία του αέρα είναι κατά μέσο όρο 60% στο δάσος, 56% στους κήπους και στην πόλη και 44% στο επίπεδο των δρόμων της πόλης. Επίσης, έχει αποδειχθεί ότι η επίδραση των χώρων με πράσινο στην αύξηση της υγρασίας του αέρα, εκτείνεται σε απόσταση 600 m από τα όρια τους (Θεοχάρη, 2003).

(γ) η ταχύτητα του ανέμου

Η διαφορά της θερμοκρασίας που καταγράφεται ανάμεσα στους χώρους πρασίνου και εκείνους όπου υπάρχουν μόνο κτήρια, οδηγεί - ιδίως όταν υπάρχει άπνοια - στη δημιουργία ρευμάτων αέρα που μπορεί να φθάσουν το 1 m s^{-1} . Αυτά τα ρεύματα επιδρούν θετικά στο μικροκλίμα της πόλης το μεν καλοκαίρι κατεβάζοντας τη θερμοκρασία και αυξάνοντας την σχετική υγρασία, τον δε χειμώνα, ελαττώνοντας την ένταση του ψύχους και σε κάποιο ποσοστό την σχετική υγρασία. Η ύπαρξη των χώρων πρασίνου προστατεύουν τις κατοικημένες περιοχές από τους δυνατούς ανέμους, μειώνοντας αισθητά την ταχύτητα τους. Στα δενδροφυτευμένα πάρκα, η ταχύτητα του ανέμου είναι κατά 62% μικρότερη από ότι έξω από αυτά. Το ρεύμα του αέρα φιλτράρεται διαπερνώντας το πράσινο και μειώνεται η ταχύτητα του λόγω των τριβών με τους κορμούς, τα κλαδιά και τα φύλλα των δέντρων.

Σε απόσταση 30 - 60 m από την αρχή του δενδροφυτευμένου χώρου και προς το εσωτερικό του, η αρχική ταχύτητα του ανέμου μειώνεται κατά 30 - 60%. Στα 120 - 200 m η ταχύτητα αυτή μηδενίζεται. Η ένταση του ανέμου ελαττώνεται και στην γύρω περιοχή. Η προστασία από τον άνεμο εκτείνεται σε απόσταση 10, 20 και ακόμη 40 φορές του ύψους των δέντρων. Για παράδειγμα, όταν το ύψος των δένδρων είναι 10 - 15 m, ο χώρος που επηρεάζεται από αυτά σ' ότι αφορά στον άνεμο εκτείνεται στα 100 - 300 m. Με την μείωση του ανέμου ελαττώνεται και η επαναιώρηση της σκόνης, καθώς και η μεταφορά της (Θεοχάρη, 2003).

(δ) η ηλιακή ακτινοβολία

Τόσο η άμεση ηλιακή ακτινοβολία όσο και η διαχεόμενη επηρεάζονται αισθητά από τους χώρους πρασίνου που κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού τη συγκρατούν σε ποσοστό 87%. Η μείωση της έντασης της ηλιακής ακτινοβολίας από τα δένδρα,

εξαρτάται από την πυκνότητα και την φύση των φυλλωμάτων αυτών και είναι εντονότερη σε αυτά με πλούσιο φύλλωμα και ηπιότερη σε εκείνα με αραιό φύλλωμα (Θεοχάρη, 2003).

Στη σκιά ενός δένδρου παρατηρείται ελάττωση κατά 25 - 30% της ορατής ακτινοβολίας. Ακόμα και οι χλοοτάπητες χωρίς την ύπαρξη δένδρων διοχετεύουν μέρος της ηλιακής ακτινοβολίας στο έδαφος, οπότε και υπάρχει μεγαλύτερη δροσιά στον περιβάλλοντα χώρο τους (Κασσιός και Περπερίδου 2005).

(ε) ο ιονισμός του αέρα

Ο ιονισμός του αέρα είναι ένα ακόμη στοιχείο του μικροκλίματος που επηρεάζεται από την παρουσία των ζωνών πράσινου και είναι εντονότερος πάνω από αυτές, όπως άλλωστε και στην εξοχή, σε σύγκριση με τα αστικά κέντρα. Τα φυτά είναι φορτισμένα αρνητικά και κατά συνέπεια συγκρατούν τα θετικά ιόντα, ενώ απωθούν τα αρνητικά. Στις περιοχές πρασίνου παράγονται αρνητικά ιόντα που μεταφέρονται σε μεγάλες αποστάσεις. Η επίδραση των αρνητικών ιόντων στον οργανισμό είναι ευεργετική σε αντίθεση με τα θετικά. Εκτός αυτού, τα πράσινα μέρη των φυτών υπό την επίδραση του φωτός ενός ορισμένου μήκους κύματος, εκπέμπουν ηλεκτρόνια που ιονίζουν τον αέρα κατά ένα επιπλέον ποσοστό. Ακόμη, τα φυτά με λογχοειδή φύλλα, καθώς και τα κωνοφόρα με τα βελονοειδή φύλλα δρουν ως ακίδες διαρροής των ηλεκτρικών φορτίων του εδάφους, πράγμα που συντελεί στην αύξηση του ιοντικού φορτίου στα κατώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας. Επιπλέον, ο αέρας πάνω από τους χώρους με πράσινο εμπλουτίζεται με όζον που σχηματίζεται από την επίδραση των εξατμιζόμενων ρητινωδών ουσιών (τερπένια) πάνω στις μικρές σταγόνες νερού που αιωρούνται στον αέρα. Από αυτή τη διαδικασία παράγεται υπεροξείδιο του υδρογόνου (H_2O_2), καθώς και όζον (O_3). Το όζον και το υπεροξείδιο του υδρογόνου συμβάλλουν στην απόσπηση (απορρόφηση οσμών), κυρίως από τα αέρια αποσύνθεσης (Θεοχάρη, 2003).

Όλοι οι παραπάνω παράμετροι επιδρούν θετικά στη βελτίωση του μικροκλίματος και δίνουν στα δένδρα υψηλή περιβαλλοντική και οικονομική αξία. Σύμφωνα με Καναδούς ερευνητές έχει εκτιμηθεί ότι ένα ώριμο δένδρο έχει οικονομική απόδοση της τάξης των 300 Ευρώ ετησίως για τον δροσισμό του αέρα, την εδαφική προστασία, τον έλεγχο της ρύπανσης και την προστασία της πανίδας (Akbari, et. al., 1992).

2.3.2. Ατμοσφαιρική Ρύπανση

Οι χώροι πρασίνου συμβάλλουν στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με πολλούς τρόπους. Συγκεκριμένα μειώνοντας τις δαπάνες κατά την οικοδόμηση των κατοικιών για θέρμανση και ψύξη λόγω βελτίωσης του μικροκλίματος της περιοχής, τη δημιουργία ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων, μειώνεται η εξάρτηση από το αυτοκίνητο. Έτσι, απορροφάται διοξείδιο του άνθρακα και παράγεται οξυγόνο φιλτράροντας ταυτόχρονα η βλάστηση, τα επιβλαβή σωματίδια. Στο Σικάγο, ένα αστικό δέντρο αφαιρεί 379 τόνους αερίων του θερμοκηπίου, και 212 τόνους σωματιδίων. Αυτό οδηγεί στην εξοικονόμηση \$ 1 εκατομμύριου το χρόνο από την περικοπή δαπανών από τις παραδοσιακές προσπάθειες μετριασμού της ρύπανσης (Emagazine, 2001).

Οι χρόνιες ασθένειες όπως, βρογχικό και αλλεργικό άσθμα, βρογχίτιδα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια είναι έντονα συνδεδεμένες με τα επίπεδα της ρύπανσης. Οι χώροι πρασίνου εντός του αστικού ιστού βοηθούν στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς η συγκέντρωση των αιρούμενων σωματιδίων μπορεί να επιδεινώσει αυτές τις παθολογικές καταστάσεις, και κατά συνέπεια μειώνουν την επιβάρυνση του κόστους για τις υγειονομικές υπηρεσίες και την παραγωγική διαδικασία.

Τα πάρκα είναι ικανά να φιλτράρουν μέχρι το 80% των ρύπων του αέρα, τα δέντρα στις οδικές αρτηρίες μέχρι το 70%. Ακόμη και χωρίς φύλλα (το χειμώνα) τα φυτά διατηρούν κατά 60% της αποτελεσματικότητας τους ως προς:

- την μείωση των ρυπογόνων ουσιών του αέρα,
- τη μείωση του θορύβου και
- την παροχή οξυγόνου σε κανονικές κλιματικές συνθήκες.

Έχει αποδειχθεί ότι ένας μικρός χώρος πρασίνου στη Φρανκφούρτη μείωσε τη θερμοκρασία κατά 3-3,5°C, μείωσε την σχετική υγρασία κατά 5-10% και ανανέωσε τον υπερθερμασμένο και μολυσμένο αέρα, παρέχοντας καθαρό και δροσερό αέρα στην πόλη (Bernartzsky, 1982). Κανένα στοιχείο του τοπίου δεν είναι τόσο άρρηκτα συνδεδεμένο με τη χρήση γης και των περιβαλλοντικών αλλαγών, όσο η βλάστηση. Εκτός του ότι είναι το πιο εμφανές κομμάτι των τοπίων, αποτελεί και δείκτη για την κατάσταση του τοπίου. Η απώλεια της ζωντανίας των δένδρων κοντά στις λεωφόρους είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα ότι η βλάστηση λειτουργεί σαν δείκτης για κακή αποστράγγιση ή βαριά ρύπανση του αέρα και απαιτείται έλεγχος (Marsh, 1997).

Το αστικό και το περαστικό πράσινο πέρα από παραγωγί οξυγόνου, συμβάλουν στο φιλτράρισμα του ατμοσφαιρικού αέρα από του διάφορους ατμοσφαιρικούς ρύπους, όπως τη σκόνη, τα μικροσωματίδια, το οξείδια του αζώτου, του άνθρακα, του θείου κλπ. Μέρος του ρυπαντικού φορτίου του αέρα των αστικών κέντρων που ως γνωστόν ρυπαίνεται από την κυκλοφορία, την βιομηχανία, την κεντρική θέρμανση και γενικά τις ανθρώπινες δραστηριότητες, συγκρατείται από τις φυτεύσεις των ελεύθερων χώρων πρασίνου, οι οποίες δρουν ως φίλτρα. Ο καθαρισμός του αέρα από τη βλάστηση μπορεί να είναι:

- ⇒ μηχανικός,
- ⇒ βακτηριολογικός και
- ⇒ χημικός.

Καταρχάς, ο μηχανικός καθαρισμός του αέρα πραγματοποιείται με την συγκράτηση της σκόνης από το φύλλωμα των δένδρων και τους θάμνους, καθώς και από τη χλόη στην επιφάνεια του εδάφους. Λόγω της μείωσης της ταχύτητας του αέρα όταν διαπερνά το φύλλωμα ή λόγω της αλλαγής της διεύθυνσης του, τα σωματίδια της σκόνης κατακρημνίζονται. Η ικανότητα κατακράτησης της σκόνης από τα φύλλα των δένδρων, εξαρτάται από το είδος τους.

Εν συνεχεία, ο βακτηριολογικός καθαρισμός του αέρα συντελείται με την έκλυση βακτηριοκτόνων ουσιών από ορισμένα είδη φυτών. Μέσω αυτών η μικροχλωρίδα των φύλλων υπόκειται σε φυσική αποστείρωση μέσω της παράλληλης δράσης των υπεριωδών ακτινών και του όζοντος, στον σχηματισμό του οποίου συμβάλλουν ως επί το πλείστον τα κωνοφόρα. Το όζον έχει τόσο απευθείας βακτηριοκτόνα δράση, όσο και οξειδωτική δράση πάνω στις οργανικές ουσίες που εγκαθίστανται στα φύλλα, καταστρέφοντας έτσι το θρεπτικό υπόστρωμα που θα ευνοούσε την ανάπτυξη μικροοργανισμών. Έρευνες υγιεινολόγων έδειξαν, ότι ο ρυθμός μείωσης των μικροβίων αυξάνεται σταδιακά από την περιφέρεια προς το κέντρο των χώρων πρασίνου. Ακόμη έρευνες που έγιναν στο Τόκιο απέδειξαν ότι τα φύλλα και τα άνθη ορισμένων φυτών εκλύουν πτητικές ουσίες που καταστρέφουν κάποια είδη οργανισμών, καθώς και παθογόνους μύκητες. Για παράδειγμα φυτά όπως η *Betula spp*, το *Quercus spp*, η *Tilia spp.*, το πεύκο κ.α. εκλύουν ουσίες βακτηριοκτόνες για τον βάκιλο της διφθερίτιδας, της φυματίωσης και άλλα παθογόνα βακτηρίδια.

Τέλος, ο χημικός καθαρισμός του αέρα συνδέεται ιδιαίτερα με την φωτοσυνθετική δραστηριότητα των φυτών. Οι διαδικασίες φωτοσύνθεσης

δημιουργούν μία εναλλασσόμενη περιοδικότητα έκλυσης και απορρόφησης του οξυγόνου και του διοξειδίου του άνθρακα. Εκτός αυτού, είναι γνωστή η διαδικασία μεταβολισμού ορισμένων ρύπων της ατμόσφαιρας, όπως το διοξείδιο του θείου από ορισμένα φυτά (Θεοχάρη, 2003).

Το πράσινο όμως καθαρίζοντας κατά τους προαναφερθέντες τρόπους τον ρυπασμένο αέρα, τελικά μπορεί και να υποκύπτει, όταν η ρύπανση υπερβαίνει τους ρυθμούς καθαρισμού που παρέχει ο χώρος και φυσικά, όταν πρόκειται για δραστικούς ρύπους. Αυτό είναι εμφανέστερο στα φυτά γύρω από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, χημικά εργοστάσια, μεταλλουργίες, εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου κ.α., όπου οι μεγάλες συγκεντρώσεις καπνού, αερίων, σωματιδίων, οξέων, προκαλούν την καταστροφή των φυτών σε συνάρτηση με την δυναμικότητα αυτών των μονάδων.

Η ρύπανση του αέρα επιδρά διαφορετικά στα φυτά, ανάλογα με το είδος τους. Συγκεκριμένα, τα κωνοφόρα και τα οπωροφόρα είναι ευαίσθητα και υποβαθμίζονται γρήγορα ενώ σύμφωνα με έρευνες η καρδιά, η μηλιά, η λεύκα είναι πολύ ευαίσθητες στους ρύπους από χαλυβουργίες. Επίσης, δένδρα όπως η φλαμουριά, η φτελιά και το πεύκο είναι τόσο ευαίσθητα στο διοξείδιο του θείου, ώστε μπορούν να αποτελούν δείκτες ρύπανσης αυτού του ρύπου (Θεοχάρη, 2003).

Ακόμη οι βιομηχανικές μονάδες παραγωγής τροφίμων, φαρμάκων (ορών, εμβολίων, αντιβιοτικών, κ.ά.) καθώς και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας πόσιμου νερού απαιτούν την ύπαρξη ζωνών πράσινου για την υγειονομική προστασία τους από σκόνες, αέρια, μικρόβια καθώς και ταυτόχρονα την απομόνωσή τους από τις γειτνιάζουσες ιδιοκτησίες είτε οπτικά λόγω των συχνά ακαλαίσθητων εγκαταστάσεων, είτε λόγω του παραγόμενου θορύβου κατά τη διάρκεια λειτουργίας τους (Θεοχάρη, 2003).

2.3.3. Ηχορρύπανση

Ανάμεσα στα μέτρα που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση της αστικής ηχορρύπανσης είναι και η δημιουργία ζωνών πρασίνου, που όπως έχει αποδειχθεί ασκεί σημαντική θετική επίδραση.

Μελέτες μείωσης της έντασης του θορύβου σε τρεις διαφορετικές συνοικίες μιας πόλης με διαφορετική δόμηση και τρόπους μείωσης του θορύβου με τη χρήση φυτοπετασμάτων σε διαφορετικές διατάξεις προέκυψε ότι:

➤ Η εγκατάσταση μεγάλου πλάτους, τουλάχιστον 20 m, πυκνής πολυώροφης βλάστησης με αιθαλή είδη φυτών μπορεί να μειώσει την ένταση του

θορύβου από την κυκλοφορία, κατά 4 dB(A) περισσότερο από την αναμενόμενη μείωση της έντασης λόγω της απόστασης από το σημείο εκπομπής (Parafotiou et al, 2004).

➤ Ο θόρυβος από την κυκλοφορία μειώνεται όταν τα ακουστικά κύματα φιλτράρονται μέσα από τις ζώνες πράσινου.

➤ Η ύπαρξη θάμνων ανάμεσα σε υψηλά δένδρα με πλατιά φύλλα βελτιώνει το αποτέλεσμα.

➤ Τη μεγαλύτερη επίδραση στη μείωση του θορύβου την έχει η δενδροφύτευση σε ελεύθερη τοποθέτηση.

Η προκαλούμενη ηχορρύπανση από παραγωγικές διαδικασίες επιβάλλει την οριοθέτηση των βιομηχανικών ζωνών με περιμετρικά διατεταγμένους χώρους πράσινου. Αυτές οι ζώνες πράσινου ανάλογα με τη ρύπανση και ηχορρύπανση που προκαλεί η βιομηχανία πρέπει να έχουν πλάτος από 50 - 100 μέτρα.

Παρομοίως ανάμεσα στις μεγάλες κυκλοφοριακές αρτηρίες (αυτοκινήτων, τρένων κ.ά.) και τις κατοικημένες περιοχές επιβάλλεται η παρεμβολή φυτοπετασμάτων (Θεοχάρη, 2003).

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 3ο

3. ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ EN GENEI

Οι αναφορές της θεωρίας και της (πολεοδομικής) νομοθεσίας και νομολογίας στις έννοιες «δημόσιος χώρος», «ελεύθερος χώρος», «κοινόχρηστος χώρος», «κοινόχρηστο πράσινο», «αστικό πράσινο», «αστικός υπαίθριος χώρος», χωρίς ιδιαίτερη έμφαση στις μεταξύ τους διακρίσεις, αναδεικνύει τη νοηματική τους συνάφεια, που συχνά οδηγεί στην εσφαλμένη ταύτισή τους στην πράξη. Όπως προκύπτει, οι έννοιες αυτές αντιμετωπίζονται συχνά ως ταυτόσημες, προκειμένου να χαρακτηρίσουν κάθε ανοικτό δημόσιο χώρο, στον οποίο οι πολίτες έχουν ακώλυτη πρόσβαση ή και εν γένει κάθε έκταση χωρίς κτίσμα. Ωστόσο, οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου χαρακτηρίζονται από μεγάλη ποικιλία: περιλαμβάνουν το αστικό πάρκο, το άλσος, την παιδική χαρά, την πλατεία, το πεζοδρόμιο, το κοινόχρηστο πλακόστρωτο, τον ποδηλατόδρομο⁷. Στην ευρύτερη έννοια των ελεύθερων χώρων πρασίνου εμπίπτουν, ακόμη, λόγω του μεγέθους και της σημασίας τους για τη βιωσιμότητα της πόλης, και περιφραγμένες ιδιωτικές ή δημόσιες εκτάσεις πρασίνου, όπως, για παράδειγμα, ένα μεγάλο παλαιό κτήμα στο εσωτερικό μίας πόλης ή ένα εγκαταλελειμμένο στρατόπεδο. Ιδιαίτερη σημασία έχουν, επίσης, και επιφάνειες πρασίνου που λειτουργούν συμπληρωματικά/συνοδευτικά προς άλλες λειτουργίες, όπως το πράσινο μιας αθλητικής εγκατάστασης, μίας πανεπιστημιούπολης, ενός σχολικού συγκροτήματος, ενός νοσοκομείου, ενός αρχαιολογικού χώρου (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009) που με τον σχεδιασμό τους, ενισχύουν τους συνολικούς ελεύθερους χώρους της πόλης. Ιδιαίτερος είναι και ο ρόλος των ιδιωτικών ακάλυπτων χώρων των οικοπέδων⁸, που αφήνονται υποχρεωτικά για τον αερισμό και τον φωτισμό των κτιρίων. Οι χώροι αυτοί έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη λειτουργική συγκρότηση του αστικού ιστού και συμβάλουν στη διαμόρφωση του αστικού περιβάλλοντος, αλλά δεν μπορούν, κατά την αυστηρότερη θεώρηση, να προσμετρηθούν στους ελεύθερους χώρους μίας πόλης.

⁷ Βλ. για παράδειγμα, την ενδεικτική καταγραφή των έργων και παρεμβάσεων που δύνανται να υπαχθούν στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για το ΕΣΠΑ 2007-2013 «Πράσινη ζωή στην πόλη», που επιδιώκει να δώσει λύσεις σε προβλήματα όπως η έλλειψη πρασίνου και ελεύθερων χώρων ή στη μείωση της προσβασιμότητας σε δημόσιους χώρους από ΑΜΕΑ, www.pzp.gr.

⁸ Στην κατηγορία του πρασίνου και των ελεύθερων χώρων, περιλαμβάνονται διάφορα είδη κοινόχρηστου πρασίνου, όπως δημοτικοί και δημόσιοι κήποι, πάρκα, άλση, δάση, όχι όμως ιδιωτικές πρασιές, ακάλυπτοι χώροι οικοπέδων, ακάλυπτοι σχολείων ή άλλες εγκαταστάσεις περιορισμένης χρήσης, βλ. Αραβαντινός, Θ. Βλαστός, Π. Κοσμάκη, Κ. Μπριμπίλη, Θ. Παπαγιάννης, Ι. Πολύζος, Γ. Σκίκος, Α. Στάμου, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχεδιασμός, Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Μέθοδοι Εκτίμησής τους, Τομ. Α', Σχεδιασμός πόλεων και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, Πάτρα 1999, σ. 181, 211.)

Σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής προστασίας των ελευθέρων χώρων αποτελεί η εννοιολογική αποσαφήνιση των ειδικότερων διακρίσεων τους και του περιεχομένου τους, όπως οι έννοιες αυτές απαντώνται στην πολεοδομική θεωρία και πράξη, προκειμένου περαιτέρω να διερευνηθεί το καθεστώς διαχείρισής τους.

Στην Ελλάδα ο ελεύθερος χώρος πρασίνου, συνήθως προκύπτει συμπτωματικά, ως περίσσειμα από την ανοικοδόμηση, κι όχι ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων πολεοδομικών πρωτοβουλιών και κυκλοφοριακών παρεμβάσεων. Η ταυτότητά του συντίθεται από ένα μωσαϊκό χώρων, όπως πλατείες, πεζόδρομοι, καθώς και χώροι παραμελημένοι και αναξιοποίητοι, που στην υφιστάμενη μορφή τους δεν ενδείκνυται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι ανήκοντες στο κοινό ενώ συχνά αποτελούν πόλο έλξης ανεπιθύμητων δραστηριοτήτων και περιθωριακών ατόμων (Ξενόπουλος και Φραγκούλης, 1993).

Η ποιότητα του ελεύθερου χώρου πρασίνου αντικατοπτρίζει το επίπεδο διαβίωσης των κατοίκων της πόλης, αποτυπώνει την ταυτότητά της και συνιστά προνομιακό χώρο προβολής των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών σχέσεων (Πορτάλιου, 2006, Σταθακόπουλος, 2004, Καβουλάκος, 2009).

Η παρουσία και η καλή εμφάνιση των ελευθέρων χώρων πρασίνου βελτιώνουν την ποιότητα ζωής του πολίτη στον οποίο δημιουργείται το αίσθημα της περηφάνιας και την παρότρυνση να αγαπήσει, να εκπολιτίσει και να διαφυλάξει την πόλη μέσα στην οποία ζει (Βαΐου, 2000, Αραβαντινός και Σερράος, 2003,).

Η αποτελεσματική διαχείρισή των ελευθέρων χώρων πρασίνου προσκρούει στην αδυναμία της Πολιτείας: α) να τον περιφρουρήσει, για παράδειγμα από την παράνομη στάθμευση αυτοκινήτων και δικύκλων, τις καταλήψεις του από παρόδιες χρήσεις και εν γένει τις πάσης φύσεως καταστροφές του, οι οποίες στην καλύτερη περίπτωση αποκαθίστώνται μετά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος (Οικονόμου, 2004, Μαράτου, 2000), και β) να καθορίσει τη φυσιογνωμία και την αισθητική του⁹ (Ευθυμίουπουλος, 1999) με συλλογικές, ανοιχτές, δημοκρατικές και ολοκληρωμένες διαδικασίες¹⁰ (Διαμαντόπουλος, 2004).

⁹ Ο Η. Ευθυμίουπουλος παρατηρεί «...Στην πραγματικότητα, το αστικό πράσινο δεν υπήρχε, ούτε σήμερα υπάρχει, ως πολεοδομική και χωροταξική έννοια... Οι άνθρωποι έχουν ανάγκη το πράσινο για λόγους αισθητικούς κατ' αρχήν και περιβαλλοντικούς στη συνέχεια. Όμως, χρειάζονται συντονισμένες και συστηματικές παρεμβάσεις. Οι καλύτερες και πιο πετυχημένες είναι αυτές που μιμούνται σωστά τη φύση (την οποία το αστικό περιβάλλον έχει εξοστρακίσει)...»

¹⁰ Ο Δ. Διαμαντόπουλος προτείνει, για να αρθούν οι δυσλειτουργίες και οι αυθαιρεσίες της διοίκησης που καθορίζουν την αισθητική των δημόσιων χώρων, τα σχετικά έργα να υλοποιούνται κατόπιν

3.1. Κατάταξη ελεύθερων χώρων

Σε μία απόπειρα για την κατάταξη των ελεύθερων χώρων σε επιμέρους κατηγορίες¹¹, αναδείχθηκαν από ορισμένους συγγραφείς (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009) τα ακόλουθα κριτήρια διάκρισης με τις αντίστοιχες ομαδοποιήσεις ανάλογα με:

τη θέση τους στην πόλη σε:

- αστικούς, όπως μια πλατεία στο κέντρο της πόλης, και
- περιαστικούς, όπως ένα περιαστικό πάρκο ή περιαστικό δάσος, στα όρια του πολεοδομικού συγκροτήματος.

τη σημασία τους για την πόλη σε:

- τοπικούς, όπως ένα μικρό δημοτικό πάρκο ή πλατεία,
- υπερτοπικούς, όπως για παράδειγμα η πλατεία της Ν. Σμύρνης ως τόπος αναψυχής πολλών δήμων της Ανατολικής Αθήνας, και
- μητροπολιτικούς, όπως το πάρκο «Α. Τρίτσης».

το ιδιοκτησιακό καθεστώς σε:

- δημόσιους (Εθνικός Κήπος) και
- ιδιωτικούς χώρους (Διομήδειος Βοτανικός Κήπος)

τη χρήση τους σε:

- κοινόχρηστους και
- μη κοινόχρηστους¹².

τη λειτουργία τους σε χώρους:

- πρασίνου,
- συνάθροισης, όπως μια πλατεία,
- άθλησης,
- περιπάτου,
- κυκλοφορίας, όπως μία οδός, πολιτισμού ή
- συνδυασμό των ανωτέρω¹³.

Ευνόητο είναι ότι τα ανωτέρω κριτήρια μπορεί να συνδυάζονται μεταξύ τους, δημιουργώντας επιμέρους κατηγορίες ελεύθερων χώρων. Έτσι, για παράδειγμα, η

σχεδιασμού που θα προκύπτει από συλλογικές διαδικασίες και με προκαταρκτικές μελέτες και έρευνες, και στη συνέχεια η μελέτη να γίνεται με αρχιτεκτονικό σχεδιασμό.

¹¹ Για την τυπολογία των ελεύθερων χώρων σε άλλες χώρες, βλ. Αραβαντινός και Κοσμάκη, 1988.

¹² Η διάκριση αυτή δεν συνδέεται απαραίτητα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, καθώς μπορεί να έχουμε έναν ελεύθερο χώρο του Δημοσίου, που να μην είναι κοινόχρηστος, όπως, για παράδειγμα, μία αδόμητη στρατιωτική έκταση, και, αντιθέτως, έναν ιδιωτικό κοινόχρηστο χώρο, όπως ο χώρος της παράδειας στοάς μίας πολυκατοικίας. Βλ. Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009.

¹³ Εδώ εμφανίζεται για πρώτη φορά η διάκριση «πράσινο».

διάκριση ενός χώρου, με βάση τη λειτουργία του, σε χώρο πρασίνου, κυκλοφορίας ή συνάθροισης, μπορεί να ισχύει τόσο για έναν, με βάση το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη χρήση του, δημόσιο κοινόχρηστο όσο και για έναν ιδιωτικό χώρο.

Σύμφωνα με τη θέση στην πόλη, το θεσμικό και το ιδιοκτησιακό καθεστώς που τους διέπει¹⁴, κατά τους Μπελαβίλας και Βαταβάλη (2009), επισημαίνονται τέσσερις αρκετά διακριτές κατηγορίες ελεύθερων χώρων:

- ✓ Αστικοί κοινόχρηστοι χώροι
- ✓ Ιδιωτικοί ελεύθεροι χώροι
- ✓ Αστικοί χώροι ειδικών ρυθμίσεων
- ✓ Μεγάλοι φυσικοί σχηματισμοί μέσα ή γύρω από την πόλη.

Οι αστικοί κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου και οι ιδιωτικοί ελεύθεροι χώροι πρασίνου έχουν ως κύριο συστατικό στοιχείο το πράσινο, με τις όποιες ποσοτικές και ποιοτικές διαφοροποιήσεις και διακρίσεις του, μπορεί να διακριθεί ανάλογα με:

➤ τη προέλευση του, σε αυτοφυές (το πράσινο του Αιγάλεω), και σε ανθρωπογενές(Πάρκο Φλοίσβου στο Π. Φάληρο).

➤ το χαρακτήρα του, σε αστικό (Κτήμα Συγγρού¹⁵), αγροτικό (τα εναπομείναντα ελαιοχώραφα στο Βοτανικό και το Αιγάλεω) και δασικό (πράσινο της Πάρνηθας).

➤ το ύψος της φύτευσης, σε χαμηλή (η πλατεία Ομόνοιας στο κέντρο της Αθήνας) και ψηλή (το Πεδίο του Άρεως στην Αθήνα).

Στο σημείο αυτό να υπογραμμισθεί ότι οι επιμέρους διακρίσεις του πρασίνου δεν θα πρέπει να θεωρούνται ήσσονος σημασίας. Η χρήση του κατάλληλου, για κάθε χώρο, τύπου βλάστησης είναι ουσιώδης για την αποτελεσματική επιτέλεση της λειτουργίας του. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, στο μητροπολιτικό συγκρότημα της Αθήνας, η μη χρησιμοποίηση των 2/3 των ελεύθερων χώρων κατά την διάρκεια του χειμώνα οφείλεται στον σχεδιασμό τους και την αφιλόξενη βλάστηση που φιλοξενούν (κυπαρίσσια, Χαλέπιος Πεύκη, βλαστητική ανομοιομορφία). Ο Κασσιός, Κ. (1998), παρατηρεί ότι στη χώρα μας επικρατεί η αντίληψη ότι το αστικό πράσινο είναι στοιχείο αρχιτεκτονικό δισδιάστατο, έχει μόνο επιφάνεια, και όχι οικολογική αξία με συγκεκριμένη μάζα, με αποτέλεσμα, κατά τον σχεδιασμό ζωνών προστασίας,

¹⁴ βλ. παραπάνω κατάταξη των ελεύθερων χώρων σε επιμέρους κατηγορίες.

¹⁵ Ο χαρακτήρας του Κτήματος Συγγρού μπορεί να θεωρηθεί αστικός με την έννοια ότι βρίσκεται εντός του αστικού κλοιού.

να μην γίνεται αναφορά στην ποσότητα και ποιότητα του πρασίνου αλλά μόνο στις ζώνες δηλαδή τις επιφάνειες που θα καταλαμβάνει αυτό.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 4ο

4. ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ

4.1. Ελεύθεροι χώροι πρασίνου - Αστικό πράσινο

Το αστικό πράσινο αποτελείται από τα πάρκα, τους κήπους, τα παρτέρια και γενικά τους αστικούς κοινόχρηστους χώρους που καλύπτονται σε ποσοστό 60 - 80% από φυτικό υλικό. Η βέλτιστη επιφάνεια πρασίνου που αναλογεί ανά κάτοικο είναι 100 - 150τμ. Σε κάθε 10.000 κατοίκους το αστικό πράσινο που πρέπει να τους αντιστοιχεί, κυμαίνεται από 2,5 - 40 στρέμματα (Θεοχάρη, 2003).

Πίνακας 4-1. Ολικοί δείκτες πρασίνου στα πλαίσια ενός δομημένου χώρου.

Πηγή: Θεοχάρη, 2003.

Αρ.	Πληθυσμοί	Πράσινο m ² /κάτοικο
1.	μέχρι 20.000	9 - 13
2.	20.000 - 50.000	14 - 20
3.	50.000 - 100.000	12 - 16
4.	> 100.000	17 - 26

Στους αστικούς κοινόχρηστους χώρους περιλαμβάνονται:

Δρόμοι: Δρόμοι ή οδοί είναι οι κοινόχρηστες εκτάσεις που εξυπηρετούν κυρίως τις ανάγκες κυκλοφορίας (Αραβαντινός, 2007; Σαρηγιάννης, 2006).

Πεζόδρομοι: Πεζόδρομοι είναι οι δρόμοι που έχουν ως αποκλειστικό ή κύριο προορισμό την κίνηση πεζών, μόνιμα ή περιοδικά (Αραβαντινός, 2007; Σαρηγιάννης, 2006).

Πλατείες: Οι πλατείες είναι οι σημαντικότεροι ελεύθεροι χώροι μιας πόλης. Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα αποτελούν τους τόπους συγκέντρωσης των ανθρώπων στα κέντρα των πόλεων, όπως και τους τόπους συνάντησης τους στις γειτονιές. Γύρω τους συνήθως συγκεντρώνονται τα κτίρια-σύμβολα των πόλεων (κοινοβούλια, δημαρχεία, μουσεία, θέατρα, θρησκευτικά κτίρια κ.ά.) οι κυβερνητικές υπηρεσίες, η διοίκηση, οι υπηρεσίες, το εμπόριο, η αναψυχή. Οι μεγάλες κεντρικές πλατείες κατά κανόνα είναι ελεύθεροι επίπεδοι χώροι με μνημειώδες διατάξεις, με σκληρές ανοιχτές επιφάνειες για συγκέντρωση μεγάλου πλήθους σε πολιτικές συγκεντρώσεις, σε γιορτές και άλλες εκδηλώσεις. Καλύπτονται από οργανωμένη φύτευση ή δεν έχουν καθόλου φύτευση. Ανάλογα με το χαρακτήρα των πλατειών και τη θέση τους στην πόλη σημειώνονται διαφοροποιήσεις στη φύτευση, τον εξοπλισμό και τις επιμέρους διαμορφώσεις. Γενικά, μία κεντρική πλατεία είτε μιας μεγάλης πόλης, είτε μιας μικρής γειτονιάς είναι ταυτισμένη με την ιδέα της συγκέντρωσης

πλήθους και της ανάδειξης ενός μνημείου, ενός ναού, ενός δημαρχείου (Αραβαντινός, 2007, Σαρηγιάννης, 2006).

Κήποι: Οι κήποι είναι ένας δενδροφυτεμένος χώρος με μεγάλη ποικιλία βλάστησης. Στην παράδοση των ευρωπαϊκών πόλεων υπάρχουν παλιοί και νέοι βοτανικοί κήποι, όπως οι Kew Gardens στο Λονδίνο και ο βοτανικός κήπος της Βαρκελώνης. Στην Ελλάδα υπάρχουν δύο μεγάλοι βοτανικοί κήποι και οι δύο στην Αθήνα, ο *Βοτανικός Κήπος Πανεπιστημίου Αθηνών* και ο *Διομήδειος Βοτανικός Κήπος*. Υπάρχουν επίσης, οι παλαιοί ανακτορικοί κήποι που σήμερα πλέον είναι δημόσιοι και ανοιχτοί στο κοινό (Κήποι των Βερσαλλιών στο Παρίσι, Εθνικός Κήπος στην Αθήνα). Αποτελούν συνήθως τους πλούσιους και πυκνούς από πλευράς φυτεύσεων πράσινους χώρους μίας πόλης. Γενικά, οι κήποι διακρίνονται για την κηποτεχνική και την ιστορική τους αξία.

Το 1981 διαμορφώθηκε ένα διεθνές κείμενο αρχών για τους ιστορικούς κήπους. Είναι η Χάρτα της Φλωρεντίας, η οποία εγκρίθηκε από το ICOMOS - IFLA το Δεκέμβριο του 1982. Στο πρώτο άρθρο αναφέρεται ότι «*ένας ιστορικός κήπος είναι μία αρχιτεκτονική και φυτοτεχνική σύνθεση που ενδιαφέρει το κοινωνικό σύνολο από ιστορική ή καλλιτεχνική πλευρά*». Ένας ιστορικός κήπος με βάση τη Χάρτα θεωρείται μνημείο και προστατεύεται με βάση τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις. Ο όρος «*ιστορικός κήπος*» μπορεί εξίσου να ισχύει για τους μικρούς κήπους και τα μεγάλα πάρκα, όπως επίσης και για τα φυσικά τοπία. (www.monumenta.org)

Αστικά Πάρκα: Το αστικό πάρκο αποτελεί ένα οργανωμένο σύστημα, που οριοθετεί ποικίλες συνυπάρχουσες δραστηριότητες και λειτουργίες σε συνδυασμό με πιθανές πλαστικές φυτικές μορφές. Γίνεται πόλος έλξης πολιτιστικών, κοινωνικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων των κατοίκων της πόλης κοντά στην οποία είναι δομημένο ή της ευρύτερης περιοχής στην οποία είναι χωροθετημένο. Αντίθετα, το μικρό παρκάκι της γειτονιάς εξυπηρετεί μόνο ξεκούραση ή οπτική ευχαρίστηση στο διερχόμενο περπατητή.

Στόχος του αστικού πάρκου είναι η προσέγγιση της φύσης μέσα στον αστικό ιστό, έτσι ώστε, ο άνθρωπος της πόλης με την διέλευση ή επίσκεψη του στο πάρκο να ξεφεύγει από τις συνήθεις οπτικές παραστάσεις της πόλης και να ξεκουράζεται οπτικά, ηχητικά και περιβαλλοντικά. Αυτό πραγματοποιείται με τον σωστό σχεδιασμό του αστικού πάρκου και την μεγιστοποίηση του αριθμού των δυνατών χρήσεων, οι οποίοι θα αξιοποιούν κάθε τετραγωνικό μέτρο του πάρκου, χωρίς να παρεμποδίζουν στο ελάχιστο την ανάπτυξη του πράσινου. Με τον τρόπο αυτό,

επιτρέπεται η ισορροπημένη ανάπτυξη του φυσικού στοιχείου και των ανθρώπινων λειτουργιών και δραστηριοτήτων και εξασφαλίζεται η εναρμόνιση φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, λειτουργικά και αισθητικά (Ροΐδης, et. al., 2003).

Πάρκο, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.998/79, αποτελεί ο αστικός κοινόχρηστος χώρος πρασίνου εντός οικιστικής περιοχής ή σχεδίου πόλης, που καλύπτεται από φυσική ή τεχνητή βλάστηση με κηποτεχνικές διαμορφώσεις. Τούτο προκύπτει από την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 87991/3814/20.3.2008 ερμηνευτική εγκύκλιο του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την οποία: «...ως *πάρκο* δύναται να θεωρηθεί ο κοινόχρηστος χώρος εντός της αστικής ή οικιστικής περιοχής που φέρει φυσική δασική βλάστηση ή εγκατεστημένη τεχνητή ή προσορίζεται για την εγκατάσταση δασικής βλάστησης, ο οποίος έχει υποστεί ή θα υποστεί κηποτεχνικές διαμορφώσεις» (Μέλισσας, et. al., 2009).

Οι Μέλισσας, Κασσιός et. al. (2009) θεωρούν ότι «Ως πάρκο εννοείται ένας μεγάλης επιφάνειας χώρος (η επιφάνεια ποικίλει αναλόγως του σκοπού ίδρυσης και της γεωγραφικής θέσης) περιφραγμένος ή ανοικτός, χωρίς ή με ελάχιστες δομημένες επιφάνειες, με παρουσία φυσικής (φυσικά οικοσυστήματα) ή τεχνητά εγκατεστημένης βλάστησης, με μοναδικούς γεωλογικούς, υδατικούς και τοπικούς σχηματισμούς, βιότοποι πανίδος, και που πέραν των άλλων ειδικών συνθηκών ίδρυσης του, κυριαρχεί κατεξοχήν η αναψυχή, η περιβαλλοντική ενημέρωση και πολιτιστική προαγωγή των χρηστών του χώρου αυτού».

Σύμφωνα με τους προαναφερθέντες, τα πάρκα μπορεί να διακρίνονται σε:

→ Μητροπολιτικά - Υπερτοπικά πάρκα. Στην ελληνική νομοθεσία και θεωρία, απαντάται επίσης και η έννοια του «μητροπολιτικού πάρκου». Ωστόσο, δεν υφίσταται νομοθετικός προσδιορισμός συγκεκριμένης έκτασης, η οποία να αποδίδει σε έναν ελεύθερο χώρο αστικού πρασίνου μείζονος σημασίας και εμβέλειας, το χαρακτηρισμό μητροπολιτικό πάρκο. Σημαντικές παράμετροι, για την επιλογή μιας έκτασης που θα προβλεφθεί να καταλαμβάνει ένα μητροπολιτικό πάρκο, φαίνεται να αποτελούν οι ανάγκες που σχεδιάζεται να καλύψει (σύμφωνα με τον πολεοδομικό σχεδιασμό, τον πληθυσμό, τον χαρακτήρα της περιοχής), οι ειδικές συνθήκες της έκτασης όπου θα κατασκευασθεί, αλλά και οι δυσκολίες διαχείρισης του χώρου ενός πάρκου.

→ Εθνικά πάρκα: Διαφορετική είναι η έννοια των κατά τα άρθρα 18 παρ. 3 και 19 παρ. 3 Ν.1650/1986 «εθνικών πάρκων». Τέτοια χαρακτηρίζονται κατά την

παρ. 3 του άρθρου 19 «...εκτεταμένες χερσαίες, υδάτινες ή μικτού χαρακτήρα περιοχές, οι οποίες παραμένουν ανεπηρέαστες ή έχουν ελάχιστα επηρεαστεί από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και στις οποίες διατηρείται μεγάλος αριθμός και ποικιλία αξιόλογων βιολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών και αισθητικών στοιχείων. Όταν το εθνικό πάρκο ή μεγάλο τμήμα του καταλαμβάνει θαλάσσια περιοχή ή εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, μπορεί να χαρακτηρίζεται ειδικότερα ως θαλάσσιο πάρκο ή εθνικός δρυμός, αντίστοιχα. Ο χαρακτηρισμός περιοχών ως εθνικών πάρκων αποσκοπεί στη διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας ευρύτερων περιοχών της χώρας με παράλληλη παροχή στο κοινό δυνατοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και φυσιολατρικών δραστηριοτήτων. Για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι περιοχές αυτές να προστατεύονται επαρκώς τόσο από φυσικές αιτίες υποβάθμισης όσο και από ανθρώπινες ενέργειες, επεμβάσεις και δραστηριότητες. Στα εθνικά πάρκα επιτρέπεται να εκτελούνται έργα, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα, με τους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται ειδικότερα από τον οικείο κανονισμό λειτουργίας και διαχείρισης».

Πρόκειται, επομένως για εκτενείς γεωγραφικές περιοχές με περιβαλλοντικά ευαίσθητο χαρακτήρα, αποκομμένες από την ανθρώπινη δραστηριότητα και όχι ενταγμένες στον οικιστικό ιστό, οι οποίες δύναται να περιλαμβάνουν περιοχές προστασίας ή απολύτου προστασίας της φύσης. Σε κάθε περίπτωση, τα εθνικά πάρκα, σε αντίθεση με τα πάρκα (και άλση) του Ν.998/79, λαμβάνουν αυτόν τον χαρακτηρισμό με ρητή πράξη της Πολιτείας.

→ Πάρκα ειδικού προορισμού: Χαρακτηριστικό παράδειγμα «πάρκου ειδικού προορισμού» αποτελούν οι ζωολογικοί κήποι. Η ίδρυση και λειτουργία των ζωολογικών κήπων υπάγεται σε ειδικό αδειοδοτικό καθεστώς, σύμφωνα με το Π.Δ. 98/2004, που ενσωμάτωσε στο εσωτερικό μας δίκαιο την Οδηγία 1999/22/ΕΚ του Συμβουλίου, και αποβλέπει στην προστασία της άγριας πανίδας, της βιοποικιλότητας και της καλής διατήρησης των ζώων (Μέλισσας, et. al., 2009)..

Άλση: Σε αντιδιαστολή με τα «πάρκα», στην έννοια του «άλσους» υπάγεται, σύμφωνα με την προαναφερόμενη υπ' αρ. πρωτ. οικ. 87991/3814/20.3.2008 ερμηνευτική εγκύκλιο του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο κοινόχρηστος αστικός χώρος καθαρού πρασίνου, πλησίον ή εντός οικιστικής περιοχής ή σχεδίου πόλης, που καλύπτεται από βλάστηση, από τον οποίο λείπουν οι

κηποτεχνικές διαμορφώσεις και υπάρχει ελεύθερη διάταξη του πρασίνου, στα πλαίσια της επιδιωκόμενης προσομοίωσης φυσικών περιβαλλόντων εντός της αστικής ή οικιστικής περιοχής.

Τα άλση αποτελούν κατά κανόνα δημιουργήματα παλαιότερων αναδασώσεων εκτάσεων στις παρυφές οικισμών, που, με την οικιστική επέκταση, περικυκλώθηκαν από τον οικιστικό ιστό, αρκετά δε διατηρούν έως σήμερα το αυστηρό καθεστώς της αναδασωτέας έκτασης¹⁶. Βρίσκονται συνήθως σε αστικές και προαστιακές περιοχές. Στις αστικές περιοχές καταλαμβάνουν συνήθως επιφάνειες λόφων και περιβάλλονται από πυκνοδομημένες περιοχές, η βλάστησή τους είναι ξηροφυτική και επικρατούν πεύκα και διάφοροι θάμνοι της μεσογειακής χλωρίδας, που έχουν προέλθουν από την αναδάσωση.

Την απαγόρευση μεταβολής του δασικού χαρακτήρα των αλσών, επαναλαμβάνουν και οι διατάξεις των άρθρων 23 του Ν.1644/1986 και 25 του Ν.2945/2001, που αφορούν το καθεστώς κατά κυριότητα ή χρήση παραχώρησης σε ΟΤΑ αλσών (καθώς επίσης, πάρκων, κήπων και δενδροστοιχιών) (Μέλισσας, et. al., 2009).

4.2. Ιδιωτικοί ελεύθεροι χώροι πρασίνου στην πόλη

Στους ιδιωτικούς ελεύθερους χώρους περιλαμβάνονται αυλές, κήποι, ακάλυπτοι, πρασιές, στοές ή ακόμα και αδόμητα οικόπεδα. Η διάπλαση της σχέσης ανάμεσα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό χώρο παρουσιάζει πολλές παραλλαγές και εξαρτάται από πολεοδομικούς, λειτουργικούς, περιβαλλοντικούς, θεσμικούς και πολιτισμικούς παράγοντες.

Ο ρόλος των ιδιωτικών ελεύθερων χώρων στη συγκρότηση του αστικού χώρου είναι ιδιαίτερα σημαντικός, τόσο ως προς τη συμβολή τους στη διαμόρφωση του τοπικού μικροκλίματος, όσο και από άποψη αισθητική. Η προστασία και κατοχύρωση τους είναι εξαιρετικά σημαντική, αλλά συνάμα δύσκολη, λόγω των συμφερόντων που συνδέονται με την εκμετάλλευση της γης.

Σύμφωνα με τους Μπελαβίλα και Βαταβάλη (2009), δύο είναι τα κρίσιμα θέματα σε σχέση με τους ιδιωτικούς ελεύθερους χώρους: το μέγεθός τους και τα φυσικά χαρακτηριστικά τους.

¹⁶ Όπως επισημαίνεται στο προοίμιο («ενημερωτικό σημείωμα») του από Ιούλιο 2006 υπ' αρ. πρωτ. 3645 σχεδίου ΚΥΑ έγκρισης εκτέλεσης έργων σε πάρκα και άλση.

Το μέγεθος των ιδιωτικών ελεύθερων χώρων είναι μία παράμετρος που επηρεάζει καταλυτικά τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των συνοικιών της πόλης. Οι κατά τόπους ισχύοντες όροι δόμησης προβλέπουν ένα μέγιστο ποσοστό κάλυψης με κτιριακές κατασκευές, το οποίο δεν μπορεί να ξεπερνάει το 70% της συνολικής επιφάνειας του οικοπέδου.

Ως προς τα φυσικά χαρακτηριστικά των ιδιωτικών ελεύθερων χώρων, από τη νομοθεσία προβλέπονται ορισμένοι περιορισμοί ως προς τις παρεμβάσεις που μπορούν να γίνουν. Οι διαμορφώσεις του εδάφους πρέπει να είναι ήπιες, χωρίς να αλλοιώνουν σημαντικά τη μορφολογία του. Φυσικές επιφάνειες πρέπει να αντιστοιχούν τουλάχιστον στα 2/3 της ελεύθερης επιφάνειας κάθε οικοπέδου και να περιλαμβάνουν δένδρα και φυτά.

4.3. Οι αστικοί χώροι ειδικών ρυθμίσεων

Στο εσωτερικό του αστικού ιστού υπάρχουν συχνά ελεύθεροι χώροι που, λόγω χρήσης ή ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, υπάγονται σε ειδικό καθεστώς ρυθμίσεων. Αρχαιολογικοί χώροι, στρατόπεδα, περιοχές με ιδιαίτερη φυσική, αισθητική ή ιστορική αξία και λατομεία είναι μερικές μόνο από τις περιπτώσεις ελεύθερων χώρων που αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο στοιχείο στο δίκτυο των ελεύθερων αστικών χώρων. Η συνάρθρωση τους με τις λειτουργίες της πόλης και τις ανάγκες των κατοίκων για ελεύθερους χώρους χρειάζεται ειδική αντιμετώπιση, λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για κάθε περίπτωση.

Μέσα από την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν αυτοί οι χώροι είναι δυνατό να αναβαθμιστεί ουσιαστικά η ποιότητα του ελεύθερου χώρου των ελληνικών πόλεων (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

4.4. Μεγάλοι φυσικοί σχηματισμοί μέσα ή γύρω από την πόλη

4.4.1. Περιαστικό πράσινο

Περιαστικό πράσινο αποτελεί «ότι πράσινο (ελεύθερης προσπέλασης) και λοιποί υπαίθριοι χώροι βρίσκονται περιμετρικά της πόλης και είναι εύκολα προσπελάσιμοι (όχι μόνο με ΙΧ αλλά και ΜΜΜ, ποδήλατο και πεζή), όπως δάση, βουνά, λιβάδια, βραχώδη τοπία, ακτές, αγροτική γη (μονοπάτια) με ελεύθερες διαδρομές» (Αθανασούλη, et. al., 1999). Περιλαμβάνει όλες εκείνες τις ελεύθερες

επιφάνειες, δασικές, γεωργικές ή χέρσες εκτάσεις και κυρίως οι ορεινοί όγκοι που περιβάλλουν την πόλη.

Η προσφορά του στην πόλη είναι σημαντική, αφού συμβάλει στη διαμόρφωση του κλίματος της πόλης, με την ανανέωση και το φιλτράρισμα του αέρα, ενώ λειτουργεί και ως χώρος αναψυχής και περιπάτου για τους ανθρώπους και ως καταφύγιο της άγριας ζωής. Όμως, μια πόλη στερείται από την ευεργετική επίδραση του περιαστικού πρασίνου όταν αυτό είναι απομονωμένο από το αστικό. Στην Αθήνα, που περιβάλλεται από την Πάρνηθα, την Πεντέλη και τον Υμηττό, η διάταξη του πλέγματος των επιφανειών πρασίνου μειονεκτεί, λόγω του κατακερματισμού της. Επιβάλλεται η συνύπαρξη των δύο αυτών μορφών πρασίνου, αστικού και περιαστικού, και διασφάλιση οδών επικοινωνίας και διασύνδεσή τους (Χρονόπουλος, 2000).

Το περιαστικό πράσινο απειλείται λόγω των οικιστικών πιέσεων και της αποψίλωσης (Σίσκος και Σουλιώτης 2003), αφού στους χώρους αυτούς έχει μεταφερθεί η πίεση των πόλεων για αστικό πράσινο (Κασσιός, 1998).

Όπως παρατηρείται στη θεωρία, γύρω από τις μεγαλουπόλεις επιβάλλεται διεθνώς η δημιουργία πράσινου δακτυλίου «green belt» (Αραβαντινός, 2007). Όμως, στη χώρα μας, που το περιαστικό πράσινο δεν αποτελεί αυτοτελή νομική έννοια, δεν αναγνωρίζεται, δηλαδή, από τη νομοθεσία ως ιδιαίτερη κατηγορία έκτασης υπαγόμενης σε ιδιαίτερο καθεστώς, ούτε είναι πάντοτε οριοθετημένο,¹⁷ η προστασία του γίνεται με τα θεσμικά εργαλεία που παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία, είτε με τον καθορισμό περιοχών προστασίας, κατά το Ν.1650/86, είτε με καθορισμό ΖΟΕ, είτε με ad hoc ρυθμίσεις.¹⁸

Η ακριβής εκτίμηση της ανάγκης ενός συγκεκριμένου πληθυσμού ατόμων για αναψυχή είναι πρακτικά αδύνατη γιατί δεν είναι ποσοτικό μέγεθος αλλά ποιοτικό και ψυχολογικό. Εντελώς ενδεικτικά δίνονται οι παρακάτω αριθμοί σε ανάγκες χώρων περιαστικού πρασίνου που χρησιμοποιούνται από άλλες χώρες προκειμένου να σχεδιαστεί η δημιουργία περιαστικών πάρκων (Τσιτσώνη, et. al., 2006).

¹⁷ Βλ. απόφαση 6ης Συνεδρίασης (...) της Συντονιστικής Επιτροπής Παρακολούθησης του έργου Συνεργασία 12 φορέων για το περιβάλλον - Διάσωση και προστασία περιαστικών δασών και χώρων πρασίνου - αξιοποίησή τους για βελτίωση της καθημερινής ποιότητας ζωής των πολιτών.

¹⁸ Όσον αφορά βεβαίως, τις δασικές εκτάσεις που συναποτελούν το περιαστικό πράσινο, αυτές υπάγονται πάντοτε στο πεδίο προστασίας των ρυθμίσεων του Ν. 998/79, όπως όλες οι δασικές εκτάσεις, εκτός εάν ειδική ρύθμιση έχει θεσπίσει αυστηρότερο καθεστώς προστασίας.

Πίνακας 4-2. Πίνακας με τις ανάγκες χώρων περιαστικού πράσινου που χρησιμοποιούνται από άλλες χώρες προκειμένου να σχεδιάσουν τη δημιουργία περιαστικών πάρκων. Πηγή: Χατζηστάθης, Ισπικούδη, 1995.

Αρ.	Χώρες	Πράσινο m ² /κάτοικο
1.	ΗΠΑ	60m ² / κάτοικο
2.	Μ. Βρετανία	30-40m ² / κάτοικο
3.	Ολλανδία	45-50m ² / κάτοικο
4.	Γαλλία - Παρίσι	25m ² / κάτοικο

Τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ορίζουν ως ελάχιστο χώρο πρασίνου τα 8 - 10 τ.μ./ κάτοικο, ενώ στη Βόννη αντιστοιχούν 35 τ.μ./ κάτοικο (Ρωμανάς, 1985) και στη Νέα Υόρκη 50 τ.μ./ κάτοικο (Παπαδήμας, 1995).

Η σημασία του περιαστικού πρασίνου είναι πολλαπλή. Αποτελεί κρίσιμο παράγοντα διαμόρφωσης του κλίματος της πόλης, παρέχει σταθερή πηγή φυσικού δροσισμού και ανανέωσης του αέρα, ενώ προσφέρει κρίσιμο φίλτρο για μεγάλες ποσότητες αέριων ρύπων. Επίσης, παίζει ιδιαίτερο ρόλο ως χώρος αναψυχής και περιπάτου για τους ανθρώπους και ως καταφύγιο της άγριας ζωής.

Η προστασία του περιαστικού πρασίνου υπάγεται κατά περίπτωση στην ισχύουσα νομοθεσία. Συχνά στο χώρο γύρω από τις πόλεις υπάρχουν περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας με ειδικό καθεστώς προστασίας, όπως βιότοποι, δρυμοί, ποτάμια, ρέματα και ακτές. Η προστασία των περιοχών αυτών γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα από το Ν.1650/1986 «για την Προστασία του Περιβάλλοντος» ή με όσα προβλέπονται από ειδικές ρυθμίσεις. Η γειτνίαση των περιοχών αυτών με τα αστικά κέντρα δημιουργεί πολλαπλές πιέσεις εξαιτίας ανθρώπινων δραστηριοτήτων (οικιστική επέκταση, μόλυνση υδάτων, ρύπανση υπεδάφους, ηχορύπανση, ανεξέλεγκτη θήρευση και αλιεία κ.λπ.), καθιστώντας επείγουσα τη διασφάλιση του καθεστώτος προστασίας και την καλή οικολογική κατάσταση τους (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

4.4.1.1. Περιαστικά πάρκα.

Η έννοια του περιαστικού πάρκου βασίζεται στην απαίτηση για αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του αστικού πληθυσμού, και παράλληλα στις αυξημένες απαιτήσεις του σύγχρονου ανθρώπου για αναψυχή. Η κάλυψη των απαιτήσεων αυτών συστηματοποιείται στους χώρους των περιαστικών πάρκων, με το μέγεθος, την ποικιλία και την ένταση χρήσεων που περικλείονται στο πάρκο, σε συνδυασμό με το

φυσικό περιβάλλον στο οποίο αυτό ανήκει - εντάσσεται ή με το φυσικό περιβάλλον το οποίο δημιουργείται στο πάρκο.

Το περιαστικό πάρκο σύμφωνα με τους Ροΐδης et. al. (1999) είναι πόλος έλξης πολιτιστικών, κοινωνικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων των κατοίκων της πόλης. Η ανάγκη των κατοίκων της πόλης για αναψυχή δεν πρέπει να αναιρείται, αλλά να εμπλουτίζεται από νέες πρακτικές και κατευθύνσεις μέσα στον ιστό του περιαστικού πάρκου, δημιουργώντας ένα δυναμικό, συνεκτικό, ενιαίο μορφολογικά και αισθητικά σύστημα. Η παρουσία ενός πευκοδάσους στις παρυφές της πόλης υποδηλώνει την ύπαρξη του φυσικού παράγοντα στην πόλη και είναι εξίσου σημαντική παράμετρος για τη ζωή των ανθρώπων της πόλης, όσο και η ύπαρξη της κατοικίας μέσα στην οποία ζουν καθημερινά.

Οι κυρίαρχοι χώροι που χαρακτηρίζουν ένα περιαστικό πάρκο και που πρέπει τουλάχιστον να υπάρχουν, είναι οι ακόλουθοι (Ροΐδης et. al., 1999):

- Χώρος στάθμευσης οχημάτων
- Χώροι εισόδων (κiosκια, πληροφορίες κ.λ.π.)
- Κεντρική πλατεία - Χώρος συγκέντρωσης και ενημέρωσης των επισκεπτών
- Χώρος υπαίθριου κινηματογράφου
- Χώρος ποικιλότητας βλάστησης. Μικρός ή μεγαλύτερος βοτανικός κήπος για περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Παιδική χαρά για μικρά παιδιά 0-6 ετών
- Παιδική χαρά για μεγάλα παιδιά πάνω από 10 ετών
- Χώρος με εποχιακά άνθη
- Τεχνητές λίμνες
- Περίπατος-πιθανή έκθεση γλυπτών
- Χώρος αθλητισμού (καλαθοσφαίριση, πετοσφαίριση, αντισφαίριση)
- Κεντρικό σιντριβάνι
- Επιμέρους σιντριβάνια
- Αναψυκτήριο - κυλικείο
- Καθιστικά σημεία
- Δρόμοι -διάδρομοι εξυπηρέτησης
- Ποδηλατοδρόμοι
- Περιοχές πικ-νίκ

- Ανοικτοί χώροι πρασίνου

Όλες οι παραπάνω λειτουργικές ενότητες πρέπει να συνδέονται και να απομονώνονται μεταξύ τους με ελισσόμενα μονοπάτια, στοιχεία νερού, πράσινο, θάμνους και δέντρα. Αυτές οι λειτουργικές ενότητες προσφέρουν την ευκαιρία στους χρήστες του πάρκου να αναπτύξουν ποικίλες δραστηριότητες, όπως (Ροΐδης, et. al., 1999):

✓ **Ατομικές δραστηριότητες:** ποδήλατο, περίπατος, κολύμβηση, ανάπαυση, στάση, διέλευση, ελεύθερο τρέξιμο (jogging), συμμετοχή σε πολιτιστικές ή κοινωνικές δραστηριότητες.

✓ **Ομαδικές δραστηριότητες:** συναντήσεις, εστιάσεις, ομαδικό παιχνίδι, ομαδικός αθλητισμός, ανάπαυση, πικ-νικ, παιδότοποι,

✓ **Πολιτιστικές-εκπαιδευτικές δραστηριότητες:** ομιλίες, διαλέξεις, συναυλίες, θέατρο, κινηματογράφος, περιοδικές εκθέσεις, βοτανική εκπαίδευση (φυσική λίμνη-θεματικοί κήποι).

4.4.2. Φυσικά υδάτινα στοιχεία

Οι ακτές των θαλασσών, οι όχθες των ποταμών και των λιμνών, καθώς και ο βυθός τους, αποτελούν πολύτιμοι φυσικούς πόρους, στοιχεία σύνθετων οικοσυστημάτων και αναπόσπαστα κομμάτια του τοπίου και μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενα προστασίας και διατήρησης.

Στη σχέση τους με τον αστικό χώρο αναπτύσσουν γραμμικές ζώνες, όπου συναντιέται το ανθρωπογενές περιβάλλον με τα ευαίσθητα υδάτινα οικοσυστήματα. Η διαφύλαξη των ισορροπιών στη συνάντηση αυτή είναι δύσκολη και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Λόγω των ιδιαίτερων αισθητικών και κλιματικών συνθηκών, οι ζώνες αυτές προσφέρονται για υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής (περπάτημα, ποδήλατο, κολύμπι, παιχνίδι). Επίσης, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών, προσελκύουν οικιστικές δραστηριότητες όπως ζώνες κατοικίας, λιμενικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και αθλητικές εγκαταστάσεις, οι οποίες συχνά επεκτείνονται και στις υδάτινες περιοχές. Ανάλογα με την κλίμακα και το χαρακτήρα τους μπορεί να ασκήσουν σημαντικές πιέσεις προς τα υδάτινα οικοσυστήματα, υποβαθμίζοντας ή ακόμα και καταστρέφοντάς τα (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 5ο

5. ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΙΑ ΧΩΡΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

Η ευρωπαϊκή εμπειρία δείχνει ότι οι μεσογειακές πόλεις κατά κανόνα υστερούν ως προς τις πράσινες επιφανείς σε σχέση με πόλεις της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη διαφορά του κλίματος. Όμως σε πολλές μεσογειακές πόλεις οι κάτοικοι απολαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις πρασίνου.

Βασικός δείκτης ποιότητας της ζωής και του περιβάλλοντος στις πόλεις είναι η κατά κάτοικο αναλογία χώρων πρασίνου. Ως πράσινες επιφάνειες της πόλης οι οποίες μετρούνται και συγκρίνονται σε σχέση με τη συνολική επιφάνεια της πόλης ή σε αναλογία ανά κάτοικο νοούνται οι επιφανείς οι οποίες έχουν θεσμοθετημένα και κατοχυρωμένα αυτήν τη χρήση και μάλιστα ως κύρια χρήση, είναι λειτουργία (δηλαδή χρησιμοποιούνται ως τέτοιες), έχουν μία κρίσιμη μάζα ικανή να συγκροτήσει ένα πάρκο ή έναν κήπο και έχουν στη μεγαλύτερη έκταση τους συμπαγείς φυτεύσεις και φυσικό έδαφος. Η ποιότητα ζωής μιας συνοικίας ή μιας πόλης καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό και από τη δυνατότητα πρόσβασης όλων των κατοίκων στους πράσινους χώρους. Κρίσιμη θεωρείται η απόσταση 15 λεπτών από τα πάρκα και τις πλατείες, που δίνει τη δυνατότητα στον καθένα να μπορεί εύκολα να φθάσει σε αυτά. Εξίσου, σημαντική είναι και η γενική διάταξη των υπερτοπικών χώρων στη συνολική έκταση της πόλης, η οποία όμως πρέπει να έχει μία ίση κατανομή, αλλιώς το πλεονέκτημα της ύπαρξής τους αποτελεί προνόμιο λίγων μόνο κατοίκων και όχι του συνόλου (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

Οι μεγάλες ελληνικές πόλεις υστερούν εμφανώς έναντι των υπόλοιπων ευρωπαϊκών πόλεων στην αναλογία διαθέσιμων χώρων πρασίνου ανά κάτοικο. Σύμφωνα με τις καταγραφές του ΥΠΕΧΩΔΕ του 1994, η Αθήνα βρίσκεται στο τέλος του ευρωπαϊκού καταλόγου με 2,55 τ.μ. ανά κάτοικο, ενώ στη Θεσσαλονίκη κάθε κάτοικος απολαμβάνει μόλις 2,73 τ.μ. χώρων πρασίνου. Τα ελληνικά μεγέθη αυτά όχι μόνο υστερούν κατά πολύ από τα θεσμοθετημένα επιθυμητά πρότυπα της ελληνικής νομοθεσίας, αλλά απέχουν εξαιρετικά από την εικόνα που παρουσιάζεται εκτός Ελλάδας¹⁹.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο Άμστερνταμ αντιστοιχούν 27 τ.μ./κάτοικο, στο Βερολίνο 13 τ.μ., ενώ στο Λονδίνο, τη Ρώμη και το Παρίσι 9 τ.μ. Στην κορυφή του καταλόγου των πόλεων με πράσινο σε ευρωπαϊκό επίπεδο βρίσκονται οι πόλεις των Σκανδιναβικών χωρών, της Κεντρικής Ευρώπης, της Ιρλανδίας και της Μεγάλης

¹⁹ Ο σχετικός πίνακας είναι διαθέσιμος από την ιστοσελίδα του ΥΠΕΧΩΔΕ στη διεύθυνση <http://www.minenv.gr/4/44/4401/440102/44010201/g4401020102.html>

Βρετανίας, με ποσοστά που κυμαίνονται από 16% έως και 46% των αστικών εκτάσεων και επιφάνειες που κυμαίνονται από 38 τ.μ. έως 246 τ.μ. ανά κάτοικο (Fuller and Gaston, 2009). Από το 1994 που υπήρξε η τελευταία επίσημη καταγραφή για την Αθήνα, τα ποσοστά αυτά έχουν μειωθεί καθώς στην πόλη δεν προστέθηκαν πάρκα, αλλά αντίθετα οικοδομήθηκε ένα σημαντικό μέρος των ελεύθερων χώρων και αυξήθηκε ο πληθυσμός.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ασάφειας που επικρατεί σε σχέση με τις αναλογίες πρασίνου αποτελεί η δημοσιευμένη το 2008, από τον Δήμο Αθηναίων, αναλογία πρασίνου ανά κάτοικο, η οποία ανέρχεται στα 6,84 τ.μ. ανά κάτοικο (Παπαντωνίου, 2008). Αυτό το μέγεθος όμως δεν φαίνεται να αντιστοιχεί στην πραγματικότητα για τα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι σύμφωνα με σχετική έρευνα που διενήργησε το Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος του ΕΜΠ το 2009, η αναλογία σε λειτουργικούς και προσβάσιμους χώρους πρασίνου που είναι διαθέσιμοι στους κατοίκους του περιβαλλοντικά υποβαθμισμένου 4ου Διαμερίσματος (Σεπόλια-Κολωνός) ανέρχεται σε περίπου 1,68 τ.μ. ανά κάτοικο.

Σαφής και συγκεκριμένη απάντηση στο ερώτημα «ποιο είναι το βέλτιστο μέγεθος ελεύθερων χώρων στην πόλη;» ή «ποια είναι η βέλτιστη αναλογία ανά κάτοικο σε ελεύθερους χώρους και χώρους πρασίνου;» δεν υπάρχει. Οποιοσδήποτε προδιαγραφές και ποσοτικά πρότυπα για τους ελεύθερους χώρους δεν μπορεί να έχουν γενική χρήση. Οι τοπικοί παράγοντες είναι καθοριστικό στοιχείο ως προς τις ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις. Η ύπαρξη ιδιαίτερων φυσικών ή ιστορικών πόρων εντός ή γύρω από τον αστικό χώρο, το μέγεθος της πόλης, καθώς και τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία για τη χρήση του ελεύθερου χώρου είναι παράμετροι που πρέπει πάντα να συνυπολογίζονται.

5.1. Διεθνείς και Ελληνικές προδιαγραφές

Οι προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στις εθνικές ή τοπικές νομοθεσίες για τους ελεύθερους χώρους, το πράσινο και τους υπαίθριους χώρους άθλησης και παιχνιδιού είναι συνήθως σε επίπεδο κατευθύνσεων. Έτσι, για παράδειγμα, στη Μεγάλη Βρετανία βασική κατεύθυνση για τη διαμόρφωση των επιμέρους πολιτικών είναι οι προδιαγραφές που έχουν διαμορφωθεί από το National Playing Fields Association, το οποίο προβλέπει 24 m² ελεύθερων χώρων ανά κάτοικο. Αυτό

κατανέμεται σε 16 m² για υπαίθριους χώρους άθλησης και 8 m² για χώρους παιχνιδιού (Minimum Standards for Open Spaces). Επίσης, στην Ολλανδία είναι κοινά αποδεκτή η επιφάνεια 75 m² δημόσιου ή ημιδημόσιου πρασίνου ανά κατοικία (Environmental Data Compendium).

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία²⁰, το επιθυμητό μέγεθος ελεύθερων χώρων ανά κάτοικο ορίζεται σε 8 m². Επιθυμητό είναι αυτό να κατανέμεται σε νησίδες πρασίνου, πλατείες, παιδικές χαρές, πάρκα και πάρκα πόλης, τα οποία να κατανέμονται με τέτοιον τρόπο στον αστικό ιστό, ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμα. Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά τις επιθυμητές επιφάνειες ελεύθερων χώρων ανά κάτοικο και το βιώσιμο μέγεθος των ελεύθερων χώρων.

Ένα αδύνατο σημείο του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου είναι ότι τα μεγέθη αυτά είναι επιθυμητά και όχι υποχρεωτικά, με αποτέλεσμα τόσο οι υφιστάμενες περιοχές των πόλεων όσο και οι νέες επεκτάσεις να υστερούν σημαντικά ως προς αυτά.

Τέλος, πρέπει να επισημάνουμε ότι ακόμα και η αυστηρή εφαρμογή των προτύπων αυτών δεν θα ήταν ικανή συνθήκη για τη δημιουργία του βέλτιστου αστικού περιβάλλοντος. Ο παράγοντας της ποιότητας είναι καθοριστικής σημασίας για τη συγκρότηση του πολεοδομικού χώρου. Μπορεί, για παράδειγμα, σε μία πόλη να έχουμε λίγους, μικρούς αλλά ποιοτικούς χώρους, ενώ σε μία άλλη πολλούς, μεγάλους, αλλά αφιλόξενους χώρους. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι η ποσοτική διάσταση δεν έχει μεγάλη σημασία, αλλά ότι πρέπει να συνδυάζεται με κατάλληλο σχεδιασμό και ορθή διαχείριση των ελεύθερων χώρων (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

²⁰ ΦΕΚ 285/5.3.2004 "Έγκριση πολεοδομικών σταθερότυπων (standards) και ανώτατα όρια πυκνοτήτων που εφαρμόζονται κατά την εκπόνηση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων, των σχεδίων χωρικής και οικιστικής οργάνωσης «ανοικτής πόλης» και των πολεοδομικών μελετών"

Πίνακας 5-1. Προδιαγραφές για τους ελεύθερους χώρους στην πόλη (ΦΕΚ 285/5.3.2004)

Πηγή: Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009.

ΣΗΜΑΣΙΑ - ΡΟΛΟΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΝΑ ΚΑΤΟΙΚΟ (m ² /κάτοικο)		ΑΚΤΙΝΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ (μ)	ΒΙΩΣΙΜΟ ΜΕΓΕΘΟΣ (μ ²)
	Πολεοδομική ενότητα	Πόλη		
Νησίδες πρασίνου	Ορθολογική οριστικοποίηση του σχεδιασμού και δημιουργία «ανοιγμάτων» στον αστικό ιστό		800	100 - 1.000
Πλατείες	Κυρίως χώροι κοινωνικής επαφής και αναψυχής		800	1.000 - 5.000
Παιδικές χαρές	0,25			100 - 1.000
Πάρκο	Εκτός από πράσινο μπορεί να περιλαμβάνει δραστηριότητες ενεργητικής αναψυχής		1.500	5.000 - 15.000
Πάρκο πόλης	Φυσικές περιοχές που λειτουργούν ως «φυγές» από το αστικό περιβάλλον		Πόλης	>15.000
Σύνολο	8,0			

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 6ο

6. ΘΕΣΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ

6.1. Κατοχύρωση ενός ελεύθερου χώρου πρασίνου

Οι ανοιχτοί, ελεύθεροι, δημόσιοι και χώροι πρασίνου της πόλης χαρακτηρίζονται από τη νομοθεσία με τον ενιαίο όρο «*κοινόχρηστοι χώροι*» (Π.Δ.14.7/27.7.1999, ΦΕΚ580Δ/1999, ΚΒΠΝ άρθρο 241, παρ.2,4,5). Είναι οι κάθε είδους δρόμοι, πεζόδρομοι, πλατείες και άλση. Κάποιοι από αυτούς με ιδιαίτερο φυσικό ενδιαφέρον ή ιστορία (π.χ. πλατείες, κήποι, ρεματιές, δενδροστοιχία κ.ά.) προστατεύονται όχι μόνο ως προς τον ελεύθερο και δημόσιο χαρακτήρα τους και την απαγόρευση της δόμησης, αλλά και ως προς τη μορφή τους (Π.Δ.14.7/27.7.1999, ΦΕΚ580Δ/1999, ΚΒΠΝ, άρθρο 110, παρ 1,2.), καθώς συχνά αποτελούν στοιχεία *αρχιτεκτονικής και φυσικής κληρονομιάς*.

Οι χώροι αυτοί ως χρήση γης στα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια αποτελούν ξεχωριστή πολεοδομική λειτουργία με το χαρακτηρισμό *ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο*, ενώ τους συναντάμε επίσης ως ειδικές πολεοδομικές λειτουργίες ανάλογα με τον χαρακτήρα τους και τη μορφή τους: *ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι (πλατείες, πάρκα, άλση, οδοί, παιδικές χαρές κ.λπ.)* (Π.Δ.23.2./6.3.1986, ΦΕΚ 166Δ/1986, Μέλισσας, 2007).

Ως προς τους χώρους αυτούς, όπως και για κάθε άλλη πολεοδομική λειτουργία, ισχύει ο κανόνας της απαγόρευσης τροποποίησης των χρήσεων γης που επιδεινώνει τους όρους διαβίωσης. Σε κάθε περίπτωση οι χρήσει γης, όπως έχει κρίνει και η νομολογία, εντάσσονται στη συνταγματική επιταγή (Άρθρο 24 Συντάγματος, παρ.2.) για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών όρων διαβίωσης, υπό το πρίσμα της κατοχύρωσης και προστασίας του βιώσιμου αστικού περιβάλλοντος. Έτσι οι χαρακτηρισμένοι πράσινοι και ελεύθεροι χώροι μίας πόλης δεν μπορούν να αλλάξουν χρήση προς το χειρότερο. Για παράδειγμα, δεν μπορεί ένας κοινόχρηστος χώρος πρασίνου να μεταβληθεί σε χώρο γενικής χρήσης χονδρεμπορίου ή κατοικίας (Μέλισσας, 2007), καθώς η οικοδόμηση ενός ελεύθερου χώρου θεωρείται εν γένει ότι προκαλεί επιδείνωση του περιβάλλοντος. Για κάθε γενική πολεοδομική λειτουργία προβλέπονται από το νόμο οι επιμέρους ειδικές λειτουργίες που επιτρέπεται να αναπτυχθούν, πάντα υπό την προϋπόθεση ότι ο τρόπος εμφάνισης και η ένταξη τους δεν καταλήγουν να αλλοιώσουν εντέλει το χαρακτήρα της γενικής χρήσης, δεν παραβιάζουν την πολεοδομική λειτουργία της οικείας κατηγορίας. Έτσι, στους

πράσινους ελεύθερους χώρους μιας πόλης μπορούν να κατασκευαστούν μονάχα αναψυκτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις, πολιτιστικά κτίρια και χώροι συνάθροισης κοινού (Π.Δ.23.2./6.3.1986, ΦΕΚ166Δ/1986, Μέλισσας, 2007) και μόνο εφόσον είναι συμβατά με την κατά προορισμό χρήση τους, δηλαδή την απόλαυση του πρασίνου από το κοινό.

Ο κάθε κοινόχρηστος χώρος αναφέρεται στο *Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο* μίας πόλης και σημειώνεται στους σχετικούς χάρτες με το σχήμα, τα όρια του και τη χρήση του. Σημειώνεται επίσης στα διαγράμματα του *Σχεδίου Πόλης (Ρυμοτομικό Σχέδιο)* και του *Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου*. Επίσης, για τις πόλεις που διαθέτουν *Ρυθμιστικό Σχέδιο* [Αθήνα (Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας, Ν.1515/1985), Θεσσαλονίκη (Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης, Ν.1561/1985) και προσεχώς Πάτρα, Βόλος, Λάρισα, Ηράκλειο, Ιωάννινα], ειδική αναφορά γίνεται στους μεγάλης σημασίας και ελεύθερους χώρους, τόσο για τον αστικό, όσο και για τον περιαστικό χώρο (μεγάλα πάρκα, ακτές, περιαστικοί όγκοι, αγροτική γη κ.λπ.).

Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες επικρατεί ασάφεια ως προς το θεσμικό καθεστώς ρύθμισης ή προστασίας των ελεύθερων χώρων. Πολλές φορές υπάρχει σύγχυση ανάμεσα στην πολεοδομική, την περιβαλλοντική και την αρχαιολογική νομοθεσία ή και στο ειδικό καθεστώς προστασίας που ισχύει για έναν ελεύθερο χώρο, οδηγώντας σε πολλαπλές ερμηνείες. Η πολυνομία έχει αποδειχθεί άλλοτε σωτήρια και άλλοτε καταστροφική για τους ελεύθερους χώρους και μακροπρόθεσμα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ώστε να υπάρχει σαφής και ουσιαστική κατοχύρωσή τους (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

6.2. Σχετική νομοθεσία για τον ορισμό των επιτρεπτόν κατασκευών εντός των ελεύθερων χώρων πρασίνου

6.2.1. Επιτρεπόμενες κατασκευές

Από την πολεοδομική νομοθεσία (ΚΒΠΝ, άρθρο 246, παρ 1 έως 4) όπως και από τη σχετική νομολογία του *Συμβουλίου της Επικρατείας* (ΣτΕ) είναι ξεκάθαρο ότι στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπονται μόνο μερικές κατηγορίες ελαφρών κατασκευών. Συγκεκριμένα επιτρέπεται η κατασκευή σκαλοπατιών, χαμηλών τοίχων, κεκλιμένων επιπέδων. Επιτρέπονται επίσης στέγαστρα, αποχωρητήρια, περίπτερα, κιόσκια, τέντες, εγκαταστάσεις παιδότοπων και άθλησης (χωρίς κτίρια), πάγκοι, σιντριβάνια, φανοί, γλάστρες και στηρίγματα των φυτών. Οι κατασκευές

πραγματοποιούνται από το Δήμο ή από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ύστερα από άδεια του Δήμου. Επιτρέπεται επίσης η κατασκευή δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας (σωληνώσεις και φρεάτια νερού, καλώδια ρεύματος και τηλεφώνου), χωρίς την έκδοση οικοδομικής άδειας. Επιτρέπονται επίσης προσωρινές λυόμενες κατασκευές για γιορτές με συγκεκριμένο, σύντομο χρόνο παραμονής.

Πρέπει εδώ να σημειωθεί πως τα προαναφερόμενα επιτρέπονται σε εκείνους τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου που δεν διέπονται από ειδικότερες ρυθμίσεις προστασίας και διαχείρισης, όπως για παράδειγμα οι κηρυγμένες προστατευόμενες περιοχές και τα κληροδοτήματα που διέπονται από όσα προβλέπει η διαθήκη τού κατά περίπτωση ευεργέτη (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

6.2.2. Απαγορευμένες κατασκευές

Απαγορεύεται (ΚΒΠΝ, άρθρο 246, παρ. 1 έως 4) η κατασκευή κτιρίων, περιτοιχισμάτων και περιφράξεων, κλειστών στεγαστρών με μόνιμες κατασκευές που εξυπηρετούν ιδιωτικές χρήσεις όπως αναψυκτήρια. Απαγορεύονται επίσης όλες οι ιδιωτικές κατασκευές. Για παράδειγμα, οι «πέργκολες - αναψυκτήρια» ή τα πλαστικά κίσκια με τραπέζοκαθίσματα που έχουν κατακλύσει τα τελευταία χρόνια τις πλατείες και τους πεζοδρόμους είναι με βάση τη νομοθεσία αυθαίρετα κατασκευάσματα (Συνήγορος του πολίτη, 2005).

Απαγορεύονται, τέλος, οι κατασκευές που βρίσκονται κάτω από κοινόχρηστους χώρους. Για να κατασκευαστεί ένας χώρος στάθμευσης κάτω από μία πλατεία εκτός της οικοδομικής άδειας, απαιτείται και η αλλαγή του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου της περιοχής.

Με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) το 2007, κρίθηκε ότι οι μόνιμες ή κινητές κατασκευές (ΣτΕ 3447/2007) που αναπτύσσουν καφετέριες, εστιατόρια, μπαρ κ.λπ. σε κοινόχρηστους χώρους είναι παράνομες και αντισυνταγματικές. Σύμφωνα με το ανώτατο δικαστήριο, προσκρούει στο Σύνταγμα κάθε κατασκευή προστεγασμάτων και των στηριγμάτων τους, εφόσον παρέχει στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων τη δυνατότητα να μετατρέπουν κοινόχρηστο χώρο σε κλειστό ή ημίκλειστο, παρεμποδίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών. Οι ΟΤΑ είναι υποχρεωμένοι να απομακρύνουν τέτοιες κατασκευές ή να ανακαλέσουν σχετικές άδειες, ενώ οι αρμόδιες αρχές που ανέχονται τέτοιες παρανομίες σε κοινόχρηστους χώρους μπορεί να υπέχουν ποινικές και αστικές ευθύνες.

Συγκεκριμένα, το ΣτΕ θεωρεί παράνομες όλες τις κατασκευές τέτοιου τύπου πέρα από τους νόμιμους εξώστες και τα οριζόντια κινητά προστεγασματα σε ύψος τουλάχιστον τριών μέτρων. Παράνομα θεωρούνται ακόμα και τα στηρίγματα (δοκάρια) των νόμιμων εξωστών και τεντών, εφόσον αυτά μπαίνουν στον κοινόχρηστο χώρο και όχι σε τμήμα του καταστήματος.

Παράνομη είναι επίσης η μετατροπή των προστεγασμάτων σε κλειστό χώρο, είτε με πλαστικά φύλλα (νάιλον) είτε με τζάμι είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο που επεκτείνει τον κλειστό χώρο των καταστημάτων σε κοινόχρηστους χώρους (π.χ. πεζοδρόμια, παραλίες κ.λπ.).

Σύμφωνα με το ΣτΕ, οι δημοτικές αρχές έχουν υποχρέωση να απομακρύνουν τέτοιες αυθαίρετες κατασκευές (τέντες, τζάμια, νάιλον, δοκάρια κ.λπ.), που μειώνουν τους κοινόχρηστους χώρους και εφόσον έχουν δώσει άδειες για τέτοιες εγκαταστάσεις οφείλουν να τις ανακαλέσουν για λόγους δημοσίου συμφέροντος που αφορούν στην τήρηση του Συντάγματος και των πολεοδομικών διατάξεων (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

6.3. Φορείς διαχείρισης ελεύθερων χώρων πράσινου

Την ευθύνη για τη διαχείριση, την καθαριότητα και τη φροντίδα των ελεύθερων χώρων μίας πόλης (δρόμοι, πεζοδρόμοι, πλατείες) έχουν οι Δήμοι. Το ίδιο ισχύει κατά κανόνα και για τα πάρκα, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/8.6.2008, ΦΕΚ 114Α/2006) ορίζει τον τρόπο διαχείρισης, όπως και τις υποχρεώσεις των Δήμων. Ορίζει επίσης, (Ν.3463/8.6.2008, ΦΕΚ 114Α/2006, άρθρα 79 και 80) με ποιούς όρους και προϋποθέσεις εγκαθίστανται άλλες χρήσεις (λαϊκές αγορές, καταστήματα αναψυχής κ.ά.) σε κοινόχρηστοι χώρους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 79 του Κώδικα και την πρόβλεψη έκδοσης τοπικών κανονιστικών αποφάσεων για τη ρύθμιση θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα τους, η δυνατότητα των δημοτικών αρχών φαίνεται να διευρύνεται στο να θέτουν κανόνες που αφορούν στην προστασία του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος από τη ρύπανση, την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους, τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των υπόλοιπων κοινόχρηστων χώρων.

Η χρηματοδότηση για τη δημιουργία και αναβάθμιση ελεύθερων χώρων πρασίνου αποτελεί αντικείμενο, μεταξύ άλλων, του *Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων* (ΕΤΕΡΠΣ) του ΥΠΕΧΩΔΕ. Το ταμείο αυτό εισπράττει περιβαλλοντικούς φόρους και πρόστιμα, τα οποία οφείλει να αποδίδει σε περιβαλλοντικούς σκοπούς. Ωστόσο μέχρι στιγμής το ΕΤΕΡΠΣ λειτουργεί υπό καθεστώς αδιαφάνειας και έλλειψης κανόνων ορθής λειτουργίας και λογοδοσίας (Νάντσου, 2008).

Σημαντική επίσης πηγή χρηματοδοτήσεων για τη δημιουργία ελεύθερων χώρων πρασίνου στις πόλεις είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς όμως να αξιοποιείται επαρκώς από τις αρμόδιες αρχές. Ίσως, το πιο πετυχημένο παράδειγμα ευρωπαϊκής χρηματοδότησης είναι το μητροπολιτικό πάρκο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης «*Αντώνης Τρίτσης*», γνωστό και ως Πύργος Βασιλίσσης, στους Αγίους Αναργύρους Αττικής (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

Πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν είναι καθόλου σπάνιο φαινόμενο η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων σε σχέση με τη διαχείριση των ελεύθερων χώρων. Επίσης, συχνά υπάρχει σύγχυση ανάμεσα στις δυνατότητες παρέμβασης των ιδιοκτητών και των τοπικών αρχών. Οι ασάφειες αυτές έχουν οδηγήσει πολλές φορές σε εκρηκτικές καταστάσεις σε βάρος του πρασίνου και των ελεύθερων χώρων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του Μητροπολιτικού Πάρκου «Γουδί-Ιλισός» στην Αθήνα με κατακερματισμό αρμοδιοτήτων ανάμεσα στη Νομαρχία, στους Δήμους και στους ιδιοκτήτες των επιμέρους εκτάσεων (Μπελαβίλας και Βαταβάλη, 2009).

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 7ο

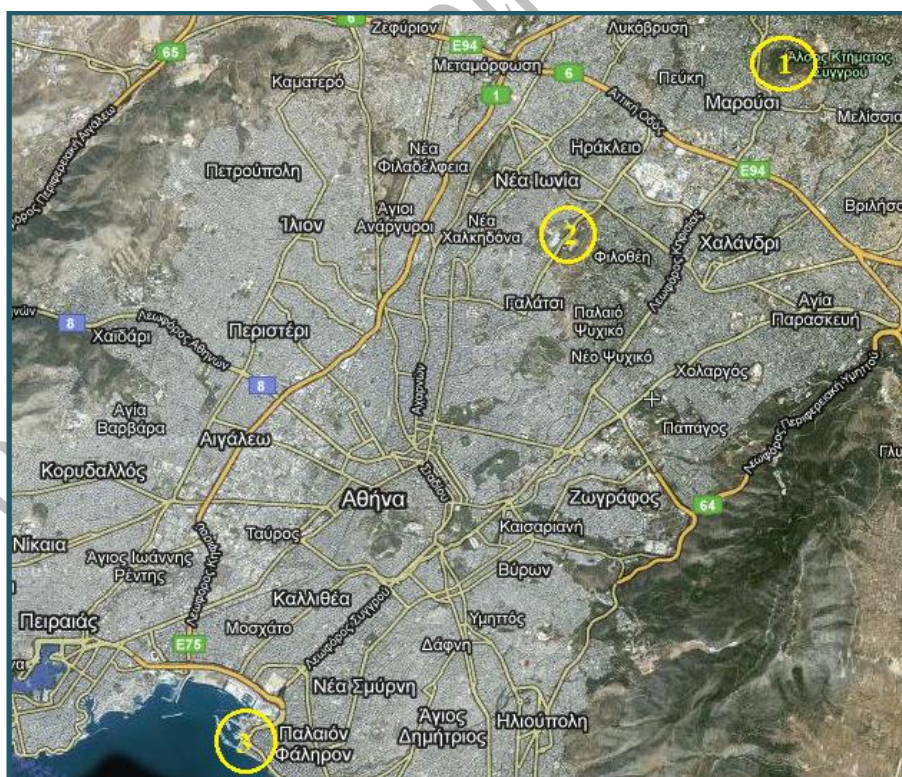
7. ΟΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ Ν.ΑΤΤΙΚΗΣ ΆΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ, ΠΑΡΚΟ ΦΛΟΙΣΒΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

7.1. Επιλογή των χώρων πρασίνου

Οι τρεις χώροι πρασίνου που επιλέχθηκαν για την διεκπεραίωση της διατριβής είναι το Άλσος Βεΐκου, το Πάρκο Φλοίσβου και το Κτήμα Συγγρού (*Εικόνα 7.1*).

Τα κριτήρια επιλογής των συγκεκριμένων χώρων είναι τα εξής:

- Έχουν έκταση άνω των 80 στρεμμάτων
- Βρίσκονται σε μια νοητή ευθεία με προσανατολισμό Βορρά-Νότο περιλαμβάνοντας τρία χαρακτηριστικά σημεία του λεκανοπεδίου Αττικής, Βόρεια προάστια (Κτήμα Συγγρού), Αθήνα (Άλσος Βεΐκου) και Νότια προάστια (Πάρκο Φλοίσβου).
- Προσφέρουν διαφορετική αισθητική και χαρακτηρίζονται από τη διαφορετική πανοραμική τους θέα (θάλασσα, βουνό, πράσινο).
- Το πράσινο των τριών χώρων αυτών παρουσιάζει ποσοτικές και ποιοτικές διαφοροποιήσεις αποτελώντας το βασικό συστατικό στοιχείο αυτών.

Εικόνα 7.1. Αεροφωτογραφία τμήματος Ν. Αττικής, όπου εικονίζονται μέσα στους κίτρινους κύκλους οι χώροι πρασίνου του Κτήματος Συγγρού (1), του Άλσους Βεΐκου (2) και του Πάρκου Φλοίσβου (3).

Πηγή: www.wikimapia.gr

7.2. Άλσος Βεΐκου

7.2.1. Γενική παρουσίαση

Το «Άλσος Βεΐκου - Δημοτικό Γυμναστήριο Γαλατσίου - Βασίλης Παπαδιονυσίου» γνωστό στο ευρύ κοινό ως «Άλσους Βεΐκου» αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους πνεύμονες της Αθήνας με έκταση 256 στρεμμάτων. Βρίσκεται εντός του Δήμου Γαλατσίου στα ΒΑ όρια του και συνορεύει με τους Δήμους Φιλοθέης και Ψυχικού. Στο δυτικό όριο του Άλσους διέρχεται η Λεωφόρος Ομορφοκλησιάς η οποία ενώνει το Γαλάτσι με το κέντρο της Αθήνας και τα υπόλοιπα Βόρεια Προάστια.

Εικόνα 7.2 Αεροφωτογραφία Άλσους Βεΐκου.

Πηγή: www.wikimapia.gr

7.2.1.1. Γενικά στοιχεία Δήμου Γαλατσίου

Το Γαλάτσι είναι από το 1963 δήμος (**Εικόνα 7.3**) του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας²¹ και λειτουργεί, όπως κάθε δήμος της Ελλάδας, με βάση το Νόμο Δήμων και Κοινοτήτων αριθ. 3463, ΦΕΚ 114 / 08-06-2006.

Γεωγραφικά ανήκει στα βόρεια προάστια αν και με την συνεχόμενη επέκταση της Αθήνας, το Γαλάτσι βρίσκεται πλέον στο κέντρο της πόλης. Ξεδιπλώνεται δυτικά στους πρόποδες του λόφου Τουρκοβούνια που είναι ο υψηλότερος της Αθήνας. Συνορεύει βόρεια με τη Νέα Ιωνία, ανατολικά με την Φιλοθέη και το Παλαιό Ψυχικό, ενώ 4 χλμ. στα νότια και δυτικά βρίσκεται ο δήμος Αθηναίων. Είναι από τις πιο

²¹ Ο Δήμος Γαλατσίου λειτούργησε επίσημα στις 16 Αυγούστου 1964.

πυκνοκατοικημένες περιοχές της πρωτεύουσας με το μεγαλύτερο ποσοστό πρασίνου, ταυτόχρονα. Καταλαμβάνει έκταση περίπου 4 τετραγωνικά χιλιόμετρα, με μέσο υψόμετρο στα 160 μέτρα, και βρίσκεται περίπου 4 χιλιόμετρα βόρεια από το κέντρο της Αθήνας. Διοικητικά υπάγεται στη νομαρχία Αθηνών.

Πίνακας 7-1. Δημογραφικά Στοιχεία Δήμου Γαλατσίου.

Πηγή: www.galatsi.gov.gr

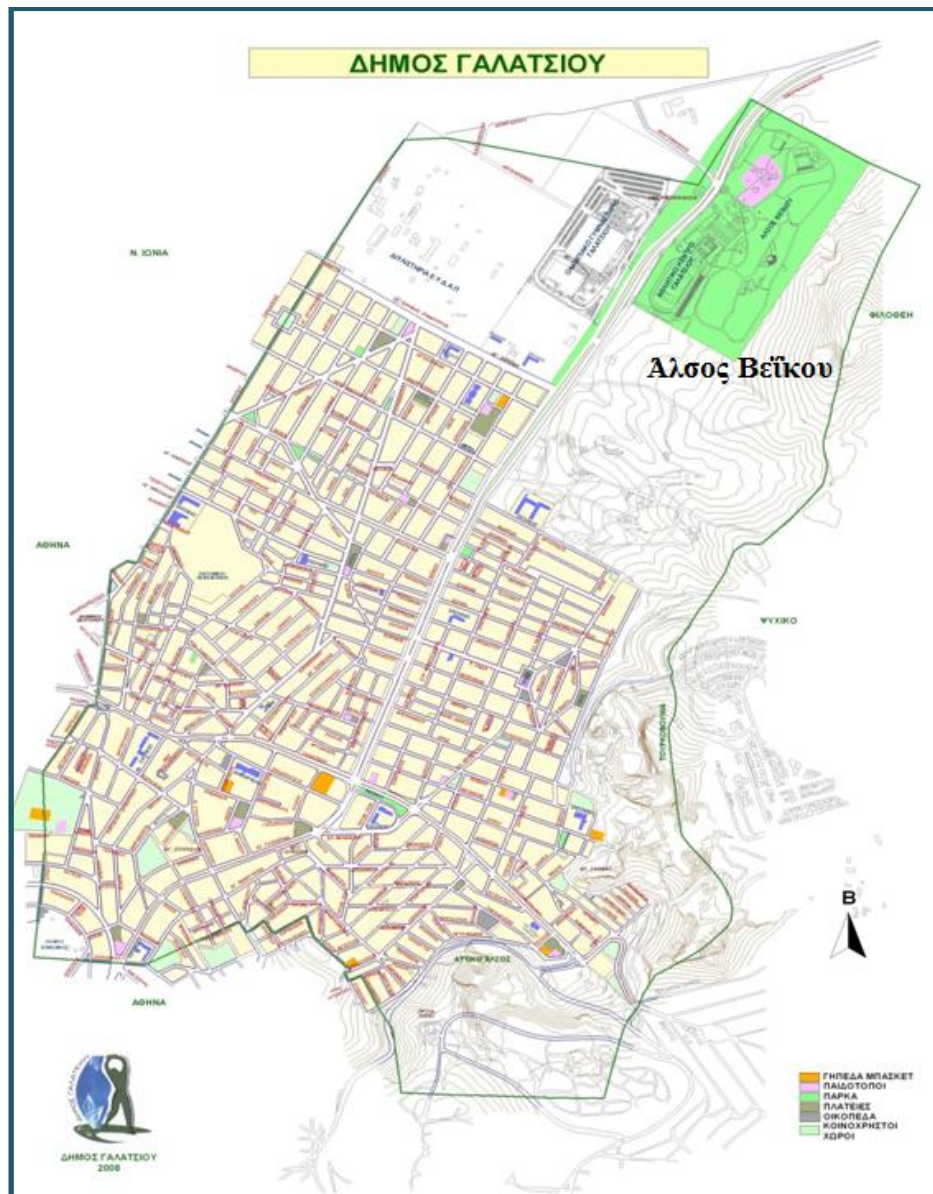
Πληθυσμός	58.042,00
Έκταση (στρέμματα)	4.026,00
Δημοτικά Διαμερίσματα	1
Κάτοικοι ανά τ.χμ.	14.416,79

Ο πραγματικός πληθυσμός του δήμου Γαλατσίου σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής πληθυσμού της ΕΣΥΕ το 2001 αντιστοιχεί στο 2,18% του πληθυσμού του Νομού (2.664.776 κατοίκους). Για την σύγκριση του πληθυσμού σε σχέση με τους γειτνιάζοντες δήμους ο δήμος Γαλατσίου εμφανίζεται τρίτος σε επίπεδο έκτασης, πληθυσμού και πυκνότητας.

Πίνακας 7-2. Σύγκριση του πληθυσμού του Δήμου Γαλατσίου σε σχέση με τους γειτνιάζοντες δήμους.

Πηγή: www.galatsi.gov.gr

ΔΗΜΟΣ	ΈΚΤΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (ΕΣΥΕ 2001) τ.χμ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΣΥΕ 2001 (πραγματικός)	ΜΙΚΤΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ άτομα/τ.χμ
Γαλατσίου	4,0	58.042	14.417
Αθηναίων	39,0	745.514	19.133
Νέας Ιωνίας	4,4	66.017	14.932
Ψυχικού	2,8	10.901	3.927
Φιλοθέης	2,3	7.310	3.177
Ηρακλείου	4,6	45.926	9.902
Ν. Φιλαδέλφειας	2,8	24.112	8.460

Εικόνα 7.3. Δήμος Γαλατσίου και Άλσος Βεΐκου.
 Πηγή: Δ. Γαλατσίου, τμήμα Χωροταξίας & Περιβάλλοντος

7.2.1.2. Ιστορικό πλαίσιο Δ. Γαλατσίου

Το Γαλάτσι μέχρι το 1850 ήταν μια ακατοίκητη περιοχή με το όνομα Εύμορφη Εκκλησιά (Ομορφοκκλησιά) από τον ομώνυμο ναό της περιοχής. Τότε άρχισαν να καταφθάνουν οι πρώτοι κάτοικοι κυρίως από την περιοχή της Δωρίδας του νομού Φωκίδας, οι οποίοι φτιάχνουν προσωρινές κατοικίες, για να ξεκαλοκαιριάσουν τα κοπάδια τους, που αργότερα με την ανάπτυξη της Αθήνας πολλαπλασιάζονται ενώ δημιουργούνται τα πρώτα ασβεστοκάμινια.

Οι πρώτοι όμως μόνιμοι κάτοικοι έρχονται την δεκαετία του 1910 κυρίως ως εργάτες στα καμίνια. Τότε αρχίζει η εισροή Ναξιωτών. Το 1925 το Γαλάτσι

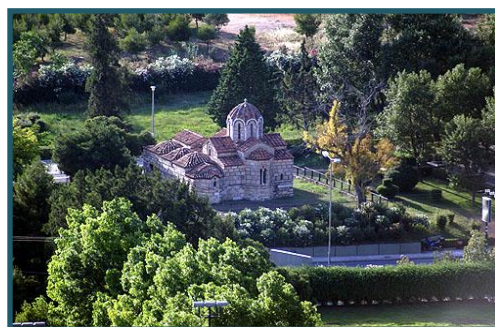
αποτελούσε εξοχική περιοχή της Αθήνας όπου μαζεύονταν πολλοί αριστοκράτες της πρωτεύουσας. Αργότερα παρατηρείται άνοδος του πληθυσμού με κατοίκους που προέρχονται από όλες τις περιοχές της Ελλάδας. Έχουν αρχίσει να δημιουργούνται τα πρώτα καταστήματα, ενώ το 1935 το Γαλάτσι αποκτά την πρώτη του λεωφορειακή γραμμή το 608. Την 1η Ιουλίου 2005 η γραμμή του Γαλατσίου συνενώνεται με αυτή του Ζωγράφου (222) και γίνεται μια ενιαία γραμμή με ονομασία 608 Γαλάτσι - Ακαδημία - Νεκρ. Ζωγράφου

Το 4/2/1954 με το Β.δ - ΦΕΚ 23/4-2-1954 τ.Α' το Γαλάτσι αποσχίζεται από τον δήμο Αθηναίων αναγνωρίστηκε ως κοινότητα Γαλατσίου, ενώ το 1963 έχοντας πλέον περίπου 14.000 κατοίκους γίνεται δήμος.

Υπάρχουν διάφορες εκδοχές για την προέλευση του ονόματος Γαλάτσι. Μια από αυτές είναι ότι το 1851, κάποιος Συμεών Γαλάκης αγόρασε με συμβολαιογραφική πράξη στρέμματα γύρω από την Αγία Γλυκερία. Σύμφωνα με την ιδιόζουσα προφορά των Αθηναίων, που πρόφεραν το τ, τσ (κατά το Καρύτη – Καρύτση, Χαλκούτι – Χαλκούτσι) είναι λογικοφανής η εκδοχή το – κ – του ονόματός του να έγινε – τσ – και το Γαλάκης να έγινε Γαλάτσης – Γαλάτσι. Μια άλλη εκδοχή η οποία είναι πιο λογικοφανής είναι αυτή που αναφέρει ο Θεόδωρος Γκούντερας, φιλόλογος, που γράφει ότι τσοπάνηδες της περιοχής γύριζαν και φώναζαν: “Γάλα – γάλα – φρέσκο γαλατάκι”.

7.2.1.3. Αξιοθέατα και γνωστά σημεία του Δ. Γαλατσίου

Ομορφοκκλησιά: Ναός αφιερωμένος στον Άγιο Γεώργιο ο οποίος χτίστηκε το 1590 από την Οσία Φιλοθέη πάνω σε λείψανα παλαιοχριστιανικής εκκλησίας, η οποία με τη σειρά της είχε χτιστεί πάνω σε λείψανα αρχαίου ναού. Διαθέτει σπάνιες τοιχογραφίες, ενώ γύρω από τον ναό έχουν βρεθεί αρχαία λείψανα του 5^{ου} - 4^{ου} αιώνα

Εικόνα 7.4. Ομορφοκκλησιά.

Πηγή: bp1.blogger.com

π.Χ., όπου πιστεύεται ότι υπήρχε αρχαίο νεκροταφείο. Για παραπάνω από 300 χρόνια χρησιμοποιήθηκε ως παρθεναγωγείο, μοναστήρι και κρυφό σχολειό. Γκρεμίστηκε το 1927 για να οικοδομηθεί στην ίδια θέση ο σημερινός ναός. Ο Άγιος Γεώργιος αποτελεί την πολιούχο του Γαλατσίου (**Εικόνα 7.4**).

Κλειστό Γαλασίου: Το Κλειστό του Γαλασίου (*Εικόνα 7.5*) κατασκευάστηκε ειδικά για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 2004, προκειμένου να φιλοξενήσει τα αγωνίσματα της ρυθμικής γυμναστικής και της επιτραπέζιας αντισφαίρισης. Έχει χωρητικότητα 5.141 άτομα η οποία μπορεί να επεκταθεί στις

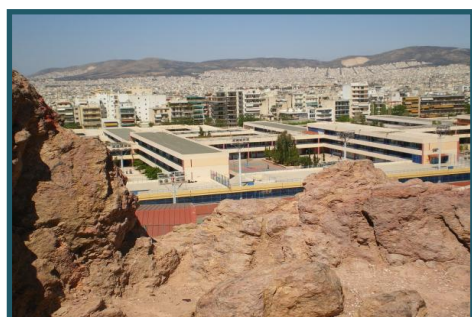

Εικόνα 7.5. Κλειστό Γαλασίου.

Πηγή: www.stadia.gr

6.200 με τη χρήση πτυσσόμενων κερκίδων. Ανήκει στην "Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ" και βρίσκεται απέναντι από το Άλσος Βεΐκου. Αξίζουν να σημειωθούν οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας που καθυστέρησαν την έναρξη των εργασιών και αφορούσαν ζητήματα για την έκταση (που υποστηρίχθηκε πως ήταν αναδασωτέα) και την άμεση γειτνίαση με το βυζαντινό μνημείο της Ομορφοκλησίας.

Μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 η χρήση του Κλειστού του Γαλασίου παραχωρήθηκε με προνομιακούς όρους στην ομάδα μπάσκετ της ΑΕΚ (www.stadia.gr).

Εικόνα 7.6. Σχολικό συγκρότημα Γκράβας.

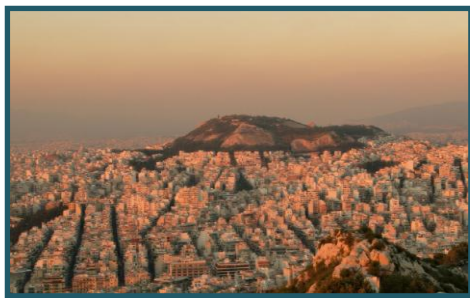
Πηγή: athinapisovitrina.blogspot.com

Σχολικό συγκρότημα Γκράβας: Το σχολικό συγκρότημα της Γκράβας (*Εικόνα 7.6*) βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Δήμου Αθηναίων, κοντά στις συνοικίες Κυπριάδου, Περιβόλια και στα σύνορα με το Δήμο Γαλασίου. Συγκεκριμένα περικλείεται από τις οδούς Πασσώβ, Γ. Χατζηδάκη και Ταυγέτου. Περιλαμβάνει νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, Τ.Ε.Ε. και Ι.Ε.Κ. της Αθήνας

και του Γαλασίου.

Στον εξωτερικό χώρο του συγκροτήματος υπάρχουν αθλητικές εγκαταστάσεις (αθλητικό κέντρο «Αντώνης Τρίτσης»), όπως γήπεδα μπάσκετ, βόλεϊ, στίβος, κλειστό γυμναστήριο και κολυμβητήριο.

Τουρκοβούνια: Το 1932 ο αρχαιολόγος Μπερντ ανακάλυψε στο βόρειο άκρο του βουνού ίχνη αρχαίου βωμού ενώ ο Διονύσιος Σουρμελής στην "Ιστορία των Αθηνών" αναφέρει ότι στο βουνό βρισκόταν το Άλσος των Ευμενίδων, όπου οδηγήθηκε ο Οιδίποδας από την κόρη του Αντιγόνη για να ξεπλυθεί από τα

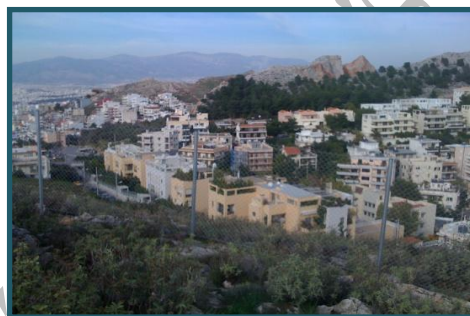

Εικόνα 7.7. Άποψη του ορεινού όγκου των Τουρκοβουνίων.
Πηγή: www.bit.pri.ee

αμαρτήματα της οικογένειας των Λαβδακιδών και να δικαστεί. Το αρχαίο όνομα διατηρήθηκε μέχρι τον 3ο - 5ο αιώνα μ.Χ. οπότε ο λόφος μετονομάστηκε σε Λυκοβούνια προφανώς από τους λύκους που υπήρχαν εκεί ή από το φως που έλουζε το βουνό (λύκος = φως), ενώ μια άλλη εκδοχή αναφέρει ότι το όνομα το πήρε από τον Λύκο, γιο του βασιλιά της Αττικής,

Ερεχθέα, στον οποίο ο πατέρας του άφησε κληρονομιά τον λόφο.

Την σημερινή ονομασία Τουρκοβούνια (**Εικόνες 7.7 - 7.8**), την πήρε τον 15ο αιώνα επειδή αποτελούσε οχυρό των Τούρκων το 1456.

Ο Νίκος Καρόρης, αγωνιστής της Επανάστασης του 1821, αναφέρει στα απομνημονεύματα του τις κινήσεις των Τούρκων μπροστά, πίσω και πάνω στο βουνό, στη διάρκεια της μάχης της Αθήνας. Μέχρι τις

Εικόνα 7.8. Άποψη του ορεινού όγκου των Τουρκοβουνίων από το Αττικό Άλσος.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

αρχές του 20ου αιώνα, στα Τουρκοβούνια εκπαιδευόταν το Ιππικό, μέχρι το 1943 η Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων ενώ μέχρι το 1946 έκανε ασκήσεις σκοποβολής η Αστυνομία. Μέχρι το 1941, τα Τουρκοβούνια διατηρούν τη πυκνή τους βλάστηση. Η Κατοχή και οι ανάγκες των Αθηναίων για καύσιμα οδήγησαν το μεγαλύτερο μέρος του δάσους σε καταστροφή. Το βουνό και στη διάρκεια του πολέμου παρέμενε δύσβατο. Η ανάπτυξη όμως της περιοχής και η δημιουργία αρχικά, οργανωμένου οικισμού, έπειτα Κοινότητας και στο τέλος δήμου δεν άφησαν αλώβητα τα Τουρκοβούνια.

Αττικό Άλσος: Είναι ένας από τους μεγαλύτερους ελεύθερους χώρους πρασίνου και αναψυχής, σημαντικής οικολογικής αξίας για το Λεκανοπέδιο Αττικής.

Βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του ορεινού όγκου των Τουρκοβουνίων, στα όρια των Δήμων Αθηναίων, Γαλατσίου και Νέας Φιλοθέης. Έχει έκταση 550 στρεμμάτων, μέγιστο υψόμετρο 337μ και ελάχιστο 200μ (**Εικόνες 7.9 - 7.10**).

Εικόνα 7.9. - 7.10. Άποψη του χώρου του Αττικού Άλσους.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Η μεγαλύτερη επιφάνεια της περιοχής καλύπτεται από δενδρώδη βλάστηση (πεύκα, κουκουναριές, κυπαρίσσια, καλλωπιστικά δένδρα) και από ξηροφυτικούς κυρίως θάμνους, με ποσοστό φυτοκάλυψης 67% και ελεύθερους χώρους και εγκαταστάσεις 33%. Σημαντική έκταση καταλαμβάνουν οι βραχώδεις ασβεστολιθικές επιφάνειες με απότομα πρανή, τα οποία έχουν προέλθει από λατομεία που λειτουργούσαν παλιά. Με την έκταση και την ιδιαίτερη μορφή τους οι επιφάνειες αυτές είναι ορατές από μεγάλη απόσταση και αποτελούν χαρακτηριστικό στοιχείο της περιοχής (**Εικόνες 7.11 - 7.12**).

Εικόνα 7.11. - 7.12. Άποψη του χώρου του Αττικού Άλσους.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Ως χώρος πρασίνου εντός του σχεδίου πόλεως, συνιστά έναν από τους κυριότερους πόλους αναψυχής και διασκέδασης, ψυχαγωγικών, πολιτιστικών, αθλητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των κατοίκων των όμορων Δήμων (Αθηναίων, Γαλατσίου, Ν. Φιλοθέης, Ψυχικού) αλλά και υπερτοπικής εμβέλειας όλου του Λεκανοπεδίου (**Εικόνες 7.13 - 7.14**).

Εικόνα 7.13. - 7.14. Άποψη του χώρου του Αττικού άλσους.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Άλσος Βεΐκου: (πληροφορίες και γενικά στοιχεία αναφέρονται εκτεταμένα στα ακόλουθα υποκεφάλαια του συγγράμματος)

7.2.2. Ιστορικά Στοιχεία Άλσους Βεΐκου

Στο τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα δεν καταγράφεται οικισμός εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου. Το τμήμα του οδικού δικτύου αποτυπώνεται στον χάρτη που συντάχθηκε από τον V.J.A. Kawperτ το έτος 1875 σε κλίμακα 1:25.000 και περιλαμβάνει τα ίχνη των σημερινών Λεωφόρων Γαλατσίου, Γλυκερίας και Βεΐκου. Στον ίδιο χάρτη απεικονίζεται το βυζαντινό μνημείο του Αγίου Γεωργίου «Όμορφη εκκλησία», που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Αναγεννήσεως και Λ. Βεΐκου απέναντι από το Αθλητικό κέντρο Γαλατσίου.

Πριν την ένταξη τμημάτων του Δήμου σε σχέδιο πόλης λειτουργούσε ήδη σημαντικός αριθμός λατομικών χώρων στους λόφους Ελικώνος, Λεβεντάκη, μεταξύ των οδών Παρθενόπης και Αγίων Αναργύρων καθώς και ασβεστοκάμινο στην οδό Ρεθύμνης. Η λειτουργία λατομείων για άμμο και σκύρα στην περιοχή των Τουρκοβουνίων προπολεμικά κατάστρεψε την λοφοσειρά από την Λ. Βυζαντίου-Κύμης μέχρι το σημερινό Αττικό άλσος. Η αποκατάσταση των εγκαταλελειμμένων πλέον λατομικών χώρων αποτελούσε και συνεχίζει να είναι η πρώτη προτεραιότητα των κατοίκων του Δήμου Γαλατσίου και των όμορων Δήμων.

Στα διοικητικά όρια του Δήμου Γαλατσίου υπάγονται εκτάσεις συνολικού εμβαδού επιφάνειας 4.192 στρέμματα εκ των οποίων τα 2.303 στρέμματα βρίσκονται εντός του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και τα υπόλοιπα 1.889 στρέμματα βρίσκονται εκτός του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου.

Από τα προαναφερόμενα 1.889 στρέμματα που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως τα 256 στρέμματα περίπου αποτελούν το Αθλητικό κέντρο Γαλατσίου που έχει ήδη διαμορφωθεί σε χώρο πρασίνου και βρίσκεται στο βόρειο τμήμα των

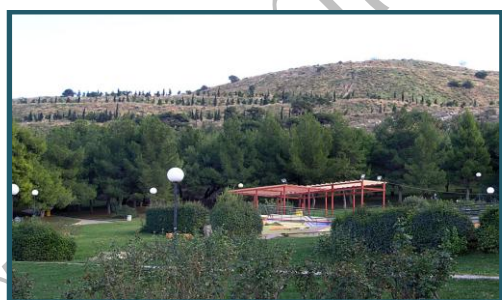

Τουρκοβουνίων, συνορεύει δε προς βορρά με τον Δήμο Ν.Ιωνίας (οικισμό Καλογρέζας), προς νοτιοανατολικά με την κορυφογραμμή των Τουρκοβουνίων και πέραν αυτών με τους Δήμους Φιλοθέης και Παλαιού Ψυχικού και τέλος δυτικά με την Λ. Ομορφοκκλησιάς.

Σύμφωνα με τον κ. Αχιλλέα Βρέτζο, υπεύθυνο του χώρου από τον Δήμο Γαλασίου, το άλσος ήταν μέρος του κτήματος του Βεΐκου, ενός τσιφλικά που κατείχε μεγάλο μέρος του σημερινού Γαλασίου. Στα μέσα της δεκαετίας του '80, ο τότε δήμαρχος Βασ. Παπαδιονυσίου καταπάτησε μέρος του κτήματος και δημιούργησε το αθλητικό κέντρο, που αποτέλεσε τον πυρήνα του άλσους. Σταδιακά το πάρκο από κακόφημο μέρος (στο λατομείο που βρίσκεται στην κορυφή του έχουν γίνει βιασμοί, ακόμα και φόνοι) έγινε σημείο αναφοράς στην ευρύτερη περιοχή Γαλασίου, Νέας Ιωνίας και Φιλοθέης.

Το 1986 - 87, όταν ξεκίνησε η λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων, το άλσος επισκέπτονταν 300 - 400 άτομα την ημέρα. Σήμερα οι επισκέπτες του υπολογίζονται 5.000 ημερησίως, ανάμεσα στους οποίους και πολλά σχολεία.

Η περιοχή του Άλσους Βεΐκου από ψηλά φαίνεται σαν ένα μικρό καταπράσινο τμήμα μιας μεγάλης «αλάνας», η οποία βρίσκεται ανάμεσα στα σύνορα Γαλασίου, Νέας Ιωνίας και Φιλοθέης. Η «αλάνα» είναι ότι απέμεινε αδόμητο από το λεγόμενο «κτήμα Βεΐκου», που καταλαμβάνει έκταση περίπου 4.000 στρεμμάτων. Η αντίθεση ανάμεσα στο άλσος και τις γειτονικές του περιοχές (στις οποίες ανεγέρθηκαν τα τελευταία χρόνια και δύο σχολεία) είναι έντονη.

*Εικόνα 7.15. Άποψη χώρου Άλσους Βεΐκου.
Πηγή: www.attiko-prasino.gr*

Η έκταση είναι την τελευταία δεκαετία στο επίκεντρο δικαστικών διαμαχών για το δασικό ή μη χαρακτήρα της. Το 1934 το υπουργείο Γεωργίας εξέδωσε μια απόφαση (αρ. 108424) για αναδάσωση τμήματος της Αττικής, στην οποία αναφέρεται ότι η περιοχή «αποτελείτο πριν από την καταστροφή και υποβάθμιση της δασικής βλάστησης από πευκοδάσος, το οποίο υποβαθμίστηκε και τείνει να εξαφανιστεί». Σε

έγγραφο της Επιθεώρησης Δασών Αθηνών (14.11.1968) το ήμισυ της περιοχής χαρακτηρίζεται γεωργικό. Στις 6.9.1994 ο νομάρχης Αθηνών κήρυξε τμήμα της περιοχής αναδασωτέο, σε έκταση 284 στρεμμάτων. Μέρος αυτής της έκτασης και συγκεκριμένα 189 στρέμματα κηρύχθηκαν αναδασωτέα (22.10.1999) από την Επιθεώρηση Δασών Αθηνών.

Οι δικαστικές διαμάχες ξεκίνησαν το 1994, όταν 39 άνθρωποι που φέρονταν ως ιδιοκτήτες οικοπέδων στην περιοχή προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας ενάντια στην απόφαση του νομάρχη. Η προσφυγή τους όμως απορρίφθηκε το 2000 (απόφαση αρ. 1968/2000). Άλλες αποφάσεις δικαστηρίων αναγνώρισαν, κατά περίπτωση, ότι ορισμένα οικόπεδα στην ευρύτερη περιοχή του κτήματος Βεΐκου δεν αποτελούσαν δάσος, αλλά ιδιωτικά ακίνητα.

Ο μόνος που δεν χρειάστηκε δικαστικές αποφάσεις ήταν η ελληνική Πολιτεία, η οποία χωροθέτησε το κλειστό Ολυμπιακό γήπεδο του πικ πογκ στο ελεύθερο τμήμα του κτήματος, κοντά στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ (γνωστές στην περιοχή με το παλαιότερο όνομά τους, δηλαδή ΟΥΛΕΝ). Μετά τους Αγώνες το κτίριο ενοικιάστηκε από την Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. για να μετατραπεί σε εμπορικό κέντρο, εξέλιξη με την οποία διαφωνούν έντονα φορείς της περιοχής, που εκτιμούν ότι η δημιουργία εμπορικού κέντρου είναι αντίθετη με το χαρακτήρα του κτήματος και θα επιβαρύνει την περιοχή. Σε όποιον επισκεφθεί την περιοχή, πάντως, η διαφορά του άλσους με την υπόλοιπη, εγκαταλελειμμένη περιοχή είναι περισσότερο από οφθαλμοφανής.

Εικόνα 7.16. Άποψη χώρου Άλσους Βεΐκου.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

7.2.3. Υφιστάμενη κατάσταση

Στην έκταση των 4.000 στρεμμάτων περίπου που καταλαμβάνει το «κτίμα Βεΐκου» μόνο τα 256 στρέμματα είναι αξιοποιημένα, οριοθετημένα και γνωστά στο ευρύ κοινό ως "Άλσος Βεΐκου - Δημοτικό Γυμναστήριο Γαλατσίου - Βασίλης Παπαδιονυσίου" (Εικόνες 7.17 - 7.18).

Εικόνα 7.17.- 7.18. Γενική άποψη χώρου Άλσους Βεΐκου.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Ο χώρος του Άλσους Βεΐκου είναι περιφραγμένος τις βραδινές ώρες κλείνει και φυλάσσεται. Διαθέτει μία κεντρική είσοδο (**Εικόνα 7.19**) και 4 δευτερεύουσες εισόδους (**Εικόνες 7.20 - 7.21**). Στην κεντρική είσοδο δύναται να εισέλθουν οχήματα πρώτων βοηθειών και συντήρησης αυτού (οχήματα καθαριότητας, υδροφόρες κ.λ.π.).

Εικόνα 7.19. Κεντρική είσοδος.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.20. Δευτερεύουσα είσοδος προς χώρο κλειστού γυμναστηρίου από την Λ. Ομορφοκκλησιάς.

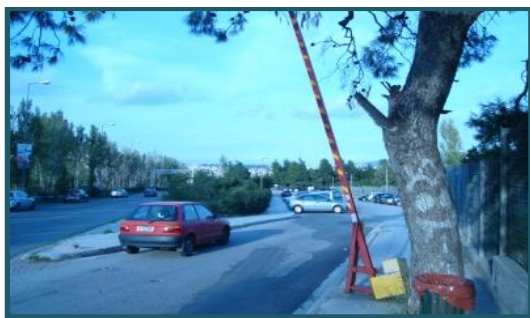
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.21. Δευτερεύουσα είσοδος από το χώρο Στάθμευσης Α'.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Το Άλσος Βεΐκου δυτικά διαθέτει εξωτερικά του περιφραγμένου χώρου και σε επαφή με το συγκεκριμένο χώρο δύο μεγάλους χώρους στάθμευσης οχημάτων με άμεση είσοδο και έξοδο στην Λ. Ομορφοκκλησιάς (**Εικόνες 7.22 - 7.23 - 7.24**).

Εικόνες 7.22. - 7.23. Χώρος Στάθμευσης Α' από την Α. Ομορφοκκλησιάς.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.24. Χώρος Στάθμευσης Β' από την Α. Ομορφοκκλησιάς στην είσοδο πρόσβασης του κλειστού γυμναστηρίου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Οι ώρες λειτουργίας του άλσους είναι από τις 8:00 π.μ. έως 22:00 μ.μ. όλες τις μέρες της εβδομάδας όλο το χρόνο.

7.2.3.1. Χώροι και διαδρομές εντός του Άλσους Βεΐκου

Στο άλσος υπάρχουν διαδρομές οι οποίες ενώνουν όλους τους επιμέρους χώρους του και είναι κατάλληλοι για περπάτημα, τρέξιμο και ποδηλασία (**Εικόνες 7.25 έως 7.34**).

Χαρακτηρίζονται από ήπιες έως και μέτριες κλίσεις επειδή το άλσος επεκτείνεται σε λόφο.

Εικόνες 7.25. Χώρος εκμάθησης οδικής συμπεριφοράς.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.26. - 7.27. - 7.28. - 7.29. - 7.30. - 7.31. - 7.32. - 7.33. - 7.34. Διάδρομοι περιπάτου και υπαίθριοι χώροι στο Άλσος Βεΐκου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.2.3.2. Στοιχεία Χλωρίδας

Εντός του Άλσους Βεΐκου υπάρχουν 60,30 στρέμματα γκαζόν, 76,10 στρέμματα με πεύκα και 9,60 στρέμματα με καλλωπιστικά φυτά.

Η εικόνα της φύτευσης χαρακτηρίζεται ως φυσική με πολλές τεχνητές παρεμβάσεις, είναι ελεύθερη με συστάδες δένδρων και θάμνων και μεγάλες επιφάνειες χλοοτάπητα και παρτέρια σε κεντρικά σημεία του χώρου.

Τα κυριότερα είδη δένδρων και θάμνων που απαντώνται στο χώρο παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 7-3. Η κυριότερη φύτευση εντός του χώρου του Άλσους Βεΐκου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Υψηλή Φύτευση	Λατινική Ονομασία
Πεύκη χαλέπιος	<i>Pinus halepensis</i>
Ακακία λευκάζουσα, Μιμόζα	<i>Acacia dealbata</i>
Ακακία Κωνσταντινουπόλεως, Α. Ροδομέταξη	<i>Albizia julibrissin</i>
Χουρμαδιά	<i>Phoenix dactylifera</i>
Φοίνικας Κανάριος	<i>Phoenix canariensis</i>
Καλλωπιστική δαμασκηλιά, Προύνος	<i>Prunus cerasifera "Nigra"</i>
Δάφνη Απόλλωνος	<i>Laurus nobilis</i>
Λεύκη λευκή, Λεύκη αργυλόφυλλη	<i>Populus alba</i>
Λεύκη	<i>Populus alba "Pyramidalis"</i>
Λεύκη μαύρη, Καβάκι	<i>Populus nigra</i>

Μεσαία Φύτευση	Λατινική Ονομασία
Πικροδάφνη	<i>Nerium oleander</i>
Βιβούρνο το κοινό,	<i>Viburnum tinus</i>
Λιγούστρο	<i>Ligustrum japonicum</i>
Λαντάνα	<i>Lantana camara</i>
Αγγελική, Πιττόσπορο	<i>Pittosporum tobira</i>
Πυξάρι	<i>Buxus sempervirens</i>
Πυράκανθο ερυθρός	<i>Pyracantha coccinea</i> "Orange"

Επίσης, υπάρχει ένας μεγάλο χώρο με τριανταφυλλιές δίπλα από την κεντρική είσοδο του άλσους (**Εικόνα 7.35**).

Η κατάσταση της φύτευσης από πλευράς συντήρησης κρίνεται σχετικά καλή. Τα φυτά είναι υγιή, αντιπροσωπευτικά του είδους τους και δέχονται τις απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες.

Εικόνα 7.35. Μεγάλο παρτέρι με τριανταφυλλιές αριστερά της κεντρικής εισόδου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.2.3.3. Περιγραφή Υπαίθριου εξοπλισμού

Εντός του Άλσους Βεΐκου ο υπαίθριος εξοπλισμός περιλαμβάνει: κάδους απορριμμάτων ξύλινους και μεταλλικούς (**Εικόνα 7.36**), πινακίδες σήμανσης (**Εικόνα 7.37**), παγκάκια κλασσικού τύπου από ξύλο και μέταλλο αλλά και ξύλο με μπετόν (**Εικόνα 7.38 - 7.39**), ξύλινα κιόσκια (gazebo) και πέργκολες, βρύσες (**Εικόνα 7.40**), φωτιστικά μεταλλικά (**Εικόνα 7.41**), εξοπλισμό πυρόσβεσης (**Εικόνες 7.42 - 7.43**), τουαλέτες μετακινούμενες και μη και τέλος, όργανα παιδικής χαράς (**Εικόνες 7.44 - 7.45 - 7.46**).

Εικόνα 7.36. Μεταλλικός κάδος απορριμμάτων.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.37. Πινακίδα σήμανσης και πληροφορίας.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.38.- 7.39. Παγκάκια εντός του Άλσους Βεΐκου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.40. Βρύση από μετόν.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.41. Μεταλλικό φωτιστικό του χώρου του άλσους.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.42.- 7.43 Εξοπλισμός πυρόσβεσης.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.44. - 7.45. - 7.46. Όργανα παιδικής χαράς.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Η πλακόστρωση των κύριων διαδρόμων διακίνησης αποτελείται από άσφαλτο, σχιστόπλακες και διακοσμητικά τούβλα (**Εικόνες 7.47 έως 7.52**).

Εικόνες 7.47. - 7.48. Πλακόστρωση διαδρόμων με σχιστόπλακες και άσφαλτο.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.49. Πλακόστρωση κεντρικής εισόδου από διακοσμητικά τούβλα.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.50. Πλακόστρωση κλίμακας από σχιστόπλακες.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.51. - 7.52. Πλακόστρωση σκαλιών και μπαρών για αναπηρικά καροτσάκια (οι μπάρες έχουν πολύ απότομη κλίση).
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Η φυσική κατάσταση του υπαίθριου εξοπλισμού και της πλακόστρωσης, φέρει σημάδια φθοράς από το χρόνο και απαιτεί κάποια συντήρηση ή αντικατάσταση για την βελτίωσή του. Επίσης, υπάρχει μικρός αριθμός τηλεφωνικών θαλάμων καθώς επίσης και ο αριθμός των υπάρχουσων βρυσών με πόσιμο νερό είναι πολύ μικρός για την συνολική έκταση όπου καταλαμβάνει ο χώρος του Άλσους Βεΐκου.

7.2.3.4. Εγκαταστάσεις Πολιτισμού και Αναψυχής στο Άλσος Βεΐκου

Στο Άλσος Βεΐκου λειτουργούν δύο παιδικές χαρές (**Εικόνες. 7.44 - 7.46**) αλλά και εγκαταστάσεις πολιτισμού. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για έναν ανοιχτό εκθεσιακό χώρο, ένα διαμορφωμένο χώρο σε θερινό κινηματογράφο, ένα ανοιχτό θέατρο με εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης ηθοποιών (καμαρίνια) (**Εικόνα 7.53**) καθώς και πέντε διαμορφωμένους μικρούς κλειστούς χώρους που χρησιμοποιούνται περιστασιακά για εκθέσεις ζωγραφικής και διάφορες άλλες εκδηλώσεις του Δήμου Γαλατσίου.

Εικόνα 7.53. Ανοιχτό θέατρο.
Πηγή: www.attiko-prasino.gr

7.2.3.5. Αθλητικές Εγκαταστάσεις του Άλσους Βεΐκου

Δημοτικό Γυμναστήριο Βασίλης Παπαδιονυσίου: Στις Αθλητικές Εγκαταστάσεις του Άλσους Βεΐκου ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει την ομορφιά της φύσης, να αθληθεί, να ψυχαγωγηθεί και να περάσει κάποιες ώρες ξεγνοιασιάς και ξεκούρασης, σε ένα πολύ φιλικό περιβάλλον.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις εντός του Άλσους Βεΐκου περιλαμβάνουν:

- Γήπεδα Ποδοσφαίρου. (Εικόνες 7.54 - 7.55)
- Γήπεδα Μπάσκετ. (Εικόνα 7.56)
- Στίβος Μεγάλων διαστάσεων. (Εικόνα 7.57)
- Γήπεδα Τένις: Έξι γήπεδα (4 με χόρτο και 2 με τάπητα) και ένα γήπεδο τένις με τοίχο για ελεύθερη προπόνηση. (Εικόνα 7.58)
- Κολυμβητήριο. (Εικόνες 7.59 - 7.60)
- Παγοδρόμιο. (Εικόνα 7.61)
- Κλειστό Γυμναστήριο: Πρόκειται για κλειστό χώρο άθλησης, διαστάσεων 50m x 45m, πολλαπλών χρήσεων, με ξύλινο δάπεδο και κερκίδες 250 ατόμων. Επίσης διαθέτει ξεχωριστή αίθουσα με όργανα γυμναστικής. Λειτουργούν τμήματα με Βόλεϊ, Μπάσκετ, Ενόργανη Γυμναστική. (Εικόνες 7.62 - 7.63)

Εικόνα 7.54. Μεγάλο Γήπεδο: Στρωμένο με χλοοτάπητα, αγωνιστικού επιπέδου.
Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Εικόνα 7.55. Γήπεδο 5x5 στρωμένο με χλοοτάπητα, προστατευτικά πλέγματα και προπονητικοί πάγκοι.
Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Εικόνα 7.56. Δυο γήπεδα μπάσκετ ανοικτά.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Εικόνα 7.57. Στίβος Μεγάλων διαστάσεων.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Εικόνα 7.58. Γήπεδα τένις.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

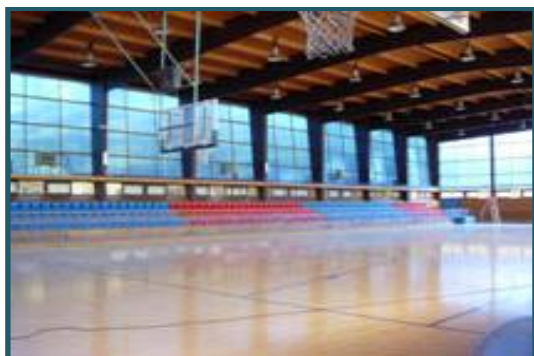
Εικόνα 7.59. - 7.60. Μικρή και μεγάλη θερμαινόμενη πισίνα & αναψυκτήριο.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Εικόνα 7.61. Χώρος Παγοδρόμιο.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.62. - 7.63. Κλειστό γυμναστήριο.
Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Δημοτικό Ιατρείο: Στο Άλσος Βεΐκου λειτουργεί Δημοτικό Ιατρείο προς εξυπηρέτηση όλων των πολιτών που επισκέπτονται το χώρο υπό την επίβλεψη ιατρού και νοσηλεύτριας (**Εικόνα 7.64**).

Εικόνα 7.64. Δημοτικό Ιατρείο.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.2.3.6. Καθαρότητα του χώρου του Άλσους Βεΐκου

Η καθαρότητα του Άλσους Βεΐκου είναι ικανοποιητική έως καλή. Οι κάδοι απορριμμάτων βρίσκονται σε εμφανή και προσιτά σημεία εντός των επιμέρους χώρων και κατά μήκος των διαδρόμων. Οι διάδρομοι του χώρου διατηρούνται καθαροί και προσβάσιμοι.

Επίσης, δεν επιτρέπεται η είσοδος στα σκυλιά και η παράβαση του κανονισμού καθαριότητας και προστασίας περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 1080/80 επιβάλλει πρόστιμο.

7.2.3.7. Φύλαξη του χώρου του Άλσους Βεΐκου

Υπάρχει φύλαξη καθόλη την διάρκεια της ημέρας εντός του Άλσους Βεΐκου και τις βραδινές ώρες ο χώρος κλείνει και φυλάσσεται για να αποφευχθούν τυχόν βανδαλισμοί. Παρόλα αυτά δεν παρατηρήθηκε ότι οι φύλακες φέρουν διακριτή στολή

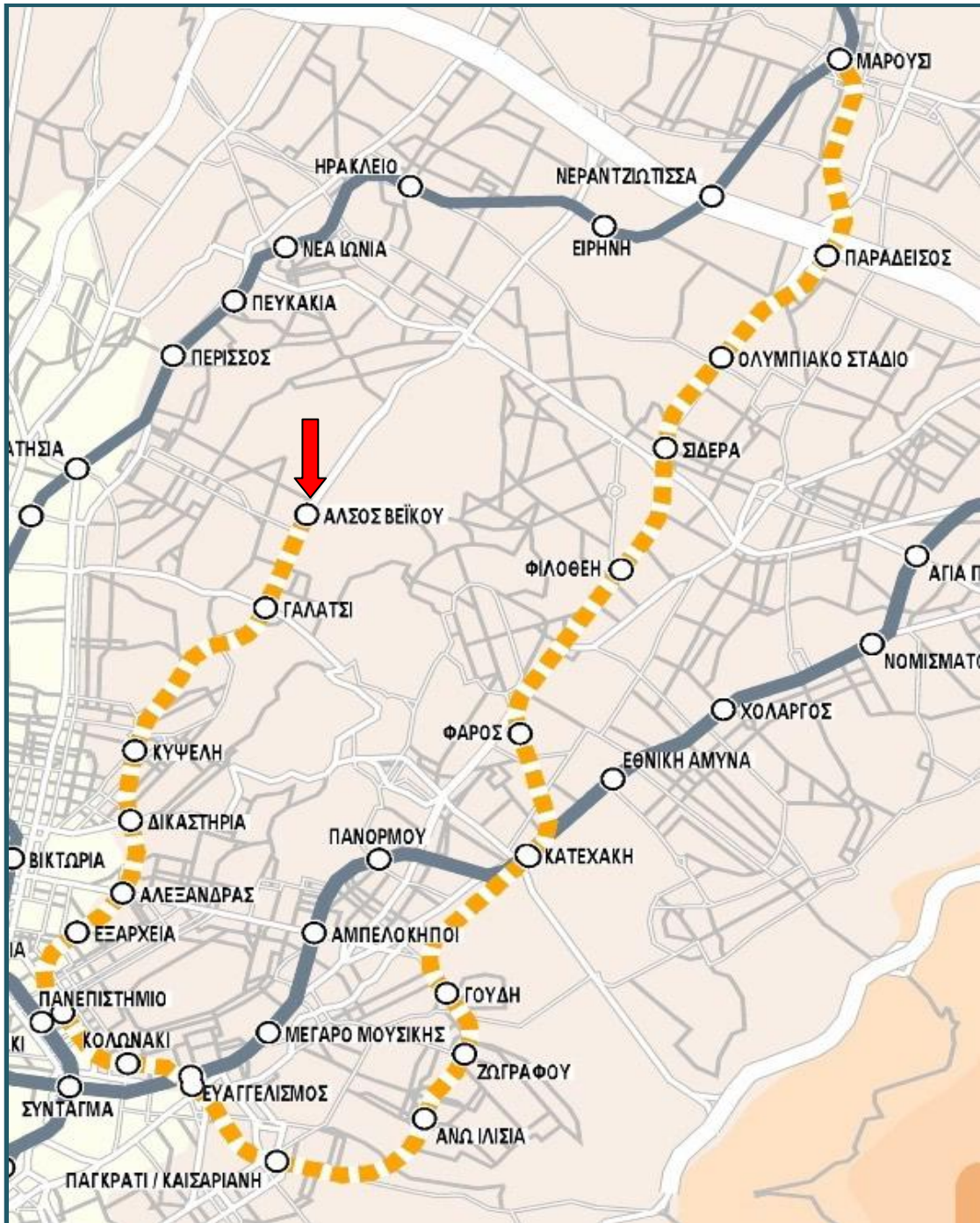
με αποτέλεσμα να μην γίνεται άμεση αντιληπτή η παρουσία τους από τους επισκέπτες. Επίσης, σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της ημέρας και κυρίως τα Σαββατοκύριακα, εισέρχεται από την κεντρική είσοδο περιπολικό, το οποίο επιτηρεί σε κεντρικό σημείο του χώρου.

7.2.3.8. Πρόσβαση στο χώρο του Άλσους Βεΐκου.

Η πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου με ιδιωτικά μέσα μεταφοράς (ΙΧ, δίκυκλα) είναι εφικτή από τις βόρειες κατευθύνσεις μέσω της Λ. Ομορφοκλησιιάς, ενώ από το κέντρο της Αθήνας μέσω των Λεωφόρων Γαλατσίου - Βεΐκου - Ομορφοκλησιιάς.

Συνάμα, στο άλσος μπορεί να έχει πρόσβαση κανείς χρησιμοποιώντας τη λεωφορειογραμμή **608 Γαλάτσι- Ακαδημία- Νεκροταφείο Ζωγράφου**, της οποίας η στάση βρίσκεται κοντά στην κεντρική είσοδο του χώρου, ενώ σε λίγα χρόνια θα εξυπηρετείται και από την επέκταση της Γραμμής 4 του Μετρό (Άλσος Βεΐκου - Πανεπιστήμιο - Κατεχάκη - Μαρούσι) (*Εικόνα 7.65*) (www.ametro.gr).

Επί της Λ. Ομορφοκλησιιάς και πλησίον της κεντρικής εισόδου υπάρχουν φανοστάτες που επιτρέπουν την ασφαλή διέλευση των πεζών στην αντίθετη πλευρά της οδού (*βλέπε κάτοψη χώρου Άλσους Βεΐκου, σελ.*).

Εικόνα 7.65. Μελλοντική επέκταση Γραμμής του Μετρό προς το Άλσος Βεΐκου (χρώμα πορτοκαλί).

Πηγή: www.ametro.gr

Οι πληροφορίες όλων των παραπάνω κειμένων προέρχονται από ηλεκτρονικές πηγές οι οποίες αναφέρονται στο κεφάλαιο της Βιβλιογραφίας από Δ20 έως Δ28.

7.2.4. Κάτοψη χώρου Άλσους Βεΐκου

1 Γήπεδα ποδοσφαίρου και 5x5	7 Θερνός Κινηματογράφος	13 Καφετέρια	
2 Κλειστό γυμναστήριο	8 Υπαίθριο Θέατρο	E Κεντρική Είσοδος	Στάση λεωφορείου
3 Γήπεδα καλαθοσφαίρισης	9 Χώρος με διάσπαρτα κίσκια	Δ Δευτερεύοντες Είσοδοι	
4 Γήπεδα αντισφαίρισης	10 Παιδική Χαρά	P Χώρος Στάθμευσης	
5 Κολυμβητήριο	11 Χώρος οδικής εκμάθησης		
6 Παγοδρόμιο	12 Δημοτικό Ιατρείο		

7.3. Πάρκο Φλοίσβου (Δημοτικό Πάρκο Παλαιού Φαλήρου)

7.3.1. Γενική παρουσίαση

Το Πάρκο Φλοίσβου (Δημοτικό Πάρκο Παλαιού Φαλήρου) βρίσκεται στην παραλιακή ζώνη του Δήμου Παλαιού Φαλήρου. Πιο συγκεκριμένα ανάμεσα στη Λ. Ποσειδώνος και την παραλία του Φλοίσβου, στο ύψος της Μαρίνας Φλοίσβου και, ουσιαστικά αποτελεί συνέχεια του Πάρκου Ναυτικής Παράδοσης (**Εικόνα 7.66**).

Το Πάρκο Φλοίσβου έχει έκταση 80 στρέμματα, στα οποία περιλαμβάνονται :

- Η Παραλία Φλοίσβου.
- Ο Θερινός Κινηματογράφος.
- Οι υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις Sea Park.

Εικόνα 7.66 Αεροφωτογραφία Πάρκου Φλοίσβου.

Πηγή: www.wikimapia.gr

7.3.1.1. Γενικά στοιχεία Δήμου Παλαιού Φαλήρου

Το Παλαιό Φάληρο είναι παραλιακό προάστιο στα νοτιοδυτικά της Αθήνας. Η έκτασή του 4,6 τετραγωνικά χιλιόμετρα, το μήκος της παραλίας του στο Σαρωνικό είναι περίπου 4 χλμ ενώ καλύπτεται από πράσινο 85 στρεμμάτων περίπου συμπεριλαμβανομένων πάρκων, αλσουλίων, παρτεριών, παιδικών χαρών, νησίδων.

Απέχει περίπου 9 χλμ από το κέντρο της Αθήνας (συνδέεται με τη Λεωφόρο Συγγρού), 13 χιλιόμετρα από το λιμάνι του Πειραιά (συνδέεται με τη Λεωφόρο Ποσειδώνος) και περίπου 40 χιλιόμετρα από το Διεθνές Αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος.

Το Παλαιό Φάληρο βρίσκεται στη νότια πλευρά του νομού Αττικής και συνορεύει με τους δήμους Καλλιθέας, Νέας Σμύρνης, Αγίου Δημητρίου και Αλίμου.

Υπάγεται χωροταξικά στο λεκανοπέδιο Αττικής, ενώ διοικητικά ανήκει στη Νομαρχία Αθηνών. Ο πληθυσμός του ήταν 64.759 κάτοικοι κατά την απογραφή του 2001.

Πίνακας 7-4. Δημογραφικά Στοιχεία Δήμου Π. Φαλήρου.

Πηγή: el.wikipedia.org

Πληθυσμός (2001)	64.759
Έκταση (στρέμματα)	4.600
Δημοτικά Διαμερίσματα	1
Κάτοικοι ανά τ.χμ. (2001)	14.158

Πίνακας 7-5. Σύγκριση του πληθυσμού του Δήμου Αμαρουσίου σε σχέση με τους γειτονιάζοντες δήμους.

Πηγή: www.statistics.gr

ΔΗΜΟΣ	ΈΚΤΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (ΕΣΥΕ 2001) τ.χμ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΣΥΕ 2001 (πραγματικός)	ΜΙΚΤΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ άτομα/τ.χμ
Π. Φαλήρου	4,6	64.759	14.158
Αλίμου	5,9	38.047	6.439
Αγ. Δημητρίου	4,9	65.173	13.169
Ν. Σμύρνης	3,5	73.986	20.995
Καλλιθέας	4,7	109.609	-

7.3.1.2. Ιστορικό πλαίσιο Δ. Παλαιού Φαλήρου

Το Φάληρο αναφέρεται από πολλούς αρχαίους συγγραφείς, από τον Ηρόδοτο ως τον Πausανία. Ιδρυτής του Φαλήρου ήταν ο τοπικός ήρωας Φάληρος, υιός του Άλκωνα και εγγονός του βασιλιά της Αθήνας Ερεχθέα. Το αρχαίο Φάληρο αναφέρεται ως το πρώτο και αρχαιότερο επίνειο της Αθήνας. Το λιμάνι του Φαλήρου στα αρχαία χρόνια, όταν ακόμα δεν είχε διαμορφωθεί το λιμάνι του Πειραιά, είχε αρκετή έκταση. Από τις μαρτυρίες που υπάρχουν, πιθανότατα άρχιζε από τις Τζιτζιφιές ή το Δέλτα και έφτανε ως εκεί που ήταν άλλοτε το κέντρο «Τροκαντερό» και σήμερα η μαρίνα. Όταν, αργότερα, ο Θεμιστοκλής και κατόπιν ο Περικλής

διαμόρφωσαν το λιμάνι του Πειραιά, το Φάληρο εξακολούθησε να είναι το δεύτερο λιμάνι της Αθήνας.

Στην περιοχή του Δέλτα, έχει βρεθεί το νεκροταφείο του αρχαίου Φαλήρου, που βρισκόταν στο χώρο μεταξύ του άλλοτε Κρατικού Εργοστασίου Αεροπλάνων (Κ.Ε.Α.) - σήμερα Μουσείο της Αεροπορίας και της περιοχής που φιλοξένησε τον Ιππόδρομο. Ο Ηρόδοτος αναφέρει συχνά το Φάληρο στα "Περσικά", τις μάχες Ελλήνων και Περσών την περίοδο 490 - 479 π.Χ..

Το Φάληρο επίσης, αναφέρεται συχνά τόσο κατά τη διάρκεια της Πρωτοχριστιανικής εποχής, όσο και στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Το 1883 εγκαινιάζεται το πρώτο μεταφορικό μέσο, το τραμ που συνέδεε το Παλαιό με το Νέο Φάληρο και την Αθήνα. Την περίοδο 1910 - 1915, εύπορες οικογένειες ανακαλύπτουν την ομορφιά του Φαλήρου και αρχίζουν και κτίζουν αρχοντικά και επαύλεις κοντά στη θάλασσα. Μερικές από αυτές, όπως η έπαυλη «Κουλουρά» διασώζονται μέχρι και σήμερα.

Την περίοδο 1922 - 1924 οι δρόμοι του Παλαιού Φαλήρου φωτίζονται με ηλεκτρικό ρεύμα. Το 1930, το Φάληρο συνδέεται με το δίκτυο της «ΟΥΛΕΝ», πρόγονο της ΕΥΔΑΠ. Το 1942, το Παλαιό Φάληρο από κοινότητα που ήταν έως τότε, γίνεται δήμος και πρώτος δήμαρχός του ήταν ο Κ. Τουφεξής, ενώ το 1961 γίνεται αυτόνομος δήμος. Από το 1946 και μετά, το Παλαιό Φάληρο αρχίζει να ξεχωρίζει λόγω της ιδιαίτερης θέσης του και αρχίζει να γίνεται προάστιο με πολλές εξοχικές κατοικίες πλούσιων οικογενειών.

Αργότερα αναπτύσσεται και εμπορικά λόγω της εξάπλωσης του πληθυσμού προς τα νότια προάστια, κατέχοντας μέχρι σήμερα εξέχουσα θέση στις προτιμήσεις των κατοίκων του Λεκανοπεδίου, κάτι που φαίνεται και από τις τιμές των ακινήτων. Το Φάληρο ανήκει στις περιοχές της Αθήνας με τις υψηλότερες τιμές ανά τετραγωνικό μέτρο.

Ιδιαίτερα μετά το 1974, αρκετοί ομογενείς από την Κωνσταντινούπολη εγκαταστάθηκαν στο Παλαιό Φάληρο, όπου αποτελούν μια ιδιαίτερα ζωντανή κοινότητα.

Οι Θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004, έφεραν σημαντικές αλλαγές στο Παλαιό Φάληρο:

- Επέστρεψε το τραμ στην παραλιακή λεωφόρο (Λ. Ποσειδώνος), ως μέρος των έργων που έγιναν για την συγκοινωνία της Αθήνας για τους αγώνες και

- Σταμάτησε τη λειτουργία του ο Ιππόδρομος στο Φαληρικό Δέλτα. Ο Ιππόδρομος λειτούργησε στο Δέλτα από το 1925 έως το 2003-4.

7.3.1.3. Αξιοθέατα Δήμου Παλαιού Φαλήρου

Χαρακτηριστικό για το Παλαιό Φάληρο είναι το κτίσμα του Φλοίσβου που βρίσκεται στην παραλία απέναντι από την ομώνυμη πλατεία και χρησιμεύει σαν Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου. Κατά μήκος της παραλίας απομένουν μερικές από τις νεοκλασικές επαύλεις, χαρακτηριστικά δείγματα αρχιτεκτονικής του περασμένου αιώνα.

Το Παλαιό Φάληρο έχει μεγάλες παραλίες και ήταν από τις αρχές του 20ου αιώνα αλλά και συνεχίζει να είναι μέχρι σήμερα πολυσύχναστος προορισμός για μπάνιο.

Μαρίνα Φλοίσβου: Μόλις έξι χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας, η Μαρίνα Φλοίσβου (*Εικόνα 7.67 - 7.68*) είναι η πρώτη μαρίνα υψηλών προδιαγραφών στην Ελλάδα με δυνατότητα εξυπηρέτησης μεγάλου αριθμού mega - yacht.

Εικόνα 7.67. Άποψη Μαρίνας Φλοίσβου.

Πηγή: www.palaiiofaliro.gr

Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση του μεγάλου έργου αναβάθμισης, η Μαρίνα προσφέρει σήμερα περίπου 250 θέσεις ελλιμενισμού από τις οποίες πάνω από το 50% μπορούν να φιλοξενήσουν θαλαμηγούς μήκους άνω των 30 μέτρων καλύπτοντας σε μεγάλο βαθμό την αντίστοιχη εγχώρια ανάγκη ελλιμενισμού και

Εικόνα 7.68. Παραλία Μαρίνας Φλοίσβου.

Πηγή: www.palaiiofaliro.gr

ταυτόχρονα δημιουργώντας πόλο έλξης τακτικών επισκεπτών υψηλών απαιτήσεων στην Ελλάδα.

Η Μαρίνα Φλοίσβου είναι η πρώτη μαρίνα που δημιουργείται στην Ελλάδα, με πλήρη χερσαία ανάπτυξη, σε μια έκταση 3.800τ.μ, η οποία εκτός από τις χρήσεις υποστήριξης για σκάφη και χρήσεις αναψυχής (αναψυκτήρια / εστιατόρια) περιλαμβάνει και εμπορικές χρήσεις, μοντέλο ανάπτυξης το οποίο λειτουργεί επιτυχημένα εδώ και πολλά χρόνια στο εξωτερικό.

Σήμερα, στην Μαρίνα Φλοίσβου, οι ιδιοκτήτες των σκαφών αλλά και οι κάτοικοι της πόλης απολαμβάνουν μια σειρά από εμπορικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες σε ένα ιδιαίτερα ελκυστικό περιβάλλον δίπλα στη θάλασσα.

Τα καταστήματα που δραστηριοποιούνται στην Μαρίνα είναι τα εξής:

- 9 χώροι αναψυχής / εστίασης.
- 6 καταστήματα ένδυσης/ αξεσουάρ.
- 11 γραφεία / αντιπροσωπείες
- 4 καταστήματα υπηρεσιών.
- 2 καταστήματα λοιπών χρήσεων.

Πάρκο Ναυτικής Παράδοσης: Ουσιαστικά αποτελεί συνέχεια του Πάρκου Φλοίσβου και βρίσκεται στην περιοχή Ξηροτάγαρας. Εκεί το μόνιμα ελλιμενισμένο **Θωρηκτό Αβέρωφ (Εικόνα 7.69)** λειτουργεί ως ναυτικό μουσείο, ενώ εκεί ελλιμενίζεται και το αντίγραφο αρχαίας τριήρους. Το Πάρκο Ναυτικής Παράδοσης φιλοξενεί επίσης, ένα μεγάλο χάλκινο άγαλμα ύψους 2,6 μ. του ναυάρχου Π. Κουντουριώτη, που φιλοτέχνησε στην Ουγγαρία ο γνωστός γλύπτης Μέμος Μακρής.

Ο Π. Κουντουριώτης (1855-1935), εκτός από ναύαρχος του θωρηκτού Αβέρωφ, διατέλεσε αντιβασιλιάς (1920) και πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας δύο φορές, το 1924 και το 1929. Στα όρια του Πάρκου Ναυτικής Παράδοσης υπάρχει το κέντρο "Sea Park" και ο καλοκαιρινός κινηματογράφος "Φλοίσβος".

Εικόνα 7.69. Το Θωρηκτό Αβέρωφ.
Πηγή: www.palaiofaliro.gr

7.3.2. Ιστορικά Στοιχεία Πάρκου Φλοίσβου

Στις 28 Μαρτίου 2006 παρεχωρήθη στον Δ. Παλαιού Φαλήρου υπό την δημαρχία του Διονύση Χατζηδάκη, με απόφαση της Κ.Υ.Α. 3778 των υπουργών Φάνη Πάλλη - Πετραλιά, Αθανάσιου Νάκου και Πέτρου Δούκα, το Πάρκο Φλοίσβου έκτασης 80.000 τ.μ. (**Εικόνες 7.70 έως 7.73**)

Αναλυτικά οι χώροι που παραχωρήθηκαν στον Δ. Παλαιού Φαλήρου περιελάμβαναν αφενός το Πάρκο του Φλοίσβου και τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αναψυκτηρίου και θερινού κινηματογράφου που βρίσκονται εντός αυτού και αφετέρου τον παραλιακό χώρο του Μπάτη -Έδεμ, με την ομόνυμη παραλία.

Εικόνες 7.70. - 7.71. - 7.72. - 7.73. Γενικές απόψεις του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου.

Πηγές: www.attiko-prasino.gr, www.palaiofaliro.gr

Στις 24 Φεβρουαρίου 2008 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του νέου, Πρότυπου Δημοτικού Παιδότοπου μέσα στο Πάρκο Φλοίσβου, του Δήμου Παλαιού Φαλήρου (*Εικόνα 7.74*).

Εικόνα 7.74. Γενική άποψη Παιδότοπου Πάρκου Φλοίσβου.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Όλες οι κατασκευές είναι κινητές, η χρήση των εγκαταστάσεων και των υποδομών του παιδότοπου γίνεται από τους Δημότες ελεύθερα και δωρεάν ενώ το κόστος του έργου ανήλθε στα 1 εκ. ευρώ.

7.3.3. Υφιστάμενη κατάσταση

Το Πάρκο Φλοίσβου καταλαμβάνει έκταση 80 στρεμμάτων, τα 13 στρέμματα καλύπτει συνολικά ο παιδότοπος, από τα οποία τα 6 στρέμματα είναι εγκαταστάσεις

του παιδότοπου και τα υπόλοιπα είναι καλυμμένα από πράσινο ποικίλου ύψους και είδους.

Ο χώρος του Πάρκο Φλοίσβου είναι περιφραγμένος και τις βραδινές ώρες κλείνει και φυλάσσεται. Διαθέτει μία κεντρική είσοδο (**Εικόνα 7.75**) και 4 δευτερεύουσες εισόδους (**Εικόνες 7.76 - 7.77**).

Εικόνα 7.75. Κεντρική Είσοδος από την πλευρά της Λ. Ποσειδώνος.
Πηγές: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.76. Δευτερεύουσα είσοδος προς χώρο παιδότοπου από την Λ. Ποσειδώνος.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

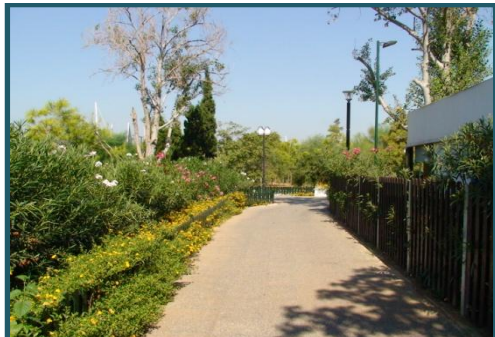
Εικόνα 7.77. Δευτερεύουσα είσοδος προς κύριο χώρο πάρκου και θερινού κινηματογράφου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Το Πάρκο Φλοίσβου δυτικά διαθέτει εξωτερικά του περιφραγμένου χώρου και σε επαφή με το συγκεκριμένο χώρο ένα μεγάλο χώρο στάθμευσης οχημάτων με άμεση είσοδο και έξοδο στην Λ. Ποσειδώνος (βλέπε *κάτοψη χώρου σελ. 134*).

Οι ώρες λειτουργίας του πάρκου είναι κατά την χειμερινή περίοδο από τις 9:00 π.μ. έως 21:00 μ.μ. και κατά την θερινή περίοδο από τις 9:00 π.μ. έως 22:30 μ.μ.

7.3.3.1. Χώροι και διαδρομές εντός του Πάρκου Φλοίσβου

Στο πάρκο υπάρχουν επίπεδες διαδρομές οι οποίες ενώνουν όλους τους επιμέρους χώρους του και είναι κατάλληλοι για περπάτημα, τρέξιμο και ποδηλασία (Εικόνες 7.78 έως 7.85).

Εικόνες 7.78. - 7.79. - 7.80. - 7.81. - 7.82. - 7.83. - 7.84. - 7.85. Διάδρομοι περιπάτου και υπαίθριοι χώροι στο Άλσος Βεΐκου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.3.3.2. Στοιχεία Χλωρίδας

Η χλωρίδα του Πάρκου Φλοίσβου ουσιαστικά, χαρακτηρίζεται τεχνητή αφού έχει φυτευτεί πριν από πολλά χρόνια με μεγάλο ποσοστό υψηλής βλάστησης αρμονικά προσαρμοσμένη στις περιοριστικές κλιματικές συνθήκες της παραθαλάσσιας περιοχής. Οι θαμνώδεις συστάδες παρουσιάζουν εντυπωσιακά σύνολα σε μέγεθος και ευρωστία. Το σύνολο των φυτεμένων δένδρων και θάμνων ανέρχεται στις 2.500 ρίζες και παράλληλα κατά τη διάρκεια του έτους η φύτευση συμπληρώνεται με εποχιακά φυτά στα ειδικά διαμορφωμένα παρτέρια του πάρκου (*Εικόνες 7.86 έως 7.89*).

*Εικόνα 7.86. - 7.87. - 7.88. - 7.89. Βλαστητικές διαμορφώσεις Πάρκου Φλοίσβου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

Επίσης, τα παρτέρια που είναι κείμενα στην ακτογραμμή και αυτά που βρίσκονται στην δυτική πλευρά του πάρκου δε διαθέτουν χλοοτάπητα, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα παρτέρια τα οποία βρίσκονται κεντρικά και ανατολικά του πάρκου προς Λ. Ποσειδώνος (*Εικόνες 7.90 - 7.91*).

Εικόνα 7.90. - 7.91. Βλαστητικές διαμορφώσεις του Πάρκου Φλοίσβου στους κείμενους χώρους της ακτογραμμής.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Συγκεκριμένα στο πρώτο μέτωπο συναντά κανείς συστάδες από Αλμυρίκια από μέτρια μέχρι πολύ πυκνή φύτευση. Αποτελούν φυσικό φράχτη στην ισχυρή επίδραση της θάλασσας και έχουν το ρόλο του κυματοθραύστη στην περιοχή. Στο υπόλοιπο χώρο του πάρκου τα κυριότερα είδη που απαντώνται παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 7-6. Τα κυριότερα είδη βλάστησης στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Υψηλή βλάστηση	Λατινική Ονομασία
Ακακία κυανόφυλλη	<i>Acacia cyanophylla</i>
Ακακία μιμόζα	<i>Acacia dealbata</i>
Ακακία πολυανθής	<i>Acacia retinoides</i>
Ακακία Κωνσταντινουπόλεως, Ακακία	<i>Albizia julibrissim</i>
Ροδομέταξη, Αλβίζια	
Γιακαράντα	<i>Jacaranda mimosifolia</i>
Γιούκα	<i>Yucca baccata</i>
Δάφνη Απόλλωνος	<i>Laurus nobilis</i>
Ελιά	<i>Olea europaea</i>
Ευκάλυπτος	<i>Eucalyptus globulus</i>
Ιτιά κλαιούσα	<i>Salix x sepulcaris "Chrysocoma"</i>
Καζουαρίνα	<i>Casuarina tenuissima</i>
Καλλωπιστική δαμασκηνιά	<i>Prunus cerasifera "Nigra"</i>
Λεύκη	<i>Populus alba</i>
Λεύκη λευκή, Λεύκη αργυλόφυλλη	<i>Populus alba "Pyramidalis"</i>
Μουριά	<i>Morus nigra</i>
Πεύκη χαλέπιος	<i>Pinus halepensis</i>
Πλάτανος	<i>Platanus orientalis</i>
Φοίνικας	<i>Phoenix canariensis</i>
Μεσαία- χαμηλή βλάστηση	Λατινική Ονομασία
Αβούτιλο	<i>Abutilon sp.</i>
Βερόνικα	<i>Veronica spicata</i>
Βιβούρνο	<i>Viburnum tinus</i>

Βουτλέια	<i>Buddleja madagascariensis</i>
Γιούκα	<i>Yucca gloriosa</i>
Ευώνυμο	<i>Euonymus europaeus</i>
Καλλιστήμονας	<i>Callistemon laevis</i>
Κυδωνίαστρο το ιτεόφυλλο	<i>Cotoneaster conspicuus</i>
Λαντάνα	<i>Lantana camara</i>
Λιγούστρο	<i>Ligustrum japonicum</i>
Μυόπορο	<i>Myoporum laetum</i>
Πιττόσπορο – αγγελική	<i>Pittosporum tobira</i>
Πικροδάφνη	<i>Nerium oleander</i>
Ποϊγκανή, Ποϊντσιάνα, Παγώνι	<i>Caesalpinia gilliesii</i>
Πυράκανθο	<i>Pyracantha coccinea</i> "Orange
Χαμαίροπας	<i>Chamaerops humilis</i>
Κυπαρίσσι μακρόκαρπο Γκολντ κρεστ	<i>Cupressus macrocarpa</i> "Goldcrest"

Η κατάσταση της φύτευσης από πλευράς συντήρησης κρίνεται σχετικά καλή. Τα φυτά είναι υγιή, αντιπροσωπευτικά του είδους τους και δέχονται τις απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες.

7.3.3.3. Περιγραφή Υπαίθριου εξοπλισμού

Σε όλο το μήκος και πλάτος της έκτασης εντός του Πάρκου Φλοίσβου ο υπαίθριος εξοπλισμός περιλαμβάνει: κάδους απορριμμάτων ξύλινους και μεταλλικούς (*Εικόνες 7.92 - 7.93*), παγκάκια κλασσικού τύπου από ξύλο και μέταλλο (*Εικόνες 7.94 - 7.95*), ξύλινα κιόσκια (gazebo) και μετακινούμενα σκέπαστρα πάνω από τα παγκάκια (*Εικόνες 7.96 - 7.97*), βρύσες με πόσιμο νερό, (*Εικόνα 7.98*), φωτιστικά μεταλλικά (*Εικόνα 7.99*), τουαλέτες (*Εικόνες 7.100 - 7.101*) και όργανα παιδικής χαράς.

Εικόνα 7.92. - 7.93. Ξύλινος και μεταλλικός κάδος απορριμμάτων.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.94. - 7.95. Παγκάκια εντός του Πάρκου Φλοίσβου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.96. Ξύλινα κιόσκια (gazebo).
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.97. Μετακινούμενα σκέπαστρα πάνω από τα παγκάκια.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.98. Μεταλλική βρύση.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.99. Μεταλλικό φωτιστικό του χώρου του πάρκου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.100. - 7.101. Τουαλέτες εντός του χώρου του πάρκου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Ο κύριος διάδρομος διακίνησης αποτελούνται από βοτσαλόπλακες (**Εικόνα 7.102**). Οι δευτερεύοντες διάδρομοι διακίνησης αποτελούνται από κυβόλιθους μήκους 4.500τ.μ. (**Εικόνες 7.103 - 7.104**). Οι κυβόλιθοι που επιλέχθηκαν για την πλακόστρωση αποτελούν ψυχρά υλικά που αντανακλούν την ακτινοβολία του ήλιου και έτσι επιτυγχάνεται μείωση της θερμοκρασίας κατά 2,5 βαθμούς C. Η παρακολούθηση της αποδοτικότητας των συγκεκριμένων υλικών έγινε από τη μελετητική ομάδα του Πανεπιστημίου Αθηνών (www.palaiofaliro.gr).

Επίσης η μελέτη προβλέπει εκτός από τα ψυχρά υλικά και φυτοτεχνική διαμόρφωση, στο πάρκο του Φλοίσβου, που αφορά την κάλυψη της εδαφικής επιφάνειας με έρποντα φυτά που έχουν καλλωπιστική αξία εξαιτίας της παρατεταμένης και διαδοχικής μεταξύ τους ανθοφορίας και είναι ανθεκτικά στις συνθήκες που επικρατούν κοντά στη θάλασσα. Η μελέτη του έργου έγινε από την τεχνική υπηρεσία του Δήμου σε συνεργασία με την διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών της Νομαρχίας (www.palaiofaliro.gr).

Τέλος, υπάρχουν κάποια σημεία εστίασης εντός του χώρου όπου διαφοροποιούνται ως προς το είδος της πλακόστρωσής τους, η οποία αποτελείται από σχιστόπλακες και πλακάκια (**Εικόνες 7.105 - 7.106**).

Εικόνες 7.102. Πλακόστρωση κεντρικού διαδρόμου με βοτσαλόπλακες.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.103. - 7.104. Πλακόστρωση διαδρόμων με κυβόλιθους.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

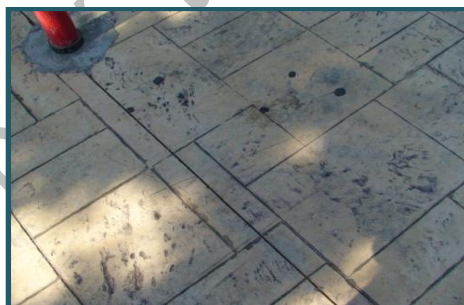

Εικόνες 7.105. Πλακόστρωση διαδρόμων με σχιστόπλακες.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.106. Πλακόστρωση σημείων με πλακάκια.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Η φυσική κατάσταση του υπαίθριου εξοπλισμού και της πλακόστρωσης κρίνεται από καλή έως πολύ καλή. Όμως, θα πρέπει να αναφερθεί πως υπάρχει παντελής έλλειψη σκίασης εντός του χώρου του παιδότοπου όπου βρίσκονται τα όργανα της παιδικής χαράς. Επίσης, δεν υπάρχουν τηλεφωνικοί θάλαμοι σε όλη την έκταση όπου καταλαμβάνει ο χώρος του Πάρκου Φλοίσβου, παρά μόνο εκτός αυτού και συγκεκριμένα δίπλα από το Πολιτιστικό Κέντρο Φλοίσβου (**Εικόνα 7.107**), το οποίο βρίσκεται περίπου 300μ. από την κεντρική είσοδο του πάρκου. Τέλος, ο αριθμός των υπάρχουσων βρυσών με πόσιμο νερό είναι πολύ μικρός για την έκταση του χώρου ενώ υπάρχει έλλειψη παιδικών τουαλετών στο χώρο του παιδότοπου.

Εικόνα 7.107. Πολιτιστικό Κέντρο Φλοίσβου.
Πηγή: www.faliropress.gr

7.3.3.4. Εγκαταστάσεις Πολιτισμού και Αναψυχής στο Πάρκο Φλοίσβου

Στο Πάρκο Φλοίσβου λειτουργούν ο παιδότοπος Φλοίσβου, δυο παιδικές χαρές αλλά και εγκαταστάσεις πολιτισμού. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για έναν ανοιχτό εκθεσιακό χώρο και ένα διαμορφωμένο χώρο σε θερινό κινηματογράφο.

Επίσης, στο διάδρομο της κεντρικής εισόδου προς εξυπηρέτηση όλων των πολιτών που επισκέπτονται το χώρο, υπάρχει ένας μικρός σταθμός ο οποίος στεγάζει την δημοτική αστυνομία και τον σταθμό για την παροχή πρώτων βοηθειών (**Εικόνα 7.108**).

Εικόνες 7.108. Κιόσκι της δημοτικής αστυνομίας και των πρώτων βοηθειών.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Ο **Παιδότοπος Φλοίσβου** αποτελεί το μεγαλύτερο παιδότοπο των Βαλκανίων ο οποίος μπορεί να φιλοξενήσει πάνω από 1400 παιδιά ηλικίας 2 έως 12 ετών (**Εικόνα 7.109**). Διαθέτει πρότυπα, δημιουργικά και ασφαλή σύνολα παιχνιδοκατασκευών, όλα κατασκευασμένα σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες και υπάρχει πρόβλεψη για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Εικόνα 7.109. Παιδότοπος Πάρκου Φλοίσβου.

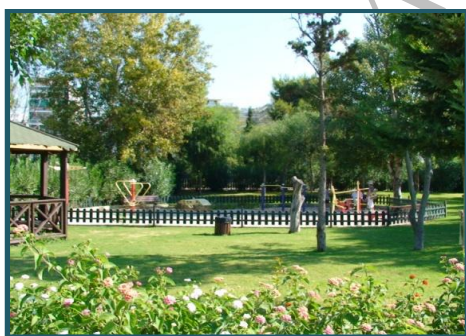
Πηγή: www.palaiofaliro.gr

Ο χώρος διακρίνεται σε έξι τμήματα: ένα που απευθύνεται σε νήπια 2-5 ετών (**Εικόνα 7.110**), ένα για παιδιά μέχρι 12 ετών, ένα για περίπατο, μια έκταση για αθλοπαιδίες με υπαίθρια όργανα γυμναστικής και γήπεδα mini soccer (5x5) και καλαθοσφαίρισης (**Εικόνες 7.111 - 7.112**), ξύλινο αμφιθέατρο 80 θέσεων όπου διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις και καντίνα απ' όπου οι γονείς έχουν τη δυνατότητα να επιβλέπουν τα παιδιά τους.

Εικόνα 7.110. Κούνιες στον Παιδότοπο Πάρκου Φλοίσβου.

Πηγή: www.attiko-prasino.gr

Εικόνα 7.111. Υπαίθρια όργανα γυμναστικής στο Πάρκο Φλοίσβου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.112. Γήπεδο mini soccer (5x5) και καλαθοσφαίρισης.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Όλα τα όργανα του παιδότοπου πληρούν τις προδιαγραφές του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και επιτρέπουν στα παιδιά να αναπτύξουν την κοινωνικότητα τους και παράλληλα να διασκεδάσουν μέσα από το ομαδικό παιχνίδι.

Το δάπεδο γύρω από τα παιχνίδια είναι από ελαστικό καουτσούκ, υλικό το οποίο απορροφά τους κραδασμούς, ώστε σε περίπτωση πτώσης οι μικροί επισκέπτες να μην τραυματίζονται, ενώ σε κάποια παιχνίδια όπου στον περιβάλλοντα χώρο δεν μπορεί να τοποθετηθεί ελαστικό δάπεδο στρώθηκε ποταμίσις άμμος (www.palaiiofaliro.gr) (**Εικόνες 7.113 έως 7.116**).

Εικόνα 7.113. - 7.114. - 7.115. - 7.116. Όργανα Παιδότοπου Πάρκου Φλοίσβου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Στον παιδότοπο δεσπόζει ένα μεγάλο όργανο έκτασης 1.000 τετραγωνικών μέτρων, που διαθέτει τσουλήθρες, πατάρια και επιτρέπει την πρόσβαση μέσω ραμπών και τριγωνικών σκαλών με λαβές, ώστε να διευκολύνονται παιδιά με αναπηρίες.

Εκτός από κούνιες, τραμπάλες και τα υπόλοιπα γνωστά παιχνίδια, έχουν στηθεί θεματικά κάστρα, πύργοι και καράβια (**Εικόνα 7.117**).

Εικόνα 7.117. Παιδικό Όργανο με θέμα καράβι.
Πηγή: www.attiko-prasino

Το *Υπαίθριο Σινεμά Φλοίσβου (Εικόνα 7.118 - 7.119)* βρίσκεται εντός του Πάρκου Φλοίσβου δίπλα στη θάλασσα, το οποίο λειτουργεί και ως αναψυκτήριο. Αποτελεί μια ιδανική επιλογή για τις οικογένειες, αφού υπάρχει παιδική χαρά (*Εικόνα 7.120*) και μεγάλος χώρος για να παίξουν τα παιδιά.

Εικόνα 7.118. - 7.119. Υπαίθριο Σινεμά Φλοίσβου.
Πηγή: www.palaiofaliro.gr

Εικόνα 7.120. Παιδική χαρά του υπαίθριου Σινεμά Φλοίσβου.
Πηγή: www.palaiofaliro.gr

7.3.3.5. Καθαρότητα του χώρου Πάρκου Φλοίσβου

Η καθαρότητα του Πάρκου Φλοίσβου είναι ικανοποιητική έως καλή. Οι κάδοι απορριμμάτων βρίσκονται σε εμφανή και προσιτά σημεία εντός των επιμέρους χώρων και κατά μήκος των διαδρόμων. Οι διάδρομοι του χώρου διατηρούνται καθαροί και προσβάσιμοι σε όλα τα σημεία.

Επίσης, δεν επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο του Παιδότοπου Φλοίσβου στα σκυλιά και η παράβαση του κανονισμού καθαριότητας και προστασίας περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 1080/80 επιβάλλει πρόστιμο (*Εικόνα 7.121*).

Εικόνες 7.121. Πινακίδα απαγόρευσης εισόδου σκύλων εντός του χώρου του παιδότοπου Φλοίσβου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.3.3.6. Φύλαξη του Πάρκου Φλοίσβου

Υπάρχει φύλαξη καθόλη την διάρκεια της ημέρας εντός του Πάρκου Φλοίσβου και τις βραδινές ώρες ο χώρος κλείνει και φυλάσσεται για να αποφευχθούν τυχόν βανδαλισμοί. Παρόλα αυτά δεν παρατηρήθηκε ότι οι φύλακες φέρουν διακριτή στολή με αποτέλεσμα να μην γίνεται άμεση αντιληπτή η παρουσία τους από τους επισκέπτες.

7.3.3.7. Πρόσβαση στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου.

Η πρόσβαση στο Πάρκο Φλοίσβου με ιδιωτικά μέσα μεταφοράς (ΙΧ, δίκυκλα) είναι εφικτή μέσω της Λ. Ποσειδώνος.

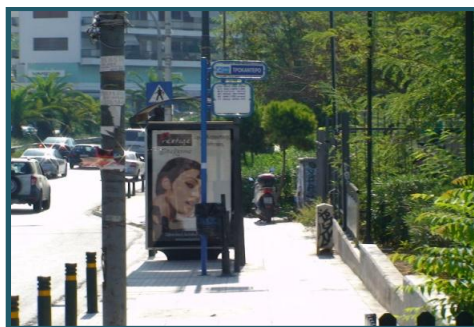
Συνάμα, οι επισκέπτες έχουν πρόσβαση στο Πάρκο Φλοίσβου με τα μέσα μαζικής μεταφοράς όπως, τραμ, λεωφορεία και τοπικά λεωφορεία του Δ. Φαλήρου, των οποίων οι στάσεις βρίσκονται κοντά στις εισόδους επί της Λ. Ποσειδώνος (**Εικόνα 7.122 - 7.123 - 7.124 - 7.125**).

Εικόνα 7.122. Στάση λεωφορείων «Φλοίσβος», στην είσοδο του Παιδότοπου Φλοίσβου επί της Λ. Ποσειδώνος.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.123. Στάση λεωφορείων «Τροκαντερό», στην κεντρική είσοδο του Πάρκου Φλοίσβου επί της Λ. Ποσειδώνος.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.124. Στάση τραμ «Πάρκο Φλοίσβου», στην κεντρική είσοδο του πάρκου επί της Λ. Ποσειδώνος.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Τέλος, επί της Λ. Ποσειδώνος και πλησίον της κεντρικής εισόδου υπάρχουν φανοστάτες που επιτρέπουν την ασφαλή διέλευση των πεζών στην αντίθετη πλευρά της οδού.

Εικόνα 7.125. Χάρτης μέσων σταθερής τροχιάς προς Πάρκο Φλοίσβου. Πηγή: www.oasa.gr

7.3.4. Παρελθούσα προτάση ανάπλασης για το Πάρκο Φλοίσβου

Από το 2007 είχε γίνει μελέτη για φυτοτεχνική διαμόρφωση στο συγκεκριμένο χώρο. Σκοπός της μελέτης ήταν η ανάδειξη και αναβάθμιση του τοπίου τόσο αισθητικά όσο και λειτουργικά. Τα προτεινόμενα είδη φύτευσης ήταν απόλυτα προσαρμοσμένα στις κλιματικές συνθήκες της περιοχής.

Μερικά προτεινόμενα φυτά και δέντρα ήταν: Ακακία κυανόφυλλη *Acacia cyanophylla*, Αλμυρική *Tamarix sp.*, Βελανιδιά *Quercus sp.*, Μυρτιά *Myrtus*

communis, Πασχαλιά *Syringa vulgaris*, Ροδιά *Punica granatum*, Πεύκη *Pinus halepensis*, Άρκευθος *Juniperus communis*, Ιβίσκος συριακός *Hibiscus syriacus*, Λεβάντα *Lavandula sp.*, Λυγαριά *Vitex agnus-castus*, Μαργαρίτα *Argyranthemum frutescens*, Θυμάρι *Thymus glabrescens*, Κισσός *Hedera helix*, κ.ά. (www.attiko-prasino.gr).

Οι πληροφορίες όλων των παραπάνω κειμένων προέρχονται από ηλεκτρονικές πηγές οι οποίες αναφέρονται στο κεφάλαιο της Βιβλιογραφίας από Δ29 έως Δ34.

7.3.5. Κάτοψη χώρου Πάρκου Φλοίσβου

Υπόμνημα

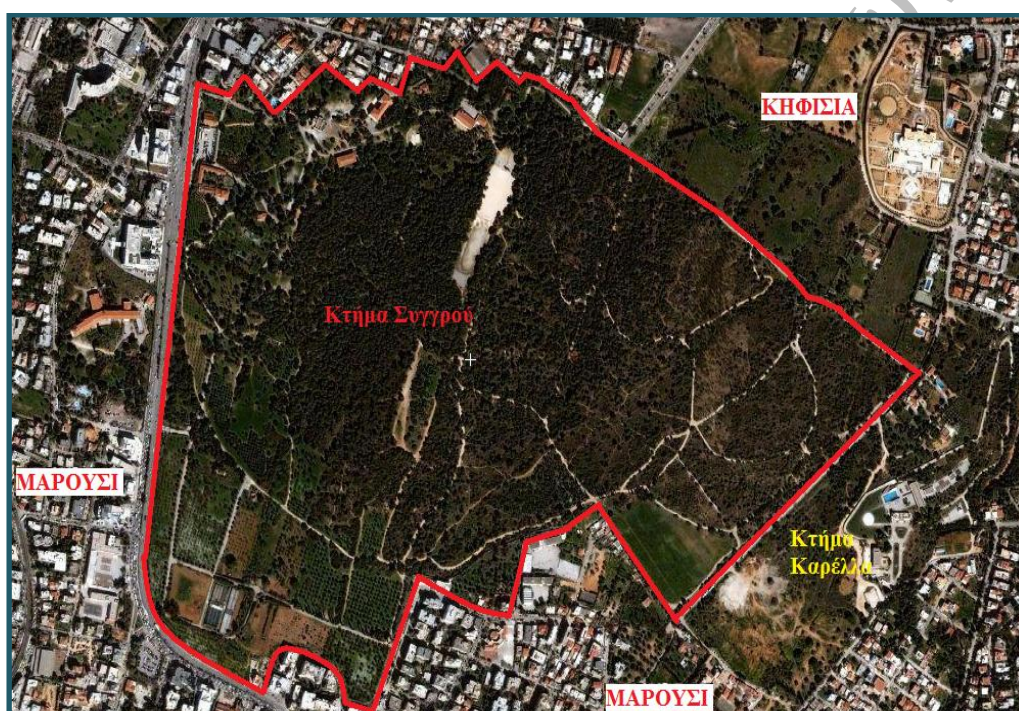
- 1** Παιδότοπος
- 2** Καφετέρια & παιδική χαρά
- 3** Θερινός Κινηματογράφος & παιδική χαρά
- 4** Πολιτιστικό Κέντρο Π. Φαλήρου
- E** Κύρια Είσοδος
- Δ** Δευτερεύοντες Είσοδοι
- P** Χώρος Στάθμευσης
- ⊕** Στάση τραμ
- ★** Στάση λεωφορείου

7.4. Κτήμα Συγγρού

7.4.1. Γενική παρουσίαση

Το Κτήμα Συγγρού βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Δήμου Αμαρουσίου και συνορεύει βόρεια με το Δήμο Κηφισιάς και ανατολικά με το Δήμο Μελισσίων. Δυτικά του Κτήματος Συγγρού διέρχεται η Λεωφόρος Κηφισιάς (*Εικόνα 7.126*).

Το Κτήμα Συγγρού έχει έκταση 970 στρέμματα περίπου, από τα οποία 700 στρέμματα είναι δάσος, 200 στρέμματα γεωργικές εκτάσεις, ενώ 70 περίπου στρέμματα φιλοξενούν ένα δυναμικό αξιόλογων κτιρίων.

Εικόνα 7.126. Αεροφωτογραφία Κτήματος Συγγρού.

Πηγή: www.wikimapia.org

7.4.1.1. Γενικά στοιχεία Δήμου Αμαρουσίου

Ο Δήμος Αμαρουσίου βρίσκεται βόρεια του νομού Αττικής σε απόσταση 11 χιλιομέτρων βορειοανατολικά από το κέντρο της Αθήνας και 2 χιλιόμετρα νότια της Κηφισιάς, σε υψόμετρο κέντρου 230 μέτρων. Τα διοικητικά όρια του δήμου καταλαμβάνουν έκταση 13.093 στρεμμάτων και απλώνονται από τα Τουρκοβούνια μέχρι τις παρυφές του Πεντελικού στο Δάσος Συγγρού, έναν από τους μεγαλύτερους πνεύμονες πρασίνου του συγκροτήματος. Ο Δήμος Αμαρουσίου πήρε την ονομασία του από τον αρχαίο ναό της Αμαρουσίας Αρτέμιδος. Διακρινόταν παλαιότερα για το

καλό του κλίμα και το νερό του από το οποίο υδρευόταν και η Αθήνα. Ειδικότερα κατά την εποχή του Μεσοπόλεμου λόγω του ιδιαίτερου κλίματος, διέμεναν άνθρωποι που έπασχαν από φυματίωση, ενώ αργότερα, αποτελούσε παραθεριστικός προορισμός. Οι κάτοικοι της εποχής εκείνης ασχολούνταν κυρίως με την κατασκευή των γνωστών πήλινων αγγείων. Σήμερα ο Δήμος Αμαρουσίου είναι ένα σημαντικό εμπορικό κέντρο με πολλά σχολεία, πολιτιστικά κέντρα, τράπεζες, και άλλες υποδομές (el.wikipedia.org).

Πίνακας 7-7. Δημογραφικά Στοιχεία Δήμου Αμαρουσίου.

Πηγή: el.wikipedia.org

Πληθυσμός (2001)	71.551
Έκταση (στρέμματα)	13.093
Δημοτικά Διαμερίσματα	1
Κάτοικοι ανά τ.χμ. (2001)	5.369

Πίνακας 7-8. Σύγκριση του πληθυσμού του Δήμου Αμαρουσίου σε σχέση με τους γειτονιάζοντες δήμους.

Πηγή: www.statistics.gr

ΔΗΜΟΣ	ΈΚΤΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (ΕΣΥΕ 2001) τ.χμ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΣΥΕ 2001 (πραγματικός)	ΜΙΚΤΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ άτομα/τ.χλμ
Αμαρουσίου	13,1	71.551	5.369
Κηφισιάς	25,9	43.929	1.694
Μελισσίων	3,9	19.526	4.936
Λυκοβρύσεως	1,9	8.116	4.162
Πεύκης	2,2	19.887	9.139

7.4.1.2. Ιστορικό Πλαίσιο Δήμου Αμαρουσίου

Το 1926 η οικιστική ανάπτυξη της περιοχής ήταν σχεδόν αμελητέα στο σύνολο του δημόσιου υπαίθριου χώρου. Η συνεχής επέκταση αυτής οδήγησε το 1936 στη δημιουργία δύο επαρχιακών πολίχων που αναπτύσσονταν χωρίς πολεοδομικό σχεδιασμό. Το 1960 η περιοχή άρχισε να αλλάζει μορφή, καθώς πολλά νέα κτίρια κατασκευάζονται στη θέση των παλαιότερων οικοδομικών τετραγώνων και με πολλαπλάσιους συντελεστές δόμησης των προηγούμενων. Η έκταση ανάμεσα στο κέντρο της Αθήνας και της περιοχής του Δήμου Αμαρουσίου όμως παράμεινε αδόμητη. Εκείνη την εποχή οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία, την

κτηνοτροφία, την αγγειοπλαστική καθώς και με την εξόρυξη μαρμάρου από την Πεντέλη (el.wikipedia.org).

Την περίοδο 1977 - 1988 δημιουργήθηκε κέντρο αθλητικών εγκαταστάσεων ενώ την περίοδο 1988 - 2002 εκσυγχρονίστηκε το οδικό δίκτυο με τη δημιουργία της Αττικής Οδού. Το ενδιαφέρον των ανθρώπων στράφηκε προς τον εμπορικό τομέα. Κατασκευάστηκαν μεγάλα σε όγκο κτήρια για τη στέγαση εμπορικών κέντρων, γραφεία πολυεθνικών, ασφαλιστικών, κατασκευαστικών και άλλων συναφών επιχειρήσεων με συνέπεια την μεγάλη αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης και πληθυσμιακής συγκέντρωσης (el.wikipedia.org).

7.4.1.3. Αξιοθέατα Δήμου Αμαρουσίου

Βορέιος Βιβλιοθήκη: Το όνομά της το οφείλει στον Θεόφιλο Βορέα, έναν σπουδαίο ακαδημαϊκό, που παραχώρησε τη συλλογή του των 3.583 βιβλίων στο Δ. Αμαρουσίου. Τον Οκτώβριο του 2008, η Βορέιος Βιβλιοθήκη άνοιξε και πάλι τις πόρτες της στο κοινό, στεγαζόμενη πλέον στο ανακαινισμένο, νεοκλασικό κτήριο στην περιοχή του Αγίου Νικολάου. Μια παρακαταθήκη για τις μελλοντικές γενιές με εξαιρετικές εκδόσεις και άνετους χώρους για ανάγνωση (www.maroussi.gr).

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας: στο μουσείο εκτίθενται συλλογές ταριχευμένων ζώων από την ελληνική και την παγκόσμια πανίδα. Σκοπός του μουσείου μέσα από τη συλλογή του και τα προγράμματα που παρουσιάζει, είναι η γνωριμία με την άγρια πανίδα, η ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης καθώς και η υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας (www.maroussi.gr).

Λαογραφικό Μουσείο: Το Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο (Ι.Λ.Μ.Α.) ιδρύθηκε ως ΝΠΔΔ του Δήμου Αμαρουσίου το 1991. Σκοπός του μουσείου είναι η διατήρηση της πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς, η συγκέντρωση, διάσωση, διατήρηση και προβολή του πάσης φύσεως ιστορικού και λαογραφικού υλικού για τη μορφωτική και πολιτιστική προαγωγή των κατοίκων της πόλης και άλλων περιοχών (www.maroussi.gr).

Σπαθάρειο Μουσείο Θεάτρου Σκιών: Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1995 προς τιμή του Ευγένιου Σπαθάρη, ο οποίος δώρισε τη μισή του συλλογή στο δήμο (η άλλη μισή βρίσκεται στο σπίτι του στο Μαρούσι). Μέσα στο νεοκλασικό αρχοντικό, απέναντι από την Πλατεία Κασταλίας, οι επισκέπτες έρχονται σε επαφή με την αυθεντική λαϊκή τέχνη. Σκαλιστές χάρτινες φιγούρες, εργαλεία και υλικά κατασκευής, εφέ της παράστασης, λαϊκά όργανα και χαρακτήρες από ξένα θέατρα σκιών είναι από τα πιο

αντιπροσωπευτικά εκθέματα. Κάθε καλοκαίρι οργανώνονται τα «Σπαθάρεια», ένα φεστιβάλ όπου συμμετέχουν πολλοί καραγκιοζοπαίχτες (www.maroussi.gr).

Ολυμπιακή δημοτική πινακοθήκη «Σπύρος Λούης»: Εγκαινιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2007 στο νεοκλασικό κτήριο της Πλ. Ηρώων. Η Πινακοθήκη φιλοξενεί έργα 11 Ελλήνων ζωγράφων της γενιάς του '30 που εμπνεύστηκαν από τους Ολυμπιακούς αγώνες και τον Σπύρο Λούη. Επίσης, περιλαμβάνει προσωπικά αντικείμενα και φωτογραφικό υλικό του θρυλικού μαραθωνοδρόμου. Στον υπαίθριο χώρο έχει διαμορφωθεί το Διεθνές Ολυμπιακό Μουσείο Κεραμικής-Γλυπτικής με 19 γλυπτά (www.maroussi.gr).

Κέντρο Τέχνης και Πολιτισμού: Αποτελεί τη «ναυαρχίδα» του δήμου στον τομέα του πολιτισμού. Περισσότερα από 100 τμήματα εικαστικών, θεάτρου, χορού και μουσικής δίνουν την ευκαιρία σε κάθε κάτοικο να συμμετέχει σε διαφορετικές δραστηριότητες (www.maroussi.gr).

Θέατρο Διθύραμβος: Πρόκειται για το μοναδικό θέατρο στα βόρεια προάστια. Ένας ζεστός χώρος 100 θέσεων που δίνει τη δυνατότητα στο θεατρόφιλο κοινό να παρακολουθεί παραστάσεις και δρώμενα εναλλακτικού και ποιοτικού χαρακτήρα (www.maroussi.gr).

Δημοτικός Κινηματογράφος “Μίμης Φωτόπουλος”: Αποτελεί ένα σημαντικό κύτταρο πολιτισμού για την πόλη του Αμαρουσίου. Ο κινηματογράφος λειτούργησε για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 1995 και έκτοτε λειτουργεί κάθε χρόνο ανελλιπώς με προβολές επιλεγμένων ταινιών κυρίως από τον ελληνικό και ευρωπαϊκό κινηματογράφο, αφιερώματα, ειδικές προβολές για παιδιά κλπ.. Το όνομά του έλαβε από το μεγάλο ηθοποιό Μίμη Φωτόπουλο, κάτοικο Αμαρουσίου, τιμής ένεκεν για προφορά του στον ελληνικό κινηματογράφο (www.maroussi.gr).

Σημεία εστίασης: Τα πιο γνωστά είναι η πλατεία του Ηλεκτρικού σταθμού που μονοπωλεί την ψυχαγωγία σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές του κέντρου, το εμπορικό κέντρο Mall στη Νεραντζιώτισσα, ο Παράδεισος Αμαρουσίου με τα εμπορικά κέντρα Golden Hall και Avenue όπως επίσης, το multiplex Odeon Kosmopolis (www.maroussi.gr).

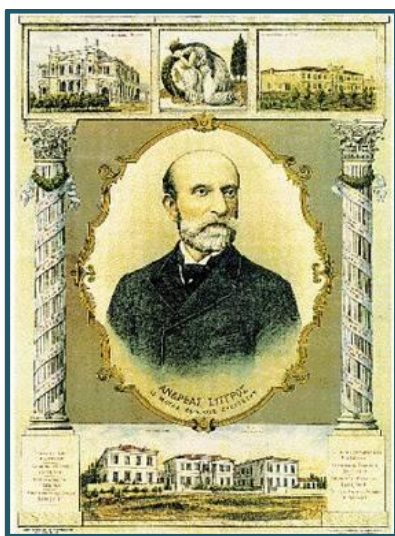
7.4.2. Ιστορικά Στοιχεία Κτήματος Συγγρού

Ως πρώτος επώνυμος ιδιοκτήτης του Κτήματος Συγγρού αναφέρεται ο Άγγλος αρχαιολόγος Stin ο οποίος με σκοπό να διενεργήσει εκεί ανασκαφές, το αντάλλαξε με άλλα γονιμότερα κτήματα που είχε αγοράσει από Τούρκους. Μετά την ολοκλήρωση

των ανασκαφών, ο Stin πούλησε το κτήμα του στον Άγγλο αρχαιολόγο, Will ο οποίος στη συνέχεια, στα μέσα περίπου του 19ου αιώνα το πούλησε στον Ανδρέα Συγγρού (**Εικόνα 7.127**). Ο Ανδρέας Συγγρούς αναφέρει χαρακτηριστικά στα απομνημονεύματά του: "Με ένα εκατομμυρίων δραχμάς έγινα ιδιοκτήτης 200.000 στρεμμάτων γης, δασών, ποταμών, χωριών, κλπ." Η αρχική έκταση του Κτήματος Συγγρού υπέρβαινε τα 1.000 στρέμματα και έφθανε μέχρι το σημερινό Παλαιό Δημαρχείο Αμαρουσίου (Δεμένεγα, 2006).

Ο Συγγρούς, μιμούμενος ή συναγωνιζόμενος ίσως τον Βασιλιά Γεώργιο και το νεοδημιούργητο τότε βασιλικό κτήμα Τατοΐου, μετέβαλε το κτήμα του σε μία πρότυπη για την εποχή εκείνη αγροτοκτηνοτροφική μονάδα, η οποία συνυπήρχε με το δάσος που κάλυπτε μεγάλο μέρος του κτήματος (Δεμένεγα Μ. 2006).

Το κτήμα απασχολούσε αρκετούς χωρικούς, κυρίως από το Μαρούσι, αλλά και από την Κηφισιά. Είχαν εισαχθεί τα πρώτα στην περιοχή σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα και εφαρμόστηκαν νέοι μέθοδοι στις καλλιέργειες και στις άλλες δραστηριότητες του Κτήματος.

Εικόνα 7.127. Ανδρέας Συγγρούς.
Πηγή: parageorgopoulos.blogspot.com

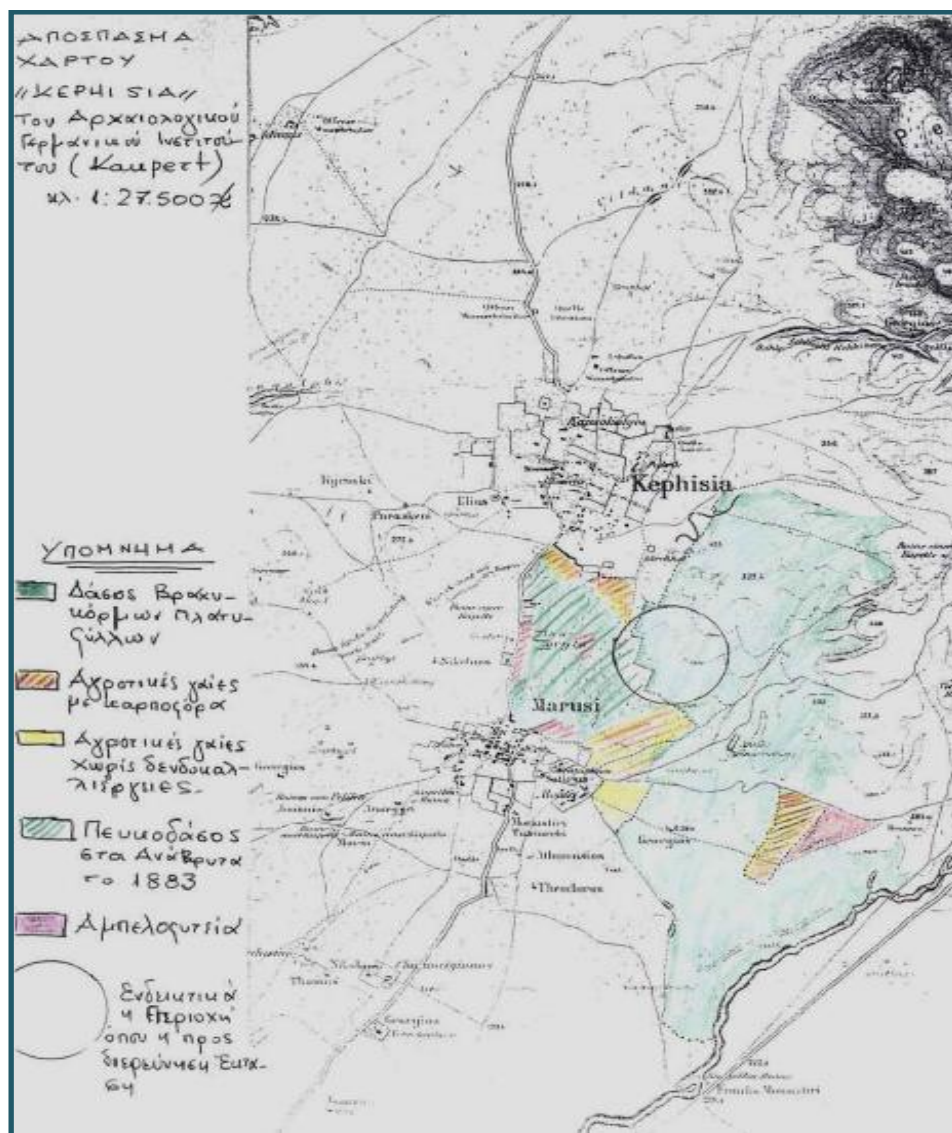

Εικόνα 7.128. Ιφιγένεια Συγγρού.
Πηγή: Δεμένεγα Μαρία

Το 1875 ο Ανδρέας Συγγρούς παντρεύτηκε την Ιφιγένεια Μαυροκορδάτου (**Εικόνα 7.128**), χήρα Αντωνιάδη, και της πρόσφερε το Κτήμα Συγγρού, πιθανότατα ως γαμήλιο δώρο.

Το 1883 το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο έκδωσε τον γνωστό χάρτη Kaupert (**Εικόνα 7.129**), όπου ολόκληρη η περιοχή του σημερινού κτήματος,

αναφερόμενη τότε ως "Ανάβρυτα", εμφανίζεται ως Δάσος. Η ονομασία "Ανάβρυτα" ενδεχομένως προήλθε από τα άφθονα νερά που ανάβλυζαν στην περιοχή (Δεμένεγα, 2006).

Εικόνα 7.129. Απόσπασμα Χάρτου Kaupert του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου.

Πηγή: Δεμένεγα, 2006.

Όσο ζούσε ο Συγγρός, το κτήμα συγκέντρωνε την υψηλή κοινωνία της Αθήνας, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες, όταν η κοσμική κίνηση μεταφερόταν στην Κηφισιά. Στους συχνούς επισκέπτες συγκαταλέγονταν τα μέλη της βασιλικής οικογένειας. Κατά το διάστημα 1880 - 1886 ο πρέσβης της Γαλλίας Charles de Mouy, αναφέρει για το Κτήμα Συγγρού «..ένα θαυμάσιο πάρκο, γεμάτο από όλα τα φυτά της Μεσημβρίας». Ο ίδιος σημειώνει για το κτήμα στις αναμνήσεις του: «Πέρασα εκεί

μέσα από αληθινά πυκνά δάση, χαραγμένα με δρόμους για τις άμαξες, με κρυψώνες και διασταυρούμενα κλαδιά».

Ο Ανδρέας Συγγρός πέθανε στα Ανάβρυτα το 1899. Με το θάνατο του, τελείωσε η περίοδος της μεγάλης ακμής του κτήματος. Το σύνολο του Κτήματος με τις κτιριακές και λοιπές τεχνικές εγκαταστάσεις που βρίσκονταν σε αυτό, το μηχανικό εξοπλισμό, καθώς και τα ζώα που εκτρέφονταν εκεί περιήλθαν, σύμφωνα με τη διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού που συντάχθηκε το 1921 στην τότε Γεωργική Εταιρεία Αθηνών. Η ίδια ανέφερε: *"όπως ίδρυση αυτή εν αυτό Σχολήν κηπουρικής, πτηνοτροφίας, μελισσοκομίας, σηροτροφίας και κτηνοτροφίας"*. Ιδιαίτερως η Ι. Συγγρού τονίζει: *"Επ' ουδενί λόγω ή προφάσει επιτρέπω την πώλησιν του κτήματος τούτου είτε οιοδήποτε μέρους αυτού, καθότι επιθυμώ να χρησιμεύσει διαρκώς εις την μόρφωσιν καλών γεωργών και κηπουρών"*. Χάρης σε αυτόν τον όρο της διαθήκης Συγγρού το δασόκτημα έχει έκτοτε σωθεί από την ανοικοδόμηση (Δεμένεγα, 2006).

Η πρώτη διαπλάτυνση της Κηφισίας το 1925 απέκοψε το νοτιοδυτικό τμήμα του Δασοκτήματος Συγγρού, το οποίο είναι σήμερα παρκινγκ, αποτελεί ιδιοκτησία του Κληροδοτήματος Συγγρού διεκδικούμενη από τον Δήμο Αμαρουσίου και βρίσκεται βόρεια του σημερινού Παλαιού Δημαρχείου (τότε δημοτικού σχολείου).

Από το 1928 άρχισε η λειτουργία της διευτούς Γεωργικής Σχολής στο κτίριο της έπαυλης με κοιτώνες όπου σήμερα στεγάζονται τα γραφεία του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών (Ι.Γ.Ε.). Το 1940 αναγκάστηκε να διακοπεί η λειτουργία της λόγω του πολέμου (Δεμένεγα, 2006).

Το 1949, η τότε διοίκηση του Κτήματος Συγγρού εκμίσθωσε τμήμα του με τα περιεχόμενα σε αυτό κτίρια, στο ίδρυμα «*Βασιλεύς Παύλος*», προκειμένου να λειτουργήσει εκεί η πρότυπη Σχολή Αναβρύτων, σχολείο γενικής εκπαίδευσης με διασταλτική ερμηνεία της διαθήκης Συγγρού για την εκπαίδευση του τότε Διαδόχου Κων/νου.

Το 1970, η «Γεωργική Εταιρεία» μετονομάστηκε σε «Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών» (Ν.Δ. 572/1970), το οποίο είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και τελεί υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Αγροτικών Τροφίμων. Ταυτόχρονα έγινε μελέτη από το ΥΠΕΧΩΔΕ για μετατροπή του Δάσους Συγγρού σε Πάρκο Αναψυχής και νέα διαπλάτυνση της Λ. Κηφισίας η οποία κατάστρεψε τον μαντρότοιχο και τον κατά μήκος αυτού δασοφράκτη. Κατεδαφίστηκε επίσης το χοιροστάσιο, που εμπόδιζε την διαπλάτυνση (Δεμένεγα, 2006).

Τον Αύγουστο του 1981 ξέσπασαν πυρκαγιές στο δάσος με αποτέλεσμα να αποτεφρωθούν 407 στρέμματα δάσους κυρίως στο ανατολικό του τμήμα. Το τμήμα αυτό κηρύχτηκε αναδασωτέο.

Το 1983 το Δάσος Συγγρού άνοιξε για το κοινό με συνέπεια τον υπαίθριο εξοπλισμό της έκτασης με παγκάκια, κάδους απορριμμάτων, κλπ. καθώς και την διάνοιξη μιας δεύτερης εισόδου επί της Λ. Κηφισίας .

Από το 1988 διαχειριστής του κτήματος είναι το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (Ι.Γ.Ε.), δημόσιος οργανισμός εποπτευόμενος από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Επίσης, την ίδια χρονιά παραχωρήθηκαν 20 στρέμματα επί της οδού Ευκαλύπτων στο Ινστιτούτο Αμπέλου. Τελικά όμως απορρίφτηκε η παραχώρηση από την Διεύθυνση Κληροδοτημάτων αφού κρίθηκε αντίθετη προς την θέληση της διαθέτιδος. Η περιοχή είναι σήμερα αναδασωτέα με το Ι.Γ.Ε. να έχει προσφάτως υποβάλει ένσταση για να την αποχαρακτηρίσει (Δεμένεγα, 2006).

Το 1989 εθελοντές φύτεψαν σε ολόκληρο το δάσος του Κτήματος Συγγρού 4.500 δένδρα και αναλάβανε την συντήρησή τους μέχρι και σήμερα.

Το 1990 κηρύχτηκε το κτήριο του Αγ. Ανδρέα ως μνημείου, κτίσματος ειδικής κρατικής προστασίας, αμιγούς δείγματος νεογοθτικού ρυθμού (ΦΕΚ 299/τΒ/7-5-90) και ξεκίνησε η μελέτη αποκατάστασης του από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Το 1991 χαρακτηρίστηκε το Δάσος Συγγρού ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (ΦΕΚ 968/1991)

Το 2001 κατεδαφίστηκε ένα από των τρία θερμοκηπίων - αυτού που βρισκόταν πλησιέστερα στην Λ. Κηφισίας .

Το 2002 χαρακτηρίστηκαν από το Δασαρχείο Πεντέλης 271 στρέμματα, κυρίως σε γειτνίαση με τη Λ. Κηφισίας, ως αγροτικά. Οι πολίτες με ένσταση ζητούσαν να κηρυχτεί ολόκληρη η έκταση του Κτήματος ως αναδασωτέα. Για αποχαρακτηρισμό και άλλων 20 στρεμμάτων άσκησε ένσταση το Ι.Γ.Ε. (Δεμένεγα, 2006).

Το φθινόπωρο του 2004 ξεκίνησε με χορηγία η επισκευή του Αγ. Ανδρέα και ολοκληρώθηκε το 2007.

Ογδόντα περίπου χρόνια μετά την σύνταξη της διαθήκης της Ιφιγένειας Συγγρού, μεταβλήθηκαν ριζικά οι συνθήκες κάτω από τις οποίες καλείται να λειτουργήσει και να εκπληρώσει το σκοπό του το κληροδοτήμα. Η έντονη αστικοποίηση των όμορων ενοτήτων μετέβαλαν τον χαρακτήρα της ευρύτερης

περιοχής, από αγροτική ενδοχώρα της Αθήνας, μετατράπηκε σε πόλη με πυκνό οικιστικό ιστό και ένταση λειτουργιών.

Ταυτόχρονα, η αποκλιμάκωση των γεωργικών δραστηριοτήτων στο εσωτερικό του Κτήματος και η φθορά του χρόνου, οδήγησαν στην αντίστοιχη απαξίωση των παλαιών εγκαταστάσεων (υποστατικά, κτηνοτροφικές μονάδες, συστήματα συλλογής νερού και άρδευσης, κλπ.) αλλά και στη σταδιακή εγκατάλειψη ορισμένων γεωργικών εκτάσεων. Αντίθετα, η φυσική βλάστηση του Κτήματος, παρά τις πιέσεις που δέχθηκε από πυρκαγιές, άστοχες αποψιλώσεις, διανοίξεις δρόμων και έλλειψη διαχείρισης, αναπτύχθηκε σημαντικά, δημιουργώντας ένα ενιαίο δασικό οικοσύστημα εξαιρετικής ομορφιάς, με συστάδες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (π.χ. δεινόδωδη πουρνάρια ύψους 30μ. και ηλικίας 150 ετών).

7.4.2.1. Αρμόδιος Φορέας Διαχείρισης - Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Το κτήμα Συγγρού κληροδοτήθηκε με την από 1921 διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού, συζύγου του Ανδρέα Συγγρού, στη “Βασιλική και Γεωργική Εταιρία”, η οποία μετονομάστηκε με το ν.δ. 572/1970 σε “Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών”, με τη ρητή επιθυμία της “να χρησιμεύει διαρκώς εις την μόρφωσιν καλών γεωργών και κηπουρών”.

Επίσης, με την υπ' αριθ. 103571/7467 Υ.Α. (ΥΠΕΧΩΔΕ) της 17/31.12.1991 (ΦΕΚ 968), με την οποία εγκρίθηκε το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Αμαρουσίου, ολόκληρο το κτήμα Συγγρού, τα 970 στρέμματα που έχουν εναπομείνει σήμερα από την αρχική έκταση του κληροδοτήματος, κηρύσσονται σαν τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ορίζεται η ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων του.

7.4.3. Υφιστάμενη κατάσταση

Δραστηριότητες: Στο Κτήμα Συγγρού λαμβάνουν χώρα διάφορες λειτουργίες με συγκεκριμένες χωρικές εκφράσεις. Μια από τις βασικές χρήσεις του κτήματος είναι η αναψυχή τόσο από τους περίοικους όσο και από φυσιολάτρες καθώς επίσης, η εκπαίδευση και η έρευνα η οποία διακρίνεται σε (courses.arch.ntua.gr/fsr/111987/11report.pdf):

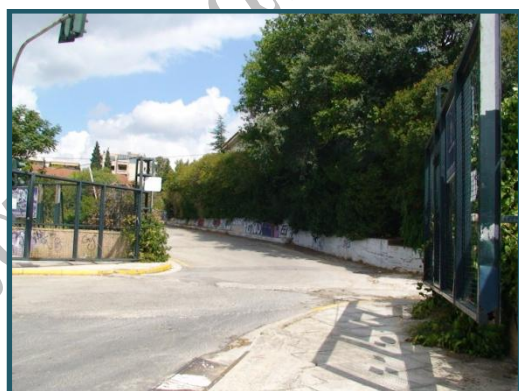
- Δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση που λαμβάνει χώρα στο σχολικό συγκρότημα των Αναβρύτων.

- **Γεωργική εκπαίδευση** που παρέχεται από το Ι.Γ.Ε. (σεμινάρια) και από άλλους φορείς (ΟΓΕΚΑ Δήμητρα). Η λειτουργία αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική, καθώς πέρα των άλλων καλύπτει τον ρόλο του κτήματος σύμφωνα με τους όρους του κληροδοτήματος.

- **Έρευνα** για τις αιτίες και τους τρόπους αντιμετώπισης της ερημοποίησης των εδαφών του ελλαδικού χώρου. Έχει αναληφθεί από την «Επιτροπή κατά της ερημοποίησης» η οποία τελεί υπό την αιγίδα του ΕΘΙΑΓΕ και στεγάζεται σε κτίριο, η χρήση του οποίου έχει παραχωρηθεί, έναντι αντιτίμου, για το σκοπό αυτό από το Ι.Γ.Ε.

- **Αγροτική παραγωγή.** Σχετίζεται άμεσα με τη γεωργική εκπαίδευση και έρευνα, αλλά και τις συνθήκες αναπαραγωγής φυτικού υλικού για τη διαχείριση των βλαστητικών διαπλάσεων στο σύνολο του κτήματος. Αναπτύσσεται σε έκταση συνολικού εμβαδού 200 στρεμμάτων περίπου, η οποία εντοπίζεται στο μεγαλύτερο τμήμα της στη νότια πλευρά του κτήματος και τελεί υπό τη διαχείριση των υπηρεσιών του Ι.Γ.Ε. Στη χρήση αυτή εντάσσεται και η λειτουργία ενός συγκροτήματος θερμοκηπίων ενώ μικρότερες εκτάσεις έχουν παραχωρηθεί και σε άλλους φορείς όπως «ΟΓΕΚΑ Δήμητρα».

Λειτουργία: Ο χώρος του Κτήματος Συγγρού είναι περιφραγμένος και τις βραδινές ώρες κλείνει και φυλάσσεται. Οι επιτρεπόμενες ώρες εισόδου στο Κτήμα Συγγρού είναι από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου καθόλη την διάρκεια του έτους. Διαθέτει μία κεντρική είσοδο (**Εικόνα 7.130**) και 5 δευτερεύουσες εισόδους (**Εικόνες 7.131 έως 7.134**).

Εικόνα 7.130. Κεντρική Είσοδος από την πλευρά της Α. Κηφισίας.
Πηγές: προσωπικό αρχείο

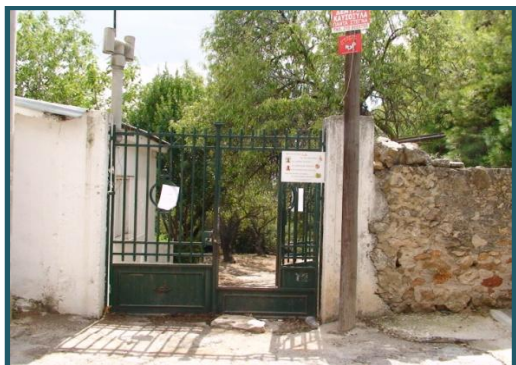

Εικόνα 7.131. Δευτερεύουσα είσοδος από την Α. Κηφισίας.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.132. Δευτερεύουσα είσοδος από την οδό Βορείου Ηπείρου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.133. Δευτερεύουσα είσοδος προς την οδό Άνδρου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.134. Δευτερεύουσα είσοδος προς την οδό Α. Συγγρού.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

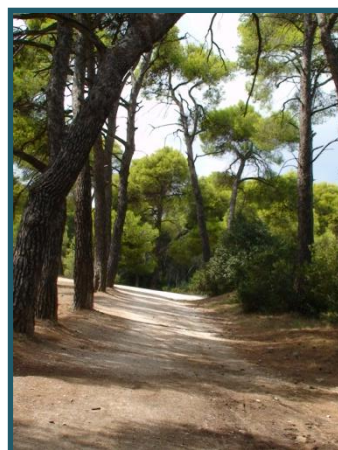
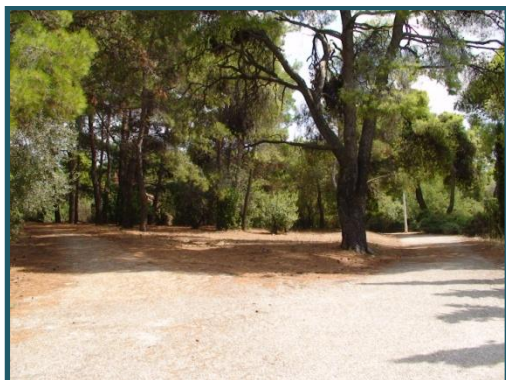
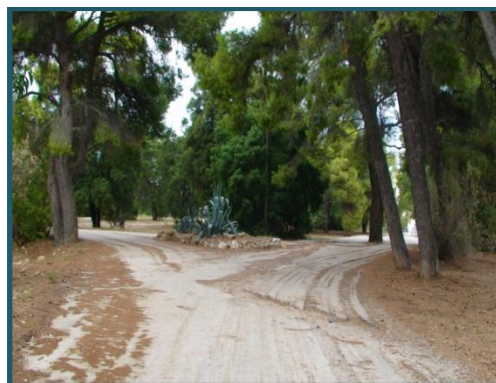
Το κτήμα διαθέτει εσωτερικά του περιφραγμένου χώρου εν συνεχεία της κεντρικής εισόδου ένα μεγάλο χώρο στάθμευσης 80 οχημάτων περίπου, με άμεση είσοδο και έξοδο στην Λ. Κηφισίας (**Εικόνα 7.135**).

Εικόνα 7.135. Χώρος στάθμευσης Κτήματος Συγγρού.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.4.3.1. Χώροι και διαδρομές εντός του Κτήματος Συγγρού

Στο κτήμα υπάρχουν ήπιες έως μέτριας κλίσεις διαδρομές οι οποίες ενώνουν όλους τους επιμέρους χώρους του και είναι κατάλληλες για περπάτημα, τρέξιμο και ποδηλασία (**Εικόνες 7.136 έως 7.143**).

Εικόνες 7.136. - 7.137. - 7.138. - 7.139. - 7.140. - 7.141. - 7.142. - 7.143. Διάδρομοι περιπάτου και υπαίθριοι χώροι στο Άλσος Βεΐκου.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.4.3.2. Στοιχεία Χλωρίδας

Το φυσικό περιβάλλον και οι βλαστητικές διαμορφώσεις στο Κτήμα Συγγρού συνίστανται στο δασικό τμήμα, στις αγροτικές εκτάσεις και στις επιμέρους καλλωπιστικές διαμορφώσεις. Ουσιαστικά, η εικόνα της φύτευσης στο Κτήμα Συγγρού χαρακτηρίζεται ως φυσική με πολύ μικρές τεχνητές παρεμβάσεις στον κείμενο χώρο των κτιρίων του Ι.Γ.Ε.

Το μεγαλύτερο τμήμα του Κτήματος Συγγρού έκτασης 700 στρεμμάτων καταλαμβάνει το δάσος *Χαλέπιου Πεύκης*. Εντός του κτήματος απαντώνται επίσης, και άλλα χαρακτηριστικά είδη της ελληνικής χλωρίδας από τα οποία μερικά καταγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 7-9. Τα κυριότερα είδη βλάστησης στο χώρο του Κτήματος Συγγρού.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Υψηλή βλάστηση	Λατινική Ονομασία
Αμυγδαλιά	<i>Amygdalus communis, Prunus amygdalus</i>
Βελανιδιά	<i>Quercus sp.</i>
Ελιά	<i>Olea europaea</i>
Ευκάλυπτος	<i>Eucalyptus globulus</i>
Ιτιά	<i>Salix alba</i>
Ιτιά κλαίουσα	<i>Salix x sepulcaris "Chrysocoma"</i>
Κέδρος	<i>Cedrus sp.</i>
Κερκίδα	<i>Cercis siliquastrum</i>
Κουμαριά	<i>Arbutus unedo</i>
Κυπαρίσσι	<i>Cupressus sempervirens</i>
Κουπρεσοκύπαρις - λεύλαντι	<i>Cupressocyparis leylandii</i>
Λεύκη	<i>Populus alba</i>
Μελία	<i>Melia azedarach</i>
Μουριά	<i>Morus sp.</i>
Πεύκη χαλέπιος	<i>Pinus halepensis</i>
Πλατάνι	<i>Platanus orientalis</i>
Ροβίνια	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Συκιά	<i>Ficus carica</i>
Φιστικιά	<i>Pistacia vera</i>
Φοίνικας	<i>Phoenix canariensis</i>
Μεσαία- χαμηλή βλάστηση	Λατινική Ονομασία
Αγριοσπαραγγιά	<i>Asparagus verticulatus</i>
Ανεμώνη	<i>Anemone sp.</i>
Βερόνικα	<i>Veronica kellereri</i>
Βιβούρνο	<i>Viburnum tinus</i>
Ευώνυμο	<i>Euonymus europaeus</i>
Θρούμπι ή Τραγορίγανη	<i>Satureia Montana</i>
Θυμάρι	<i>Thymus glabrescens</i>
Καλαμιά	<i>Arundo donax</i>
Κισσός	<i>Hedera helix</i>

Κυδωνίαστρο	<i>Cotoneaster sp.</i>
Κυκλάμινο	<i>Cyclamen graecum</i>
Λαντάνα	<i>Lantana camara</i>
Μαργαρίτα	<i>Argyranthemum frutescens</i>
Παπαρούνα	<i>Papaver Rhoeas</i>
Πικροδάφνη	<i>Nerium oleander</i>
Πιττόσπορο	<i>Pittosporum tobira</i>
Πουρνάρι	<i>Quercus coccifera</i>
Σχίνος	<i>Pistacia lentiscus</i>
Χαμομήλι	<i>Chamomilla sp.</i>

Το δάσος έχει υποστεί σημαντικές ζημιές από πυρκαγιές, εκ των οποίων η πιο σημαντική (1981) κατέστρεψε περί τα 410 στρέμματα δασικής έκτασης. Από αυτά, 280 στρ. ήταν δάσος *Χαλέπιας Πεύκης* ηλικίας μεγαλύτερης των 30 ετών. Παρά τις αναδάσώσεις που ακολούθησαν η εικόνα του δάσους δεν έχει ακόμη αποκατασταθεί. Ο μη εμπλουτισμός της έκτασης με πλατύφυλλα είδη οδηγεί στην οικολογική και αισθητική αποδυνάμωση του συνόλου, ενώ δεν ενισχύει την φυσική άμυνα σε ενδεχόμενες πυρκαγιές. Ταυτόχρονα, η έλλειψη συστηματικής διαχείρισης της όλης έκτασης αλλά και άστοχες ενέργειες που έχουν λάβει χώρα κατά το παρελθόν, οδηγούν σε φαινόμενα υποβάθμισης του χώρου.

Οι αγροτικές καλλιέργειες έκτασης 200 στρεμμάτων (*Εικόνες 7.144 - 7.145*) παρουσιάζουν σημάδια έντονης υποβάθμισης ενώ, οι κηποτεχνικές διαμορφώσεις που υφίστανται κατά το παρελθόν έχουν σχεδόν στο σύνολό τους καταστραφεί.

*Εικόνα 7.144. - 7.145. Καλλιέργειες με αμυγδαλιές και φιστικιές .
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

7.4.3.3. Περιγραφή Υπαίθριου εξοπλισμού

Ο υπαίθριος εξοπλισμός εντός του Κτήματος Συγγρού περιλαμβάνει: κάδους απορριμμάτων μεταλλικούς και πλαστικούς (*Εικόνες 7.146 - 7.147*), παγκάκια

κλασσικού τύπου από ξύλο και μέταλλο αλλά και από ξύλο με μπετόν (*Εικόνες 7.148 - 7.149*), βρύσες, θέσεις ποδηλάτων (*Εικόνα 7.150*) και εξοπλισμό πυρόσβεσης (*Εικόνες 7.151 - 7.152*).

*Εικόνα 7.146. - 7.147. Πλαστικός και μεταλλικός κάδος απορριμμάτων.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

*Εικόνες 7.148. - 7.149. Παγκάκια εντός του κτήματος.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

*Εικόνες 7.150. Θέσεις ποδηλάτων.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

Εικόνες 7.151. - 7.152. Πυρόσβεστικοί κρουνοί εντός του κτήματος.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Οι διάδρομοι διακίνησης αποτελούνται από ασφαλτο και από χώμα ενώ στις κτιριακές εγκαταστάσεις υπάρχουν επιφάνειες στρωμένες με σχιστόπλακες και κυβόλιθους (**Εικόνες 7.153 έως 7.156**).

Εικόνες 7.153. - 7.154. Διάδρομοι διακίνησης από ασφαλτο και χώμα.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνες 7.155. - 7.156. Πλακόστρωση διαδρόμων με σχιστόπλακες και με κυβόλιθους στους κείμενους χώρους των κτιρίων.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Γενικά, η φυσική κατάσταση του υπαίθριου εξοπλισμού παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα, φέρει σημάδια φθοράς από το χρόνο και απαιτεί συντήρηση, αντικατάσταση και προσθήκη νέων για την βελτίωσή του. Οι δομικές κατασκευές και οι πλακοστρώσεις στους διαδρόμους διακίνησης φέρουν σημάδια εγκατάλειψης και μη σωστής συντήρησης.

Υπάρχει παντελής έλλειψη σε φωτιστικά, σε τουαλέτες, σε πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών με αποτέλεσμα να είναι δύσκολος ο περίπατος σε τόσο μεγάλη έκταση. Σε σημεία όπου υπάρχει η ανάγκη σκίασης δεν υπάρχουν κιόσκια ή πέργκολες. Παράλληλα, ο αριθμός των κάδων απορριμμάτων, των παγκακιών και των βρυσών με πόσιμο νερό είναι ελάχιστος σε σχέση με την ολική έκταση του κτήματος και περιορίζονται στους χώρους που περικλείουν τα κτίρια.

7.4.3.4. Κτιριακές εγκαταστάσεις Κτήματος Συγγρού

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα κτήρια που ανήγειρε ο Συγγρός μέσα στις εκτάσεις του κτήματος, από τα οποία, τα περισσότερα αναγνωρίζονται ως έργα του Γερμανού αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσίλλερ, σημαντικού εκπροσώπου του Αθηναϊκού Νεοκλασικισμού.

Εικόνα 7.157. Η έπαυλη του Α. Συγγρού.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Η Έπαυλη του Ανδρέα Συγγρού: Κτίστηκε τα έτη 1872-1873, βασιζόμενο στην μελέτη του Γερμανού αρχιτέκτονα Έρνεστ Τσίλλερ (**Εικόνα 7.157**).

Κτίριο επιβλητικό με «φρουριακή» μορφή, λόγω της παρουσίας των πολεμίστρων και των πυργίσκων στην στέψη του κτηρίου γνωστό ως «Πύργος». Τα στοιχεία αυτά αντιπροσώπευαν το ρεύμα του εκλεκτικισμού της εποχής εκείνης και αποτελούσαν χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής των επαύλεων σε αρκετές κατοικίες της Κηφισιάς. Έξω ακριβώς από τη κύρια είσοδο της έπαυλης, δεσπόζει ο ανδριάντας του Ανδρέα Συγγρού (**Εικόνα 7.158**).

Εικόνα 7.158. Ο ανδριάντας του Ανδρέα Συγγρού.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Ανδρέα: Δυτικά του Πύργου, ανεγέρθηκε το παρεκκλήσιο του κτήματος, αφιερωμένο στον προστάτη Άγιο του Συγγρού, Απόστολο Ανδρέα (**Εικόνες 7.159 - 7.160**). Πρόκειται για ένα μικρό μονόχωρο εκκλησάκι, το οποίο είναι ένα από τα σπάνια δείγματα νεογοτθικής αρχιτεκτονικής στον ελλαδικό χώρο. Ειδικότερα η χαρακτηριστική οξυκόρυφη κεραμοσκεπή, οι κεραίες στις γωνίες, το καμπαναριό, τα οξυκόρυφα παράθυρα με τα πολύχρωμα τζάμια, τα ξύλινα στασίδια και το τέμπλο, είναι όλα σχεδιασμένα με βάση την γοτθική αρχιτεκτονική.

Εικόνα 7.159. - 7.160. Ο Ιερός Ναός του Αγ. Ανδρέα πριν (αριστερά) και μετά την ολοκλήρωση της αναπαλαιώσης (δεξιά).

Πηγή: www.dasosygrou.gr, προσωπικό αρχείο

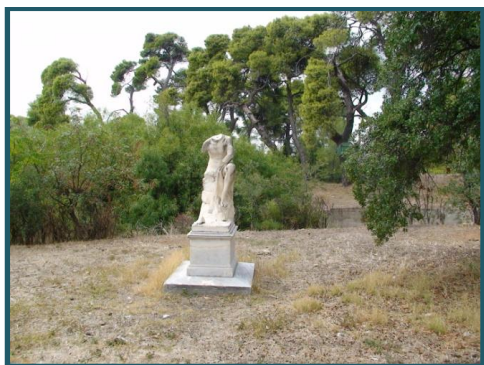
Τον Πύργο και τον Άγιο Ανδρέα περιέβαλαν κήποι, από τους οποίους σήμερα έχει απομείνει μία ξερή τεχνητή λίμνη (**Εικόνες 7.161 - 7.162 - 7.163**) και το ακρωτηριασμένο άγαλμα του Πάρη, έργο του γλύπτη Γεωργίου Μπονάνου (**Εικόνα 7.164**).

Εικόνα 7.161. - 7.162. - 7.163. Το τεχνητό κανάλι έξω από την έπαυλη του Α. Συγγρού.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.164. Το άγαλμα του Πάρη, έργο του γλύπτη Γεωργίου Μπονάνου.

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Το Βουστάσιο και τα παλαιά υποστατικά του κτήματος: Τα υποστατικά της οικογένειας Συγγρού βρίσκονταν στο βορειοδυτικό τμήμα του Κτήματος και περιελάμβαναν το βουστάσιο, το οποίο ανακαινίσθηκε στην δεκαετία του '80 και έγινε αίθουσα εκδηλώσεων και το χοιροστάσιο, κτίσμα αναλόγου ύφους, το οποίο κατεδαφίστηκε όταν έγινε διαπλάτυνση της Λ. Κηφισίας.

Στη φωτογραφία, η οποία χρονολογείται το 1952, φαίνεται το βουστάσιο κοντά στη σημερινή κεντρική είσοδο (**Εικόνα 7.165**), με τη γυμνή λιθοδομή και τους καλοπελεκημένους γωνιόλιθους που χρονολογείται τα τέλη του 19ου αιώνα και διασώζεται σε καλή κατάσταση, με την αυλή του (σήμερα ο χώρος αυτός είναι χώρος στάθμευσης) και στο βάθος το χοιροστάσιο, στο ίδιο αρχιτεκτονικό ύφος με το βουστάσιο όπου σήμερα διέρχεται η Λ. Κηφισίας.

Το «βουστάσιο» χρησιμοποιείται σήμερα ως χώρος γεωργικής εκπαίδευσης (**Εικόνες 7.166 - 7.167**) και κάποια από τα υποστατικά του κτήματος στεγάζουν διοικητικές υπηρεσίες του Ι.Γ.Ε. και δραστηριότητες γεωργικής εκπαίδευσης (**Εικόνες 7.168 - 7.169**).

Εικόνα 7.165. Το βουστάσιο το 1952.

Πηγή: Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.166. - 7.167. Το βουστάσιο σήμερα.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.168. Είσοδος στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Ι.Γ.Ε.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 7.169. Κτίριο του Ι.Γ.Ε.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Επίσης, ενδιαφέρον παρουσιάζουν κάποιες μικρότερες υποδομές του Κτήματος, όπως το υπόγειο κελάρι (**Εικόνα 7.170**) πίσω από τα γραφεία του Ι.Γ.Ε. σήμερα και η μεγάλη σταυροειδής δεξαμενή στα νότια.

Εικόνα 7.170. Το υπόγειο κελάρι σήμερα.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

*Εικόνα 7.171. - 7.172. - 7.173. - 7.174. Εσωτερικός κήπος των κτιρίων όπου στεγάζονται οι διοικητικές υπηρεσίες του Ι.Γ.Ε.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

Τα κτίρια της Σχολής Αναβρύτων: Στο βόρειο τμήμα του αγροκτήματος ιδρύθηκε και λειτούργησε, επίσης, βάσει του Ν.1596/1950, το "Εθνικόν Εκπαιδευτήριον Αναβρύτων", που ακολούθησε το παράδειγμα των σχολείων "Schule Schloss Salem" της Γερμανίας και "Gordonstoun" της Σκωτίας, τα οποία είχε ιδρύσει ο παιδαγωγός Κουρτ Χαν. Περιελάμβανε τρεις τάξεις της στοιχειώδους εκπαίδευσης (Δημοτικό σχολείο) και όλες τις τάξεις του Γυμνασίου, απόφοιτος του οποίου ήταν και ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος.

Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, το Εκπαιδευτήριο υπήχθη στο "Βασιλικόν" (κατόπιν "Εθνικόν") Ίδρυμα "Ο Βασιλεύς Παύλος". Μετά την μεταπολίτευση, το Εκπαιδευτήριο μετετράπη σε "Πρότυπο" ("Πρότυπη Σχολή Αναβρύτων"), ισότιμο με τα αντίστοιχα δημόσια πρότυπα σχολεία, περιοριζόμενο μόνο στις έξι τάξεις της Μέσης Εκπαίδευσης. Από το 1977 λειτούργησε εκεί το πρώτο μικτό κλασικό λύκειο, από την επιτυχημένη λειτουργία του οποίου αποφασίστηκε αρμοδίως, στη συνέχεια, η κατάργηση των αμιγών γυμνασίων και λυκείων, καθώς και οργανικά ανεξάρτητο επαγγελματικό λύκειο.

Η Σχολή είχε τόσον εξωτερικούς, όσο και "εσωτερικούς" μαθητές, οι οποίοι διέμεναν σε οικοτροφείο, στεγαζόμενο σε ιδιαίτερα κτίρια. Από το 1982 και μετά η επιλογή των μαθητών γίνεται με κλήρωση.

Σήμερα μετά από επισκευές και μετατροπές, βρίσκονται σε καλή κατάσταση και λειτουργούν ως δημόσιο γυμνάσιο, λύκειο και ΤΕΕ, το μεγαλύτερο μέρος των κτιρίων της σχολής Αναβρύτων (*Εικόνες 7.175 - 7.176 - 7.177*).

*Εικόνα 7.175. Άποψη του Γυμνασίου Αναβρύτων σήμερα.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

*Εικόνα 7.176. Άποψη του Λυκείου Αναβρύτων σήμερα.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

*Εικόνα 7.177. Άποψη του ΤΕΕ Αναβρύτων σήμερα.
Πηγή: προσωπικό αρχείο*

Το Θέατρο Αναβρύτων: Στο βόρειο τμήμα του αγροκτήματος κοντά στα κτίρια της σχολής Αναβρύτων βρίσκεται το υπαίθριο Θέατρο Αναβρύτων, στο οποίο πραγματοποιούνται διάφορες πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις (*Εικόνες 7.178 - 7.179*).

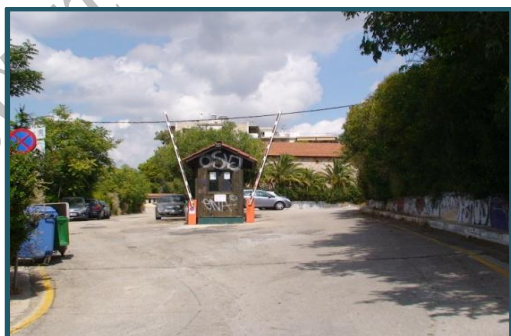
Εικόνα 7.178. - 7.179. Θέατρο των Αναβρύτων.
Πηγή: www.pbase.com/apmaria/siggroupark

7.4.3.5. Καθαρότητα του χώρου Κτήματος Συγγρού

Η καθαρότητα του Κτήματος Συγγρού είναι ικανοποιητική κυρίως στους χώρους που περικλείουν τις κτιριακές εγκαταστάσεις. Στον υπόλοιπο χώρο του κτήματος όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν ελάχιστοι κάδοι απορριμμάτων, ενώ δεν γίνεται τακτική αποκομιδή αυτών. Επίσης, μέσα στο χώρο του δάσους υπάρχουν σημεία εναπόθεσης μπαζών.

7.4.3.6. Φύλαξη του Κτήματος Συγγρού

Υπάρχει φύλαξη καθόλη την διάρκεια της ημέρας εντός του Πάρκου Φλοίσβου και τις βραδινές ώρες ο χώρος κλείνει και φυλάσσεται για να αποφευχθούν τυχόν βανδαλισμοί. Παρόλα αυτά υπάρχει φύλακας μόνο στην μια από τις 6 επίσημες εισόδους του Κτήματος (**Εικόνες 7.180 - 7.181**). Δεν παρατηρήθηκαν περιπολίες μέσα στο κτήμα, με στόχο τη μείωση του κινδύνου βανδαλισμών, παράνομης εισόδου αυτοκινήτων ή μηχανών και τον έγκαιρο εντοπισμό εστιών φωτιάς. Επιπλέον, δεν παρατηρήθηκε ότι οι φύλακες φέρουν διακριτή στολή με αποτέλεσμα να μην γίνεται άμεση αντιληπτή η παρουσία τους από τους επισκέπτες.

Εικόνες 7.180. - 7.181. Φυλάκια εισόδων.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.4.3.7. Προσβάσεις Κτήματος Συγγρού.

Το Κτήμα Συγγρού επί της Λεωφόρου Κηφισίας αποτελεί ένα κομβικό σημείο, καθότι σε μικρή απόσταση υπάρχουν αρκετές κεντρικές αρτηρίες, καθώς και πολλά σημεία στάσης μέσων μαζικής μεταφοράς. Αυτό καθιστά εύκολη την προσβασιμότητα του ακόμα και από απομακρυσμένες περιοχές.

Η πρόσβαση στο Κτήμα Συγγρού γίνεται κυρίως μέσω της Λ. Κηφισίας. Οι επισκέπτες μπορούν να φτάσουν στο Κτήμα Συγγρού μέσω των αστικών λεωφορείων (550, Α7, Β7, Ε7, κτλ.) και δημοτικών λεωφορείων (Δημοτικό λεωφορείο Δήμου Αμαρουσίου). Οι

Εικόνα 7.182. Στάση λεωφορείων «ΚΑΤ», στην κεντρική είσοδο επί της Λ. Κηφισίας.
Πηγή: προσωπικό αρχείο

στάσεις βρίσκονται πλησίον των εισόδων του κτήματος, επί της Λ. Κηφισίας (**Εικόνα 7.182**).

Οι πλησιέστεροι σταθμοί του ΗΣΑΠ είναι οι στάσεις του ΚΑΤ και του Αμαρουσίου από όπου οι επισκέπτες μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιήσουν το δημοτικό λεωφορείο προκειμένου να επισκεφτούν το χώρο. Ο πλησιέστερος σταθμός του ΜΕΤΡΟ είναι της Δουκίσσης Πλακεντίας ενώ ο πλησιέστερος σταθμός του προαστιακού είναι ο σταθμός Κηφισίας. Από το σταθμό μετρό της Δουκίσσης Πλακεντίας οι επισκέπτες μπορούν να μεταβούν στον Προαστιακό ως το σταθμό Κηφισίας του προαστιακού και εν συνεχεία μπορούν να μεταβούν στα αστικά λεωφορεία προκειμένου να φτάσουν στο Κτήμα Συγγρού (**Εικόνα 7.183**).

Εντός του Κτήματος Συγγρού πλησίον της κεντρικής εισόδου υπάρχει χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων (80 περίπου θέσεων) ωστόσο η χρήση του είναι ελεγχόμενη και επιτρέπεται για το προσωπικό ή τους μαθητές του Ι.Γ.Ε. καθώς επίσης στους επισκέπτες που συμμετέχουν σε επιμορφωτικές διαλέξεις, ημερίδες, συνέδρια κ.ά. του Ι.Γ.Ε.

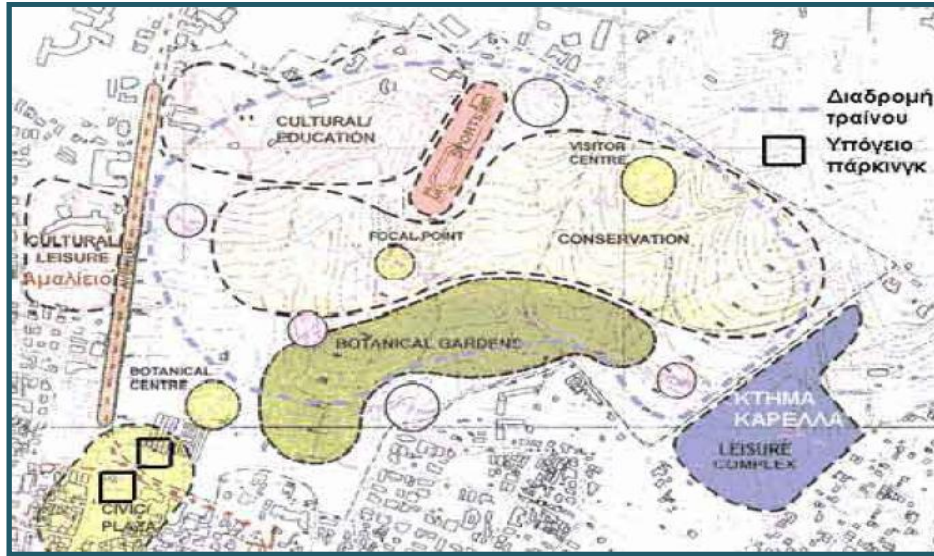
Εικόνα 7.183. Χάρτης μέσω σταθερής τροχιάς προς Κτήμα Συγγρού.
 Πηγή: www.oasa.gr

7.4.4. Παρελθούσες προτάσεις ανάπλασης για το Κτήμα Συγγρού

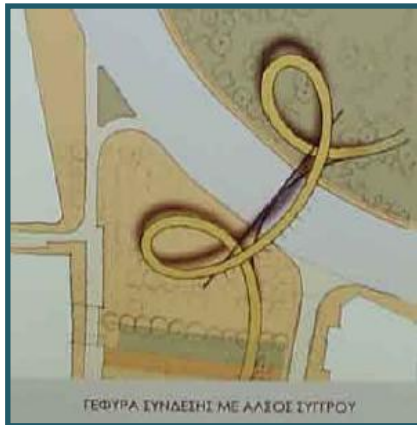
Το "μάστερ πλαν" για το Κτήμα Συγγρού (Εικόνα 4.72) παρουσιάστηκε τον Οκτώβριο 2000, εκπονήθηκε από την εταιρεία *Derek Lovejoy Partnership* από τον Δήμο Αμαρουσίου και προέβλεπε υπόγειο παρκινγκ και κλειστό Βοτανικό Κέντρο ύψους 17μ. (κίτρινος κύκλος κάτω αριστερά) κοντά στον χώρο του κατεδαφισθέντος θερμοκηπίου, βοτανικούς κήπους σε μεγάλο μέρος της δασικής περιοχής (πράσινη ζώνη), καφενεία, βράδυνα εστιατόρια και καφέ για νυχτερινές επιδείξεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις, περιμετρικό τραίνο (μωβ διακεκομμένη γραμμή στο σχέδιο), τεχνητό καταφύγιο πουλιών ενδεχομένως και ζωολογικό κήπο, φωτισμένες λίμνες, χώρους καθιστικών και παιχνιδιού καλυμμένους με πάνινες σκεπές, πύργους

με φώτα λέιζερ για την νύχτα, κέντρο - κτίριο επισκεπτών (κίτρινος κύκλος στο βόρειο τμήμα), κλπ (Δεμένεγα, 2006).

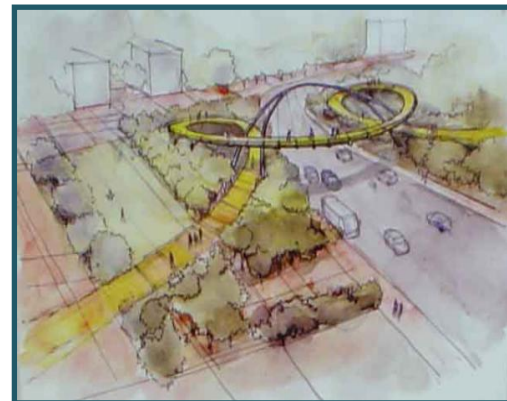
Προέβλεπε επίσης ενοποίηση με το Κτήμα Καρέλλα που απαλλοτριώθηκε προσφάτως (σκούρο μωβ δεξιά), το Αμαλείο αριστερά της Κηφισίας και το κέντρο της πόλεως (κάτω αριστερά), εκεί όπου σήμερα προτείνεται πύλη.

Εικόνα 7.184. "Μάστερ πλαν" του Δήμου Αμαρουσίου για το Κτήμα Συγγρού.
Πηγή: Δεμένεγα, 2006.

Εικόνα 7.185. Κάτοψη Υπέργειας γέφυρας σύνδεσης Κτήματος Συγγρού και Δήμου Αμαρουσίου.
Πηγή: Δεμένεγα, 2006.

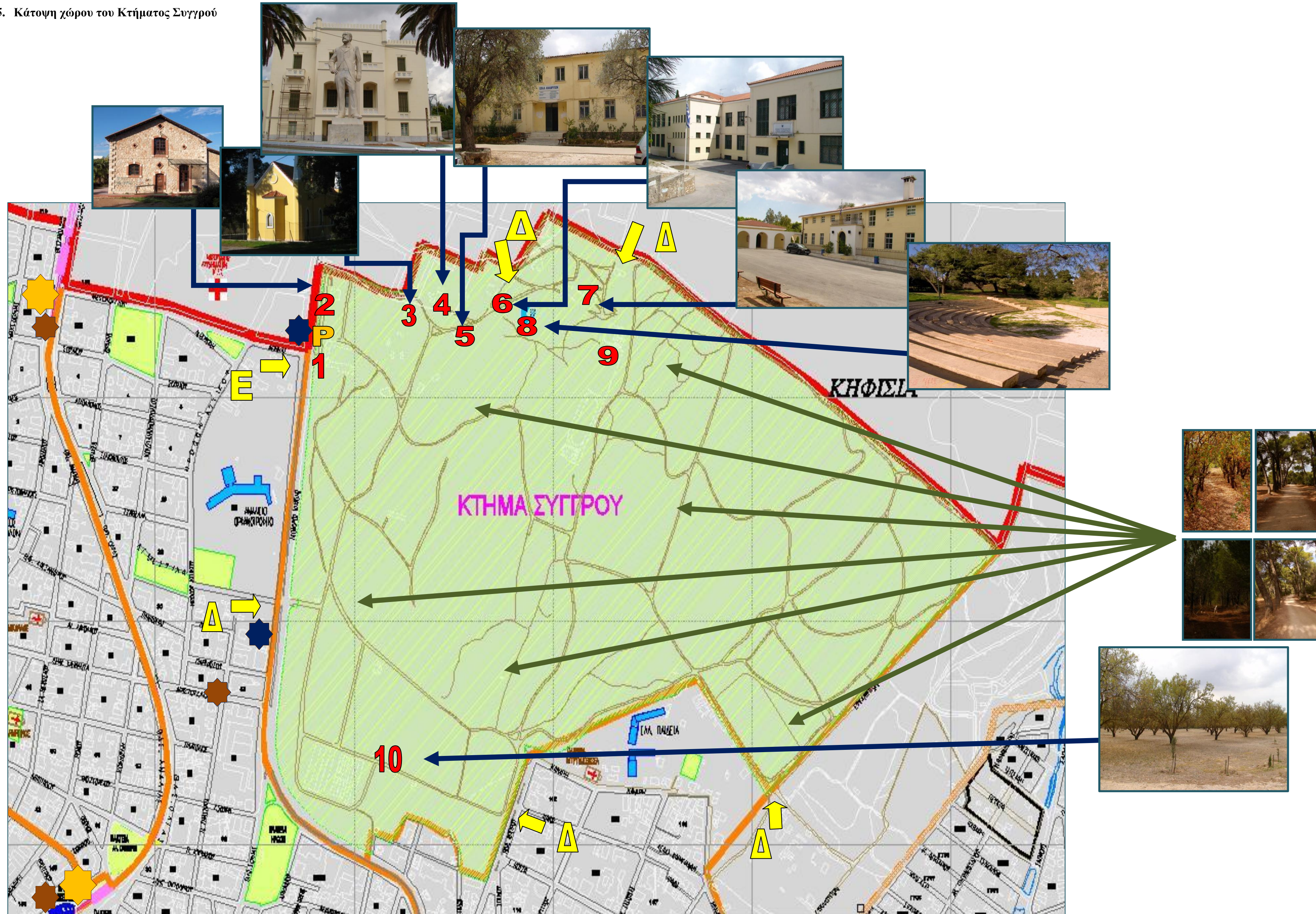
Εικόνα 7.186. Υπέργεια γέφυρα σύνδεσης Κτήματος Συγγρού και Δ. Αμαρουσίου.
Πηγή: Δεμένεγα, 2006

Η κάτοψη της υπέργειας γέφυρας σύνδεσης Κτήματος Συγγρού και Δήμου Αμαρουσίου, στο σχέδιο (*Εικόνα 4.73*) παρουσιάστηκε σε έκθεση στο Δημαρχείο. Και τα δύο μέρη της γέφυρας κείνται επί περιουσίας του Κληροδοτήματος Συγγρού. Με πλάτος 3 μέτρων και δύο κυκλικές διαδρομές εκατέρωθεν της Κηφισίας, βορειοανατολικά πάνω από το Κτήμα Συγγρού και νοτιοδυτικά πάνω από έκταση βορείως της Πλατείας Ηρώων. Κάτω και από τις δύο διαδρομές στο "μάστερ πλαν" είχαν προταθεί υπόγεια παρκινγκ. Το 2002 προκηρύχθηκε από τον Δήμο Αμαρουσίου διαγωνισμός για το ένα εκ των δύο (Δεμένεγα, 2006).

Οι πληροφορίες όλων των παραπάνω κειμένων προέρχονται από ηλεκτρονικές πηγές οι οποίες αναφέρονται στο κεφάλαιο της Βιβλιογραφίας από Δ35 έως Δ44.

7.4.5. Κάτοψη χώρου του Κτήματος Συγγρού

Υπόμνημα					
1	Κτίρια Ι.Γ.Ε	8	Υπαίθριο Θεατράκι	E	Κύρια Είσοδος
2	Κτίρια Ι.Γ.Ε (παλιό βουστάσιο)	9	Αθλητικές εγκαταστάσεις Σχολής Αναβρύτων	Δ	Δευτερεύουσα Είσοδος
3	Ο Ιερός Ναός του Αγ. Ανδρέα	10	Καλλιέργειες		
4	Η έπαυλη του Α. Συγγρού	P	Χώρος στάθμευσης		
5	ΤΕΕ Αναβρύτων	★	Στάση ΗΣΑΠ		
6	Λύκειο Αναβρύτων	★	Στάση λεωφορείου		
7	Γυμνάσιο Αναβρύτων	★	Στάση δημοτικού λεωφορείου		

Ειδικό Μέρος

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 8ο

8. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Βασικός σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση του χαρακτήρα των χρήσεων και της κάλυψης των αναγκών των επισκεπτών των χώρων πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού. Διερευνώνται δηλαδή, οι απόψεις των επισκεπτών, σε ότι αφορά τη δυνατότητα χρήσης των παραπάνω χώρων πρασίνου ως προς όφελος των σωματικών, ψυχικών και κοινωνικών αναγκών τους.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της έρευνας διερευνάται για κάθε πάρκο χωριστά:

- ⇒ Η ταυτότητα των επισκεπτών
- ⇒ Το μέσο πρόσβασης και η ευκολία ή η δυσκολία πρόσβασης των επισκεπτών
- ⇒ Ο χρόνος, η συχνότητα και η διάρκεια επίσκεψης των επισκεπτών
- ⇒ Το είδος των δραστηριοτήτων των επισκεπτών και οι δημοφιλέστεροι επισκεπτόμενοι επιμέρους χώροι εντός του πάρκου όπου λαμβάνουν χώρα οι δραστηριότητές αυτές.
- ⇒ Η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης.
- ⇒ Η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα των υπαρχουσών υποδομών.
- ⇒ Η ορθή ενημέρωση των επισκεπτών για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης των χώρων πρασίνου και τον τόπο στέγασης αυτού.
- ⇒ Η άποψη των επισκεπτών για την παροχή ασφάλειας και την φύλαξη του πάρκου.
- ⇒ Ο βαθμός ικανοποίησης των επισκεπτών για την συνολική εικόνα και τις παροχές του πάρκου.
- ⇒ Η άποψη των επισκεπτών για τα περισσότερο και λιγότερο θεμιτά χαρακτηριστικά του πάρκου και οι προτάσεις τους για την βελτίωσή τους.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 9ο

9. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται η πορεία, οι αρχές και οι ερευνητικές διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν και μέσω των οποίων αναζητήθηκαν απαντήσεις στα ερωτήματα της συγκεκριμένης έρευνας.

9.1. Μέσα και διαδικασία συλλογής δεδομένων

Για τη διαδικασία συλλογής των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω μέθοδοι και υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα στάδια εργασίας:

Συγκέντρωση υλικού από:

- ✓ Βιβλιοθήκες (ανασκόπηση σχετικής Βιβλιογραφίας).
- ✓ Αρχεία (Περιοδικών, Εφημερίδων, Καταλόγων, κ.λ.π).
- ✓ Διαδίκτυο.

✓ Επισκέψεις στους Δήμους Γαλασίου, Π. Φαλήρου και Αμαρουσίου, όπου ανήκουν, το Άλσος Βεΐκου, το Πάρκο Φλοίσβου και το Κτήμα Συγγρού, αντίστοιχα. με σκοπό την αναζήτηση των διαχειριστικών αρχών των συγκεκριμένων χώρων και την προσωπική επικοινωνία με τους υπευθύνους.

✓ Επισκέψεις στους συγκεκριμένους χώρους πρασίνου για την αποτύπωση τους και την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης τους.

9.2. Διερεύνηση του χαρακτήρα των χώρων πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού

Πριν από την έναρξη της σύνταξης των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκαν επί τόπου επισκέψεις και στους τρεις υπό μελέτη χώρους πρασίνου προκειμένου να διερευνηθεί ο χαρακτήρας τους. Τα αποτελέσματα της διερεύνησης για κάθε χώρο πρασίνου ξεχωριστά έχουν ήδη περιγραφεί στο θεωρητικό μέρος της μελέτης.

Η διερεύνηση του χαρακτήρα των χώρων πρασίνου περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- Ορισμός των θέσεων τους στο λεκανοπέδιο της Αττικής και περιγραφή των ευρύτερων περιβαλλόντων χώρων στους οποίους ανήκουν δηλ. των αντίστοιχων Δήμων.
- Ιστορική ανασκόπηση των χώρων και των δήμων όπου ανήκουν.
- Καταγραφή του ωραρίου λειτουργίας τους.
- Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης η οποία αναλυτικότερα

περιλαμβάνει την καταγραφή και περιγραφή της κατάστασης των διαφόρων δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων που φιλοξενούν οι χώροι, των κτηρίων και των υποδομών (δικτύου δρόμων και μονοπατιών, χώρων στάθμευσης, φωτισμού, υπαίθριου εξοπλισμού, κ.ά.) και των φυτεύσεων.

→ Διερεύνηση της υπάρχουσας φύλαξης των χώρων.

→ Διερεύνηση όλων των μέσων πρόσβασης στους χώρους πρασίνου που χρησιμοποιούνται από τους επισκέπτες (πεζός, ποδήλατο, ιδιωτικό αυτοκίνητο, μέσα μαζικής μεταφοράς, κ.ά.).

9.3. Διερεύνηση των χρήσεων και της κάλυψης των αναγκών των επισκεπτών των χώρων πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού.

Για να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος σκοπός διενεργήθηκαν δύο ερωτηματολόγια τα οποία συντάξε η επιβλέπουσα της πτυχιακής μελέτης με σκοπό να μελετηθούν και άλλοι χώροι πρασίνου.

Το πρώτο ερωτηματολόγιο (ερωτηματολόγιο επισκεπτών) που παρατείνεται ως Παράρτημα Α΄, Ερωτηματολόγιο Α΄ της Διατριβής, απευθύνθηκε στους επισκέπτες των συγκεκριμένων χώρων πρασίνου που βρίσκονταν εντός αυτών και συμπληρώθηκε κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο (ερωτηματολόγιο ενδεχόμενων επισκεπτών) που παρατείνεται ως Παράρτημα Α΄, Ερωτηματολόγιο Β΄ της Διατριβής, απευθύνθηκε και συμπληρώθηκε από τυχαίους διερχόμενους ενδεχόμενους επισκέπτες των συγκεκριμένων χώρων πρασίνου, σε κεντρικά σημεία των αντίστοιχων δήμων στους οποίους ανήκουν οι συγκεκριμένοι χώροι πρασίνου και σε γειτονικούς δήμους (Γαλάτσι, Φιλοθέη, Π. Φάληρο, Μαρούσι), στο κέντρο της Αθήνας (πλατεία Συντάγματος, Ομονοίας και Μοναστηρακίου) και στον κεντρικό σταθμό του ηλεκτρικού στον Πειραιά.

9.4. Σύνταξη - Συμπλήρωση ερωτηματολογίων

9.4.1. Σύνταξη ερωτηματολογίου επισκεπτών

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις κλειστού τύπου²², ανοικτού τύπου²³ και ημι-ανοικτού ή ημι-κλειστού²⁴ τύπου, εξυπηρετώντας τις ανάγκες διεκπεραίωσης της έρευνας άλλα παράλληλα και τους ίδιους τους συνεντευξιαζόμενους. Ειδικότερα έγινε χρήση ερωτήσεων τύπου δυαδικής επιλογής (*ΝΑΙ-ΟΧΙ*, κ.α.), πολλαπλής επιλογής, ονομαστικής κλίμακας (π.χ. εθνικότητα), τακτικής κλίμακας (π.χ. πολύ καλή - καλή - μέτρια - κακή - πολύ κακή), κλίμακας σπουδαιότητας, κλίμακας βαθμολόγησης και ελεύθερης ανάπτυξης. Στο εξώφυλλο των ερωτηματολογίων δίνονταν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα, τους σκοπούς πραγμάτωσής της αλλά και, τη διασαφήνιση ορισμένων χρησιμοποιούντων όρων για την σωστή ενημέρωση και διευκόλυνση των ερωτηθέντων με τις απαντήσεις τους.

Κρίθηκε απαραίτητο η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων να γίνει με τη μορφή μικρού «τύπου συνέντευξης» για κάθε επισκέπτη χωριστά εντός του πάρκου, ώστε να βεβαιωθεί ότι οι ερωτηθέντες έχουν επισκεφτεί το εν λόγω πάρκο και οι απόψεις τους για αυτό είναι πρόσφατες. Η κατ' ιδίαν συνέντευξη των επισκεπτών από την συγγραφέα επέτρεπε επιπλέον την ορθότερη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων παρέχοντας τυχόν επεξηγήσεις στους ερωτηθέντες. Η μέθοδος αυτή εξασφάλιζε επίσης, τον μεγάλο αριθμό των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων και κατά συνέπεια του δείγματος. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε, οι ερωτηθέντες να μην καθοδηγηθούν ή χειραγωγηθούν προς συγκεκριμένες απαντήσεις.

Το ερωτηματολόγιο που διενεργήθηκε για κάθε χώρο πρασίνου ξεχωριστά περιλαμβάνει συνολικά 39 ερωτήματα που επιμερίζονται στις ακόλουθες οκτώ ενότητες:

ix. **Προσωπικά στοιχεία επισκεπτών**: Περιλαμβάνει δέκα ερωτήματα με σκοπό την διερεύνησης της ταυτότητας των επισκεπτών. Συγκεκριμένα διερευνήθηκε το φύλο,

²² Κλειστές ερωτήσεις: Οι απαντήσεις καθορίζονται από πριν και ο ερωτώμενος οφείλει υποχρεωτικά να επιλέξει μεταξύ όλων αυτών, που προτείνονται (Javeau, 2000).

²³ Ανοικτές ερωτήσεις: Οι απαντήσεις δεν προβλέπονται ούτε προκαθορίζονται και ο ερωτώμενος είναι ελεύθερος να εκφραστεί όπως θέλει. (Javeau, 2000).

²⁴ Ημι-ανοικτές ή ημι-κλειστές ερωτήσεις: Προβλέπονται οι κυριότερες πιθανές απαντήσεις όπως σε μια κλειστού τύπου ερώτηση, αλλά αφήνεται το περιθώριο να προσθέσει ο ερωτώμενος, από μόνος του, και άλλες απαντήσεις έξω από τα καθορισμένα πλαίσια . Αυτού του είδους οι ερωτήσεις καλούνται συχνά ερωτήσεις «cafeteria» (Javeau, 2000).

η οικογενειακή κατάσταση, ο αριθμός παιδιών, η ηλικία, το επάγγελμα, ο τόπος μόνιμης κατοικίας, η εθνικότητα των ερωτηθέντων καθώς και η παρουσία και η ταυτότητα των ατόμων που συνόδευαν τον ερωτώμενο.

x. **Μέσο πρόσβασης, συχνότητα και χρόνο επίσκεψης των επισκεπτών:**

Περιλαμβάνει έξι ερωτήματα με σκοπό την διερεύνηση πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο πρόσβασης και την συχνότητα επίσκεψης των συγκεκριμένων χώρων πρασίνου. Συγκεκριμένα διερευνήθηκαν το μέσο (πχ. πεζός, ποδήλατο, λεωφορείο, ταξί, κ.ά), ο βαθμός δυσκολίας, ο απαιτούμενος χρόνος, η έκφραση ικανοποίησης καθώς και οι προτάσεις βελτίωσης για τη μετάβαση των επισκεπτών στους συγκεκριμένους χώρους πρασίνου. Επιπρόσθετα, διερευνήθηκαν η ώρα, η συχνότητα και η διάρκεια επίσκεψης των συγκεκριμένων χώρων πρασίνου.

xi. **Σκοπός επίσκεψης των επισκεπτών:** Περιλαμβάνει τέσσερα ερωτήματα με σκοπό την διερεύνηση των κυριότερων αιτιών επίσκεψης, τον ή τους κυριότερους χώρους επίσκεψης (πχ. παιδική χαρά, γήπεδο, αναψυκτήριο, κ.ά.) εντός του ευρύτερου χώρου πρασίνου, καθώς και την έκφραση επιθυμίας δημιουργίας άλλων χώρων που δεν υπάρχουν σε αυτόν. Επιπλέον διερευνήθηκε η επίσκεψη και άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου εντός της Αττικής από τους ερωτώμενους.

xii. **Φύτευση συγκεκριμένου χώρου πρασίνου:** Περιλαμβάνει τέσσερα ερωτήματα με σκοπό την διερεύνηση της άποψης των ερωτηθέντων για την αισθητική εικόνα, την ποσότητα και την φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης εντός των χώρων πρασίνου. Παράλληλα, διερευνήθηκε η προτίμηση των επισκεπτών σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και ιδιότητες των φυτικών ειδών.

xiii. **Υποδομές συγκεκριμένου χώρου πρασίνου:** Περιλαμβάνει τρία ερωτήματα με σκοπό την διερεύνηση της άποψης των ερωτηθέντων για την αισθητική εικόνα, την επάρκεια και την φυσική εμφάνιση των υποδομών και του υπαίθριου εξοπλισμού εντός των χώρων πρασίνου.

xiv. **Αρμόδιο φορέα διαχείρισης συγκεκριμένου χώρου πρασίνου:** Περιλαμβάνει τέσσερα ερωτήματα με σκοπό την διερεύνηση της ορθής ενημέρωσης των ερωτηθέντων για την ταυτότητα και τον τόπο στέγασης του αρμόδιου φορέα διαχείρισης, καθώς και την άποψή τους σχετικά με την συμπεριφορά και την εξυπηρέτηση των εργαζομένων εντός του χώρου. Διερευνήθηκε επίσης, η έκφραση επιθυμίας από τους ερωτώμενους για συμμετοχή σε εθελοντική εργασία.

xv. **Φύλαξη συγκεκριμένου χώρου πρασίνου:** Περιλαμβάνει τρία ερωτήματα με σκοπό την διερεύνηση της παρουσίας αισθήματος ασφάλειας στους ερωτώμενους εντός

του χώρου.

xvί. Απόψεις επισκεπτών συγκεκριμένου χώρου πρασίνου: Περιλαμβάνει πέντε ερωτήματα που έχουν ως σκοπό την διερεύνηση του βαθμού ικανοποίησης των ερωτηθέντων ως προς την εξυπηρέτηση των αναγκών τους, καθώς και της άποψής τους στο σύνολο του χώρου πρασίνου για την αισθητική εικόνα, λειτουργικότητα και την παροχή αισθήματος ασφάλειας σε αυτούς. Επιπρόσθετος, διερευνήθηκαν με σειρά προτεραιότητας τα καλύτερα και τα χειρότερα χαρακτηριστικά των χώρων πρασίνου καθώς και οι προτάσεις για τη βελτίωσή τους.

9.4.2. Συμπλήρωση ερωτηματολογίων

Το περιεχόμενο των ερωτήσεων των ερωτηματολογίων αφορούσε τρεις μεγάλους πράσινους χώρους του Ν. Αττικής, με έκταση άνω των 80 στρεμμάτων και συγκεκριμένα, το Άλσος Βεΐκου (Δ. Γαλασίου), το Πάρκο Φλοίσβου (Δ. Π. Φαλήρου) και το Κτήμα Συγγρού (Δ. Αμαρουσίου). Τα ερωτηματολόγια απευθύνθηκαν για την συμπλήρωσή τους, στους επισκέπτες που βρίσκονταν έντος των παραπάνω χώρων πρασίνου, κατά την διάρκεια διεξαγωγής και συλλογής του δείγματος της έρευνας.

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα του Δεκεμβρίου - Μαρτίου. Ο συνολικός αριθμός των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων ανέρχεται στα 600, από 200 ερωτηματολόγια για κάθε χώρο πρασίνου.

9.4.3. Συγκρότηση του δείγματος

Το Δείγμα της Έρευνας όπως προαναφέρεται, συγκροτήθηκε από τους επισκέπτες των χώρων πρασίνου του Άλσους Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού. Στην επιλογή αυτή οδήγησε το γεγονός ότι η άποψη των επισκεπτών των συγκεκριμένων χώρων πρασίνου, ήταν πολύτιμη για την διεκπεραίωση και την ολοκλήρωση της έρευνας.

9.4.4. Δυσχέρειες στη συλλογή του δείγματος

Οι δυσχέρειες που δημιουργήθηκαν κατά την προσπάθεια συγκέντρωσης του δείγματος, αφορούσαν τα εξής:

i. Χρονοβόρος διαδικασία. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν μέσω μιας μικρού «τύπου συνέντευξης» του κάθε επισκέπτη από την συγγραφέα ξεχωριστά και λόγω του όγκου των ερωτήσεων η διάρκεια της λήψης των απαντήσεων κυμαινόταν

από 15 έως και 20 λεπτά. Στη συνέχεια ακολούθησε η ηλεκτρονική καταγραφή τους στο στατιστικό πακέτο του SPSS Statistical Software v.17.0, (SPSS INC, Chicago, USA). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η συνολική διάρκεια συλλογής και καταγραφής των 600 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων να διαρκέσει περίπου τέσσερις μήνες.

ii. **Αρνητισμός και δυσπιστία των ερωτηθέντων.** Κατά την προσπάθεια συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, πολύ επισκέπτες είχαν αρνητική στάση ως προς την εκ μέρους τους διάθεση του απαιτούμενου χρόνου, καθώς και παρουσίαση δυσπιστίας ως προς την φύση και τους σκοπούς του ερωτηματολογίου.

iii. **Καιρικές συνθήκες.** Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έλαβε χώρα ως επί το πλείστον, κατά τη διάρκεια του χειμώνα επομένως, η συνεχής παρουσία της συγγραφέας στους εξωτερικούς χώρους για την συλλογή του δείγματος, διακοπτόταν για μεγάλα χρονικά διαστήματα λόγω των αντίξοων καιρικών συνθηκών. Αποτέλεσμα αυτού, η συνεχής παράταση της συνολικής διάρκειας συλλογής των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων.

iv. **Δυσκολίες λόγω ώρας.** Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έγινε σε διαφορετικές ώρες στην διάρκεια της ημέρας (πρωί, μεσημέρι, απόγευμα, βράδυ) και λόγω του ότι το χειμώνα βραδιάζει νωρίτερα, υπήρξαν δυσκολίες (λόγοι ασφάλειας) προσέγγισης των επισκεπτών τις απογευματινές και βραδινές ώρες.

9.5. Στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων

Η επεξεργασία των δεδομένων (data) των ερωτηματολογίων έγινε με το λογισμικό πρόγραμμα SPSS Statistical Software v.17.0, (SPSS INC, Chicago, USA). Τα δεδομένα των ερωτηματολογίων περιλαμβάνουν τα εξής είδη μεταβλητών:

→ ***Κατηγορικές (Nominal)*** οι οποίες ταξινομούν τα δεδομένα σε κατηγορίες με ξεχωριστή τιμή για κάθε κατηγορία (ονομαστική κλίμακα),

→ ***Τακτικές (Ordinal)*** οι οποίες αποτελούν κατηγορικές μεταβλητές αλλά επιπλέον κατατάσσουν τα δεδομένα σε μια σειρά κατηγοριών (τακτική κλίμακα) και

→ ***Δίτιμες (Dichotomie)*** οι οποίες ταξινομούν τα δεδομένα σε δύο κατηγορίες ή τιμές.

Αρχικά έγινε καταγραφή των ***κατανομών συχνοτήτων (frequency distribution)*** των δεδομένων των ερωτηματολογίων (μεταβλητών) υπό τη μορφή πινάκων συχνοτήτων και διαγραμμάτων.

Στη συνέχεια διερευνήθηκε η *ύπαρξη σχέσεων* μεταξύ των μεταβλητών με τη δημιουργία πινάκων *διπλής εισόδου* (*cross tabulations* ή *crosstabs*). Οι πίνακες διπλής εισόδου είναι ένας τρόπος παρουσίασης στοιχείων, ώστε κάποιος να μπορεί αρκετά εύκολα να διερευνήσει την ύπαρξη σχέσης μεταξύ δύο μεταβλητών (Κουτσούρης και Θεοφανόπουλος, 2000). Έτσι, η διαδικασία *crosstabs* μας δίνει την δυνατότητα να δημιουργήσουμε διμεταβλητούς πίνακες των οποίων οι συχνότητες που συνδυάζονται μεταξύ των δύο μεταβλητών μπορούν να εκφραστούν σε απόλυτους αριθμούς και σε ποσοστά οριζοντίως, καθέτως και συνολικά. Η διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μεταβλητές που έχουν μετρηθεί με ονομαστικές και τακτικές κλίμακες με σκοπό να ελέγξουμε την ομογένεια, την ανεξαρτησία και την καλή προσαρμογή. Η διαδικασία της Διμεταβλητής Ανάλυσης (*Crosstabulations*) σκοπεύει στη συγκριτική μελέτη δύο παραμέτρων και βοηθάει στη διερεύνηση ύπαρξης σχέσεως ή όχι μεταξύ αυτών των παραμέτρων και τελικά στην εξαγωγή συμπερασμάτων για το δείγμα μας (Μακράκης, 2005).

Η στατιστική σημαντικότητα της σχέσης μεταξύ των μεταβλητών προσδιορίστηκε με το *chi-square* (χ^2) σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Η χρήση του *chi-square* προϋποθέτει οι τιμές των συχνοτήτων των κελιών μεταξύ των μεταβλητών να είναι μεγαλύτερες από την τιμή 5 ωστόσο, κατά εξαίρεση επιτρέπεται η χρήση του όταν περιστασιακά υπάρχει τιμή μικρότερη του πέντε αρκεί να μην ακολουθείται κάποια κατανομή. Στην περίπτωση ύπαρξης σχετικά πολλών κελιών με τιμές συχνοτήτων μικρότερες της τιμής 5 κρίθηκε απαραίτητη η ομαδοποίηση σχετικά όμοιων κατηγοριών των μεταβλητών ώστε να εξασφαλιστεί η θεμιτή ελάχιστη τιμή των συχνοτήτων.

Επιπλέον, προσδιορίστηκε η *ισχύς της σχέσης* μεταξύ των μεταβλητών (ισχυρές ή μη) με τη χρήση κατάλληλων συντελεστών συνάφειας ανάλογα με το είδος των μεταβλητών, σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ και η ύπαρξη “*τάσης συσχέτισης*” μεταξύ των μεταβλητών σε επίπεδο σημαντικότητας μεταξύ 0,05 και 0,1 ($p = 0,05 - 0,1$), όπως ακολούθως:

Συντελεστής Phi

Σε ονομαστική κλίμακα μέτρησης των μεταβλητών και τετράγωνους (2x2) πίνακες διπλής εισόδου,

Συντελεστής Gramer's V

Σε ονομαστική κλίμακα μέτρησης των μεταβλητών και ορθογώνιους πίνακες διπλής εισόδου. Παίρνει τιμές από 0,0 όταν δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ των δυο μεταβλητών και 1 όταν υπάρχει τέλεια σχέση.

Συντελεστής Kendall' s tau-b

Σε τακτική κλίμακα μέτρησης των μεταβλητών και τετράγωνους (2x2) πίνακες διπλής εισόδου.

Συντελεστής Kendall' s tau-c

Σε τακτική κλίμακα μέτρησης των μεταβλητών και ορθογώνιους πίνακες διπλής εισόδου.

Συντελεστής Gamma

Χρησιμοποιείται όπως οι συντελεστές Kendall's, όταν στους πίνακες διπλής εισόδου σε ένα τουλάχιστον κελί δεν υπάρχει τιμή.

Η σχέση μεταξύ των μεταβλητών στην περίπτωση που δεν είναι στατιστικά σημαντική χαρακτηρίζεται ότι έχει «**τάση συσχέτισης**» όταν το επίπεδο σημαντικότητας κυμαίνεται μεταξύ 0,05 και 0,1.

Οι συντελεστές συνάφειας παίρνουν τιμές από -1 έως +1. Η τιμή 0 δείχνει την έλλειψη συνάφειας μεταξύ των μεταβλητών ενώ, οι τιμές -1 και +1 την ύπαρξη αντίστοιχα αρνητικής και θετικής τέλει συνάφειας μεταξύ των μεταβλητών. Η σχέση μεταξύ των μεταβλητών χαρακτηρίζεται ως ισχυρή όταν οι τιμές των αντίστοιχων συντελεστών συνάφειας είναι μεγαλύτερες από 0,5 και πολύ ισχυρές όταν οι αντίστοιχες τιμές είναι μεγαλύτερες από 0,75.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 10ο

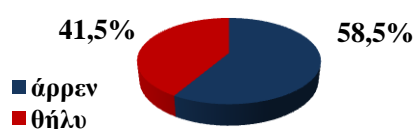
10. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

10.1. Ανάλυση Δεδομένων Άλσους Βεΐκου

Στο πλαίσιο του Κεφαλαίου αυτού γίνεται καταγραφή της κατανομής των συχνοτήτων των μεταβλητών²⁵ και παρουσίαση των δεδομένων της έρευνας κατά ενότητα, σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο των επισκεπτών (βλέπε Παράρτημα Α', Ερωτηματολόγιο Α') που υποβλήθηκε στους επισκέπτες του Άλσους Βεΐκου.

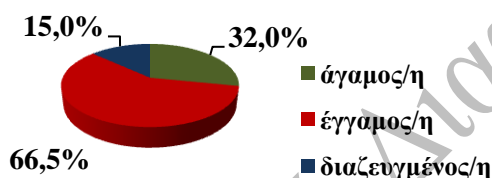
10.1.1. Προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου (Ερωτήσεις 1 - 10).

Σε ότι αφορά το φύλο των ερωτηθέντων (**Ερωτ. 1**), όπως φαίνεται από το **Γράφημα 10-1**, οι άνδρες πλειοψηφούν με ποσοστό 58,5% έναντι των γυναικών με ποσοστό 41,5%.

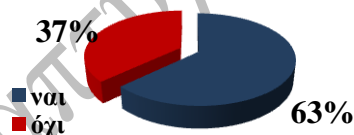
Γράφημα 10-1. Ποσοστιαία συχνότητα του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Η οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων (**Ερωτ. 2**), όπως απορρέει από το **Γράφημα 10-2**, οι άγαμοι/ες εμφανίζονται με ποσοστό 32%, οι έγγαμοι/ες με ποσοστό 66,5% και έχουμε ένα 1,5% διαζευγμένων.

Γράφημα 10-2. Ποσοστιαία συχνότητα της οικογενειακής κατάστασης των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Σε ότι αφορά την **Ερώτηση 3** του ερωτηματολογίου, εάν έχουν παιδιά οι συνεντευξιαζόμενοι επισκέπτες, όπως συνάγεται από το **Γράφημα 10-3**, το 63% εμφανίζεται να έχει παιδιά, ενώ το 37% δεν έχει.

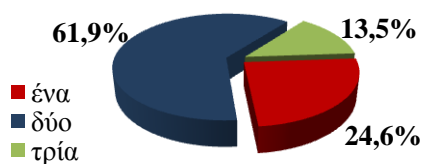

Γράφημα 10-3. Ποσοστιαία συχνότητα των γονέων μεταξύ ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Σε ότι αφορά τον αριθμό των παιδιών που έχουν οι ερωτηθέντες, (**Ερωτ. 4**), όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-4**, το 24,6% των ερωτηθέντων έχουν “ένα” παιδί, το 61,9% έχουν “δύο” παιδιά και το 13,5% έχουν “τρία” παιδιά.

²⁵ Κατανομή μεταβλητής σε απόλυτα μεγέθη (Frequency), σε ποσοστά (Percent) και σε αθροιστικά ποσοστά (Valid Percent).

Γράφημα 10-4. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με τον αριθμό των παιδιών στην οικογένειά των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Οι ηλικίες των παιδιών των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερωτ. 5**) χωρίστηκαν σε ομάδες. Για παράδειγμα στην ομάδα 1 ανήκουν τα “βρέφη” (από 0 έως 12 μηνών), στην ομάδα 2 οι ηλικίες από 1 έως και 5 ετών, κ.ο.κ. (**Πίνακας 10-1**).

Ο μέσος όρος είναι $4,97 \approx 5$, άρα ανήκει στην 5^η ηλικιακή ομάδα, οπότε η μέση ηλικία των παιδιών των επισκεπτών είναι 18 περίπου έτη.

Πίνακας 10-1. Ηλικιακή κατανομή των παιδιών της οικογένειας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

	Range	Minimum	Maximum	Median	Mean	Std. Deviation
Ομάδες ηλικιών	7	1	8	6,00	4,97	2,213

Η μικρότερη ηλικιακή ομάδα των παιδιών των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου είναι η 1^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ των ηλικιών 0 έως και 12 μηνών ενώ, η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα των παιδιών είναι η 8^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ των ηλικιών 41 έως και 50 ετών (**Πίνακας 10-2**).

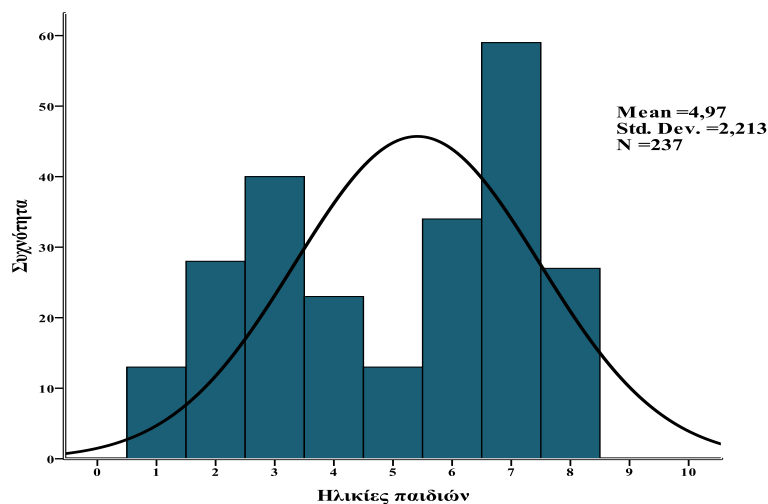
Πίνακας 10-2. Κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου, σύμφωνα με την ομάδα ηλικίας όπου ανήκουν τα παιδιά τους.

Ομάδες ηλικιών	Ηλικία	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1	βρέφος	13	5,5	5,5
2	1-5 ετών	28	11,8	11,8
3	6-11 ετών	40	16,9	16,9
4	12-17 ετών	23	9,7	9,7
5	18-23 ετών	13	5,5	5,5
6	24-30 ετών	34	14,3	14,3
7	31-40 ετών	59	24,9	24,9
8	41-50 ετών	27	11,4	11,4

Όπως φαίνεται από το **Ιστόγραμμα 10-1**, η τιμή του μέσου όρου των ηλικιακών ομάδων ακολουθεί κανονική κατανομή.

Οι ηλικίες των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερωτ. 6**) για διευκόλυνση της ανάλυσης χωρίστηκαν σε ομάδες. Για παράδειγμα στην 1^η ομάδα ανήκουν οι ηλικίες από 6 έως και 11 ετών, στην 2^η ομάδα ανήκουν οι ηλικίες από 12 έως και 14 ετών κ.ο.κ. (**Πίνακας 10-3**). Ο

μέσος όρος είναι 6,46 άρα ανήκει στην 6^η ηλικιακή ομάδα, οπότε η μέση ηλικία των επισκεπτών είναι 35 περίπου έτη.

Ιστόγραμμα 10-1. Ηλικιακή κατανομή των παιδιών των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

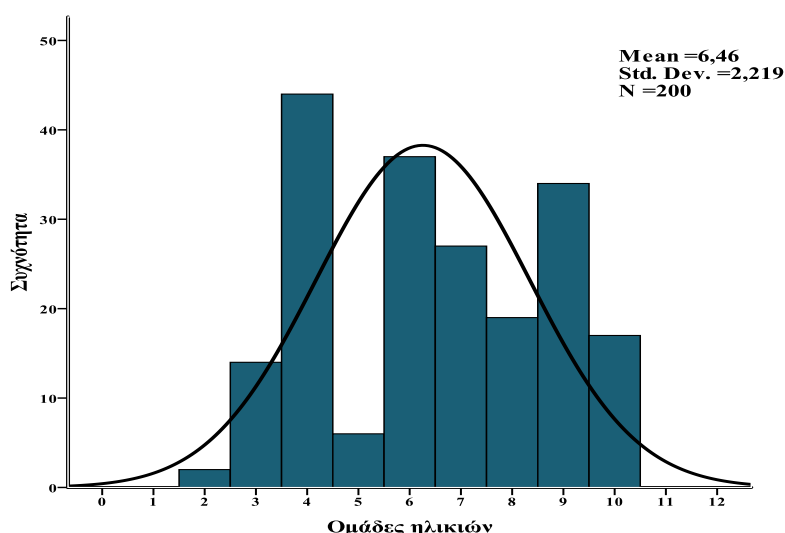
Η μικρότερη ηλικιακή ομάδα είναι η 2^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 12 έως και 14 ετών ενώ, η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι η 10^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 71 έως και 80 ετών (**Πίνακας 10-4**). Όπως φαίνεται από το **Ιστόγραμμα 10-2**, ο μέσος όρος των ηλικιακών ομάδων ακολουθεί κανονική κατανομή.

Πίνακας 10-3. Ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

	Range	Minimum	Maximum	Median	Mean	Std. Deviation
Ομάδες ηλικιών	8	2	10	6,00	6,46	2,219

Πίνακας 10-4. Κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου, σύμφωνα με την ομάδα ηλικίας όπου ανήκουν.

ομάδες ηλικιών	Ηλικία	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1	6- 11 ετών	0	0	0
2	12-14 ετών	2	1,0	1,0
3	15-17 ετών	14	7,0	7,0
4	18-23 ετών	44	22,0	22,0
5	24-30 ετών	6	3,0	3,0
6	31-40 ετών	37	18,5	18,5
7	41-50 ετών	27	13,5	13,5
8	51-60 ετών	19	9,5	9,5
9	61-70 ετών	34	17,0	17,0
10	71-80 ετών	17	8,5	8,5
11	81-90 ετών	0	0	0

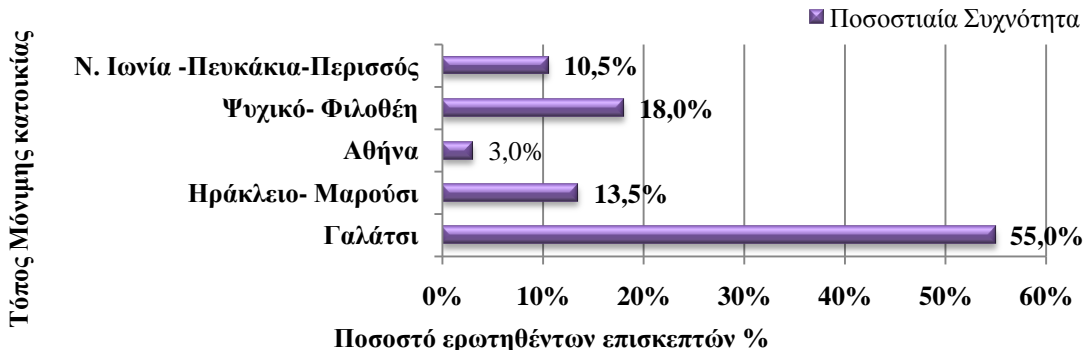
Ιστόγραμμα 10-2. Ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Από πλευράς επαγγελμάτων (**Ερωτ. 7**) όπως φαίνεται από το **Γράφημα 10-5**, οι “φοιτητές/τριες” κατέχουν το 20,5% των ερωτηθέντων επισκεπτών, οι “δημόσιοι υπάλληλοι” το 17%, οι “ιδιωτικοί υπάλληλοι” το 10,5%, οι “συνταξιούχου/ες” το 29%, οι “ιδιώτες/ελεύθεροι επαγγελματίες” μαζί με τους “μαθητές/τριες” το 8% και τέλος, οι “άνεργοι/ες” το 7%.

Γράφημα 10-5. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με το επάγγελμα των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Όσον αφορά την μόνιμη κατοικία των επισκεπτών (**Ερωτ. 8**) όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-6**, το 55% κατοικεί στο Δ. Γαλασίου, το 18% στους Δήμους Ψυχικού και Φιλοθέης, το 10,5% στο Δήμο Ν. Ιωνίας, και τέλος, το 13,5% στους Δήμους Ηρακλείου και Αμαρουσίου. Ένα μικρό ποσοστό διαμένει στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αθηναίων.

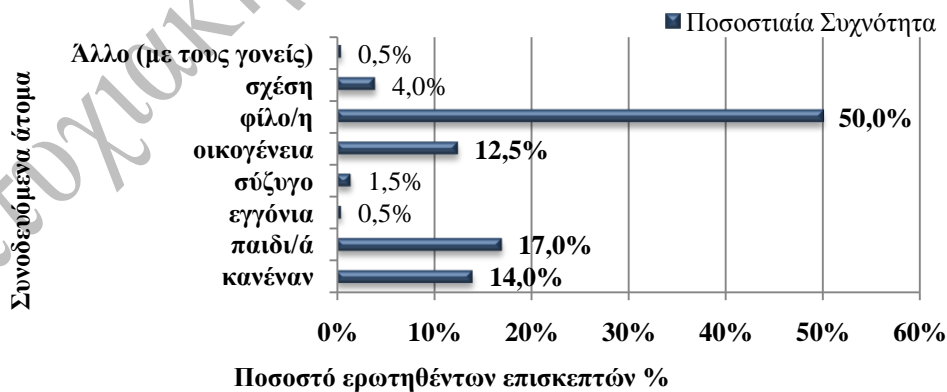
Γράφημα 10-6. Ποσοστιαία συχνότητα μόνιμης κατοικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Η εθνικότητα των ερωτηθέντων, (*Ερωτ. 9*), όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-7**, είναι στην πλειοψηφία τους Έλληνες με ποσοστό 93,5% ενώ υπάρχει ένα 6,5% με αλβανική εθνικότητα.

Γράφημα 10-7. Ποσοστιαία συχνότητα της εθνικότητας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

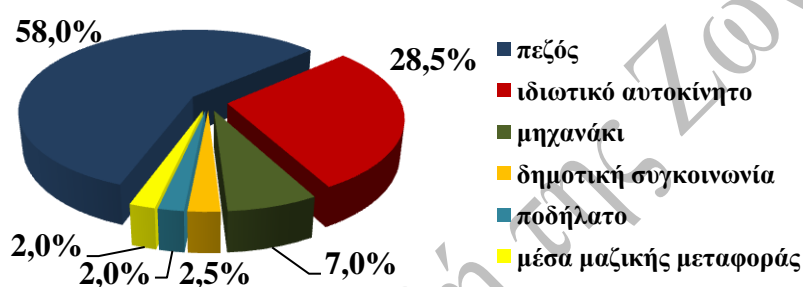
Σε ότι αφορά την **Ερώτηση 10** του ερωτηματολογίου " Επισκέπτεστε σήμερα τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου με...", όπως συνάγεται από το **Γράφημα 10-8**, το 50% δηλώνει ότι επισκέπτεται το χώρο με "φίλο/η", το 17% με "τα παιδιά του/της", το 14% με "κανέναν", το 12,5% με "όλη την οικογένεια" και ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Γράφημα 10-8 Ποσοστιαία συχνότητα της ταυτότητας των ατόμων που συνοδευαν τους ερωτηθέντες επισκέπτες στο Άλσος Βεΐκου.

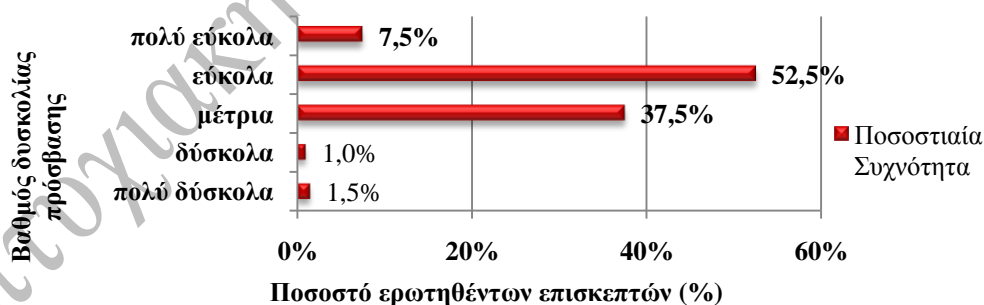
10.1.2. Μέσο πρόσβασης, συχνότητα και χρόνος επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου (Ερωτήσεις 11 - 16).

Σύμφωνα με την *Ερώτηση 11* του ερωτηματολογίου "Με ποιό τρόπο (μέσο μεταφοράς) επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;" Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 58%, δήλωσαν ότι καταφθάνουν στο χώρο πρασίνου ως πεζοί. Το 28,5% χρησιμοποιεί "ιδιωτικό αυτοκίνητο" και το 7% "μοτοποδήλατο". "Ποδήλατο" χρησιμοποιεί μόλις το 2% που είναι ποσοτικά το ίδιο με τα "μέσα μαζικής μεταφοράς" και συγκεκριμένα με τη χρήση "λεωφορείου". Τέλος, υπάρχει και ένα 2,5% που χρησιμοποιεί την "δημοτική συγκοινωνία" του Δ. Γαλατσίου όπου βρίσκεται και το συγκεκριμένο άλσος (*Γράφημα 10-9*).

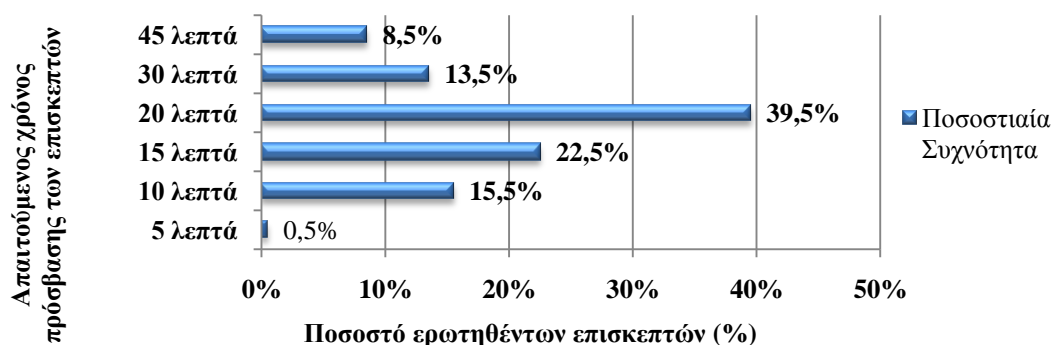
Γράφημα 10-9. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με το μέσο πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

Ο βαθμός δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων, (*Ερωτ. 12*), όπως απορρέει από το *Γράφημα 10-10* δείχνει ότι το 52,5% έχει "εύκολη" προσβασιμότητα στο χώρο του άλσους και το 37,5% "μέτρια". Το 7,5% πιστεύει ότι έχει "πολύ εύκολη" πρόσβαση.

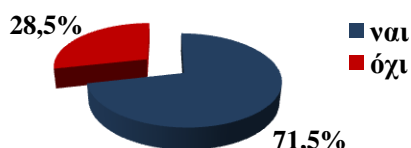
Γράφημα 10-10. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

Όσο αναφορά στο χρόνο πρόσβασης (*Ερώτηση 13*) στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου, όπως φαίνεται στο *Γράφημα 10-11*, το 39,5% κάνει περίπου "20 λεπτά", το 22,5% "15 λεπτά" και το 15,5% "10 λεπτά". Ακολουθούν με 13,5% "30 λεπτά" και τέλος, με 8,5% "45 λεπτά".

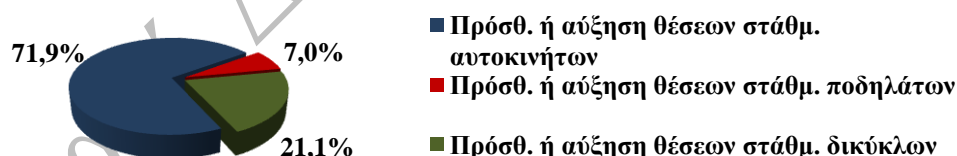
Γράφημα 10-11. Ποσοστιαία συχνότητα του απαιτούμενου χρόνου πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

Από πλευράς ικανοποίησης με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο πρασίνου (**Ερώτηση 14**), η πλειοψηφία απάντησε “ναι” είναι ικανοποιημένη με ποσοστό 71,5%, ενώ το 28,5% “όχι” (**Γράφημα 10-12**).

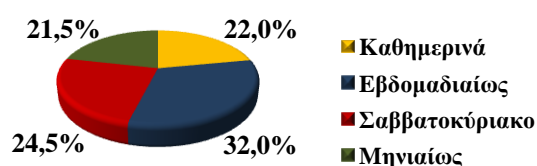
Γράφημα 10-12. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού ικανοποίησης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου.

Από το υποερώτημα της **Ερώτησης 14**, δηλαδή, " Προτάσεις βελτίωσης τρόπου πρόσβασης " η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δηλώνει με ποσοστό 71,9% προσθήκη ή αύξηση των θέσεων στάθμευσης των αυτοκινήτων, ενώ το 21,1% των θέσεων των δικύκλων (**Γράφημα 10-13**).

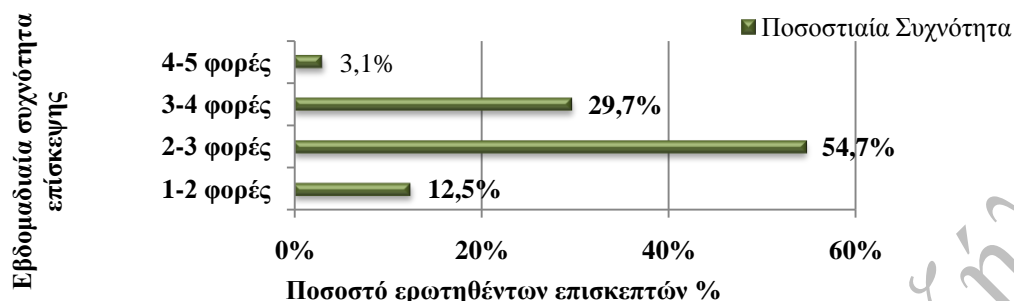
Γράφημα 10-13. Ποσοστιαία συχνότητα προτάσεων βελτίωσης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου.

Στην **Ερώτηση 15**, "Πόσο συχνά επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;", όπως απορρέει από το **Γράφημα 10-14**, το 22% απάντησε “καθημερινά”, το 32% “εβδομαδιαία”, το 24,5 “Σαββατοκύριακο” και το 21,5% “μηνιαία”.

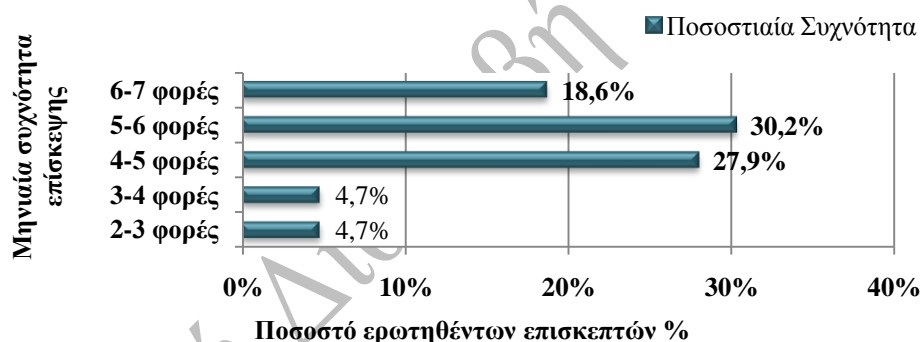
Γράφημα 10-14. Ποσοστιαία συχνότητα επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

Από το ποσοστό των επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται εβδομαδιαία το Άλσος Βεΐκου, σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-15**, το 54,7% επισκέπτεται “2-3 φορές” την εβδομάδα, το 29,7% “3-4 φορές”, και τέλος, το 12,5% “1-2 φορές”.

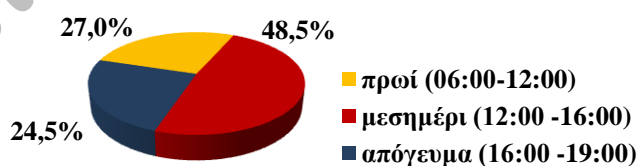
Γράφημα 10-15. Ποσοστιαία συχνότητα εβδομαδιαίας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

Από το ποσοστό των επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται μηνιαία το Άλσος Βεΐκου, σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-16**, το 30,2% επισκέπτεται “5-6 φορές” το μήνα, το 27,9% “4-5 φορές” και το 18,6% “6-7 φορές”.

Γράφημα 10-16. Ποσοστιαία συχνότητα μηνιαίας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

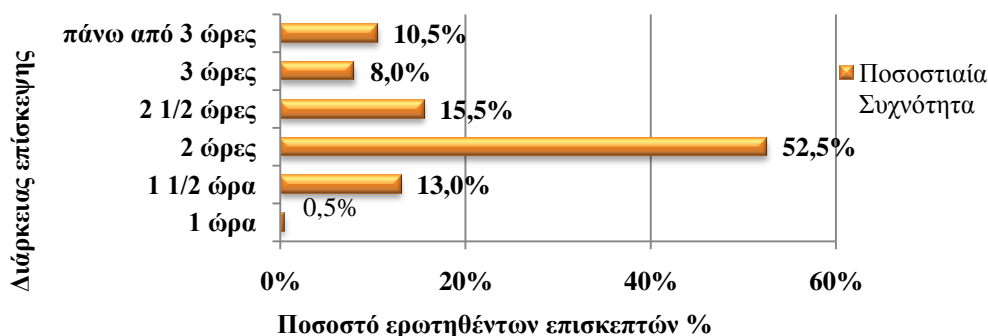
Κατά τη διάρκεια της μέρας το πότε συνήθως επισκέπτονται οι ερωτηθέντες το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου (**Ερώτηση 16**), σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-17**, έπεται πως το 48,5% επισκέπτεται το χώρο το “μεσημέρι”, το 27% το “πρωί” και το 24,5% το “απόγευμα”.

Γράφημα 10-17. Ποσοστιαία συχνότητα χρόνου πραγματοποίησης επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών κατά τη διάρκεια της ημέρας στο Άλσος Βεΐκου.

Η διάρκεια παραμονής στο χώρο του άλσους όπως συνάγεται από το παρακάτω **Γράφημα 10-18**: το 52,5% επισκέπτεται το χώρο για “2 ώρες” περίπου, το 15,5% για

“δύομιση ώρες”, το 13% για “μιάμιση ώρα”, το 10,5% για “πάνω από τρεις ώρες” και τέλος, το 8% για “τρεις ώρες”.

Γράφημα 10-18. Ποσοστιαία συχνότητα διάρκειας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

10.1.3. Σκοπός επίσκεψης των ερωτηθέντων στο Άλσος Βεΐκου (Ερωτήσεις 17 - 20).

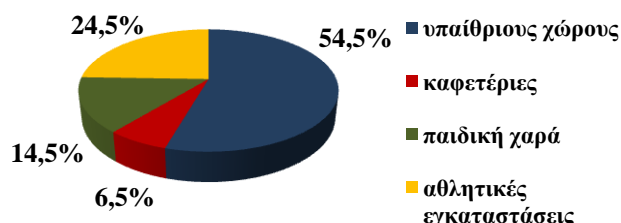
Στην **Ερώτηση 17** "Ποιός είναι ο κυριότερος λόγος επίσκεψή σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;" το 35,5% των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσος Βεΐκου δήλωσε για "άσκηση / περπάτημα", το 18,5% για "άθληση" και χρήση των "αθλητικών εγκαταστάσεων", το 14,5% για "βόλτα" με φίλους ή τα παιδιά του ή τα εγγόνια του, το 12,0% για "ποδηλασία", το 8,0% για "κοινωνικούς σκοπούς" και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες με μικρότερα ποσοστά (**Πίνακας 10-5**).

Πίνακας 10-5. Κατανομή σκοπού επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Άλσος Βεΐκου.

Κύριος σκοπός επίσκεψης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
άσκηση (περπάτημα)	71	35,5	35,5
ποδηλασία	24	12,0	12,0
ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	4	2,0	2,0
βόλτα / βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	29	14,5	14,5
παιχνίδι	5	2,5	2,5
άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)	37	18,5	18,5
ενημέρωση (παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων)	5	2,5	2,5
κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)	16	8,0	8,0
γνωριμία με άτομα του αντίθετου φύλλου	1	0,5	0,5
πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέρια)	7	3,5	3,5
άλλο σκοπό (π.χ. επαγγελματικό)	1	0,5	0,5

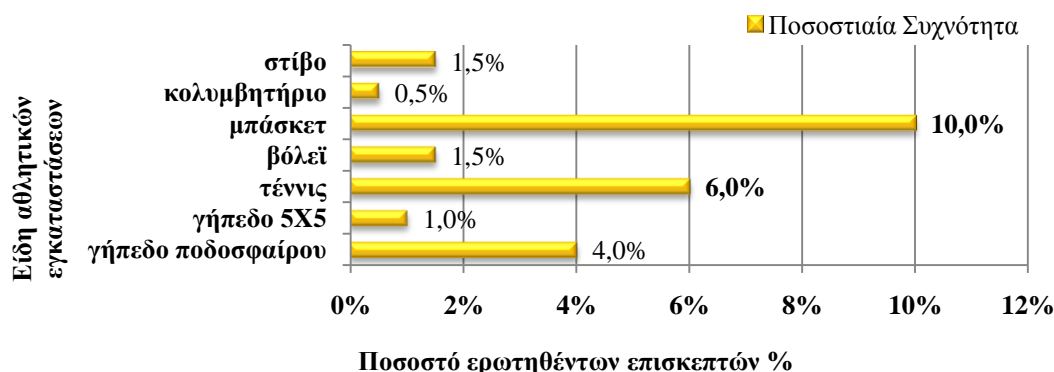
Στη συνέχεια των αποτελεσμάτων της έρευνας έχουμε ότι, το 54,5% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι κυρίως επισκέπτονται το πάρκο (**Ερώτηση 18**) για τους υπαίθριους χώρους του, ακολουθούν οι χώροι των “αθλητικών εγκαταστάσεων” με ποσοστό 24,5%, οι χώροι της “παιδικής χαράς” με ποσοστό 14,5% και τέλος, οι “καφετέριες” που διαθέτει ο χώρος με 6,5% (**Γράφημα 10-19**).

Γράφημα 10-19. Ποσοστιαία συχνότητα κυριότερου χώρου επίσκεψης από τους ερωτηθέντες επισκέπτες εντός του Άλσους Βεΐκου.

Στη συνέχεια στο **Γράφημα 10-20** που ακολουθεί παρουσιάζονται οι χώροι των αθλητικών εγκαταστάσεων όπου φιλοξενούν τους ερωτηθέντες επισκέπτες.

Το 10% των επισκεπτών κάνουν χρήση των γηπέδων μπάσκετ που διαθέτει ο χώρος ενώ, το 6,0% τα γήπεδα τένις.

Γράφημα 10-20. Ποσοστιαία συχνότητα κυριότερων αθλητικών εγκαταστάσεων που επισκέπτονται οι ερωτηθέντες επισκέπτες εντός του Άλσους Βεΐκου.

Στην **Ερώτηση 19** προκύπτει από το **Γράφημα 10-21**, ότι η πλειοψηφία των επισκεπτών, 76,5%, απάντησε “όχι” δεν επιθυμεί νέους χώρους έναντι του ποσοστού 23,5% αυτών που απάντησαν “ναι” επιθυμούν νέους χώρους εντός του άλσους.

Γράφημα 10-21. Ποσοστιαία συχνότητα έκφρασης επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου.

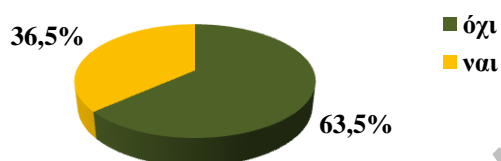
Οι νέοι χώροι που επιθυμούν οι ερωτηθέντες επισκέπτες να δημιουργηθούν απεικονίζονται στο παρακάτω **Γράφημα 10-22**. Αυτό που ξεχωρίζει είναι ο “παιδότοπος” με 40,4%, έπονται τα “κίосκια” μαζί με τις “καφετέριες/καντίνες” με 14,9%, η δημιουργία και

“άλλων χώρων για το παιδί” με 10,6% και τέλος, η δημιουργία “γηπέδου *beach volley*” καθώς και “γηπέδου *golf*” με 6,4%.

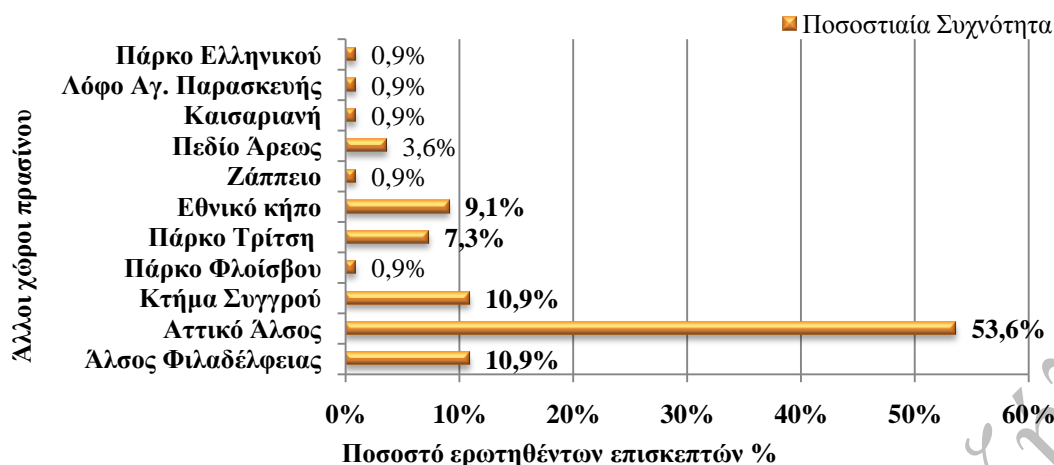
Γράφημα 10-22. Ποσοστιαία συχνότητα των ερωτηθέντων επισκεπτών που επιθυμούν την δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου.

Στην **Ερώτηση 20** "Επισκέπτεστε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου σε τακτά χρονικά διαστήματα;" το 63,5% απάντησε ότι “;όχι” δεν επισκέπτεται άλλους χώρους πρασίνου συχνά ενώ το 36,5% “ναι” επισκέπτεται (**Γράφημα 10-23**).

Γράφημα 10-23. Ποσοστιαία συχνότητα επίσκεψης άλλων χώρων πρασίνου από τους ερωτηθέντες επισκέπτες του Άλσους Βεΐκου.

Στο **Γράφημα 10-24** αναφέρονται οι χώροι πρασίνου όπου επισκέπτονται οι ερωτηθέντες. Μεταξύ αυτών, ξεχωρίζουν το “Αττικό Άλσος” με 53,6% και ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά το “Άλσος Φιλαδέλφειας” και το “Κτήμα Συγγρού” με 10,9% έκαστο, ο “Εθνικός Κήπος” με 9,1% και το Περιβαλλοντικό πάρκο ευαισθητοποίησης "Αντώνης Τρίτση" με 7,3%.

Γράφημα 10-24. Ποσοστιαία συχνότητα άλλων χώρων πρασίνου όπου επισκέπτονται οι ερωτηθέντες επισκέπτες του Άλσους Βεΐκου.

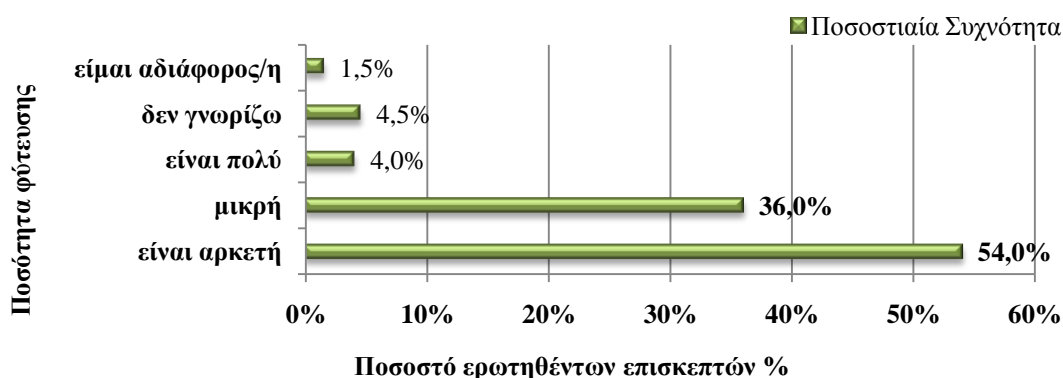
10.1.4. Φύτευση Άλσους Βεΐκου (Ερωτήσεις 21 - 24).

Σε ότι αφορά την **Ερώτηση 21** του ερωτηματολογίου, πώς κρίνουν την αισθητική εικόνα της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου οι ερωτώμενοι επισκέπτες, όπως συνάγεται από το **Γράφημα 10-25**, το 57,5% δηλώνει πως είναι “ικανοποιητική” και το 35,5% ότι είναι “καλή”. Υπάρχει και ένα 5% όπου πιστεύει πως η αισθητική εικόνα της φύτευσης είναι “πολύ καλή”.

Γράφημα 10-25. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών για την αισθητική εικόνα της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου.

Όσο αναφορά για το πώς κρίνουν οι επισκέπτες την ποσότητα φύτευσης στο χώρο του Άλσους Βεΐκου (**Ερώτηση 22**), προκύπτει από το **Γράφημα 10-26** ότι το 54% τη θεωρεί “αρκετή” και το 36% “μικρή”. Υπάρχουν και οι υπόλοιπες κατηγορίες με πολύ μικρά ποσοστά.

Γράφημα 10-26. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την ποσότητα της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου.

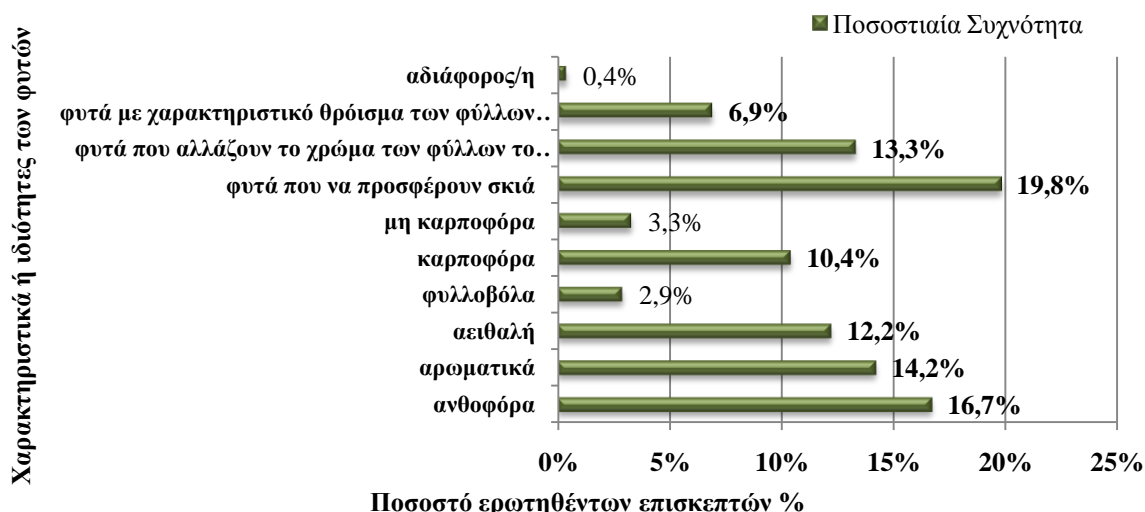
Η κρίση των επισκεπτών για την φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 23**), απορρέει από το **Γράφημα 10-27**. Έχουμε ισοψηφία των απόψεων ότι η κατάσταση της φύτευσης είναι “καλή” και “ικανοποιητική” με ποσοστό 47% η καθεμιά. Αυτό βέβαια σημαίνει πως έχουμε μια σημαντική ταύτιση των απόψεων των επισκεπτών. Ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες με πολύ μικρά ποσοστά.

Γράφημα 10-27. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτώμενων ως προς την φυσική εμφάνιση της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου.

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά ή τις ιδιότητες των φυτών που αρέσκονται τους επισκέπτες (**Ερώτηση 24**). Όπως ανάγεται από το **Γράφημα 10-28** δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά στις προτιμήσεις των επισκεπτών.

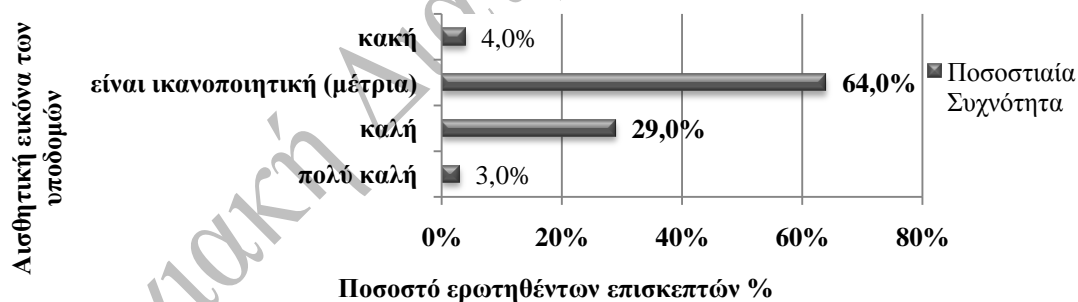
Αυτό που προκαλεί όμως το ενδιαφέρον είναι ότι τα “φυλλοβόλα” και τα “μη καρποφόρα” δένδρα δεν φαίνεται να αποτελούν χαρακτηριστικά των φυτών αρεστά προς τους ερωτηθέντες επισκέπτες.

Γράφημα 10-28. Ποσοστιαία συχνότητα επιθυμητών χαρακτηριστικών ή ιδιοτήτων των φυτών στους ερωτηθέντες επισκέπτες του Άλσους Βεΐκου.

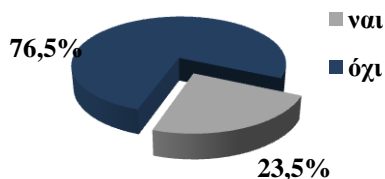
10.1.5. Υποδομές Άλσους Βεΐκου (Ερωτήσεις 25 - 27).

Στην **Ερώτηση 25** ζητήθηκε από τους επισκέπτες να κριθεί η αισθητική εικόνα των υποδομών του Άλσους Βεΐκου. Οι απόψεις τους παρουσιάζονται στο **Γράφημα 10-29**. Η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν “ικανοποιητική” αισθητική εικόνα με ποσοστό 64%, ενώ το 29% πιστεύει ότι είναι “καλή”. Βέβαια υπάρχουν και οι απόψεις “πολύ καλή” και “κακή” με πολύ μικρότερα ποσοστά.

Γράφημα 10-29. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς την αισθητική εικόνα των υποδομών του Άλσους Βεΐκου.

Στην συνέχεια ζητήσαμε από τους επισκέπτες να εκφράσουν την άποψη τους για την επάρκεια των υπάρχουσων υποδομών (**Ερώτηση 26**) εντός του Άλσους Βεΐκου. Οι απόψεις τους παρουσιάζονται στο **Γράφημα 10-30**. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων επισκεπτών με ποσοστό 76,5% απάντησε ότι “όχι” δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών, ενώ το 23,5% “ναι” πιστεύει ότι είναι αρκετή.

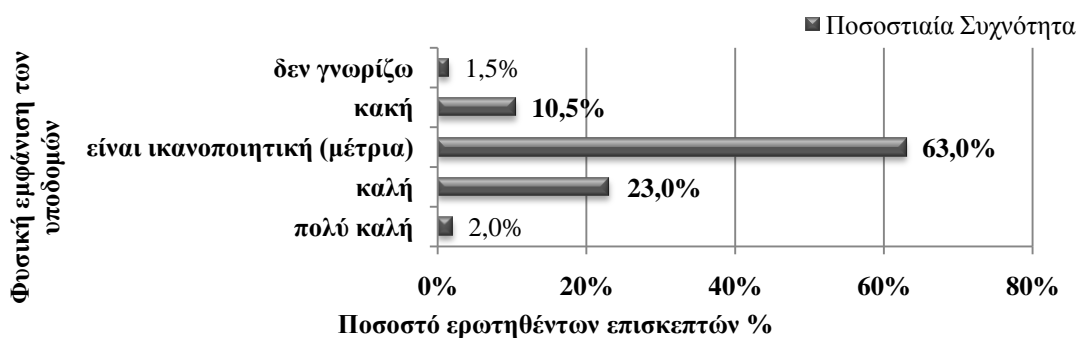
Γράφημα 10-30. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς την επάρκεια των υπάρχουσων υποδομών στο Άλσος Βεΐκου.

Οι υποδομές που θα ήθελαν οι ερωτηθέντες να προστεθούν στο χώρο του Άλσους Βεΐκου, παρουσιάζονται στον παρακάτω **Πίνακα 10-6**. Το 22,4% θα ήθελε “τουαλέτες”, το 16,3% “παγκάκια”, το 13,5% “πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών”, το 13% “κάδους απορριμμάτων”, το 12,5% “τηλεφωνικούς θαλάμους”, το 11,3% “φωτιστικά” και τέλος, το 9,4% “βρύσες με πόσιμο νερό”.

Πίνακας 10-6. Κατανομή συχνότητας προσθήκης υποδομών στο Άλσος Βεΐκου.

Υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
Παγκάκια	68	16,3	16,3
Κάδοι απορριμμάτων	54	13,0	13,0
Βρύση με πόσιμο νερό	39	9,4	9,4
Πινακίδες (σήμανσης & πληροφορίας)	56	13,5	13,5
Φωτιστικά	47	11,3	11,3
Τουαλέτες	93	22,4	22,4
Τηλεφωνικοί θάλαμοι	52	12,5	12,5
Άλλη άποψη (κιόσκια)	7	1,7	1,7

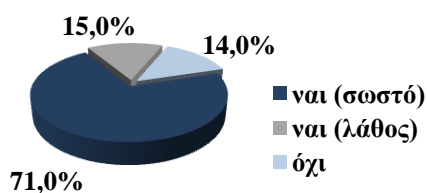
Στην **Ερώτηση 27** ζητήθηκε από τους επισκέπτες να κριθεί η φυσική εμφάνιση των υποδομών εντός του Άλσους Βεΐκου. Οι απόψεις τους εμφανίζονται στο **Γράφημα 10-31**. Η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν “ικανοποιητική” φυσική εμφάνιση (σε επίπεδο συντήρησης) με ποσοστό 63%, το 23% πιστεύει ότι είναι “καλή” και το 10,5% ότι είναι “κακή”. Βέβαια υπάρχουν και οι απόψεις “πολύ καλή” και “δεν γνωρίζω” με πολύ μικρότερα ποσοστά.

Γράφημα 10-31. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τη φυσική εμφάνιση των υπάρχουσων υποδομών στο Άλσος Βεΐκου.

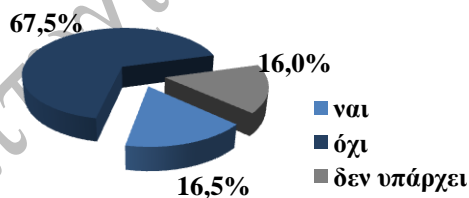
10.1.6. Αρμόδιος Φορέας Διαχείρισης Άλσους Βεΐκου (Ερωτήσεις 28 - 31).

Στην **Ερώτηση 28** "Γνωρίζετε ποιός είναι αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;", οι απαντήσεις εμφανίζονται στο **Γράφημα 10-32** σύμφωνα με το οποίο η πλειοψηφία απάντησε ορθά "ναι" με ποσοστό 71%. Το 15% απάντησε λανθασμένα "ναι" και το 14% ότι "δεν γνωρίζει".

Γράφημα 10-32. Ποσοστιαία συχνότητα ορθής γνώσης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου.

Στο **Γράφημα 10-33** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ενημέρωσης των επισκεπτών ως προς τον τόπο στέγασης του αρμόδιου φορέα διαχείρισης εντός του χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 29**) τα οποία δείχνουν ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 67,5% δεν γνωρίζει που στεγάζεται η διεύθυνση του Άλσους Βεΐκου. Το 16,5% απάντησε πως γνωρίζει ενώ το 16% απάντησε ότι δεν υπάρχει διεύθυνση εντός του χώρου.

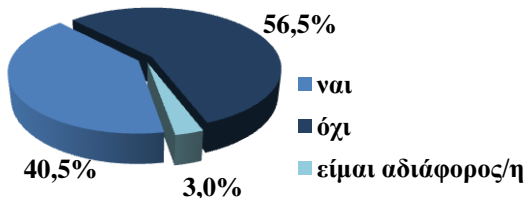
Γράφημα 10-33. Ποσοστιαία συχνότητα της ενημέρωσης των ερωτηθέντων επισκεπτών σχετικά με τον τόπο στέγασης του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου.

Το πως αξιολογούν οι επισκέπτες την συμπεριφορά ή την εξυπηρέτηση των εργαζομένων του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 30**) συνάγεται από το **Γράφημα 10-34**, όπου 34,5% δηλώνει ότι δεν γνωρίζει, το 29,5% ότι είναι ικανοποιητική η συμπεριφορά των εργαζομένων, το 20,5% ότι είναι καλή και το 6,5% δηλώνει ότι η συμπεριφορά/εξυπηρέτηση των υπαλλήλων του πάρκου είναι κακή. Στην κατηγορία της άλλης "άποψης" δήλωσαν ότι δεν υπάρχουν υπάλληλοι ή ότι αδιαφορούν.

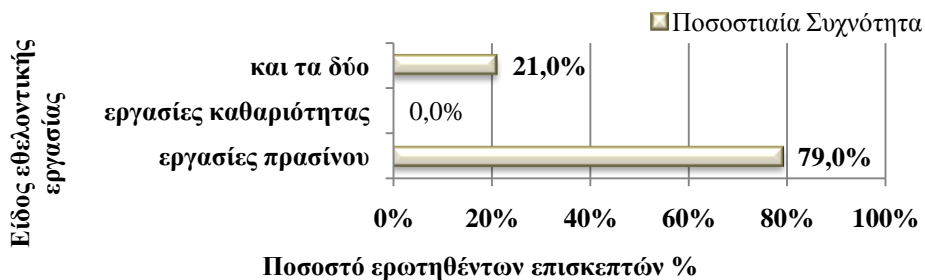
Γράφημα 10-34. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών σχετικά με την συμπεριφορά και την εξυπηρέτηση των εργαζομένων του Άλσους Βεΐκου.

Στο αν θα επιθυμούσαν να συμμετάσχουν ως εθελοντής σε εργασίες συντήρησης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 31**), το 56,5% απάντησε όχι, το 40,5% ναι και ένα πολύ μικρό ποσοστό είναι αδιάφορο (**Γράφημα 10-35**).

Γράφημα 10-35. Ποσοστιαία συχνότητα επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών να συμμετάσχουν ως εθελοντές σε εργασίες συντήρησης στο Άλσους Βεΐκου.

Το είδος της εθελοντικής εργασίας με το οποίο θα ήθελαν να ασχοληθούν οι επισκέπτες που απάντησαν θετικά στην προηγούμενη ερώτηση φαίνεται στο παρακάτω **Γράφημα 10-36**. Το 79% θέλει να ασχοληθεί μόνο με εργασίες πρασίνου ενώ το 21% και με εργασίες πρασίνου και καθαριότητας.

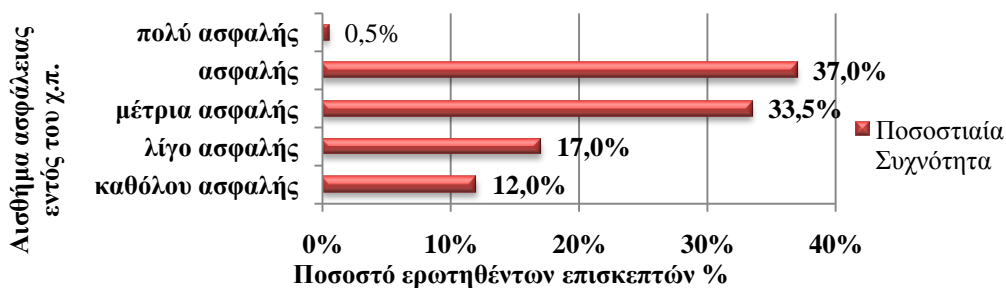

Γράφημα 10-36. Ποσοστιαία συχνότητα του είδους εθελοντικής εργασίας που θα ήθελαν να προσφέρουν οι ερωτηθέντες επισκέπτες του Άλσους Βεΐκου.

10.1.7. Φύλαξη Άλσους Βεΐκου (Ερωτήσεις 32 - 34).

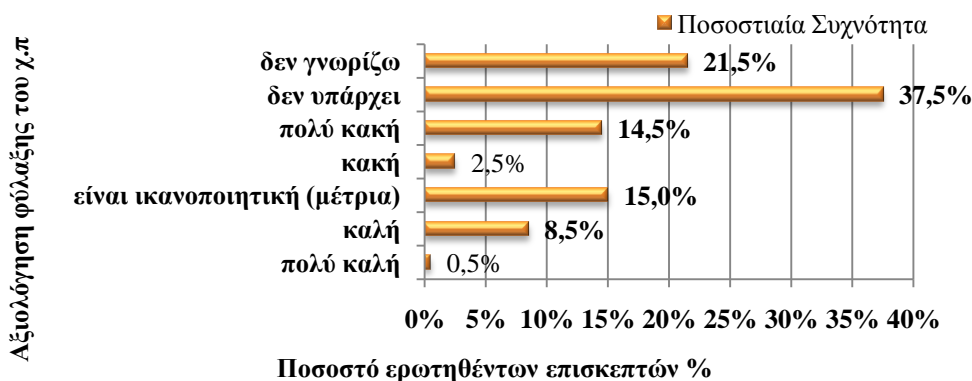
Το συναίσθημα της ασφάλειας εντός του χώρου (**Ερώτηση 32**), κρίθηκε από το 37% των ερωτηθέντων επισκεπτών ως ασφαλής, το 33,5% ως μέτρια ασφαλής, το 17% ως λίγο ασφαλής και το 12% ως καθόλου ασφαλής (**Γράφημα 10-37**).

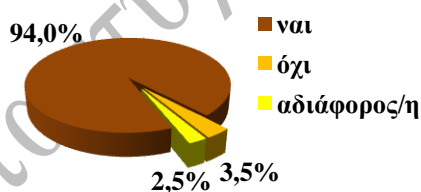
Γράφημα 10-37. Ποσοστιαία συχνότητα του βαθμού αισθήματος ασφάλειας που δημιουργείται στους ερωτηθέντες επισκέπτες του Άλσους Βεΐκου.

Τα αποτελέσματα στο πως κρίνουν την φύλαξη του χώρου (**Ερώτηση 33**), οι επισκέπτες, παρουσιάζονται στο **Γράφημα 10-38**. Το 37,5% δήλωσε ότι δεν υπάρχει φύλαξη και το 21,5% ότι δεν γνωρίζει. Με 15% και 14,5% ακολουθούν αντίστοιχα οι απόψεις "είναι ικανοποιητική/μέτρια" και "πολύ κακή".

Γράφημα 10-38. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών για την φύλαξη του Άλσους Βεΐκου.

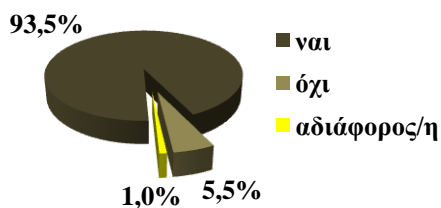
Στο αν επιθυμούν να φυλάσσεται ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου (**Ερώτηση 34**), η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, με ποσοστό 94% (**Γράφημα 11-39**).

Γράφημα 10-39. Ποσοστιαία συχνότητα της έκφρασης επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου στην ύπαρξη φύλαξης.

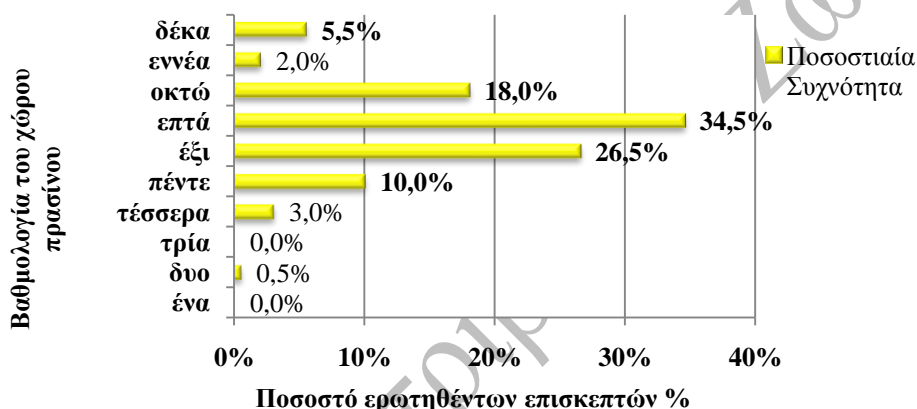
10.1.8. Απόψεις επισκεπτών Άλσους Βεΐκου (Ερωτήσεις 35 - 39).

Στο ερώτημα «Στο σύνολο του ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου σας ικανοποιεί (τις ανάγκες σας); (**Ερώτηση 35**), όπως ανάγεται από το **Γράφημα 10-40** η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 93%, έδωσε θετική απάντηση.

Γράφημα 10-40. Ποσοστιαία συχνότητα έκφρασης ικανοποίησης των ερωτηθέντων επισκεπτών από το σύνολο του χώρου του Άλσους Βεΐκου στην κάλυψη των αναγκών τους.

Η βαθμολογία των ερωτηθέντων με άριστα το δέκα, για το σύνολο του χώρου πρασίνου (αισθητική, λειτουργικότητα, ασφάλεια) του Άλσους Βεΐκου, (**Ερώτηση 36**), παρουσιάζεται από το **Γράφημα 10-41**. Το 34,5% των επισκεπτών βαθμολογούν το χώρο με επτά, το 26,5% με έξι και ακολουθούν με ποσοστά 18% και 10% η βαθμολόγηση με οκτώ και πέντε, αντίστοιχα. Οι υπόλοιπες βαθμολογίες είναι αμελητέες.

Γράφημα 10-41. Ποσοστιαία συχνότητα των αποτελεσμάτων βαθμολόγησης του συνόλου του χώρου του Άλσους Βεΐκου από τους ερωτώμενους επισκέπτες.

Στην **Ερώτηση 37** «Αναφέρετε τι σας άρεσει περισσότερο στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;» Οι επισκέπτες ανέφεραν με σειρά προτεραιότητας τρία χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου, που τους άρεσαν περισσότερο. Όπως διακρίνεται στον **Πίνακα 10-7** η βλάστηση με ποσοστό 29,9% αποτελεί την πρώτη προτίμηση, ο καθαρός αέρας με 14,9% την δεύτερη και η ηρεμία με 11,8% την τρίτη ενώ ακολουθούν με μικρή διαφορά οι χώροι άθλησης με ποσοστό 11,4%.

Πίνακας 10-7. Κατανομή συχνότητας των περισσότερο αρεστών στους επισκέπτες χαρακτηριστικών του Άλσους Βεΐκου.

Αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Ηρεμία	56	11,8	11,8
2. Καθαρός αέρας	71	14,9	14,9
3. Βλάστηση	142	29,9	29,9
4. Θέα	18	3,8	3,8
5. Άνεση χώρου	33	6,9	6,9
6. Διαδρομές στο χώρο	46	9,7	9,7
7. Χώροι άθλησης	54	11,4	11,4
8. Παγοδρόμιο	14	2,9	2,9
9. Θέατρο	14	2,9	2,9
10. Καφετέριες	11	2,3	2,3
11. Ψυχαγωγία	13	2,7	2,7
12. Παιδικές χαρές	1	0,2	0,2
13. Κιόσκια	1	0,2	0,2
14. Παρκινγκ	1	0,2	0,2

Στην **Ερώτηση 38** η οποία αφορά τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου σύμφωνα με τις προτιμήσεις των επισκεπτών, δόθηκαν απαντήσεις οι οποίες διακρίνονται στον **Πίνακα 11-8**. Ως πρώτο μη αρεστό χαρακτηριστικό αναφέρονται τα αδέσποτα ζώα (κυρίως σκυλιά) με ποσοστό 24,6%, η έλλειψη φύλαξης με 14,9% ως δεύτερο και τα σκουπίδια με 13,9% ως τρίτο. Ακολουθούν η έλλειψη συντήρησης με 8,7%, οι δραστηριότητες και η συμπεριφορά των αθίγγανων με 6,5%, η έλλειψη υποδομών (κάδοι, βρύσες, παγκάκια, κιόσκια, τηλέφωνα κ.α.) με 6,1% και η έλλειψη τουαλετών με 5,2%.

Η **Ερώτηση 39** αφορά προτάσεις των επισκεπτών που έκριναν ότι θα συμβάλλουν στην βελτίωση του χώρου του Άλσους Βεΐκου. Οι προτάσεις βελτίωσης διακρίνονται στον **Πίνακα 10-9**, με τη φύλαξη του χώρου να ξεχωρίζει με ποσοστό 25,7%, ακολουθούν με το ίδιο ποσοστό 14,6% η καθαριότητα και η συντήρηση του χώρου, έπεται η ασφάλεια με 6,8% και τέλος, η προσθήκη υπαίθριων παιχνιδιών όπως το υπαίθριο σκάκι, με 6,3%.

Πίνακας 10-8. Κατανομή συχνότητας των λιγότερο αρεστών στους επισκέπτες χαρακτηριστικών του Άλσους Βεΐκου

Χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Αδέσποτα ζώα	76	24,6	24,6
2. Ακαθαρσίες - βρωμιά - σκουπίδια	43	13,9	13,9
3. Έλλειψη φύλαξης	46	14,9	14,9
4. Έλλειψη συντήρησης	27	8,7	8,7
5. Λίγοι χώροι με ενδιαφέρον για το παιδί	3	1,0	1,0
6. Έλλειψη ασφάλειας	7	2,3	2,3
7. Έλλειψη φωτισμού	4	1,3	1,3
8. Αδιαφορία υπευθύνων	3	1,0	1,0
9. Έλλειψη από τουαλέτες	16	5,2	5,2
10. Ύπαρξη καφετεριών εντός του χώρου	6	1,9	1,9
11. Αθίγγανοι	20	6,5	6,5
12. Έλλειψη εξοπλισμού στις παιδικές χαρές	2	0,6	0,6
13. Έλλειψη σε κάδους, βρύσες, παγκάκια,	19	6,1	6,1
14. Κλειστοί οι χώροι γηπέδων	10	3,2	3,2
15. Έλλειψη άμεσης βοήθειας	5	1,6	1,6
16. Μη αρμόδια αυτοκίνητα στο χώρο	2	0,6	0,6
17. Έλλειψη σεβασμού από επισκέπτες	4	1,3	1,3
18. Έλλειψη πυροσβεστικών κρουστών	4	1,3	1,3
19. Μικρό παρκινγκ	2	0,6	0,6
20. Ανεξέλεγκτα ποδήλατα	2	0,6	0,6
21. Κλίση απότομη για ΑΜΕΑ	1	0,3	0,3
22. Έλλειψη υποδομών	1	0,3	0,3
23. Έλλειψη βιοποικιλότητας	1	0,3	0,3
24. Πολύ τσιμέντο	5	1,6	1,6

Πίνακας 10-9. Κατανομή συχνότητας προτάσεων βελτίωσης του χώρου του Άλσους Βεΐκου από του ερωτώμενους επισκέπτες.

Προτάσεις βελτίωσης πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Καθαριότητα	30	14,6	14,6
2. Συντήρηση χώρου	30	14,6	14,6
3. Ασφάλεια	14	6,8	6,8
4. Φύτευση δένδρων	5	2,4	2,4
5. Απαγόρευση αδέσποτων ζώων	11	5,3	5,3
6. Άμεση βοήθεια	4	1,9	1,9
7. Φύλαξη χώρου	53	25,7	25,7
8. Φωτισμός χώρου	3	1,5	1,5
9. Ενημέρωση πρασίνου στα παιδιά	7	3,4	3,4
10. Υπαίθρια παιχνίδια π.χ. σκάκι	13	6,3	6,3
11. Ενδιαφέροντες χώροι για παιδιά	5	2,4	2,4
12. Ύπαρξη λίμνης	1	,5	,5
13. Υπεύθυνοι εργαζόμενοι	6	2,9	2,9
14. Όχι αθίγγανοι	10	4,9	4,9
15. WC	2	1,0	1,0
16. Εξοπλισμό σε κάδους, παγκάκια, βρύσες κ.α.	3	1,5	1,5
17. Όχι τσιμέντο	3	1,5	1,5
18. Πυροσβεστικό φυλάκιο	6	2,9	2,9

10.2. Διμεταβλητή Ανάλυση Δεδομένων Άλσους Βεΐκου

Τα δεδομένα των ερωτηματολογίων των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου επεξεργάστηκαν περαιτέρω μέσω της Διμεταβλητής Ανάλυσης (*Cross tabulations*) και την παραγωγή πινάκων διπλής εισόδου. Μέσω αυτών των πινάκων διερευνάται η ύπαρξη σχέσης μεταξύ δύο μεταβλητών (Κουτσούρης, Θεοφανόπουλος, 2000). Τα αποτελέσματα της Διμεταβλητής Ανάλυσης των δεδομένων των ερωτηματολογίων παρουσιάζονται για κάθε χώρο πρασίνου που μελετήθηκε χωριστά αλλά και συγκεντρωτικά.

10.2.1. Μέσο πρόσβασης και συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί ο τρόπος και η ευκολία πρόσβασης, καθώς και η συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου σε σχέση με το φύλο και την ηλικία των επισκεπτών.

Η σχέση μεταξύ του φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και των ατόμων με των οποίων επισκέπτονται τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

→ Οι άνδρες επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου σε μεγαλύτερο ποσοστό συγκριτικά με τις γυναίκες μόνοι τους (67,9%), με όλη την οικογένεια (62,1%), το/τα παιδί/ά (61,8%) και τον/την φίλο/η (55,0%) τους.

→ Άνδρες και γυναίκες επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου κατά το ίδιο ποσοστό όταν συνοδεύονται από την σχέση τους (50,0%) (*Γράφημα 10-42*).

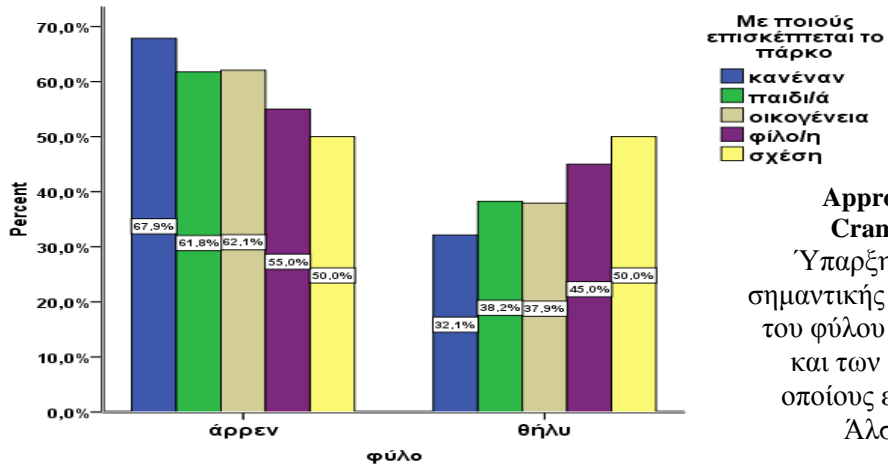
Η σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και των ατόμων με των οποίων επισκέπτονται τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

→ Η ομάδα των 18 - 30 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου σε μεγαλύτερο ποσοστό (62,5%) με τη σχέση τους και με τον/την φίλο/η τους (38,0%).

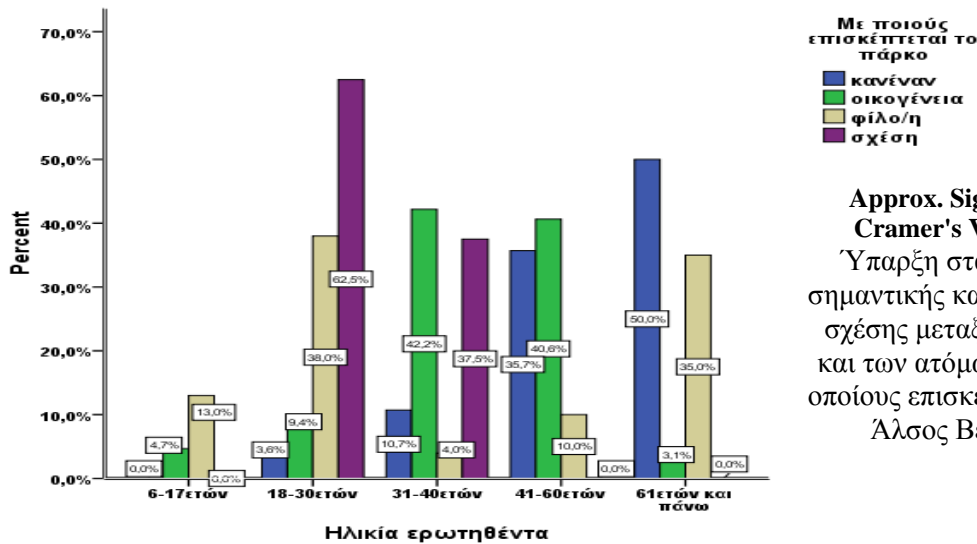
→ Η ομάδα των 61 ετών και άνω συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου, σε μεγαλύτερο ποσοστό (68,6%) χωρίς συνοδεία.

→ Η ομάδα των 31 - 40 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες επισκέπτεται, σε μεγαλύτερο ποσοστό (42,2%) το Άλσος Βεΐκου με την οικογένειά του και ακολουθεί η ομάδα των 41 - 60 ετών με ποσοστό 40,6% (*Γράφημα 10-43*).

Approx. Sig.: 0,726
Cramer's V:0,102
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και των ατόμων με τους οποίους επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου.

Γράφημα 10-42. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την παρουσία και την ταυτότητα των ατόμων με τα οποία επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου.

Approx. Sig.: 0,000
Cramer's V: 0,423
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και των ατόμων με τους οποίους επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου.

Γράφημα 10-43. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την παρουσία και την ταυτότητα των ατόμων με τα οποία επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου (στην οικογένεια συμπεριλαμβάνονται τα παιδιά, ο/η σύζυγος και τα εγγόνια).

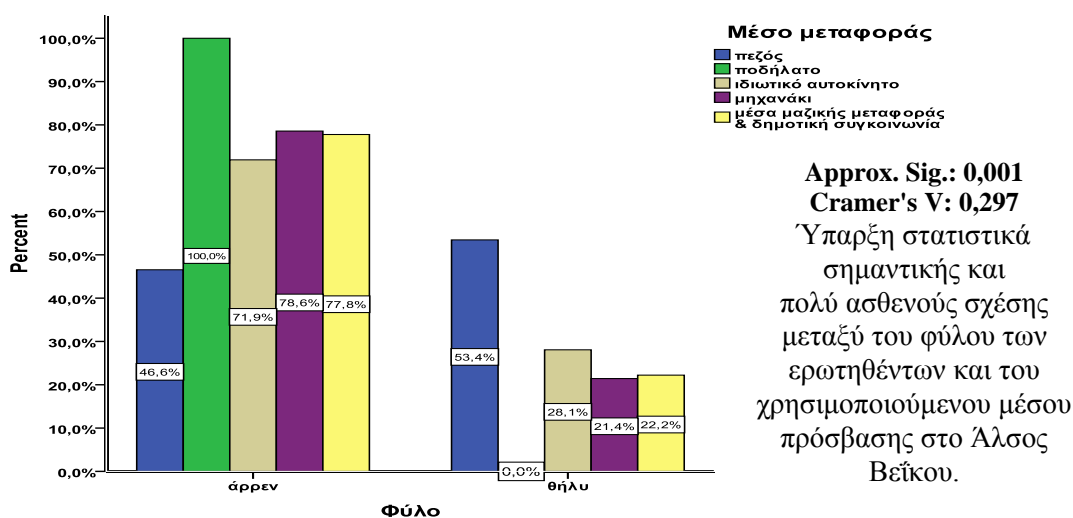
Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσος Βεΐκου και το μέσο πρόσβασης τους στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Τα αποτελέσματα της Διμεταβλητής Ανάλυσης έδειξαν ότι:

→ Οι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο ποσοστό ως μέσο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου το μηχανάκι με ποσοστό 78,6%, τα ΜΜΜ συμπεριλαμβανομένου και τη δημοτική συγκοινωνία με ποσοστό 77,8% και το ιδιωτικό αυτοκίνητο με ποσοστό 71,9%.

→ Το σύνολο των ερωτηθέντων επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται το Άλσος Βεΐκου μέσω ποδηλάτου είναι τέσσερα (κάτω από 5) και όλοι ήταν άνδρες οπότε δεν

λαμβάνεται υπόψη.

→ Οι γυναίκες συγκριτικά τους άνδρες επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου σε μεγαλύτερο ποσοστό ως πεζοί με ποσοστό 53,4% (**Γράφημα 10-44**).

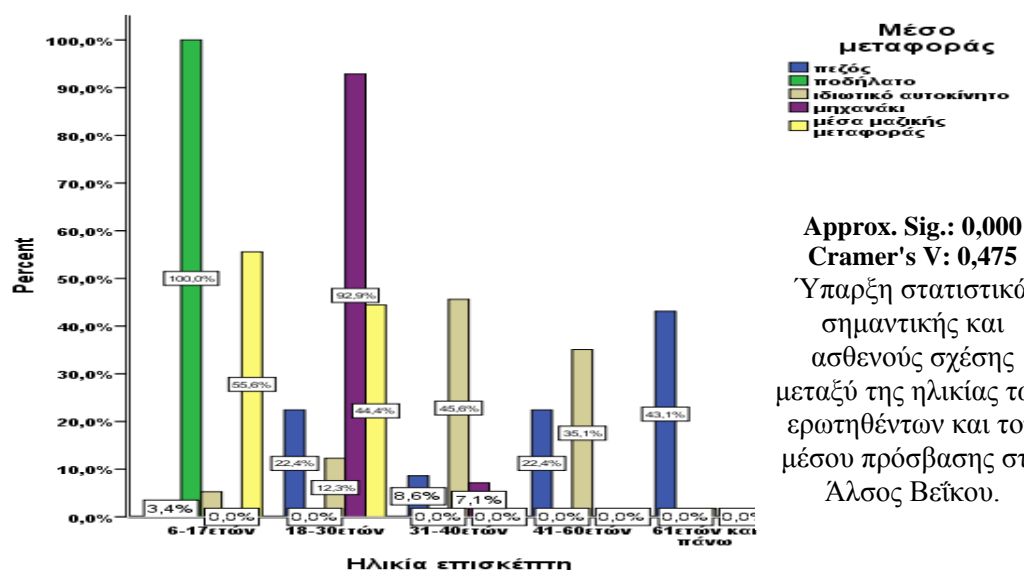
Γράφημα 10-44. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου.

Η σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και το μέσο πρόσβασης τους στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Από το **Γράφημα 10-45** φαίνεται ότι:

→ Η ομάδα των 18 - 30 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες χρησιμοποιεί κυρίως το μοτοποδήλατο ως μέσο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου με ποσοστό 52,0%, ενώ η ομάδα των 6 - 17 ετών τα ΜΜΜ με ποσοστό 55,6% ακολουθούμενη από την ομάδα των 18-30ετών με ποσοστό 44,4%.

→ Η ομάδα των 31 - 40 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες χρησιμοποιεί ως μέσο πρόσβασης το ιδιωτικό αυτοκίνητο (45,6%) ακολουθούμενη από την ομάδα των 41 - 60 ετών με ποσοστό 35,1%.

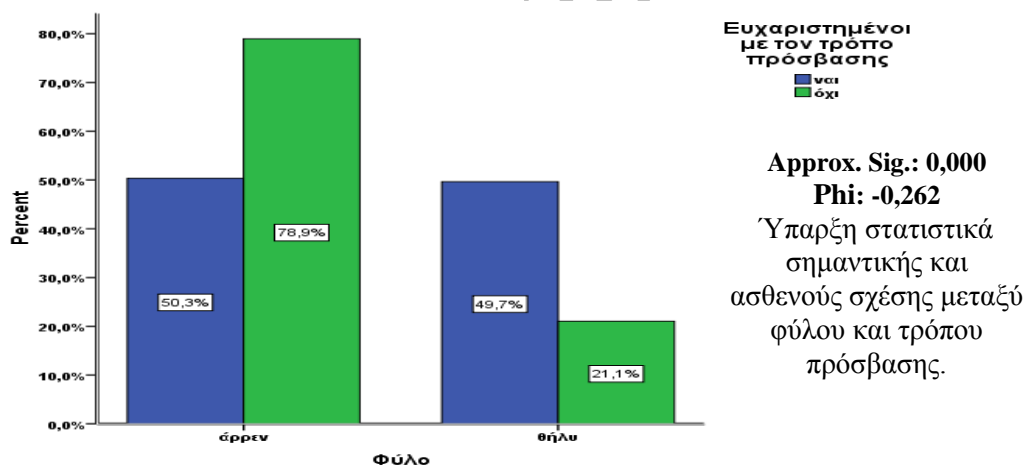
→ Μεταξύ των διαφόρων ηλικιακών ομάδα, επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου ως πεζοί κυρίως η ομάδα των 61 ετών και άνω (43,1%) ακολουθούμενη με το ίδιο ποσοστό (22,4%) από την ομάδα των 18 - 30 ετών και 41 - 60 ετών.

Approx. Sig.: 0,000
Cramer's V: 0,475
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και του μέσου πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου.

Γράφημα 10-45. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου.

Με τον συνδυασμό του φύλου και της έκφρασης ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου, προκύπτει ισχυρή και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Ειδικότερα οι άντρες σε μεγαλύτερο ποσοστό (78,9%) έναντι των γυναικών δεν είναι ευχαριστημένοι (Γράφημα 10-46).

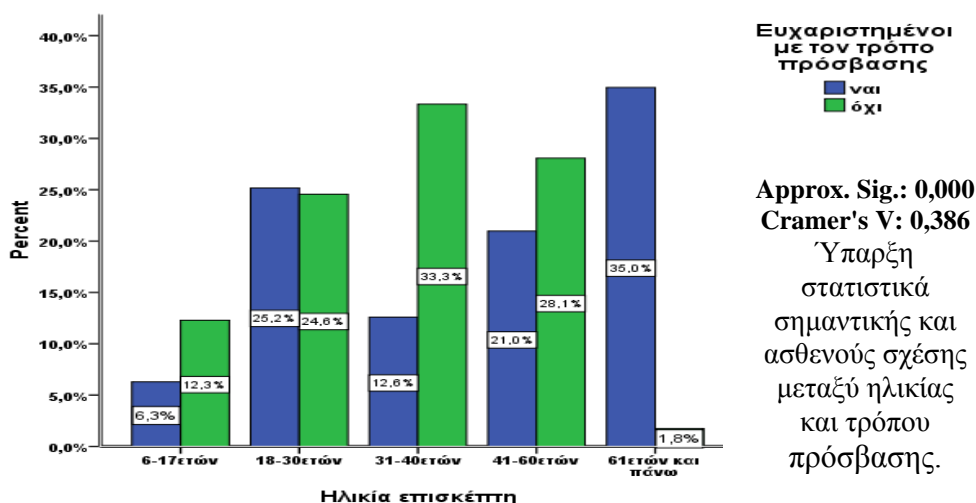
Ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης
Approx. Sig.: 0,000
Phi: -0,262
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ φύλου και τρόπου πρόσβασης.

Γράφημα 10-46. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου.

Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της έκφρασης ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου, η ανάλυση διμεταβλητής έδειξε ασθενή και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$. Η ομάδα των 31 - 40 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες εμφανίζεται περισσότερο δυσαρεστημένη με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης (33,3%), ενώ αντίθετα η ομάδα των 61ετών και άνω εμφανίζεται ως η πιο ευχαριστημένη με ποσοστό 35,0% (Γράφημα 10-

47).

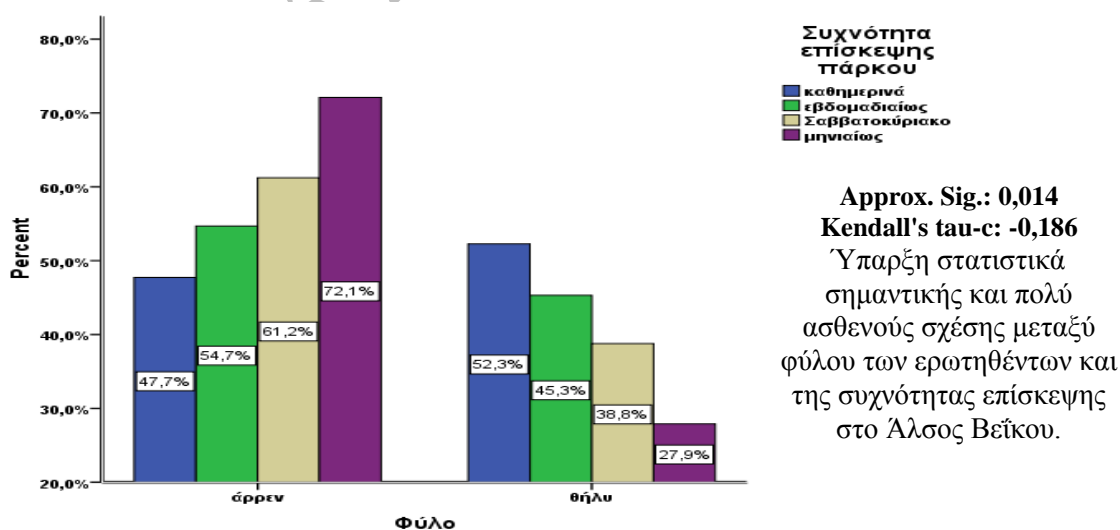

Γράφημα 10-47. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου.

Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και της συχνότητας επίσκεψης αυτού είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Από το **Γράφημα 10-48** προκύπτει ότι:

→ Οι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες επισκέπτονται περισσότερο το Άλσος Βεΐκου εβδομαδιαίως με ποσοστό 54,7%, τα Σαββατοκύριακα (72,1%), και μηνιαίως (58,5%).

→ Οι γυναίκες (52,3%) συγκριτικά με τις άνδρες ερωτηθέντες επισκέπτονται περισσότερο το Άλσος Βεΐκου το Σαββατοκύριακο.

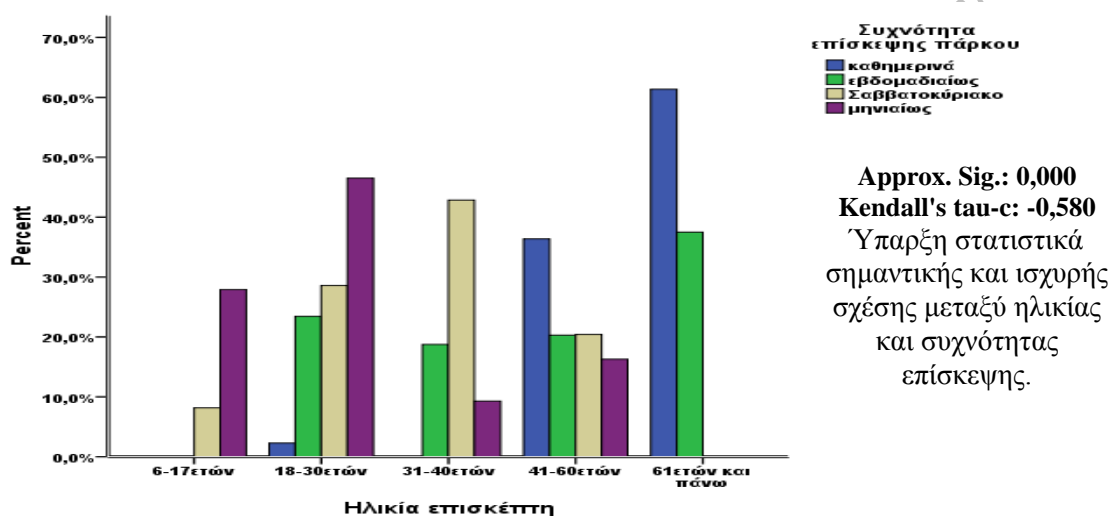

Γράφημα 10-48. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου.

Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και η σχέση τους με την συχνότητα επίσκεψης στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (**Γράφημα 10-49**). Τα αποτελέσματα της Διμεταβλητής Ανάλυσης έδειξαν ότι:

→ Συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, η ομάδα των 61ετών και άνω επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου καθημερινή (61,4%), ακολουθούμενη από την ομάδα των 31 - 40 ετών (36,4%) .

→ Η μηνιαία συχνότητα επίσκεψης του Άλσους Βεΐκου της ομάδας των 18 - 30 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες είναι η μεγαλύτερη με ποσοστό 46,5%.

Γράφημα 10-49. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου.

10.2.2. Σκοπός επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί το είδος των δραστηριοτήτων των ερωτηθέντων επισκεπτών και τους δημοφιλέστερους χώρους επίσκεψης εντός του Άλσους Βεΐκου σε σχέση με το φύλο και την ηλικία.

Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και τον κύριο σκοπό επίσκεψής στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι (**Γράφημα 10-50**):

→ Από τους ερωτηθέντες επισκέπτες οι καφετέριες προσελκύουν μόνο τους άνδρες (100,0%).

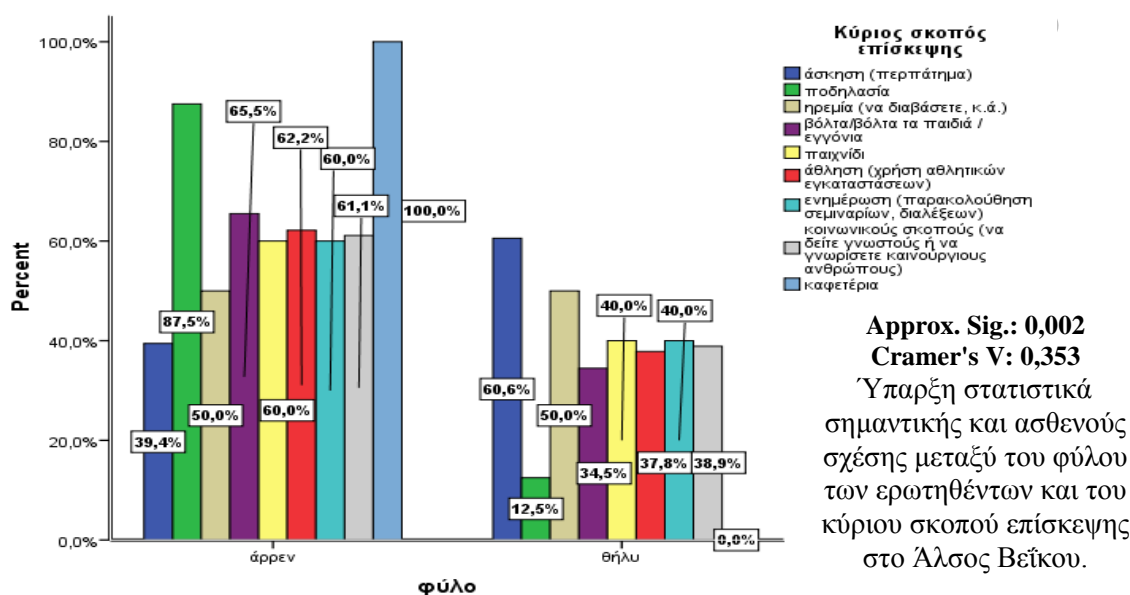
→ Ο κύριος σκοπός επίσκεψης των ανδρών συγκριτικά με τις γυναίκες είναι η ποδηλασία (87,5%), και ακολουθούν με περίπου τα ίδια ποσοστά η βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια (65,5%), η άθληση στις αθλητικές εγκαταστάσεις (62,2%), η κοινωνικότητα

με συναντήσεις άλλων ανθρώπων (61,1%), και το παιχνίδι (60,0%).

→ Στις γυναίκες ο κύριος σκοπός επίσκεψης συγκριτικά με τους άνδρες είναι η άσκηση (περπάτημα) με ποσοστό (60,0%).

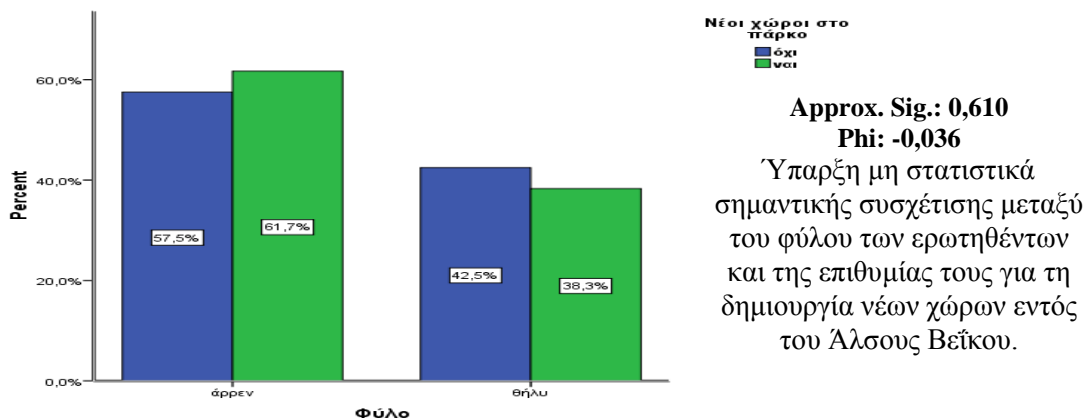
→ Η επίσκεψη του Άλσους Βεΐκου για την αναζήτηση ηρεμίας, φαίνεται να είναι εξίσου σημαντική για άνδρες και γυναίκες (50,0%) ωστόσο ο συνολικός αριθμός των ερωτηθέντων επισκεπτών είναι τέσσερα (κάτω από πέντε) οπότε δεν λαμβάνεται υπόψη.

→ Ο αριθμός των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών που επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου με σκοπό την ενημέρωση μέσω σεμιναρίων/ διαλέξεων είναι μικρότερος από πέντε σε κάθε περίπτωση οπότε δεν λαμβάνεται υπόψη (Παράρτημα Β', Πίνακας Ι-9).

Γράφημα 10-50. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κύριο σκοπό επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου.

Στο **Γράφημα 10-51** φαίνεται πως η επιθυμία δημιουργίας νέων χώρων από τους άνδρες και τις γυναίκες δεν διαφέρει στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

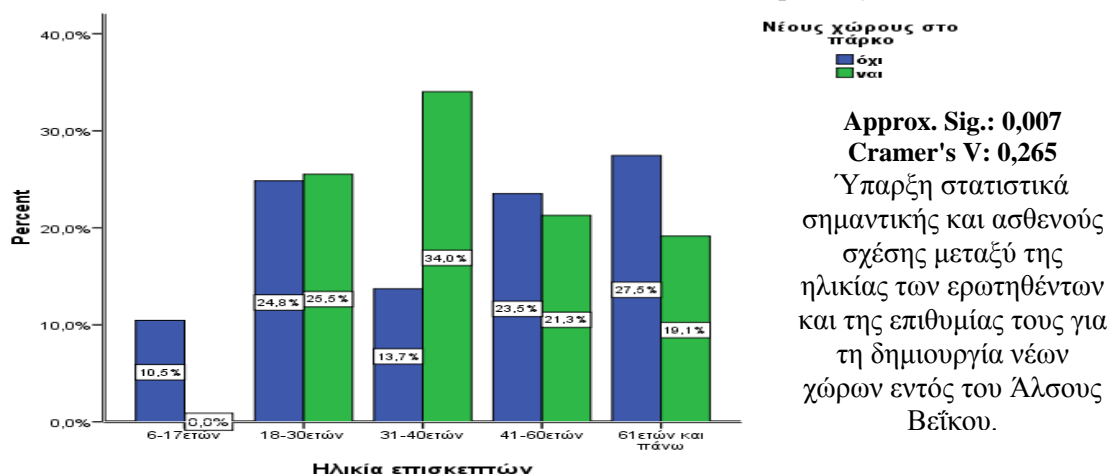
Γράφημα 10-51. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου.

Τα αποτελέσματα της συσχέτισης της έκφρασης επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών είναι στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ και δείχνουν την ύπαρξη πολύ ασθενούς σχέσης. Ειδικότερα (**Γράφημα 10-52**):

→ Συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικίες, οι ηλικίες των 31 - 40 ετών επιθυμούν περισσότερο την δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου με ποσοστό 34,0%.

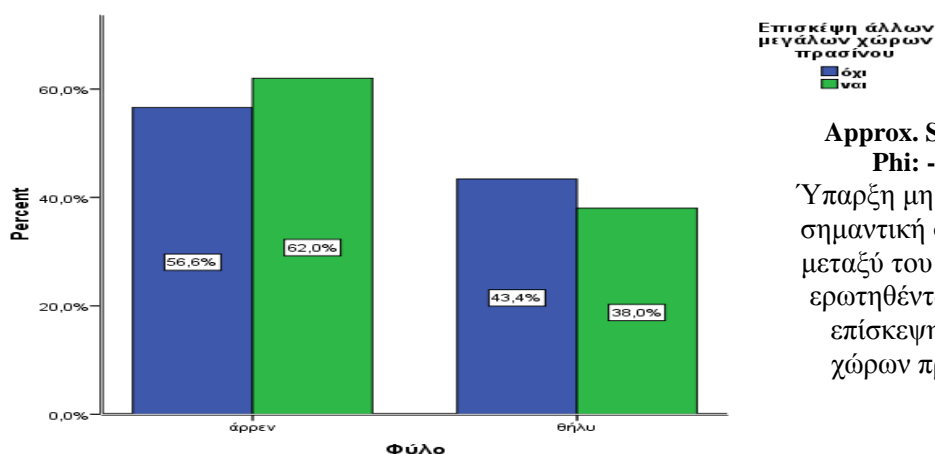
→ Αντιθέτως οι ηλικίες των 61 ετών και άνω δεν επιθυμούν την δημιουργία νέων χώρων σε μεγαλύτερο ποσοστό 27,5% από τις άλλες ηλικίες.

→ Η επιθυμία και μη επιθυμία για την δημιουργία νέων χώρων στις ηλικίες των 18 - 30 ετών είναι σχεδόν η ίδια με ποσοστά 25,5% και 24,8% αντίστοιχα.

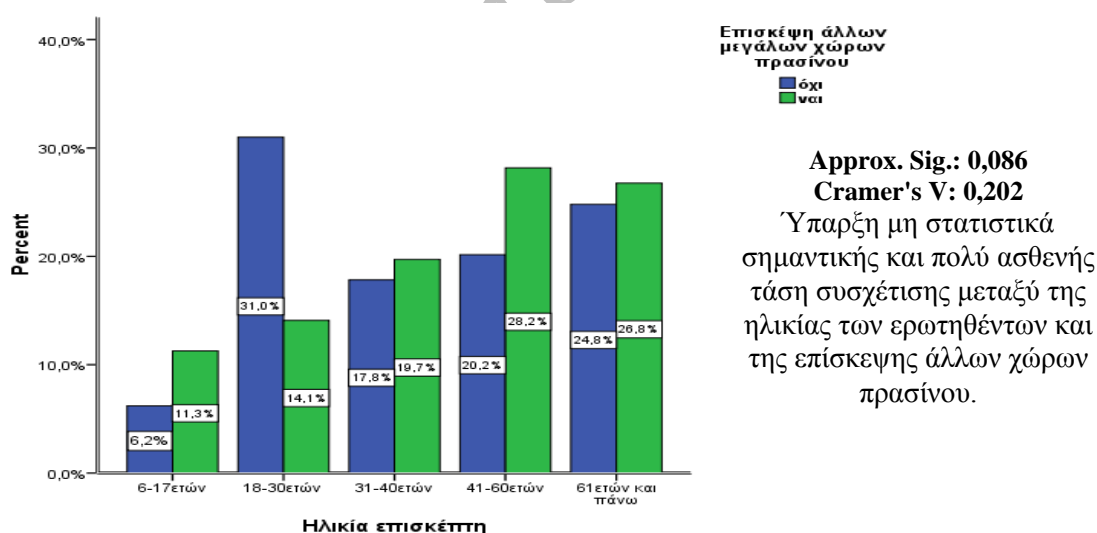
Γράφημα 10-52. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου.

Η συσχέτιση του φύλου των ερωτηθέντων και των της πραγματοποίηση επισκέψεων σε άλλους χώρους δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (**Γράφημα 10-53**).

Γράφημα 10-53. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την πραγματοποίηση επισκέψεων σε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου.

Επίσης, η συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και του γεγονότος πραγματοποίησης επισκέψεων σε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου δεν είναι στατιστικά σημαντική επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Υπάρχει πολύ ασθενής τάση συσχέτισης μεταξύ των δύο μεταβλητών. Από το **Γράφημα 10-54** φαίνεται ότι οι ηλικίες των 18 - 30 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικίες επισκέπτονται λιγότερο (31,0%) άλλους χώρους πρασίνου ενώ αντιθέτως οι ηλικίες από 41 - 60 ετών και των 60 ετών και άνω επισκέπτονται περισσότερο (28,2% και 26,8% αντίστοιχα).

Γράφημα 10-54. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την πραγματοποίηση επισκέψεων σε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου.

10.2.3. Φύτευση Άλσους Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης, στο Άλσος Βεΐκου.

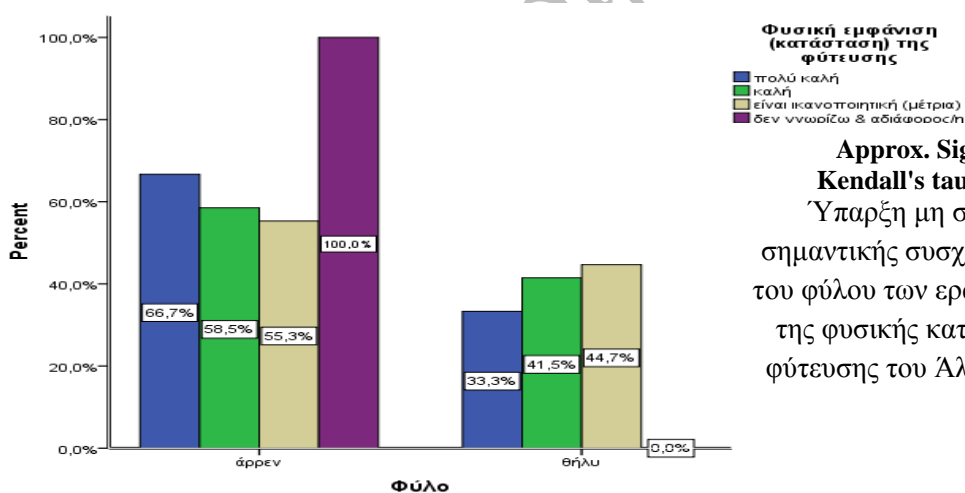
Οι απόψεις των ανδρών και οι γυναικών ως προς την εμφάνιση της φύτευσης δεν διαφοροποιούνται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (**Γράφημα 10-55**). Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών κρίνουν την φύτευση ως καλή (με ποσοστά 58,5% και 55,3% αντίστοιχα) και ως ικανοποιητική (με ποσοστά 41,5% και 44,7% αντίστοιχα) .

Όσο αναφορά τις απόψεις των διαφόρων ηλικιών των ερωτηθέντων ως προς την εμφάνιση της φύτευσης υπάρχει πολύ ασθενής σχέση αλλά στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (**Γράφημα 10-56**).

Μεταξύ των διαφόρων ηλικιών οι ηλικίες των 61 ετών και άνω σε μεγαλύτερο ποσοστό κρίνουν τη φύτευση ως “ικανοποιητική (μέτρια)” με ποσοστό 33,0% ακολουθούμενη από τις ηλικίες των 41 - 60 ετών με ποσοστό 25,5%.

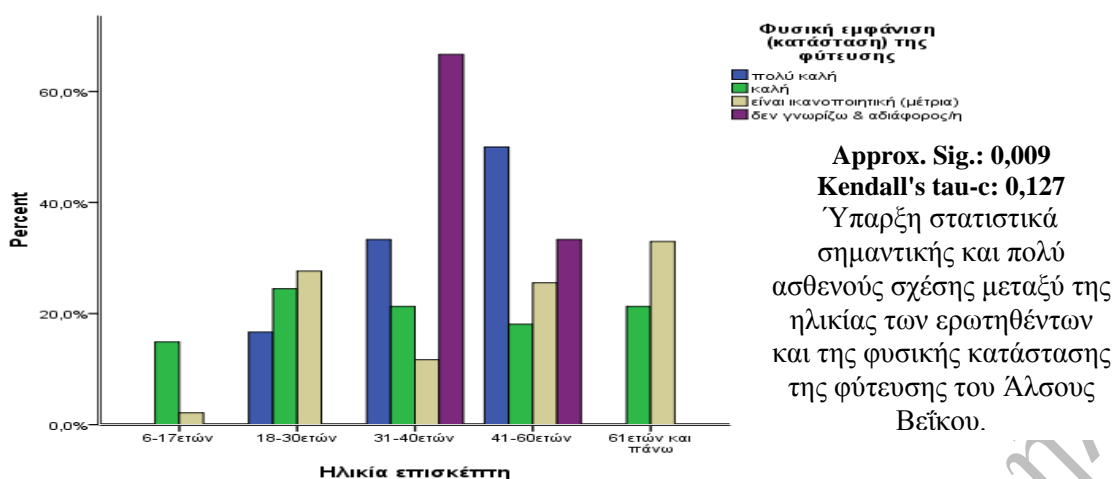
Οι ηλικίες των 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό κρίνουν την κατάσταση της φύτευσης ως “καλή” με ποσοστό 24,5% ακολουθούμενη από τις ηλικίες των 31 - 40 ετών και 61 ετών και άνω με το ίδιο ποσοστό 21,3%.

Στην κατηγορία “δεν γνωρίζω” και “είμαι αδιάφορος/η” ο αριθμός των ερωτηθέντων σε κάθε ηλικιακή ομάδα είναι μικρότερος του πέντε δεν λαμβάνεται υπόψη (**Παράρτημα Β', Πίνακας I-15**).

Approx. Sig.: 0,881
Kendall's tau-c: -0,011
 Ύπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της φυσικής κατάστασης της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου.

Γράφημα 10-55. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου.

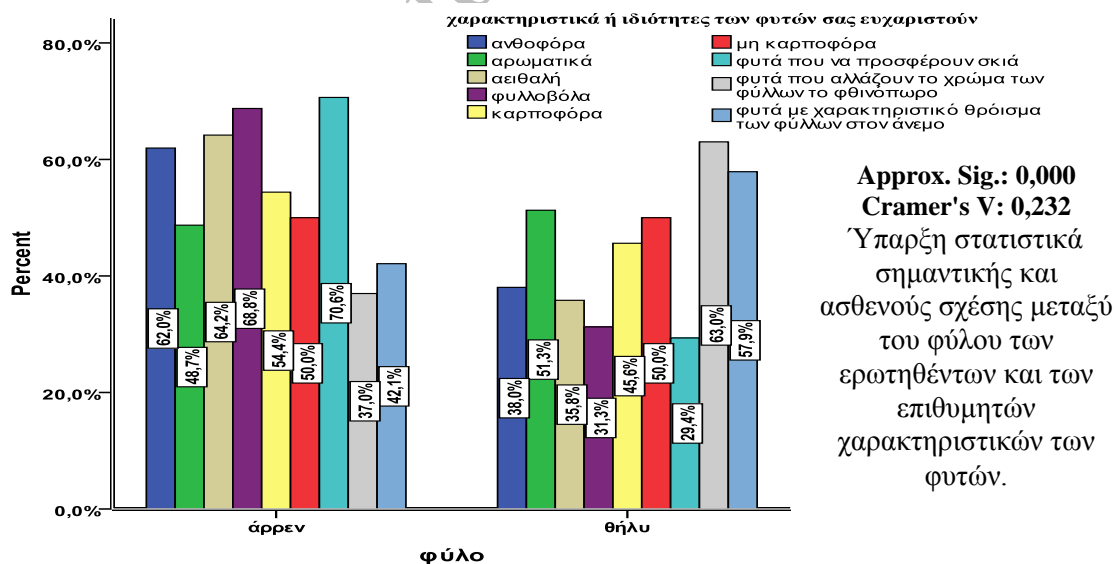

Γράφημα 10-56. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης της διμεταβλητής με μεταβλητές τα επιθυμητά χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών και το φύλο των ερωτηθέντων δείχνουν την ύπαρξη ασθενούς και στατιστικά σημαντικής σχέσης σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

Ειδικότερα, οι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες επιθυμούν δένδρα για την δημιουργία σκιάς (70%), φυλλοβόλα (68,8%), αειθαλή (64,2%) και ανθοφόρα (62%).

Οι γυναίκες προτιμούν κυρίως φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων τους το χειμώνα (63%), φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων τους στον άνεμο (57,9%), αρωματικά (51,3%), μη καρποφόρα (50%) και καρποφόρα (45,6%) (Γράφημα 10-57).

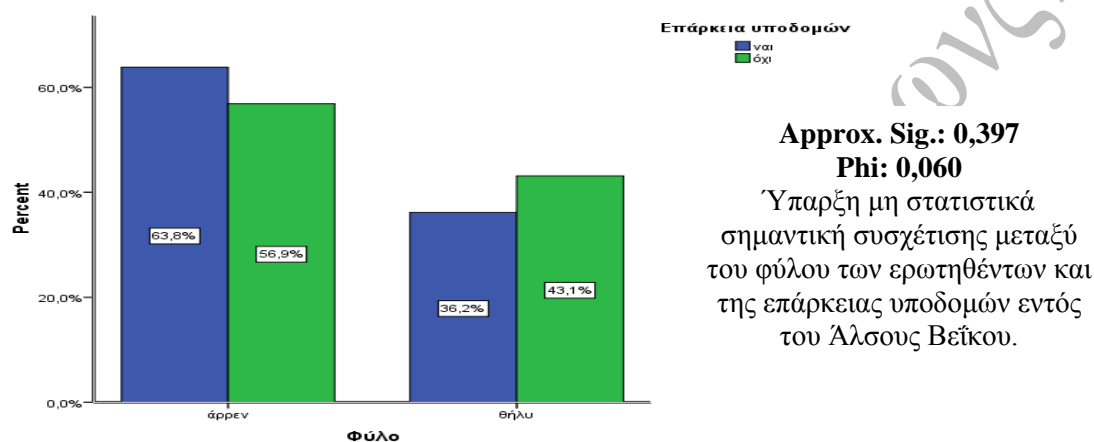

Γράφημα 10-57. Το φύλλο των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου σε σχέση με τα επιθυμητά χαρακτηριστικά/ιδιότητες των φυτών.

10.2.4. Υποδομές Άλσους Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα των υπάρχουσών υποδομών, στο Άλσος Βεΐκου.

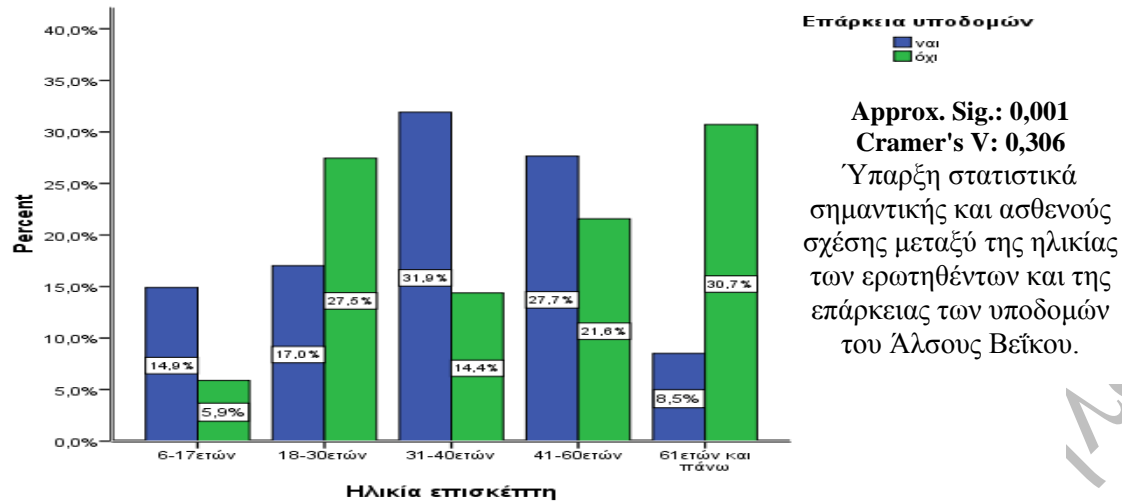
Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της επάρκειας των υποδομών (**Γράφημα 10-58**). Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών κρίνουν την επάρκεια των υποδομών αρκετή (με ποσοστά 63,8% και 36,2% αντίστοιχα) και μη αρκετή (με ποσοστά 56,9% και 43,1% αντίστοιχα).

Γράφημα 10-58. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στο Άλσος Βεΐκου.

Ύπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$ μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της επάρκειας των υποδομών (**Γράφημα 10-59**). Οι ηλικίες των 61 και άνω ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικίες σε μεγαλύτερο ποσοστό (30,7%) απαντούν “όχι” δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών στο Άλσος Βεΐκου ακολουθούμενες από τις ηλικίες των 18 - 30 ετών (27,5%). Αντίθετα μεταξύ των ηλικιών οι ηλικίες των 31 - 40 ετών απαντούν με μεγαλύτερο ποσοστό 31,9%, “ναι” είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών, ακολουθούμενες από τις ηλικίες των 31 - 60 ετών με 27,7%.

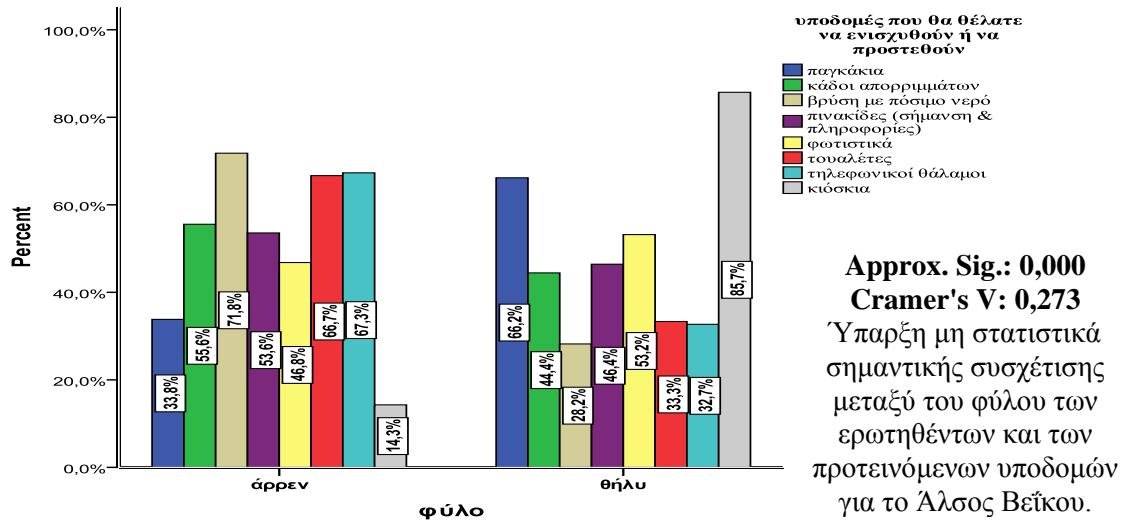
Γράφημα 10-59. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στο Άλσος Βεΐκου.

Οι ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών ανέφεραν τα είδη των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν εντός του Άλσους Βεΐκου. Σε σχέση με το φύλο υπήρξε ασθενής και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

Οι άνδρες κατά μεγαλύτερο ποσοστό συγκριτικά με τις γυναίκες δηλώνουν πως επιθυμούν κυρίως βρύσες με πόσιμο νερό, τηλεφωνικούς θαλάμους και τουαλέτες σε ποσοστά 71,8%, 67,3% και 66,7% αντίστοιχα (**Γράφημα 10-60**).

Οι γυναίκες κυρίως δηλώνουν πως επιθυμούν παγκάκια, φωτιστικά, και πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών σε ποσοστά 66,2%, 53,2% και 46,4% αντίστοιχα.

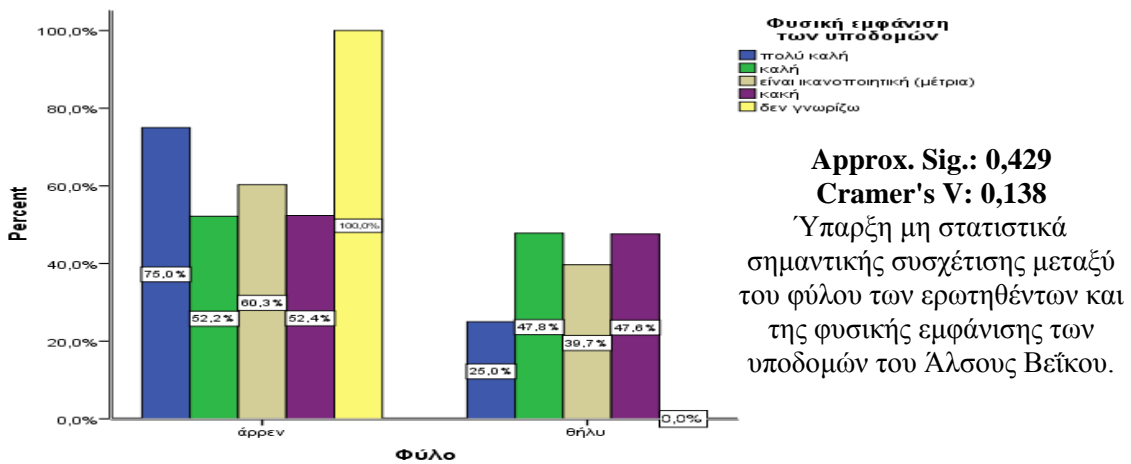
Ο αριθμός των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών που δηλώνουν τα κiosk είναι μικρότερος από πέντε σε κάθε περίπτωση οπότε δεν λαμβάνεται υπόψη (**Παράρτημα Β', Πίνακας I-19**).

Γράφημα 10-60. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το είδος των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν στο Άλσος Βεΐκου.

Οι απόψεις ανάλογα με το φύλο των ερωτηθέντων για την φυσική εμφάνιση των υποδομών δεν διαφοροποιούνται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (Γράφημα 10-61). Ωστόσο, φαίνεται ότι οι άνδρες σε μεγαλύτερο ποσοστό συγκριτικά με τις γυναίκες κρίνουν τη φυσική εμφάνιση των υποδομών ως “καλή” και “ικανοποιητική” με ποσοστό 52,2% και 60,3% αντίστοιχα.

Το ποσοστό που δηλώνει ότι δεν γνωρίζει δεν λαμβάνεται υπόψη, γιατί ο αριθμός των ανδρών και γυναικών που το δήλωσε είναι κάτω από 5 (Παράρτημα Β', Πίνακας Ι-20).

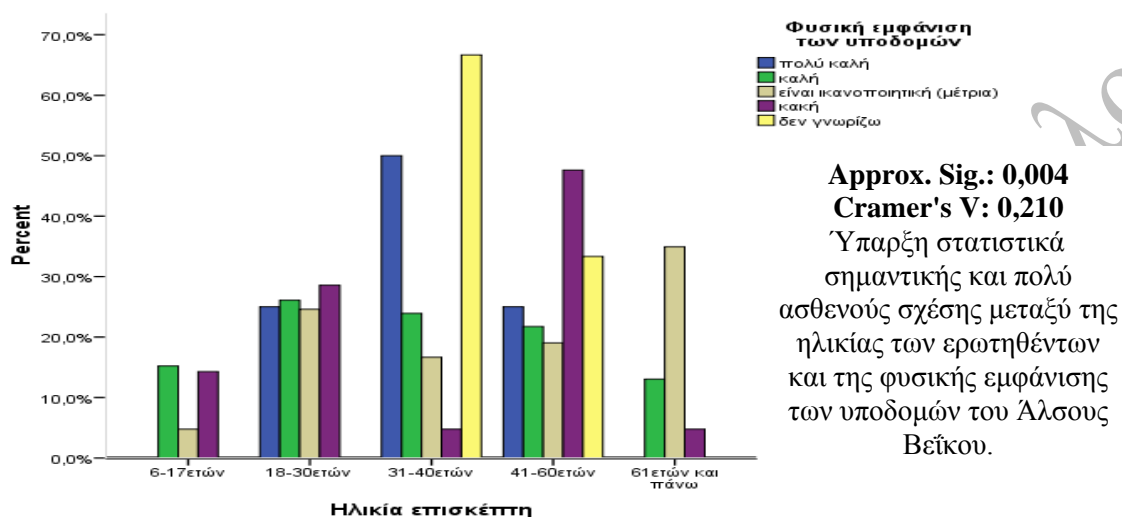

Γράφημα 10-61. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Άλσος Βεΐκου.

Η συσχέτιση μεταξύ των ηλικιών και της φυσικής εμφάνισης των υποδομών είναι πολύ ασθενής και στατιστική σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Η ομάδα των 31 - 40 ετών συγκριτικά με τις άλλες ηλικίες, σε μεγαλύτερο ποσοστό 34,9% κρίνει τις

υποδομές ως “ικανοποιητικές”. Αντίστοιχα, οι ηλικίες των 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό κρίνει τις υποδομές ως “καλές”. (*Γράφημα 10-62*).

Τα αποτελέσματα για το χαρακτηρισμό των υποδομών ως “πολύ καλή” και “δεν γνωρίζω” δεν λαμβάνονται υπόψη λόγω του μικρού αριθμού των ερωτηθέντων, κάτω του πέντε (*Παράρτημα Β', Πίνακας Ι-21*).

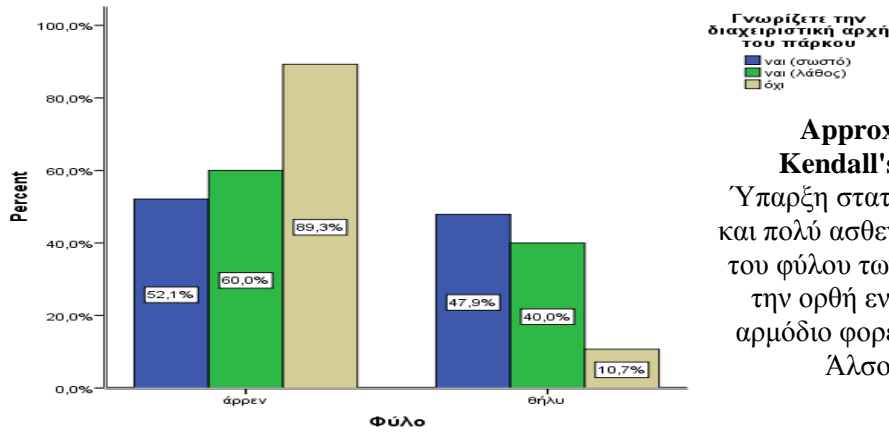
Γράφημα 10-62. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών στο Άλσος Βεΐκου.

10.2.5. Διεύθυνση Άλσους Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η ορθή ενημέρωση των επισκεπτών για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της ορθής ενημέρωσης για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (*Γράφημα 10-63*).

Οι άνδρες σε μεγαλύτερο ποσοστό συγκριτικά με τις γυναίκες δεν είναι ενημερωμένοι ορθά (60,0%) ή δεν γνωρίζουν (89,3%) για την ταυτότητα του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου.

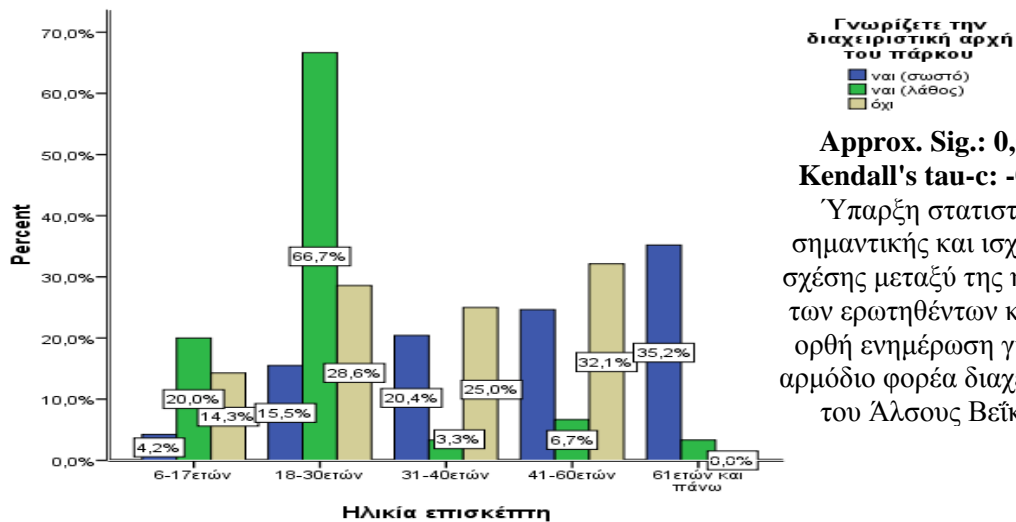

Γράφημα 10-63. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ορθή γνώση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου.

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (Γράφημα 10-64). Ειδικότερα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

→ Μεταξύ του συνόλου των ηλικιών, οι ηλικίες των 61 και άνω ετών γνωρίζουν ορθά σε μεγαλύτερο ποσοστό 35,2% τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου ακολουθούμενες από τις ηλικίες των 41 - 60 ετών με 24,6% και των 31 - 40 ετών με 20,4%.

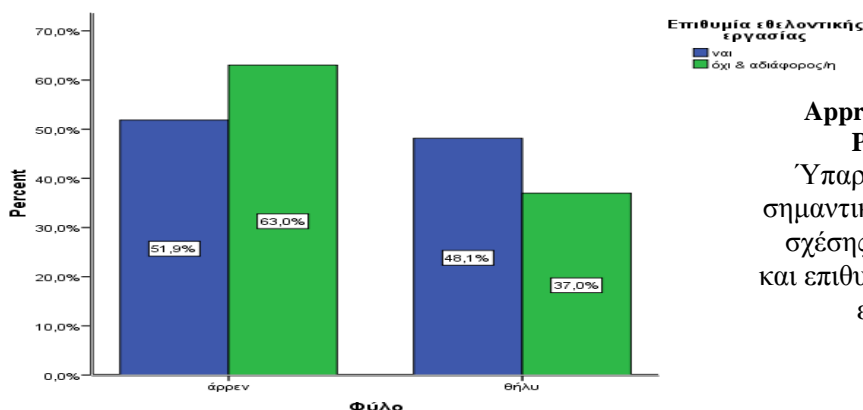
→ Οι ηλικίες μεταξύ 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό 66,7% γνωρίζουν εσφαλμένα τη διαχειριστική αρχή του χώρου.

Γράφημα 10-64. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ορθή γνώση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της συμμετοχής τους σε εθελοντική εργασία είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$.

Οι άνδρες με ποσοστό 63% δηλώνουν άρνηση ή αδιαφορία στη συμμετοχή τους σε εθελοντική εργασία σε σχέση με τις γυναίκες (48,1%) (Γράφημα 10-65).

Approx. Sig.: 0,009

Phi: -0,111

Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ φύλου και επιθυμίας εθελοντικής εργασίας.

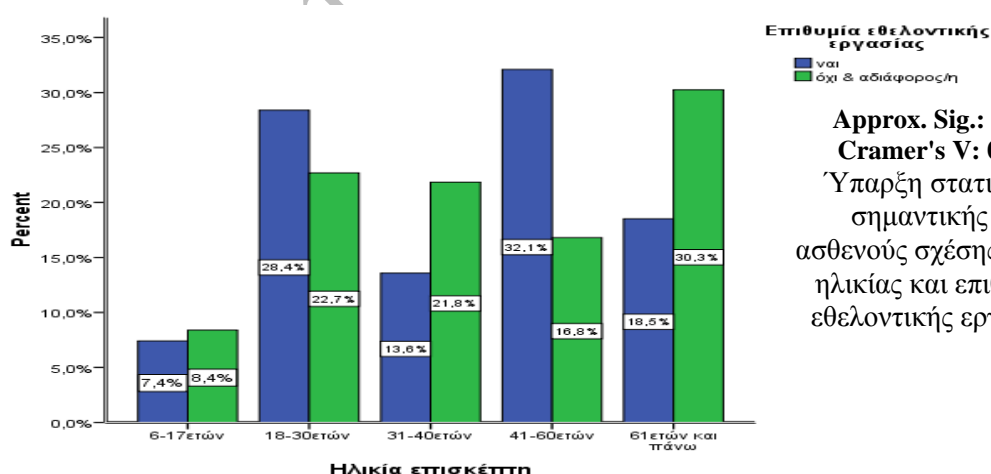
Γράφημα 10-65. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία προσφοράς εθελοντικής εργασίας στο Άλσος Βεΐκου.

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (Γράφημα 10-66).

Ειδικότερα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

→ Μεταξύ του συνόλου των ηλικιών, στις ηλικίες των 18 - 30 ετών και 41 - 60 ετών υπάρχει επιθυμία συμμετοχής σε εθελοντική εργασία με ποσοστά 28,4% και 32,1% αντίστοιχα.

→ Στις ηλικίες 31 - 40 ετών και 61 και άνω ετών με ποσοστά 21,8% και 30,3% αντίστοιχα υπάρχει άρνηση ή αδιαφορία στη συμμετοχή τους σε εθελοντική εργασία (Γράφημα 10-66).

Approx. Sig.: 0,041

Cramer's V: 0,223

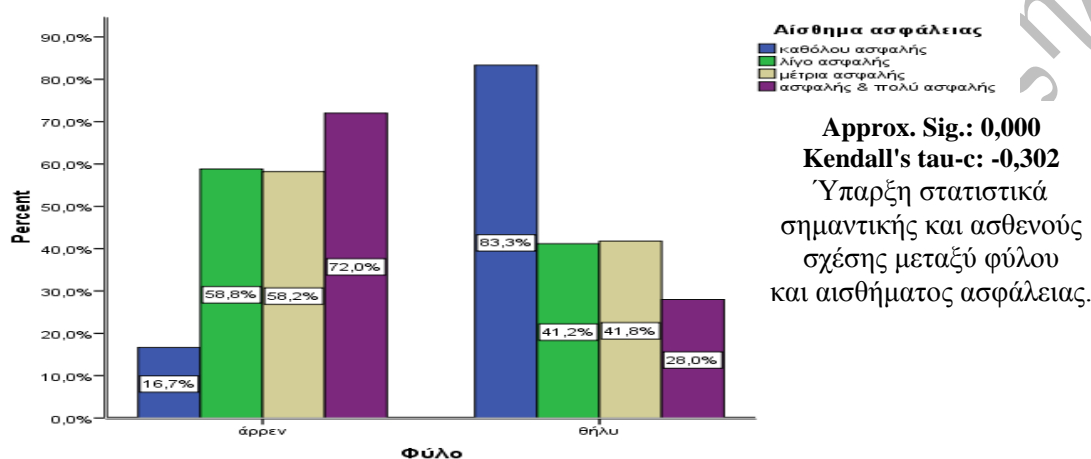
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και επιθυμίας εθελοντικής εργασίας.

Γράφημα 10-66. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία προσφοράς εθελοντικής εργασίας στο Άλσος Βεΐκου.

10.2.6. Φύλαξη Άλσους Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών για την ασφάλεια και την φύλαξη του Άλσους Βεΐκου.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και του αισθήματος ασφάλειας είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$. Το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών δεν αισθάνονται ασφαλής εντός του άλσους με ποσοστό 83,3% σε αντίθεση με τους άνδρες που αισθάνονται ασφαλής έως πολύ ασφαλής με ποσοστό 72% (*Γράφημα 10-67*).

Γράφημα 10-67. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Άλσος Βεΐκου.

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες και του αισθήματος ασφάλειας είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$.

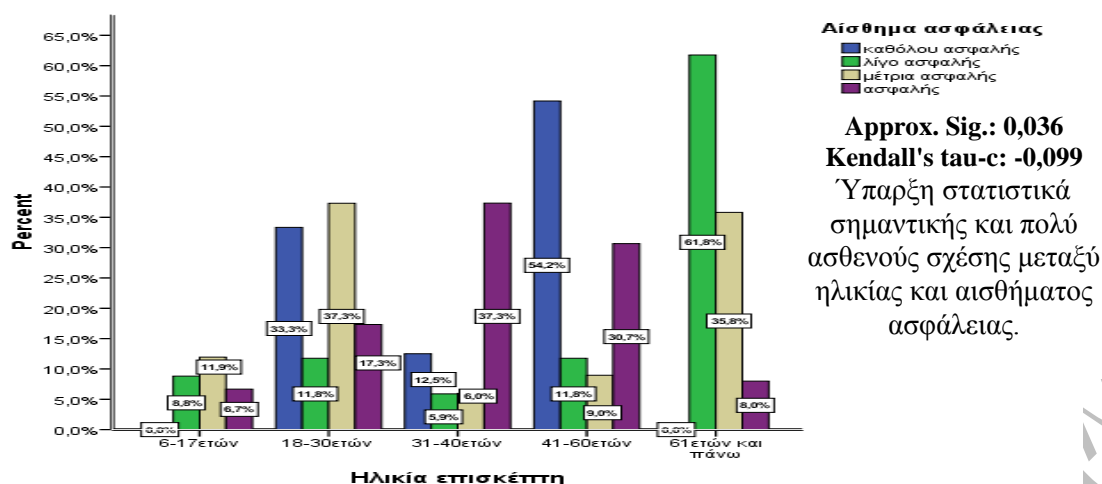
Πιο συγκεκριμένα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι (*Γράφημα 10-68*):

→ Οι ηλικίες μεταξύ 41 - 60 ετών καθόλου ασφαλής με ποσοστό 54,2%.

→ Μεταξύ του συνόλου των ηλικιών, οι ηλικίες των 61 και άνω ετών αισθάνονται λίγο ασφαλής σε μεγαλύτερο ποσοστό 61,8%.

→ Οι ηλικίες μεταξύ 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό 37,3% νοιώθουν μέτρια ασφαλής και τέλος.

→ Μεταξύ των ηλικιών 31 - 40 ετών αισθάνονται ασφαλής σε μεγαλύτερο ποσοστό 37,3%.

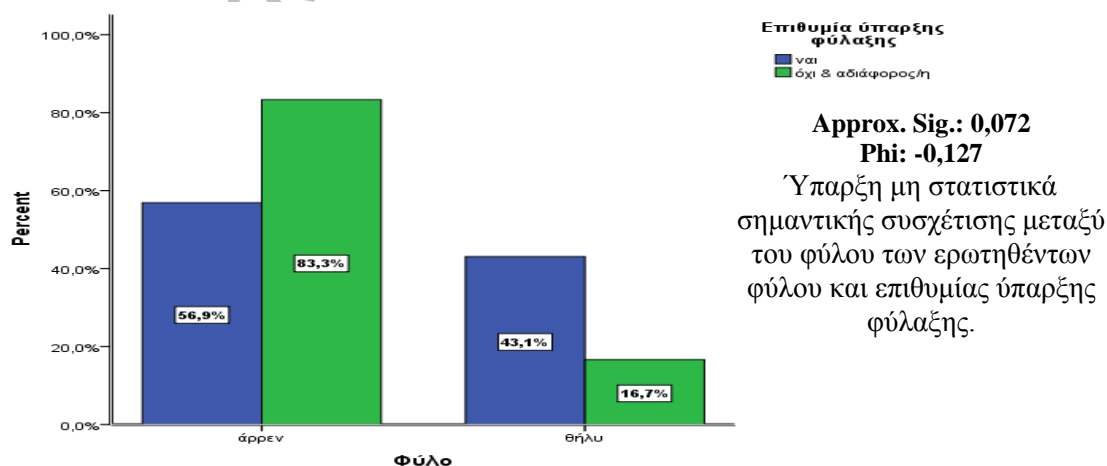

Αίσθημα ασφάλειας
 Approx. Sig.: 0,036
 Kendall's tau-c: -0,099
 Ύπαρξη στατιστικά σημαντικής και πολύ ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και αισθήματος ασφάλειας.

Γράφημα 10-68. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Άλσος Βεΐκου.

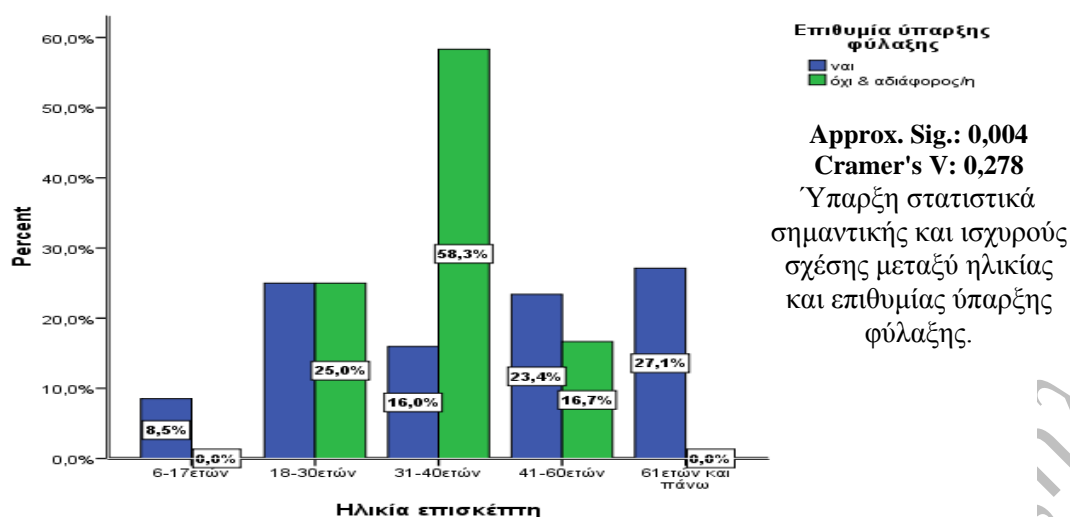
Με τον συνδυασμό του φύλου και της επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης του χώρου του Άλσους Βεΐκου, προκύπτει ασθενής και μη στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Ωστόσο, οι άντρες σε μεγαλύτερο ποσοστό (83,3%) έναντι των γυναικών δεν επιθυμούν φύλαξη του χώρου (Γράφημα 10-69).

Όσο αναφορά τη σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης του Άλσους Βεΐκου, η ανάλυση διμεταβλητής έδειξε ασθενή και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 0,001. Η ομάδα των 31 - 40 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες δεν επιθυμεί την φύλαξη του χώρου (58,3%), ενώ αντίθετα οι ομάδες 6 - 17 ετών, 41 - 60 ετών και 61ετών και άνω επιθυμούν με ποσοστά 8,6%, 23,4% και 27,1%, αντίστοιχα. Τέλος, στις ηλικίες 18 - 30 ετών δεν υπάρχει διαφορά (Γράφημα 10-70).

Επιθυμία ύπαρξης φύλαξης
 Approx. Sig.: 0,072
 Phi: -0,127
 Ύπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων φύλου και επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης.

Γράφημα 10-69. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Άλσος Βεΐκου.

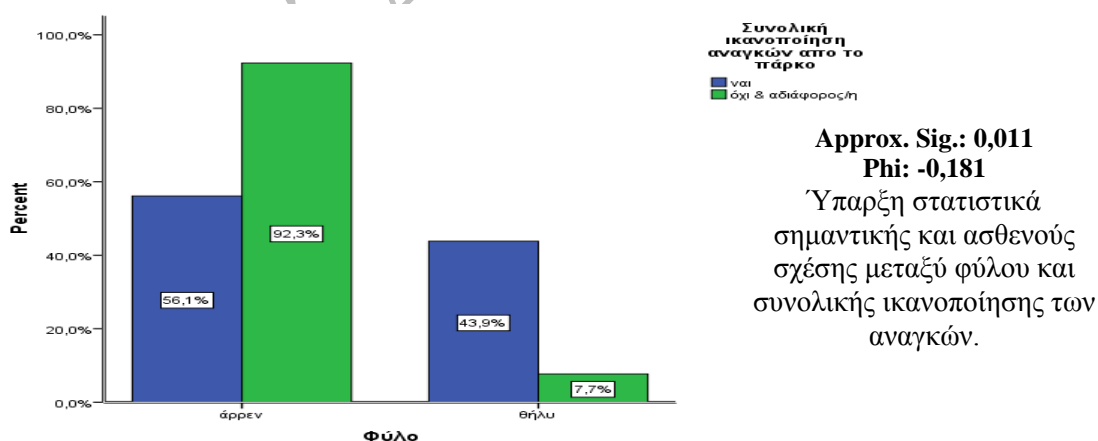

Γράφημα 10-70. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Άλσος Βεΐκου.

10.2.7. Απόψεις επισκεπτών για το Άλσος Βεΐκου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών, για τα περισσότερο και λιγότερο θεμιτά χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου και οι προτάσεις τους για την βελτίωσή του.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της ικανοποίησης των αναγκών τους από το χώρο του Άλσους Βεΐκου, είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$. Κατά το μεγαλύτερο ποσοστό (92,3%) οι άνδρες δεν είναι ικανοποιημένοι από το χώρο πρασίνου σε αντίθεση με τις γυναίκες οπού δηλώνουν ικανοποιημένες με ποσοστό 43,9% (**Γράφημα 10-71**).

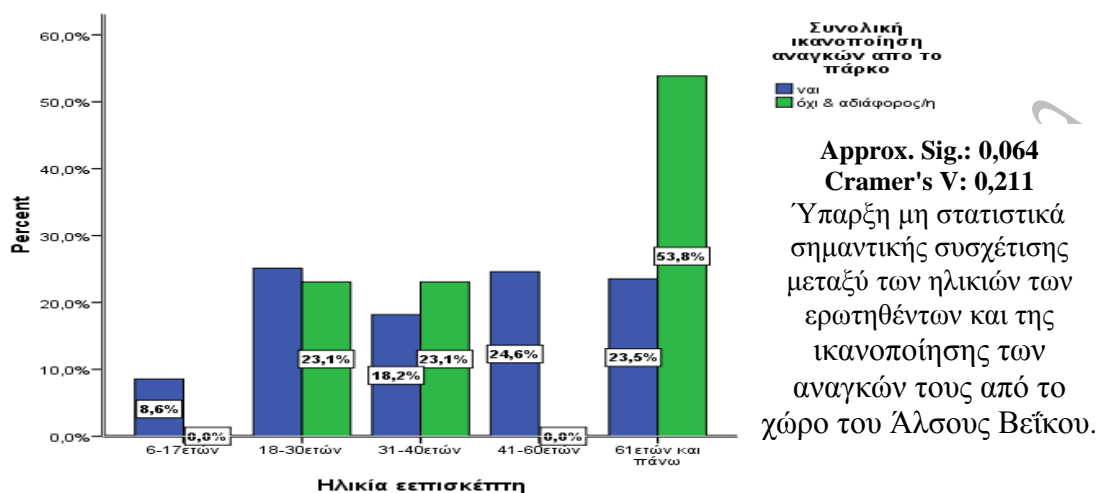
Γράφημα 10-71. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση αναγκών από το Άλσος Βεΐκου.

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες και της ικανοποίησης των αναγκών τους από το χώρο του Άλσους Βεΐκου είναι πολύ ασθενής και μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (**Γράφημα 10-72**). Πιο συγκεκριμένα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

→ Μεταξύ του συνόλου των ηλικιών, οι ηλικίες των 31 - 40 ετών και 61 ετών και άνω δεν υπάρχει ικανοποίηση των αναγκών από το χώρο πρασίνου με ποσοστά 23,1% και 53,8%, αντίστοιχα.

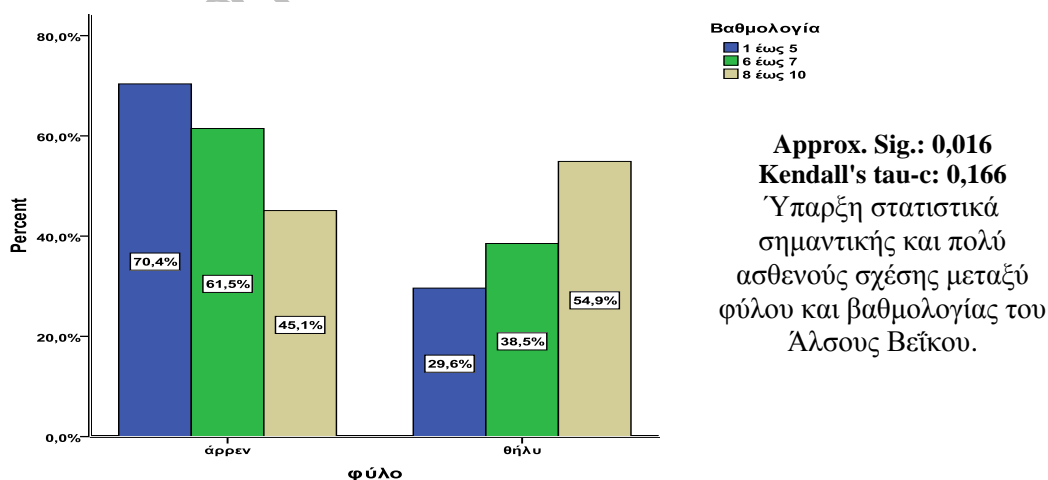
→ Οι ηλικίες μεταξύ 18 - 30 ετών, 41 - 60 ετών υπάρχει ικανοποίηση των αναγκών από το χώρο πρασίνου.

Γράφημα 10-72. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση αναγκών από το Άλσος Βεΐκου.

Στο **Γράφημα 10-73** η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της βαθμολογίας τους για το χώρο του Άλσους Βεΐκου, είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$.

Πιο συγκεκριμένα η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τις γυναίκες με ποσοστό 54,9%, ενώ η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από τους άνδρες με ποσοστό 70,4%.

Γράφημα 10-73. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η βαθμολογία τους για το χώρο του Άλσους Βεΐκου.

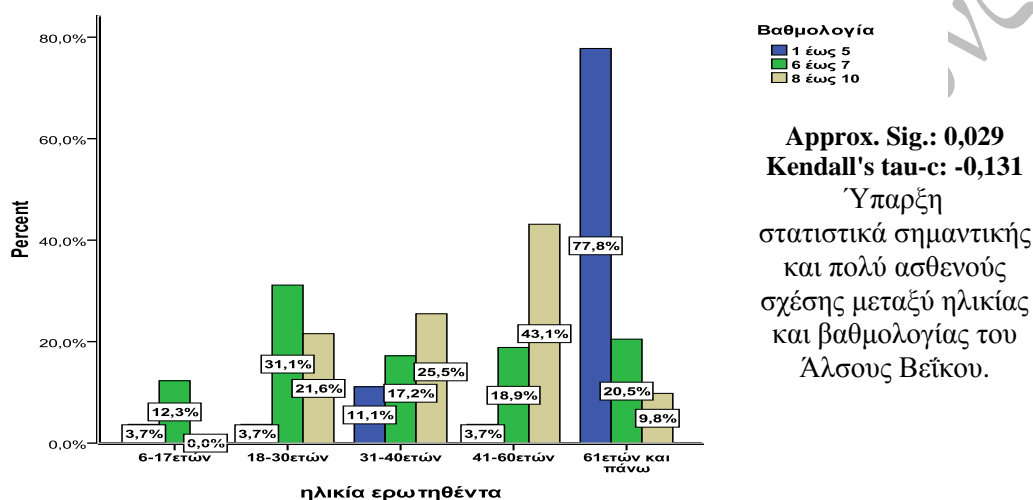
Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες και της βαθμολογίας του χώρου του Άλσους Βεΐκου είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$.

Στο Γράφημα 10-74 παρατηρείται ότι:

→ Η χαμηλότερη βαθμολογία (1 έως 5) δόθηκε από τις ηλικίες των 61 ετών και άνω με ποσοστό 77,8%.

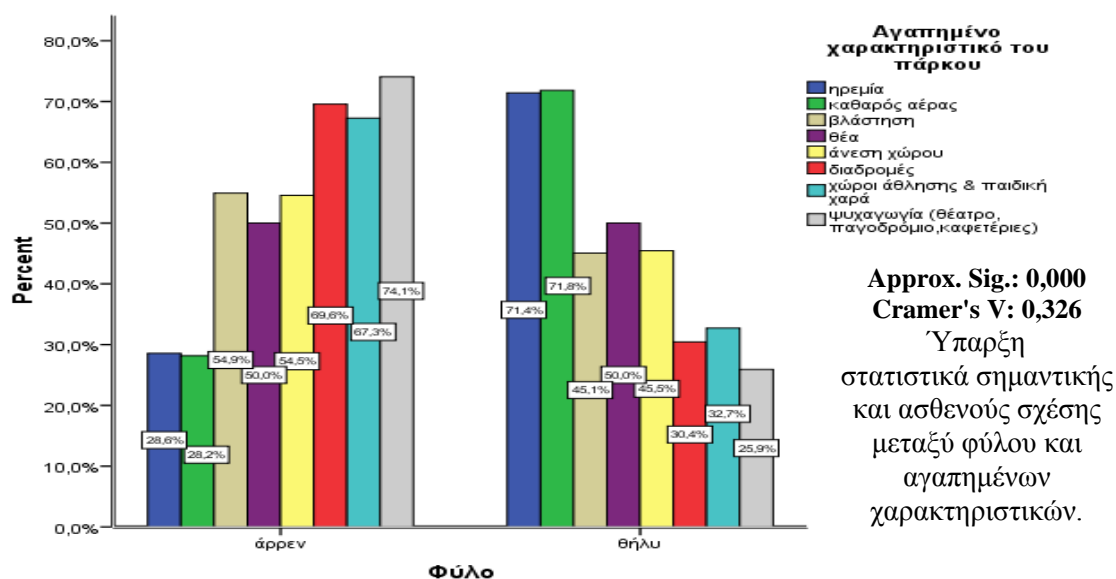
→ Η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από ηλικίες 31 - 40 και 41 - 60 ετών με ποσοστά 25,5% και 43,1%, αντίστοιχα.

→ Οι ηλικίες των 6 - 17 ετών και 18 - 30 ετών βαθμολόγησε το χώρο από 6 έως 7 με ποσοστό 12,3% και 31,1%, αντίστοιχα.

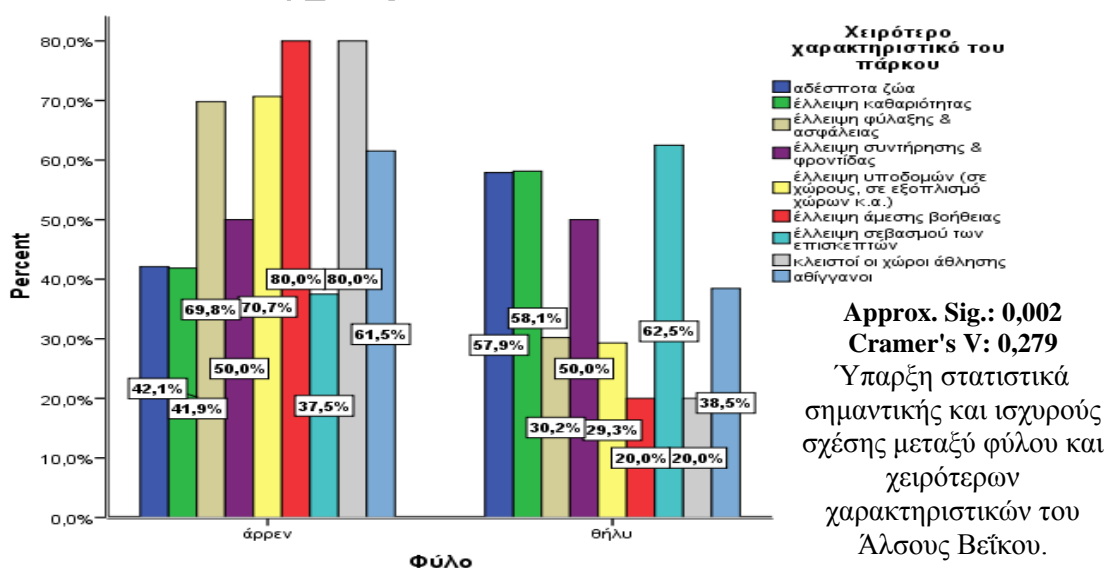
Γράφημα 10-74. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η βαθμολογία τους για το χώρο του Άλσους Βεΐκου.

Στο **Γράφημα 10-75** παρατηρείται ότι η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και των αγαπημένων χαρακτηριστικών του πάρκου, είναι π ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Ειδικότερα η ψυχαγωγία (74,1%), οι διαδρομές (69,6%) και οι χώροι άθλησης (67,3%) είναι τα πιο αγαπημένα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες ο καθαρός αέρας (71,8%), η ηρεμία (71,4%) και η θέα (50%).

Γράφημα 10-75. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το αγαπημένο χαρακτηριστικό τους από το Άλσος Βεΐκου.

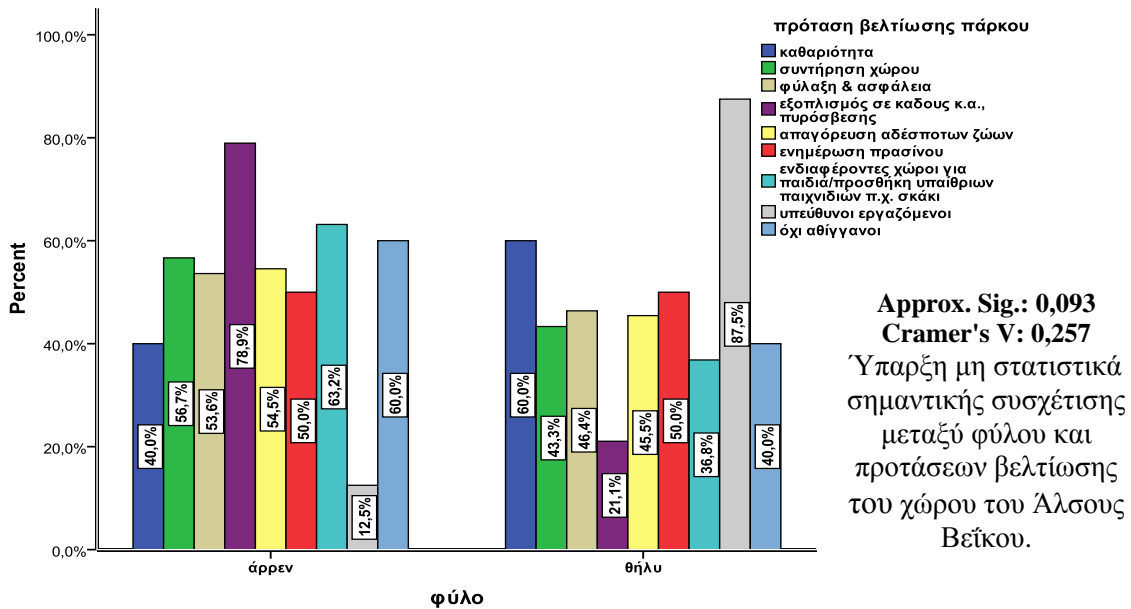
Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και του χειρότερου χαρακτηριστικού του Άλσος Βεΐκου, είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Στο **Γράφημα 10-76** παρατηρείται ότι οι χώροι άθλησης έχουν συγκεκριμένο ωράριο λειτουργίας και δεν είναι συνέχεια ανοιχτοί (80%), η έλλειψη άμεσης βοήθειας (80%), η έλλειψη υποδομών (70,7%) και φύλαξης (69,8%) είναι τα χειρότερα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες η έλλειψη σεβασμού των επισκεπτών (62,5%), η έλλειψη καθαριότητας (58,1%), τα αδέσποτα ζώα (57,9%) και η έλλειψη φροντίδας και συντήρησης (50%).

Γράφημα 10-76. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το χειρότερο χαρακτηριστικό τους από το Άλσος Βεΐκου.

Παρόλο που η συσχέτιση φύλου των ερωτηθέντων και προτάσεων βελτίωσης του χώρου του Άλσους Βεΐκου είναι ασθενής και δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$, οι άνδρες κυρίως προτείνουν εξοπλισμό σε κάδους κ.α., και συστήματα πυρόσβεσης (78,9%), ακολουθούν προσθήκη υπαίθριων παιχνιδιών και ενδιαφέροντες χώρους για το παιδί (63,2%), απαγόρευση παραμονής και διανυκτέρευσης εντός του χώρου από αθίγγανους (60%) και συντήρηση χώρου με ποσοστό 56,7%.

Κύριες προτάσεις των γυναικών αποτελούν υπεύθυνοι εργαζόμενοι στο χώρο (87,5%) και ακολουθούν καθαριότητα (60%), ενημέρωση πρασίνου (50%), φύλαξη και ασφάλεια χώρου (46,4%) και απαγόρευση αδέσποτων ζώων (45,5%) (Γράφημα 10-77).

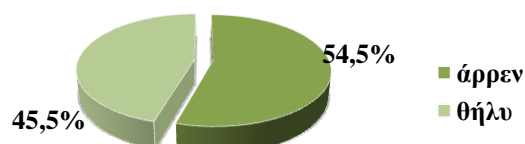
Γράφημα 10-77. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και οι προτάσεις τους για την βελτίωση του χώρου του Άλσους Βεΐκου.

10.3. Ανάλυση Δεδομένων Πάρκου Φλοίσβου

Στο πλαίσιο του υποκεφαλαίου αυτού γίνεται καταγραφή της κατανομής των συχνοτήτων των Μεταβλητών²⁶ και παρουσίαση των δεδομένων της έρευνας κατά ενότητα, σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο των επισκεπτών που υποβλήθηκε στους επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου και το οποίο, παρουσιάζεται σε πλήρη ανάπτυξη στο Παράρτημα Α', Ερωτηματολόγιο Α'.

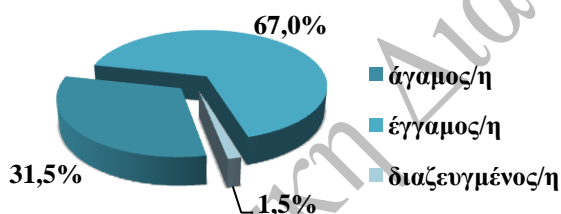
10.3.1. Προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου (Ερωτήσεις 1 - 10).

Σε ότι αφορά το φύλο των ερωτηθέντων (*Ερώτ. 1*), όπως φαίνεται από το *Γράφημα 10-78*, οι άνδρες πλειοψηφούν με ποσοστό 54,5% έναντι των γυναικών με ποσοστό 45,5%.

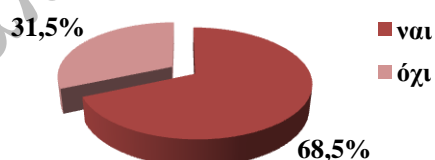
Γράφημα 10-78. Ποσοστιαία συχνότητα του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων (*Ερώτ. 2*), όπως απορρέει από το *Γράφημα 10-79*, οι άγαμοι/ες εμφανίζονται με ποσοστό 31,5%, οι έγγαμοι/ες με ποσοστό 67% και έχουμε ένα 1,5% διαζευγμένων.

Γράφημα 10-79. Ποσοστιαία συχνότητα της οικογενειακής κατάστασης των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

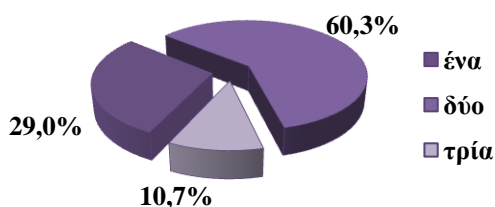
Στην *Ερώτηση 3* του ερωτηματολογίου, εάν έχουν παιδιά, όπως συνάγεται από το *Γράφημα 10-80*, το 68,5% εμφανίζονται πως έχουν, ενώ το 31,5% δεν έχει.

Γράφημα 10-80. Ποσοστιαία συχνότητα των γονέων μεταξύ των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

²⁶ Κατανομή μεταβλητής σε απόλυτα μεγέθη (Frequency), σε ποσοστά (Percent) και σε αθροιστικά ποσοστά (Valid Percent).

Όσον αφορά τον αριθμό των παιδιών που έχουν οι ερωτηθέντες, (**Ερώτ. 4**), όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-81**, το 29% έχουν ένα παιδί, το 60,3% έχουν δυο παιδιά και το 10,7% έχουν τρία παιδιά.

Γράφημα 10-81. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με τον αριθμό των παιδιών στην οικογένεια των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

Οι ηλικίες των παιδιών των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερωτ. 5**) χωρίστηκαν σε ομάδες. Για παράδειγμα στην ομάδα 1 ανήκουν τα βρέφη (από 0 έως 12 μηνών), στην ομάδα 2 οι ηλικίες από 1 έως και 5 ετών, κ.ο.κ. (**Πίνακας 10-10**). Ο μέσος όρος είναι 4,66 άρα, ανήκει στην 4^η ηλικιακή ομάδα, οπότε η μέση ηλικία των παιδιών των επισκεπτών είναι 15 - 16 περίπου έτη.

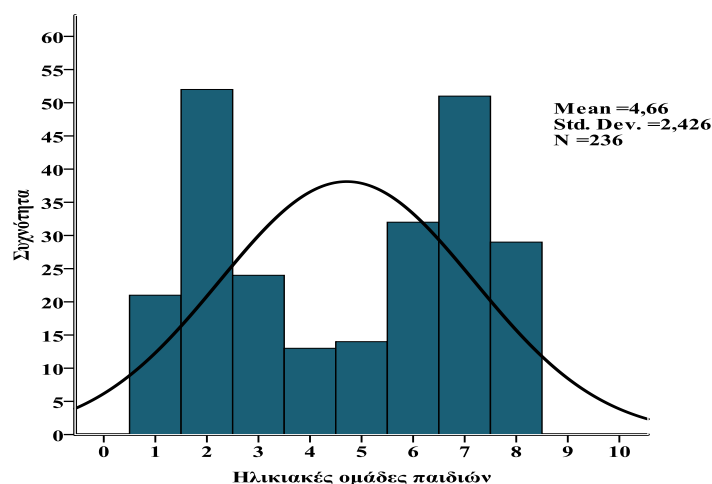
Πίνακας 10-10. Ηλικιακή κατανομή των παιδιών της οικογένειας των επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

	Range	Minimum	Maximum	Median	Mean	Std. Deviation
Ομάδες ηλικιών	7	1	8	5,00	4,66	2,426

Η μικρότερη ηλικιακή ομάδα είναι η 1^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 0 έως 12 μηνών ενώ η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι η 8^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 41 και 50 ετών (**Πίνακας 10-11**). Όπως φαίνεται από το **Ιστόγραμμα 10-3** η τιμή του μέσου όρου των ηλικιακών ομάδων ακολουθεί κανονική κατανομή.

Πίνακας 10-11. Κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου, σύμφωνα με την ομάδα ηλικίας όπου ανήκουν τα παιδιά τους.

Ομάδες ηλικιών	Ηλικία	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1	βρέφος	21	8,9	8,9
2	1-5 ετών	52	22,0	22,0
3	6-11 ετών	24	10,2	10,2
4	12-17 ετών	13	5,5	5,5
5	18-23 ετών	14	5,9	5,9
6	24-30 ετών	32	13,6	13,6
7	31-40 ετών	51	21,6	21,6
8	41-50 ετών	29	12,3	12,3

Ιστόγραμμα 10-3. Ηλικιακή κατανομή των παιδιών των ερωτηθέντων του Πάρκου Φλοίσβου.

Οι ηλικίες των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερώτ. 6**) χωρίστηκαν σε ομάδες. Για παράδειγμα στην 1^η ομάδα ανήκουν οι ηλικίες από 6 έως και 11 ετών, στην 2^η ομάδα οι ηλικίες από 12 έως και 14 ετών κ.ο.κ. (**Πίνακας 10-12**). Ο μέσος όρος είναι 6,41 άρα ανήκει στην 6^η ηλικιακή ομάδα, οπότε η μέση ηλικία των επισκεπτών είναι 35 περίπου έτη.

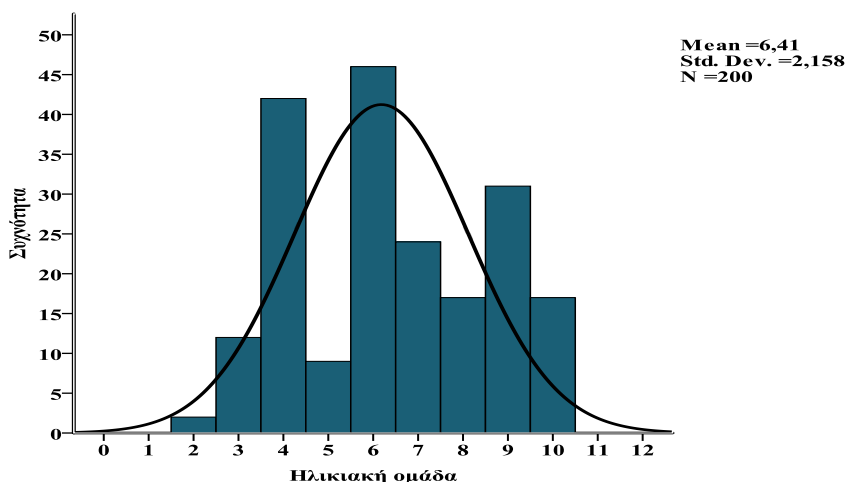
Πίνακας 10-12. Ηλικιακή κατανομή των επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

	Range	Minimum	Maximum	Median	Mean	Std. Deviation
Ομάδες ηλικιών	8	2	10	6,00	6,41	2,158

Η μικρότερη ηλικιακή ομάδα είναι η 2^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 12 και 14 ετών, ενώ η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι η 10^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 71 και 80 ετών (**Πίνακας 10-13**). Όπως φαίνεται από το **Ιστόγραμμα 10-4** ο μέσος όρος των ηλικιακών ομάδων ακολουθεί κανονική κατανομή.

Πίνακας 10-13. Κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου, σύμφωνα με την ομάδα ηλικίας όπου ανήκουν.

ομάδες ηλικιών	Ηλικία	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1	6- 11 ετών	0	0,0	0,0
2	12-14 ετών	2	1,0	1,0
3	15-17 ετών	12	6,0	6,0
4	18-23 ετών	42	21,0	21,0
5	24-30 ετών	9	4,5	4,5
6	31-40 ετών	46	23,0	23,0
7	41-50 ετών	24	12,0	12,0
8	51-60 ετών	17	8,5	8,5
9	61-70 ετών	31	15,5	15,5
10	71-80 ετών	17	8,5	8,5
11	81-90 ετών	0	0,0	0,0

Ιστόγραμμα 10-4. Ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

Από πλευράς επαγγελμάτων (*Ερωτ. 7*) όπως φαίνεται από το **Γράφημα 10-82**, οι συνταξιούχοι/ες κατέχουν το 26,5% των ερωτηθέντων επισκεπτών, οι δημόσιοι υπάλληλοι το 22,5%, οι φοιτητές/τριες το 20%, οι ιδιωτικοί υπάλληλοι μαζί με τους ιδιώτες/ελεύθερους επαγγελματίες το ίδιο ποσοστό 9%, οι μαθητές/τριες το 7% και τέλος, οι άνεργοι/ες το 6%.

Γράφημα 10-82. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με το επάγγελμα των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

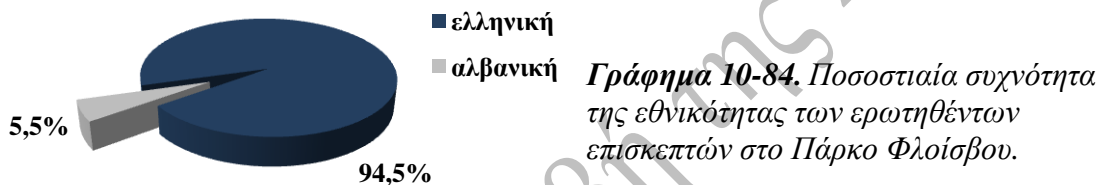
Όσον αφορά την τοποθεσία της μόνιμης κατοικίας των επισκεπτών (*Ερωτ. 8*) όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-83**, το 46,5% κατοικεί στο Δήμο Π. Φαλήρου, το 21% σε δήμους ανατολικά του Πάρκου Φλοίσβου (Άλιμος, Ελληνικό, Γλυφάδα, Ηλιούπολη, Αργυρούπολη), το 12,5% στους Δήμους Ν. Σμύρνης, Καλλιθέας και Μοσχάτου, το 9,5% διαμένει στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αθηναίων και τέλος, 5% στους Δήμους Πειραιά και Νίκαιας. Ένα μικρό ποσοστό κατοικεί Δάφνη, Αγ. Δημήτριο, Γαλάτσι και Μαρούσι.

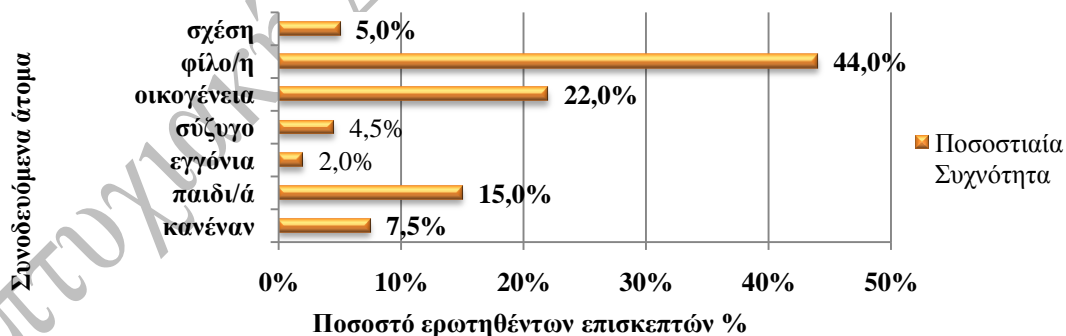
Γράφημα 10-83. Ποσοστιαία συχνότητα μόνιμης κατοικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

Η εθνικότητα των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερωτ. 9**), όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-84**, δείχνει ότι η πλειοψηφία των επισκεπτών είναι Έλληνες με ποσοστό 94,5%. Το υπόλοιπο 5,5% των επισκεπτών έχει αλβανική εθνικότητα.

Γράφημα 10-84. Ποσοστιαία συχνότητα της εθνικότητας των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Στην **Ερώτηση 10** του ερωτηματολογίου "Επισκέπτεστε σήμερα τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου με...", όπως συνάγεται από το **Γράφημα 10-85**, το 44% δηλώνει ότι επισκέπτεται το χώρο με φίλο/η, το 22% με όλη την οικογένεια, το 15% με τα παιδιά τους, το 7,5% με κανέναν, και ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά οι υπόλοιπες κατηγορίες.

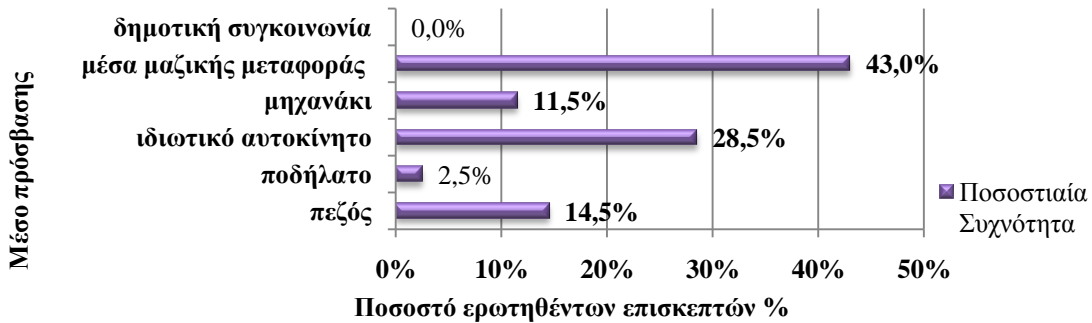

Γράφημα 10-85. Ποσοστιαία συχνότητα της ταυτότητας των ατόμων που συνόδευαν τους ερωτηθέντες επισκέπτες στο Πάρκο Φλοίσβου.

10.3.2. Μέσο πρόσβασης, συχνότητα και χρόνος επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Ερωτήσεις 11 - 16).

Σύμφωνα με την **Ερώτηση 11** του ερωτηματολογίου " Με ποιό τρόπο (μέσο μεταφοράς) επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;" Η πλειοψηφία των

ερωτηθέντων με ποσοστό 43% δήλωσαν ότι καταφθάνουν στο χώρο πρασίνου με τα μέσα μαζικής μεταφοράς και το 28,5% χρησιμοποιεί ιδιωτικό αυτοκίνητο. Το 14,5% των επισκεπτών καταφθάνουν στο χώρο πεζοί, το 11,5% με μοτοποδήλατο ενώ ποδήλατο χρησιμοποιεί μόλις το 2,5% (*Γράφημα 10-86*).

Γράφημα 10-86. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με το μέσο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Όσοι από τους επισκέπτες χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς για τη πρόσβαση τους στο Πάρκο Φλοίσβου, το 67,4% χρησιμοποιεί κυρίως το τραμ ενώ το υπόλοιπο 32,6% τα λεωφορεία (*Γράφημα 10-87*).

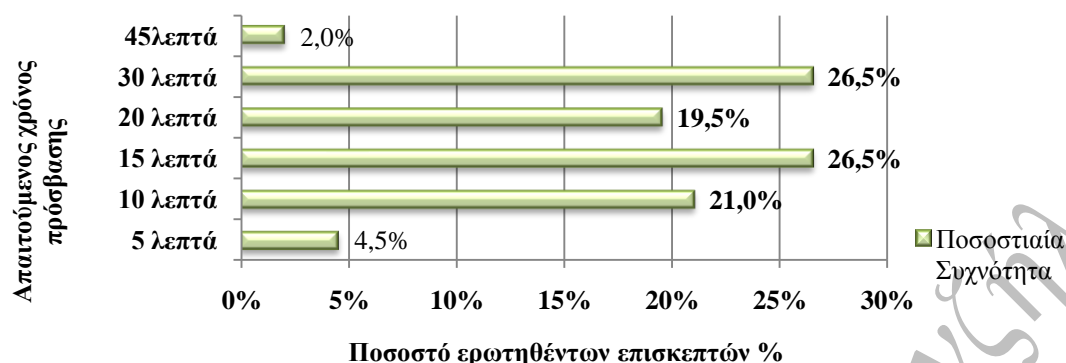
Γράφημα 10-87. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με την χρήση ΜΜΜ για την επίσκεψη στο Πάρκο Φλοίσβου.

Ο βαθμός δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων, (*Ερωτ. 12*), όπως απορρέει από το *Γράφημα 10-88*, δείχνει ότι το 67,5% των ερωτηθέντων χαρακτηρίζει εύκολη προσβασιμότητα στο χώρο του πάρκου και το 28,5% των ερωτηθέντων ως μέτρια.

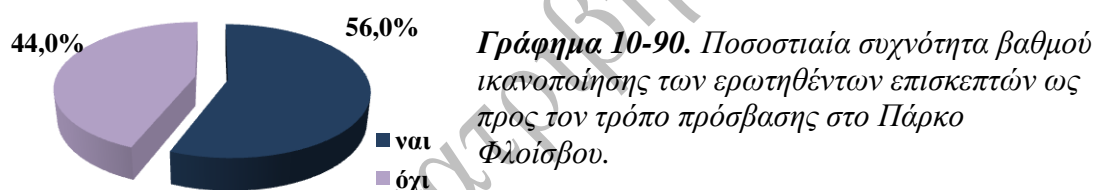
Γράφημα 10-88. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Όσον αφορά στο χρόνο πρόσβασης (*Ερώτηση 13*) στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου, όπως φαίνεται στο *Γράφημα 10-89*, το 26,5% κάνει περίπου 30 λεπτά όπως και 15 λεπτά. Το 21% κάνει 10 λεπτά και το 19,5% 20 λεπτά.

Γράφημα 10-89. Ποσοστιαία συχνότητα του απαιτούμενου χρόνου πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Από πλευράς ικανοποίησης με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο πρασίνου (*Ερώτηση 14*), η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δηλώνουν ικανοποιημένοι με ποσοστό 56%, ενώ το 44% μη ικανοποιημένοι (*Γράφημα 10-90*).

Γράφημα 10-90. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού ικανοποίησης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου.

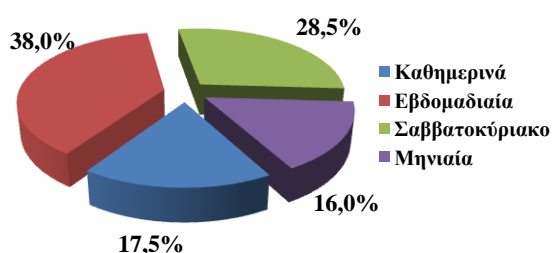
Από το υποερώτημα της *Ερώτησης 14*, δηλαδή, "Προτάσεις βελτίωσης τρόπου πρόσβασης", το 56,8% των ερωτηθέντων δηλώνει την προσθήκη ή αύξηση των θέσεων στάθμευσης των αυτοκινήτων, το 26,1% των θέσεων των δικύκλων και το 14,8% την διευκόλυνση της προσπέλασης από τα φανάρια της Λ. Ποσειδώνος, που βρίσκονται απέναντι από την είσοδο του πάρκου (*Πίνακας 10-14*).

Πίνακας 10-14. Κατανομή προτάσεων βελτίωσης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Προτάσεις βελτίωσης τρόπου πρόσβασης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
Πρόσθ. ή αύξηση θέσεων στάθμ. αυτοκινήτων	50	56,8	56,8
Πρόσθ. ή αύξηση θέσεων στάθμ. δικύκλων	23	26,1	26,1
Πρόσθεση περισσότερων εισόδων	2	2,3	2,3
Άλλο (δυσκολία στα φανάρια)	13	14,8	14,8

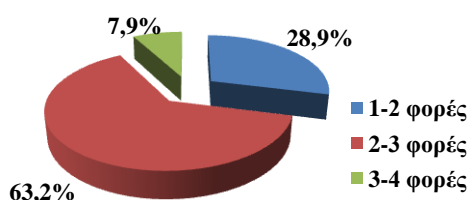
Στην *Ερώτηση 15*, "Πόσο συχνά επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;",

όπως απορρέει από το **Γράφημα 10-91**, το 17,5% απάντησε καθημερινά, το 38% εβδομαδιαία, το 28,5% Σαββατοκύριακο και το 16% μηνιαία.

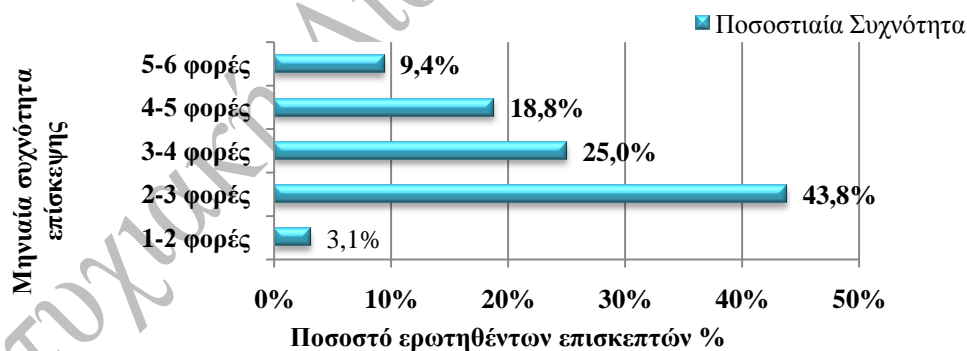
Γράφημα 10-91. Ποσοστιαία συχνότητα επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Από το ποσοστό των επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται εβδομαδιαία το Πάρκο Φλοίσβου, σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-92**, το 63,2% επισκέπτεται 2 - 3 φορές την εβδομάδα, το 28,9% 1 - 2 φορές και τέλος, το 7,9% 3 - 4 φορές.

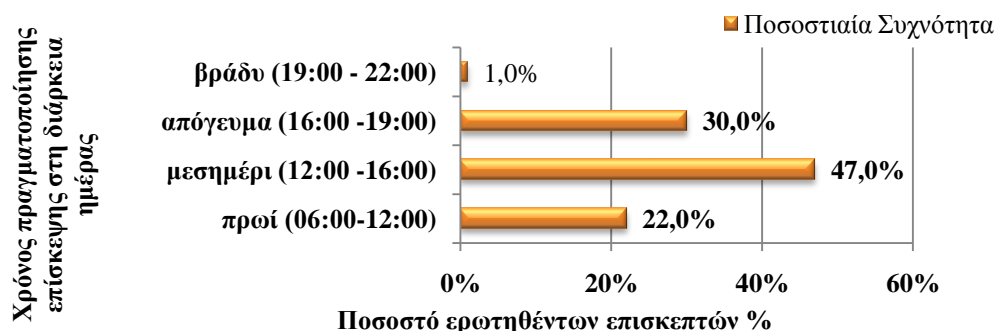
Γράφημα 10-92. Ποσοστιαία συχνότητα εβδομαδιαίας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Από το ποσοστό των επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται μηνιαία το Πάρκο Φλοίσβου, σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-93**, το 43,8% το επισκέπτεται 2 - 3 φορές το μήνα, το 25% 3 - 4 φορές και το 18,8% 4 - 5 φορές. Επίσης, το 9,4% των ερωτηθέντων επισκέπτεται το χώρο 5 - 6 φορές το μήνα.

Γράφημα 10-93. Ποσοστιαία συχνότητα μηνιαίας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Κατά τη διάρκεια της μέρας το πότε συνήθως επισκέπτονται οι ερωτηθέντες το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου (**Ερώτηση 16**), σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-94**, έπεται ότι το 47% επισκέπτεται το χώρο το μεσημέρι, το 30% το απόγευμα και το 22% το πρωί.

Γράφημα 10-94. Ποσοστιαία συχνότητα χρόνου πραγματοποίησης επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών κατά τη διάρκεια της ημέρας στο Πάρκο Φλοίσβου.

Η διάρκεια παραμονής στο χώρο του πάρκου όπως συνάγεται από τον παρακάτω **Πίνακα 10-15**, το 56,5% επισκέπτεται το χώρο για 2 ώρες περίπου, το 19,5% για δυόμιση ώρες, το 15% για μιάμιση ώρα και τέλος, το 5% για τρεις ώρες περίπου.

Πίνακας 10-15. Κατανομή διάρκειας παραμονής των ερωτηθέντων επισκεπτών εντός του Πάρκου Φλοίσβου.

Διάρκεια επίσκεψης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1 ώρα	2	1,0	1,0
1 1/2 ώρα	30	15,0	15,0
2 ώρες	113	56,5	56,5
2 1/2 ώρες	39	19,5	19,5
3 ώρες	10	5,0	5,0
πάνω από 3 ώρες	6	3,0	3,0

10.3.3. Σκοπός επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου (Ερωτήσεις 17 - 20).

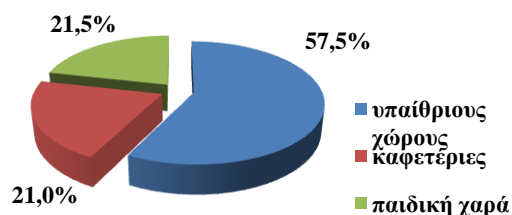
Στην **Ερώτηση 17** "Ποιός είναι ο κυριότερος λόγος επίσκεψής σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;" το 26,5% δήλωσε για βόλτα με φίλους ή τα παιδιά του ή τα εγγόνια του, το 25% για άσκηση/περπάτημα, το 22% για πρόσβαση σε καφετέριες, το 13% για παιχνίδι και τέλος το 8,5% για ηρεμία (**Πίνακας 10-16**).

Πίνακας 10-16. Κατανομή συχνότητας σκοπού επίσκεψης των ερωτηθέντων στο Πάρκο Φλοίσβου.

Κύριος σκοπός επίσκεψης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
άσκηση (περπάτημα)	50	25,0	25,0
ποδηλασία	6	3,0	3,0
ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	17	8,5	8,5
βόλτα / βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	53	26,5	26,5

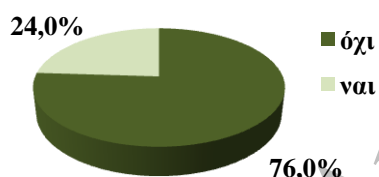
παιχνίδι	26	13,0	13,0
άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)	4	2,0	2,0
πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέρια)	44	22,0	22,0

Στη συνέχεια των αποτελεσμάτων της έρευνας έχουμε ότι, το 57,5% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι κυρίως επισκέπτονται το πάρκο (**Ερώτηση 18**) για τους υπαίθριους χώρους του, ακολουθούν οι χώροι της παιδικής χαράς με ποσοστό 21,5% και τέλος, οι καφετέριες που διαθέτει ο χώρος με ποσοστό 21% (**Γράφημα 10-95**).

Γράφημα 10-95. Ποσοστιαία συχνότητα κυριότερου χώρου επίσκεψης από τους ερωτηθέντες επισκέπτες εντός του Πάρκου Φλοίσβου.

Στην **Ερώτηση 19** "Θα επιθυμούσατε να υπάρχουν άλλοι χαρακτηριστικοί χώροι (που δεν υπάρχουν σήμερα) εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;" προκύπτει από το **Γράφημα 10-96**, ότι η πλειοψηφία των επισκεπτών με 76%, δεν επιθυμεί νέους χώρους έναντι του ποσοστού 24% αυτών που επιθυμούν νέους χώρους.

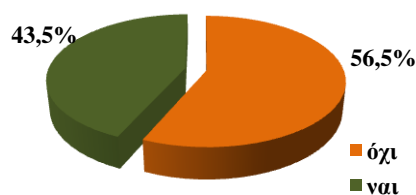
Γράφημα 10-96. Ποσοστιαία συχνότητα έκφρασης επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Πάρκου Φλοίσβου.

Οι νέοι χώροι που επιθυμούν οι επισκέπτες να δημιουργηθούν απεικονίζονται στον παρακάτω **Πίνακα 10-17**. Οι περισσότεροι επισκέπτες με ποσοστό 39,5 % επιθυμούν τη δημιουργία κιόσκια. Ακολουθεί με ποσοστό 26,2% η δημιουργία καντίνας και παραδόξως (αφού εντός του Πάρκου Φλοίσβου υπάρχει η μεγαλύτερη παιδική χαρά της Ελλάδας), με 13,2 % η δημιουργία παιδότοπου.

Πίνακας 10-17. Κατανομή συχνότητας νέων χώρων που επιθυμούν οι ερωτώμενοι επισκέπτες να δημιουργηθούν στο Πάρκο Φλοίσβου.

Νέοι χώροι	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
Παιδότοπο	5	13,2	13,2
Άλλοι χώροι για το παιδί	3	7,9	7,9
Καντίνα	10	26,3	26,3
Κιόσκια	15	39,5	39,5
Beach volley	3	7,9	7,9
Βοτανικό κήπο	1	2,6	2,6
Μουσείο	1	2,6	2,6

Στην **Ερώτηση 20** "Επισκέπτεστε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου σε τακτά χρονικά διαστήματα;" το 56,5% απάντησε ότι δεν επισκέπτεται ενώ το 43,5% επισκέπτεται (**Γράφημα 10-97**).

Γράφημα 10-97. Ποσοστιαία συχνότητα επίσκεψης άλλων χώρων πρασίνου από τους ερωτηθέντες επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου.

Στον **Πίνακα 10-18** αναφέρονται οι χώροι πρασίνου όπου επισκέπτονται οι ερωτηθέντες επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου.

Πίνακας 10-18. Κατανομή συχνότητας άλλων χώρων πρασίνου όπου επισκέπτονται οι ερωτηθέντες επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου.

Άλλοι χώροι πρασίνου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Άλσος Φιλαδέλφειας	6	3,3	3,3
2. Αττικό Άλσος	13	7,1	7,1
3. Κτήμα Συγγρού	1	0,5	0,5
4. Άλσος Βεΐκου	7	3,8	3,8
5. Πάρκο Τρίτση - Αγ. Ανάργυροι	8	4,4	4,4
6. Εθνικό κήπο	15	8,2	8,2
7. Ζάππειο	5	2,7	2,7
8. Πεδίο Άρεως	7	3,8	3,8
9. Διομήδειος Βοτανικός Κήπος	11	6,0	6,0
10. Πάρκο Αεροπορικής Βάσης Ελληνικού	21	11,5	11,5
11. Πάρκο Ανεξαρτησίας Αργυρούπολη	6	3,3	3,3
12. Λόφος Τρουμπάρι Αργυρούπολη	7	3,8	3,8
13. Άλσος Προφήτη Ηλία Πειραιάς	10	5,5	5,5
14. Κεντρικό Πάρκο Καλλιθέας	20	11,0	11,0
15. Άλσος Νέας Σμύρνης	15	8,2	8,2
16. Πάρκο Ενόπλων Δυνάμεων Ταύρος	6	3,3	3,3
17. Λόφος Πανί Άλιμος	24	13,2	13,2

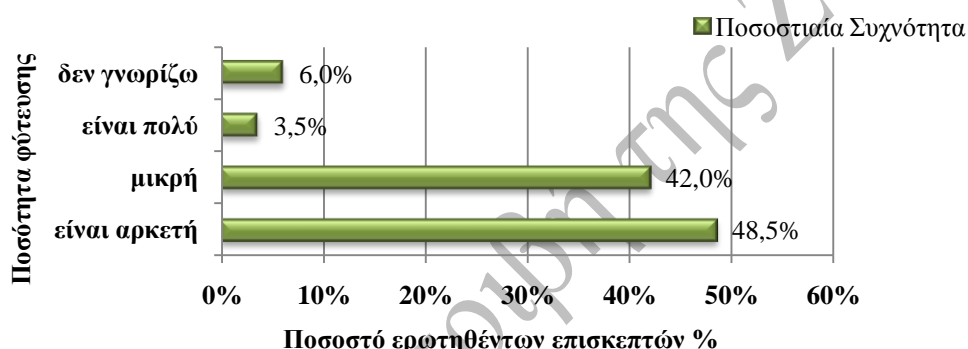
10.3.4. Φύτευση Πάρκου Φλοίσβου (Ερωτήσεις 21 - 24).

Σε ότι αφορά την **Ερώτηση 21** του ερωτηματολογίου, πως κρίνουν την αισθητική εικόνα της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου, οι ερωτώμενοι επισκέπτες όπως συνάγεται από τον το **Γράφημα 10-98**, το 56% δηλώνει πως είναι ικανοποιητική και το 36,5% ότι είναι καλή.

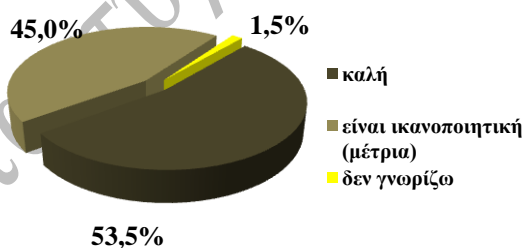
Γράφημα 10-98. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών για την αισθητική εικόνα της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου.

Όσο αναφορά για το πως κρίνουν οι επισκέπτες την ποσότητα φύτευσης στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου (**Ερώτηση 22**), προκύπτει από το **Γράφημα 10-99** ότι το 48,5% τη θεωρεί αρκετή και το 42% μικρή. Επίσης, 6,0% των επισκεπτών δηλώνει πως δεν γνωρίζει.

Γράφημα 10-99. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την ποσότητα φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου.

Η κρίση των επισκεπτών για την φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτ. 23**), απορρέει από το **Γράφημα 10-100**. Το 53,5% και το 45% των ερωτηθέντων επισκεπτών δηλώνει ότι η κατάσταση της φύτευσης είναι καλή και ικανοποιητική αντίστοιχα.

Γράφημα 10-100. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτώμενων ως προς την φυσική εμφάνιση της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου.

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά ή τις ιδιότητες των φυτών που αρέσκονται στους επισκέπτες (**Ερώτηση 24**). Όπως ανάγεται από τον **Πίνακα 10-19** δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά στις προτιμήσεις των επισκεπτών έκτος την προτίμηση με ποσοστό 22,9% φυτών που προσφέρουν σκιά.

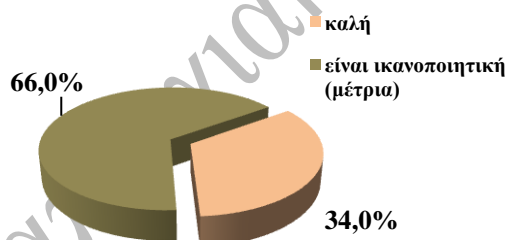
Αυτό που προκαλεί όμως το ενδιαφέρον είναι ότι τα φυλλοβόλα και τα μη καρποφόρα δένδρα αποτελούν τα λιγότερα αρεστά χαρακτηριστικά των φυτών προς τους ερωτηθέντες επισκέπτες με ποσοστά αντίστοιχα 2,1% και 3,3%.

Πίνακας 10-19. Κατανομή συχνότητας επιθυμητών χαρακτηριστικών ή ιδιοτήτων των φυτών στους επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου.

Χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. ανθοφόρα	103	18,0	18,0
2. αρωματικά	82	14,3	14,3
3. αειθαλή	60	10,5	10,5
4. φυλλοβόλα	12	2,1	2,1
5. καρποφόρα	54	9,4	9,4
6. μη καρποφόρα	19	3,3	3,3
7. φυτά που να προσφέρουν σκιά	131	22,9	22,9
8. φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο	69	12,1	12,1
9. φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων στον άνεμο	42	7,3	7,3

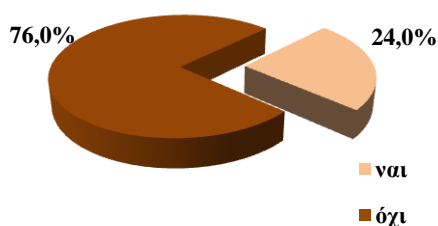
10.3.5. Υποδομές Πάρκου Φλοίσβου (Ερωτήσεις 25 - 27).

Στην **Ερώτηση 25** ζητήθηκε από τους επισκέπτες να κριθεί η αισθητική εικόνα των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου. Οι απόψεις τους παρουσιάζονται στο **Γράφημα 10-101**. Η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν ικανοποιητική αισθητική εικόνα με ποσοστό 66%. Επίσης το 34% των ερωτηθέντων επισκεπτών απάντησαν ότι είναι καλή.

Γράφημα 10-101. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την αισθητική εικόνα των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου.

Στην συνέχεια ζητήσαμε από τους επισκέπτες να εκφράσουν την άποψη τους για την επάρκεια των υπάρχουσων υποδομών εντός του Πάρκου Φλοίσβου. Οι απόψεις τους παρουσιάζονται στο **Γράφημα 10-102**. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων επισκεπτών με ποσοστό 76% απάντησε ότι δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών, ενώ το 24% πιστεύει ότι είναι αρκετή.

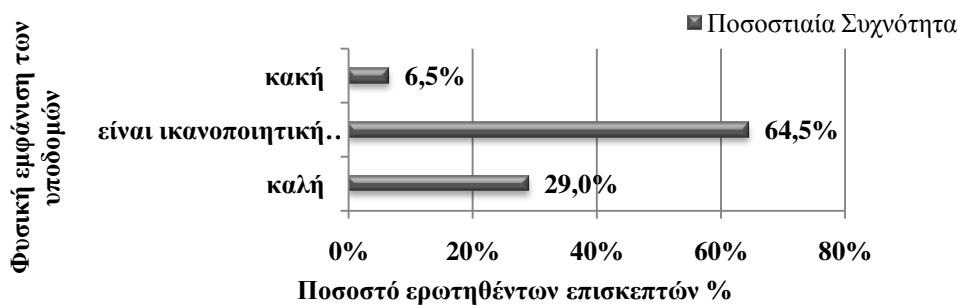
Γράφημα 10-102. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την επάρκεια των υπάρχουσων υποδομών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Οι υποδομές που θα ήθελαν οι ερωτηθέντες να προστεθούν στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου, παρουσιάζονται στον παρακάτω **Πίνακα 10-20**. Το 27,5% θα ήθελε να προστεθούν τουαλέτες, το 22% βρύσες με πόσιμο νερό και το 20,8% θα ήθελε κιόσκια για καλύτερη παροχή σκιάς. Ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά: τηλεφωνικοί θάλαμοι (7,5%), οι κάδοι απορριμμάτων (6,8%), τα παγκάκια (6,3%) και τέλος, οι πινακίδες σήμανσης & πληροφοριών (6%).

Πίνακας 10-20. Ποσοστιαία συχνότητα προσθήκη υποδομών στο Πάρκο Φλοίσβου.

Υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Παγκάκια	26	6,3	6,3
2. Κάδοι απορριμμάτων	28	6,8	6,8
3. Βρύση με πόσιμο νερό	91	22,0	22,0
4. Πινακίδες (σήμανση & πληροφορίες)	25	6,0	6,0
5. Φωτιστικά	13	3,1	3,1
6. Τουαλέτες	114	27,5	27,5
7. Τηλεφωνικοί θάλαμοι	31	7,5	7,5
8. Άλλη άποψη (κιόσκια)	86	20,8	20,8

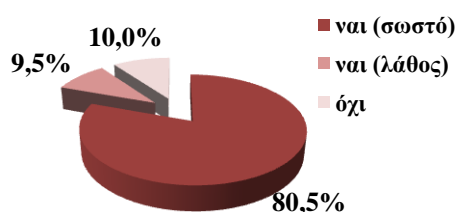
Στην **Ερώτηση 27** ζητήθηκε από τους επισκέπτες να κρίνουν την φυσική εμφάνιση των υποδομών εντός του Πάρκου Φλοίσβου. Οι απόψεις τους εμφανίζονται στο **Γράφημα 10-103**. Η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν ικανοποιητική φυσική εμφάνιση (σε επίπεδο συντήρησης) με ποσοστό 64,5%. Το 29% των επισκεπτών κρίνει ότι είναι καλή ενώ το 6,5% ότι είναι κακή.

Γράφημα 10-103. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς τη φυσική εμφάνιση των υπαρχουσών υποδομών στο Πάρκο Φλοίοσβου.

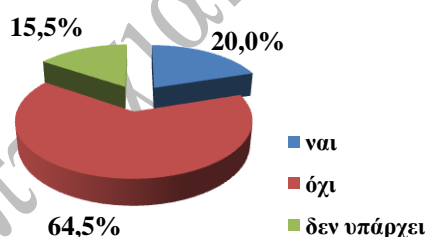
10.3.6. Αρμόδιο Φορέα Διαχείρισης Πάρκου Φλοίοσβου (Ερωτήσεις 28 - 31).

Στην **Ερώτηση 28** "Γνωρίζετε ποιός είναι αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;", οι απαντήσεις εμφανίζονται στο **Γράφημα 10-104** σύμφωνα με το οποίο η πλειοψηφία απάντησε ορθά "ναι" με ποσοστό 80,5%. Το 10% απάντησε ότι "όχι" δεν γνωρίζει ενώ, το 9,5% απάντησε "ναι" αλλά λανθασμένα.

Γράφημα 10-104. Ποσοστιαία συχνότητα ορθής γνώσης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Πάρκου Φλοίοσβου.

Στο **Γράφημα 10-105** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του αν γνωρίζουν οι επισκέπτες που στεγάζεται η διεύθυνση εντός του χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 29**) και σύμφωνα με τα οποία η πλειοψηφία απάντησε **όχι** με ποσοστό 64,5%. Το 20% απάντησε πως γνωρίζει ενώ το 15,5% ότι δεν υπάρχει διεύθυνση εντός του χώρου.

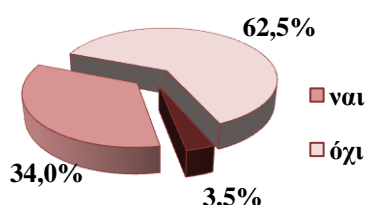
Γράφημα 10-105. Ποσοστιαία συχνότητα της ενημέρωσης των ερωτηθέντων επισκεπτών σχετικά με τον τόπο στέγασης του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Πάρκου Φλοίοσβου.

Το πως αξιολογούν οι επισκέπτες την συμπεριφορά ή την εξυπηρέτηση των εργαζομένων του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 30**) συνάγεται από τον **Πίνακα 10-21**, όπου το 39,5% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι δεν γνωρίζει, το 28% ότι είναι ικανοποιητική η συμπεριφορά των εργαζομένων και το 19,5% ότι είναι καλή. Επίσης 5% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι η συμπεριφορά/εξυπηρέτηση των υπαλλήλων του πάρκου είναι κακή. Ακολουθούν και άλλες απόψεις των ερωτηθέντων με πολύ μικρά ποσοστά. Στην κατηγορία της άλλης "άποψης" οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι αδιαφορούν.

Πίνακας 10-21. Κατανομή συχνότητας της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών σχετικά με την συμπεριφορά και την εξυπηρέτηση των εργαζομένων του Πάρκου Φλοίσβου.

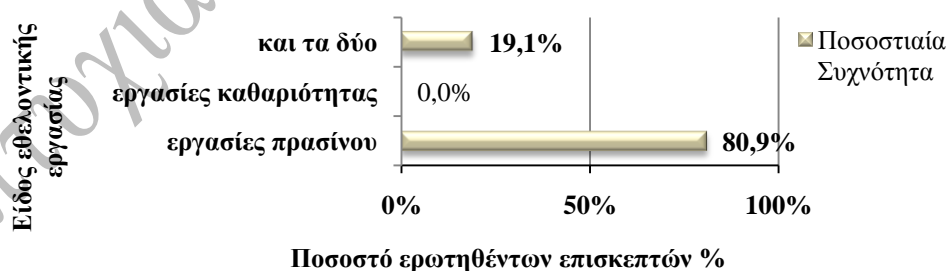
Αξιολόγηση συμπεριφοράς ή εξυπηρέτησης των εργαζομένων του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
πολύ καλή	4	2,0	2,0
καλή	39	19,5	19,5
είναι ικανοποιητική (μέτρια)	56	28,0	28,0
κακή	10	5,0	5,0
πολύ κακή	5	2,5	2,5
δεν γνωρίζω	79	39,5	39,5
άλλη άποψη (αδιαφορία)	7	3,5	3,5

Στο αν θα επιθυμούσαν να συμμετάσχουν ως εθελοντής σε εργασίες συντήρησης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 31**), το 62,5% απάντησε όχι, το 34% ναι και ένα πολύ μικρό ποσοστό (3,5%) είναι αδιάφορο (**Γράφημα 10-106**).

Γράφημα 10-106. Ποσοστιαία συχνότητα επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών να συμμετάσχουν ως εθελοντές σε εργασίες συντήρησης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Το είδος της εθελοντικής εργασίας με το οποίο θα ήθελαν να ασχοληθούν οι επισκέπτες που απάντησαν θετικά στην προηγούμενη ερώτηση φαίνεται στο παρακάτω **Γράφημα 10-107**. Το 80,9% θέλει να ασχοληθεί μόνο με εργασίες πρασίνου ενώ το 19,1% με εργασίες πρασίνου και καθαριότητας.

Γράφημα 10-107. Ποσοστιαία συχνότητα του είδους εθελοντικής εργασίας που θα ήθελαν να προσφέρουν οι ερωτηθέντες επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου.

10.3.7. Φύλαξη Πάρκο Φλοίσβου (Ερωτήσεις 32 - 34).

Το συναίσθημα της ασφάλειας εντός του χώρου (**Ερώτηση 32**), κρίθηκε από το 40% των ερωτηθέντων επισκεπτών ως ασφαλής, το 36% ως μέτρια ασφαλής, το 14% ως λίγο ασφαλής και το 9,5% ως καθόλου ασφαλής (**Γράφημα 10-108**).

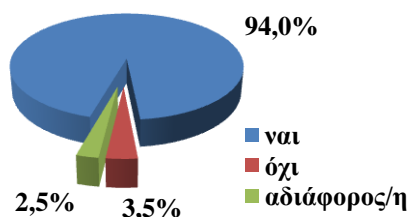
Γράφημα 10-108. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού αισθήματος ασφάλειας που δημιουργείται στους ερωτηθέντες επισκέπτες του Πάρκου Φλοίσβου.

Τα αποτελέσματα στο πως κρίνουν την φύλαξη του χώρου (**Ερώτηση 33**), παρουσιάζονται στον **Πίνακα 10-22**. Το 39% δήλωσε ότι δεν υπάρχει φύλαξη και το 22,5% ότι δεν γνωρίζει. Με 15,5% και 12% ακολουθούν αντίστοιχα οι απόψεις είναι "ικανοποιητική/ μέτρια" και "πολύ κακή" ενώ το 8,5% δηλώνει ότι είναι "καλή".

Πίνακας 10-22. Κατανομή αξιολόγησης της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών για την φύλαξη του Πάρκου Φλοίσβου.

Αξιολόγηση φύλαξης πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
δεν υπάρχει	78	39,0	39,0
πολύ καλή	1	0,5	,5
καλή	17	8,5	8,5
είναι ικανοποιητική (μέτρια)	31	15,5	15,5
κακή	4	2,0	2,0
πολύ κακή	24	12,0	12,0
δεν γνωρίζω	45	22,5	22,5

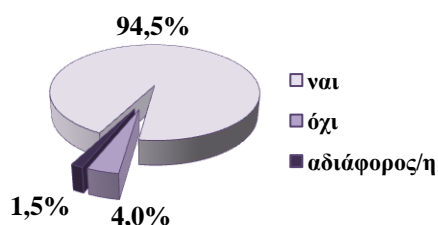
Στο αν επιθυμούν να φυλάσσεται ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου (**Ερώτ. 34**), η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, με ποσοστό 94% (**Γράφημα 10-109**).

Γράφημα 10-109. Ποσοστιαία συχνότητα της έκφρασης επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου στην ύπαρξη φύλαξης.

10.3.8. Απόψεις επισκεπτών Πάρκου Φλοίσβου (Ερωτήσεις 35 - 39).

Στην **Ερώτηση 35** η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 94,5%, δήλωσε ικανοποίηση ως προς την κάλυψη των αναγκών τους από το χώρο του Πάρκου Φλοίσβου (**Γράφημα 10-110**).

Γράφημα 10-110. Ποσοστιαία συχνότητα έκφρασης ικανοποίησης των επισκεπτών από το σύνολο του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου στην κάλυψη των αναγκών τους.

Η βαθμολογία των ερωτηθέντων με άριστα το δέκα, για το σύνολο του χώρου πρασίνου (αισθητική, λειτουργικότητα, ασφάλεια) του Πάρκου Φλοίσβου, (**Ερωτ. 36**), παρουσιάζεται από τον **Πίνακα 10-23**. Το 35% των επισκεπτών βαθμολογούν το χώρο με επτά, το 26% με έξι, το 21,5% με οκτώ και το 9% με πέντε. Οι υπόλοιπες βαθμολογίες είναι αμελητέες.

Πίνακας 10-23. Κατανομή συχνότητας της βαθμολογίας του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου.

Βαθμολογία πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
ένα	0	0,0	0,0
δυο	1	0,5	0,5
τρία	0	0,0	0,0
τέσσερα	4	2,0	2,0
πέντε	18	9,0	9,0
έξι	52	26,0	26,0
επτά	70	35,0	35,0
οκτώ	43	21,5	21,5
εννέα	4	2,0	2,0
δέκα	8	4,0	4,0

Στην **Ερώτηση 37** «Αναφέρετε τι σας άρεσει περισσότερο στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;» οι ερωτηθέντες ανέφεραν με σειρά προτεραιότητας τρία χαρακτηριστικά του Πάρκου Φλοίσβου που τους άρεσαν περισσότερο. Όπως διακρίνεται στον **Πίνακα 10-24**, η γειτνίαση με τη θάλασσα με ποσοστό 25,7% αποτελεί πρώτη προτίμηση, ο καθαρός αέρας

με 16,5% δεύτερη και η βλάστηση με 15,9% τρίτη. Ακολουθούν η έκθεση στον ήλιο με 9, οι διαδρομές του χώρου με 7,9%, η θέα με 7,5% και τέλος, οι παιδικές χαρές και η ηρεμία του χώρου με 5,4% και 5,1%, αντίστοιχα.

Πίνακας 10-24. Κατανομή συχνότητας των περισσότερο αρεστών στους επισκέπτες χαρακτηριστικών του Πάρκου Φλοίσβου.

Αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Ηρεμία	27	5,1	5,1
2. Καθαρό αέρα	88	16,5	16,5
3. Βλάστηση	85	15,9	15,9
4. Θέα	40	7,5	7,5
5. Άνεση χώρου	14	2,6	2,6
6. Διαδρομές χώρου	42	7,9	7,9
7. Καφετέριες	19	3,6	3,6
8. Ψυχαγωγία	4	0,8	0,8
9. Παιδικές χαρές	29	5,4	5,4
10. Θάλασσα	137	25,7	25,7
11. Ήλιος	48	9,0	9,0

Στην **Ερώτηση 38** η οποία αφορά τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Πάρκου Φλοίσβου σύμφωνα με τις προτιμήσεις των επισκεπτών, δόθηκαν απαντήσεις οι οποίες διακρίνονται στον **Πίνακα 10-25**.

Μεταξύ των απαντήσεων ξεχωρίζει η έλλειψη σκιάς με ποσοστό 33,6%, συνεχίζει η έλλειψη φύλαξης με 16,7%, η έλλειψη ασφάλειας με 15,8%, τα αδέσποτα ζώα (κυρίως σκυλιά) με 13,3% και ο μικρός χώρος στάθμευσης με 13,1%.

Ενδιαφέρον προκαλεί η παρουσία ενός ποσοστού της τάξεως του 4,7% που δηλώνει την έλλειψη άμεσης βοήθειας.

Πίνακας 10-25. Κατανομή συχνότητας των λιγότερο αρεστών στους επισκέπτες χαρακτηριστικών του Πάρκου Φλοίσβου.

Χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Αδέσποτα ζώα	48	13,3	13,3
2. Ακαθαρσίες - βρωμιά - σκουπίδια	7	1,9	1,9
3. Έλλειψη φύλαξης	60	16,7	16,7
4. Έλλειψη ασφάλειας	57	15,8	15,8
5. Έλλειψη άμεσης βοήθειας	17	4,7	4,7
6. Έλλειψη σεβασμού από επισκέπτες	2	0,6	0,6
7. Μικρός χώρος στάθμευσης	47	13,1	13,1
8. Έλλειψη βιοποικιλότητας	1	0,3	0,3
9. Έλλειψη σκιάς	121	33,6	33,6

Η **Ερώτηση 39** αφορά προτάσεις των ερωτηθέντων που έκριναν ότι θα συμβάλλουν στην βελτίωση του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου. Οι προτάσεις βελτίωσης διακρίνονται στον **Πίνακα 10-26**, με τη φύλαξη του χώρου να ξεχωρίζει με ποσοστό 30,8%, ακολουθούν με ποσοστό 11,9% η απαγόρευση αδέσποτων ζώων, έπεται η προσθήκη χώρων σκίασης (κιόσκια) με 11,5%, η παροχή ασφάλειας με 9,2%, η παροχή άμεσης βοήθειας με 8,8%, η δημιουργία χώρου στάθμευσης κοντά στον παιδότοπο με 8,5% και τέλος, η αύξηση του χώρου στάθμευσης γενικά για όλο το χώρο, με 7,5%.

Πίνακας 10-26. Κατανομή συχνότητας προτάσεων βελτίωσης του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου από του ερωτώμενους επισκέπτες.

Προτάσεις βελτίωσης πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Καθαριότητα	8	2,7	2,7
2. Παροχή ασφάλειας	27	9,2	9,2
3. Φύτευση δένδρων	12	4,1	4,1
4. Απαγόρευση αδέσποτων ζώων	35	11,9	11,9
5. Άμεση βοήθεια	26	8,8	8,8
6. Φύλαξη χώρου	91	30,8	30,8
7. Ενημέρωση πρασίνου στα παιδιά	1	0,3	0,3
8. Υπεύθυνοι εργαζόμενοι	2	0,7	0,7
9. Προσθήκη WC	12	4,1	4,1
10. Παρκινγκ	22	7,5	7,5
11. Παρκινγκ στο παιδότοπο	25	8,5	8,5
12. Κιόσκια	34	11,5	11,5

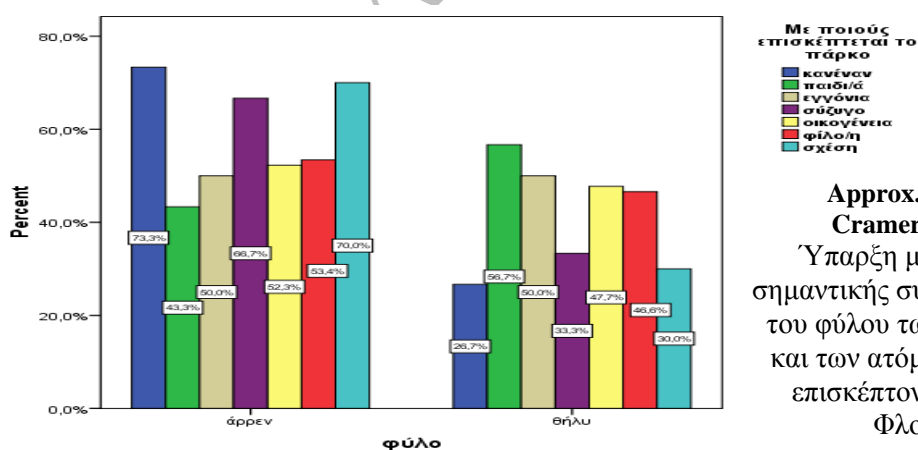
10.4. Διμεταβλητή Ανάλυση Δεδομένων Πάρκου Φλοίσβου

Για την περαιτέρω ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν από τα ερωτηματολόγια των επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου, έγινε χρήση των πινάκων διπλής εισόδου με τη διαδικασία της Διμεταβλητής Ανάλυσης (*Cross tabulations*). Μέσω των πινάκων διπλής εισόδου διερευνάται η ύπαρξη σχέσης μεταξύ δύο μεταβλητών (Κουτσούρης, Θεοφανόπουλος, 2000). Από τη διαδικασία αυτή παρουσιάστηκαν στοιχεία, εκ των οποίων κάποια είναι στατιστικά σημαντικά και κάποια άλλα όχι.

10.4.1. Μέσο πρόσβασης και συχνότητα επίσκεψης του Πάρκου Φλοίσβου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί ο τρόπος και η ευκολία πρόσβασης, καθώς και η συχνότητα επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου σε σχέση με το φύλο και την ηλικία των επισκεπτών.

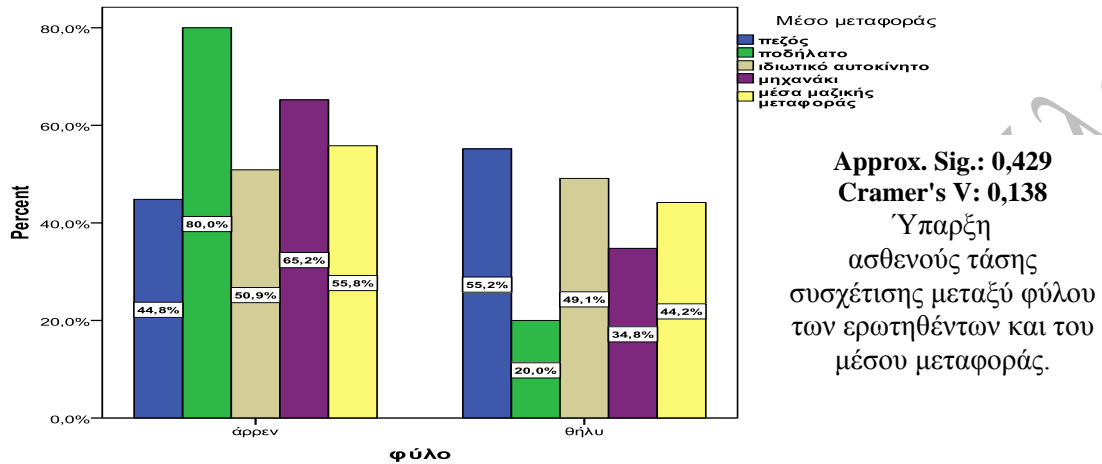
Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου και των ατόμων με των οποίων επισκέπτονται τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (*Γράφημα 10-111*). Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι οι άνδρες σε μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με τις γυναίκες επισκέπτονται το πάρκο μόνοι τους (73,3%) και ακολουθούν οι κατηγορίες με τη σχέση (70%) και με τη σύζυγο (66,7%). Στις γυναίκες το μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνει ότι η επίσκεψη γίνεται με τα παιδιά/ιά τους (56,7%) και ακολουθούν με τα εγγόνια (50%), με την οικογένεια (47,7%) και τον φίλος/η (45,6%).

Γράφημα 10-111. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα άτομα με τα οποία επισκέπτονται το Πάρκο Φλοίσβου.

Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου και το μέσο πρόσβασής τους στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (*Γράφημα 10-112*). Ωστόσο προκύπτει ότι, στους

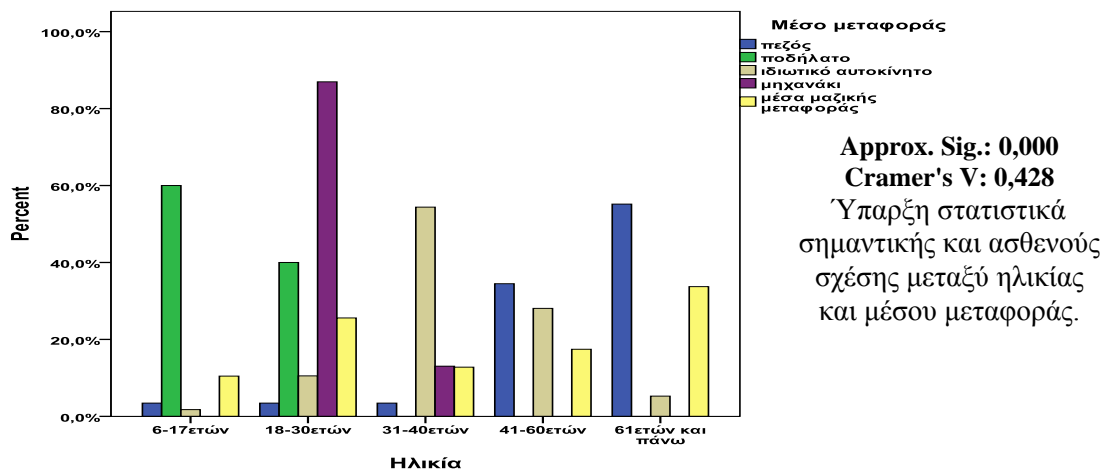
άνδρες κύρια μέσα μεταφοράς αποτελούν το μηχανάκι (65,2%), τα MMM (55,8%) και το ιδιωτικό αυτοκίνητο (50,9%). Το ποσοστό που δηλώνει τα ποδήλατα δεν λαμβάνεται υπόψη, γιατί ο αριθμός των ανδρών που το δήλωσε είναι κάτω από 5 (*Παράρτημα Β', Πίνακας II-2*). Αντίθετα, οι γυναίκες πλησιάζουν το χώρο κυρίως πεζές (55,2%) και ακολουθούν τα ιδιωτικά αυτοκίνητα (49,1%) και τα MMM (44,2%).

Γράφημα 10-112. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου.

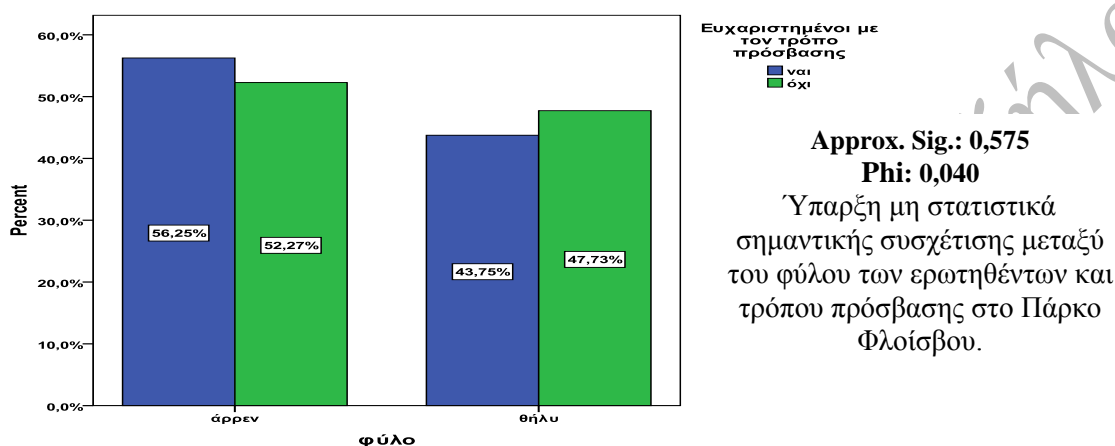
Η σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου και το μέσο πρόσβασής τους στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Από το *Γράφημα 10-113* φαίνεται ότι, το μηχανάκι χρησιμοποιείται κυρίως από τις ηλικίες 18 - 30 ετών με ποσοστό 87% και τα ιδιωτικά αυτοκίνητα από τις ηλικίες 31 - 40 ετών με ποσοστό 54,4%. Πεζοί επισκέπτονται το χώρο οι ηλικίες μεταξύ 41 - 60 ετών και άνω με αντίστοιχα ποσοστά 34,5% και 55,2%.

Το ποσοστό που δηλώνει τα ποδήλατα δεν λαμβάνεται υπόψη, γιατί ο αριθμός των ανδρών που το δήλωσε είναι κάτω από 5 (*Παράρτημα Β', Πίνακας II-3*).

Γράφημα 10-113. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου.

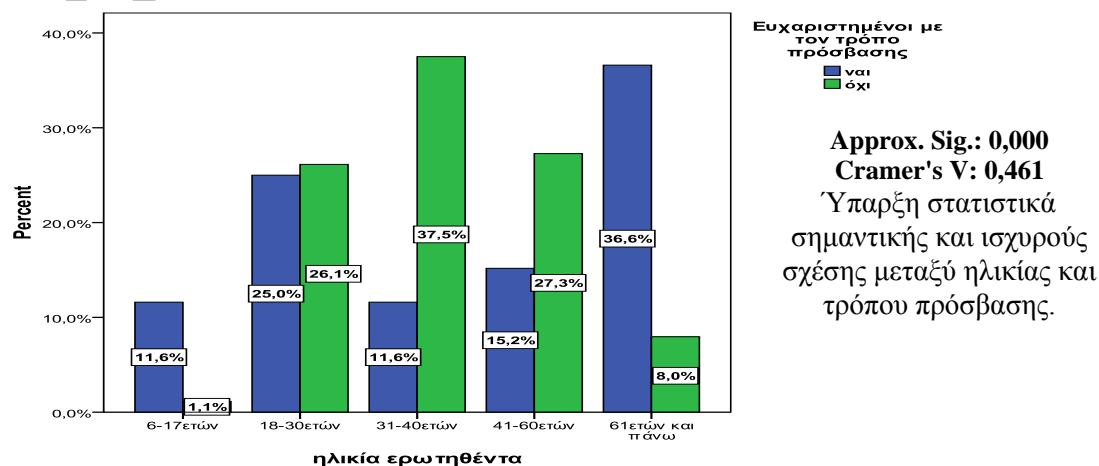
Η σχέση μεταξύ του φύλου και την ικανοποίηση του τρόπου πρόσβασης είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Ωστόσο, οι άνδρες δηλώνουν ικανοποιημένοι με τον τρόπο πρόσβασης με ποσοστό 56,25%, έναντι των γυναικών με 47,73% (Γράφημα 10-114).

Γράφημα 10-114. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου.

Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της έκφρασης ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Πάρκο Φλοίσβου, η διμεταβλητή ανάλυση έδειξε ασθενή και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 0,001.

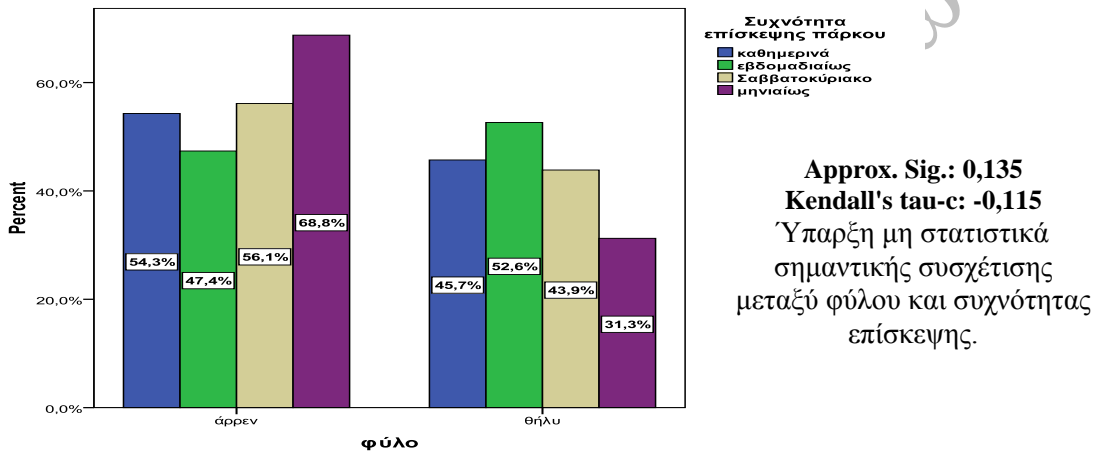
Συγκεκριμένα, οι ομάδες των ηλικιών 18 - 30 ετών, 31- 40 ετών και 41 - 60 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες εμφανίζονται περισσότερο δυσαρεστημένοι με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης 26,1%, 37,5% και 27,3%, αντίστοιχα. Αντίθετα οι ομάδες των 61ετών και άνω εμφανίζεται ως η πιο ευχαριστημένη με ποσοστό 36,6% (Γράφημα 10-115).

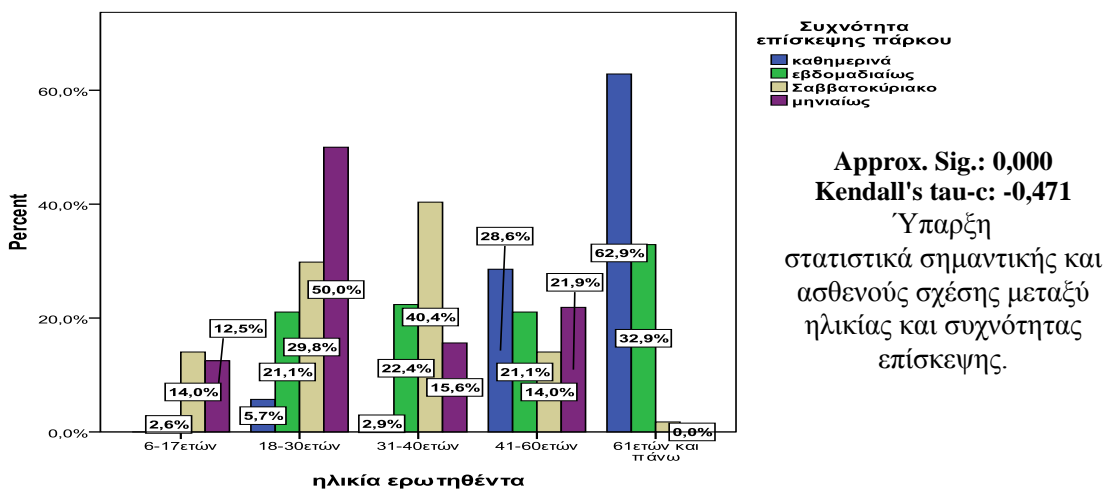
Γράφημα 10-115. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου.

Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και της συχνότητας επίσκεψης αυτού είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Από το **Γράφημα 10-116** προκύπτει ότι, οι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες επισκέπτονται το χώρο πρασίνου μηνιαίως (68,8%), τα Σαββατοκύριακα (66,1%), καθημερινά (54,3%) και τέλος, εβδομαδιαίως (47,4%). Στις γυναίκες παρατηρείται ότι η συχνότητα επίσκεψης κυρίως γίνεται εβδομαδιαίως (52,6%) και ακολουθούν η καθημερινή επίσκεψη (46,7%), το Σαββατοκύριακο (43,9%) και μηνιαίως (31,3%).

Γράφημα 10-116. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψής τους στο Πάρκο Φλοίσβου.

Γράφημα 10-117. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψής τους στο Πάρκο Φλοίσβου.

Η σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών και της συχνότητας επίσκεψης στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

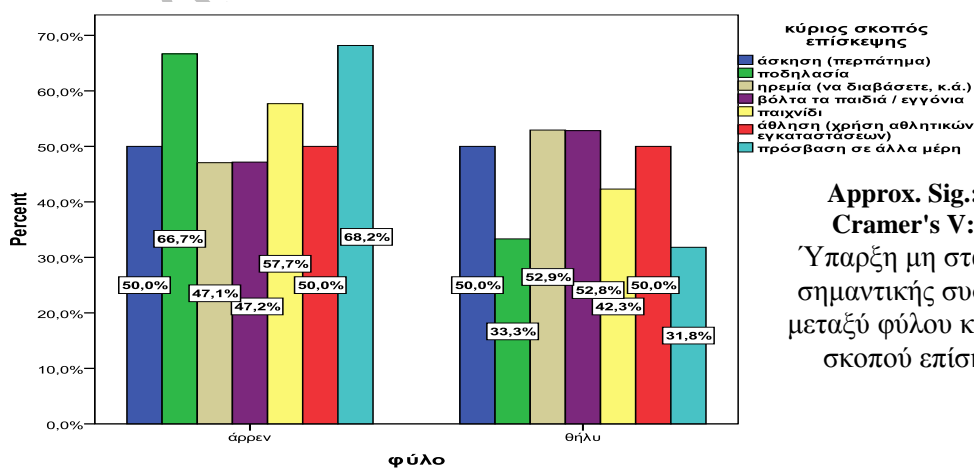
Τα αποτελέσματα της Διμεταβλητής Ανάλυσης έδειξαν ότι συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, η ομάδα των 61ετών και άνω επισκέπτονται το Πάρκο Φλοίσβου καθημερινά (62,9%), ακολουθούμενη από την ομάδα των 41- 60ετών (28,6%). Η μηνιαία συχνότητα επίσκεψης του Πάρκου Φλοίσβου της ομάδας των 18 - 30 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες είναι η μεγαλύτερη με ποσοστό 50%. Τέλος, η επίσκεψη το Σαββατοκύριακο πραγματοποιείται κυρίως από την ομάδα των 31 - 40 ετών σε ποσοστό 40,4% (Γράφημα 10-117).

10.4.2. Σκοπός επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί το είδος των δραστηριοτήτων των επισκεπτών και τους δημοφιλέστερους χώρους επίσκεψης εντός του Πάρκου Φλοίσβου σε σχέση με το φύλο και την ηλικία.

Η σχέση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου και τον κύριο σκοπό επίσκεψης στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Ωστόσο, ο κύριος σκοπός επίσκεψης των ανδρών έναντι των γυναικών, αφορά κατά μεγάλο ποσοστό την πρόσβαση σε καφετέριες (68,2%), την ποδηλασία (66,7%) το παιχνίδι (57,7%) και ακολουθούν με περίπου ίδια ποσοστά, άθληση στις αθλητικές εγκαταστάσεις, άσκηση, ηρεμία και βόλτα.

Στις γυναίκες ο κύριος σκοπός επίσκεψης είναι η ηρεμία και η βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια, η άθληση, η άσκηση και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες (Γράφημα 10-118).

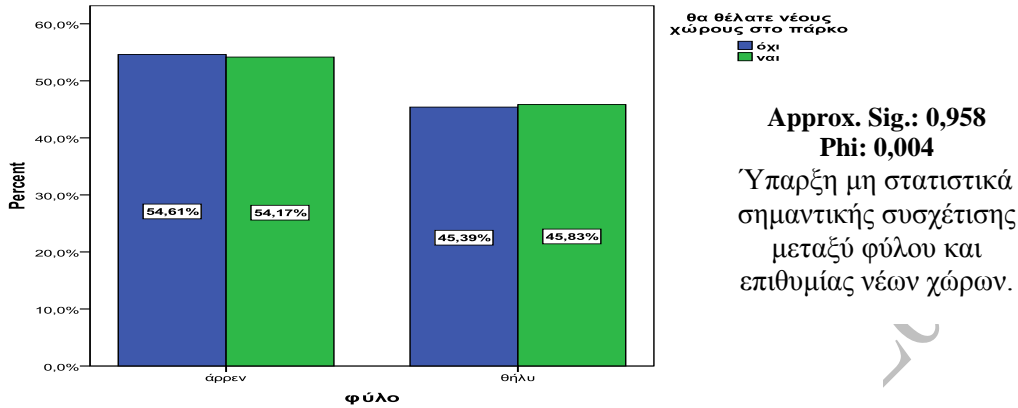

Approx. Sig.: 0,451
Cramer's V: 0,170

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και κύριου σκοπού επίσκεψης.

Γράφημα 10-118. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κυριότερο σκοπό επίσκεψης τους στο Πάρκο Φλοίσβου.

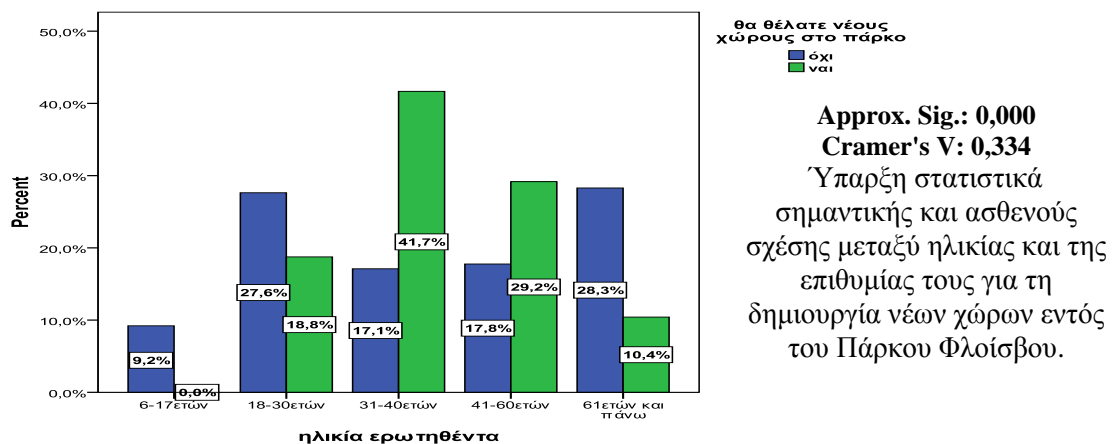
Στη συνέχεια από το **Γράφημα 10-119** φαίνεται πως η ύπαρξη νέων χώρων ή όχι στους άνδρες και στις γυναίκες δεν διαφέρει στατιστικά. Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών δεν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Πάρκου Φλοίσβου με ποσοστά 54,61% και 45,39% αντίστοιχα ενώ επιθυμούν με ποσοστά 54,17% και 45,83% αντίστοιχα.

Γράφημα 10-119. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Πάρκου Φλοίσβου.

Τα αποτελέσματα της συσχέτισης της έκφρασης επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Πάρκου Φλοίσβου ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών είναι στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$ και δείχνουν την ύπαρξη ασθενούς σχέσης.

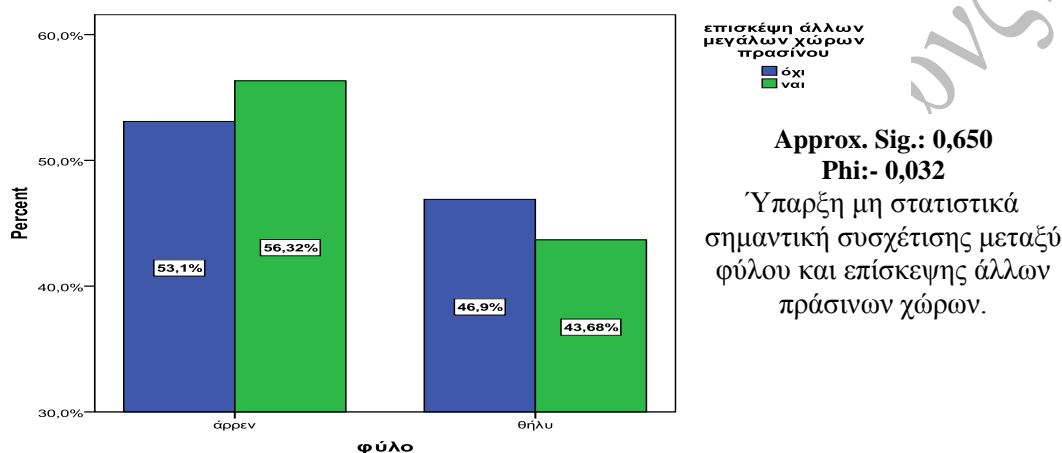
Ειδικότερα, οι ηλικίες 31 - 40 ετών και 41 - 60 ετών επιθυμούν νέους χώρους με ποσοστά 41,7% και 29,2% αντίστοιχα ενώ, οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 61 ετών και άνω δεν θέλουν με αντίστοιχα ποσοστά 27,6% και 28,3% (**Γράφημα 10-120**).

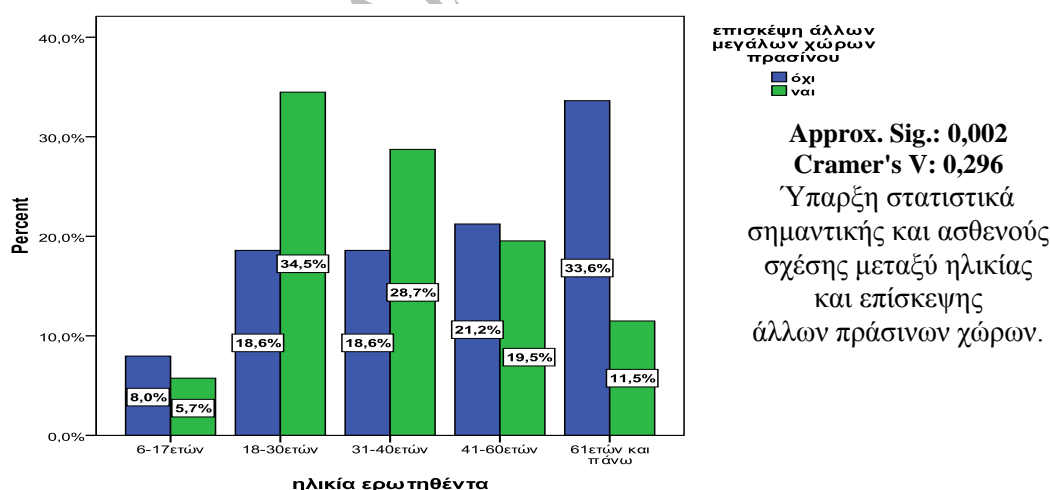
Γράφημα 10-120. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Πάρκου Φλοίσβου.

Η συσχέτιση του φύλου των ερωτηθέντων και των της πραγματοποίηση επισκέψεων σε άλλους χώρους δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (**Γράφημα 10-121**).

Η συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και του γεγονότος πραγματοποίησης επισκέψεων σε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Από το **Γράφημα 10-122** φαίνεται ότι οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών επισκέπτονται άλλους χώρους με ποσοστά 34,5% και 28,7%, αντίστοιχα ενώ, οι ηλικίες 41 - 60 ετών και 61 ετών και άνω δεν επισκέπτονται με ποσοστά 21,2% και 33,6%.

Γράφημα 10-121. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου.

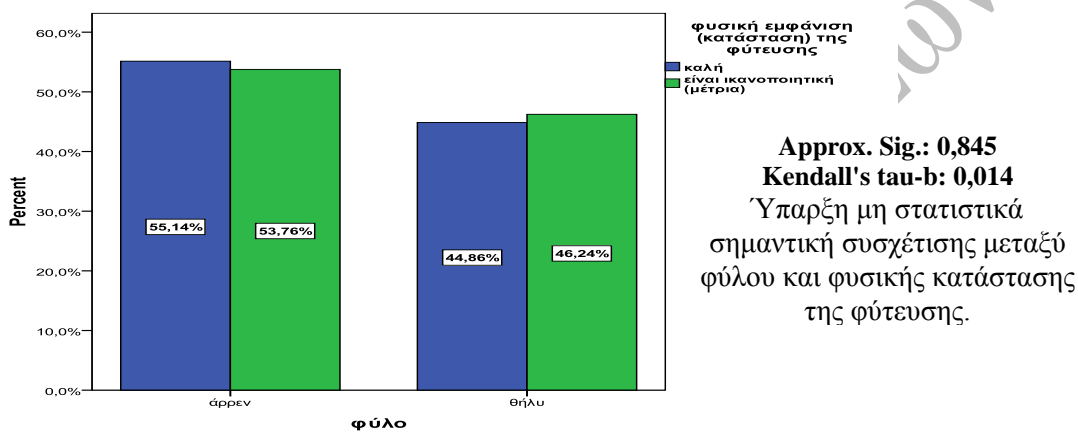
Γράφημα 10-122. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου.

10.4.3. Φύτευση Πάρκου Φλοίσβου.

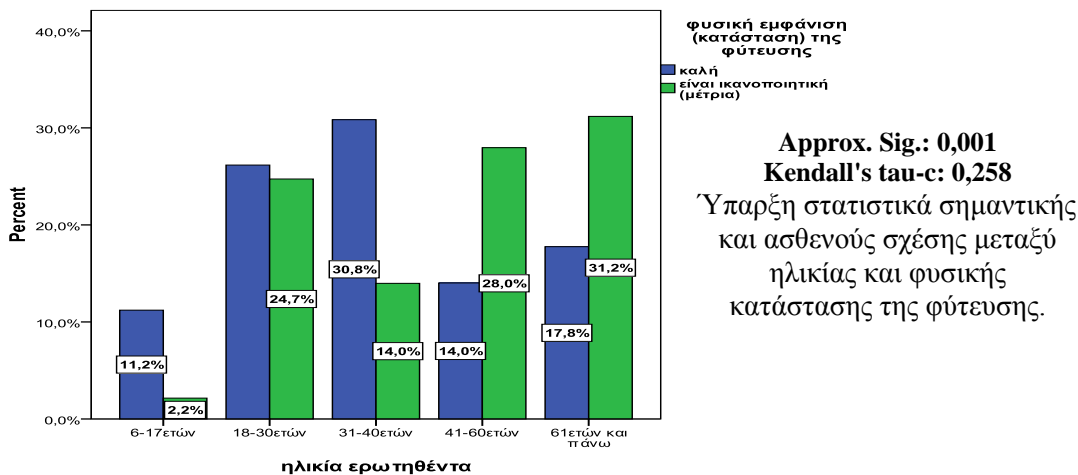
Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης, στο Πάρκο Φλοίσβου.

Οι απόψεις των ανδρών και οι γυναικών ως προς την εμφάνιση της φύτευσης δεν διαφοροποιούνται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (**Γράφημα 10-123**). Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών κρίνουν την φύτευση ως καλή (με ποσοστά 55,14% και 44,86% αντίστοιχα) και ως ικανοποιητική (με ποσοστά 53,76% και 46,24% αντίστοιχα).

Όσο αναφορά τις απόψεις των διαφόρων ηλικιών των ερωτηθέντων ως προς την εμφάνιση της φύτευσης υπάρχει πολύ ασθενής σχέση αλλά στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Μεταξύ των διαφόρων ηλικιών οι ηλικίες των 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών δηλώνουν ότι, η φύτευση είναι καλή ενώ, από 41 - 60 ετών και 61 ετών και άνω θεωρούν ότι είναι ικανοποιητική (**Γράφημα 10-124**).

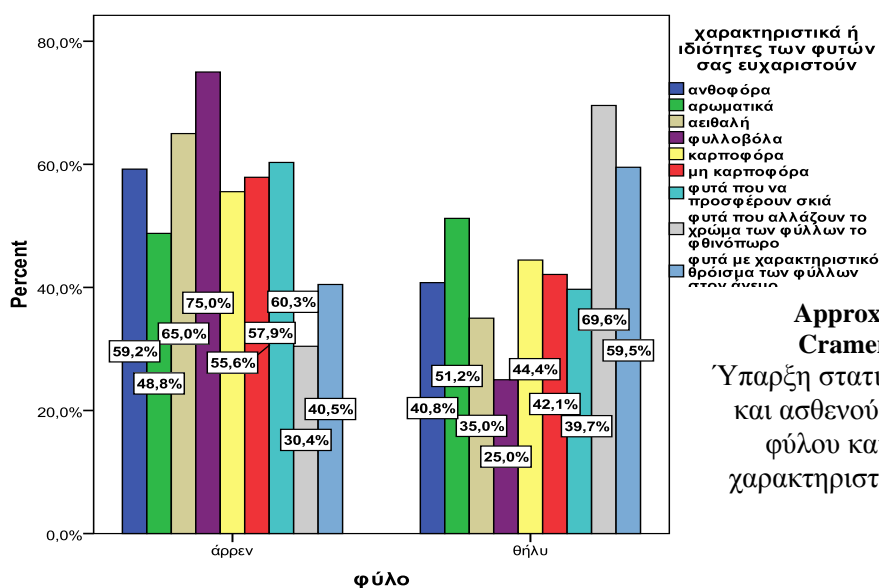

Γράφημα 10-123. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την άποψη τους για την φυσική κατάσταση της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου.

Γράφημα 10-124. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την άποψη τους για την φυσική κατάσταση της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου.

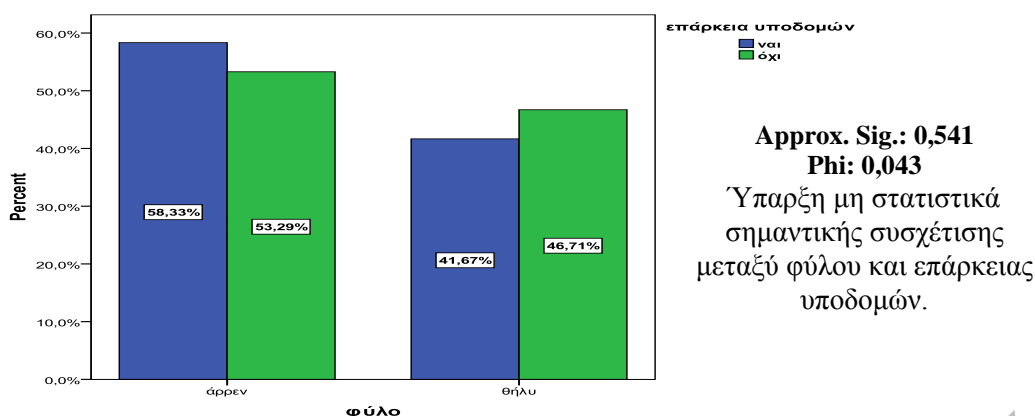
Γράφημα 10-125. Το φύλλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα αγαπημένα χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών.

Τα αποτελέσματα της διμεταβλητής ανάλυσης με μεταβλητές τα επιθυμητά χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών και το φύλο των ερωτηθέντων δείχνουν την ύπαρξη ασθενούς και στατιστικά σημαντικής σχέσης σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Τα χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών που ευχαριστούν τους άνδρες είναι κυρίως τα φυλλοβόλα (75%), τα αιθαλή (65%), τα φυτά που προσφέρουν σκιά (60,3%) και τα ανθοφόρα (59,2%). Οι γυναίκες ευχαριστούν κυρίως με τα φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο (69,6%), με το χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων από τον άνεμο (59,5%) και τα αρωματικά (51,2%) (Γράφημα 10-125).

10.4.4. Υποδομές Πάρκου Φλοίσβου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα των υπάρχουσών υποδομών, στο Πάρκο Φλοίσβου.

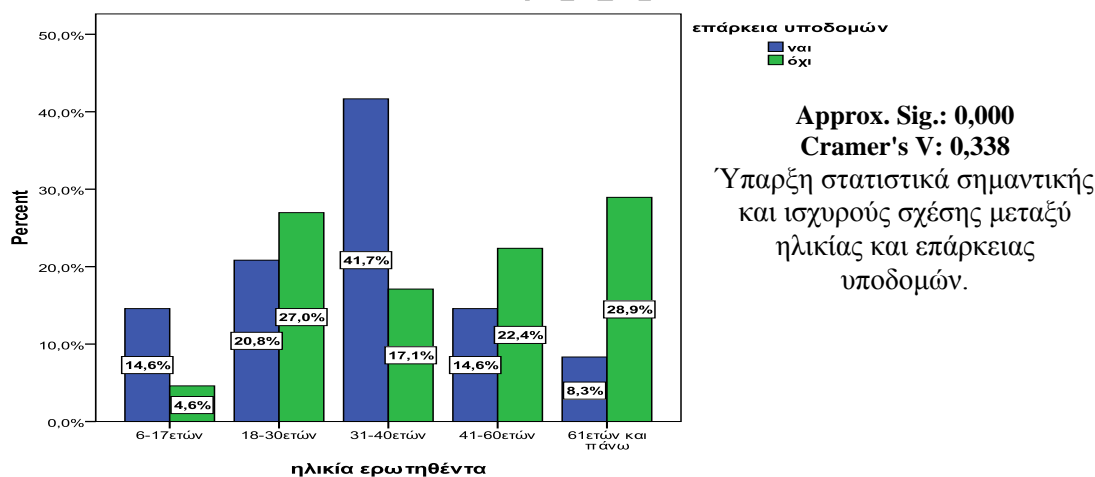
Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της επάρκειας των υποδομών (Γράφημα 10-126). Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών κρίνουν την επάρκεια των υποδομών αρκετή (με ποσοστά 58,33% και 41,67% αντίστοιχα) και μη αρκετή (με ποσοστά 53,29% και 46,71% αντίστοιχα).

Γράφημα 10-126. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου.

Αντίθετα μεταξύ της συσχέτισης των μεταβλητών ηλικία των ερωτηθέντων και επάρκειας των υπάρχουσων υποδομών υπάρχει ασθενής και στατιστικά σημαντική συσχέτιση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

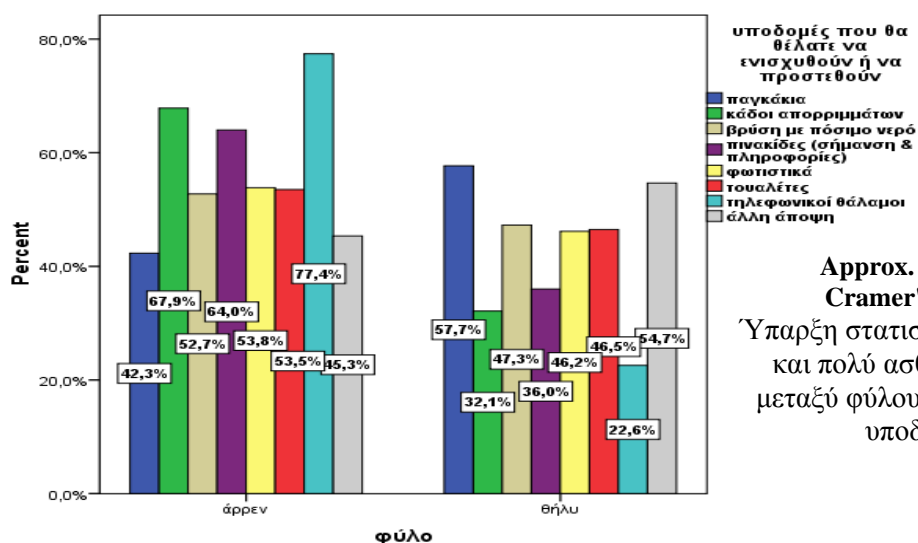
Συγκεκριμένα, μεταξύ του συνόλου των ηλικιών οι ηλικίες των 18 - 30 ετών, 41 - 60 ετών και 61 ετών και άνω δηλώνουν ανεπάρκεια υποδομών με αντίστοιχα ποσοστά 27%, 22,4% και 28,9% ενώ, οι ηλικίες 31 - 40 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι επαρκείς με ποσοστό 41,7% (Γράφημα 10-127).

Γράφημα 10-127. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου.

Οι ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών ανέφεραν τα είδη των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν εντός του Πάρκου Φλοίσβου. Σε σχέση με το φύλο υπήρξε πολύ ασθενούς και στατιστικά σημαντικής σχέσης σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Οι άνδρες κατά μεγαλύτερο ποσοστό 77,4% δηλώνουν ότι πρέπει να προστεθούν οι τηλεφωνικοί θάλαμοι και ακολουθούν οι κάδοι με 67,9% και οι πινακίδες σήμανσης με 64%. Οι γυναίκες δηλώνουν ότι πρέπει να προστεθούν

παγκάκια με 57,7%, κιόσκια με 54,7% (αφορά την κατηγορία άλλη άποψη) βρύσες με 47,3%, τουαλέτες με 46,5% και φωτιστικά με 46,2% ενώ ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες (*Γράφημα 10-128*).

Approx. Sig.: 0,049

Cramer's V: 0,185

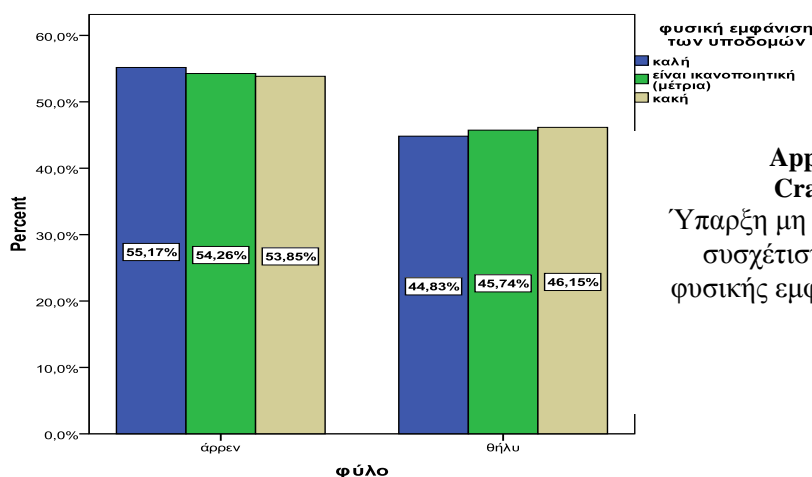
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και πολύ ασθενούς σχέσης μεταξύ φύλου και πρόσθεσης υποδομών.

Γράφημα 10-128. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα είδη των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν εντός του Πάρκου Φλοίσβου.

Στο ακόλουθο *Γράφημα 10-129* δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ φύλου και φυσική εμφάνιση των υποδομών. Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών κρίνουν την φυσική εμφάνιση των υποδομών καλή (με ποσοστά 55,17%, και 44,83% αντίστοιχα), ικανοποιητική (με ποσοστά 54,26% και 45,74% αντίστοιχα) και κακή (με ποσοστά 53,85% και 46,15% αντίστοιχα).

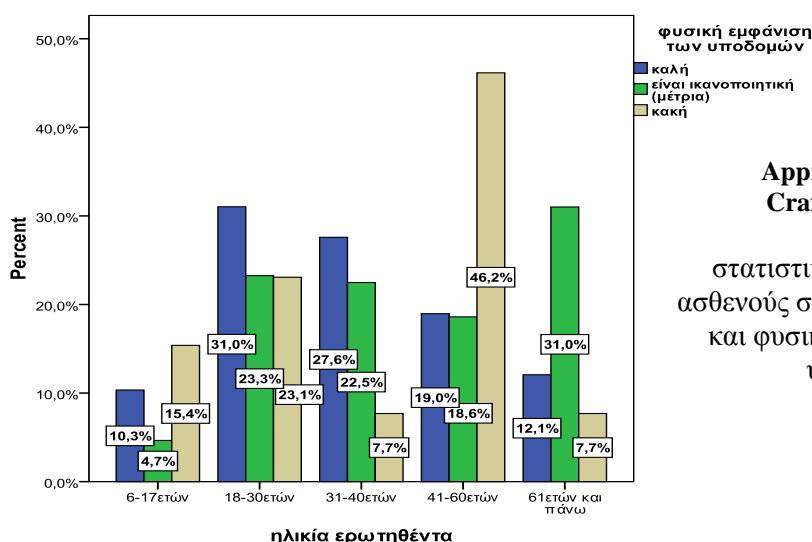
Η συσχέτιση μεταξύ των ηλικιών και της φυσικής εμφάνισης των υποδομών είναι πολύ ασθενής και στατιστική σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Οι ηλικίες των 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι καλές (31% και 27,6% αντίστοιχα), οι ηλικίες 41 - 60 ετών δηλώνει ότι οι υποδομές είναι κακές με 42,6% ενώ από 61 ετών και άνω δηλώνει ότι οι υποδομές είναι ικανοποιητικές με ποσοστό 31% (*Γράφημα 10-130*).

Approx. Sig.: 0,992
Cramer's V: 0,009
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και φυσικής εμφάνισης των υποδομών.

Γράφημα 10-129. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου.

Approx. Sig.: 0,021
Cramer's V: 0,213
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και φυσικής εμφάνισης των υποδομών.

Γράφημα 10-130. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου.

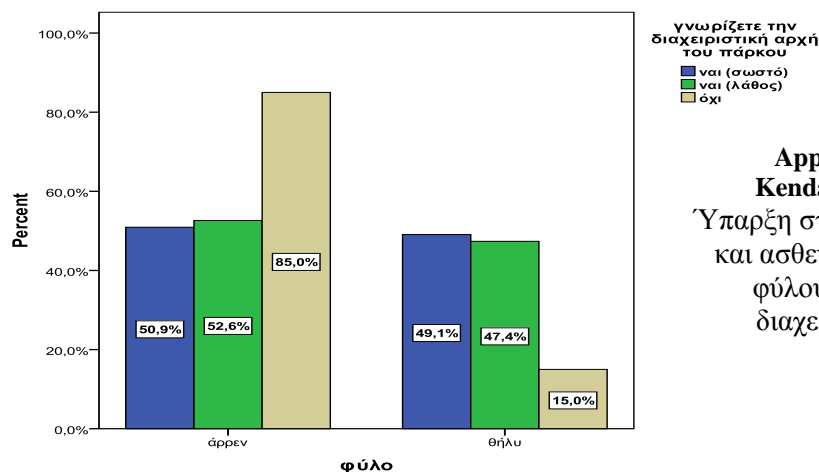
10.4.5. Διεύθυνση Πάρκου Φλοίσβου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η πληροφόρηση των επισκεπτών για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Πάρκου Φλοίσβου.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της ορθής ενημέρωσης για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

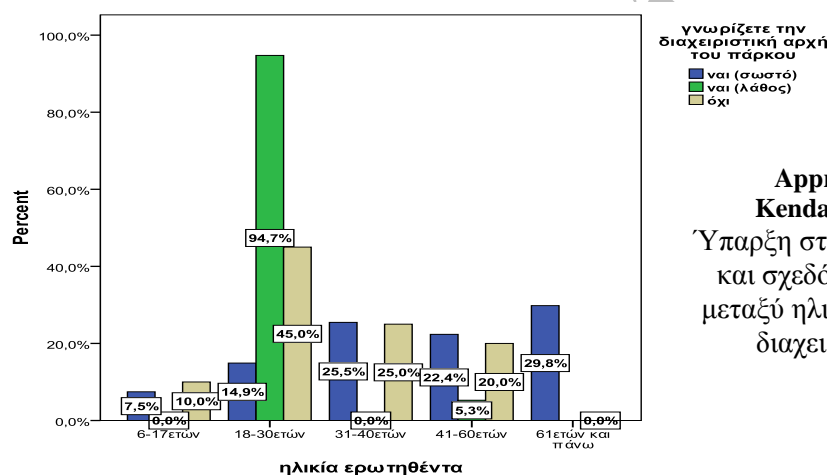
Στο ακόλουθο **Γράφημα 10-131** παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών (85%) δεν γνωρίζει τη διαχειριστική αρχή του χώρου, σε αντίθεση με τις γυναίκες που στο μεγαλύτερο ποσοστό γνωρίζουν ορθά σε μεγαλύτερο ποσοστό 49,1% τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Πάρκου Φλοίσβου ή γνωρίζουν λάθος (47,4%).

Όσον αφορά την αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Παρατηρείται ότι μεταξύ 18 - 30 ετών γνωρίζουν ορθά τη διαχειριστική αρχή του χώρου με ποσοστό 94,7% ενώ, οι υπόλοιπες ηλικίες γνωρίζουν σωστά ή δεν γνωρίζουν καθόλου (*Γράφημα 10-132*).

Approx. Sig.: 0,018
Kendall's tau-c: -0,127
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ φύλου και γνώσης της διαχειριστικής αρχής.

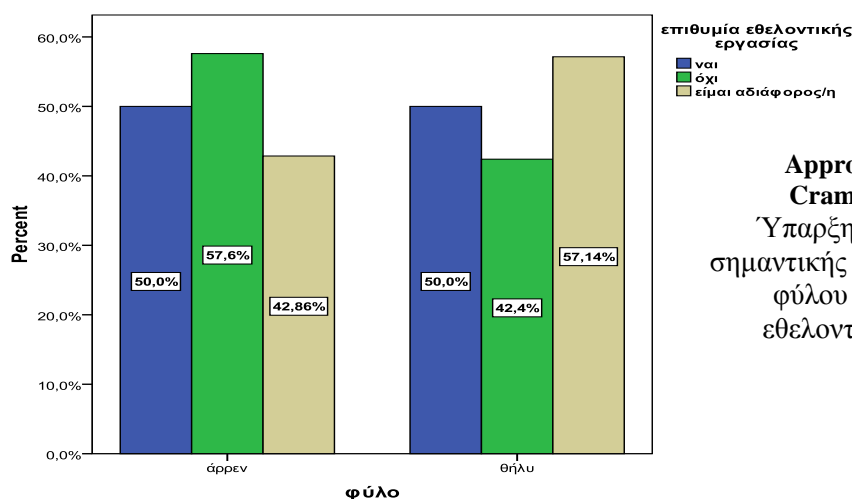
Γράφημα 10-131. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς την διαχειριστική αρχή του Πάρκου Φλοίσβου.

Approx. Sig.: 0,000
Kendall's tau-c: -0,250
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και σχεδόν ισχυρούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και γνώσης της διαχειριστικής αρχής.

Γράφημα 10-132. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς την διαχειριστική αρχή του Πάρκου Φλοίσβου.

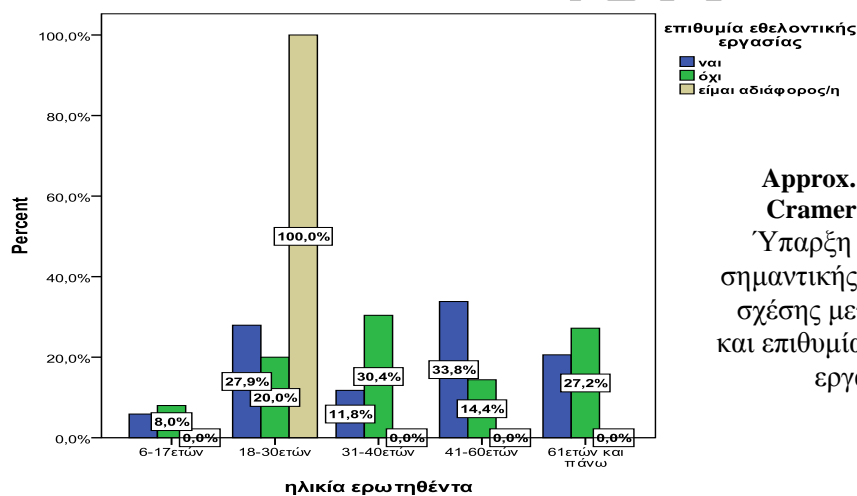
Στην ερώτηση συμμετοχής των ερωτηθέντων σε εθελοντική εργασία δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές (*Γράφημα 10-133*).

Approx. Sig.: 0,491
Cramer's V: 0,084
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και επιθυμίας εθελοντικής εργασίας.

Γράφημα 10-133. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Πάρκο Φλοίσβου.

Στις ηλικίες όμως παρατηρείται ασθενής και στατιστικά σημαντική σχέση και συγκεκριμένα οι ηλικίες 18 - 30 ετών δηλώνουν αδιαφορία στη συμμετοχή εθελοντικής εργασίας με ποσοστό 100% ενώ οι υπόλοιπες ηλικίες δηλώνουν ναι ή όχι (Γράφημα 10-134).

Approx. Sig.: 0,000
Cramer's V: 0,309
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και επιθυμίας εθελοντικής εργασίας.

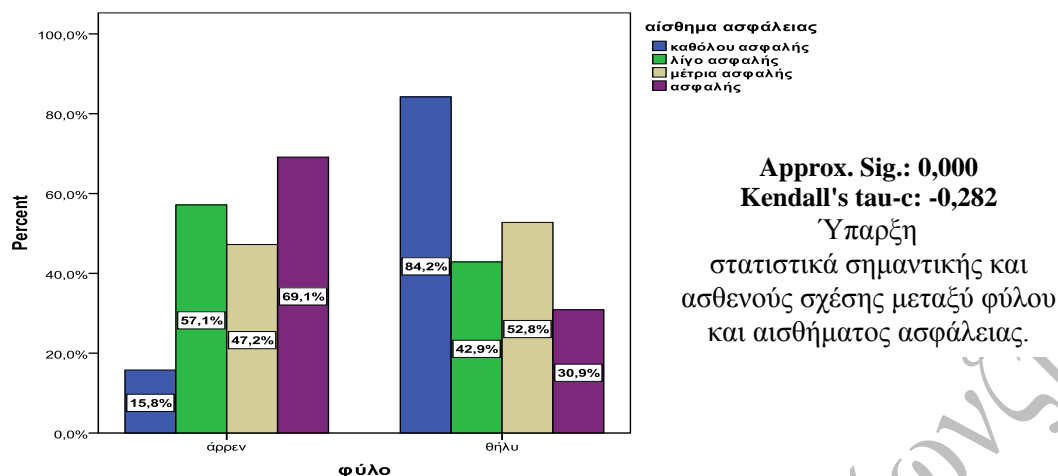
Γράφημα 10-134. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Πάρκο Φλοίσβου.

10.4.6. Φύλαξη Πάρκου Φλοίσβου.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών για την ασφάλεια και την φύλαξη του Πάρκου Φλοίσβου.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και του αισθήματος ασφάλειας είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Στο Γράφημα 10-135 φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών με

84,2% δεν αισθάνεται καθόλου ασφαλής εντός του άλσους σε αντίθεση με τους άνδρες που αισθάνονται ασφαλής με 69,1%.

Γράφημα 10-135. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Πάρκο Φλοίσβου.

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες και του αισθήματος ασφάλειας είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$ (Γράφημα 10-136).

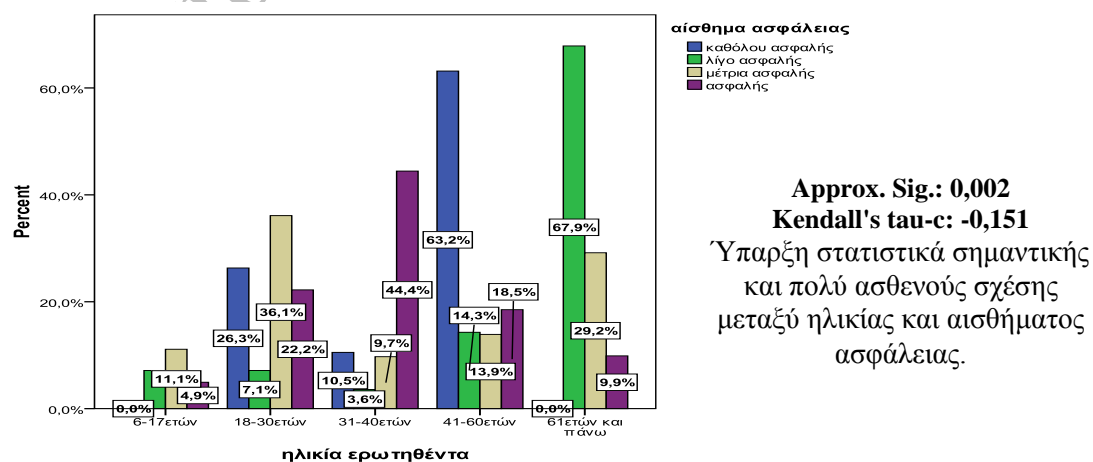
Πιο συγκεκριμένα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

→ Μεταξύ του συνόλου των ηλικιών, οι ηλικίες των 61 ετών και άνω αισθάνονται λίγο ασφαλής σε μεγαλύτερο ποσοστό 67,9%.

→ Οι ηλικίες μεταξύ 41 - 60 ετών καθόλου ασφαλής με ποσοστό 63,2%.

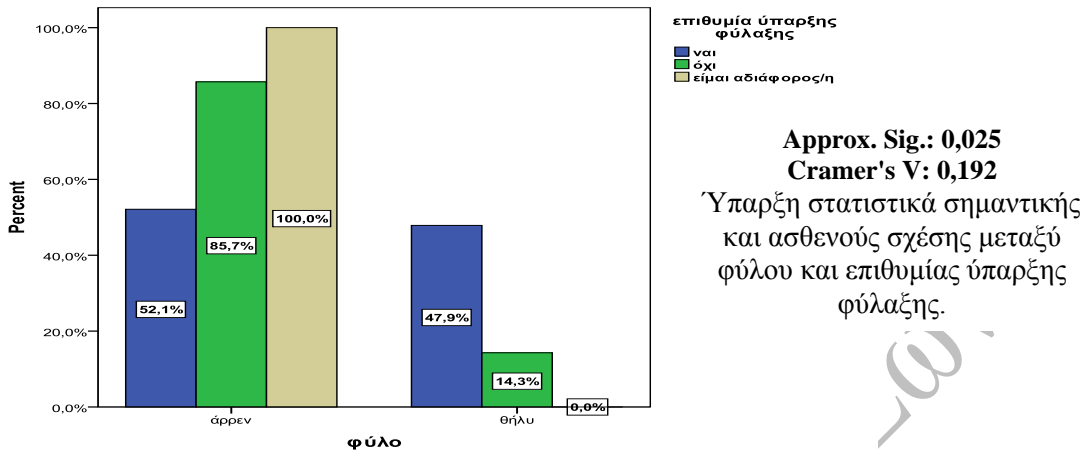
→ Οι ηλικίες μεταξύ 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό 31,6% νοιώθουν μέτρια ασφαλής και τέλος,

→ Μεταξύ των ηλικιών 31 - 40 ετών αισθάνονται ασφαλής σε μεγαλύτερο ποσοστό 44,4%.

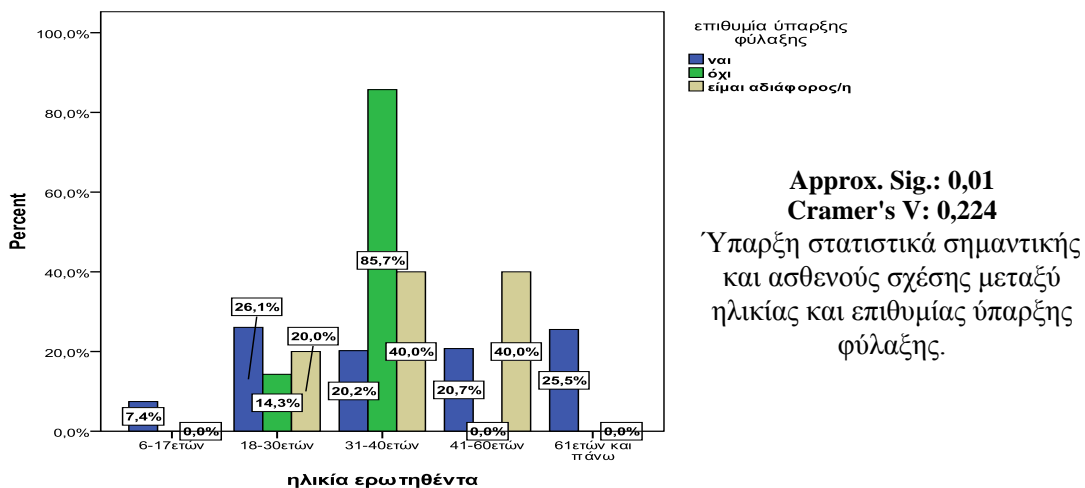
Γράφημα 10-136. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Πάρκο Φλοίσβου.

Με τον συνδυασμό του φύλου και της επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης του χώρου του Άλσους Βεΐκου, προκύπτει πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Οι άντρες σε μεγαλύτερο ποσοστό 100% έναντι των γυναικών είναι αδιάφοροι για την ύπαρξη φύλαξης του χώρου (Γράφημα 10-137).

Γράφημα 10-137. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης του Πάρκου Φλοίσβου, η διμεταβλητή ανάλυση έδειξε ασθενή και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 0,01. Η ομάδα των 31 - 40 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες δεν επιθυμεί την φύλαξη του χώρου (85,7%) (Γράφημα 10-138).

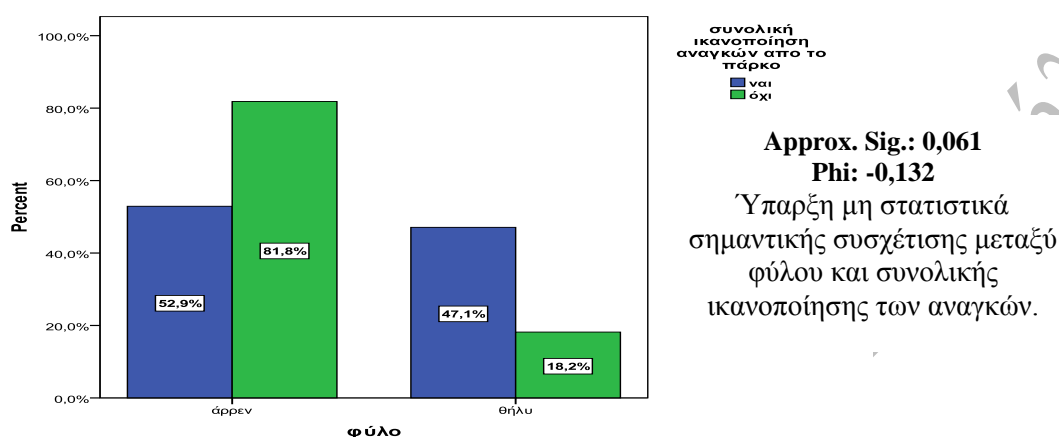
Γράφημα 10-138. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Πάρκο Φλοίσβου.

10.4.7. Απόψεις επισκεπτών για το Πάρκο Φλοίσβου.

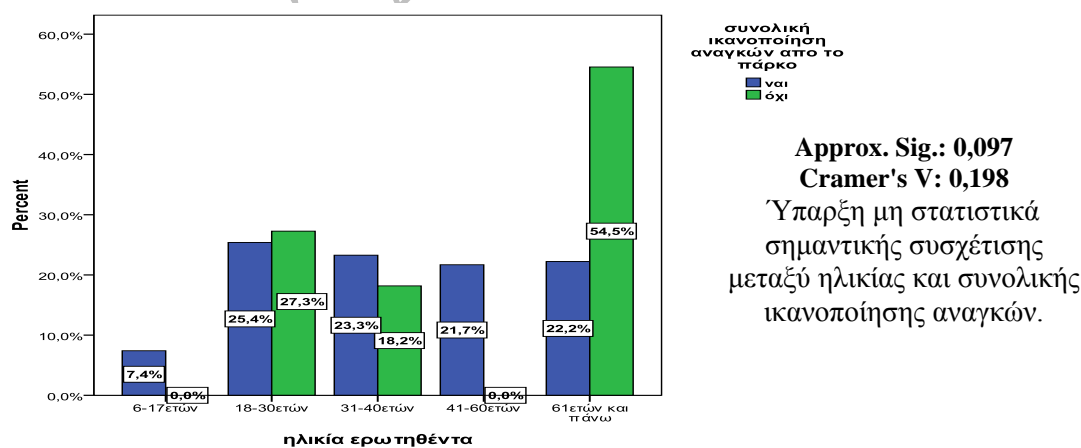
Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί η άποψη των επισκεπτών, για τα περισσότερα και λιγότερα θεμιτά χαρακτηριστικά του Πάρκου Φλοίσβου και οι προτάσεις τους για την βελτίωσή του.

Στη συνολική ικανοποίηση των αναγκών από το πάρκο σε σχέση με το φύλο δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά (*Γράφημα 10-139*).

Γράφημα 10-139. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Πάρκο Φλοίσβου.

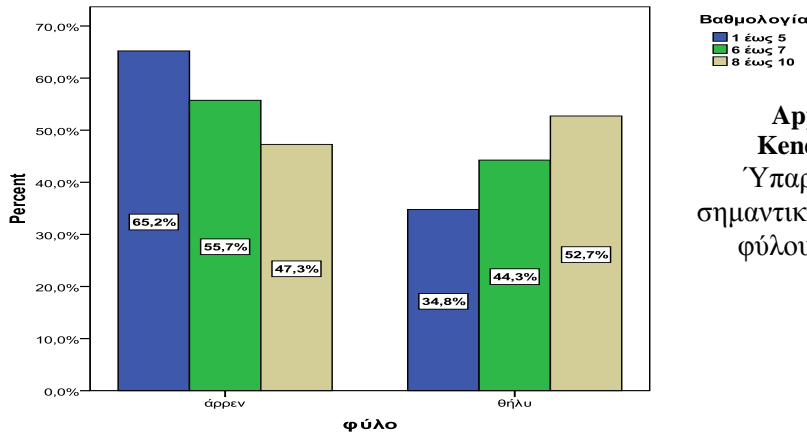
Επίσης, στη συνολική ικανοποίηση των αναγκών από το πάρκο σε σχέση με την ηλικία δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά αλλά διαπιστώνεται ότι οι ηλικίες 61ετών και άνω δεν ικανοποιούνται οι ανάγκες τους από το χώρο πρασίνου (*Γράφημα 10-140*).

Γράφημα 10-140. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Πάρκο Φλοίσβου.

Στο *Γράφημα 10-141* δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στην βαθμολογία ανάμεσα στους άνδρες και στις γυναίκες σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

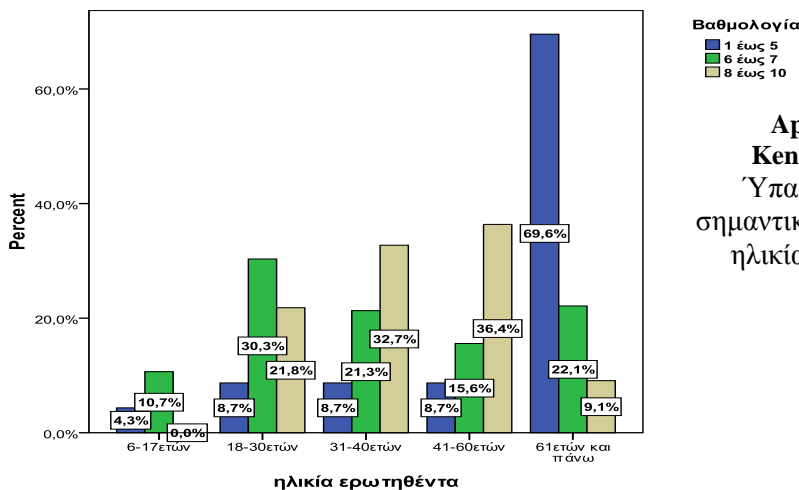
Όμως παρατηρείται ότι η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τις γυναίκες, ενώ η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από τους άνδρες.

Approx. Sig.: 0,129
Kendall's tau-c: 0,106
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και βαθμολογίας.

Γράφημα 10-141. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την βαθμολογία τους στο Πάρκο Φλοίσβου.

Στο **Γράφημα 10-142** δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στην βαθμολογία ανάμεσα στις διαφορετικές ηλικίες των ερωτηθέντων σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Όμως παρατηρείται ότι η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από 61ετών και άνω, η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τις ηλικίες 41 - 60 ετών και 31 - 40 ετών, ενώ στις ηλικίες 18 - 30 ετών ο χώρος βαθμολογήθηκε από 6 έως 7.

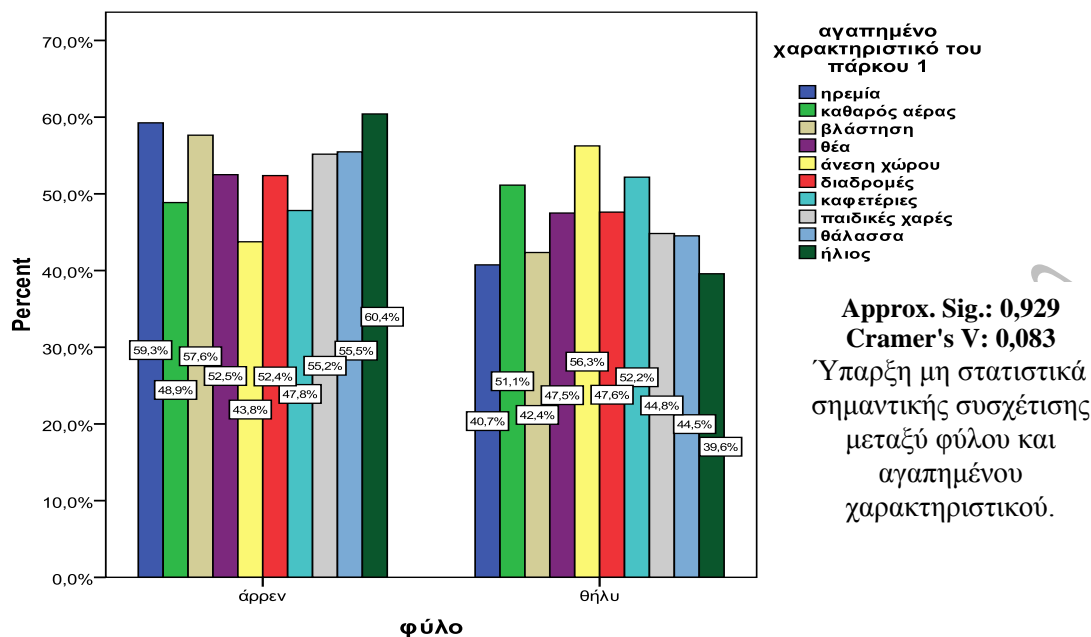

Approx. Sig.: 0,111
Kendall's tau-c: -0,095
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ ηλικίας και βαθμολογίας.

Γράφημα 10-142. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την βαθμολογία τους στο Πάρκο Φλοίσβου.

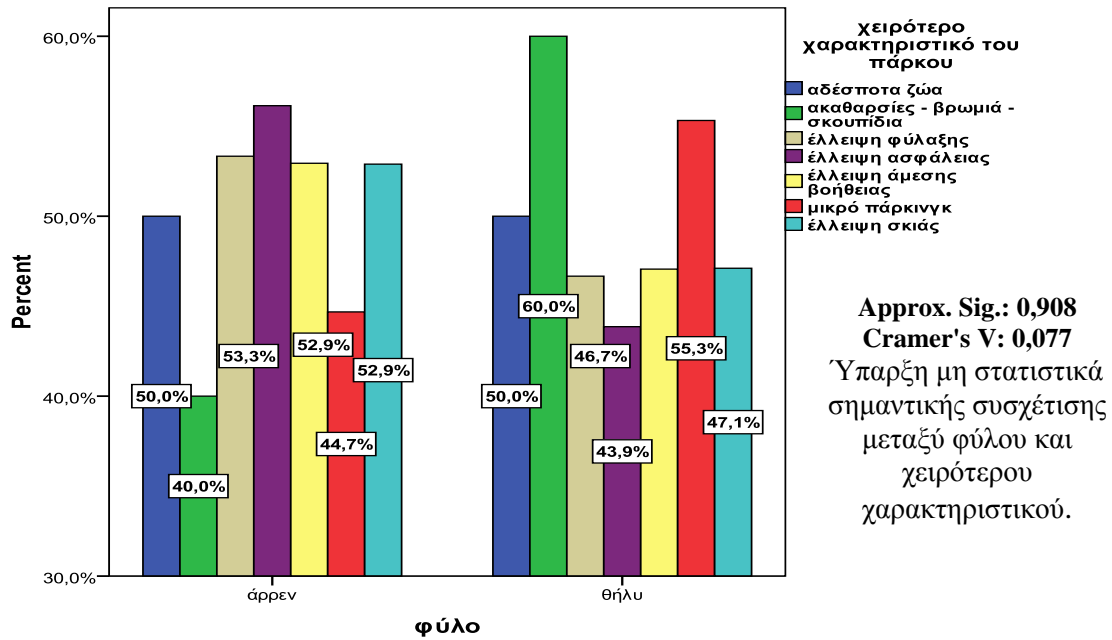
Στο **Γράφημα 10-143** δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ στα αγαπημένα χαρακτηριστικά του πάρκου ανάμεσα στους άντρες και στις γυναίκες. Όμως, διαπιστώνεται ότι ο ήλιος, η ηρεμία, η βλάστηση, η θάλασσα και οι παιδικές χαρές είναι τα πιο αγαπημένα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ

για τις γυναίκες η άνεση χώρου, οι καφετέριες, ο καθαρός αέρας, οι διαδρομές του χώρου και η θέα.

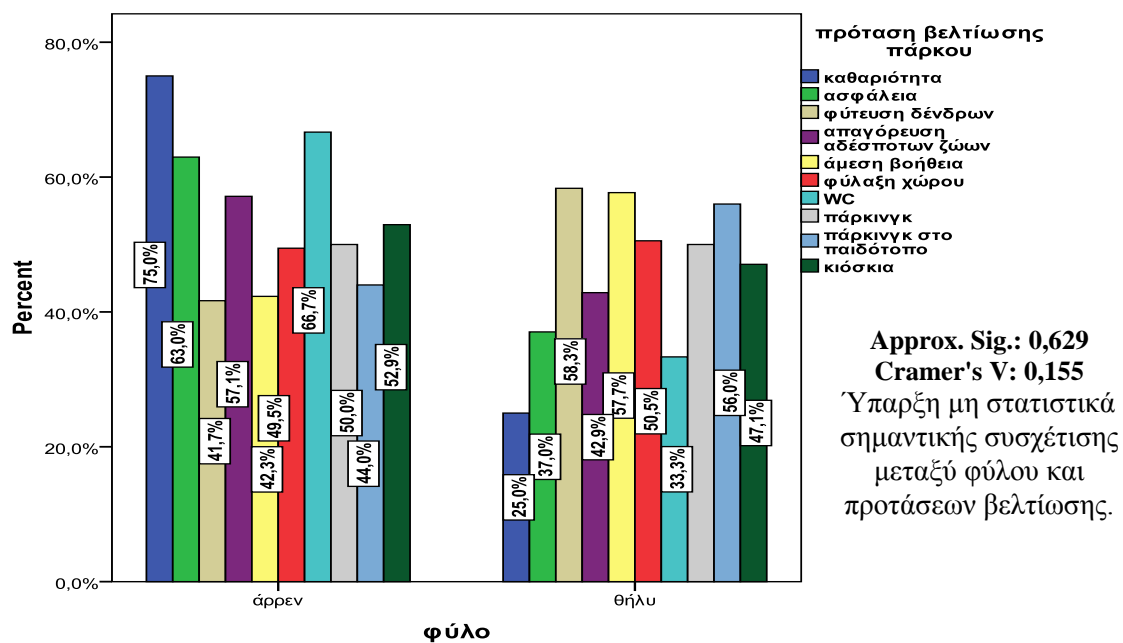
Γράφημα 10-143. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το αγαπημένο χαρακτηριστικό τους από το Πάρκο Φλοίσβου.

Στο **Γράφημα 10-144** δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στα χειρότερα χαρακτηριστικά του πάρκου ανάμεσα στους άντρες και στις γυναίκες, σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Όμως, η έλλειψη ασφάλειας, η έλλειψη φύλαξης, η έλλειψη άμεσης βοήθειας, η έλλειψη σκιάς και τα αδέσποτα ζώα είναι τα χειρότερα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες η έλλειψη καθαριότητας, το μικρό παρκινγκ και τα αδέσποτα ζώα.

Γράφημα 10-144. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το χειρότερο χαρακτηριστικό τους από το Πάρκο Φλοίσβου.

Στο **Γράφημα 10-145** δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στις προτάσεις βελτίωσης του πάρκου ανάμεσα στους άντρες και στις γυναίκες, σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Όμως, η καθαριότητα, η προσθήκη τουαλετών, η παροχή ασφάλειας, η απαγόρευση των αδέσποτων ζώων είναι μερικές από τις προτάσεις των ανδρών για την βελτίωση του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου. Κάποιες από τις προτάσεις των γυναικών για την βελτίωση του χώρου αφορούν την φύτευση δένδρων, εξασφάλιση άμεσης βοήθειας, προσθήκη χώρου παρκινγκ με άμεση πρόσβαση στο χώρο του παιδότοπου και φύλαξη χώρου.

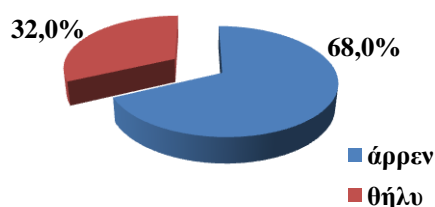
Γράφημα 10-145. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και οι προτάσεις τους για την βελτίωση του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου.

10.5. Ανάλυση Δεδομένων Κτήματος Συγγρού

Στο πλαίσιο του υποκεφαλαίου αυτού γίνεται καταγραφή της κατανομής των συχνοτήτων των μεταβλητών²⁷ και παρουσίαση των δεδομένων της έρευνας κατά ενότητα, σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο των επισκεπτών (βλέπε Ερωτηματολόγιο Α', Παράρτημα Α') που υποβλήθηκε στους επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού.

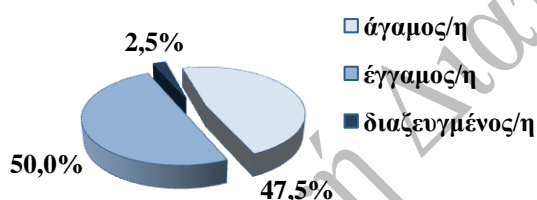
10.5.1. Προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού (Ερωτήσεις 1 - 10).

Σε ότι αφορά το φύλο των ερωτηθέντων (*Ερωτ. 1*), όπως φαίνεται από το *Γράφημα 10-146*, οι άνδρες πλειοψηφούν με ποσοστό 68 % έναντι των γυναικών με ποσοστό 32%.

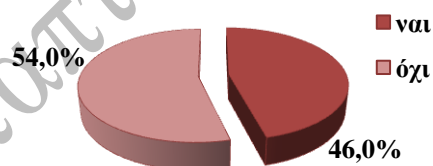
Γράφημα 10-146. Ποσοστιαία συχνότητα του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Η οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων (*Ερωτ. 2*), όπως απορρέει από το *Γράφημα 10-147*, με ποσοστό 47,5% εμφανίζονται οι άγαμοι/ες, οι έγγαμοι/ες με ποσοστό 50% και έχουμε ένα 2,5% διαζευγμένων.

Γράφημα 10-147. Ποσοστιαία συχνότητα της οικογενειακής κατάστασης των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

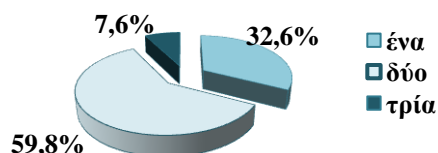
Σε ότι αφορά την *Ερώτηση 3* του ερωτηματολογίου, εάν έχουν παιδιά, όπως συνάγεται από το *Γράφημα 10-148*, το 46% εμφανίζονται πως έχουν παιδιά, ενώ το 54% δεν έχουν.

Γράφημα 10-148. Ποσοστιαία συχνότητα των γονέων μεταξύ των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Όσον αφορά τον αριθμό των παιδιών που έχουν οι ερωτηθέντες, (*Ερωτ. 4*), όπως προκύπτει από το *Γράφημα 10-149*, το 32,6% έχουν ένα παιδί, το 59,8% έχουν δυο παιδιά και το 7,6% έχουν τρία παιδιά.

²⁷ Κατανομή μεταβλητής σε απόλυτα μεγέθη (Frequency), σε ποσοστά (Percent) και σε αθροιστικά ποσοστά (Valid Percent).

Γράφημα 10-149. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με τον αριθμό των παιδιών στην οικογένειά των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Οι ηλικίες των παιδιών των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερωτ. 5**) χωρίστηκαν σε ομάδες. Για παράδειγμα στην ομάδα 1 ανήκουν τα βρέφη (από 0 έως 12 μηνών), στην ομάδα 2 οι ηλικίες από 1 έως και 5 ετών κ.ο.κ. (**Πίνακας 10-27**). Ο μέσος όρος είναι 3,18 άρα ανήκει στην 3^η ηλικιακή ομάδα, οπότε η μέση ηλικία των παιδιών των επισκεπτών είναι περίπου 6 έτη.

Πίνακας 10-27. Ηλικιακή κατανομή των παιδιών της οικογένειας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

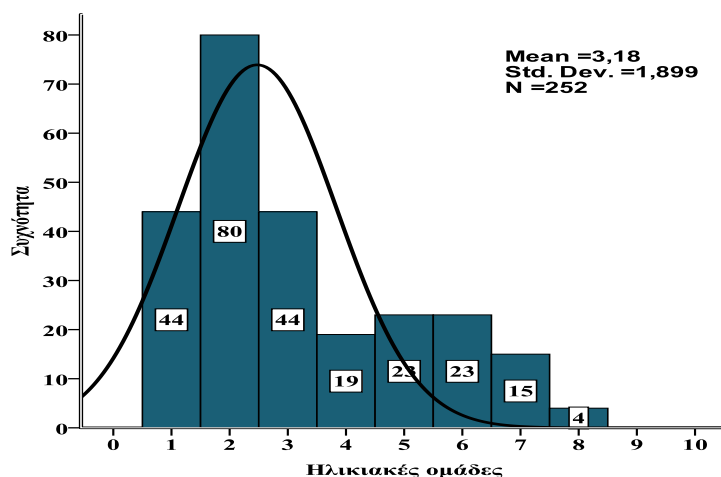
	Range	Minimum	Maximum	Median	Mean	Std. Deviation
Ομάδες ηλικιών	7	1	8	3,00	3,18	1,899

Η μικρότερη ηλικιακή ομάδα είναι η 1^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 0 έως 12 μηνών ενώ η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι η 8^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 41 και 50 ετών (**Πίνακας 10-28**). Όπως φαίνεται από το **Ιστόγραμμα 10-5** η τιμή του μέσου όρου των ηλικιακών ομάδων ακολουθεί κανονική κατανομή.

Πίνακας 10-28. Κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού, σύμφωνα με την ομάδα ηλικίας όπου ανήκουν τα παιδιά τους.

βρέφος (0-12μηνών)	44	17,5	17,5
1-5 ετών	80	31,7	31,7
6-11 ετών	44	17,5	17,5
12-17 ετών	19	7,5	7,5
18-23 ετών	23	9,1	9,1
24-30 ετών	23	9,1	9,1
31-40 ετών	15	6,0	6,0
41-50 ετών	4	1,6	1,6

Οι ηλικίες των ερωτηθέντων επισκεπτών, (**Ερωτ. 6**) χωρίστηκαν σε ομάδες. Για παράδειγμα στην ομάδα 1 ανήκουν οι ηλικίες από 6 έως και 11 ετών, στην ομάδα 2 οι ηλικίες από 12 έως και 14 ετών κ.ο.κ. (**Πίνακας 10-29**). Ο μέσος όρος είναι $5,93 \approx 6$, άρα ανήκει στην 6η ηλικιακή ομάδα, οπότε η μέση ηλικία των επισκεπτών είναι περίπου 31 έτη.

Ιστόγραμμα 10-5. Ηλικιακή κατανομή των παιδιών των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Πίνακας 10-29. Ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

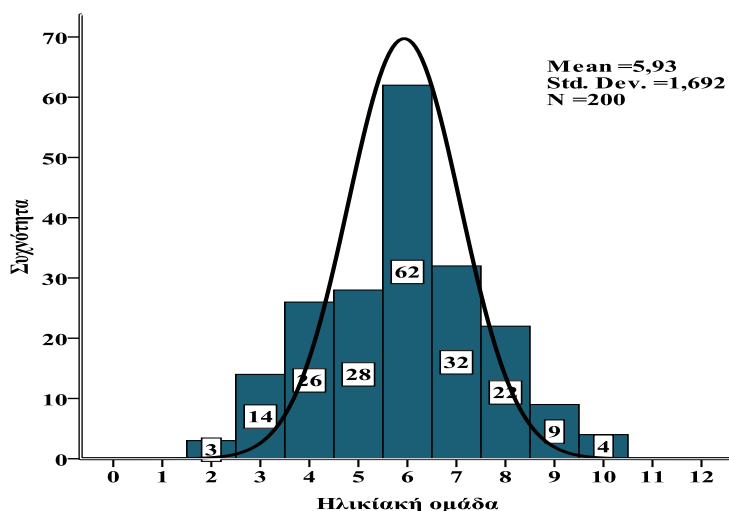
	Range	Minimum	Maximum	Median	Mean	Std. Deviation
Ομάδες ηλικιών	8	2	10	6,00	5,93	1,692

Η μικρότερη ηλικιακή ομάδα είναι η 2^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 12 και 14 ετών ενώ η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι η 10^η, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 71 και 80 ετών (Πίνακας 10-30). Όπως φαίνεται από το **Ιστόγραμμα 10-6** η τιμή του μέσου όρου των ηλικιακών ομάδων ακολουθεί την κανονική κατανομή.

Πίνακας 10-30. Κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού, σύμφωνα με την ομάδα ηλικίας όπου ανήκουν.

Ομάδες ηλικιών	Ηλικία	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1	6- 11 ετών	0	0,0	0,0
2	12-14 ετών	3	1,5	1,5
3	15-17 ετών	14	7,0	7,0
4	18-23 ετών	26	13,0	13,0
5	24-30 ετών	28	14,0	14,0
6	31-40 ετών	62	31,0	31,0
7	41-50 ετών	32	16,0	16,0
8	51-60 ετών	22	11,0	11,0
9	61-70 ετών	9	4,5	4,5
10	71-80 ετών	4	2,0	2,0
11	81-90 ετών	0	0,0	0,0

Ιστόγραμμα 10-6. Ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Από πλευράς επαγγελμάτων (**Ερωτ. 7**) όπως φαίνεται από τον **Γράφημα 10-150**, οι ιδιώτες/ελεύθεροι επαγγελματίες κατέχουν το 28,5% των ερωτηθέντων επισκεπτών, οι ιδιωτικοί υπάλληλοι το 20,5%, οι δημόσιοι υπάλληλοι το 18,5%, οι φοιτητές/τριες το 11%, οι μαθητές/τριες το 8,5%, οι συνταξιούχοι/ες το 8% και τέλος, οι άνεργοι/ες το 5%.

Γράφημα 10-150. Ποσοστιαία συχνότητα των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού, σύμφωνα με το επάγγελμα τους.

Η εθνικότητα των ερωτηθέντων, (**Ερωτ. 9**), όπως προκύπτει από τον **Πίνακα 10-31** είναι ελληνική.

Πίνακας 10-31. Κατανομή συχνότητας της εθνικότητας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Εθνικότητα	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
ελληνική	200	100,0	100,0

Σε ότι αφορά την **Ερώτηση 10** του ερωτηματολογίου " Επισκέπτεστε σήμερα τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου με...", όπως συνάγεται από τον **Πίνακα 10-32**, το 30,5%

δηλώνει ότι επισκέπτεται το χώρο με φίλο/η, το 24% με κανέναν, το 13% με την οικογένεια, το 12% με το σύζυγο, το 10,5% με τα παιδιά του, το 8% με την σχέση τους και τέλος, ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Πίνακας 10-32. Κατανομή συχνότητας της ταυτότητας των ατόμων που συνόδευαν τους ερωτηθέντες επισκέπτες στο Κτήμα Συγγρού.

Με ποιούς επισκέπτεστε το πάρκο	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
κανέναν	48	24,0	24,0
παιδιά	21	10,5	10,5
εγγόνια	0	0,0	0,0
σύζυγο	24	12,0	12,0
οικογένεια	26	13,0	13,0
φίλο/η	61	30,5	30,5
σχέση	16	8,0	8,0
Άλλο (γονείς ή αδερφό/ή)	4	2,0	2,0

10.5.2. Μέσο πρόσβασης, συχνότητα και χρόνος επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού (Ερωτήσεις 11 - 16).

Σύμφωνα με την **Ερώτηση 11** του ερωτηματολογίου "Με ποιό τρόπο (μέσο μεταφοράς) επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;" Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 53,5%, δήλωσαν ότι προσέρχονται στο χώρο πρασίνου με ιδιωτικό αυτοκίνητο. Το ίδιο ποσοστό 13,5%, των ερωτηθέντων προσέρχεται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς και το μοτοποδήλατο ενώ το 8,5% προσέρχεται με τα πόδια. Επίσης το ίδιο ποσοστό 5,5% των ερωτηθέντων προσέρχεται με το ποδήλατο και την δημοτική συγκοινωνία. (**Γράφημα 10-151**).

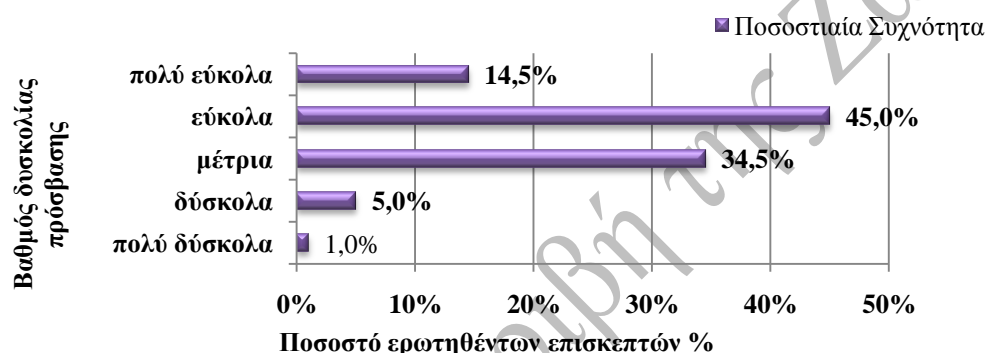
Γράφημα 10-151. Ποσοστιαία συχνότητα σύμφωνα με το μέσο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων που κάνει χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς **Πίνακα 10-33** χρησιμοποιεί τον ΗΣΑΠ με ποσοστό 50%. Επίσης, με σχετική μικρή διαφορά από τους προηγούμενους το 46,2% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί τα αστικά λεωφορεία και μόνο το 3,8% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί το ΜΕΤΡΟ.

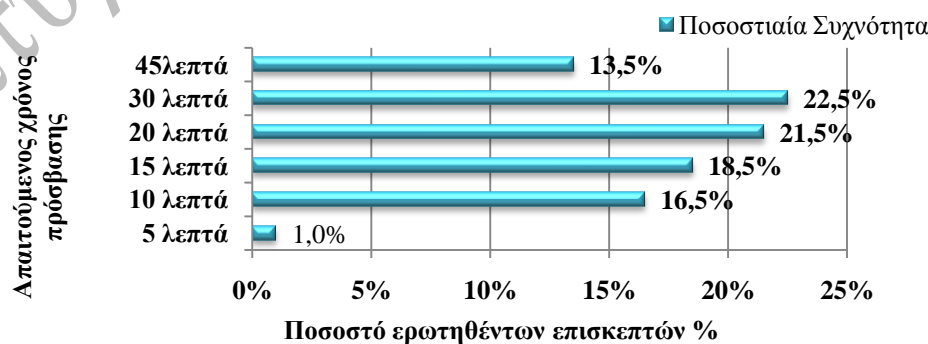
Πίνακας 10-33. Κατανομή συχνότητας σύμφωνα με την χρήση ΜΜΜ για την επίσκεψη στο Κτήμα Συγγρού.

Μέσο μεταφοράς	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
Λεωφορείο	12	46,2	46,2
Μετρό	1	3,8	3,8
ΗΣΑΠ	13	50,0	50,0

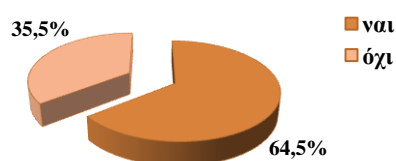
Ο βαθμός δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων, (*Ερωτ. 12*), όπως απορρέει από το *Γράφημα 10-152* δείχνει ότι το 14,5% και 45% των ερωτηθέντων δηλώνει αντίστοιχα πολύ εύκολη και εύκολη προσβασιμότητα στο χώρο του κτήματος και το 34,5% μέτρια. Δύσκολη πρόσβαση αναφέρει το 5% των ερωτηθέντων.

Γράφημα 10-152. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Κτήμα Συγγρού.

Όσον αφορά στο χρόνο πρόσβασης (*Ερώτηση 13*) στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου, όπως φαίνεται στο *Γράφημα 10-153*, το 22,5% των ερωτηθέντων κάνει περίπου 30 λεπτά, το 21,5% 20 λεπτά και το 18,5% 15 λεπτά. Ακολουθούν το 16,5% των ερωτηθέντων με 10 λεπτά και το 13,5% με 45 λεπτά. Από το σύνολο των ερωτηθέντων το 6% έχει πρόσβαση στο χώρο μέσα σε 1 ώρα.

Γράφημα 10-153. Ποσοστιαία συχνότητα του απαιτούμενου χρόνου πρόσβασης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Κτήμα Συγγρού.

Από πλευράς ικανοποίησης με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο πρασίνου (*Ερώτηση 14*), η πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη με ποσοστό 64,5%, ενώ το 35,5% όχι (*Γράφημα 10-154*).

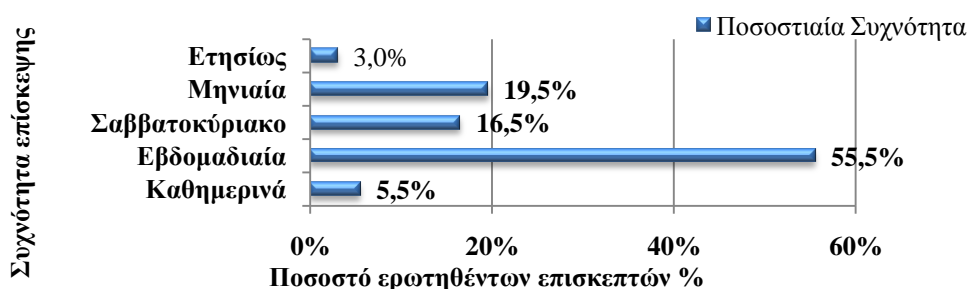
Γράφημα 10-154. Ποσοστιαία συχνότητα βαθμού ικανοποίησης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

Από το υποερώτημα της *Ερώτησης 14*, δηλαδή, "Προτάσεις βελτίωσης τρόπου πρόσβασης", η πλειοψηφία των ερωτηθέντων, δηλαδή με ποσοστό 59,2%, δηλώνει την προσθήκη ή αύξηση των θέσεων στάθμευσης των αυτοκινήτων, το 16,9% των θέσεων των μοτοποδηλάτων δικύκλων, το 7% της δημιουργίας νέας λεωφορειακής γραμμής και τέλος, το 5,6% της δημιουργίας θέσεων ποδηλάτων αλλά και την δημιουργία περισσότερων εισόδων (*Πίνακας 10-34*).

Πίνακας 10-34. Κατανομή συχνότητας των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

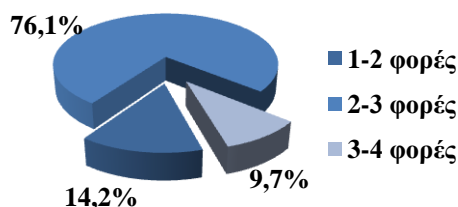
Προτάσεις βελτίωσης τρόπου πρόσβασης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Πρόσθ. ή αύξηση θέσεων στάθμ. αυτοκινήτων	42	59,2	59,2
2. Πρόσθεση ή αύξηση θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων για ΑΜΕΑ	1	1,4	1,4
3. Πρόσθ. ή αύξηση θέσεων στάθμ. ποδηλάτων	4	5,6	5,6
4. Πρόσθ. ή αύξηση θέσεων στάθμ. δικύκλων	12	16,9	16,9
5. Πρόσθεση περισσότερων εισόδων	4	5,6	5,6
6. Μεταφορά θέσεων στάσεων μαζικής μεταφοράς πλησιέστερα στις εισόδους / εξόδους	3	4,2	4,2
7. Δημιουργία νέας λεωφορειακής γραμμής	5	7,0	7,0

Στην *Ερώτηση 15*, "Πόσο συχνά επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;", όπως απορρέει από το *Γράφημα 10-155*, το 55,5% των ερωτηθέντων απάντησε εβδομαδιαία, το 19,5% μηνιαία, το 16,5% Σαββατοκύριακο και το 5,5% καθημερινά.

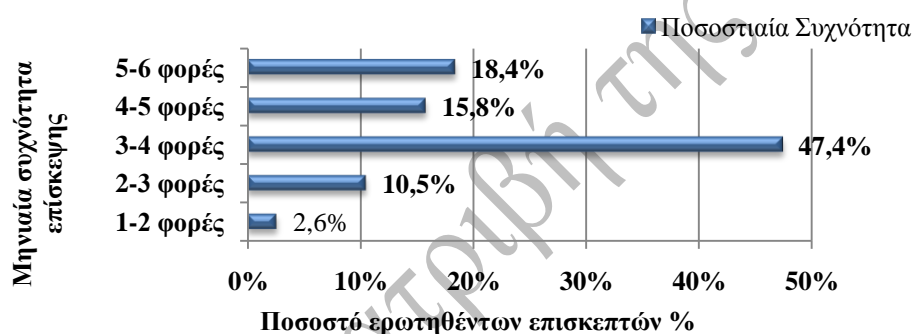
Γράφημα 10-155. Ποσοστιαία συχνότητα επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Κτήμα Συγγρού.

Από το ποσοστό των επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται εβδομαδιαία το Κτήμα Συγγρού, σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-156**, το 76,1% επισκέπτεται 2-3 φορές την εβδομάδα, το 14,2% 1 - 2 φορές και τέλος, το 9,7% 3 - 4 φορές.

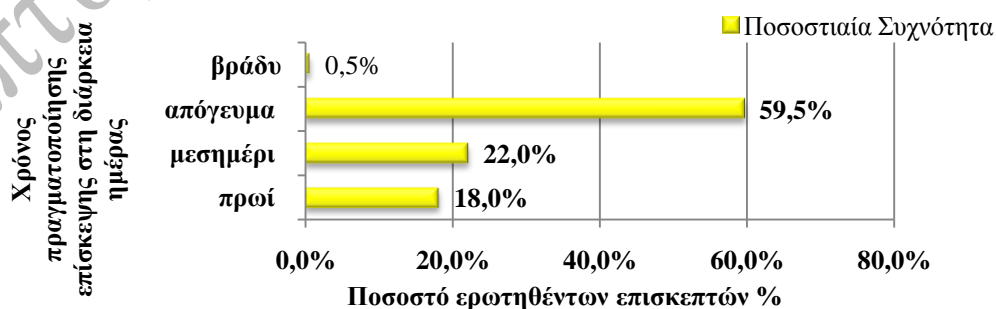
Γράφημα 10-156. Ποσοστιαία συχνότητα εβδομαδιαίας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Κτήμα Συγγρού.

Από το ποσοστό των επισκεπτών που δήλωσε ότι επισκέπτεται μηνιαία το Κτήμα Συγγρού, σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-157**, το 47,4% επισκέπτεται 3-4 φορές το μήνα, το 18,4% 5-6 φορές, το 15,8% 4-5 φορές και το 10,5% 2-3 φορές το μήνα.

Γράφημα 10-157. Ποσοστιαία συχνότητα μηνιαίας επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών στο Κτήμα Συγγρού.

Κατά τη διάρκεια της μέρας το πότε συνήθως επισκέπτονται οι ερωτηθέντες το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου (**Ερώτ. 16**), σύμφωνα με το παρακάτω **Γράφημα 10-158**, έπεται ότι το 59,5% επισκέπτεται το χώρο το απόγευμα, το 22% το μεσημέρι και το 18% το πρωί.

Γράφημα 10-158. Ποσοστιαία συχνότητα χρόνου πραγματοποίησης επίσκεψης των ερωτηθέντων επισκεπτών κατά τη διάρκεια της ημέρας στο Κτήμα Συγγρού.

Η διάρκεια παραμονής στο χώρο του Κτήματος Συγγρού όπως συνάγεται από τον παρακάτω το **Πίνακα 10-35**, το 22% των ερωτηθέντων επισκέπτεται το χώρο για 2 ώρες περίπου, το ίδιο ποσοστό 21,5% των ερωτηθέντων επισκέπτεται το χώρο για δύομιση ώρες, για 3 ώρες αλλά και για πάνω από τρεις ώρες και τέλος, το 12% για μιάμιση ώρες.

Πίνακας 10-35. Κατανομή διάρκειας παραμονής των ερωτηθέντων επισκεπτών εντός του Κτήματος Συγγρού.

Διάρκεια επίσκεψης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1 ώρα	3	1,5	1,5
1 1/2 ώρα	24	12,0	12,0
2 ώρες	44	22,0	22,0
2 1/2 ώρες	43	21,5	21,5
3 ώρες	43	21,5	21,5
πάνω από 3 ώρες	43	21,5	21,5

10.5.3. Σκοπός επίσκεψης των ερωτηθέντων στο Κτίμα Συγγρού. (Ερωτήσεις 17 - 20).

Στην **Ερώτηση 17** "Ποιός είναι ο κυριότερος λόγος επίσκεψή σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;" το 42% δήλωσε για μάθηση και ενημέρωση, το 16% για άσκηση, το 12,5% για βόλτα με φίλους ή τα παιδιά του ή τα εγγόνια του. Το 9% των ερωτηθέντων επισκέπτεται το χώρο για ποδηλασία, το 7,5% για ηρεμία, το 5,5% για άθληση (τρέξιμο) και συνεχίζουν οι υπόλοιπες κατηγορίες με μικρότερα ποσοστά (**Πίνακας 10-36**).

Πίνακας 10-36. Κατανομή συχνότητας του σκοπού επίσκεψης των ερωτηθέντων στο Κτίμα Συγγρού.

Κύριος σκοπός επίσκεψης	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
άσκηση (περπάτημα)	32	16,0	16,0
ποδηλασία	18	9,0	9,0
ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	15	7,5	7,5
βόλτα / βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	25	12,5	12,5
παιχνίδι	4	2,0	2,0
άθληση	11	5,5	5,5
μάθηση (παρακολούθηση μαθημάτων)	42	21,0	21,0
ενημέρωση (παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων)	42	21,0	21,0
κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)	4	2,0	2,0
πρόσβαση σε άλλα μέρη*	7	3,5	3,5

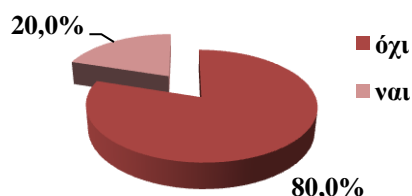
*πρόσβαση σε άλλα μέρη: καφετέρια, σπίτι φίλων, μαγαζιά, Θέατρο Αναβρύτων

Στη συνέχεια των αποτελεσμάτων της έρευνας έχουμε ότι, το 60% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι κυρίως επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού (**Ερώτ. 18**) για τους υπαίθριους χώρους του, ακολουθούν οι αίθουσες διδασκαλίας / διαλέξεων με ποσοστό 27,5% και ο βοτανικός κήπος με ποσοστό 8,5%. (**Πίνακας 10-37**).

Πίνακας 10-37. Κατανομή συχνότητας του κυριότερου χώρου επίσκεψης από τους ερωτηθέντες επισκέπτες εντός του Κτήματος Συγγρού.

Χώρο που επισκέπτεστε κυρίως στο πάρκο	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
υπαίθριους χώρους	120	60,0	60,0
θεματικούς κήπους	6	3,0	3,0
βοτανικός κήπος	17	8,5	8,5
αμφιθέατρο	2	1,0	1,0
αίθουσες διδασκαλίας / διαλέξεων	55	27,5	27,5

Στην **Ερώτηση 19** "Θα επιθυμούσατε να υπάρχουν άλλοι χαρακτηριστικοί χώροι (που δεν υπάρχουν σήμερα) εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;" προκύπτει από το **Γράφημα 10-159**, ότι η πλειοψηφία των επισκεπτών 80%, απάντησε ότι δεν επιθυμεί νέους χώρους έναντι του ποσοστού 20% αυτών που επιθυμούν νέους χώρους.

Γράφημα 10-159. Ποσοστιαία συχνότητα έκφρασης επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Κτήματος Συγγρού.

Οι νέοι χώροι που επιθυμούν οι ερωτηθέντες επισκέπτες να δημιουργηθούν εντός του Κτήματος Συγγρού, φαίνονται στον **Πίνακα 10-38** και δείχνουν ότι οι περισσότεροι με ποσοστό 35,7% επιθυμούν τη δημιουργία καντίνας και με μικρή σχετική διαφορά, με ποσοστό 33,3 % τη δημιουργία παιδότοπου. Το 14,3% των ερωτηθέντων επιθυμούν τη δημιουργία χώρων άθλησης ενώ ακολουθούν και άλλες κατηγορίες με μικρότερα ποσοστά.

Πίνακας 10-38. Κατανομή συχνότητας των νέων χώρων που επιθυμούν οι ερωτώμενοι επισκέπτες εντός του Κτήματος Συγγρού.

Νέοι χώροι	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Παιδότοπο	14	33,3	33,3
2. Καντίνα - καφετέρια	15	35,7	35,7
3. Κιόσκια	1	2,4	2,4
4. Βοτανικό κήπο	1	2,4	2,4
5. Λίμνη	2	4,8	4,8

6. Γήπεδο γκολφ	1	2,4	2,4
7. Μουσείο	1	2,4	2,4
8. Χώροι Άθλησης	6	14,3	14,3
9. Ποδηλατοδρόμιο	1	2,4	2,4

Στην **Ερώτηση 20** "Επισκέπτεστε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου σε τακτά χρονικά διαστήματα;" το 59% απάντησε ότι δεν επισκέπτεται άλλους χώρους πρασίνου συχνά ενώ το 41% επισκέπτεται (**Γράφημα 10-160**).

Γράφημα 10-160. Ποσοστιαία συχνότητα επίσκεψης άλλων χώρων πρασίνου από τους ερωτηθέντες επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού.

Επίσης, στον παρακάτω **Πίνακα 10-39** αναφέρονται οι χώροι πρασίνου τους οποίους επισκέπτονται οι ερωτηθέντες. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζει το με ποσοστό 23,1% το Αττικό Άλσος, το Άλσος Φιλαδέλφειας και το Άλσος Βεΐκου με το ίδιο ποσοστό 16,9%, ο Εθνικός Κήπος με 12,3 %, το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης Αντώνης Τρίτσης με 10,0% και ακολουθούν άλλοι χώροι πρασίνου με μικρότερα ποσοστά.

Πίνακας 10-39. Κατανομή συχνότητας άλλων χώρων πρασίνου τους οποίους επισκέπτονται οι ερωτηθέντες του Κτήματος Συγγρού.

Άλλοι χώροι πρασίνου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Άλσος Φιλαδέλφειας	22	16,9	16,9
2. Αττικό Άλσος	30	23,1	23,1
3. Κτήμα Συγγρού	7	5,4	5,4
4. Άλσος Βεΐκου	22	16,9	16,9
5. Πάρκο Φλοίσβου	1	0,8	0,8
6. Πάρκο Τρίτση - Αγ. Ανάργυροι	13	10,0	10,0
7. Εθνικό κήπο	16	12,3	12,3
8. Ζάμπειο	3	2,3	2,3
9. Πεδίο Άρεως	1	0,8	,8
10. Καισάριανή	7	5,4	5,4
11. Δάση Ραφήνας	2	1,5	1,5
12. Διομήδειος Βοτανικός Κήπος	5	3,8	3,8
13. Κατράκειο Θέατρο Νίκαια	1	0,8	0,8

10.5.4. Φύτευση Κτήματος Συγγρού (Ερωτήσεις 21 - 24).

Σε ότι αφορά την **Ερώτηση 21** του ερωτηματολογίου, «Πως κρίνετε την αισθητική εικόνα της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;» όπως συνάγεται από το

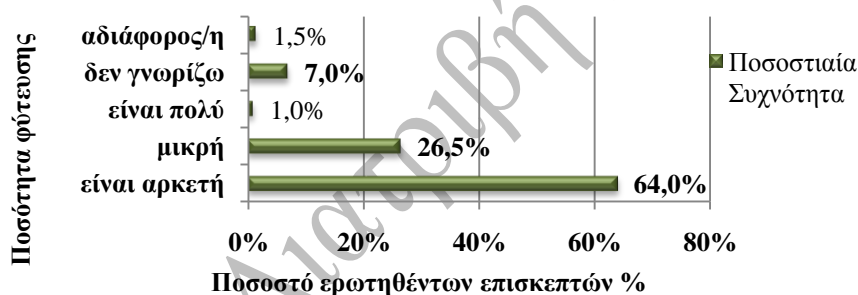

Γράφημα 10-161, το 40% των ερωτηθέντων απάντησε ότι είναι ικανοποιητική, το 38,5% ότι είναι καλή και το 12% ότι είναι πολύ καλή ενώ το 6% απάντησε ότι είναι κακή.

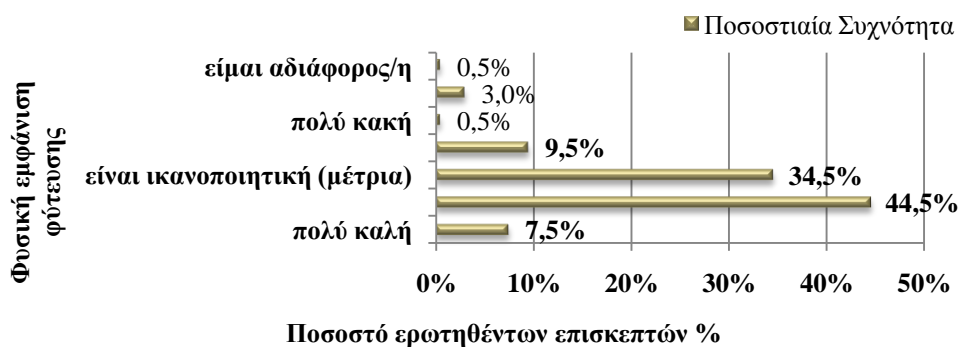
Γράφημα 10-161. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών για την αισθητική εικόνα της φύτευσης του Κτήματος Συγγρού.

Όσον αφορά στο πως κρίνουν οι ερωτηθέντες επισκέπτες την ποσότητα φύτευσης στο χώρο του Κτήματος Συγγρού (**Ερώτηση 22**), και όπως προκύπτει από το **Γράφημα 10-162** το 64% των ερωτηθέντων την κρίνει ως αρκετή, το 26,5% ως μικρή και το 7% δεν γνωρίζει. Ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες με πολύ μικρά ποσοστά.

Γράφημα 10-162. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την ποσότητα της φύτευσης του Κτήματος Συγγρού.

Η άποψη των ερωτηθέντων για την φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 23**), απορρέει από το **Γράφημα 10-163**. Το 44,5% δηλώνει ότι η κατάσταση της φύτευσης είναι καλή, το 34,5% ικανοποιητική, το 9,5% κακή και το 7,5% πολύ καλή. Ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες με πολύ μικρά ποσοστά.

Γράφημα 10-163. Ποσοστιαία συχνότητα συχνότητας της άποψης των ερωτώμενων ως προς την φυσική εμφάνιση της φύτευσης του Κτήματος Συγγρού.

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά ή τις ιδιότητες των φυτών που ικανοποιούν τους επισκέπτες (**Ερώτηση 24**). Όπως ανάγεται από το **Πίνακα 10-40** δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά στις προτιμήσεις των επισκεπτών όσο αναφορά τα ανθοφόρα με 21,9%, τα φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο, τα αρωματικά και τα αειθαλή.

Αυτό που προκαλεί όμως το ενδιαφέρον είναι ότι τα φυλλοβόλα και τα μη καρποφόρα δένδρα δεν αποτελούν χαρακτηριστικά των φυτών αρεστά προς τους ερωτηθέντες επισκέπτες.

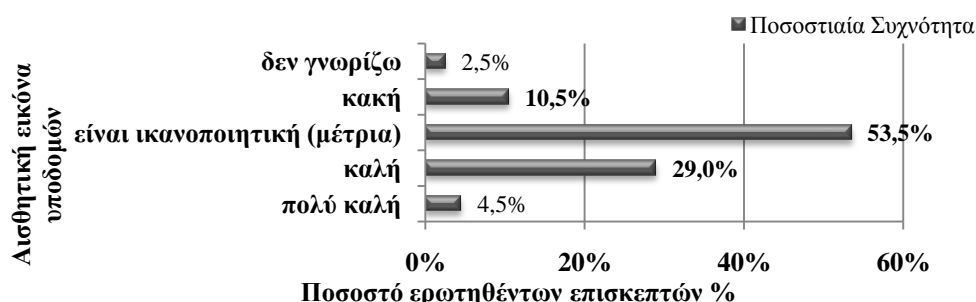
Πίνακας 10-40. Κατανομή συχνότητας επιθυμητών χαρακτηριστικών ή ιδιοτήτων των φυτών στους επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού.

χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Ανθοφόρα	111	21,9	21,9
2. Αρωματικά	88	17,3	17,3
3. Αειθαλή	73	14,4	14,4
4. Φυλλοβόλα	17	3,3	3,3
5. Καρποφόρα	39	7,7	7,7
6. Μη καρποφόρα	8	1,6	1,6
7. Φυτά που να προσφέρουν σκιά	97	19,1	19,1
8. Φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο	40	7,9	7,9
9. Φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων στον άνεμο	27	5,3	5,3
10. Όλα τα χαρακτηριστικά	4	0,8	0,8
11. Αδιάφορος/η	4	0,8	0,8

10.5.5. Υποδομές Κτήματος Συγγρού (Ερωτήσεις 25 - 27).

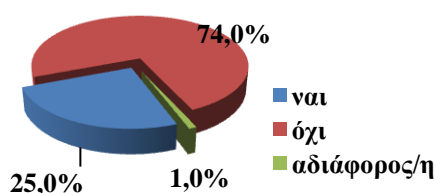
Στην **Ερώτηση 25** ζητήθηκε από τους επισκέπτες να κρίνουν την αισθητική εικόνα των υποδομών εντός του Πάρκου Φλοίσβου. Τα αποτελέσματα των ερωτηθέντων φαίνονται

στο **Γράφημα 10-164**. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 53,5% έκρινε την αισθητική εικόνα των υποδομών ως “ικανοποιητική”, το 29% των ερωτηθέντων ως “καλή” ενώ το 10,5% ως “κακή”.

Γράφημα 10-164. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την αισθητική εικόνα των υποδομών του Κτήματος Συγγρού.

Στην συνέχεια ζητήθηκε από τους επισκέπτες να εκφράσουν την άποψη τους για την επάρκεια των υπάρχουσων υποδομών εντός του Κτήματος Συγγρού (**Ερώτ. 26**). Οι απόψεις τους παρουσιάζονται στο **Γράφημα 10-165**. Η πλειοψηφία των απαντήσεων με ποσοστό 74% απάντησε “όχι”, δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών, ενώ το 25% απάντησε “ναι” είναι ευχαριστημένοι.

Γράφημα 10-165. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των επισκεπτών ως προς την επάρκεια των υπάρχουσων υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

Οι υποδομές που θα ήθελαν οι ερωτηθέντες να προστεθούν στο χώρο του Κτήματος Συγγρού, παρουσιάζονται στον παρακάτω **Πίνακα 10-41**. Το 21,8% των ερωτηθέντων θα ήθελε παγκάκια, το 19,7% βρύσες με πόσιμο νερό, το 17,1% τουαλέτες, το 15,5% κάδους απορριμμάτων, το 14,4% πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών και τέλος, το 7,6% φωτιστικά.

Πίνακας 10-41. Κατανομή συχνότητας προσθήκης υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

Υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Παγκάκια	83	21,8	21,8
2. Κάδοι απορριμμάτων	59	15,5	15,5
3. Βρύση με πόσιμο νερό	75	19,7	19,7
4. Πινακίδες (σήμανση & πληροφορίες)	55	14,4	14,4
5. Φωτιστικά	29	7,6	7,6
6. Τουαλέτες	65	17,1	17,1

7. Τηλεφωνικοί θάλαμοι	14	3,7	3,7
8. Άλλη άποψη	1	0,3	0,3

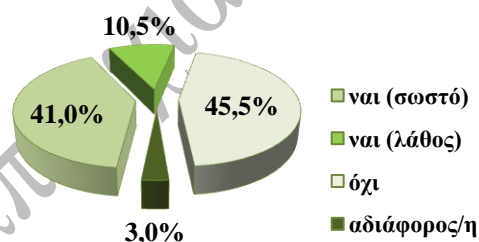
Στην **Ερώτηση 27** ζητήθηκε από τους επισκέπτες να κρίνουν την φυσική εμφάνιση των υποδομών εντός του Κτήματος Συγγρού. Οι απόψεις τους εμφανίζονται στο **Γράφημα 10-166**. Η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν “ικανοποιητική” φυσική εμφάνιση (σε επίπεδο συντήρησης) με ποσοστό 52%, το 29,5% των απαντήσεων ότι είναι “καλή” και το 13% ότι είναι “κακή”. Βέβαια υπάρχουν και οι απόψεις “πολύ καλή” και “δεν γνωρίζω” με πολύ μικρότερα ποσοστά.

Γράφημα 10-166. Ποσοστιαία συχνότητα της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τη φυσική εμφάνιση των υπάρχουσων υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

10.5.6. Αρμόδιο Φορέα Διαχείρισης Κτήματος Συγγρού (Ερωτήσεις 28 - 31)

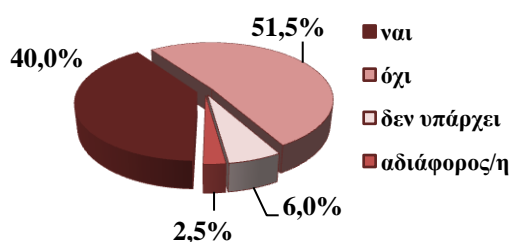
Στην **Ερώτηση 28** "Γνωρίζετε ποιός είναι αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;", οι απαντήσεις εμφανίζονται στο **Γράφημα 10-167** και σύμφωνα με το οποίο το 45,5% απάντησε “όχι”, το 41% απάντησε ορθά “ναι” ενώ το 10,5% απάντησε λανθασμένα “ναι”.

Γράφημα 10-167. Ποσοστιαία συχνότητα ορθής γνώσης των ερωτηθέντων επισκεπτών ως προς τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Κτήματος Συγγρού.

Στο **Γράφημα 10-168** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ενημέρωσης των επισκεπτών ως προς τον τόπο στέγασης του αρμόδιου φορέα διαχείρισης εντός του χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 29**) τα όποια δείχνουν ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 67,5% δεν γνωρίζει που στεγάζεται η Διεύθυνση του Κτήματος Συγγρού. Το 16,5%

απάντησε πως ναι γνωρίζει ενώ το 16% απάντησε ότι δεν υπάρχει Διεύθυνση εντός του χώρου.

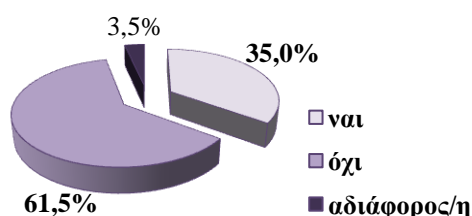
Γράφημα 10-168. Ποσοστιαία συχνότητα της ενημέρωσης των ερωτηθέντων επισκεπτών σχετικά με τον τόπο στέγασης του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Κτήματος Συγγρού.

Το πως αξιολογούν οι επισκέπτες την συμπεριφορά ή την εξυπηρέτηση των εργαζομένων του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 30**) συνάγεται από τον **Πίνακα 10-42**, όπου το 30,5% δηλώνει ότι “δεν γνωρίζει”, το 23,0% ότι είναι “πολύ καλή”, το 22,5% ότι είναι “καλή” και το 16,0% ότι είναι “ικανοποιητική” η συμπεριφορά των εργαζομένων.

Πίνακας 10-42. Κατανομή συχνότητας της άποψης των ερωτηθέντων επισκεπτών σχετικά με την συμπεριφορά και την εξυπηρέτηση των εργαζομένων του Κτήματος Συγγρού.

Αξιολόγηση συμπεριφοράς ή εξυπηρέτησης των εργαζομένων του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
πολύ καλή	46	23,0	23,0
καλή	45	22,5	22,5
είναι ικανοποιητική (μέτρια)	32	16,0	16,0
κακή	7	3,5	3,5
πολύ κακή	6	3,0	3,0
δεν γνωρίζω	61	30,5	30,5
άλλη άποψη (αδιαφορία, δεν υπάρχουν)	3	1,5	1,5

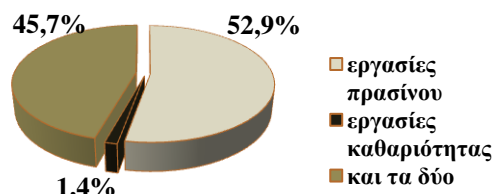
Στο αν θα επιθυμούσαν να συμμετάσχουν ως εθελοντής σε εργασίες συντήρησης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου (**Ερώτηση 31**), το 61,5% απάντησε όχι, το 35% ναι και ένα πολύ μικρό ποσοστό είναι αδιάφορο (**Γράφημα 10-169**).

Γράφημα 10-169. Ποσοστιαία συχνότητα επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών να συμμετάσχουν ως εθελοντές σε εργασίες συντήρησης στο Κτήμα Συγγρού.

Το είδος της εθελοντικής εργασίας με το οποίο θα ήθελαν να ασχοληθούν οι επισκέπτες που απάντησαν θετικά στην προηγούμενη ερώτηση φαίνεται στο παρακάτω **Γράφημα 10-170**. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 52,9% θα ήθελε να ασχοληθεί μόνο με “εργασίες πρασίνου”, ενώ μόνο το 1,4% θα ήθελε να ασχοληθεί

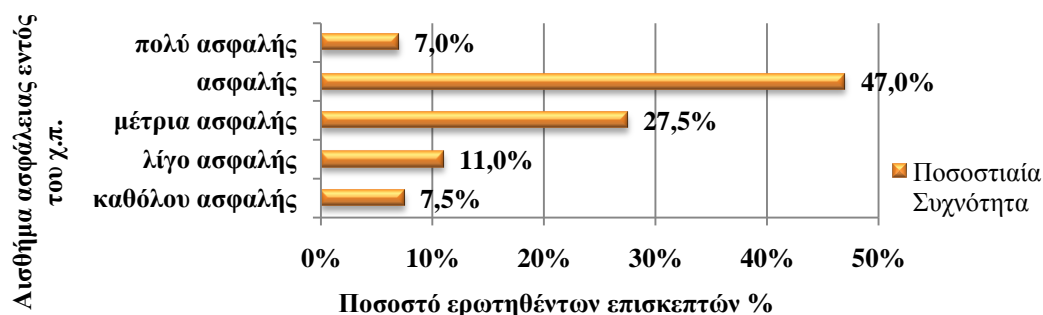
αποκλειστικά με εργασίες καθαριότητας. Ωστόσο το 45,7% των ερωτηθέντων θα ήθελε να ασχοληθεί και με τα δύο είδη εργασίας.

Γράφημα 10-170. Ποσοστιαία συχνότητα του είδους εθελοντικής εργασίας που θα ήθελαν να προσφέρουν οι ερωτηθέντες επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού.

10.5.7. Φύλαξη Κτήματος Συγγρού (Ερωτήσεις 32 - 34).

Το συναίσθημα της ασφάλειας εντός του χώρου (**Ερώτηση 32**), κρίθηκε από το 47% των ερωτηθέντων επισκεπτών ως ασφαλής, το 27,5% ως μέτρια ασφαλής, το 11% ως λίγο ασφαλής το 7,5% ως καθόλου ασφαλής και το 7% ως πολύ ασφαλής (**Γράφημα 10-171**).

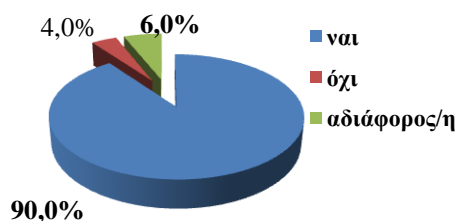
Γράφημα 10-171. Ποσοστιαία συχνότητα του βαθμού αισθήματος ασφάλειας που δημιουργείται στους ερωτηθέντες επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού.

Τα αποτελέσματα στο πως κρίνουν την φύλαξη του χώρου (**Ερώτηση 33**), οι ερωτηθέντες επισκέπτες, παρουσιάζονται στον **Πίνακα 10-43**. Το 32% δήλωσε ότι δεν γνωρίζει για την ύπαρξη φύλαξης του χώρου, το 21,5% ότι είναι καλή, το 18% ότι είναι ικανοποιητική/μέτρια, το 14,5% ότι δεν υπάρχει φύλαξη, το 5,5% ότι είναι πολύ καλή και τέλος το 5% ότι είναι πολύ κακή.

Πίνακας 10-43. Κατανομή συχνότητα της άποψης των επισκεπτών για την φύλαξη του Κτήματος Συγγρού.

Αξιολόγηση φύλαξης πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
δεν υπάρχει	29	14,5	14,5
πολύ καλή	11	5,5	5,5
καλή	42	21,0	21,0
είναι ικανοποιητική (μέτρια)	36	18,0	18,0
κακή	8	4,0	4,0
πολύ κακή	10	5,0	5,0
δεν γνωρίζω	64	32,0	32,0

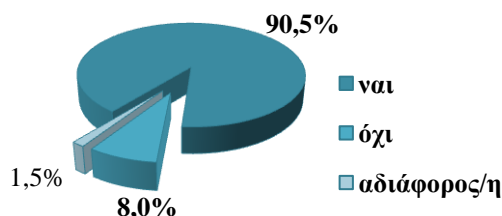
Στο αν επιθυμούν να φυλάσσεται ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου (**Ερώτηση 34**), η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, με ποσοστό 90% (**Γράφημα 10-172**).

Γράφημα 10-172. Ποσοστιαία συχνότητα της έκφρασης επιθυμίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού στην ύπαρξη φύλαξης.

10.5.8. Απόψεις επισκεπτών Κτήματος Συγγρού (Ερωτήσεις 35 - 39).

Στο ερώτημα «Στο σύνολο του ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου σας ικανοποιεί (τις ανάγκες σας);» (**Ερώτηση 35**), όπως ανάγεται από το **Γράφημα 10-173**, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 90,5%, έδωσε θετική απάντηση.

Γράφημα 10-173. Ποσοστιαία συχνότητα έκφρασης ικανοποίησης των επισκεπτών από το σύνολο του χώρου του Κτήματος Συγγρού στην κάλυψη των αναγκών τους.

Η βαθμολογία των ερωτηθέντων με άριστα το δέκα, για το σύνολο του χώρου πρασίνου (αισθητική, λειτουργικότητα, ασφάλεια) του Κτήματος Συγγρού, (**Ερώτηση 36**), παρουσιάζεται από τον **Πίνακα 10-44**. Το 29,5% των ερωτηθέντων επισκεπτών βαθμολογούν το χώρο με επτά, το 28% με έξι και ακολουθούν με ποσοστά 24,5% και 9,5% η βαθμολόγηση με οκτώ και πέντε, αντίστοιχα. Οι υπόλοιπες βαθμολογίες είναι σχετικά αμελητέες.

Πίνακας 10-44. Κατανομή συχνότητας των αποτελεσμάτων βαθμολόγησης του συνόλου του χώρου του Κτήματος Συγγρού από τους ερωτώμενους επισκέπτες.

Βαθμολογία πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
ένα	0	0,0	0,0
δυο	0	0,0	0,0
τρία	0	0,0	0,0
τέσσερα	8	4,0	4,0
πέντε	19	9,5	9,5
έξι	56	28,0	28,0
επτά	59	29,5	29,5
οκτώ	49	24,5	24,5
εννέα	9	4,5	4,5
δέκα	0	0,0	0,0

Στην **Ερώτηση 37** «Αναφέρετε τι σας άρεσει περισσότερο στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;» Οι ερωτηθέντες ανέφεραν με σειρά προτεραιότητας τρία χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού που τους άρεσαν περισσότερο. Μεταξύ των απαντήσεων οι οποίες διακρίνονται στον **Πίνακα 10-45**. ξεχωρίζουν η βλάστηση με ποσοστό 34,2%, η ηρεμία/ησυχία με 15,2%, η άνεση χώρου με 12,8%, τα ιστορικά/στοιχεία/αξιοθέατα με 11,9% και ακολουθούν ο καθαρός αέρας με 9,2% και τέλος, οι διαδρομές (μονοπάτια / περίπατοι) μέσα στο χώρο με 8,9%.

Πίνακας 10-45. Κατανομή συχνότητας των περισσότερο αρεστών στους επισκέπτες χαρακτηριστικών του Κτήματος Συγγρού.

Αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Ηρεμία/ησυχία	51	15,2	15,2
2. Καθαρός αέρας	31	9,2	9,2
3. Βλάστηση	115	34,2	34,2
4. Άνεση χώρου	43	12,8	12,8
5. Διαδρομές	30	8,9	8,9
6. Χώροι άθλησης	2	0,6	0,6
7. Παρκινγκ	6	1,8	1,8
8. Ελεύθερη πρόσβαση	12	3,6	3,6
9. Χώροι διδασκαλίας	4	1,2	1,2
10. Θερμοκήπια	2	0,6	0,6
11. Ιστορικά /στοιχεία/αξιοθέατα	40	11,9	11,9

Στην **Ερώτηση 38** η οποία αφορά τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού σύμφωνα με τις προτιμήσεις των ερωτηθέντων επισκεπτών, δόθηκαν απαντήσεις οι οποίες διακρίνονται στον **Πίνακα 10-46**. Ξεχωρίζει η έλλειψη συντήρησης με ποσοστό 25,5%, συνεχίζει η έλλειψη υποδομών (κάδους, βρύσες, παγκάκια, κιόσκια, τηλέφωνα κ.α.) με 22,6%, η έλλειψη καφετέρας-καντίνας με 7,9%. Τέλος, ακολουθούν με το ίδιο ποσοστό 6%, η έλλειψη φύλαξης και η έλλειψη καθαριότητας. Ενδιαφέρον προκαλούν και οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Η **Ερώτηση 39** αφορά προτάσεις των ερωτηθέντων επισκεπτών που έκριναν ότι θα συμβάλλουν στην βελτίωση του χώρου του Κτήματος Συγγρού. Οι προτάσεις βελτίωσης διακρίνονται στον **Πίνακα 10-47**, με τη συντήρηση του χώρου να ξεχωρίζει με ποσοστό 44%, ακολουθούν με ποσοστό 14,4% η ενημέρωση πρασίνου, δηλαδή για τους χώρους πρασίνου και γενικά για το πράσινο, με 12,8% η καθαριότητα, έπεται η προσθήκη υπαίθριου εξοπλισμού όπως κάδοι απορριμμάτων, παγκάκια, βρύσες κ.α. με 7,2%, οι ράμπες για ΑΜΕΑ με 6,4%, και τέλος, η φύλαξη του χώρου με 5,6%.

Πίνακας 10-46. Κατανομή συχνότητας των λιγότερο αρεστών στους επισκέπτες χαρακτηριστικών του Κτήματος Συγγρού.

Χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Αδέσποτα ζώα	9	4,2	4,2
2. Ακαθαρσίες - βρωμιά - σκουπίδια	13	6,0	6,0
3. Έλλειψη φύλαξης	13	6,0	6,0
4. Έλλειψη συντήρησης	55	25,5	25,5
5. Έλλειψη ασφάλειας	2	0,9	0,9
6. Έλλειψη φωτισμού	9	4,2	4,2
7. Αδιαφορία υπευθύνων	8	3,7	3,7
8. Όχι αρκετές τουαλέτες	7	3,2	3,2
9. Ύπαρξη καφετεριών εντός του χώρου	4	1,9	1,9
10. Έλλειψη εξοπλισμού στις παιδικές χαρές	6	2,8	2,8
11. Έλλειψη υποδομών (κάδους, βρύσες, παγκάκια, κιόσκια, τηλέφωνα κ.α.)	49	22,6	22,6
12. Έλλειψη βιοποικιλότητας	2	0,9	0,9
13. Ερειπωμένα κτήρια	10	4,6	4,6
14. Αυτοκινητόδρομοι κοντά	4	1,9	1,9
15. Έλλειψη πινακίδων πληροφόρησης	8	3,7	3,7
16. Έλλειψη καφετέριας-καντίνας	17	7,9	7,9

Πίνακας 10-47. Κατανομή συχνότητας προτάσεων βελτίωσης του χώρου του Κτήματος Συγγρού από του ερωτώμενους επισκέπτες.

Προτάσεις βελτίωσης πάρκου	Συχνότητα (Frequency)	Ποσοστιαία Συχνότητα (Percent)	Αθροιστική Ποσοστιαία Συχνότητα (Valid Percent)
1. Καθαριότητα	16	12,8	12,8
2. Συντήρηση χώρου	55	44,0	44,0
3. Ασφάλεια	2	1,6	1,6
4. Φύτευση δένδρων	4	3,2	3,2
5. Απαγόρευση αδέσποτων ζώων	2	1,6	1,6
6. Φύλαξη χώρου	7	5,6	5,6
7. Ενημέρωση πρασίνου	18	14,4	14,4
8. Ύπαρξη λίμνης	2	1,6	1,6
9. Εξοπλισμό σε κάδους, παγκάκια, βρύσες κ.α.	9	7,2	7,2
10. Πυροσβεστικό φυλάκιο	2	1,6	1,6
11. Ράμπες για ΑΜΕΑ	8	6,4	6,4

10.6. Διμεταβλητή Ανάλυση Δεδομένων Κτήματος Συγγρού

Για την περαιτέρω ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν από τα ερωτηματολόγια των επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού, έγινε χρήση των πινάκων διπλής εισόδου με τη διαδικασία της Διμεταβλητής Ανάλυσης (*Cross tabulations*). Μέσω των πινάκων διπλής εισόδου διερευνάται η ύπαρξη σχέσης μεταξύ δύο μεταβλητών (Κουτσούρης, Θεοφανόπουλος, 2000). Από τη διαδικασία αυτή παρουσιάστηκαν στοιχεία, εκ των οποίων κάποια είναι στατιστικά σημαντικά και κάποια άλλα όχι.

10.6.1. Μέσο πρόσβασης και συχνότητα επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού.

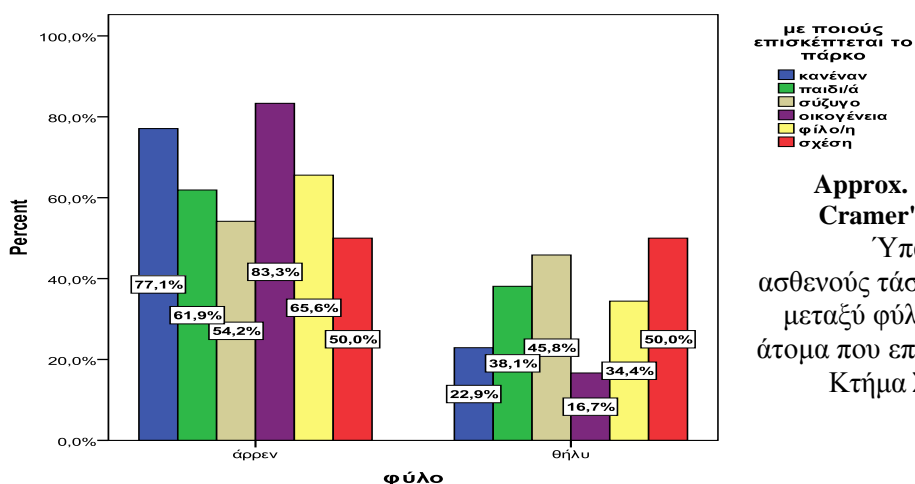
Στην εν λόγω θεματική ενότητα θα διερευνηθεί ο τρόπος και η ευκολία πρόσβασης, καθώς και η συχνότητα επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού σε σχέση με το φύλο και την ηλικία των επισκεπτών.

Από το συνδυασμό του φύλου των επισκεπτών και των ατόμων με τους οποίους επισκέπτονται το χώρο του Κτήματος Συγγρού προκύπτει μη στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Ωστόσο φαίνεται ότι οι άνδρες σε μεγαλύτερο ποσοστό 83,3% επισκέπτονται το πάρκο με την οικογένεια τους και ακολουθούν οι κατηγορίες με κανέναν (77,1%), με φίλο/η (65,6%) και με τα παιδιά/ά (61,9%). Στις γυναίκες το μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνει ότι η επίσκεψη γίνεται με τη σχέση τους (50%) και ακολουθούν οι κατηγορίες με το σύζυγό τους (45,8%), με το παιδί/ά (38,1%) και με το φίλο/η (34,4%) (**Γράφημα 10-174**).

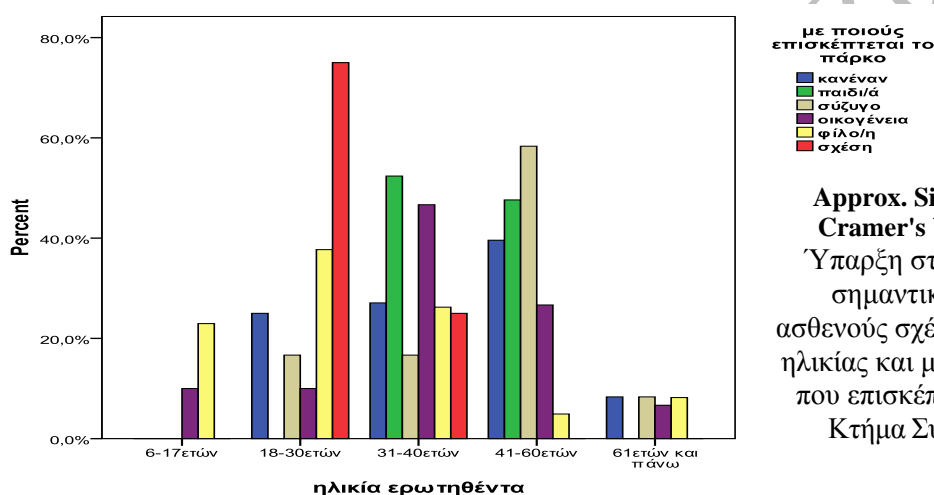
Η σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού και των ατόμων που επισκέπτονται μαζί τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου, είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

Οι ηλικίες των 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό επισκέπτονται το πάρκο με τη σχέση τους και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες. Στις ηλικίες 31 - 40 ετών φαίνεται ότι επισκέπτονται το χώρο με τα παιδιά τους και την οικογένεια ενώ στις ηλικίες 41 - 60 ετών το μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνει ότι επισκέπτεται το χώρο με τον/την σύζυγο, ακολουθούν τα παιδιά/ά και με κανέναν (**Γράφημα 10-175**).

Approx. Sig.: 0,073
Cramer's V: 0,224
Υπαρξη ασθενούς τάσης συσχέτισης μεταξύ φύλου και με τα άτομα που επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού.

Γράφημα 10-174. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα άτομα με τα οποία επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού.

Approx. Sig.: 0,000
Cramer's V: 0,338
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και με τα άτομα που επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού.

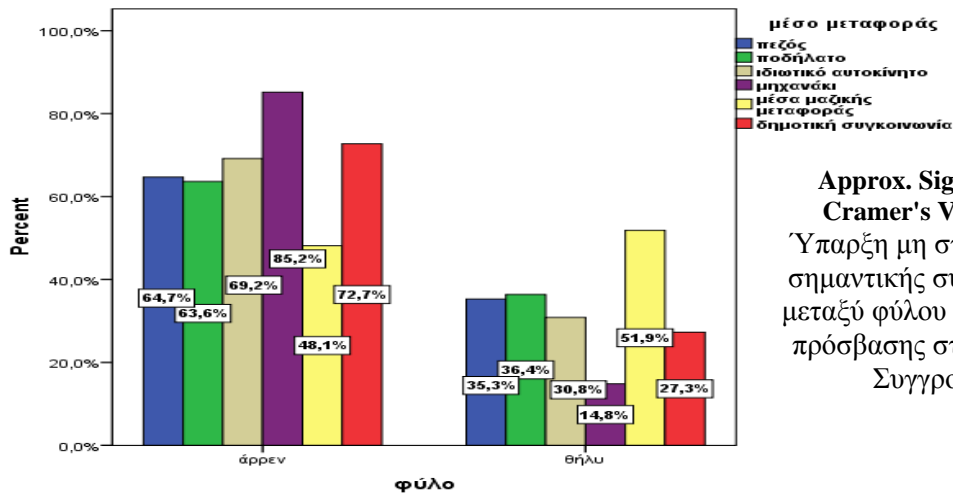
Γράφημα 10-175. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα άτομα με τα οποία επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού.

Εν συνέχεια η σχέση του φύλου των επισκεπτών και το μέσο πρόσβασης τους στο Κτήμα Συγγρού, είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Ωστόσο προκύπτει ότι στους άνδρες κύρια μέσα πρόσβασης αποτελούν το μηχανάκι με ποσοστό 85,2%, η δημοτική συγκοινωνία με 72,7% και το ιδιωτικό αυτοκίνητο με 69,2%. Αντίθετα οι γυναίκες πλησιάζουν το χώρο κυρίως με τα ΜΜΜ σε ποσοστό 51,9% (**Γράφημα 10-176**).

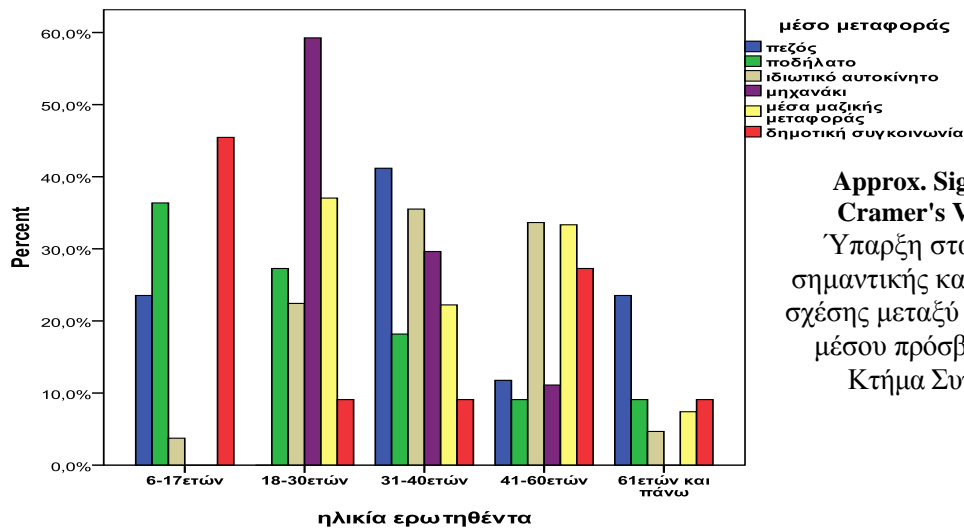
Η σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού και το μέσο πρόσβασης τους στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου είναι ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

Από το **Γράφημα 10-177** φαίνεται ότι η δημοτική συγκοινωνία χρησιμοποιείται από ηλικίες 6 - 17 ετών με ποσοστό 45,5%, το δίκυκλο όχημα (μηχανάκι) κυρίως από τις ηλικίες

18 - 30 ετών με ποσοστό 59,3%, πεζοί επισκέπτονται οι ηλικίες των 31 - 40 ετών και ποσοστό 41,2%, τέλος, τα ιδιωτικά αυτοκίνητα χρησιμοποιούνται από τις ηλικίες των 41 - 60 ετών και των 61 ετών και άνω με ποσοστά 33,6% και 4,7% αντίστοιχα. Τα ποσοστά των ηλικιών 61 ετών και άνω που δηλώνουν "πεζός, ποδήλατο, MMM, δημοτική συγκοινωνία" δεν λαμβάνονται υπόψη γιατί ο αριθμός των ατόμων που δήλωσαν είναι κάτω από 5 (Παράρτημα Β', Πίνακας ΙΙΙ-4).

Γράφημα 10-176. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το μέσο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

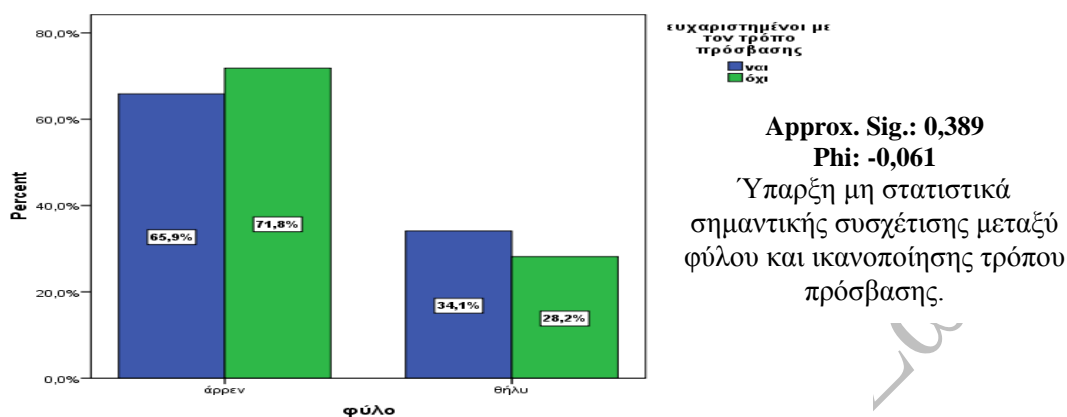

Γράφημα 10-177. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το μέσο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

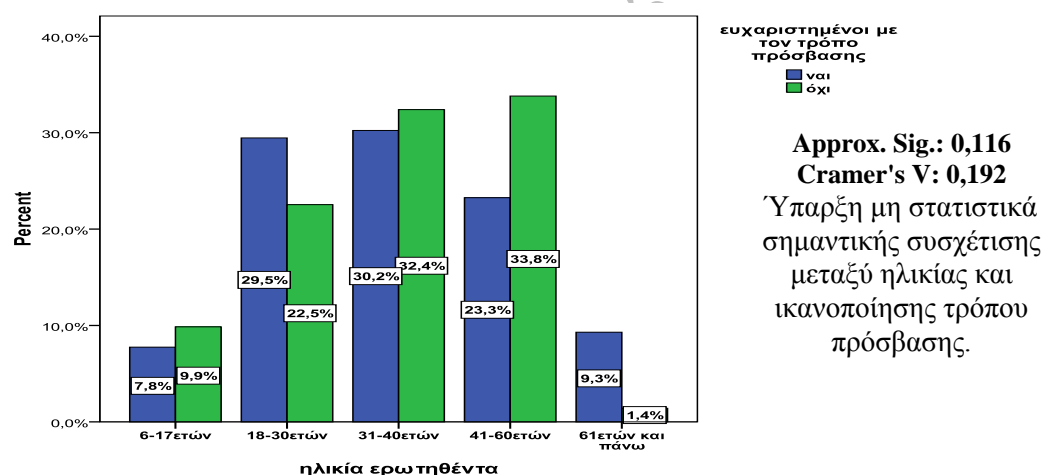
Με τον συνδυασμό του φύλου και της έκφρασης ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Κτήμα Συγγρού, δεν προκύπτουν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (Γράφημα 10-178).

Επίσης, όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της έκφρασης ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Κτήμα Συγγρού, η ανάλυση διμεταβλητής έδειξε

μη στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05. Ωστόσο, η ομάδα των 31 - 40 ετών και των 41 - 60 ετών εμφανίζεται να μην είναι ευχαριστημένη με τον τρόπο πρόσβασης (22,4% και 33,4% αντίστοιχα), ενώ αντίθετα η ομάδα των ηλικιών 18 - 30 ετών και των 61 ετών και άνω είναι ευχαριστημένη με ποσοστά 29,5% και 9,3% αντίστοιχα (**Γράφημα 10-179**).

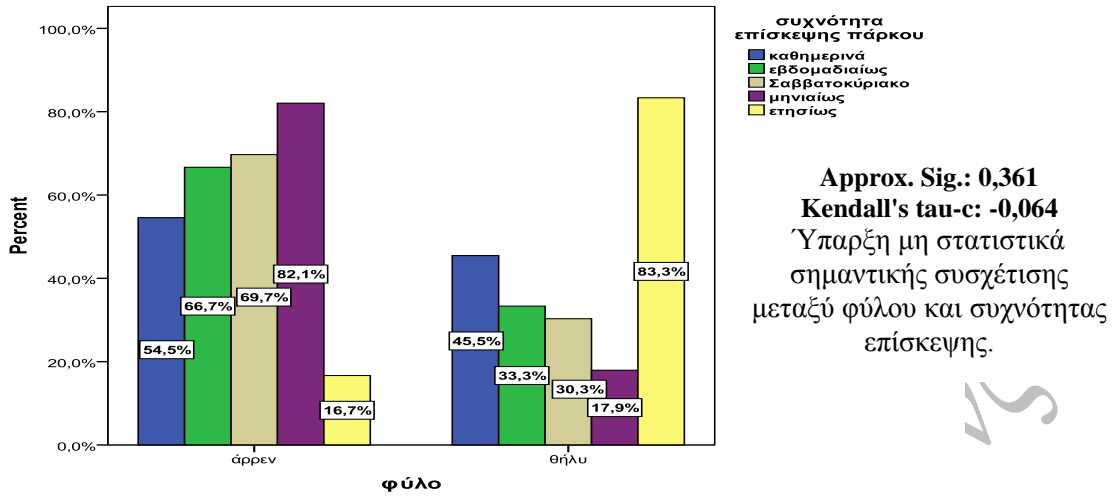
Γράφημα 10-178. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

Γράφημα 10-179. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού.

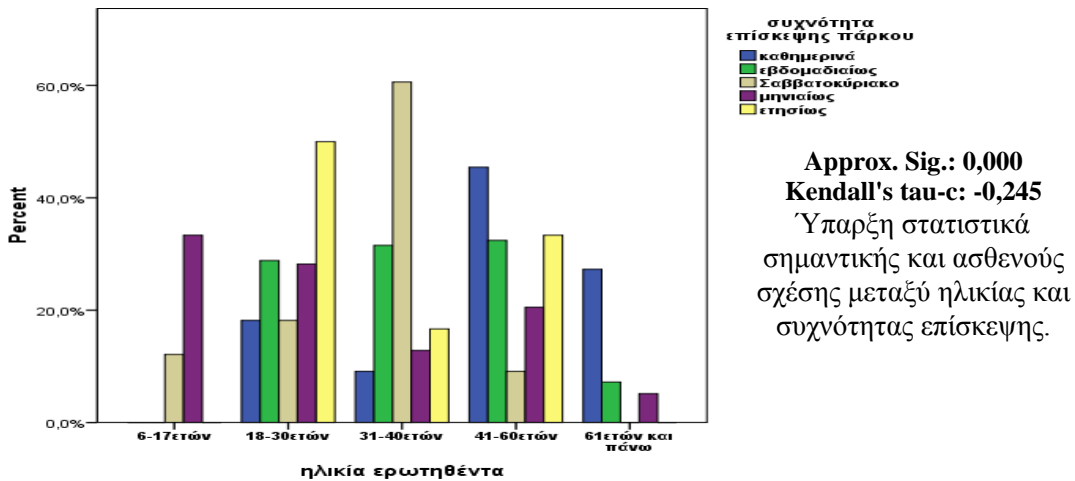
Η σχέση μεταξύ του φύλου των επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού και της συχνότητας επίσκεψης δεν προκύπτουν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Από το **Γράφημα 10-180** φαίνεται ότι, οι άνδρες επισκέπτονται το χώρο πρασίνου μηνιαίως με ποσοστό 82,1%, τα Σαββατοκύριακα με ποσοστό 69,7%, εβδομαδιαίως με ποσοστό 66,7% και τέλος, καθημερινά με ποσοστό 54,5%. Το ακριβώς αντίθετο παρατηρείται στις γυναίκες δηλαδή επισκέπτονται το χώρο πρασίνου καθημερινά με ποσοστό 45,5%, εβδομαδιαίως με ποσοστό 33,3%, τα Σαββατοκύριακα με ποσοστό 30,3% και τέλος, μηνιαίως με ποσοστό 17,9%. Τα ποσοστά που δηλώνουν συχνότητα

επίσκεψης ετησίως δεν λαμβάνονται υπόψη γιατί ο αριθμός των ατόμων που δήλωσαν είναι κάτω από 5 (*Παράρτημα Β', Πίνακας III-7*).

Γράφημα 10-180. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης τους στο Κτήμα Συγγρού.

Όσον αφορά την σχέση ηλικίας και συχνότητας επίσκεψης προκύπτει ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Τα αποτελέσματα της Διμεταβλητής Ανάλυσης έδειξαν ότι στις ομάδες των ηλικιών 41 - 60 ετών η επίσκεψη γίνεται σε καθημερινή βάση με ποσοστό 45,5%, στις ηλικίες 31 - 40 ετών κυρίως το Σαββατοκύριακο με ποσοστό 60,6%, και τέλος, στις ηλικίες 18 - 30 ετών και 61 ετών και άνω εβδομαδιαία με αντίστοιχα ποσοστά 28,8% και 7,2% (*Γράφημα 10-181*). Τα ποσοστά όλων των ηλικιών που δηλώνουν συχνότητα επίσκεψης ετησίως καθώς επίσης, και τα ποσοστά των 61 ετών και άνω όπου δηλώνουν επίσκεψη καθημερινά δεν λαμβάνονται υπόψη γιατί ο αριθμός των ατόμων που δήλωσαν είναι κάτω από 5 (*Παράρτημα Β', Πίνακας III-8*).

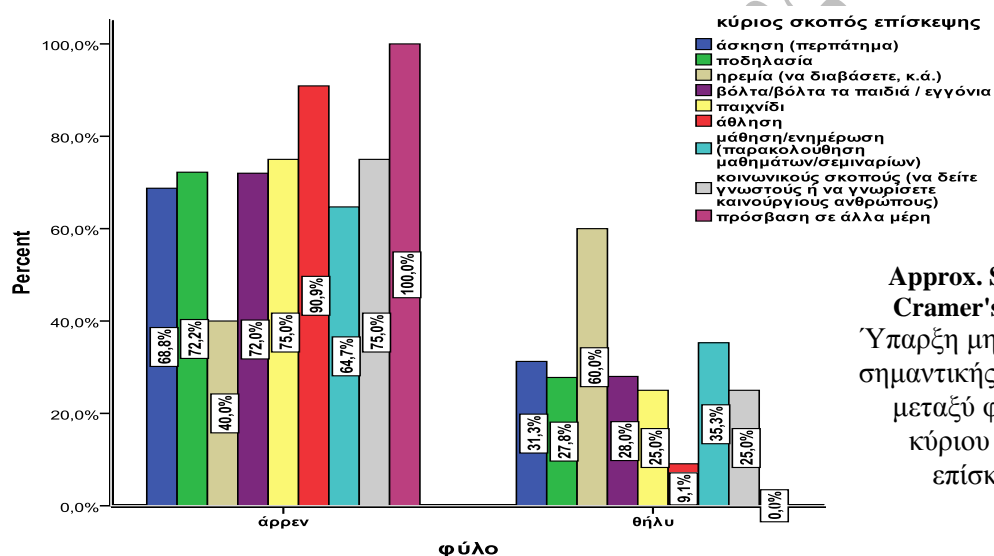
Γράφημα 10-181. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης τους στο Κτήμα Συγγρού.

10.6.2. Σκοπός επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε το είδος των δραστηριοτήτων των επισκεπτών και τους δημοφιλέστερους χώρους επίσκεψης εντός του Κτήματος Συγγρού σε σχέση με το φύλο και την ηλικία.

Η σχέση του φύλου των ερωτηθέντων επισκεπτών και του κύριου σκοπού επίσκεψης δεν παρουσιάζει στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Όμως, όσον αφορά τους άνδρες κατά 100% ο κύριος σκοπός επίσκεψης είναι η πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέριες, σπίτια φίλων κ.α.), κατά 100% 90,9% η άθληση και ακολουθούν με ίδια ποσοστά κοινωνικοί σκοποί και παιχνίδι κατά 75%, ποδηλασία κατά 72,2%, βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια κατά 72%, άσκηση (περπάτημα) κατά 68,8% και ενημέρωση κατά 64,7%. Στις γυναίκες ο κύριος σκοπός επίσκεψης είναι η ηρεμία κατά 60%, η ενημέρωση κατά 35,3%, η άσκηση κατά 31,3% και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες (*Γράφημα 10-182*).

Approx. Sig.: 0,159
Cramer's V: 0,243

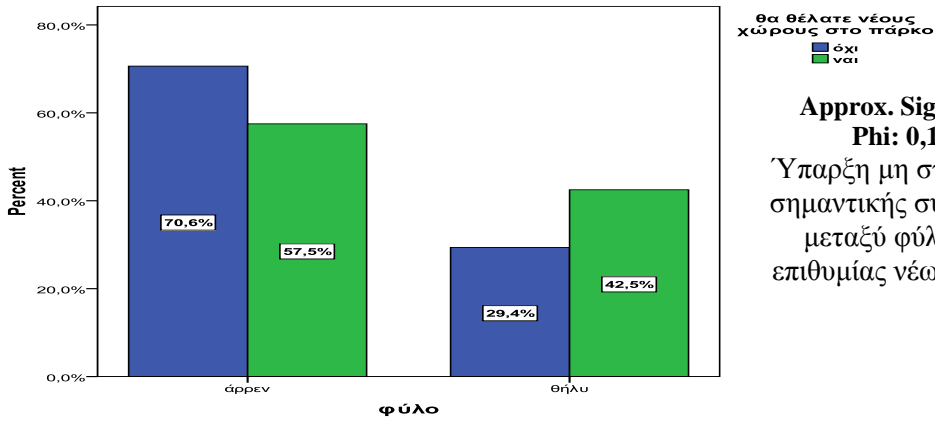
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και κύριου σκοπού επίσκεψης.

Γράφημα 10-182. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κυριότερο σκοπό επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού.

Στη συνέχεια στο *Γράφημα 10-183* φαίνεται πως η ύπαρξη νέων χώρων δεν παρουσιάζει στατιστικά σημαντικές διαφορές στους άνδρες και στις γυναίκες σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Τα αποτελέσματα της συσχέτισης της έκφρασης επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Κτήματος Συγγρού ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$ και δείχνουν την ύπαρξη ασθενούς σχέσης.

Ειδικότερα οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών θέλουν νέους χώρους (30% και 50% αντίστοιχα) ενώ όλες οι υπόλοιπες δεν επιθυμούν (Γράφημα 10-184).

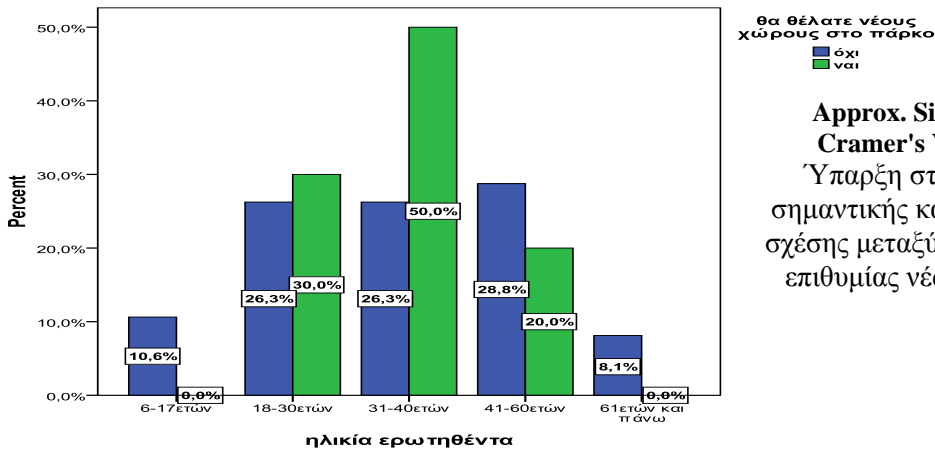

θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο
 ■ όχι
 ■ ναι

Approx. Sig.: 0,111
 Phi: 0,113

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και επιθυμίας νέων χώρων.

Γράφημα 10-183. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Κτήματος Συγγρού.

θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο
 ■ όχι
 ■ ναι

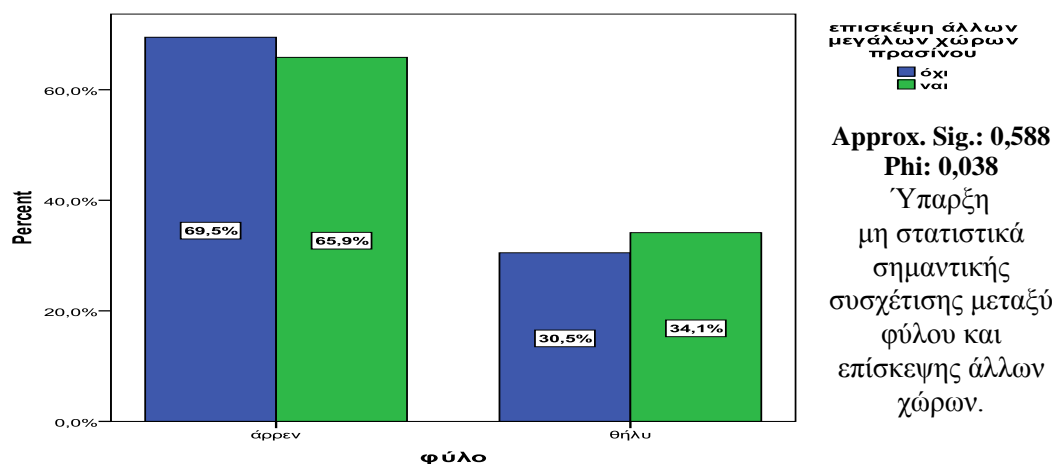
Approx. Sig.: 0,006
 Cramer's V: 0,268

Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ ηλικίας και επιθυμίας νέων χώρων.

Γράφημα 10-184. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Κτήματος Συγγρού.

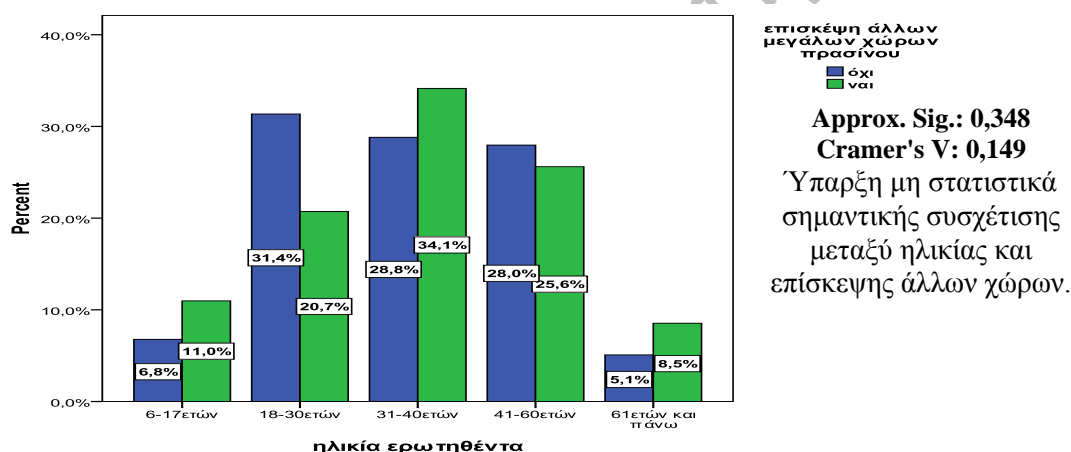
Η συσχέτιση του φύλου των ερωτηθέντων και της πραγματοποίησης επισκέψεων σε άλλους χώρους δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (Γράφημα 10-185).

Γράφημα 10-185. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου.

Το ίδιο ισχύει και για τις ηλικίες αλλά, παρατηρείται ότι μεταξύ 18 - 30 ετών και 41 - 60 ετών δεν επισκέπτονται άλλους χώρους (31,4% και 28% αντίστοιχα) ενώ από 31 - 40 ετών και 61 ετών και άνω επισκέπτονται (34,1% και 8,5% αντίστοιχα) (Γράφημα 10-186).

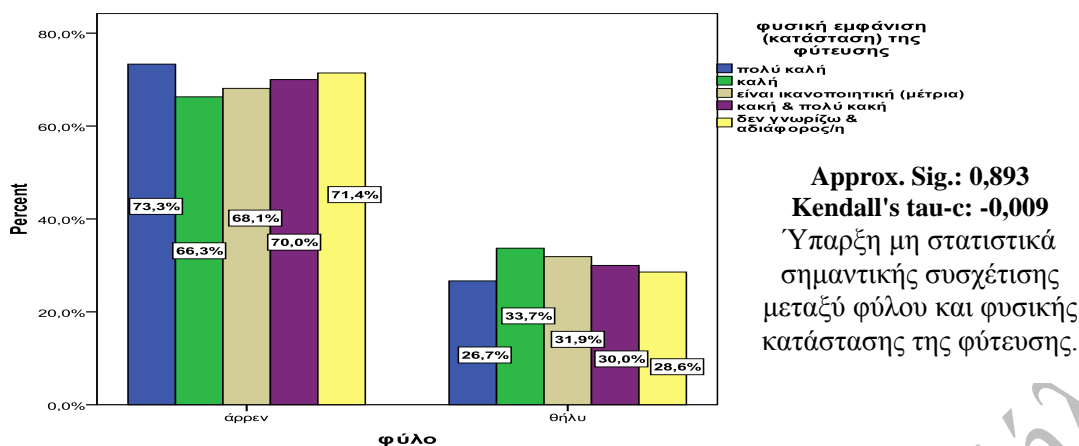

Γράφημα 10-186. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου.

10.6.3. Φύτευση Κτήματος Συγγρού.

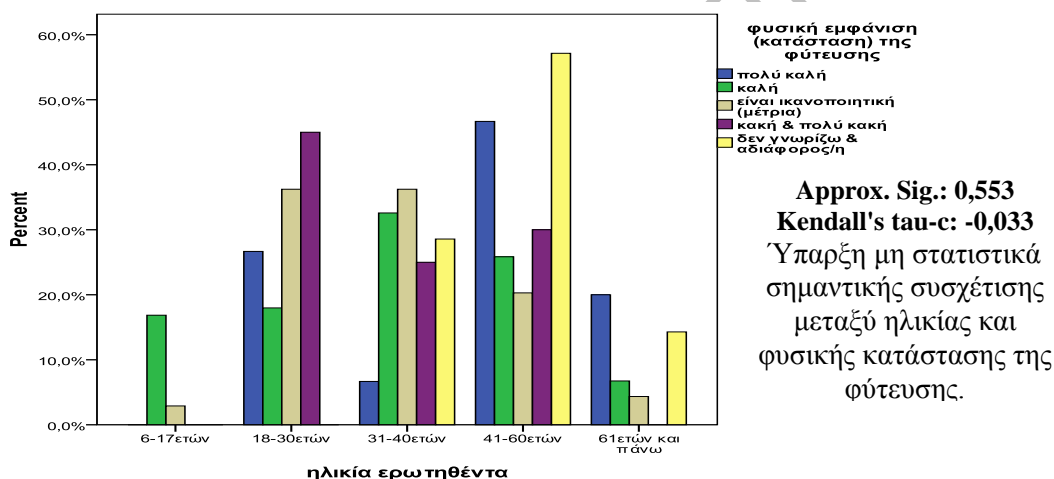
Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης, στο Κτήμα Συγγρού.

Οι απόψεις των ανδρών και οι γυναικών ως προς την εμφάνιση της φύτευσης δεν διαφοροποιούνται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (Γράφημα 10-187).

Γράφημα 10-187. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης του Κτήματος Συγγρού.

Όσον αφορά τις απόψεις των διαφόρων ηλικιών των ερωτηθέντων ως προς την εμφάνιση της φύτευσης δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (Γράφημα 10-188).

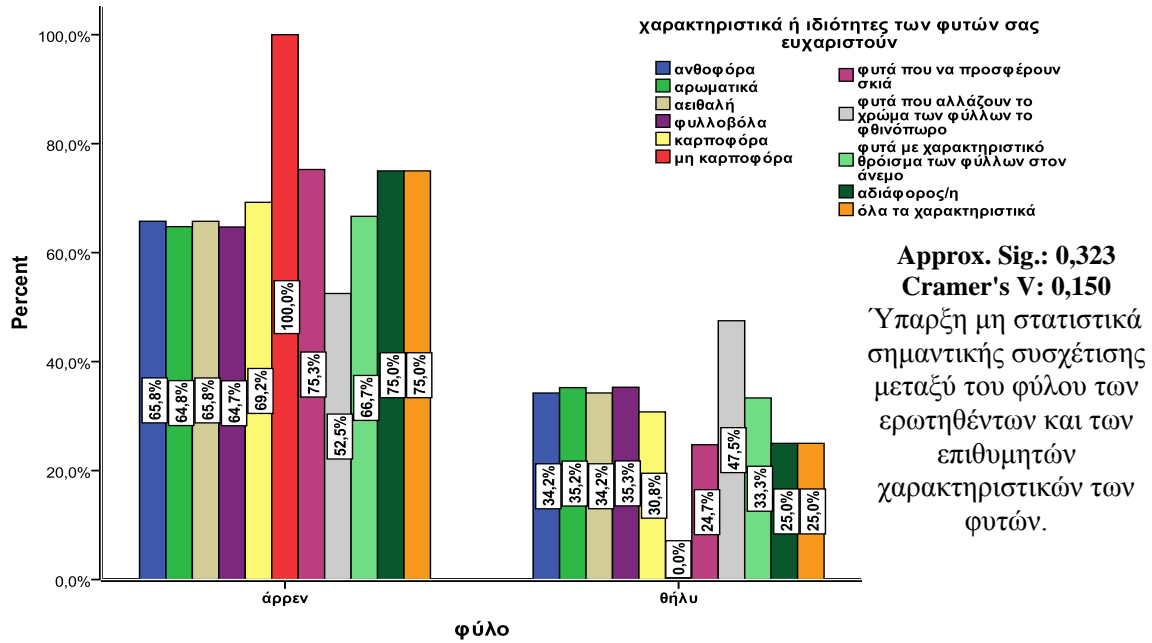

Γράφημα 10-188. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης του Κτήματος Συγγρού.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης της διμεταβλητής με μεταβλητές τα επιθυμητά χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών και το φύλο των ερωτηθέντων δείχνουν την ύπαρξη μη στατιστικά σημαντικής σχέσης σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (Γράφημα 10-189).

Ειδικότερα οι άνδρες προτιμούν μη καρποφόρα κατά ποσοστό 100% και δένδρα για την δημιουργία σκιάς κατά ποσοστό 100%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η ισοψηφία του "αδιάφορος/ή" και του "όλα τα χαρακτηριστικά" κατά ποσοστό 75%.

Οι γυναίκες προτιμούν φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων τους το φθινόπωρο με ποσοστό 47,5% και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες χωρίς στατιστικές διαφορές.

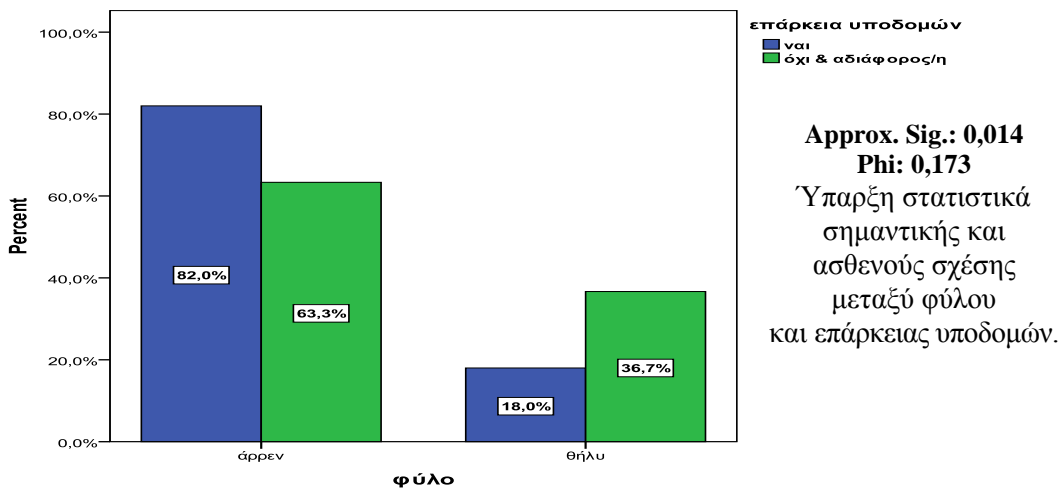

Γράφημα 10-189. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα αγαπημένα χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών.

10.6.4. Υποδομές Κτήματος Συγγρού.

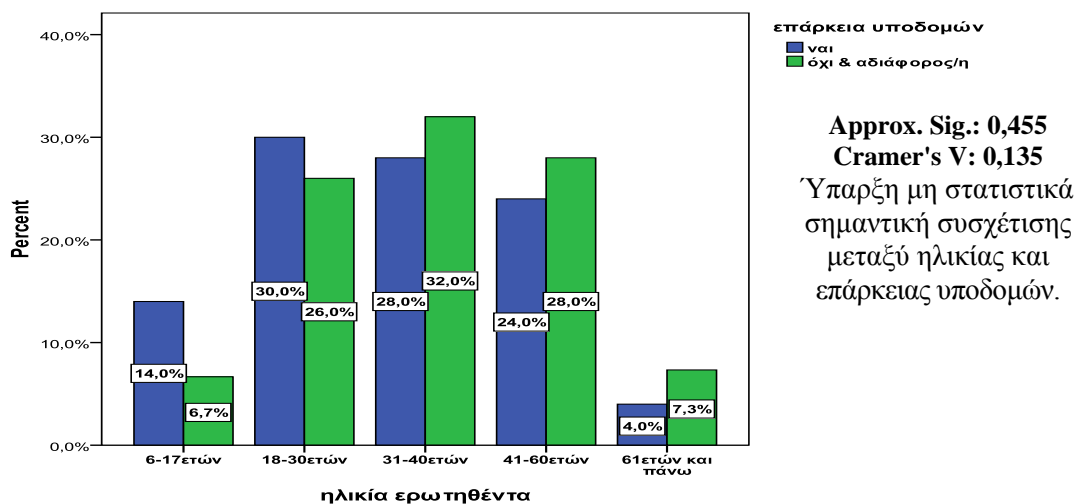
Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα των υπάρχουσών υποδομών, στο Κτήμα Συγγρού.

Στο ακόλουθο **Γράφημα 10-190** μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της επάρκειας των υποδομών παρατηρείται πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντικής σχέσης σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Πιο συγκεκριμένα οι άνδρες θεωρούν επαρκείς τις υπάρχουσες υποδομές με ποσοστό 82% ενώ οι γυναίκες όχι με ποσοστό 36,7%.

Γράφημα 10-190. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

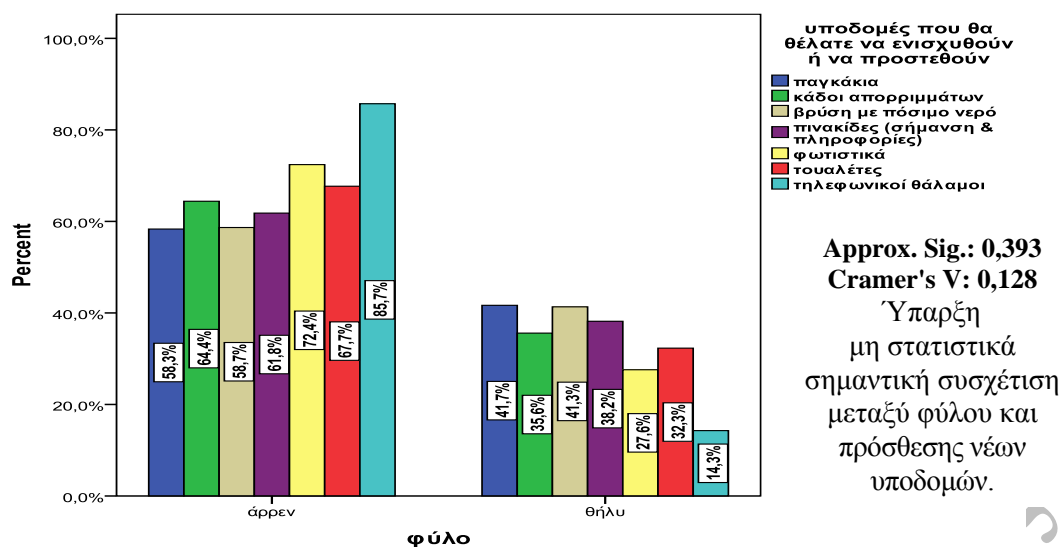
Αντίθετα μεταξύ των ηλικιών δεν υπάρχει στατιστική διαφορά μεταξύ επάρκειας υποδομών και ηλικίας, ωστόσο θα μπορούσε να ειπωθεί ότι από 6-17ετών και 18-30ετών δε θεωρούν επαρκείς τις υπάρχουσες υποδομές ενώ, από 31 και άνω τις θεωρούν επαρκείς (*Γράφημα 10-191*).

Γράφημα 10-191. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

Οι ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών ανέφεραν τα είδη των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν εντός του Κτήματος Συγγρού. Σε σχέση με το φύλο δεν υπήρξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

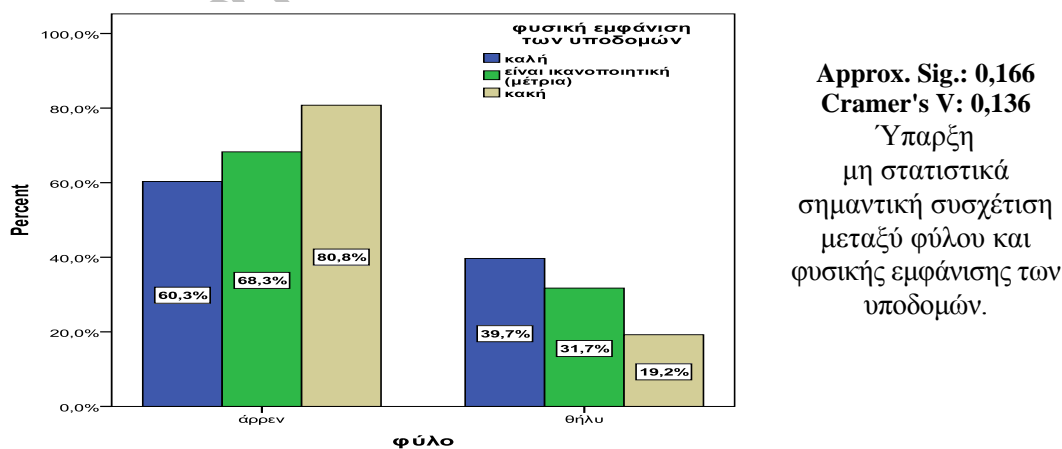
Οι άνδρες κατά μεγαλύτερο ποσοστό συγκριτικά με τις γυναίκες δηλώνουν πως επιθυμούν τηλεφωνικούς θαλάμους (85,7%) και ακολουθούν φωτιστικά (72,4%), τουαλέτες (67,7%) και κάδοι απορριμμάτων (64,4%). Οι γυναίκες δηλώνουν ότι πρέπει να προστεθούν παγκάκια (41,7%), βρύσες (41,3%) και πινακίδες σήμανσης (38,2%) (*Γράφημα 10-192*).

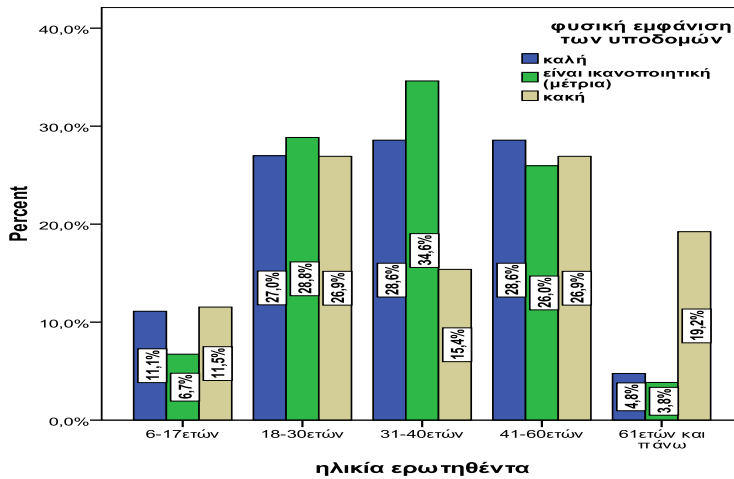
Γράφημα 10-192. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το είδος των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν στο Κτήμα Συγγρού.

Οι απόψεις ανάλογα με το φύλο των ερωτηθέντων για την φυσική εμφάνιση των υποδομών δεν διαφοροποιούνται στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$ (Γράφημα 10-193). Ωστόσο, οι άνδρες στο μεγαλύτερο ποσοστό θεωρούν την φυσική εμφάνιση των υποδομών κακή με ποσοστό 80,8% ενώ, οι γυναίκες τη θεωρούν καλή με ποσοστό 39,7%.

Παράλληλα δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά μεταξύ των ηλικιών. Παρόλο αυτά, οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι ικανοποιητικές με 28,8% και 34,6% αντίστοιχα, οι 41 - 60 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι καλές με 28,6% ενώ από 61 ετών και άνω ότι είναι κακές με 19,2% (Γράφημα 10-194).

Γράφημα 10-193. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

Approx. Sig.: 0,145
Cramer's V: 0,177
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ ηλικίας και φυσικής εμφάνισης των υποδομών.

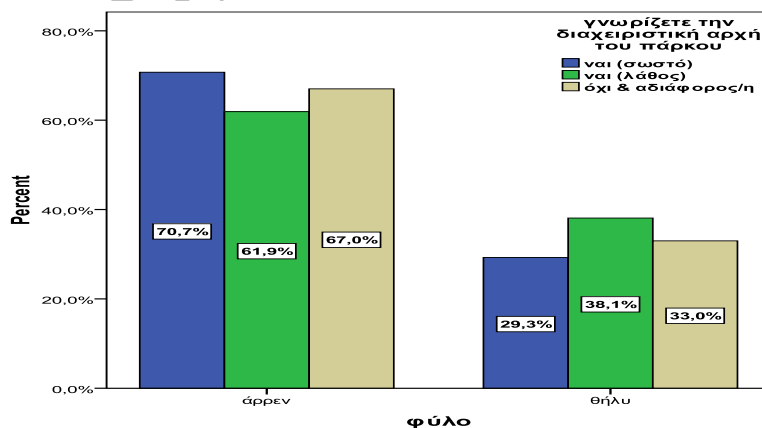
Γράφημα 10-194. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού.

10.6.5. Διεύθυνση Κτήματος Συγγρού.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την πληροφόρηση των επισκεπτών για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του Κτήματος Συγγρού.

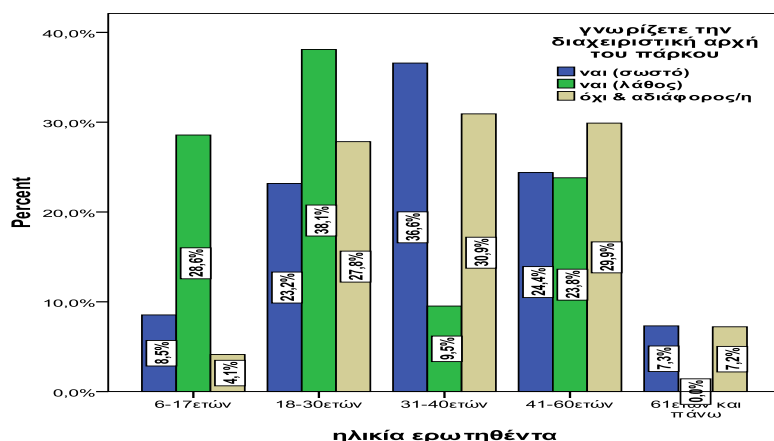
Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της ορθής ενημέρωσης για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (Γράφημα 10-195). Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών φαίνεται να γνωρίζει ορθά τη διαχειριστική αρχή του χώρου (70,7%), σε αντίθεση με τις γυναίκες όπου το μεγαλύτερο ποσοστό δεν γνωρίζουν ορθά (38,1%).

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (Γράφημα 10-196). Παρατηρείται όμως ότι μεταξύ 6 - 17 ετών και 18 - 30 ετών δεν γνωρίζουν ορθά τη διαχειριστική αρχή του χώρου (28,6% και 38,1% αντίστοιχα), 31 - 40 ετών γνωρίζουν ορθά με 36,6% ενώ, στις ηλικίες 41 - 60 ετών δεν γνωρίζουν ή είναι αδιάφοροι με 29,9%.

Approx. Sig.: 0,614
Kendall's tau-c: 0,034
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ φύλου και γνώσης της διαχειριστικής αρχής.

Γράφημα 10-195. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς τη διαχειριστική αρχή του Κτήματος Συγγρού.

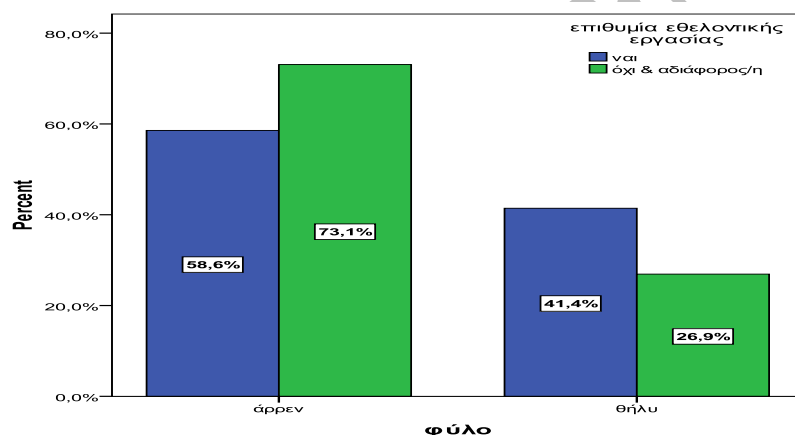

Approx. Sig.: 0,477
Kendall's tau-c: 0,042

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ ηλικίας και γνώσης της διαχειριστικής αρχής.

Γράφημα 10-196. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς τη διαχειριστική αρχή του Κτήματος Συγγρού.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της συμμετοχής τους σε εθελοντική εργασία είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$ (Γράφημα 10-197). Συγκεκριμένα το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών δηλώνει άρνηση ή αδιαφορία με ποσοστό 73,1% ενώ οι γυναίκες είναι θετικές με 41,4%.

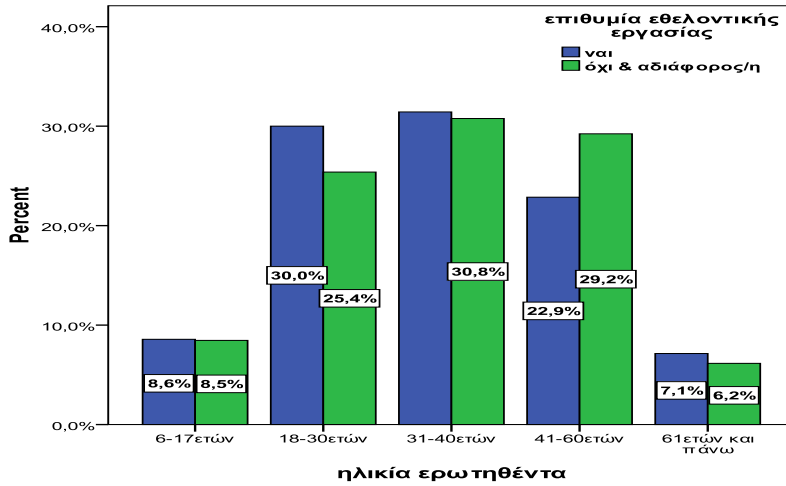

Approx. Sig.: 0,036
Phi: -0,148

Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς τάσης συσχέτισης μεταξύ φύλου και επιθυμίας εθελοντικής εργασίας.

Γράφημα 10-197. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Κτήμα Συγγρού.

Στις ηλικίες δεν υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά αλλά στις ηλικίες 18 - 30 ετών, 31 - 40 ετών και 61 ετών και άνω υπάρχει επιθυμία συμμετοχής σε εθελοντική εργασία ενώ στις ηλικίες 41 - 60 ετών δεν υπάρχει επιθυμία (Γράφημα 10-198).

Approx. Sig.: 0,891
Cramer's V: 0,075

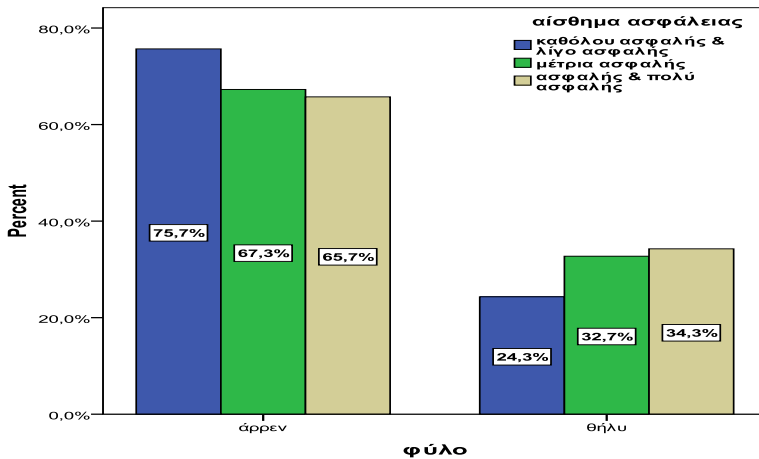
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ ηλικίας και επιθυμίας εθελοντικής εργασίας.

Γράφημα 10-198. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Κτήμα Συγγρού.

10.6.6. Φύλαξη Κτήματος Συγγρού.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ασφάλεια και την φύλαξη του Κτήματος Συγγρού.

Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και του αισθήματος ασφάλειας είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Παρόλα αυτά το 75,7% των ανδρών δηλώνει "καθόλου ασφαλής & λίγο ασφαλής" σε σχέση με το 34,3% των γυναικών που δηλώνει "ασφαλής & πολύ ασφαλής" (Γράφημα 10-199).

Approx. Sig.: 0,327
Kendall's tau-c: 0,066

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ φύλου και αισθήματος ασφάλειας.

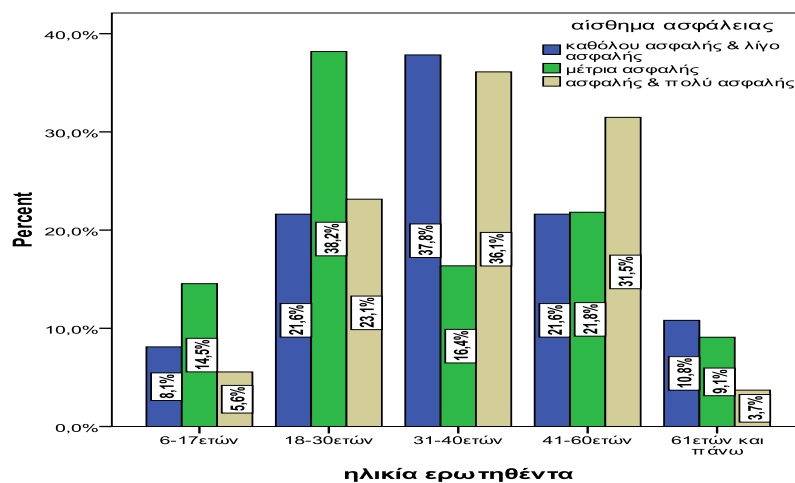
Γράφημα 10-199. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Κτήμα Συγγρού.

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες και του αισθήματος ασφάλειας είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$.

Παρατηρείται ωστόσο ότι οι ηλικίες των 61ετών και άνω δε νοιώθουν ασφαλής (10,8%), οι ηλικίες των 41 - 60 ετών νοιώθουν ασφαλής (31,5%), οι ηλικίες των 31 - 40

ετών καθόλου ασφαλής (37,8%) ενώ ηλικίες των 18 - 30 ετών νοιώθουν μέτρια ασφαλής (38,2%) (*Γράφημα 10-200*).

Approx. Sig.: 0,356
Kendall's tau-c: 0,055
Υπαρξη
μη στατιστικά
σημαντικής συσχέτισης
μεταξύ ηλικίας
και αισθήματος
ασφάλειας.

Γράφημα 10-200. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Κτήμα Συγγρού.

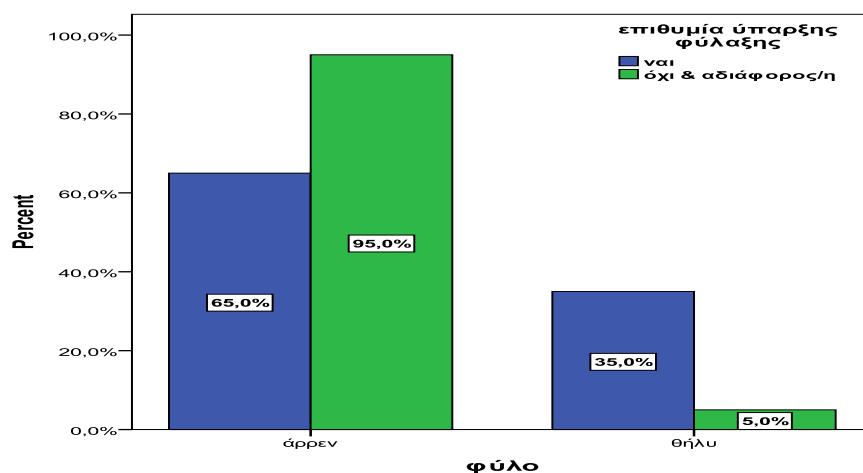
Με τον συνδυασμό του φύλου και της επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης του χώρου του Άλσους Βεΐκου, προκύπτει ασθενής και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$. Συγκεκριμένα οι άντρες σε μεγαλύτερο ποσοστό (95%) δεν επιθυμούν φύλαξη του χώρου έναντι των γυναικών (35%) όπου επιθυμούν (*Γράφημα 10-201*).

Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης του Άλσους Βεΐκου, η ανάλυση διμεταβλητής έδειξε ασθενή και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 0,001.

Ειδικότερα προκύπτει ότι:

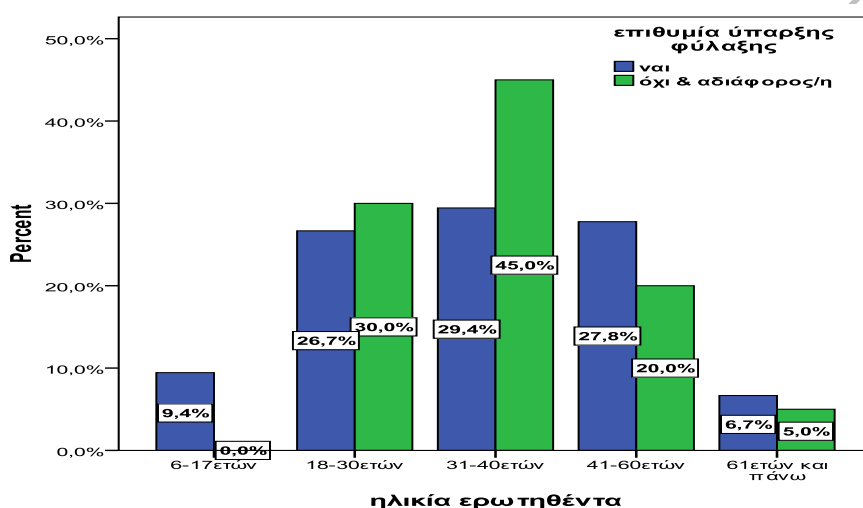
→ Στις ηλικίες 31 - 40 ετών και 18 - 30 ετών δεν επιθυμούν φύλαξη του χώρου πρασίνου με ποσοστά 30% και 45% αντίστοιχα.

→ Στις ηλικίες 6- 17 ετών, 41 - 60 ετών και 61ετών και άνω επιθυμούν φύλαξη του χώρου πρασίνου με ποσοστά 9,4%, 27,8% και 6,7% αντίστοιχα. (*Γράφημα 10-202*).

Approx. Sig.: 0,006
Phi: -0,193
Υπαρξη στατιστικά σημαντικής και ασθενούς σχέσης μεταξύ φύλου και επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης.

Γράφημα 10-201. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Κτήμα Συγγρού.

Approx. Sig.: 0,427
Phi: 0,139
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ ηλικίας και επιθυμίας ύπαρξης φύλαξης.

Γράφημα 10-202. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Κτήμα Συγγρού.

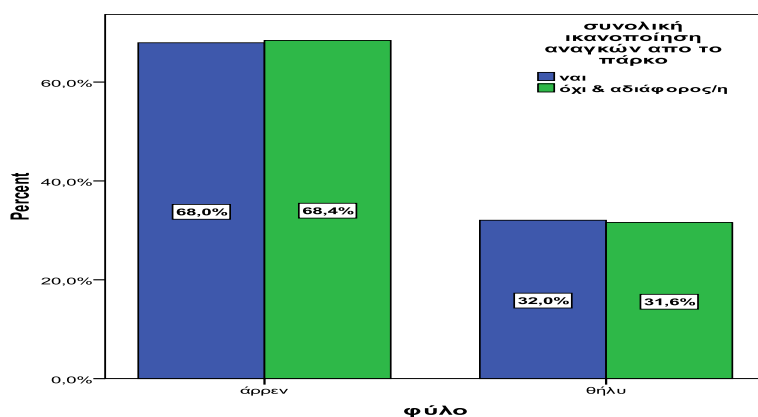
10.6.7. Απόψεις επισκεπτών για το Κτήμα Συγγρού.

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε κατά την άποψη των επισκεπτών, τα περισσότερα και λιγότερα θεμιτά χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού και τις προτάσεις τους για την βελτίωσή του.

Στη συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ φύλου των ερωτηθέντων και της ικανοποίησης των αναγκών τους δεν προκύπτει στατιστικά σημαντική διαφορά. Σχεδόν ο ίδιος αριθμός ανδρών και γυναικών είναι ικανοποιημένοι με ποσοστά 68% και 32% αντίστοιχα και μη ικανοποιημένοι ή αδιάφοροι/η με ποσοστά 68,4% και 31,6% αντίστοιχα. (Γράφημα 10-203).

Η αντίστοιχη συσχέτιση με τις ηλικίες και της ικανοποίησης των αναγκών τους από το χώρο του Κτήματος Συγγρού είναι μη στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας

$p=0,05$ (Γράφημα 10-204). Ωστόσο τα αποτελέσματα έδειξαν ότι στις ηλικίες 31- 40 ετών και 41 - 60 ετών δεν υπάρχει ικανοποίηση των αναγκών από το χώρο πρασίνου ενώ στις υπόλοιπες ηλικίες δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες διαφορές.

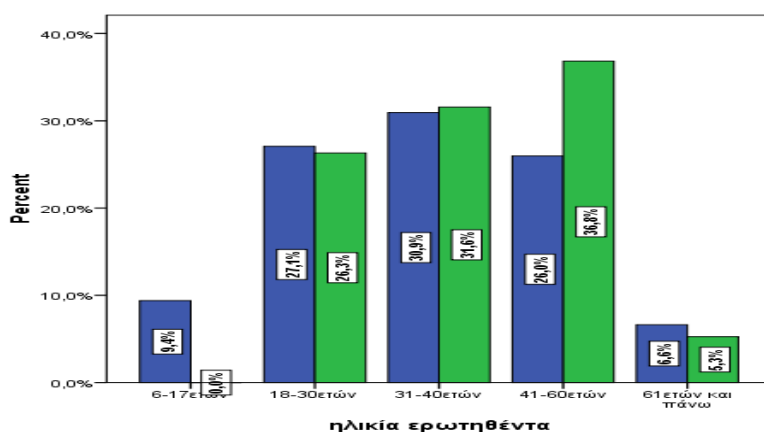

Approx. Sig.: 0,967

Phi: -0,003

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και συνολικής ικανοποίησης των αναγκών.

Γράφημα 10-203. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Κτήμα Συγγρού.

συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο

■ ναί
■ όχι & αδιάφορος/η

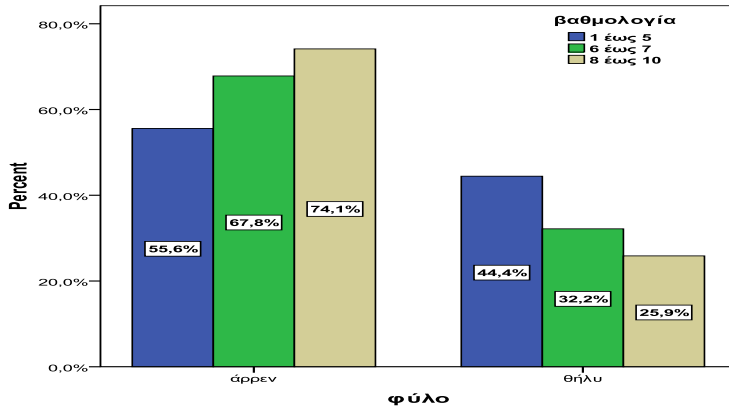
Approx. Sig.: 0,062

Cramer's V: 0,114

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ ηλικίας και συνολικής ικανοποίησης των αναγκών.

Γράφημα 10-204. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Κτήμα Συγγρού.

Στο **Γράφημα 10-205** δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στην βαθμολογία ανάμεσα στους άνδρες και στις γυναίκες σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Όμως η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τους άνδρες με ποσοστό 74,1% ενώ η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από τις γυναίκες με 25,9%.

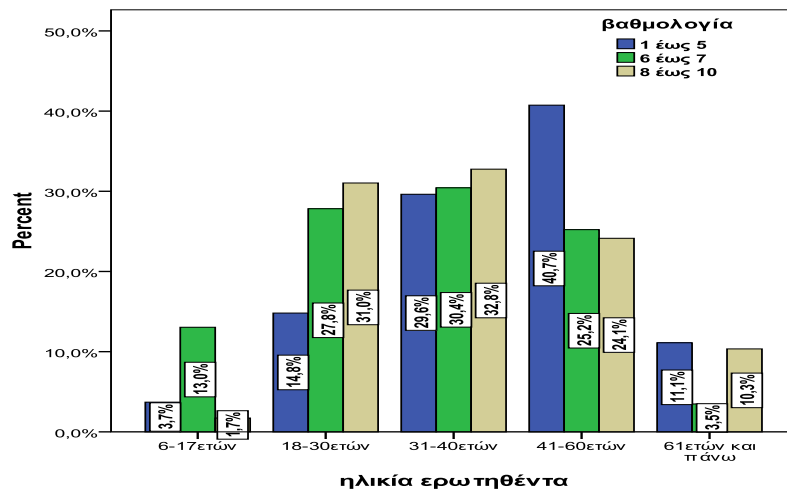

Approx. Sig.: 0,105
Kendall's tau-c: -0,109

Ύπαρξη
μη στατιστικά
σημαντικής
συσχέτισης μεταξύ
φύλου και
βαθμολογίας.

Γράφημα 10-205. Το φύλο των επισκεπτών και η βαθμολογία τους για το Κτήμα Συγγρού.

Στο **Γράφημα 10-206** δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στην βαθμολογία και στις διαφορετικές ηλικίες των ερωτηθέντων. Ωστόσο, η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από 41 - 60 ετών και 61 ετών και άνω (40,7% και 11,1% αντίστοιχα), η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από ηλικίες 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών (31% και 32,8% αντίστοιχα), ενώ στις ηλικίες 6 - 17 ετών ο χώρος βαθμολογήθηκε από 6 έως 7 με ποσοστό 13%.

Approx. Sig.: 0,698
Kendall's tau-c: -0,023

Ύπαρξη
μη στατιστικά
σημαντικής
συσχέτισης μεταξύ
ηλικίας και
βαθμολογίας.

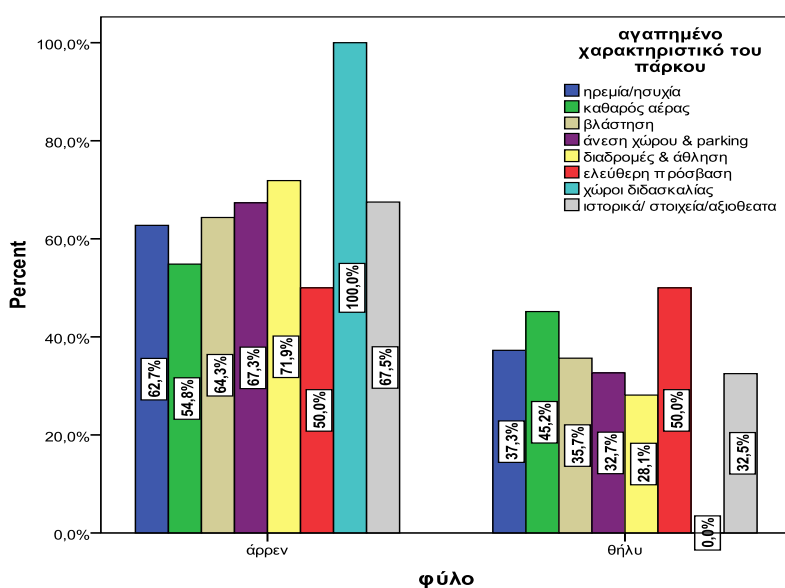
Γράφημα 10-206. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η βαθμολογία τους για το χώρο του Κτήματος Συγγρού.

Στο **Γράφημα 10-207** παρατηρείται ότι η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και των αγαπημένων χαρακτηριστικών του Κτήματος Συγγρού, δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Όμως, προκύπτει ότι οι χώροι διδασκαλίας αποτελούν αγαπημένο χαρακτηριστικό του χώρου από τους άνδρες, συγκριτικά με τις γυναίκες που δεν το δήλωσαν καθόλου. Επίσης, οι διαδρομές και η άθληση, τα ιστορικά αξιοθέατα, η άνεση του χώρου και το παρκινγκ είναι κάποια από τα αγαπημένα στοιχεία του χώρου για τους άνδρες. Αγαπημένο χαρακτηριστικό των γυναικών

αποτελεί η ελεύθερη πρόσβαση, ο καθαρός αέρας, η ηρεμία, η βλάστηση και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες.

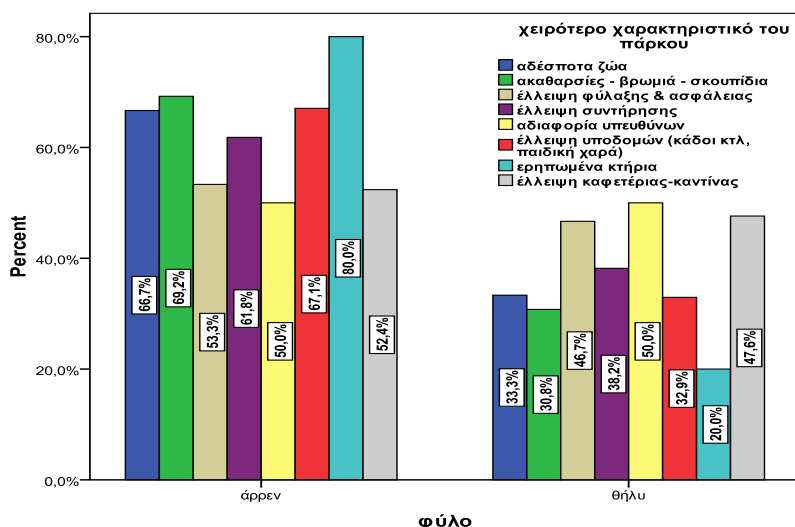
Η συσχέτιση των μεταβλητών μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και του χειρότερου χαρακτηριστικού του Κτήματος Συγγρού, δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Παρόλα αυτά τα ερειπωμένα κτίρια, η έλλειψη καθαριότητας, τα αδέσποτα ζώα, η έλλειψη υποδομών και η έλλειψη συντήρησης είναι κάποια από τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού για τους άνδρες.

Όσον αφορά τις γυναίκες η αδιαφορία των υπευθύνων, η έλλειψη φύλαξης και ασφάλειας και τέλος, η έλλειψη καφετέριας/καντίνας αποτελούν κάποια από τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος για τις γυναίκες (Γράφημα 10-208).

Approx. Sig.: 0,446
Cramer's V: 0,143
Υπαρξη
μη στατιστικά
σημαντικής συσχέτισης
μεταξύ φύλου και
αγαπημένου
χαρακτηριστικού του
χώρου.

Γράφημα 10-207. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το αγαπημένο χαρακτηριστικό τους από το Κτήμα Συγγρού.

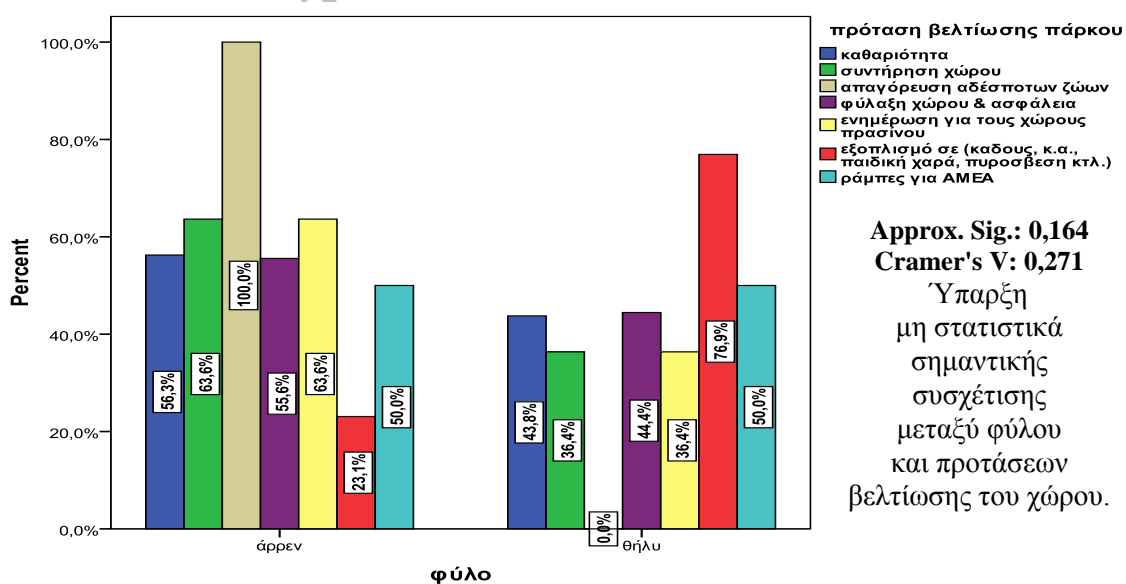
Approx. Sig.: 0,739
Cramer's V: 0,142

Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και χειρότερου χαρακτηριστικού του χώρου.

Γράφημα 10-208. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το χειρότερο χαρακτηριστικό τους από το Κτήμα Συγγρού.

Παρόλο που στη σχέση φύλου και προτάσεων βελτίωσης του χώρου δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά, οι άνδρες κυρίως προτείνουν απαγόρευση των αδέσποτων ζώων, συντήρηση του χώρου, ενημέρωση για τους χώρους πρασίνου, καθαριότητα, φύλαξη χώρου και ασφάλεια, ράμπες για ΑΜΕΑ και τέλος, κατά ένα πολύ μικρό ποσοστό ενίσχυση του εξοπλισμού σε κάδους, παγκάκια, βρύσες, κ.α., οργάνων παιδικής χαράς, συστήματα πυρόσβεσης.

Κύρια πρόταση των γυναικών αποτελεί η ενίσχυση του εξοπλισμού του χώρου και ακολουθούν προσθήκη ραμπών για ΑΜΕΑ, φύλαξη χώρου και ασφάλεια, καθαριότητα, συντήρηση του χώρου και τέλος, ενημέρωση για τους χώρους πρασίνου (Γράφημα 10-209).

Approx. Sig.: 0,164
Cramer's V: 0,271

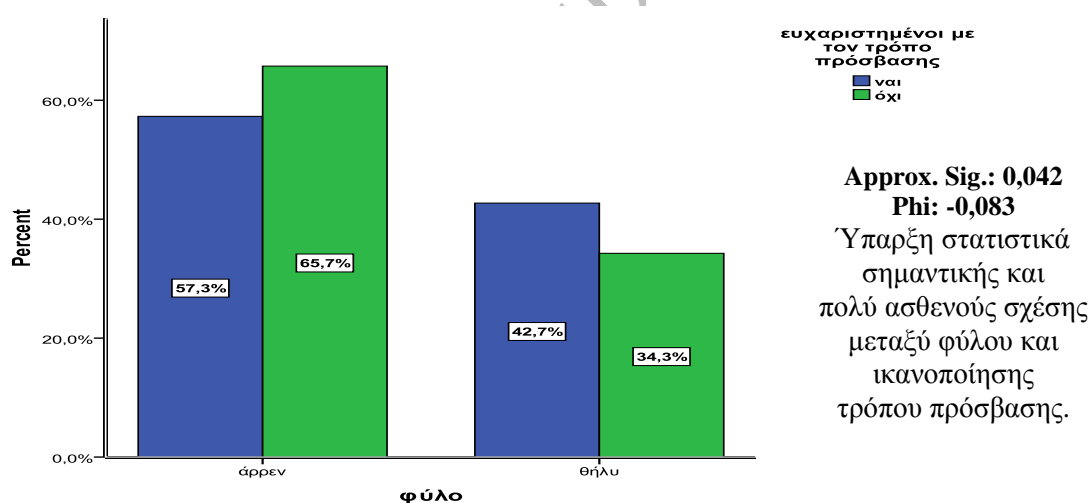
Υπαρξη μη στατιστικά σημαντικής συσχέτισης μεταξύ φύλου και προτάσεων βελτίωσης του χώρου.

Γράφημα 10-209. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και οι προτάσεις τους για την βελτίωση του χώρου του Κτήματος Συγγρού.

10.7. Διμεταβλητή Ανάλυση Δεδομένων Άλσους Βεΐκου, Πάρκου Φλοίσβου και Κτήματος Συγγρού

Στην συνέχεια πραγματοποιείται ανάλυση δεδομένων και των τριών πάρκων, του Άλσους Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού, μαζί με σκοπό την διερεύνηση συγκεκριμένων παραγόντων και στους τρεις χώρους πρασίνου συνολικά. Προκειμένου να αναλυθούν περαιτέρω τα δεδομένα έγινε χρήση των πινάκων διπλής εισόδου με τη διαδικασία της Διμεταβλητής Ανάλυσης (*Cross tabulations*). Οι πίνακες διπλής εισόδου αποτελούν ένα τρόπο παρουσίασης στοιχείων, ώστε να είναι αρκετά εύκολα η διερεύνηση της ύπαρξης σχέσης μεταξύ δύο μεταβλητών (Κουτσούρης, Θεοφανόπουλος, 2000). Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν στοιχεία, εκ των οποίων κάποια είναι στατιστικά σημαντικά και κάποια άλλα όχι.

Με τον συνδυασμό του φύλου και της ικανοποίησης του τρόπου πρόσβασης προκύπτει πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Συγκεκριμένα οι άνδρες στο μεγαλύτερο ποσοστό 65,7% δεν είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο πρόσβασης σε αντίθεση με τις γυναίκες 42,7% που δηλώνουν ευχαριστημένες (Γράφημα 10-210).

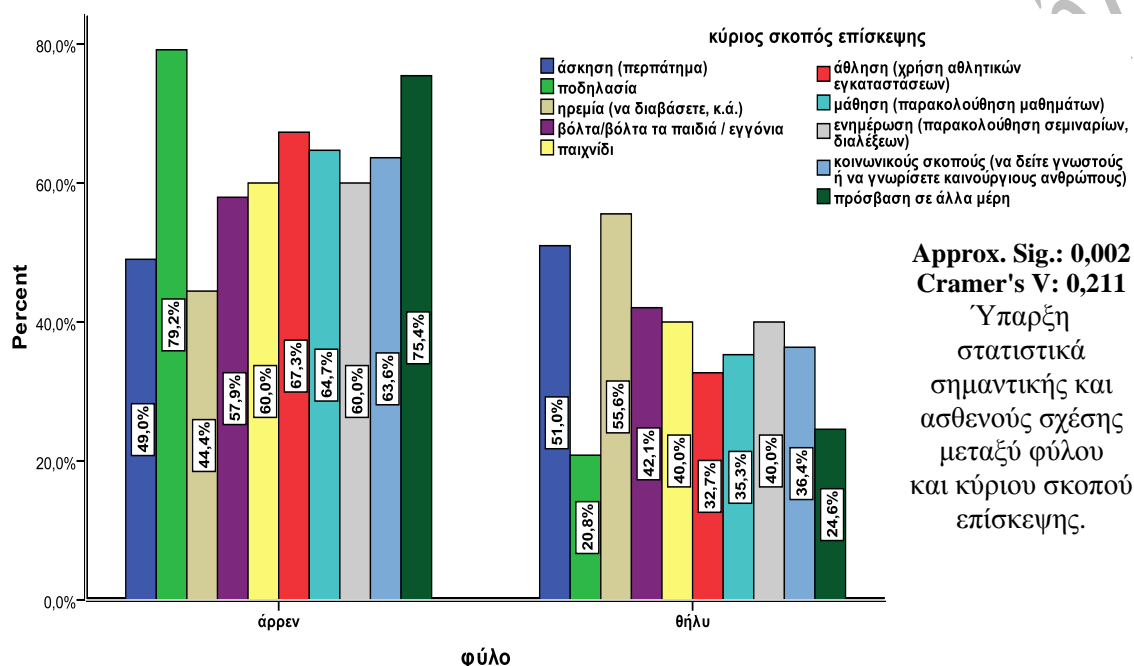
Γράφημα 10-210. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίηση του τρόπου πρόσβασης στους χώρους πρασίνου.

Ο κύριος σκοπός επίσκεψης των φύλων παρουσιάζει ασθενή και στατιστικά σημαντικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$ (Γράφημα 10-211).

Συγκεκριμένα οι άνδρες κατά μεγάλο ποσοστό ως κύριο σκοπό επίσκεψης δηλώνουν τη ποδηλασία (79,2%) και την πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέριες, στίτια φίλων κ.α.) (75,4%), ακολουθούν η άθληση στις αθλητικές εγκαταστάσεις (67,3%) και με περίπου ίδια

ποσοστά ακολουθούν μάθηση (64,7%), κοινωνικοί σκοποί (63,6%), ενημέρωση και παιχνίδι (60%), βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια (57,9%), άσκηση (περπάτημα) (49%) και τέλος, ηρεμία (44,4%).

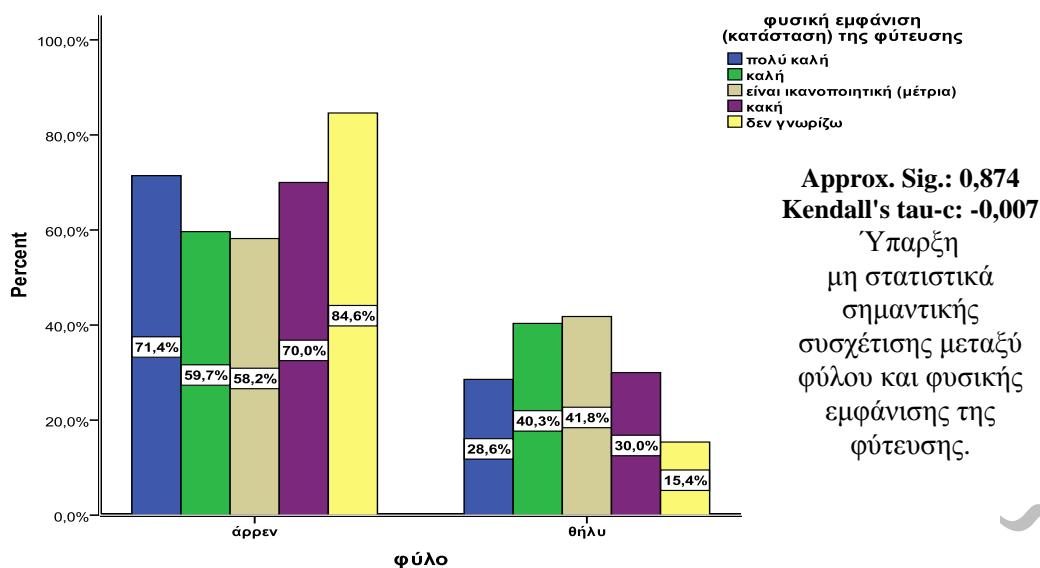
Στις γυναίκες ο κύριος σκοπός επίσκεψης είναι η ηρεμία (55,6%), η άσκηση (περπάτημα) (51%), βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια (42,1%), ενημέρωση και παιχνίδι (40%), κοινωνικοί σκοποί (36,4%), μάθηση (35,3%), η άθληση στις αθλητικές εγκαταστάσεις (32,7%), την πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέριες, σπίτια φίλων κ.α.) (24,6%) και ποδηλασία (20,8%) (**Γράφημα 10-211**).

Γράφημα 10-211. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κύριο σκοπό επίσκεψης στους χώρους πρασίνου.

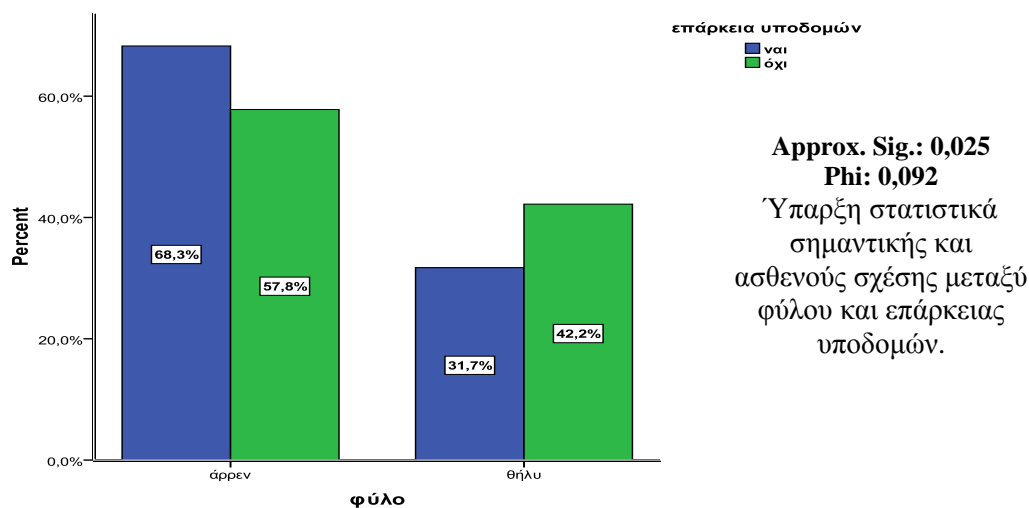
Στην συνέχεια δεν παρατηρούνται στατιστικώς σημαντικές διαφορές μεταξύ φύλου και φυσικής εμφάνισης της φύτευσης. Ωστόσο, οι άνδρες στο μεγαλύτερο ποσοστό (84,6%) δηλώνουν ότι δεν γνωρίζουν για την εμφάνιση της φύτευσης και στη συνέχεια με μικρότερα ποσοστά την θεωρούν πολύ καλή (71,4%) και κακή (70%). Αντίθετα οι γυναίκες θεωρούν την φύτευση ικανοποιητική (41,8%), καλή (40,3%) και κακή (30%) (**Γράφημα 10-212**).

Γράφημα 10-212. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης στους χώρους πρασίνου.

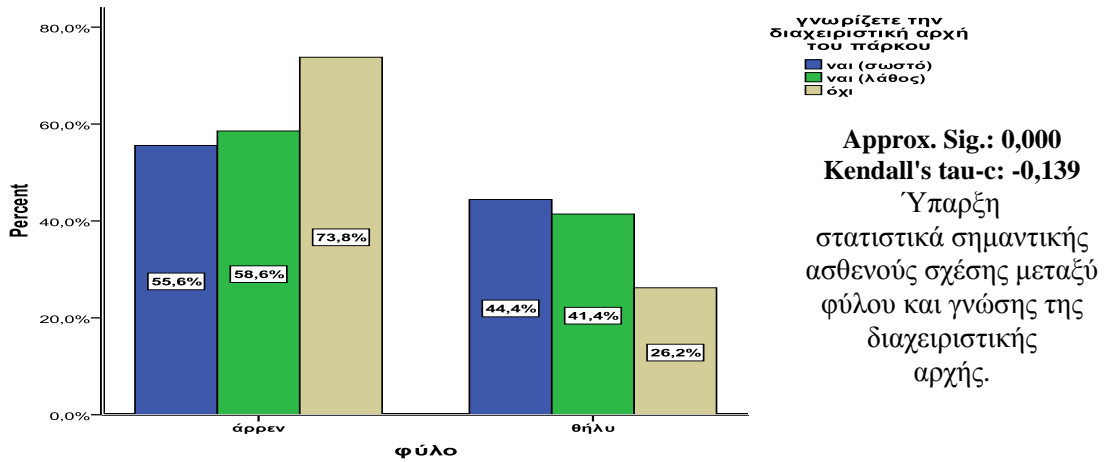
Η σχέση μεταξύ του φύλου των επισκεπτών και της επάρκειας των υποδομών είναι πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,05$. Πιο συγκεκριμένα οι άνδρες θεωρούν επαρκείς τις υπάρχουσες υποδομές (68,3%) ενώ οι γυναίκες όχι (42,2%) (**Γράφημα 10-213**).

Γράφημα 10-213. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στους χώρους πρασίνου.

Στο ακόλουθο **Γράφημα 10-214** υπάρχει πολύ ασθενή και στατιστικώς σημαντική σχέση μεταξύ φύλου και της γνώσης της διαχειριστικής αρχής σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

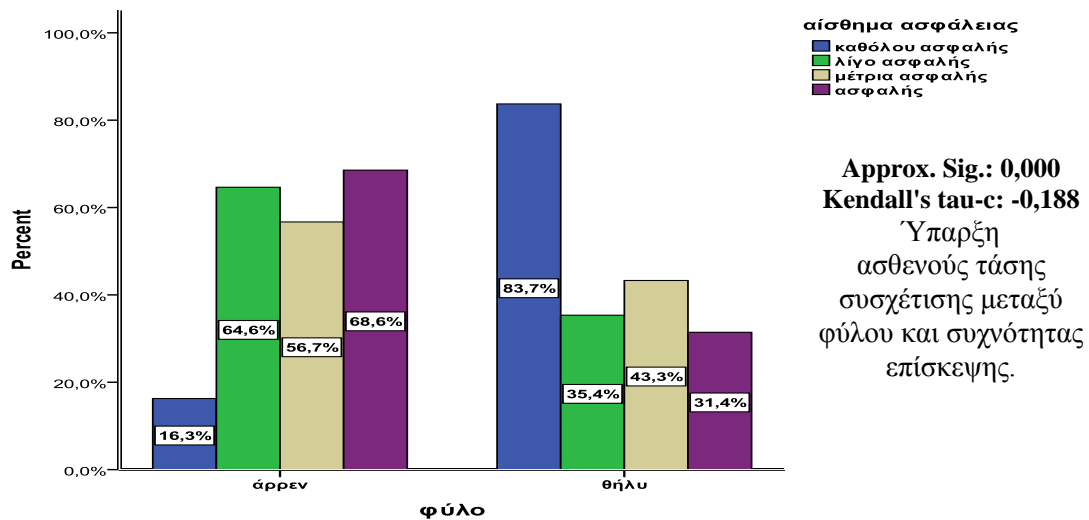
Συγκεκριμένα το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών φαίνεται να μην γνωρίζει τη διαχειριστική αρχή του χώρου (73,8%), σε αντίθεση με τις γυναίκες όπου το μεγαλύτερο ποσοστό την γνωρίζει ορθά (44,4%).

Γράφημα 10-214. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς τη διαχειριστική αρχή των χώρων πρασίνου.

Εν συνεχεία, υπάρχει πολύ ασθενή και στατιστικώς σημαντική σχέση μεταξύ φύλου και αισθήματος ασφάλειας σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,001$.

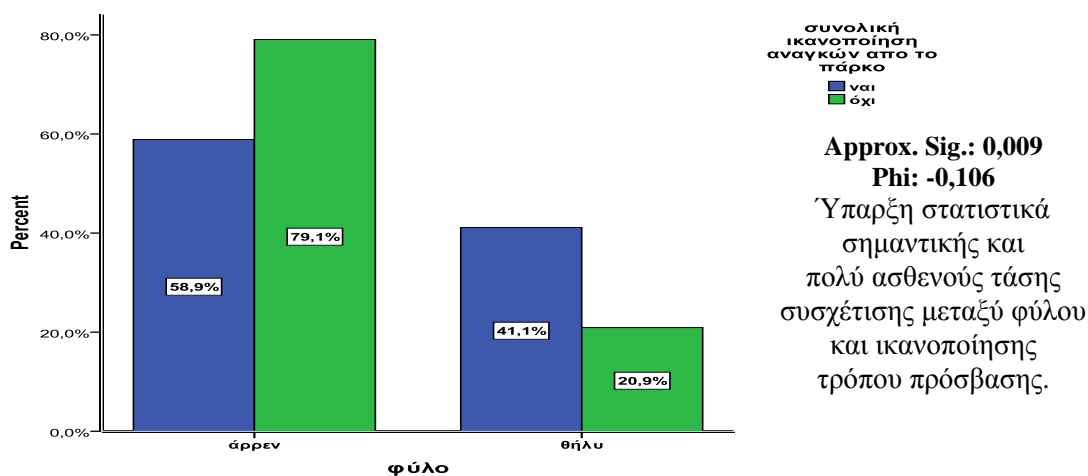
Στο **Γράφημα 10-215** φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών (83,7%) δεν αισθάνεται ασφαλής εντός των χώρων πρασίνου σε αντίθεση με τους άνδρες που αισθάνονται ασφαλής (68,6%).

Γράφημα 10-215. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στους χώρους πρασίνου.

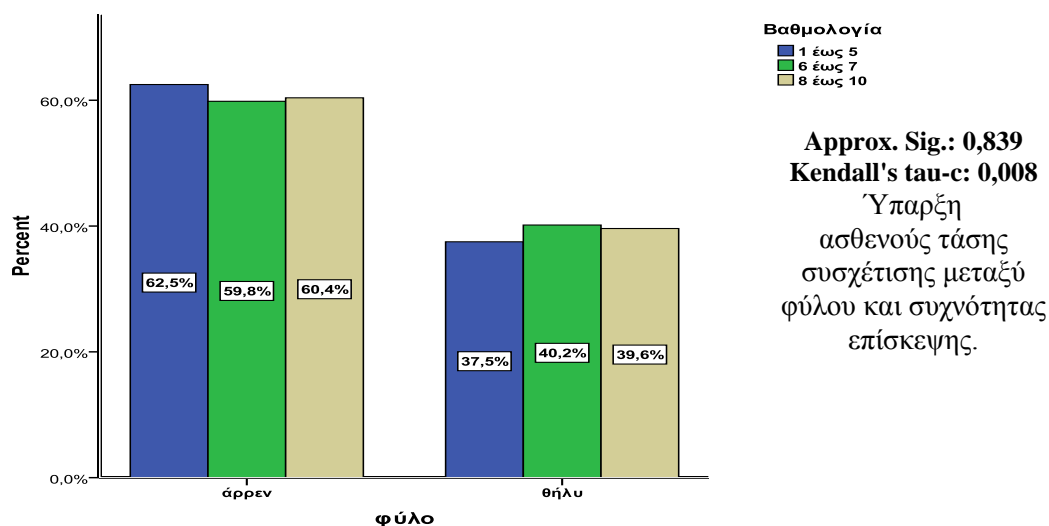
Στη σχέση μεταξύ του φύλου και της ικανοποίησης των αναγκών προκύπτει πολύ ασθενής και στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας $p=0,01$.

Συγκεκριμένα, το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών δεν είναι ικανοποιημένο από τους χώρους πρασίνου (79,1%) σε αντίθεση με τις γυναίκες οπού δηλώνουν ικανοποιημένες (41,1%) (Γράφημα 10-216).

Γράφημα 10-216. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από τους χώρους πρασίνου.

Στο Γράφημα 10-217 δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της σχέσης της βαθμολογίας και στο φύλο των ερωτηθέντων. Ωστόσο, η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από τους άνδρες με ποσοστό 62,5% ενώ, το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών βαθμολόγησε από 6 έως 7 τους χώρους πρασίνου με ποσοστό 40,2%.

Γράφημα 10-217. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η βαθμολογία τους για τους χώρους πρασίνου.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

Κεφάλαιο 11ο

11. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11.1. Συμπεράσματα - Συζήτηση Ανάλυσης Δεδομένων Άλσους Βεΐκου

Μετά την ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων για το Άλσος Βεΐκου προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

11.1.1. Προσωπικά στοιχεία των επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου.

Οι άνδρες επισκέπτες του χώρου πλειοψηφούν με ποσοστό 58,5% έναντι των γυναικών με ποσοστό 41,5% ενώ η μέση ηλικία των επισκεπτών είναι 35 περίπου έτη. Οι άγαμοι/ες εμφανίζονται με ποσοστό 32,0%, οι έγγαμοι/ες με ποσοστό 66,5% και ένα 15,0% διαζευγμένων.

Στη συνέχεια το 63% εμφανίζεται να έχουν παιδιά, ενώ το 37% δεν έχουν. Σε ότι αφορά τον αριθμό των παιδιών που έχουν οι ερωτηθέντες, το 24,6% έχουν “ένα” παιδί, το 61,9% έχουν “δύο” παιδιά και το 13,5% έχουν “τρία” παιδιά ενώ, η μέση ηλικία των παιδιών των επισκεπτών είναι 18 περίπου έτη.

Από πλευράς επαγγελματιών διαπιστώθηκε ότι επισκέπτονται το άλσος περισσότερο “συνταξιούχοι/ες” και “φοιτητές/τριες”.

Η πλειοψηφία των επισκεπτών διαμένει εντός του Δήμου Γαλασίου και στους γειτνιαζόντες με το Άλσος Βεΐκου δήμους. Μόνο ένα μικρό ποσοστό διαμένει στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αθηναίων.

Στην πλειοψηφία τους οι επισκέπτες είναι Έλληνες με ποσοστό 93,5% ενώ το 6,5% έχουν αλβανική εθνικότητα.

Η επίσκεψη των ερωτηθέντων στο χώρο πραγματοποιείται με ποσοστό 50% με “φίλο/η”, το 17% με “τα παιδιά του/της”, το 14% με “κανένα”, το 12,5% με “όλη την οικογένεια” και ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά οι υπόλοιπες κατηγορίες. Οι άνδρες σε μεγαλύτερο ποσοστό επισκέπτονται το άλσος μόνοι τους και ακολουθούν οι κατηγορίες με το παιδί/ά, οικογένεια, φίλο/η και σχέση. Αντίστοιχα, οι γυναίκες επισκέπτονται το χώρο κυρίως με τη σχέση τους και ακολουθούν με τον/την φίλο/η, τα παιδιά και την οικογένεια. Στις ηλικίες των 18 - 30 ετών η επίσκεψη πραγματοποιείται κυρίως με τη σχέση τους το οποίο είναι απόλυτα φυσιολογικό σε αυτές τις ηλικίες ενώ, στις ηλικίες 31 - 60 ετών επισκέπτονται το χώρο με την οικογένειά τους. Αντίθετα, οι ηλικίες των 61 ετών και άνω, επισκέπτονται το χώρο χωρίς συνοδεία αλλά σύμφωνα με τα λεγόμενα των ερωτηθέντων αυτών των ηλικιών συναντούν συνομήλικες εντός του άλσους.

Διαπιστώνεται λοιπόν ότι, οι επισκέπτες κατά την επίσκεψή τους στο Άλσος Βεΐκου συνοδεύονται από οικεία πρόσωπα με τα οποία μοιράζονται τις εμπειρίες και το χρόνο μαζί τους και οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την ηλικιακή και οικογενειακή τους κατάσταση.

11.1.2. Μέσο πρόσβασης και συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου.

Το σύνολο των ερωτηθέντων με ποσοστό 58%, δήλωσε ότι καταφθάνει στο χώρο πρασίνου πεζό, κάτι που δηλώνει πως η προσβασιμότητα του είναι δημοφιλές μεταξύ των κατοίκων της περιοχής δεδομένου ότι υπάρχουν φωτεινοί σηματοδότες που διασφαλίζουν την ασφαλής πρόσβαση στο χώρο. Το 28,5% χρησιμοποιεί ιδιωτικό αυτοκίνητο και το 7% μηχανάκι. Συγκεκριμένα, οι άνδρες χρησιμοποιούν κυρίως με σειρά προτίμησης δίκυκλο όχημα (μηχανή), MMM και IX ενώ οι γυναίκες πλησιάζουν το χώρο κυρίως πεζές. Πιο συγκεκριμένα, δίκυκλο όχημα (μηχανή) χρησιμοποιούν επισκέπτες μεταξύ των ηλικιών 18 - 30 ετών, τα MMM ηλικίες 6 έως 17 ετών αφού αποτελούν το μόνο τρόπο πρόσβασης στο άλσος χωρίς την παρουσία ενήλικα. Τα IX χρησιμοποιούνται από τις ηλικίες 31 έως 60 ετών που όπως προαναφέρθηκε επισκέπτονται το χώρο μαζί με τις οικογένειες ενώ, οι ηλικίες 61 ετών και άνω πλησιάζουν το χώρο κυρίως πεζοί ίσως γιατί μένουν κοντά στο άλσος ή γιατί θέλουν να ασκηθούν σωματικά.

Όσον αφορά την δυσκολία πρόσβασης προς το χώρο του Άλσους Βεΐκου το 52,5% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι η προσβασιμότητα είναι εύκολη και το 37,5% ισχυρίζεται ότι είναι μέτρια. Αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων καταφθάνει στο χώρο πρασίνου με τα πόδια. Η διμεταβλητή ανάλυση έδειξε ότι το μεγαλύτερο σε ποσοστό σύνολο των αντρών δεν είναι ευχαριστημένο με την πρόσβαση έναντι των γυναικών και αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι οι γυναίκες πλησιάζουν το χώρο πεζές, ενώ οι άντρες χρησιμοποιούν άλλα μέσα τα οποία δυσχεραίνουν την πρόσβασή τους (π.χ. δυσκολία κυκλοφορίας λόγω κίνησης ή φαναριών, μικρός χώρος στάθμευσης, κ.α.). Όσον αφορά τώρα τις ηλικίες, οι ηλικίες μεταξύ 31 - 40 ετών και 41 - 60 ετών εμφανίζονται δυσαρεστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης, ενώ αντίθετα οι ομάδες των 18 - 30 ετών και 61 ετών και άνω είναι ευχαριστημένοι και αυτό συνεπάγεται όπως προαναφέρθηκε από το μέσο πρόσβασης που χρησιμοποιούν οι αντίστοιχες ηλικιακές ομάδες.

Ο χρόνος πρόσβασης στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου κυμαίνεται περίπου από 15 έως 20 λεπτά, πράγμα που δικαιολογεί την ευλολη προσβασιμότητα που προαναφέρθηκε.

Από πλευράς ικανοποίησης για τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο πρασίνου η πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη με ποσοστό 71,5% έναντι του 28,5% όπου δηλώνει

δυσαρέσκεια. Προτάσεις βελτίωσης του τρόπου πρόσβασης αποτελούν η πρόσθεση ή αύξηση των θέσεων στάθμευσης των αυτοκινήτων και η αύξηση των θέσεων των δικύκλων.

Η συχνότητα επίσκεψης στο χώρο του άλσους επιμερίζεται σύμφωνα με τις κατηγορίες καθημερινά με ποσοστό 22%, εβδομαδιαία με ποσοστό 32%, Σαββατοκύριακο με ποσοστό 24,5% και τέλος, μηνιαία με ποσοστό 21,5%. Οι άνδρες επισκέπτονται το χώρο πρασίνου κυρίως μηνιαία και τα Σαββατοκύριακα σε αντίθεση με τις γυναίκες, όπου έρχονται στο χώρο σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση και αυτό ίσως μπορεί να αιτιολογηθεί λόγω της δουλειάς. Επίσης, οι ηλικίες 61 ετών (συνταξιούχοι) και άνω επισκέπτονται καθημερινά το άλσος, οι ηλικίες 31 - 40 ετών κυρίως το Σαββατοκύριακο εφόσον δεν δουλεύουν, ενώ 18 - 30 ετών μηνιαίως.

Κατά την εβδομαδιαία επίσκεψη το 54,7% των ερωτηθέντων επισκέπτεται 2 - 3 φορές την εβδομάδα το χώρο του άλσους, ενώ στην μηνιαία επίσκεψη το 58,1% των ερωτηθέντων έρχεται στο χώρο 4 - 6 φορές το μήνα. Στη διάρκεια της μέρας το 48,5% των ερωτηθέντων έρχεται στο χώρο το μεσημέρι, το 27% πρωινές ώρες και το 24,5% απόγευμα. Όσον αφορά τη διάρκεια παραμονής εντός του χώρου του άλσους, αυτή κυμαίνεται από 2 έως δυόμισι ώρες το οποίο αποτελεί αρκετό διάστημα για την εκτέλεση κάποιας δραστηριότητας.

11.1.3. Σκοπός επίσκεψης των ερωτηθέντων στο Άλσος Βεΐκου.

Σύμφωνα με τον Bird (2002), οι χώροι πρασίνου, παρέχουν εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες αναψυχής, οι οποίες είναι, ως επί το πλείστον, δωρεάν. Ο Tibbatts (2002), αναφέρει ότι οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου είναι προσιτοί σε όλα τα μέλη της κοινωνίας και οι περισσότεροι άνθρωποι βρίσκουν κάτι που τους προσελκύει για να χρησιμοποιήσουν τις παρεχόμενες εγκαταστάσεις τους. Στο Άλσος Βεΐκου οι κυριότεροι λόγοι επίσκεψης που αναφέρονται είναι η άσκηση (περπάτημα), η άθληση και χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων, η βόλτα με φίλους, τα παιδιά ή τα εγγόνια, η ποδηλασία, και οι κοινωνικοί λόγοι.

Ο κύριος σκοπός επίσκεψης των ανδρών αφορά κατά μεγάλο ποσοστό την πρόσβαση σε καφετέριες, την ποδηλασία και ακολουθούν με περίπου ίδια ποσοστά βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια, άθληση στις αθλητικές εγκαταστάσεις και το παιχνίδι.

Στις γυναίκες οι κύριοι σκοποί επίσκεψης είναι:

- η άσκηση, που σύμφωνα με την Θεοχάρη (2003), η συχνή άσκηση και οι διάφορες σωματικές δραστηριότητες, μειώνουν τη συχνότητα εμφάνισης της παχυσαρκίας και άλλων συναφών απειλητικών για τη ζωή ασθενειών.

• η ηρεμία. Μελέτες των Ulrich, Simons, et al. (1991), δείχνουν ότι άτομα που υποφέρουν από άγχος σε ορισμένους τύπους φυσικού περιβάλλοντος, αναπτύσσουν πιο γρήγορα θετικά συναισθήματα και επέρχονται ευεργετικές αλλαγές για την υγεία τους όπως για παράδειγμα, μείωση της αρτηριακής πίεσης, της ψυχικής διάθεσης και της ηρεμίας.

• το παιχνίδι - το παιχνίδι ως ένστικτο αντιπροσωπεύει σχήματα συμπεριφοράς που προσαρμόζονται εξελικτικά και καθιστούν τον οργανισμό ικανό να επιβιώσει και να μεγιστοποιήσει τις ικανότητες του να καταλαβαίνει το περιβάλλον του. Η επιστήμη της νευρολογίας τονίζει την πλαστικότητα του εγκεφάλου τα πρώτα δέκα χρόνια της ζωής του παιδιού και συνεπώς, τη σημασία της διαμόρφωσης του μέσα από εμπειρίες που προσφέρει το παιχνίδι (Lester and Maudsley, 2006),

• την γνωριμία με καινούργιους ανθρώπους - οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου παράσχουν σημεία εστίασης και αλληλεπίδρασης για τα μέλη της κοινωνίας με θετικό και ευχάριστο τρόπο. Αυτού του είδους η αλληλεπίδραση και η ανταλλαγή εμπειριών συμβάλλει στη δημιουργία δεσμών, οι οποίοι διατηρούν μια κοινωνία ενωμένη και δημιουργούν μια κοινή κατανόηση της φύσης της (Tibbatts, 2002).

- την άθληση και τέλος,
- την βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια.

Οι χώροι που προτιμούνται από τους επισκέπτες εντός του Άλσους Βεΐκου είναι οι υπαίθριοι χώροι, οι χώροι των αθλητικών εγκαταστάσεων και οι χώροι της παιδικής χαράς.

Στην δημιουργία νέων επισκέψιμων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου η πλειοψηφία των επισκεπτών είναι αρνητική και οι ηλικίες τους αφορούν 6 - 17 ετών και 41 ετών και πάνω. Αυτό μπορεί να συμβαίνει γιατί αυτές οι ηλικίες σχετίζονται μεταξύ τους ως γονέας και παιδί, επομένως η χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων ικανοποιεί αυτή τη σχέση. Στον άλλον αντίποδα, οι ηλικίες των επισκεπτών που επάξια επιθυμούν νέους χώρους κυμαίνονται από 18 έως 40 ετών και οι νέοι χώροι που επιθυμούν να δημιουργηθούν αφορούν παιδότοπο γιατί πράγματι ο χώρος της παιδικής χαράς δεν είναι σωστά διαμορφωμένος, κιόσκια σε ξέφωτα ή σε σημεία με θέα του άλσους, καφετέριες/καντίνες με φθηνά προϊόντα, ενδιαφέροντες χώροι για το παιδί όπως θεματικοί κήποι, χώροι ειδικά σχεδιασμένοι για εξερεύνηση μέσω του παιχνιδιού και τέλος, δημιουργία γηπέδων *beach volley* και *golf*.

Στη συνέχεια το 63,5% των ερωτηθέντων δεν επισκέπτονται άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου συχνά και αυτό ίσως να συμβαίνει γιατί δεν υπάρχουν άλλοι κοντινοί χώροι πρασίνου, οι οποίοι να προσφέρουν στο κοινό τα αντίστοιχα που προσφέρει το Άλσος Βεΐκου. Ωστόσο, το 36,5% επισκέπτεται άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου, κυρίως οι

ηλικίες 41 ετών και πάνω, με κύριο χώρο το Αττικό Άλσος το οποίο βρίσκεται σε σχετικά μικρή απόσταση από το Άλσος Βεΐκου και με καλή σχετικά πρόσβαση οδικώς και με τα ΜΜΜ.

11.1.4. Φύτευση Άλσους Βεΐκου.

Η αισθητική εικόνα της φύτευσης και η ποσότητα φύτευσης του Άλσους Βεΐκου, όπως δηλώνει η πλειοψηφία είναι ικανοποιητική και αρκετή, αντίστοιχα.

Η φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου θεωρείται από καλή έως ικανοποιητική. Αυτό βέβαια σημαίνει πως έχουμε μια σημαντική ταύτιση των απόψεων των επισκεπτών. Ωστόσο, οι άνδρες δεν γνωρίζουν ή είναι αδιάφοροι για την φυσική εμφάνιση της φύτευσης σε αντίθεση με τις γυναίκες οι οποίες θεωρούν ότι η φύτευση είναι ικανοποιητική. Όσον αφορά τις ηλικίες, αυτοί που δηλώνουν ότι δεν γνωρίζουν ή ότι είναι αδιάφοροι βρίσκονται μεταξύ 31 - 40 ετών και όπως προαναφέρθηκε κυρίως άνδρες ενώ, 41 - 60 ετών θεωρούν ότι η φύτευση είναι καλή.

Εν συνεχεία στα χαρακτηριστικά ή στις ιδιότητες των φυτών που ικανοποιούν τις προτιμήσεις των επισκεπτών οι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες επιθυμούν φυτικά είδη για πρακτικούς σκοπούς όπως δένδρα για την δημιουργία σκιάς, καθώς και φυτά για τα μορφολογικά ή φυσικά τους χαρακτηριστικά όπως φυλλοβόλα, αειθαλή και ανθοφόρα ενώ, οι γυναίκες προτιμούν κυρίως τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των φυτών για αισθητικούς σκοπούς όπως, φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων τους το χειμώνα, φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων τους στον άνεμο, αρωματικά και μη καρποφόρα.

11.1.5. Υποδομές Άλσους Βεΐκου.

Γενικά, η κατάσταση των υφιστάμενων υποδομών χαρακτηρίζεται επεικώς από την πλειοψηφία των ερωτηθέντων ως ικανοποιητική, παρόλο που στην πραγματικότητα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί από κακή έως πολύ κακή. Επίσης, το 76,5% των επισκεπτών δεν είναι ευχαριστημένο με την επάρκεια των υποδομών και συγκεκριμένα οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 61 ετών και άνω, έναντι του 23,5% όπου δηλώνει επάρκεια υποδομών και αποτελείται από ερωτηθέντες ηλικίας 6 - 17 ετών και 31 έως 60 ετών.

Από το σύνολο των υφιστάμενων υποδομών μόνο για τα παγκάκια προτείνεται να αυξηθεί ο αριθμός τους.

Όπως έχει προαναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο η φυσική κατάσταση του υπαίθριου εξοπλισμού και της πλακόστρωσης, φέρει σημάδια φθοράς από το χρόνο και απαιτεί κάποια συντήρηση ή αντικατάσταση για την βελτίωσή του. Επίσης, υπάρχει μικρός

αριθμός τηλεφωνικών θαλάμων καθώς επίσης και ο αριθμός των υπάρχουσων βρυσών με πόσιμο νερό είναι πολύ μικρός για την συνολική έκταση όπου καταλαμβάνει ο χώρος του Άλσους Βεΐκου. Από την έρευνα ορθός προκύπτει ότι οι υποδομές που θα ήθελαν οι ερωτηθέντες επισκέπτες να προστεθούν στο χώρο του Άλσους Βεΐκου αφορούν: τουαλέτες, παγκάκια, πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών, κάδους απορριμμάτων, τηλεφωνικούς θαλάμους, φωτιστικά και βρύσες με πόσιμο νερό. Από αυτά οι άνδρες κατά μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνουν πως επιθυμούν κυρίως βρύσες με πόσιμο νερό, τηλεφωνικούς θαλάμους και τουαλέτες ενώ, οι γυναίκες δηλώνουν ότι επιθυμούν να προστεθούν παγκάκια, φωτιστικά, και πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών.

Για την φυσική εμφάνιση των υποδομών εντός του Άλσους Βεΐκου η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν ικανοποιητική φυσική εμφάνιση (σε επίπεδο συντήρησης) με ποσοστό 63%, καλή με ποσοστό 23% και κακή με ποσοστό 10,5%. Γενικά, οι άνδρες θεωρούν την φυσική εμφάνιση των υποδομών περισσότερο ικανοποιητική συγκριτικά με τις γυναίκες. Όσον αφορά τις ηλικίες οι 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών θεωρούν ότι οι υποδομές είναι καλές, οι 41 - 60 ετών ότι είναι κακές ενώ από 61 ετών και άνω δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι ικανοποιητικές.

11.1.6. Διεύθυνση Άλσους Βεΐκου.

Θετικό είναι το γεγονός ότι η γνώση του αρμόδιου διαχειριστικού φορέα κατά το 71% των απαντήσεων είναι σωστή ενώ μόλις το 15% απάντησε λάθος και το 14% ότι δεν γνωρίζει. Παρατηρήθηκε λοιπόν ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών δεν γνωρίζει τη διαχειριστική αρχή του χώρου ή γνωρίζει λάθος, σε αντίθεση με τις γυναίκες που στο μεγαλύτερο ποσοστό γνωρίζουν και αυτό ίσως να συμβαίνει γιατί δεν έχουν σωστή ενημέρωση ή δεν τους ενδιαφέρει. Όσον αφορά στις ηλικίες προκαλεί ενδιαφέρον ότι μεταξύ 18 - 30 ετών γνωρίζουν εσφαλμένα τη διαχειριστική αρχή του χώρου ενώ, στις ηλικίες 61 ετών και άνω στην συντριπτική τους πλειοψηφία γνωρίζουν σωστά.

Το 67,5% δεν γνωρίζει τη στέγαση της διεύθυνσης εντός του χώρου πρασίνου, το 16,5% απάντησε πως γνωρίζει. Ωστόσο, μόνο το 16% πολύ σωστά πιστεύει ότι δεν υπάρχει κτήριο όπου στεγάζεται η διεύθυνση του άλσους εντός του χώρου.

Στη συνέχεια η συμπεριφορά και η εξυπηρέτηση των εργαζομένων του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου κρίνεται από τους επισκέπτες σε ποσοστό 29,5% ως ικανοποιητική και 20,5% ως καλή.

Υπάρχει σχετικά μεγάλο ποσοστό που επιθυμεί να συμμετάσχει σε εθελοντικές εργασίες. Η επιθυμία για συμμετοχή ως εθελοντής σε εργασίες συντήρησης του

συγκεκριμένου χώρου πρασίνου ανέρχεται σε ποσοστό 40,5% ενώ 56,5% απάντησε αρνητικά. Παρατηρήθηκε λοιπόν ότι, οι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες έχουν αρνητική ή αδιάφορη διάθεση ως προς την προσφορά εθελοντικής εργασίας. Επιπρόσθετα, αποτελεί ενδιαφέρον το γεγονός ότι οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 41 - 60 ετών επιθυμούν τη συμμετοχή τους σε εθελοντική εργασία πράγμα που δηλώνει ότι υπάρχει ενδιαφέρον για την προσφορά προς το περιβάλλον ενώ, από 61 ετών και άνω δεν υπάρχει επιθυμία πιθανόν λόγω της δυσκολίας της ηλικίας τους. Σε συνδυασμό με τα παραπάνω το είδος της εθελοντικής εργασίας με το οποίο θα ήθελαν να ασχοληθούν οι επισκέπτες που απάντησαν θετικά αφορά το 79% σε εργασίες πρασίνου ενώ το 21% σε εργασίες πρασίνου και καθαριότητας.

11.1.7. Φύλαξη Άλσους Βεΐκου.

Όπως προαναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο ο χώρος του Άλσους Βεΐκου φυλάσσεται, ωστόσο εντός του χώρου δεν διαπιστώθηκαν περιπολίες των φυλάκων με διακριτή στολή. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι εισέρχεται εντός του χώρου, κυρίως σαββατοκύριακα, αυτοκίνητο της αστυνομίας το οποίο παραμένει για κάποια λεπτά της ώρας. Σύμφωνα με την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι το 37% των επισκεπτών νοιώθει ασφαλές, το 33,5% μέτρια ασφαλές, το 17% λίγο ασφαλές και το 12% καθόλου ασφαλές. Αναλυτικότερα οι γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες αισθάνονται λιγότερο ασφαλείς. Όσον αφορά στις ηλικίες σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας οι ηλικίες μεταξύ 41 - 60 ετών νοιώθουν καθόλου ασφαλείς, οι 61 ετών και άνω λίγο ασφαλείς, οι ηλικίες μεταξύ 18 - 30 ετών νοιώθουν μέτρια ασφαλείς και 31 - 40 ετών ασφαλείς.

Το 37,5% δήλωσε ότι δεν υπάρχει φύλαξη παρότι υπάρχει φύλαξη αλλά χωρίς διακριτή στολή και το 21,5% ότι δεν γνωρίζει την ύπαρξή της.

Συνάμα η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, σε ποσοστό 94% στην ύπαρξη φύλαξης και ειδικότερα προκύπτει ότι αυτή είναι μεγαλύτερη στις γυναίκες σε αντίθεση με τους άνδρες. Εν αντιθέσει με τα παραπάνω στις ηλικίες 31 - 40 ετών δεν υπάρχει επιθυμία φύλαξης του χώρου πρασίνου ή δηλώνουν αδιάφοροι.

11.1.8. Απόψεις επισκεπτών για το Άλσος Βεΐκου.

Στο σύνολο του ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου ικανοποιεί τις ανάγκες των επισκεπτών σε ποσοστό 93%. Κατά το μεγαλύτερο ποσοστό οι άνδρες δεν είναι ικανοποιημένοι από το χώρο πρασίνου σε αντίθεση με τις γυναίκες που δηλώνουν ικανοποιημένες. Στις ηλικίες 61 ετών και άνω δεν υπάρχει ικανοποίηση των αναγκών από το χώρο πρασίνου ενώ, στις υπόλοιπες ηλικίες δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες διαφορές. Ήδη

αναφέρθηκε ότι οι ηλικίες των 61 ετών και άνω δήλωσαν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι από την επάρκεια των υποδομών.

Το 34,5% των επισκεπτών βαθμολογούν το χώρο με επτά, το 26,5% με έξι και ακολουθούν με 18,0% και 10,0% με οκτώ και πέντε, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στην βαθμολογία ανάμεσα στους άνδρες και στις γυναίκες. Πιο συγκεκριμένα η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τις γυναίκες, ενώ η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από τους άνδρες. Συνακόλουθα παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στην βαθμολογία ανάμεσα στις διαφορετικές ηλικίες των ερωτηθέντων. Ειδικότερα η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από 61ετών και άνω, η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από ηλικίες 41 - 60, ενώ στις ηλικίες 18 - 30 ετών ο χώρος βαθμολογήθηκε από 6 έως 7.

Όσον αφορά στα αγαπημένα χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου κατά φθίνουσα σειρά προτίμησης είναι η βλάστηση, ο καθαρός αέρας, η ηρεμία και οι χώροι άθλησης. Επίσης, παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά στα αγαπημένα χαρακτηριστικά του πάρκου ανάμεσα στους άντρες και στις γυναίκες. Ειδικότερα, η ψυχαγωγία, οι χώροι άθλησης και οι διαδρομές είναι τα πιο αγαπημένα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες η ηρεμία, ο καθαρός αέρας και η θέα. Οι χώροι πρασίνου λοιπόν ασκούν θετική επίδραση στην ψυχοσωματική κατάσταση του ανθρώπου και είναι βέβαιο, ότι τοπία πλούσια σε βλάστηση, προκαλούν ευφορία. Η δροσιά, η ήσυχη ατμόσφαιρα, το χρώμα της βλάστησης, μειώνουν τις εντάσεις και ηρεμούν το νευρικό σύστημα. Είναι φανερό ότι η αναβάθμιση των συνθηκών ζωής των κατοίκων των πόλεων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη χώρων πρασίνου σε αυτές (Chiesura, 2004).

Σε αντιδιαστολή με τα παραπάνω τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου συνίστανται στην παρουσία αδέσποτων ζώων (κυρίως σκυλιά), στην έλλειψη φύλαξης, στα σκουπίδια, στην έλλειψη συντήρησης, στους αθίγγανους, στην έλλειψη υποδομών (κάδοι, βρύσες, παγκάκια, κιόσκια, τηλέφωνα κ.α.) και στην έλλειψη τουαλετών. Ειδικότερα, οι χώροι άθλησης έχουν συγκεκριμένο ωράριο λειτουργίας και δεν είναι συνέχεια ανοιχτοί, έλλειψη άμεσης βοήθειας, η έλλειψη υποδομών και φύλαξης είναι τα χειρότερα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες η έλλειψη σεβασμού των επισκεπτών, τα αδέσποτα ζώα, η έλλειψη καθαριότητας και η έλλειψη φροντίδας και συντήρησης.

Εν κατακλείδι όσον αφορά προτάσεις που θα συμβάλλουν στην βελτίωση του χώρου του Άλσους Βεΐκου αυτές επικεντρώνονται στη φύλαξη του χώρου, στην καθαριότητα, στη συντήρηση του χώρου, στην ασφάλεια και τέλος, στην προσθήκη υπαίθριων παιχνιδιών

όπως σκάκι. Παρόλο που στη σχέση φύλου και προτάσεων βελτίωσης του χώρου δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά, οι άνδρες κυρίως προτείνουν εξοπλισμό σε κάδους κ.α., και συστήματα πυρόσβεσης, ακολουθούν προσθήκη υπαίθριων παιχνιδιών και ενδιαφέροντες χώρους για το παιδί, απαγόρευση αθίγγανων και συντήρηση χώρου, σε αντιδιαστολή με τις γυναίκες που προτείνουν την παρουσία "υπεύθυνων υπαλλήλων" (π.χ. φύλακες, κηπουρούς, υπεύθυνοι καθαριότητας, κ.α.) στο χώρο, την καθαριότητα, την ενημέρωση για τους πρασίνους χώρους και το πράσινο μέσω σεμιναρίων, εκθέσεων, διαλέξεων κ.α., τη φύλαξη και ασφάλεια χώρου και την απαγόρευση αδέσποτων ζώων.

11.1.9. Γενικές Διαπιστώσεις Άλσους Βεΐκου

- ✓ Οι υπαίθριοι χώροι, οι χώροι των αθλητικών εγκαταστάσεων και η παιδική χαρά του άλσους στο σύνολο τους ικανοποιούν τις ανάγκες των επισκεπτών ως προς τους κυριότερους λόγους επίσκεψής τους, ωστόσο θα πρέπει να βελτιωθούν αρκετά.
- ✓ Οι κυριότεροι λόγοι επίσκεψης αποτελούν ουσιαστικά και τα χαρακτηριστικά του άλσους:
  1. η άσκηση (περπάτημα),
  2. η άθληση και χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων,
  3. η βόλτα με φίλους, τα παιδιά ή τα εγγόνια στους υπαίθριους χώρους
  4. η ποδηλασία, και
  5. οι κοινωνικοί λόγοι.
- ✓ Η αισθητική εικόνα και η φυσική εμφάνιση της φύτευσης ικανοποιητική καθώς και η ποσότητα φύτευσης αρκετή.
- ✓ Η κατάσταση των υφιστάμενων υποδομών χαρακτηρίζεται ικανοποιητική όχι όμως αρκετή για τις ανάγκες των επισκεπτών.
- ✓ Ορθή γνώση του αρμόδιου διαχειριστικού φορέα του Άλσους Βεΐκου.
- ✓ Η υφιστάμενη φύλαξη του χώρου δεν παρέχει απόλυτο αίσθημα ασφάλειας ενώ, η πλειοψηφία δεν γνωρίζει για την ύπαρξή της αλλά την επιθυμεί.
- ✓ Αγαπημένα χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου αποτελούν οι χώροι άθλησης και ο καθαρός αέρας, η ηρεμία του χώρου και η βλάστηση.
- ✓ Χειρότερα χαρακτηριστικά του Άλσους Βεΐκου συνίστανται στην έλλειψη φύλαξης, καθαριότητας και συντήρησης.
- ✓ Προτάσεις βελτίωσης του χώρου αφορούν στη σωστή φύλαξη του και την παροχή ασφάλειας, στη καθαριότητα του και στη συντήρηση του.

11.2. Συμπεράσματα - Συζήτηση Ανάλυσης Δεδομένων Πάρκου Φλοίσβου

Μετά την ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων για το πάρκο Φλοίσβου προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

11.2.1. Προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Πάρκου Φλοίσβου.

Οι άνδρες επισκέπτες του πάρκου πλειοψηφούν με ποσοστό 54,5% έναντι των γυναικών με ποσοστό 45,5% ενώ, η μέση ηλικία των επισκεπτών είναι 35 περίπου έτη.

Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων οι έγγαμοι/ες εμφανίζονται με ποσοστό 67%, οι άγαμοι/ες με ποσοστό 31,5%, και ένα 1,5% διαζευγμένων.

Το 68,5% των επισκεπτών εμφανίζεται να έχει παιδιά, ενώ το 31,5% όχι. Όσον αφορά τον αριθμό των παιδιών που έχουν οι ερωτηθέντες, προκύπτει ότι το 29% έχουν ένα παιδί, το 60,3% έχουν δυο παιδιά και το 10,7% έχουν τρία παιδιά ενώ η μέση ηλικία των παιδιών των επισκεπτών είναι 15 - 16 περίπου έτη

Από πλευράς επαγγελμάτων διαπιστώθηκε ότι επισκέπτονται το πάρκο "συνταξιούχοι/ες" και "οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Η πλειοψηφία των επισκεπτών διαμένει στο Π. Φάληρο (46,5%) και στους γειτνιάζοντες Δήμους (33,5%). Ωστόσο, το Πάρκο Φλοίσβου δέχεται επισκέπτες και από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αθηναίων (9,5%) και τους Δήμους Πειραιά και Νίκαιας (5,0%).

Η εθνικότητα των ερωτηθέντων επισκεπτών στην πλειοψηφία τους είναι Έλληνες με ποσοστό 94,5%. Το υπόλοιπο 5,5% των επισκεπτών έχει αλβανική εθνικότητα.

Η επίσκεψη των ερωτηθέντων στο χώρο πραγματοποιείται με φίλο/η το 44%, το 22% με όλη την οικογένεια, το 15% με τα παιδιά τους και το 7,5% χωρίς συνοδεία.

11.2.2. Μέσο πρόσβασης και συχνότητα επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Η πλειοψηφία των επισκεπτών δηλώνει ευκολία στην πρόσβαση και χρησιμοποιεί ΜΜΜ και κυρίως το τραμ, σε μικρότερο ποσοστό ΙΧ ή δίκυκλο όχημα (μηχανάκι), ενώ ένα μικρότερο ποσοστό επισκέπτεται το χώρο πεζό. Ειδικότερα, οι άντρες προσέρχονται κυρίως με δίκυκλο όχημα (μηχανάκι) ενώ, οι γυναίκες πεζές και με ΙΧ. Επιπρόσθετα, το δίκυκλο όχημα (μηχανάκι) αποτελεί το κύριο μέσο πρόσβασης σε ηλικίες 18 - 30 ετών, τα ιδιωτικά αυτοκίνητα από τις ηλικίες 31 - 40 ετών και τέλος πεζοί προσέρχονται οι επισκέπτες με ηλικίες 41 ετών και άνω.

Ο βαθμός δυσκολίας πρόσβασης των ερωτηθέντων στο χώρο του πάρκου χαρακτηρίζεται εύκολη και ο χρόνος πρόσβασης κυμαίνεται από 15 έως 30 λεπτά.

Από πλευράς ικανοποίησης με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο πρασίνου η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δηλώνει ικανοποιημένοι με ποσοστό 56%, ενώ το 44% των μη ικανοποιημένων προτείνει ως βελτίωση του τρόπου πρόσβασης με την αύξηση των θέσεων στάθμευσης των ΙΧ και των δικύκλων οχημάτων, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει σε σημαντικό ποσοστό το αίτημα της διευκόλυνσης προσπέλασης προς την είσοδο του πάρκο από τα φανάρια της Λ. Ποσειδώνος.

Επίσης, οι ομάδες των ηλικιών 18 - 30 ετών, 31- 40 ετών και 41 - 60 ετών συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες εμφανίζονται περισσότερο δυσαρεστημένοι με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης με ποσοστά 26,1%, 37,5% και 27,3%, αντίστοιχα. Αντίθετα οι ομάδες των 61 ετών και άνω εμφανίζεται ως η πιο ευχαριστημένη με ποσοστό 36,6%.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη συχνότητα επίσκεψης είναι ότι το 17,5% προσέρχεται στο χώρο καθημερινά, το 38% εβδομαδιαία, το 28,5% Σαββατοκύριακο και το 16% μηνιαία. Ειδικότερα οι άνδρες επισκέπτονται το Πάρκο Φλοίσβου 2-3 φορές το μήνα και λιγότερο συχνά συγκριτικά με τις γυναίκες οι οποίες το επισκέπτονται κυρίως 2-3 φορές ανά εβδομάδα. Επίσης, η ηλικιακή ομάδα των 61 ετών και άνω επισκέπτεται το χώρο σε καθημερινή βάση (ελευθερία χρόνου), οι ηλικίες 31 - 40 ετών κυρίως το Σαββατοκύριακο (μειωμένος ελεύθερος χρόνος της καθημερινής), ενώ οι ερωτηθέντες 18 - 30 ετών μηνιαίως.

Κατά τη διάρκεια της μέρας συνήθως επισκέπτονται οι ερωτηθέντες το Πάρκο Φλοίσβου μεσημεριανές και το απογευματινές ώρες ενώ, η διάρκεια παραμονής είναι 2 ώρες περίπου αρκετός για την πραγματοποίηση κάποιας δραστηριότητας.

11.2.3. Αίτιο επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου.

Ο Bird (2002) αναφέρει ότι, οι χώροι πρασίνου, παρέχουν εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες αναψυχής, οι οποίες είναι, ως επί το πλείστον, δωρεάν. Επίσης, ο Tibbatts (2002), αναφέρει ότι οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου είναι προσιτοί σε όλα τα μέλη της κοινωνίας και οι περισσότεροι άνθρωποι βρίσκουν κάτι που τους προσελκύει για να χρησιμοποιήσουν τις παρεχόμενες εγκαταστάσεις τους. Σύμφωνα με τα παραπάνω οι κυριότεροι λόγοι επίσκεψης στον χώρο του Πάρκου Φλοίσβου αποτελούν η βόλτα, η άσκηση/περπάτημα και η πρόσβαση στις καφετέριες. Ειδικότερα, ο κύριος σκοπός επίσκεψης των ανδρών αφορά κατά μεγάλο ποσοστό την πρόσβαση στις καφετέριες, το παιχνίδι, την άθληση στις αθλητικές εγκαταστάσεις, καθώς και την άσκηση ενώ για τις γυναίκες ο κύριος σκοπός

επίσκεψης είναι η ηρεμία και η βόλτα. Κατά την Θεοχάρη (2003), η συχνή άσκηση και οι διάφορες σωματικές δραστηριότητες, μειώνουν τη συχνότητα εμφάνισης της παχυσαρκίας και άλλων συναφών απειλητικών για τη ζωή ασθενειών ενώ, μελέτες των Ulrich, et al. (1991), δείχνουν ότι άτομα που υποφέρουν από άγχος σε ορισμένους τύπους φυσικού περιβάλλοντος, αναπτύσσουν πιο γρήγορα θετικά συναισθήματα και επέρχονται ευεργετικές αλλαγές για την υγεία τους όπως για παράδειγμα, μείωση της αρτηριακής πίεσης, της ψυχικής διάθεσης και της ηρεμίας.

Στη συνέχεια των αποτελεσμάτων της έρευνας έχουμε ότι οι ερωτηθέντες κυρίως επισκέπτονται το πάρκο για τους υπαίθριους χώρους του, τους χώρους της παιδικής χαράς και τέλος, τις καφετέριες που διαθέτει ο χώρος.

Ακολούθως, συμπεραίνεται ότι η πλειοψηφία των επισκεπτών δεν επιθυμεί τη δημιουργία νέων χώρων εντός του πάρκου επομένως ο χώρος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ολοκληρωμένος. Ωστόσο, υπάρχουν ερωτηθέντες οι ηλικίες των οποίων περιορίζονται στο φάσμα των 31 - 60 ετών όπου επιθυμούν νέους χώρους που αφορούν τη δημιουργία σκιάς με κιόσκια, τη δημιουργία καντίνας με φθηνά προϊόντα και παραδόξως τη δημιουργία παιδότοπου (αφού εντός του Πάρκου Φλοίσβου υπάρχει η μεγαλύτερη παιδική χαρά της Ελλάδας).

Σε συνδυασμό με τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δεν επισκέπτεται άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου σε τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ αυτοί, που επισκέπτονται και άλλους χώρους, ανήκουν μεταξύ των ηλικιών 18 - 40 ετών και αφορούν κυρίως μικρότερους σε έκταση (από 80 στρέμματα) χώρους πρασίνου.

11.2.4. Φύτευση Πάρκου Φλοίσβου.

Η αισθητική εικόνα της φύτευσης κρίνεται ικανοποιητική, η φυσική εμφάνιση της φύτευσης κρίνεται από ικανοποιητική έως καλή και η ποσότητα της φύτευσης κρίνεται ως αρκετή με ποσοστό 48,5% και μικρή με ποσοστό 42%. Επιπρόσθετα στις ηλικίες παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές και συγκεκριμένα στις ηλικίες 31 - 40 ετών δηλώνουν ότι η φύτευση είναι καλή ενώ, από 61 ετών και άνω θεωρούν ότι είναι ικανοποιητική.

Τα τρία κύρια χαρακτηριστικά και ιδιότητες των φυτών που προτιμούν οι επισκέπτες του πάρκου είναι η δημιουργία σκιάς, η ανθοφορία και το άρωμα των φυτών. Σε συνέχεια των προηγούμενων εξάγεται το συμπέρασμα ότι τα χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες των φυτών, που ευχαριστούν τους άνδρες αφορούν τα μορφολογικά τους χαρακτηριστικά όπως

τα φυλλοβόλα, τα αειθαλή, τα φυτά που προσφέρουν σκιά και τα ανθοφόρα ενώ, οι γυναίκες ευχαριστούνται κυρίως με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των φυτών όπως φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο, με το χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων από τον άνεμο και τα αρωματικά. Αυτό που προκαλεί όμως το ενδιαφέρον είναι ότι τα φυλλοβόλα και τα μη καρποφόρα δένδρα αποτελούν χαρακτηριστικά φυτών που είναι λιγότερο αρεστά στους ερωτηθέντες επισκέπτες.

11.2.5. Υποδομές Πάρκου Φλοίσβου.

Η αισθητική εικόνα των υποδομών κρίνεται κυρίως ως ικανοποιητική (66,0%) και σε μικρότερο ποσοστό (34%) ως καλή. Συνακολούθως, προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών, και ειδικότερα αυτοί οι οποίοι δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι επαρκείς είναι ηλικίας 31 - 40ετών.

Σε συνέχεια των προηγούμενων, οι υποδομές, που θέλουν να προστεθούν, βάση της στατιστικής επεξεργασίας των ερωτηματολογίων κατά σειρά σημαντικότητας είναι οι τουαλέτες, οι βρύσες με πόσιμο νερό και τα κιόσκια για καλύτερη παροχή σκιάς. Ειδικότερα για το ποιες υποδομές πρέπει να ενισχυθούν ή να προστεθούν παρατηρείται ότι οι άνδρες κατά μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνουν οι τηλεφωνικοί θάλαμοι και ακολουθούν οι κάδοι, οι πινακίδες σήμανσης, ενώ οι γυναίκες δηλώνουν ότι πρέπει να προστεθούν παγκάκια και κιόσκια. Οι άνδρες και οι γυναίκες επιθυμούν εξίσου την ενίσχυση των υποδομών με βρύσες, φωτιστικά και τουαλέτες.

Επίσης, η φυσική εμφάνιση των υποδομών κρίνεται ως ικανοποιητική σε επίπεδο συντήρησης στο μεγαλύτερο ποσοστό (64,5%). Πιο ειδικά οι ηλικίες 18 - 30 ετών και 31 - 40 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι καλές, 41 - 60 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι κακές ενώ από 61 ετών και άνω δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι ικανοποιητικές.

11.2.6. Διεύθυνση Πάρκου Φλοίσβου.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων σε ποσοστό 80,5% γνωρίζει ορθά ποιός είναι ο αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση ενώ σε ποσοστό 64,5% δε γνωρίζει που στεγάζεται η διεύθυνση. Επίσης, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών δε γνωρίζει τη διαχειριστική αρχή του χώρου, σε αντίθεση με τις γυναίκες που στο μεγαλύτερο ποσοστό γνωρίζουν ορθά. Επιπρόσθετα, στις ηλικίες παρατηρείται ότι μεταξύ 18 - 30 ετών γνωρίζουν εσφαλμένα τη διαχειριστική αρχή του χώρου, πιθανόν λόγω της μικρής τους σχετικά ηλικίας ενώ στις υπόλοιπες ηλικίες γνωρίζουν ορθά.

Σε συνέχεια με τα προηγούμενα προκύπτει ότι συνολικά σε ποσοστό 47,5% η συμπεριφορά των εργαζομένων κρίνεται από ικανοποιητική έως καλή. Σε σχέση με την επιθυμία συμμετοχής σε εθελοντική εργασία συντήρησης το 62,5% απάντησε όχι, με ποιο χαρακτηριστική την ηλικιακή ομάδα 18 - 30 ετών, ενώ το 34% των επισκεπτών δήλωσε «ναι» και ειδικότερα μόνο με εργασίες πρασίνου.

11.2.7. Φύλαξη Πάρκου Φλοίσβου.

Όσον αφορά το αίσθημα ασφάλειας το 40% των επισκεπτών δήλωσε ασφαλής, το 36% μέτρια ασφαλής, το 14% λίγο ασφαλής και το 9,5% καθόλου ασφαλής και μάλιστα το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών δεν αισθάνεται καθόλου ασφαλής εντός του πάρκου σε αντίθεση με τους άνδρες. Αναλυτικότερα οι ερωτηθέντες με ηλικίες 61 ετών και άνω νοιώθουν λίγο ασφαλής, οι 41 - 60 ετών καθόλου ασφαλής και 31 - 40 ετών ασφαλής.

Όσον αφορά την ποιότητα της φύλαξης ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων δηλώνει ότι δεν υπάρχει φύλαξη (39%), ενώ δε γνωρίζουν την ύπαρξη φύλαξης σε ποσοστό 22,5%. Συνάμα η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά (94%) στην ύπαρξη φύλαξης και συγκεκριμένα η επιθυμία ύπαρξης φύλαξης είναι μεγαλύτερη στις γυναίκες σε αντίθεση με τους άνδρες οι οποίοι δηλώνουν αδιάφοροι κατά το μεγαλύτερο ποσοστό. Σε συνάρτηση με τα παραπάνω προκύπτει ότι στις ηλικίες 31 - 40 ετών δεν υπάρχει επιθυμία φύλαξης του χώρου πρασίνου ενώ οι υπόλοιπες ηλικίες δηλώνουν επιθυμία ύπαρξης ή αδιαφορία.

11.2.8. Απόψεις επισκεπτών για το Πάρκο Φλοίσβου.

Όσον αφορά στις απόψεις των επισκεπτών στο σύνολο του ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου ικανοποιεί τις ανάγκες των επισκεπτών σε ποσοστό 94,5%, αλλά οι ηλικίες 61ετών και άνω δεν είναι ικανοποιημένοι από το χώρο παρότι έχουν δηλώσει ότι είναι ικανοποιημένοι από την φύτευση και τις υπάρχουσες υποδομές. Με βάση τα παραπάνω το 35% των επισκεπτών βαθμολογούν το χώρο με «επτά», το 26% με «έξι», το 21,5% με «οκτώ» και το 9% με «πέντε». Όμως, παρατηρείται ότι η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τις γυναίκες, ενώ η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από τους άνδρες. Επίσης, παρατηρείται ότι η χαμηλότερη (1 έως 5) δόθηκε από 61ετών και άνω, η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από τις ηλικίες 31-60ετών, ενώ στις ηλικίες 18-30ετών ο χώρος βαθμολογήθηκε από 6 έως 7.

Εν συνεχεία, διαπιστώνεται ότι ο ήλιος, η ηρεμία, η βλάστηση, η θάλασσα και οι παιδικές χαρές είναι τα πιο αγαπημένα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για

τις γυναίκες η άνεση χώρου, οι καφετέριες, ο καθαρός αέρας. Οι διαδρομές του χώρου και η θέα είναι αρεστά εξίσου από τους άνδρες και τις γυναίκες. Οι χώροι πρασίνου λοιπόν ασκούν θετική επίδραση στην ψυχοσωματική κατάσταση του ανθρώπου και είναι, βέβαιο, ότι τοπία πλούσια σε βλάστηση, προκαλούν ευφορία. Η δροσιά, η ήσυχη ατμόσφαιρα, το χρώμα της βλάστησης, μειώνουν τις εντάσεις και ηρεμούν το νευρικό σύστημα. Είναι φανερό ότι η αναβάθμιση των συνθηκών ζωής των κατοίκων των πόλεων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη χώρων πρασίνου σε αυτές (Chiesura, 2004).

Σε αντιδιαστολή με τα παραπάνω προκύπτει ότι, η έλλειψη ασφάλειας, η έλλειψη φύλαξης, η έλλειψη άμεσης βοήθειας, η έλλειψη σκιάς και τα αδέσποτα ζώα είναι τα χειρότερα χαρακτηριστικά του πάρκου για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες η έλλειψη καθαριότητας, το μικρό παρκινγκ και τα αδέσποτα ζώα.

Εν κατακλείδι, σχετικά με τις προτάσεις βελτίωσης του χώρου οι άνδρες και οι γυναίκες επιθυμούν εξίσου την φύλαξη του χώρου και την καθαριότητα του χώρου. Επιπλέον οι άνδρες προτείνουν τη προσθήκη τουαλετών, τη παροχή ασφάλειας και την απαγόρευση των αδέσποτων ζώων, ενώ οι γυναίκες την ενίσχυση της φύτευσης με δένδρα, την εξασφάλιση άμεσης βοήθειας και την προσθήκη χώρου παρκινγκ με άμεση πρόσβαση στο χώρο του παιδότοπου.

11.2.9. Γενικές Διαπιστώσεις Πάρκου Φλοίσβου

- ✓ Οι υπαίθριοι χώροι του πάρκου ικανοποιούν τις ανάγκες των επισκεπτών παρέχοντας εύκολη πρόσβαση για τη βόλτα τους, την σωματική τους άσκηση και την πρόσβαση τους στις καφετέριες για την ψυχαγωγία τους.
- ✓ Η αισθητική εικόνα και η φυσική εμφάνιση φύτευσης είναι ικανοποιητική ενώ, η ποσότητα φύτευσης θεωρείται από τους επισκέπτες αρκετή.
- ✓ Η αισθητική εικόνα και η φυσική εμφάνιση των υποδομών κρίνεται ικανοποιητική ως καλή όμως οι υφιστάμενες υποδομές δεν είναι επαρκείς για την κάλυψη των ανάγκες των επισκεπτών.
- ✓ Ορθή γνώση του αρμόδιου διαχειριστικού φορέα του πάρκου.
- ✓ Η υφιστάμενη φύλαξη του χώρου παρέχει αίσθημα ασφάλειας στους επισκέπτες οι οποίοι επιθυμούν την ύπαρξη της.
- ✓ Αγαπημένα χαρακτηριστικά του Πάρκο Φλοίσβου αποτελούν οι φυσικές παροχές του (η θάλασσα, ο καθαρός αέρας, η βλάστηση, ο ήλιος), η διαμόρφωση του χώρου του, οι ψυχαγωγικές του (ο παιδότοπος) και η ψυχικές παροχές του (ηρεμία).

- ✓ Χειρότερα χαρακτηριστικά του Πάρκο Φλοίσβου αποτελούν η έλλειψη σωστής φύλαξης και παροχής ασφάλειας, η έλλειψη σκιάς και ο μικρός χώρος στάθμευσης.
- ✓ Οι προτάσεις βελτίωσης του χώρου αφορούν την φύλαξη του χώρου, στην παροχή ασφάλειας και της άμεσης βοήθειας, στην απαγόρευση αδέσποτων ζώων, στην παροχή σκιάς και τη δημιουργία χώρου στάθμευσης.

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

11.3. Συμπεράσματα - Συζήτηση Ανάλυσης Δεδομένων Κτήματος Συγγρού

Μετά την ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων για το Κτήμα Συγγρού προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

11.3.1. Προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού.

Οι άνδρες επισκέπτες του κτήματος πλειοψηφούν με ποσοστό 68 % έναντι των γυναικών με ποσοστό 32% και η μέση ηλικία των επισκεπτών είναι περίπου 31 έτη. Η εθνικότητα των ερωτηθέντων επισκεπτών είναι ελληνική.

Η οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων που απορρέει από τα αποτελέσματα είναι έγγαμοι/ες με ποσοστό 50%, άγαμοι/ες με ποσοστό 47,5% και έχουμε ένα 2,5% διαζευγμένων.

Το 46% των επισκεπτών εμφανίζονται να έχουν παιδιά ενώ το 54% δεν έχουν. Όσον αφορά τον αριθμό των παιδιών που έχουν οι ερωτηθέντες το 59,8% έχουν δυο παιδιά, το 32,6% έχουν ένα παιδί και το 7,6% έχουν τρία παιδιά ενώ η μέση ηλικία των παιδιών είναι περίπου 6 έτη..

Από πλευράς επαγγελμάτων διαπιστώθηκε ότι επισκέπτονται το άλσος κατά ποσοστιαία σειρά "ιδιώτες/ελεύθεροι επαγγελματίες" με 28,5%, "ιδιωτικοί υπάλληλοι" με 20,5%, "δημόσιοι υπάλληλοι" με 18,5%, "φοιτητές/τριες" με 11%, "μαθητές/τριες" με 8,5%, "συνταξιούχοι/ες" με 8% και τέλος, "άνεργοι/ες" με 5%.

Η επίσκεψη των ερωτηθέντων στο χώρο πραγματοποιείται με φίλο/η το 30,5%, το 24% χωρίς συνοδεία, το 13% με την οικογένεια, το 12% με το/τη σύζυγο, το 10,5% με τα παιδιά τους και τέλος, το 8% με την σχέση. Οι επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού συνοδεύονται από οικεία πρόσωπα τα οποία χαρακτηρίζουν την οικογενειακή και ηλιακή τους κατάσταση. Οι άνδρες επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού κυρίως με την οικογένειά τους, με το φίλο/η τους και με τα παιδιά ενώ οι γυναίκες με την σχέση τους, με τον σύζυγο με τα παιδιά ή τον φίλο/η. Οι ηλικίες των 18 - 30 ετών σε μεγαλύτερο ποσοστό επισκέπτονται κυρίως το χώρο με τη σχέση τους, οι ηλικίες 31 - 40 ετών φαίνεται να επισκέπτονται το χώρο με τα παιδιά τους και την οικογένεια ενώ οι ηλικίες 41 - 60 ετών επισκέπτονται το χώρο με τον/την σύζυγο, ακολουθούν τα παιδί/ά και με κανέναν.

11.3.2. Μέσο πρόσβασης και συχνότητα επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού.

Οι ερωτηθέντες καταφθάνουν στο χώρο κυρίως με ΙΧ (53,5%), ΜΜΜ (13,5%) και με δίκυκλο όχημα (13,5%) ενώ μόνο το 8,5% καταφθάνει στο χώρο με τα πόδια. Ποδήλατο και δημοτική συγκοινωνία χρησιμοποιεί το 5,5%. Στους άνδρες κύρια μέσα μεταφοράς

αποτελούν το δίκυκλο όχημα, η δημοτική συγκοινωνία και το ιδιωτικό αυτοκίνητο ενώ στις γυναίκες τα ΜΜΜ. Η δημοτική συγκοινωνία χρησιμοποιείται από ηλικίες 6 - 17 ετών (45,5%), το δίκυκλο όχημα (μηχανάκι) κυρίως από τις ηλικίες 18 - 30 ετών (59,3%), πεζοί επισκέπτονται οι ηλικίες των 31 - 40 ετών (41,2%), τέλος, τα ιδιωτικά αυτοκίνητα χρησιμοποιούνται από τις ηλικίες των 41 - 60 ετών και των 61 ετών (33,6% και 4,7% αντίστοιχα).

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων που κάνει χρήση των ΜΜΜ χρησιμοποιεί τον ΗΣΑΠ με ποσοστό 50%. Επίσης, με σχετική μικρή διαφορά από τους προηγούμενους το 46,2% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί τα αστικά λεωφορεία και μόνο το 3,8% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί το ΜΕΤΡΟ.

Το 79,5% δηλώνει ότι έχει εύκολη έως μέτρια προσβασιμότητα στο χώρο του κτήματος. Όσον αφορά στο χρόνο πρόσβασης στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου κατά το μεγαλύτερο ποσοστό κυμαίνεται από 20 - 30 λεπτά.

Από πλευράς ικανοποίησης με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο του κτήματος, η πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη με ποσοστό 64,5%, ενώ το 35,5% όχι. Ειδικότερα, οι ηλικίες των 31 έως 60 ετών εμφανίζεται να μην είναι ευχαριστημένη με τον τρόπο πρόσβασης, ενώ αντίθετα η ομάδα των 18 - 30 ετών και των 61 ετών και άνω να είναι.

Οι προτάσεις βελτίωσης του τρόπου πρόσβασης σύμφωνα με την πλειοψηφία των επισκεπτών, αφορά την πρόσθεση ή αύξηση θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων και θέσεων δικύκλων.

Η συχνότητα επίσκεψης είναι κυρίως εβδομαδιαία (55,5%), ακολουθεί η μηνιαία (19,5%), το Σαββατοκύριακο (16,5%) ενώ τις καθημερινές είναι περιορισμένη (5,5%). Οι άνδρες επισκέπτονται το χώρο πρασίνου κυρίως μηνιαία και τα Σαββατοκύριακα και λιγότερο συχνά συγκριτικά με τις οι γυναίκες οι οποίες τον επισκέπτονται κυρίως καθημερινά και εβδομαδιαία. Όσον αφορά τις ηλικίες από 41 - 60 ετών η επίσκεψη γίνεται σε καθημερινή βάση (45,5%), από 31 - 40 ετών κυρίως το Σαββατοκύριακο (60,6%), ενώ στα 18 - 30 ετών και 61 ετών και άνω εβδομαδιαία με αντίστοιχα ποσοστά 28,8% και 7,2%. Επιπρόσθετα, το 59,5% επισκέπτεται το χώρο απόγευμα, το 22% δήλωσε μεσημέρι και το 18% πρωινές ώρες.

Τέλος, η διάρκεια παραμονής στο χώρο του κτήματος κυμαίνεται στο μεγαλύτερο ποσοστό από 2 ώρες περίπου και πάνω.

11.3.3. Αίτιο επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού.

Οι χώροι πρασίνου, παρέχουν εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες αναψυχής, οι οποίες είναι, ως επί το πλείστον, δωρεάν (Bird, 2002) και είναι προσιτοί σε όλα τα μέλη της κοινωνίας ενώ, οι περισσότεροι άνθρωποι βρίσκουν κάτι που τους προσελκύει για να χρησιμοποιήσουν τις παρεχόμενες εγκαταστάσεις τους (Tibbatts, 2002). Οι κυριότεροι λόγοι επίσκεψης λοιπόν στο Κτήμα Συγγρού αποτελούν η μάθηση και ενημέρωση με την παρακολούθηση σεμιναρίων (42%), η άσκηση (16%), η βόλτα με φίλους ή τα παιδιά του ή τα εγγόνια του (12,5%). Συγκριτικά με τις γυναίκες οι άνδρες επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού κυρίως για πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέριες, σπίτια φίλων κ.α.), άθληση, κοινωνικούς σκοπούς, παιχνίδι, ποδηλασία, βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια, άσκηση (περπάτημα) και ενημέρωση. Στις γυναίκες ο κύριος σκοπός επίσκεψης εν συγκρίσει με τους άνδρες είναι η ηρεμία,. Μελέτες των Ulrich, Simons, et al. (1991), δείχνουν ότι άτομα που υποφέρουν από άγχος σε ορισμένους τύπους φυσικού περιβάλλοντος, αναπτύσσουν πιο γρήγορα θετικά συναισθήματα και επέρχονται ευεργετικές αλλαγές για την υγεία τους όπως για παράδειγμα, της ηρεμίας ενώ, η συχνή άσκηση μειώνουν τη συχνότητα εμφάνισης απειλητικών για τη ζωή ασθενειών (Θεοχάρη, 2003).

Κύριοι χώροι επίσκεψης εντός του Κτήματος Συγγρού αποτελούν οι υπαίθριοι χώροι του, οι αίθουσες διδασκαλίας/διαλέξεων και ο βοτανικός κήπος.

Εν συνέχεια, η πλειοψηφία των επισκεπτών, 80%, δεν επιθυμεί νέους χώρους έναντι του ποσοστού 20% αυτών που επιθυμούν νέους χώρους. Συγκεκριμένα οι ηλικίες από 18 έως 40 ετών θέλουν νέους χώρους ενώ όλες οι υπόλοιπες δεν επιθυμούν. Οι νέοι χώροι που επιθυμούν εντός του Κτήματος Συγγρού αφορά τη δημιουργία καντίνας, παιδότοπου και χώρων άθλησης.

Εν κατακλείδι το 59% δεν επισκέπτεται συχνά άλλους χώρους πρασίνου ενώ το 41% επισκέπτεται και συγκεκριμένα το Αττικό Άλσος και Άλσος Φιλαδέλφειας τα οποία χαρακτηρίζονται επίσης από δασική έκταση ωστόσο περιέχουν υποδομές για την αναψυχή των επισκεπτών. Ειδικότερα μεταξύ 18 - 30 ετών και 41 - 60 ετών δεν επισκέπτονται άλλους χώρους ενώ από 31 - 40 ετών καθώς και οι ηλικίες των 61 ετών και άνω επισκέπτονται σε σχετικά πολύ μικρό ποσοστό. Άλλος συχνός προορισμός αποτελεί το Άλσος Βεΐκου, ο Εθνικός Κήπος και το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης».

11.3.4. Φύτευση Κτήματος Συγγρού.

Η αισθητική εικόνα της φύτευσης του Κτήματος Συγγρού εμφανίζεται κατά το 40% ως ικανοποιητική και το 50,5% ως καλή έως πολύ καλή. Όσον αφορά την ποσότητα φύτευσης το 64% τη θεωρεί αρκετή και το 26,5% μικρή.

Η φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης παρουσιάζεται ως καλή (44,5%), ως ικανοποιητική (34,5%) και ως κακή (9,5%).

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά ή τις ιδιότητες των φυτών που ικανοποιούν τους επισκέπτες. Οι επισκέπτες δείχνουν προτίμηση στα ανθοφόρα φυτά, φυτά που προσφέρουν σκιά, τα αρωματικά, τα καρποφόρα και φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων τους το φθινόπωρο ή με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων. Δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά στις προτιμήσεις των επισκεπτών όσον αφορά τα ανθοφόρα, τα φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο, τα αρωματικά και τα αειθαλή. Αυτό που προκαλεί όμως το ενδιαφέρον είναι ότι τα φυλλοβόλα και τα μη καρποφόρα δένδρα αποτελούν χαρακτηριστικά των φυτών λιγότερο αρεστά προς τους ερωτηθέντες επισκέπτες παρότι που πολλά από τα φυλλοβόλα δένδρα αλλάζουν το χρώμα των φύλλων τους. Ωστόσο, θα μπορούσε να αναφερθεί ότι οι άνδρες προτιμούν μη καρποφόρα και δένδρα για την δημιουργία σκιάς. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η ισοψηφία του "αδιάφορος/ή" και του "όλα τα χαρακτηριστικά". Οι γυναίκες κυρίως προτιμούν φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων τους το φθινόπωρο, τα ανθοφόρα, φυλλοβόλα αρωματικά, αειθαλή και καρποφόρα φυτά.

11.3.5. Υποδομές Κτήματος Συγγρού.

Η πλειοψηφία των απαντήσεων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν ικανοποιητική αισθητική εικόνα σε ποσοστό 53,5%, καλή σε ποσοστό 29% ενώ το 10,5% θεωρεί ότι είναι κακή.

Εν συνεχεία η πλειοψηφία των απαντήσεων των επισκεπτών (74%) συγκεντρώνεται στην άποψη ότι δεν είναι ευχαριστημένοι με την επάρκεια των υποδομών, ενώ το 25% πιστεύει ότι είναι αρκετή. Πιο συγκεκριμένα οι άνδρες θεωρούν επαρκείς τις υπάρχουσες υποδομές ενώ οι γυναίκες όχι. Στις ηλικίες μπορεί να ειπωθεί ότι από 6 έως 30 ετών δε θεωρούν επαρκείς τις υπάρχουσες υποδομές ενώ, από 31 ετών και άνω τις θεωρούν επαρκείς.

Οι υποδομές που θα ήθελαν οι ερωτηθέντες να προστεθούν στο χώρο του Κτήματος Συγγρού αφορά σε παγκάκια, βρύσες με πόσιμο νερό, τουαλέτες, κάδους απορριμμάτων, πινακίδες σήμανσης και πληροφοριών και φωτιστικά. Ειδικότερα, οι άνδρες κατά το

μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνουν τηλεφωνικούς θαλάμους και ακολουθούν φωτιστικά, τουαλέτες και κάδοι απορριμμάτων και οι γυναίκες δηλώνουν ότι πρέπει να προστεθούν παγκάκια, βρύσες και πινακίδες σήμανσης.

Εν κατακλείδι, η πλειοψηφία των απαντήσεων των ερωτηθέντων συγκεντρώνεται στην άποψη ότι οι υποδομές παρουσιάζουν ικανοποιητική φυσική εμφάνιση (σε επίπεδο συντήρησης) με ποσοστό 52% σε σχέση με το 29,5% που πιστεύει ότι είναι καλή και το 13% ότι είναι κακή. Η πλειοψηφία των ανδρών και γυναικών θεωρούν την φυσική εμφάνιση των υποδομών ως ικανοποιητική - καλή. Παράλληλα, μεταξύ των ηλικιών ομάδων η πλειοψηφία των ηλικιών από 18 έως 40 ετών δηλώνουν ότι οι υποδομές είναι ικανοποιητικές, από 41 - 60 ετών ως καλές ενώ από 61 ετών και άνω ως κακές.

11.3.6. Διεύθυνση Κτήματος Συγγρού.

Από την επεξεργασία των δεδομένων προέκυψε ότι το 45,5% δε γνωρίζει τον αρμόδιο φορέα για τη διαχείριση του συγκεκριμένου χώρου και πιο συγκεκριμένα το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών φαίνεται να γνωρίζει ορθά, σε αντίθεση με τις γυναίκες όπου το μεγαλύτερο ποσοστό γνωρίζουν λάθος. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες μεταξύ 6 - 17 ετών και 18 - 30 ετών γνωρίζουν εσφαλμένα τη διαχειριστική αρχή του χώρου, 31 - 40 ετών γνωρίζουν σωστά ενώ, στις ηλικίες 41 - 60 ετών δεν γνωρίζουν ή είναι αδιάφοροι. Επίσης, η πλειοψηφία των επισκεπτών δε γνωρίζει που στεγάζεται η διεύθυνση εντός του χώρου.

Η αξιολόγηση της συμπεριφοράς και της εξυπηρέτησης των εργαζομένων συνίσταται σε ποσοστό 23% ως πολύ καλή, 22,5% ως καλή και 16% ως ικανοποιητική ενώ το 30,5% των επισκεπτών δήλωσε ότι δεν γνωρίζει.

Συνάμα, το 61,5% του συνόλου των ερωτηθέντων δεν επιθυμεί την εθελοντική συμμετοχή σε εργασίες συντήρησης, ενώ το 35% δηλώνει θετικά στη συμμετοχή. Αναλυτικότερα, το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών δηλώνει άρνηση ή αδιαφορία ενώ οι γυναίκες είναι θετικές. Επίσης, στις ηλικίες δεν υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά αλλά από 18 έως 40 ετών και 61 ετών και άνω υπάρχει επιθυμία συμμετοχής σε εθελοντική εργασία ενώ στις ηλικίες 41 - 60 ετών δεν υπάρχει επιθυμία. Από τους επισκέπτες που θα ήθελαν να ασχοληθούν εθελοντικά το 52,9% θα ήθελε με εργασίες πρασίνου και το 45,7% επιθυμεί εργασίες πρασίνου και εργασίες καθαριότητας.

11.3.7. Φύλαξη Κτήματος Συγγρού.

Όσον αφορά στο συναίσθημα της ασφάλειας λόγω της φύλαξης, το 47,0% των επισκεπτών δήλωσε ασφαλής, το 27,5% μέτρια ασφαλής, το 11,0% λίγο ασφαλής το 7,5%

καθόλου ασφαλής και το 7% πολύ ασφαλής. Μεταξύ της συσχέτισης των μεταβλητών του φύλου των ερωτηθέντων και του αισθήματος ασφάλειας παρατηρείται ότι δεν υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά όμως, το ποσοστό των γυναικών που αισθάνονται ασφαλής εντός του κτήματος είναι μεγαλύτερο εν συγκρίσει με το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες. Όσον αφορά στις ηλικίες σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας από το σύνολο των ηλικιών οι ομάδα των 61 ετών και άνω νοιώθουν λιγότερο ασφαλής.

Συνακόλουθα με τα προαναφερθέντα επισημαίνεται ότι το 32,0% δεν γνωρίζει για τη φύλαξη του χώρου παρότι υπάρχει φύλαξη, το 21,0% την κρίνει ως καλή, το 18,0% ως ικανοποιητική/μέτρια, το 14,5% δηλώνει ότι δεν υπάρχει φύλαξη, το 5,5% ως πολύ καλή και τέλος το 5,0% ως πολύ κακή.

Σε συνέχεια με τα παραπάνω η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, με ποσοστό 90% στην ύπαρξη φύλαξης εντός του χώρου πρασίνου. Ειδικότερα, η επιθυμία ύπαρξης φύλαξης είναι μεγαλύτερη στις γυναίκες σε αντίθεση με τους άνδρες, ενώ όσον αφορά στις ηλικίες δεν υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά.

11.3.8. Απόψεις επισκεπτών για το Κτήμα Συγγρού.

Από την επεξεργασία των δεδομένων προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων σε ποσοστό 90,5%, δηλώνει ικανοποιημένο από το χώρο. Οι άνδρες και γυναίκες δηλώνουν σχεδόν το ίδιο ικανοποιημένοι από το χώρο. Όσον αφορά τις ηλικίες οι ομάδες των 31 - 60 ετών δηλώνουν σε μεγαλύτερο ποσοστό λιγότερο ικανοποιημένοι από το χώρο .

Το 29,5% των επισκεπτών βαθμολογούν το χώρο με επτά, το 28,0% με έξι και ακολουθούν με 24,5% και 9,5% με οκτώ και πέντε, αντίστοιχα. Συγκριτικά με τις γυναίκες οι άνδρες βαθμολόγησαν το Κτήμα Συγγρού λιγότερο αυστηρά. Επίσης, στο σύνολο των ηλικιών ομάδων η χαμηλότερη βαθμολογία (1 έως 5) δόθηκε σε μεγαλύτερο ποσοστό από την ομάδα των 41 ετών και άνω, η υψηλότερη βαθμολογία (8 έως 10) για το χώρο δόθηκε από ηλικίες 18 - 40 ετών, ενώ στις ηλικίες 6 - 17 ετών ο χώρος βαθμολογήθηκε από 6 έως 7.

Από τα αγαπημένα χαρακτηριστικά του χώρου άξια αναφοράς είναι η βλάστηση, η ηρεμία/ησυχία, η άνεση χώρου, τα ιστορικά/στοιχεία/αξιοθέατα, ο καθαρός αέρας και τέλος, οι διαδρομές (μονοπάτια / περίπατοι) μέσα στο χώρο. Προκύπτει επιπρόσθετα, ότι οι χώροι διδασκαλίας αποτελούν ένα από τα αγαπημένα χαρακτηριστικά του χώρου για τους άνδρες, συγκριτικά με τις γυναίκες που δεν το δήλωσαν καθόλου. Επίσης, οι διαδρομές και η άθληση, τα ιστορικά αξιοθέατα, η άνεση του χώρου και το παρκινγκ είναι κάποια από τα αγαπημένα στοιχεία του χώρου για τους άνδρες. Αγαπημένο χαρακτηριστικό των γυναικών

αποτελεί η ελεύθερη πρόσβαση, ο καθαρός αέρας, η ηρεμία, η βλάστηση και ακολουθούν οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Σε αντιδιαστολή με τα παραπάνω στα χειρότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού ξεχωρίζει με διαφορά η έλλειψη συντήρησης (25,5%) η έλλειψη υποδομών (22,6% μαζί με κάδους, βρύσες, παγκάκια, κιόσκια, τηλέφωνα κ.α.) και σε μικρότερα ποσοστά η έλλειψη καφετέριας-καντίνας, η έλλειψη φύλαξης και οι ακαθαρσίες - βρωμιά – σκουπίδια. Δεν παρουσιάστηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών ως προς τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού ωστόσο οι άνδρες ενοχλούνται περισσότερο από την παρουσία αδέσποτων ζώων, έλλειψη καθαριότητας, συντήρησης, υποδομών και εγκατάλειψη των κτηρίων εν συγκρίσει με τις γυναίκες που ενοχλούνται περισσότερο από την έλλειψη φύλαξης την αδιαφορία των υπευθύνων και έλλειψη καφετέριας.

Τελειώνοντας οι προτάσεις, που θα συμβάλλουν στην βελτίωση του χώρου του Κτήματος Συγγρού έγκεινται στη συντήρηση του χώρου 44,0%, στην ενημέρωση πρασίνου 14,4%, στην καθαριότητα 12,8%, στην προσθήκη εξοπλισμού 7,2% (κάδους, παγκάκια, βρύσες κ.α.) στην δημιουργία διευκολύνσεων για ΑΜΕΑ όπως ράμπες 6,4% και τέλος, στη φύλαξη του χώρου 5,6%. Παρόλο που στη σχέση φύλου και προτάσεων βελτίωσης του χώρου δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά, οι γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες επιθυμούν περισσότερο την ενίσχυση του εξοπλισμού του χώρου σε κάδους, παγκάκια, βρύσες, κ.α., καθώς επίσης οργάνων παιδικής χαράς,).

11.3.9. Γενικές Διαπιστώσεις Κτήματος Συγγρού

- ✓ Στο σύνολο του ικανοποιεί τις ανάγκες των επισκεπτών κυρίως των γυναικών.
- ✓ Εύκολη έως μέτρια η πρόσβαση στο χώρο και η πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη με τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο.
- ✓ Οι κυριότεροι λόγοι επίσκεψής είναι: η μάθηση και ενημέρωση με την παρακολούθηση σεμιναρίων, η άσκηση και η βόλτα με φίλους ή τα παιδιά του ή τα εγγόνια του.
- ✓ Η αισθητική εικόνα και η φυσική εμφάνιση της φύτευσης θεωρείται καλή έως πολύ καλή καθώς και η ποσότητα φύτευσης αρκετή,
- ✓ Η αισθητική εικόνα και φυσική εμφάνιση των υποδομών κρίνεται ως ικανοποιητική όμως, δεν είναι επαρκείς για την κάλυψη των αναγκών των επισκεπτών.
- ✓ Μη Ορθή γνώση του αρμόδιου διαχειριστικού φορέα.
- ✓ Η συμπεριφορά και η εξυπηρέτηση των εργαζομένων θεωρείται ως πολύ καλή.

- Η υφιστάμενη φύλαξη του χώρου παρέχει αίσθημα ασφάλειας όμως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δεν γνωρίζει για την ύπαρξή της παρότι την επιθυμεί.
- Αγαπημένα χαρακτηριστικά αποτελούν για τους επισκέπτες οι βλαστικές διαμορφώσεις, ο καθαρός αέρας, η παροχή ηρεμίας, η άνεση του χώρου, τα ιστορικά στοιχεία και αξιοθέατα και η διαμόρφωση (μονοπάτια / περίπατοι) μέσα στο χώρο.
- Τα χειρότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος Συγγρού αφορούν την έλλειψη συντήρησης, την έλλειψη υποδομών (κάδους, βρύσες, παγκάκια, κιόσκια, τηλέφωνα κ.α.), την έλλειψη φύλαξης, την έλλειψη καφετέριας-καντίνας και τέλος, την έλλειψη καθαριότητας του χώρου.
- Προτάσεις βελτίωσης του χώρου: συντήρηση, καθαριότητα και φύλαξη του χώρου, ενημέρωση για το πράσινο και τους χώρους πρασίνου μέσω διαλέξεων, εκδηλώσεων εκθέσεων, κ.α, προσθήκη κατάλληλου υπαίθριου εξοπλισμού (κάδους, παγκάκια, βρύσες κ.α.) και δημιουργία διευκολύνσεων για ΑΜΕΑ

11.4. Συμπεράσματα - Συζήτηση Ανάλυσης Δεδομένων Άλσους Βεΐκου, Πάρκου Φλοίσβου και Κτήματος Συγγρού

Μετά την ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων για το Άλσος Βεΐκου, του Πάρκου Φλοίσβου και του Κτήματος Συγγρού προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

α. Όσον αφορά στην πρόσβαση προκύπτουν στατιστικά σημαντικές διαφορές και συγκεκριμένα οι άνδρες στο μεγαλύτερο ποσοστό δεν είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο πρόσβασης σε αντίθεση με τις γυναίκες.

β. Ο κύριος σκοπός επίσκεψης των φύλων παρουσιάζει στατιστικά σημαντικές διαφορές. Οι γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες δηλώνουν σε μεγαλύτερο ποσοστό ως κύριο σκοπό της επίσκεψης την ηρεμία ενώ οι άνδρες διάφορες δραστηριότητες που αφορούν την άσκηση της σωματικής τους υγείας και την κοινωνικότητα τους όπως η ποδηλασία, η πρόσβαση σε άλλα μέρη (καφετέριες, σπίτια φίλων κ.α.), η άθληση, η μάθηση και ενημέρωση, οι κοινωνικοί σκοποί, το παιχνίδι και η βόλτα/βόλτα με τα παιδιά/εγγόνια. Η άσκηση (περπάτημα) απολαμβάνεται από τα δύο φύλα εξίσου.

γ. Στην συνέχεια δεν παρατηρούνται στατιστικώς σημαντικές διαφορές μεταξύ φύλου και φυσικής εμφάνισης της φύτευσης. Γενικά και τα δύο φύλα θεωρούν την φυσική εμφάνιση της φύτευσης ως καλή-ικανοποιητική.

δ. Επιπρόσθετα παρατηρείται στατιστική σημαντική διαφορά για την επάρκεια των υποδομών μεταξύ των ανδρών αλλά και των γυναικών. Πιο συγκεκριμένα οι άνδρες θεωρούν περισσότερο επαρκείς τις υπάρχουσες υποδομές συγκριτικά με τις γυναίκες.

ε. Ακολούθως υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά και συγκεκριμένα μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών δηλώνει άγνοια ως προς τη διαχειριστική αρχή του χώρου, εν συγκρίσει με τις γυναίκες.

στ. Συνάμα υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά στο αίσθημα της ασφάλειας ανάμεσα στα δύο φύλλα. Μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών αισθάνεται λιγότερο ασφαλής εντός των χώρων πρασίνου σε σχέση με τους άνδρες.

ζ. Στη σχέση φύλου με την ικανοποίηση των αναγκών προκύπτουν στατιστικώς σημαντικές διαφορές. Συγκεκριμένα, μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών δεν είναι ικανοποιημένο από τους χώρους πρασίνου συγκριτικά με τις γυναίκες.

η. Εν κατακλείδι η χαμηλότερη βαθμολογία για τη συνολική εικόνα των χώρων (1 έως 5) δόθηκε από τους άνδρες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών βαθμολόγησε από 6 έως 7 τους χώρους πρασίνου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ξένη Βιβλιογραφία

- Akbari H., Taha H., Sailor D., (1992). Measured Savings in Air Conditioning From Shade Trees and White Surfaces, Proceedings of the ACEEE 1992 Summer Study on Energy Efficiency in Buildings, August 1992, Pacific Grove, CA, Vol. 9, p. 1. Also Lawrence Berkeley National Laboratory Report LBL-32316, Berkeley, CA.
- Beck U., (1992). Risk Society: Towards a new modernity. London: Sage.
- Bernatzky A., (1982). The contribution of trees and green spaces to a town climate, Energy and Buildings, v. 5,1.1, September 1982.
- Bird W., (2002). Green Space and our Health; paper to London Greenspace Conference.
- British Military Fitness, (2001). Parks What's the Use?. Paper to UPF conference.
- Cabe Space, (2003). The Value of Public Space, How high quality parks and public spaces, create economics. www.cabespace.org.ukocial and environmental.
- Chawla L., (2002). 'Insight, creativity and thoughts on the environment': Integrating children and youth into human settlement development. Environment and Urbanization, 14 (2), 11-21.
- Chiesura A., (2004). The role of urban parks for the sustainable city. Landscape and Urban Planning 68, 129 - 138.
- Children's Play Council, (1998). New Charter for Children's Play.
- Clements R., (2004). An Investigation of the State of Outdoor Play. Contemporary Issues in Early Childhood, Vol. 5(1): 68-80.
- Crompton J.L., (1999). Financing and Acquiring Park and Recreational Resources. Campaign, USA: Human Kinetics.
- CECMR, (2001) Council of Europe Committee of Ministers Recommendation No. R(92) 13REV: European Sports Charter (1992 Revised).
- Douglas I., (2004). Urban greenspace and mental health. Prepared for the UK MAB Urban Forum
- De Kievit J., (2005). Healthy parks, healthy people. S&P, 013-02.2005, FinalVersion2.indd 18 13/06/2006
- Dwyer J.F., Nowak D.J., Noble M.H., Sisinni S.M., (2000). Connecting People with Ecosystems in the 21st Century: An Assessment of our Nation's Urban Forests (General Technical Report PNWGTR- 490). US Department of Agriculture, Forest Service, Pacific Northwest Research Station, Portland, OR.

- Emagazine (2001). Parks as Lungs. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010, www.emagazine.com/view/?896
- English Nature (2002): Reconnecting People and Wildlife.
- Evamy M., (2003). Does money grow on trees? CABE Space is part of the Commission for Architecture and the Built Environment and was set up in May 2003. Office of the Deputy Prime Minister (ODPM), www.odpm.gov.uk, Department of Culture, Media and Sport (DCMS) www.dcms.gov.uk, © Commission for Architecture and the Built Environment 2005.
- Flores A., Pickett S.T.A., Zipperer W.C., Pouyat R.V., et. al., (1998). Adopting a modern ecological view of the metropolitan landscape: the case of a greenspace system for the New York City region. *Landscape and Urban Planning* 39: 295-308.
- Fuller R.A., Gaston K.J., (2009). The scaling of green space coverage in European cities, *Biology Letters*. The Royal Society.
- Furedi F., (2002) *The Culture of Fear*. London: Cassell.
- Furze, A., (2006). In Praise of Playgrounds Thoughts on the Big Lottery Fund's Children's Play Programme
- Glenn R., 'Twenty - nine reason for planting trees', USDA Forest Service - Northern Region, Missoula, Montana. In "<http://www.treelink.org>"
- Grey W.G., Deneke, F.J., (1986). *Urban Forestry*. Second edition. Krieger Publishing Company. Malabar, Florida, pp. 299.
- Harvey R., Champe P., (2007). Υπέρταση. Επιμέλεια: Παπαδόπουλος, Ι.Σ., Φαρμακολογία. Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε. Αθήνα
- Hobhouse P., (1997). *Plants in garden history. An illustrated history of plants and their influence on garden styles-- from ancient Egypt to the present day*. Publisher London: Pavilion
- Howitt D., Cramer D., (2001). *A guide to computing statistics with SPSS 11 for Windows*. Μετάφραση: Καρανικολός, Κ., Στατιστική με το SPSS 11 για Windows. Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα.
- ICOMOS-IFLA, (1982). *Ιστορικοί κήποι - Η Χάρτα της Φλωρεντίας*. MONUMENTA. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.monumenta.org
- Javeau C., (2000). *Η έρευνα με ερωτηματολόγιο, το ερωτηματολόγιο του καλού ερευνητή*. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Kodmany K. A., (2000). GIS in the Urban Landscape: recon.guring neighbourhood planning and design processes. *Landscape Research*, Vol. 25, No. 1, 5–28,

- Lester S., Maudsley M., (2006). Play naturally. A review of children's natural play.
- Liveable Places Update, (1999). Emerging Trends in Community Planning and Design.
- Loures L., Santos R., Panagopoulos Th., (2007). Urban Parks and Sustainable City Planning - The Case of Portimão, Portugal. Centro de Investigação sobre o Espaço e as Organizações, Department of Landscape Architecture, Faculty of Natural Resources, University of Algarve. Issue 10, Volume 3.
- Maas J., Verheij A. R., Groenewegen P.P., Spreeuwenberg P., et al. (2006). Green space, urbanity, and health: how strong is the relation? *J Epidemiol Community Health*; 60:587-592.
- Maas J., Verheij A. R., Spreeuwenberg P., Groenewegen P.P., (2008). Physical activity as a possible mechanism behind the relationship between green space and health: A multilevel analysis *BMC Public Health*, 8:206
- Maas J., (2008). Vitamin G: Green environments - Healthy environments. Ponsen & Looijen by, Wageningen
- Marsh W.M., (1997), Landscape planning: environmental application. University of British, Columbia.
- Moulton R.J., Richards, K.R., (1990). Costs of Sequestering Carbon Through Tree Planting and Forest Management in the United States. USDA Forest Service, General Technical Report WO-58, Washington, DC.
- Nickson A., (1990). The Economic Benefits of Parks; paper to London Greenspace Conference; ref Environment Canada.
- Nowak D.J., Noble M.H., Sisinni S.M., Dwyer J.F., (2001). Assessing the US urban forest resource. *J. Forestry* 99 (3), 37 - 42.
- Nowak D.J., (1994). Atmospheric carbon dioxide reduction by Chicago's urban forest. In: Mc Pherson, E.G., Nowak, D.J., Rowntree, R.A. (Eds.), *Chicago's Urban Forest Ecosystem: Results of the Chicago Urban Forest Climate Project*. USDA Forest Service General Technical Report NE-186, Radnor, PA, pp.83 -94.
- Nowak D.J., (1993). Atmospheric carbon reduction by urban trees. *J. Environ. Manage.* 37 (3), 207 - 217.
- O.P.C.S., (1996). Office of Population Censuses and Surveys: Living in Britain.
- Papafotiou M., Chronopoulos J., Tsiotsios A., Mouzakis K., et. al., (2004). The impact of design on traffic noise control in urban park. *International Conference on Urban Horticulture. Acta Hort.* 643. p 277- 279.
- Persil (2005) The Positively Dirty Report. Available from: www.dirtisgood.co.uk

- Robbins C., (1999). The Value of Parks
- Rural Development Commission, (1997). The Economic Impact of Recreation and Tourism in the English Countryside.
- Sebba R. (1991). The landscapes of childhood. *Environment and behaviour*, 23(4), 395-422.
- Sedjo R.A., 1989. Forests to offset the greenhouse effect. *J. Forestry* 87,12 -15.
- Seinfeld J.H., Pandis S.N., (1998). Atmospheric chemistry and physics. In: From Air Pollution to Climate Change. John Wiley and Sons, Inc., NY, Chichester, Weinheim, Brisbane, Singapore, Toronto.
- Sport England: Information Sheets; Basic Facts about Sport
- Taylor A.F, Kuo F.E., Sullivan W,C, (2001). Coping with ADD: the surprising connection to green play settings.
- The Help for Health Trust: Obesity; referencing the 1999 Health Survey for England.
- The Trust for Public Land, (1999). Attracting Investment.
- The Trust for Public Land, (1999). Open Space Investments Pay Big Returns.
- The Trust for Public Land, (1999). Revitalizing Cities.
- The Urban Parks Forum, (2001). Public Parks Assessment.
- Towne M.A., (1998). Open space conservation in urban environments: lessons from Thousand Oaks, California. *Urban Ecosystems* 2: 85-101.
- Tibbatts D., (2002). Your Parks - The benefits of parks and green space. Published and Produced by the Urban Parks Forum.
- Ulrich R. S., (1984). View Through a Window May Influence Recovery From Surgery.
- Ulrich R. S., Simons R. F., Losito B. D., Fiorito E., et al, (1991). Stress Recovery During Exposure to Natural and Urban Environments.
- Ulrich R. S., (1999). Effects of Gardens on Health Outcomes.
- Yerolympos A., (1996). Urban Transformations in the Balkans (1820 - 1920). Thessaloniki: University Studio Press.
- Van den Berg E.A., Maas J., Verheij A.R., Groenewegen P.P. (2002). Green space as a buffer between stressful life events and health. *Social Science and Medicine*, www.elsevier.com/locate/socscimed. Published online 17 February 2010 at dx.doi.org/10.1016/j.socscimed.2010.01.002
- Volker B., (2005). A walk in the park.06
- Volker B., (2006). The Millennium Park effect.
- Wilson E. O., (1993). Biophilia Hypothesis

WWF Ελλάς (2004). Αστικό πράσινο: Η ανάσα της πόλης χάνεται. Κείμενο παρέμβασης για τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου. Αθήνα.

XI World Forestry Congress, (1997). Significance of Green Areas to Biodiversity and the Environment.

Ελληνική Βιβλιογραφία

Ανανιάδου-Τζημοπούλου Μ. (1997). Αρχιτεκτονική τοπίου, Σχεδιασμός αστικών χώρων. Κριτική και θεωρία, Σύγχρονες τάσεις τοπίου. Τόμος Α' Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη.

Ανανιάδου -Τζημοπούλου Μ., (1998). Αστικοί υπαίθριοι χώροι και σχεδιασμός τους. Πρακτικά Ημερίδας Πράσινο και Τοπική Αυτοκυοίκηση. ΓΕΩΤΕΕ, Παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας, Καβάλα, σελ. 83-88.

Αραβαντινός Αθ., Κοσμάκη Π., (1988). Υπαίθριοι χώροι στην πόλη: θέματα ανάλυσης και πολεοδομικής οργάνωσης αστικών ελεύθερων χώρων και πρασίνου. Αθήνα: Συμεών.

Αραβαντινός Α., Σερράος Κ., (2003) .Ο σύγχρονος πολιτιστικός πυρήνας στην καρδιά της Αθήνας και η ανάγκη ανάδειξής του, σε: Στ. Τσέτση (επιμ.), Ένα μέλλον για την Αθήνα. Σε αναζήτηση πολιτικών αστικής επανοργάνωσης του πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας, 2003, σ. 99-113 (112),

Αραβαντινός Αθ., (2007). Πολεοδομικός σχεδιασμός: για μία βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου. Αθήνα: Συμμετρία.

Αθανασούλη-Ρογκάκου Θ., Αραβαντινός Α., Βλαστός Θ., Κοσμάκη Π., et. al., (1999). Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχεδιασμός, Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Μέθοδοι Εκτίμησής τους, Τομ. Α', Σχεδιασμός πόλεων και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, Πάτρα 1999, σ. 211.

Βαΐου Ντ., (2000). Πόλη και Πολίτες: Η καθημερινή ζωή και το «δικαίωμα στην πόλη», σε: Μοδινός Μ., Ευθυμίου Η. (Επιμ.), Η βιώσιμη πόλη, 2000, σ. 204-216, σ. 213.

Γεωργιάδου Θ., (1995). Αστικός Χώρος και Πράσινο. Πρακτικά Συμποσίου «Πράσινο στις πόλεις και Τοπική Αυτοδιοίκηση». Επιστημονική Έκδοση ΓΕΩΤΕΕ, 37-44.

Γκανάτσας Π., Τσιτσώνη Θ., Ζάγκας Θ., Τσακαλδήμη Μ. (2002). Αξιολόγηση του αστικού πρασίνου στο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης. Πρακτικά 10ου Πανελληνίου Συνεδρίου. «Έρευνα, Προστασία Και Διαχείριση Χερσαίων Οικοσυστημάτων Περαιστικών Δασών Και Αστικού Πρασίνου». Ελληνική Δασολογική Εταιρεία. Τρίπολη, 26-29 Μαΐου 2002. Σελ. 627-637.

- Δέδε Μ., Παπασταθοπούλου Χρ., (2009). Η αντίσταση στις γειτονιές - Φάκελος Κινηματική αυτοδιοίκηση. Ελευθεροτυπία, 9 Μαΐου, σελ.17 - 48.
- Δεκλερής Μ., (2000). Το δίκαιο της βιωσίμου αναπτύξεως, Εκδόσεις Σάκκουλας Αντ. Ν. Αθήνα. σ. 225
- Δεμέναγα Μ., (2006). Μελέτη του Άλσους Συγγρού στο Μαρούσι. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Αθήνα
- Διαμαντόπουλος Δ., (2003). Η αισθητική των πόλεων και η πολιτική των παρεμβάσεων. Συμβολή στην αναγέννηση του αστικού χώρου, Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου (Αθήνα 13-14 Οκτωβρίου 2003, ΥΠΕΧΩΔΕ - Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας Α.Ε.), 2004, σ. 56-57.
- Δραγούμης Φ. (1988). Η Αθήνα των πουλιών. Νέα Οικολογία, 50, σ. 16-19.
- Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας -Τα 23 εργοτάξια του ιστορικού κέντρου της Αθήνας (κ.κ.). Αθήνα: ΥΠΕΧΘΔΕ - ΥΠΠΟ.
- Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος Ε.Μ.Π. (1999). Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί-Ιλισός, ερευνητικό πρόγραμμα, Αθήνα: Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας Ε.Μ.Π. και Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας-ΥΠΕΧΩΔΕ. Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος ΕΜΠ. Τελευταία πρόσβαση 9 Μαΐου 2009 από <http://www.arch.ntua.gr/envlab>.
- Ευθυμίου Η., (1999). Φυτεύοντας στις πόλεις, Εφημ. Τα Νέα, Τρίτη Άποψη, 2.9.1999
- Ζάγκας Θ., (1998). Συμβολή του αστικού και περιαστικού πρασίνου στην ποιότητα ζωής μας. Πρακτικά Ημερίδας Πράσινο και Τοπική Αυτοδιοίκηση. ΓΕΩΤΕΕ, Παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας, Καβάλα, σελ. 33-40.
- Θεοχάρη Χ., (2003). Η επίδραση των χώρων πρασίνου στο μικροκλίμα και τον οργανισμό. Πρακτικά συνεδρίου: «Αστικός σχεδιασμός και περιβάλλον». Αθήνα.
- Καβουλάκος Κ.Ι., (2009). Προστασία και διεκδίκηση δημόσιων χώρων: ένα κίνημα της πόλης στην Αθήνα του 21^{ου} αιώνα, σε: Εμμανουήλ Δ., Ζακοπούλου Ε., Κουταντζόγλου Ρ., Μαλούτας Θ., Χατζηγιάννη Α., (επιμ.) Κοινωνικοί και Χωρικοί Μετασχηματισμοί στην Αθήνα του 21ου Αιώνα, ΕΚΚΕ. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010, www.ekke.gr/estia/gr_pages/mko_spaces/kavou_lakos/usm_instr.pdf
- Καΐκης Μ., (2001). Αστικό Πράσινο, λειτουργικό συστατικό της πόλης, Εισήγηση σε 13ο Συνέδριο Πανελληνίου Δικτύου Οικολογικών Οργανώσεων, Ρόδος 19 - 21 Οκτωβρίου 2001. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www2.ekke.gr/

- Καλτσίκη Π.Ι., (1989). Μη παραγωγικά πειράματα, Γεωργικός Προσανατολισμός. Πειραιάς: Εκδόσεις Σταμούλης
- Καραλή Μ. (επιστ. υπεύθ.) (2000). Παρεμβάσεις στα ρέματα: εναλλακτικές προτάσεις σχεδιασμού, ερευνητικό πρόγραμμα, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
- Κασσιός Κ., (1998). Λειτουργίες στο πράσινο της πρωτεύουσας: αστικό και περιαστικό, χ.χ., Φ. Τούντα, Μηχανισμοί οικιστικής ανάπτυξης στα περιαστικά δάση της Αττικής, Τεχνικά Χρονικά, Επιστημονική έκδοση ΤΕΕ, ΙΙ, τχ. 1-2, σ. 41.
- Κασσιός Κ., (2003). Σχεδιασμός και διαχείριση του αστικού και περιαστικού πρασίνου της Αθήνας, σε: Στ. Τσέτση (επιμ.), Ένα μέλλον για την Αθήνα. Σε αναζήτηση πολιτικών αστικής επανοργάνωσης του πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας, σ. 385 – 393 (385).
- Κασσιός Κ., Περπερίδου Δ.Γ., (2005). Η απορρυπαντική συμβολή του Αστικού Πράσινου στην ατμόσφαιρα της πόλης. Ημερίδα ΤΕΕ «Ποιότητα της Ατμόσφαιρας στις Αστικές Περιοχές - Νέα Δεδομένα και Προοπτικές». Αθήνα.
- Κοσμάκη Π., Λιάπης, Γ., Λουκόπουλος, Δ., Μαντουβάλου, Μ., et. al., (1992). Ανάπλαση κεντρικών περιοχών κατοικίας: Μελέτη περίπτωσης Κάτω Πατήσια, ερευνητικό πρόγραμμα, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ-ΥΠΕΧΩΔΕ. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
- Κοσμόπουλος Π., (2001). Δοκίμιο εισαγωγής στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Κουτσούρης Α., Θεοφανόπουλος, Δ. (2000). Βασικά στοιχεία Ανάλυσης Δεδομένων. Σημειώσεις Φροντιστηρίου Συγκριτικής Γεωργίας και Γεωργικών Εφαρμογών, Γ.Π.Α.
- Λατσούδης Π. (2009). Τα πουλιά του Εθνικού Κήπου. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.ornithologiki.gr/5r/hos/5rkhpos.htm.
- Μακράκης Γ.Β., (2005). Ανάλυση δεδομένων στην επιστημονική έρευνα με τη χρήση SPSS, από τη θεωρία στην πράξη. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Μαράτου Θ., (2000). Επιρροή του κύριου οδικού δικτύου στις χρήσεις της ευρύτερης περιοχής, σε: ΕΜΠ – Σπουδαστήριο Πολεοδομικών Ερευνών, Χρήσεις γης και κυκλοφορία στο κύριο οδικό δίκτυο. Επιπτώσεις στον αστικό χώρο, 2000, σ. 45-50 (49).
- Μάστορας Ν., (2001). Αξία, σημασία και αναγκαιότητα των Ελεύθερων Χώρων, / Παρατηρητήριο Ελεύθερων Χώρων Αθήνας, Τεύχος 1. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.asda.gr/elxoroι

- Μέλισσας Δ.Κ., Κασσιός Κ., Ζαμπάζα Β., Μακρή Π., et. al., (2009). Το αστικό πράσινο και η διαχείριση του από τους ΟΤΑ. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.ita.org.gr/
- Μέλισσας Δ.Κ. (2007). Οι χρήσεις γης και το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μέλισσας Δ.Κ. (2007). Το έννομο συμφέρον και η προθεσμία στις πολεοδομικές διαφορές. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μισιακός Κ., Σβορώνου Ε., (2000). Ένας οικολογικός περίπατος στον Εθνικό Κήπο. Αθήνα: WWF Ελλάς.
- Μπελαβίλας Ν., (2005). Τόποι ανθρώπων. Σχόλια για το χώρο και την πολιτική. Αθήνα: Εκδόσεις ο Πολίτης.
- Μπελαβίλας Ν., Βαταβάλη Φ., (2009). WWF Ελλάς, Οδηγός για το περιβάλλον: Πράσινο & ελεύθεροι χώροι στην πόλη, Αθήνα
- Νάντσου Θ., Κυριακόπουλος Η., Τσιμπουκάκης Ν., Κουφοπούλου Β., et. al., (2004). Αστικό πράσινο: η ανάσα της πόλης χάνεται. Κείμενο παρέμβασης του WWF Ελλάς για τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από politics.wwf.gr
- Νάντσου Θ., (2008). Για ένα πραγματικό 'Πράσινο' Ταμείο για το περιβάλλον. Ομιλία στην επιστημονική διημερίδα των Δήμων Ελληνικού, Αργυρούπολης και Γλυφάδας για το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού. Ελληνικό: 18-19 Ιανουαρίου 2008. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.koinidrasi.gr/uploads/File/natsou.pdf
- N.1577/1985 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» Άρθρο 2: Ορισμοί Άρθρο 19: Κατασκευές σε κοινόχρηστους χώρους
- N. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α) για την «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις» Άρθρο 1, παρ. 5: «Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται και τα εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών πάρκα και άλση, καθώς και οι εκτάσεις που κηρύσσονται ή έχουν κηρυχθεί με πράξη της αρμόδιας αρχής ως δασωτές ή αναδασωτές»
- N.1577/1985 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» Άρθρο 8: Κάλυψη του οικοπέδου, Άρθρο 13: Ενεργό οικοδομικό τετράγωνο, Άρθρο 17: Κατασκευές στους ακάλυπτου χώρους, Άρθρο 27: Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του νόμου
- N.3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

- N.5351/1932 «Περί κωδικοποίησης των διατάξεων του Νόμου 5351 ως και των εν ισχύει σχετικών διατάξεων των Νόμων ΒΧΜΣΤ, 2447, 491,4823 και του Ν.Δ. της 12/16 Ιουνίου 1926 εις εν ενιαίον κείμενον νόμου, φέρον τον αριθ. 5351 και τον τίτλον Περί Αρχαιοτήτων».
- N.ΒΡΕΖ/1893 «Περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ακινήτων προς συντήρησιν ή ανεύρεσιν αρχαιοτήτων».
- N.2745/1999 «Για τη σύσταση προσωρινής υπηρεσίας για αξιοποίηση και μετεγκατάσταση στρατοπέδων»
- N.1650/1986 «για την Προστασία του Περιβάλλοντος»
- N.998/1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας»
- N.2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις»
- N.1337/1983 «Επέκταση του πολεοδομικού σχεδίου, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις»
- N.880/1929 «Περί καθορισμού ανωτάτου ορίου συντελεστού δομήσεως, εισαγωγής του θεσμού μεταφοράς συντελεστού δομήσεως και ετέρων τινών διαρρυθμίσεων της πολεοδομικής νομοθεσίας»
- N.2052/1992 «Μέτρα για την αντιμετώπιση του νέφους και πολεοδομικές ρυθμίσεις»
- N.3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν.1650/ 1986 με της Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις»
- N.1577/1985 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός», Άρθρο 19: Κατασκευές σε κοινόχρηστους χώρους
- N.3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»
- Ντάφης Σ., 1993. Οικολογικά αποτελέσματα της αστικής και περιαστικής Δασοκομίας. Πρακτικά Συμποσίου «Αρχιτεκτονική Τοπίου Αστικών Υπαίθριων Χώρων» 1-3 Απριλίου, Θεσσαλονίκη, σελ. 97-113.
- Ντάφης Σ., (2001). Δασοκομία Πόλεων, Εκδόσεις ART OF TEXT, Θεσσαλονίκη, σελ.198.
- Ξενόπουλος Σ., Φραγκούλης Γ., (1993). Συμμετοχικός σχεδιασμός: τεχνική σχεδίαση ή πολιτισμική πράξη;, σε: Βρυχέα Α., Λωράν Κ. (επιμ.), Συμμετοχικός σχεδιασμός. Θεωρητικές διερευνήσεις. Ιστορία των ιδεών και των πρακτικών. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις, ΤΕΕ – ΕΜΠ, σ. 31-36 (33)
- Οικονόμου Δ., (2004). Αστική αναγέννηση και αισθητικές παρεμβάσεις στις πόλεις: Μια αναγκαστική σχέση, σε: Η αισθητική των πόλεων και η πολιτική των παρεμβάσεων.

- Συμβολή στην αναγέννηση του αστικού χώρου, Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου (Αθήνα 13-14 Οκτωβρίου 2003, ΥΠΕΧΩΔΕ - Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας Α.Ε.), 2004, σ. 29-34, σ. 33
- Π.Δ.236/1984 «Περιφράξεις παραλιακών οικοπέδων»
- Π.Δ.14.7/27.7.1999 «Κώδικας Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας», ΦΕΚ 580Δ/1999
- Πάντος, Π. (2001). Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την πολιτιστική κληρονομιά. Αθήνα: ΥΠΠΘ.
- Παπαγιάννης Θ., Βλαστός Θ., Πολύζος Ι., Αθανασούλη-Ρογκάκου Αθ., et. al., (1999). Σχεδιασμός πόλεων και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Παπαδήμας Δ., (1995). Προοπτικές ανάπτυξης πρασίνου στις Ελληνικές πόλεις και χρησιμότητά του. Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα «Πράσινο στις Πόλεις και Τοπική Αυτοδιοίκηση», ΓΕΩΤΕΕ, Θεσσαλονίκη, σελ. 83-95.
- Παπαντώνη Δ., (2004). Περιβαλλοντικός σχεδιασμός ακάλυπτων χώρων, Η περίπτωση Ο.Τ. σε πυκνοδομημένες περιοχές της Αθήνας, σ. 54.
- Παπαντωνίου Ζ., (2008) Χάρτα Πρασίνου για την Αθήνα «Η συνεργασία της Φύσης με την Πολεοδομία μπορούν να δώσουν Καλαισθησία και Πολιτισμό». Δήμος Αθηναίων, www.cityofathens.gr/files/Xarta_Prasinou_Final.pdf 21.7.2010
- Παυλόπουλος Δ., (2003). Το Πεδίον του Άρεως (Επτά Ημέρες). Καθημερινή της Κυριακής, 23 Φεβρουαρίου, σελίδες 25 - 28.
- Πορτάλιου Ε., (2006). Δίνουμε ένα αυτοδιοικητικό αγώνα με την ψυχή μας, Εφ. Κυριακάτικη Αυγή, 8.10.2006, σ. 15.
- Ραϊσάκη Ε., Τσαλίκη Φ., (2007). Υπαίθριοι χώροι παιχνιδιού – διάλειμμα, Ο ρόλος του παιχνιδιού στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.marasleio.com/raisaki-tsiliki.pdf
- Ροϊδης Χ., Σεκλιζιώτης Σ., Σκοτίδα, Α., (1999). Στοιχεία Αρχιτεκτονικής Τοπίου. ΟΕΔΒ, Αθήνα
- Ρωμανός Λ. (1985). Το πράσινο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής της πόλης μας. Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής στη Θεσσαλονίκη» 5-8 Δεκέμβρη, Θεσσαλονίκη, σελ. 85-93.
- Σαρηγιάννης Γ.Μ. (2006). Δρόμοι και πεζόδρομοι στον αστικό χώρο: Καθολικός σχεδιασμός, Επιμέρους στοιχεία, Ορολογία. Αθήνα: ΕΜΠ.
- Σιούτη Γ., (1994). Η προστασία των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου (Σχόλια στην απόφαση ΣτΕ 2242/1994), Κριτική Επιθεώρηση, σ. 331 - 335

- Σιούτη Γ., (2003). Εγχειρίδιο δικαίου περιβάλλοντος, Εκδόσεις Σάκουλας Αντ. Ν. Αθήνα. σ. 67.
- Σίσκος Π., Σουλιώτης Α., (2003). Η περιβαλλοντική κατάσταση του Λεκανοπεδίου Αττικής, σε: Τσέτση Στ. (επιμ.), Ένα μέλλον για την Αθήνα. Σε αναζήτηση πολιτικών αστικής επανοργάνωσης του πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας, σ. 343 επόμε. (353).
- Σταθακόπουλος Π., (2004). Η αισθητική των πόλεων και η πολιτική των παρεμβάσεων: Το εγχείρημα της Λάρισας, 15 χρόνια μετά την πολιτική της παρέμβασης, σε: Η αισθητική των πόλεων και η πολιτική των παρεμβάσεων. Συμβολή στην αναγέννηση του αστικού χώρου, Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου (Αθήνα 13-14 Οκτωβρίου 2003, ΥΠΕΧΩΔΕ - Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας Α.Ε.), 2004, σ. 237-242 (242).
- Στίγκας Θ.Ν., (επιμ.) (2004). Πολεοδομική νομοθεσία. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Συνήγορος του Πολίτη, (2005). Κοινόχρηστοι χώροι, Ειδική θεματική, Ετήσια έκθεση 2005. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.synigoros.gr/perivallon/docs/Koinoxristoi_xoroi.pdf.
- Συνήγορος του Πολίτη, (2005). Καθορισμός των ζωνών αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού, Νομοθετική πρόταση, Ετήσια έκθεση 2005. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.synigoros.gr/perivallon/docs/aigialos_paralia.pdf.
- Συρακούλης Κ., Φεφές Μ., Πούλιου, Α. (2009). Οδηγός για το περιβάλλον: Οργάνωση και λειτουργία περιβαλλοντικών οργανώσεων. Αθήνα: WWF Ελλάς.
- Ταμβάκης Ν., (1989). Κατάλογος Καλλωπιστικών φυτών Εθνικού Κήπου με συνοπτική περιγραφή της εξέλιξης και κηποτεχνικής μορφής του, Επιτροπή Δημοσίων Κήπων και Δεντροστοιχιών, Αθήνα
- Τσιτσώνη Θ., Βλαχάκη Δ., Σανίδα Σ., (2006). Καταγραφή και Αξιολόγηση του Αστικού Πράσινου στους Δήμους Ελευθέριου-Κορδελιού, Αμπελοκήπων και Εύοσμου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Επιστημονική επετηρίδα του Τμήματος Δ.Φ.Π. προς τιμή του Ομ. Καθηγητού Ν. Αθανασιάδη.
- Τσούνης Γρ., (2002). Εθνικός Κήπος: Η πράσινη καρδιά της Αθήνας. Greenapple. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 www.greenapple.gr/articlesdesc.php?id=135.
- Υ.Α.285/2004 «Έγκριση πολεοδομικών σταθερότυπων (standards) και ανώτατα όρια πυκνοτήτων που εφαρμόζονται κατά την εκπόνηση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων, των σχεδίων χωρικής και οικιστικής οργάνωσης «ανοικτής πόλης» και των πολεοδομικών μελετών» Άρθρο 5: Κοινωνική - Τεχνική υποδομή

- Χατζηστάθης Α., Ισπικούδη Ι., (1995). Προστασία της φύσης και Αρχιτεκτονική τοπίου. Εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη, σελ. 7-8, 117.
- Χαραλαμπίδης Ι., Διαμαντάκη Α., (2009). Ο σχεδιασμός ανοιχτών χώρων πρασίνου, μια βιοκλιματική προσέγγιση - Ανθοκαλλιέργεια & Κηποτεχνία Τεύχος 6: σελ. 20 - 21.
- Χατζοπούλου-Τζίκα Α., (2003). Πολεοδομικό δίκαιο. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις ΕΜΠ, Αθήνα.
- Χρονοπούλου-Σερέλη Α., (2002). Συμβολή της φυτοκάλυψης στη διαμόρφωση των βιοκλιματικών συνθηκών του αστικού χώρου. Το παράδειγμα της Αθήνας. Ημερίδα: «Βιοκλιματικός Σχεδιασμός στον Αστικό Υπαίθριο Χώρο». Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ, Τεύχος 2199, 20 Μαΐου 2002. Θεσσαλονίκη.
- Χρονόπουλος Ι., (2000). Το πράσινο στις πόλεις, σε Μοδινός Μ., Ευθυμίου Η. (Επιμ.), Η βιώσιμη πόλη, , σ. 114 επόμε., σ. 117.

Διαδικτυακές Πηγές

- Δ1. Monumenta. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.monumenta.org.
- Δ2. GreenSpace. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.green-space.org.uk
- Δ3. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αρχαιολογία Της Πόλης Των Αθηνών. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.eie.gr/archaeologia
- Δ4. www.fredericklawolmsted.com. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010
- Δ5. Minimum Standards for Open Spaces. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.scotland.gov.uk/Publications/2005/07/18104215/42175
- Δ6. Environmental Data Compendium. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.mnp.nl/mnc/i-en-0299.html
- Δ7. Παρατηρητήριο Ελεύθερων Χώρων Αθήνας - Αττικής. Τελευταία πρόσβαση 28 Ιουλίου 2010 από www.asda.gr/elxoro/.
- Δ8. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 users.auth.gr/~tsitsoni/files/gr/13.pdf
- Δ9. ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.sadas-pea.gr/teuchos44.htm
- Δ10. Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας - ΚΑΠΕ. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.cres.gr/kape/education/design_guidelines_el.pdf

- Δ11.** WWF. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.wwf.gr/images/pdfs/assessmentgreenspaces.pdf
- Δ12.** Ανθοκαλλιέργεια & Κηποτεχνία. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 www.anthokalliergeia.gr/assets/images/pdf/f.pdf
- Δ13.** Εφημερίδα Τα Νέα, Υγεία, Δράση + Ζωή. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 ygeia.tanea.gr/default.asp?pid=8&ct=1&articleID=7795&la=1
- Δ14.** Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.marasleio.com/raisaki-tsiliki.pdf
- Δ15.** Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δραπετσώνας - ΚΠΕΔ. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.kpedrapetsonas.gr/pdf-files/entipoperiastiko-prasino.pdf
- Δ16.** www.podilates-thess.gr/2009/10/19/ta-parka-ke-i-chori-prasinou-kanoun-kalostin-igia/ Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010
- Δ17.** prasino-hamomilaki.blogspot.com/2009/10/xwroi-prasinou.html Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010
- Δ18.** www.scribd.com/doc/15553743/-teliki Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010
- Δ19.** Eurobank. Τελευταία πρόσβαση 4 Αυγούστου 2010 από www.eurobank.gr/Uploads/pdf/%CE%A0%CE%A1%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%9D%CE%9F%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%A5%CE%98%CE%95%CE%A1%CE%9F%CE%99%20%CE%A7%CE%A9%CE%A1%CE%9F%CE%99%20%CE%A3%CE%A4%CE%97%CE%9D%20%CE%A0%CE%9F%CE%9B%CE%97.pdf
- Δ20.** www.galatsi.gov.gr/web/guest/home
- Δ21.** el.wikipedia.org/wiki/Γαλάτσι
- Δ22.** www.attiko-prasino.gr
- Δ23.** www.galatsicity.com
- Δ24.** www.kathimerini.gr "ΑΛΣΟΣ ΒΕΪΚΟΥ Το πιο ρορ πάρκο της Αθήνας "Του Γιώργου Λιάλιου
- Δ25.** www.stadia.gr
- Δ26.** athinapisovitrina.blogspot.com
- Δ27.** www.oasa.gr
- Δ28.** www.ametro.gr
- Δ29.** www.palaiofaliro.gr
- Δ30.** www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artid=4500506

- Δ31. www.e-typos.com/
- Δ32. www.attiko-prasino.gr
- Δ33. www.faliopress.gr
- Δ34. www.oasa.gr
- Δ35. paratiriseis.blogspot.com/2009/08/blog-post.html
- Δ36. courses.arch.ntua.gr/fsr/111987/11report.pdf
- Δ37. courses.arch.ntua.gr/fsr/105868/teliko%20paradoshs.pdf
- Δ38. www.pbase.com/apmaria/siggroupark
- Δ39. www.minagric.gr/greek/ige_istoriko.html
- Δ40. www.mfa.gr/www.mfa.gr/el-GR/The+Ministry/History/Facilities/
- Δ41. home.asda.gr (Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας - Α.Σ.Δ.Α.)
- Δ42. www.ste.gr (Συμβούλιο της Επικρατείας)
- Δ43. www.attiko-prasino.gr
- Δ44. www.oasa.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

Ερωματολόγια Έρευνας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α

Χώρος Πρασίνου:

Άλσος Βεΐκου

Πάρκο Φλοίσβου

Κτήμα Συγγρού

Θέση διενέργειας ερωτηματολογίου:

Ημερομηνία:

Ωρα:

Διεκπεραιωτής ερωτηματολογίου:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου¹ του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών διερευνά τις απόψεις των επισκεπτών μεγάλων χώρων πρασίνου της Αττικής για την αισθητική εικόνα, την χρήση και την ασφάλεια αυτών. Μπορείτε παρακαλώ να διαθέσετε 20 λεπτά από το χρόνο σας για να σας κάνουμε μερικές ερωτήσεις; Η συμμετοχή σας στο ερωτηματολόγιό μας είναι πολύτιμη για τη μελέτη μας.

Σας ενημερώνουμε ότι τα προσωπικά σας στοιχεία και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου θα παραμείνουν **απόρρητα**.

¹ Επιστημονική Υπεύθυνος κ. Αγγελική Παρασκευοπούλου

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Ιερά Οδός 75, Βοτανικός, Αθήνα 118 55

τηλέφωνο επικοινωνίας: 210 529 4551, φαξ: 210 529 4553, e-mail: aparas@aua.gr

Για την αποφυγή παρερμηνειών, παρακαλώ συμπληρώστε τις ερωτήσεις στο ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αφού έχετε διαβάσει τους παρακάτω σχετικούς όρους:

χώρος πρασίνου: διαμορφωμένος δημόσιος υπαίθριος χώρος με σκοπό την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών της πλειοψηφίας των επισκεπτών του και με έκταση άνω των 150 στρεμμάτων (συνώνυμο **πάρκο**).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Άρρεν

Θήλυ

2. Άγαμος/η

Έγγαμος/η

Διαζευγμένος/η

3. Παιδιά έχετε;

ναι, παρακαλώ αναφέρετε πόσα παιδιά έχετε:

όχι, συνεχίστε στην ερώτηση 6

4. Πόσα παιδιά έχετε; κανένα ένα δύο τρία

περισσότερα από τρία παρακαλώ αναφέρετε αριθμό:

5. Τι ηλικία έχει/ουν το/α παιδι/ιά σας;

μηνών

ετών

ετών

ετών

ετών

ετών

ετών

ετών

ετών

ετών

6. Τι ηλικία έχετε ; ετών

7. Τι επαγγέλλεστε;

8. Σε ποιά περιοχή βρίσκεται η μόνιμη κατοικία σας;

9. Εθνικότητα: ελληνική αλβανική βουλγάρικη
 ρώσικη αφρικάνικη κινέζικη
 φιλιππινέζικη ιρακινή πολωνέζικη
 άλλη, παρακαλώ αναφέρετε:

10. Επισκέπτεστε σήμερα τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου με: Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

κανέναν το/α παιδί/ιά μου το/α εγγόνι/ια μου
 τον/ην σύζυγο την οικογένειά μου τον/ην φίλο/η μου
 την σχέση μου
 άλλη, παρακαλώ αναφέρετε:

ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στη συγκεκριμένη θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε τον τρόπο και την ευκολία πρόσβασης των επισκεπτών στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου, καθώς και την συχνότητα και διάρκεια επίσκεψης αυτού.

11. Με ποιά τρόπο (μέσο μεταφοράς) έρχεστε στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

πεζός ιδιωτικό αυτοκίνητο
 ποδήλατο μηχανάκι
 μέσα μαζικής μεταφοράς: λεωφορείο τρόλεϊ μετρό
 ηλεκτρικός τραμ
 δημοτική συγκοινωνία
 άλλο μέσο μεταφοράς, παρακαλώ αναφέρετε:

12. Παρακαλώ βαθμολογήστε σε κλίμακα από 1 μέχρι 5, όπου 1 πολύ δύσκολα και 5 πολύ εύκολα, το βαθμό δυσκολίας πρόσβασης στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

πολύ δύσκολα	δύσκολα	μέτρια	εύκολα	πολύ εύκολα
1	2	3	4	5

13. Παρακαλώ αναφέρετε πόσο χρόνο κάνετε περίπου για να έρθετε στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;
14. Είστε ικανοποιημένοι με τον τρόπο πρόσβασή σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- ναι
- όχι, παρακαλώ αναφέρετε τους παράγοντες που θα διευκόλυνε την πρόσβασή σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου:
- Πρόσθεση ή αύξηση θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων
  - Πρόσθεση ή αύξηση θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων για ΑΜΕΑ (άτομα με ειδικές ανάγκες)
  - Πρόσθεση ή αύξηση θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων
  - Πρόσθεση ή αύξηση θέσεων στάθμευσης δικύκλων
  - Πρόσθεση περισσότερων εισόδων
  - Μεταφορά θέσεων στάσεων μαζικής μεταφοράς πλησιέστερα στις εισόδους / εξόδους
  - δημιουργία λεωφορειακής γραμμής: προτεινόμενη αφετηρία:
τέρμα:
  - άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:

15. Πόσο συχνά επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- καθημερινά
- εβδομαδιαίως. Πόσες φορές:
- κάθε Σαββατοκύριακο
- μηνιαίως. Πόσες φορές:
- ετησίως
- κατά τη διάρκεια αργιών, παρακαλώ αναφέρετε ποιά/ποιές:
- άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:

16. Κατά τη διάρκεια της μέρας πότε συνήθως επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

Προσέλευση:

Πρωί	Μεσημέρι	Απόγευμα	Βράδυ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Διάρκεια επίσκεψης (ώρες):

ΑΙΤΙΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε το είδος των δραστηριοτήτων των επισκεπτών και τους δημοφιλέστερους χώρους επίσκεψης εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου.

17. Ποιός είναι ο κυριότερος λόγος επίσκεψή σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

☐ άσκηση (περπάτημα)	☐ άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)
☐ ποδηλασία	☐ μάθηση (παρακολούθηση μαθημάτων)
☐ βόλτα / βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	☐ ενημέρωση (παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων)
☐ παιχνίδι	
☐ πρόχειρο γεύμα (πικνίκ)	
☐ κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)	
☐ γνωριμία με άτομα του αντίθετου φύλλου	
☐ ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	
☐ πρόσβαση σε άλλα μέρη,	

παρακαλώ αναφέρετε ποιό/ά: μαγαζιά

- σχολείο
 καφετέριες
 φιλικό σπίτι
 άλλο/α:

άλλο σκοπό, παρακαλώ αναφέρετε:

18. Ποιό χώρο επισκέπτεστε κυρίως στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

☐ υπαίθριους χώρους	☐ βοτανικός κήπος
☐ θεματικούς κήπους	☐ αμφιθέατρο
☐ καφετέριες	☐ θέατρο
☐ παιδική χαρά	☐ θερινό κινηματογράφο
☐ ζωολογικός κήπος	☐ δημοτικό ιατρείο
☐ αίθουσες διδασκαλίας / διαλέξεων	
☐ αθλητικές εγκαταστάσεις:	☐ γήπεδο ποδοσφαίρου

γήπεδο 5X5

τένις

βόλεϊ

μπάσκετ

κολυμβητήριο

στίβο

πίστα πατινάζ

κλειστό γυμναστήριο: μπάσκετ

βόλεϊ

ενόργανη γυμναστική

άλλος χώρος, παρακαλώ αναφέρετε:

19. Θα επιθυμούσατε να υπάρχουν άλλοι χαρακτηριστικοί χώροι (που δεν υπάρχουν σήμερα) εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ αναφέρετε:

όχι δεν επιθυμώ άλλους χώρους

ναι επιθυμώ, παρακαλώ αναφέρετε:

20. Επισκέπτεστε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου σε τακτά χρονικά διαστήματα;

όχι

ναι, παρακαλώ αναφέρετε:

1.

2.

3.

ΦΥΤΕΥΣΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα της υπάρχουσας φύτευσης, στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου.

21. Πως κρίνετε την αισθητική εικόνα της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

πολύ καλή

κακή

καλή

πολύ κακή

είναι ικανοποιητική (μέτρια)

δεν γνωρίζω

είμαι αδιάφορος/η

άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:

22. Πως κρίνετε την ποσότητα της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

είναι αρκετή

είναι πολύ

είναι μικρή

δεν γνωρίζω

είμαι αδιάφορος/η

άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:

23. Πως κρίνετε την φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

πολύ καλή

κακή

καλή

πολύ κακή

είναι ικανοποιητική (μέτρια)

δεν γνωρίζω

είμαι αδιάφορος/η

άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:

24. Ποια χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν περισσότερο; Παρακαλώ σημειώστε **έως και τρία πεδία**.

☐ ανθοφόρα	☐ φυλλοβόλα
☐ αρωματικά	☐ καρποφόρα
☐ αειθαλή	☐ μη καρποφόρα
☐ φυτά που να προσφέρουν σκιά	
☐ φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο	
☐ φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων στον άνεμο	
☐ είμαι αδιάφορος/η	
☐ άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ποιότητα και την ποσότητα των υπαρχουσών υποδομών, στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου.

25. Πως κρίνετε την αισθητική εικόνα των υποδομών του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

☐ πολύ καλή	☐ κακή
☐ καλή	☐ πολύ κακή
☐ είναι ικανοποιητική (μέτρια)	☐ είμαι αδιάφορος/η
☐ δεν γνωρίζω	
☐ άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:	

26. Είστε ευχαριστημένοι από την επάρκεια των υπαρχουσών υποδομών εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

☐ ναι	
☐ όχι, παρακαλώ αναφέρετε ποιές υποδομές θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν. Παρακαλώ, σημειώστε έως και τρία πεδία :	
☐ παγκάκια	☐ φωτιστικά
☐ κάδοι απορριμμάτων	☐ τουαλέτες
☐ βρύση με πόσιμο νερό	☐ είμαι αδιάφορος/η
☐ πινακίδες (σήμανση & πληροφορίες)	☐ τηλεφωνικοί θάλαμοι
☐ άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:	

27. Πως κρίνετε την φυσική εμφάνιση των υποδομών του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

☐ πολύ καλή	☐ κακή
☐ καλή	☐ πολύ κακή
☐ είναι ικανοποιητική/μέτρια	☐ δεν γνωρίζω
- άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την πληροφόρηση των επισκεπτών για τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου.

28. Γνωρίζετε ποιός είναι αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου;

Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- ναι, ποιος είναι, παρακαλώ αναφέρετε:
- όχι
- είμαι αδιάφορος/η

29. Γνωρίζετε που στεγάζεται η διεύθυνση εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- ναι   όχι   είμαι αδιάφορος/η

30. Πως αξιολογείτε την συμπεριφορά ή εξυπηρέτηση των εργαζομένων του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- πολύ καλή
- καλή
- είναι ικανοποιητική/μέτρια
- κακή
- πολύ κακή
- δεν γνωρίζω
- άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:

31. Θα επιθυμούσατε να συμμετέχετε ως εθελοντής στις εργασίες συντήρησης του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- ναι: εργασίες πρασίνου
- εργασίες καθαριότητας
- και τα δύο
- όχι
- είμαι αδιάφορος/η

ΦΥΛΑΞΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για την ασφάλεια και την φύλαξη του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου.

32. Πως βαθμολογείτε το συναίσθημα της ασφάλειας εντός του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου σε κλίμακα από 1 μέχρι 5, όπου 1 καθόλου ασφαλής και 5 πολύ ασφαλής; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

καθόλου ασφαλής	λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής	πολύ ασφαλής
1	2	3	4	5

33. Πως κρίνετε την φύλαξη του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- δεν υπάρχει
 πολύ καλή
 καλή
 είναι ικανοποιητική/μέτρια
 πολύ κακή
 κακή
 δεν γνωρίζω
 είμαι αδιάφορος/η
 άλλη άποψη, παρακαλώ αναφέρετε:

34. Επιθυμείτε να φυλάσσεται ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- ναι   όχι   είμαι αδιάφορος/η

ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε κατά την άποψη των επισκεπτών, τα περισσότερα και λιγότερα θεμιτά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου και τις προτάσεις τους για την βελτίωσή του.

35. Στο σύνολο του ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου σας ικανοποιεί (τις ανάγκες σας); Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- ναι
 όχι παρακαλώ αναφέρετε τι δεν σας ικανοποιεί:

- είμαι αδιάφορος/η

36. Με άριστα το δέκα πως βαθμολογείτε στο σύνολο του (αισθητική, λειτουργικότητα, ασφάλεια), τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10

37. Αναφέρετε τι σας αρέσει περισσότερο στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ, αναφέρετε με σειρά προτεραιότητας, ξεκινώντας από αυτά που σας αρέσουν περισσότερο, **μέχρι τρία χαρακτηριστικά:**

τίποτα

1.
2.
3.

38. Αναφέρετε τι σας ενοχλεί περισσότερο στο συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ, αναφέρετε με σειρά προτεραιότητας, ξεκινώντας από αυτά που σας ενοχλούν περισσότερο, **μέχρι τρία χαρακτηριστικά:**

τίποτα

1.
2.
3.

39. Θα θέλατε να προτείνετε κάτι που θα συμβάλει στην βελτίωση του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου και που δεν αναφέρθηκε ήδη; Παρακαλώ, αναφέρετε με σειρά προτεραιότητας, **μέχρι τρία χαρακτηριστικά:**

1.
2.
3.

Ευχαριστούμε πολύ για το χρόνο που διαθέσατε μαζί μας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Β

Τοποθεσία:

☐ Πλατεία Ομονοίας	☐ Φιλοθέη
☐ Πλατεία Συντάγματος	☐ Μαρούσι
☐ Πλατεία Μοναστηρακίου	☐ Παλαιό Φάληρο
☐ Γαλάτσι	☐ Σταθμός Ηλεκτρικού Πειραιάς

Θέση διενέργειας ερωτηματολογίου:

Ημερομηνία:

Ώρα:

Διεκπεραιωτής ερωτηματολογίου:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου¹ του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών διερευνά την πληροφόρηση που έχουν οι πολίτες της Αττικής για τους διαθέσιμους χώρους πρασίνου μεγάλων εκτάσεων, τη συχνότητα των επισκέψεων που πραγματοποιούν και την άποψή τους για αυτούς. Μπορείτε παρακαλώ να διαθέσετε 15 λεπτά από το χρόνο σας για να σας κάνουμε μερικές ερωτήσεις; Η συμμετοχή σας στο ερωτηματολόγιό μας είναι πολύτιμη για τη μελέτη μας. Σας ενημερώνουμε ότι τα προσωπικά σας στοιχεία και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου θα παραμείνουν **απόρρητα**.

¹ Επιστημονική Υπεύθυνος κ. Αγγελική Παρασκευοπούλου

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Ιερά Οδός 75, Βοτανικός, Αθήνα 118 55

τηλέφωνο επικοινωνίας: 210 529 4551, φαξ: 210 529 4553, e-mail: aparas@aua.gr

Για την αποφυγή παρερμηνειών, παρακαλώ συμπληρώστε τις ερωτήσεις στο ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αφού έχετε διαβάσει τους παρακάτω σχετικούς όρους:

χώρος πρασίνου: διαμορφωμένος δημόσιος υπαίθριος χώρος με σκοπό την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών της πλειοψηφίας των επισκεπτών του και με έκταση άνω των 150 στρεμμάτων (συνώνυμο πάρκο).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Άρρεν Θήλυ
- Άγαμος/η Έγγαμος/η Διαζευγμένος/η Χείρος/α
- Παιδιά έχετε; ναι, παρακαλώ αναφέρετε πόσα παιδιά έχετε:
 όχι, συνεχίστε στην ερώτηση 6
- Πόσα παιδιά έχετε; κανένα ένα δύο τρία
 περισσότερα από τρία παρακαλώ αναφέρετε αριθμό:
- Τι ηλικία έχει/ουν το/α παιδι/ιά σας;
 μηνών ετών ετών ετών ετών
 ετών ετών ετών ετών ετών
- Τι ηλικία έχετε (ετών);

7. Τι επαγγέλλεστε;

8. Σε ποιά περιοχή βρίσκεται η μόνιμη κατοικία σας;

9. Εθνικότητα:
☐ ελληνική	☐ αλβανική	☐ βουλγάρικη
☐ ρώσικη	☐ αφρικάνικη	☐ κινέζικη
☐ φιλιππινέζικη	☐ ιρακινή	☐ πολωνέζικη
☐ άλλη, παρακαλώ αναφέρετε:		

ΓΝΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στη συγκεκριμένη θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την πληροφόρηση που έχουν οι πολίτες για τους μεγαλύτερους χώρους πρασίνου της Αττικής, τους δημοφιλέστερους από αυτούς, καθώς και τον τρόπο μετάβασης, την συχνότητα και διάρκεια επίσκεψης σε αυτούς.

10. Παρακαλώ αναφέρετε ποιούς από τους παρακάτω χώρους πρασίνου γνωρίζετε (παρακαλώ να συμπληρώσετε **έως και έξι πεδία**):

☐ Άλσος Βεΐκου	☐ Αττικό Άλσος
☐ Εθνικός Κήπος	☐ Διομήδειος Βοτανικός Κήπος
☐ Κατράκειο Θέατρο	☐ Κτήμα Συγγρού
☐ Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνη Τρίτση»	☐ Πάρκο Φλοίσβου
☐ άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:	☐ Πεδίον Άρεως

11. Ποιούς από τους παρακάτω χώρους πρασίνου έχετε επισκεφτεί (παρακαλώ να συμπληρώσετε **έως και έξι πεδία**):

☐ Άλσος Βεΐκου	☐ Αττικό Άλσος
☐ Εθνικός Κήπος	☐ Διομήδειος Βοτανικός Κήπος
☐ Κατράκειο Θέατρο	☐ Κτήμα Συγγρού
☐ Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνη Τρίτση»	☐ Πάρκο Φλοίσβου
☐ άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:	☐ Πεδίον Άρεως

12. Με ποιά τρόπο (μέσο μεταφοράς) μεταβαίνετε στους συγκεκριμένους χώρους πρασίνου; Παρακαλώ σημειώστε με X ξεχωριστά για κάθε χώρο πρασίνου τον τρόπο μετάβαση σας (**έως και έξι πεδία**).

		πεζός	ποδήλατο	ιδιωτικό αυτοκίνητο	μηχανάκι	μέσα μαζικής μεταφοράς (χρήση από 2 & άνω μέσα	λεωφορείο	τρόλεϊ	μετρό	ηλεκτρικός	τραμ	δημοτική συγκοινωνία	άλλο μέσο μεταφοράς,
1.	Άλσος Βεΐκου												
2.	Εθνικός Κήπος												
3.	Κατράκειο Θέατρο												
4.	Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνη Τρίτση»												
5.	Πεδίον Άρεως												
6.	Αττικό Άλσος												
7.	Διομήδειος Βοτανικός Κήπος												
8.	Κτήμα Συγγρού												
9.	Πάρκο Φλοίσβου												
10.	άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:												

13. Ποιος από τους παρακάτω χώρους πρασίνου σας αρέσει περισσότερο (παρακαλώ να συμπληρώσετε **ένα μόνο πεδίο**);

☐ Άλσος Βεΐκου	☐ Αττικό Άλσος
☐ Εθνικός Κήπος	☐ Διομήδειος Βοτανικός Κήπος
☐ Κατράκειο Θέατρο	☐ Κτήμα Συγγρού
☐ Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνη Τρίτση»	☐ Πάρκο Φλοίσβου
☐ άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:	☐ Πεδίον Άρεως

14. Παρακαλώ αναφέρετε γιατί σας αρέσει περισσότερο ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου; Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με **τρία** επιχειρήματα με σειρά προτεραιότητας ξεκινώντας από τον κυριότερο.

1.
2.
3.

15. Ποιό από τους παρακάτω χώρους πρασίνου επισκέπτεστε περισσότερο (παρακαλώ να συμπληρώσετε **ένα μόνο πεδίο**);

☐ Άλσος Βεΐκου	☐ Αττικό Άλσος

- Εθνικός Κήπος
 Κατράκειο Θέατρο
 Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνη Τρίτση»
 άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:
- Διομήδειος Βοτανικός Κήπος
 Κτήμα Συγγρού
 Πάρκο Φλοίσβου
 Πεδίον Άρεως

16. Παρακαλώ αναφέρετε γιατί επισκέπτεστε περισσότερο το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με **τρία** επιχειρήματα με σειρά προτεραιότητας ξεκινώντας από τον κυριότερο.

1.
2.
3.

17. Παρακαλώ βαθμολογήστε σε κλίμακα από 1 μέχρι 5, όπου 1 πολύ δύσκολα και 5 πολύ εύκολα, το βαθμό δυσκολίας πρόσβασης στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

πολύ δύσκολα	δύσκολα	μέτρια	εύκολα	πολύ εύκολα
1	2	3	4	5

18. Παρακαλώ αναφέρετε πόσο χρόνο κάνετε περίπου για να έρθετε στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

19. Πόσο συχνά επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ, σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

- καθημερινά
 εβδομαδιαίως, πόσες φορές:
 κάθε Σαββατοκύριακο
 μηνιαίως
 ετησίως
 κατά τη διάρκεια αργιών, παρακαλώ αναφέρετε ποιά/ποιές:

1.
2.
3.

- άλλο, παρακαλώ αναφέρετε:

20. Κατά τη διάρκεια της μέρας πότε συνήθως επισκέπτεστε το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

Προσέλευση:

Πρωί	Μεσημέρι	Απόγευμα	Βράδυ

Διάρκεια επίσκεψης (ώρες):

ΑΙΤΙΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε το είδος των δραστηριοτήτων των επισκεπτών και τους δημοφιλέστερους χώρους επίσκεψης εντός των χώρων πρασίνου.

21. Ποιός είναι ο κυριότερος λόγος επίσκεψή σας στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ σημειώστε **ένα μόνο πεδίο**.

☐ άσκηση (περπάτημα)	☐ πρόχειρο γεύμα (πικνίκ)
☐ ποδηλασία	☐ άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)
☐ ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	☐ μάθηση (παρακολούθηση μαθημάτων)
☐ βόλτα /βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	☐ ενημέρωση (παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων)
☐ παιχνίδι	
☐ κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)	
☐ γνωριμία με άτομα του αντίθετου φύλλου	
☐ πρόσβαση σε άλλα μέρη, παρακαλώ αναφέρετε ποιό/ά:	☐ μαγαζιά
	☐ σχολείο
	☐ καφετέριες
	☐ φιλικό σπίτι
	☐ άλλο/α: ____
☐ άλλο σκοπό, παρακαλώ αναφέρετε:	____

22. Ποιό χώρο επισκέπτεστε κυρίως στον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου; Παρακαλώ να συμπληρώσετε **έως και τρία πεδία με σειρά προτεραιότητας** ξεκινώντας από τον κυριότερο.

☐ υπαίθριους χώρους	☐ αμφιθέατρο
☐ θεματικούς κήπους	☐ θέατρο
☐ καφετέριες	☐ θερινό κινηματογράφο
☐ παιδική χαρά	☐ δημοτικό ιατρείο
☐ ζωολογικός κήπος	☐ αίθουσες διδασκαλίας / διαλέξεων
☐ βοτανικός κήπος	
☐ αθλητικές εγκαταστάσεις:	☐ γήπεδο ποδοσφαίρου
	☐ γήπεδο 5X5
	☐ τένις
	☐ βόλει
	☐ μπάσκετ
	☐ κολυμβητήριο
	☐ στίβο

- πίστα πατινάζ
 κλειστό γυμναστήριο: μπάσκετ
 βόλει
 ενόργανη γυμναστική

άλλος χώρος, παρακαλώ αναφέρετε:

23. Ποιος/α/οί συνήθως επισκέπτεται/ονται μαζί σας τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου:

- κανένας το/α παιδί/ιά μου το/α εγγόνι/ια μου
 ο/η σύζυγος η οικογένειά μου ο/η φίλος/η μου
 η σχέση μου
 άλλα, παρακαλώ αναφέρετε:

ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Στην εν λόγω θεματική ενότητα θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη των επισκεπτών για το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου και τις προτάσεις τους για την βελτίωσή του.

24. Στο σύνολο του ο συγκεκριμένος χώρος πρασίνου σας ικανοποιεί (τις ανάγκες σας);
 Παρακαλώ, σημειώστε ένα μόνο πεδίο.

- ναι
 όχι παρακαλώ αναφέρετε τι δεν σας ικανοποιεί:

είμαι αδιάφορος/η

25. Με άριστα το δέκα πως βαθμολογείτε στο σύνολο του (αισθητική, λειτουργικότητα, ασφάλεια), τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου;

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10

26. Θα θέλατε να προτείνετε κάτι που θα συμβάλλει στην βελτίωση του συγκεκριμένου χώρου πρασίνου και που δεν αναφέρθηκε ήδη;

1.
2.
3.

Ευχαριστούμε πολύ για το χρόνο που διαθέσατε μαζί μας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

Πίνακες Διμεταβλητής Ανάλυσης

I. Διμεταβλητοί Πίνακες Άλσους Βεΐκου

Πίνακας I-1. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την παρουσία και την ταυτότητα των ατόμων με τα οποία επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου (Γράφημα 10-42)

Φύλο		Επισκέπτεται το πάρκο με					Total
		κανέναν	παιδιά	οικογένεια	φίλο/η	σχέση	
άρρεν	Count	19	21	18	55	4	117
	% within φύλο	16,2%	17,9%	15,4%	47,0%	3,4%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	67,9%	61,8%	62,1%	55,0%	50,0%	58,8%
	% of Total	9,5%	10,6%	9,0%	27,6%	2,0%	58,8%
θήλυο	Count	9	13	11	45	4	82
	% within φύλο	11,0%	15,9%	13,4%	54,9%	4,9%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	32,1%	38,2%	37,9%	45,0%	50,0%	41,2%
	% of Total	4,5%	6,5%	5,5%	22,6%	2,0%	41,2%
Total	Count	28	34	29	100	8	199
	% within φύλο	14,1%	17,1%	14,6%	50,3%	4,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	14,1%	17,1%	14,6%	50,3%	4,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square		2,051 ^a	0,726	Cramer's V	0,102	0,726	

Πίνακας I-2. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την παρουσία και την ταυτότητα των ατόμων με τα οποία επισκέπτονται το Άλσος Βεΐκου (Γράφημα 10-43)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο		Τα άτομα με τα οποία επισκέπτεται το συγκεκριμένο χώρο πρασίνου				Total
		κανέναν	οικογένεια	φίλο/η	σχέση	
6-17ετών	Count	0	3	13	0	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	18,8%	81,3%	,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	,0%	4,7%	13,0%	,0%	8,0%
	% of Total	,0%	1,5%	6,5%	,0%	8,0%
18-30ετών	Count	1	6	38	5	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	12,0%	76,0%	10,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	3,6%	9,4%	38,0%	62,5%	25,0%
	% of Total	,5%	3,0%	19,0%	2,5%	25,0%

31-40ετών	Count	3	27	4	3	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	8,1%	73,0%	10,8%	8,1%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	10,7%	42,2%	4,0%	37,5%	18,5%
	% of Total	1,5%	13,5%	2,0%	1,5%	18,5%
41-60ετών	Count	10	26	10	0	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	21,7%	56,5%	21,7%	,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	35,7%	40,6%	10,0%	,0%	23,0%
	% of Total	5,0%	13,0%	5,0%	,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	14	2	35	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	27,5%	3,9%	68,6%	,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	50,0%	3,1%	35,0%	,0%	25,5%
	% of Total	7,0%	1,0%	17,5%	,0%	25,5%
Total	Count	28	64	100	8	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	14,0%	32,0%	50,0%	4,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	14,0%	32,0%	50,0%	4,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		107,325 ^a	,000	Cramer's V	,423	,000

Πίνακας Ι-3. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου (Γράφημα 10-44)

φύλο		Μέσο πρόσβασης					Total
		πεζός	ποδήλατο	I.X.	μηχανάκι	M.M.M	
άρρεν	Count	54	4	41	11	7	117
	% within φύλο	46,2%	3,4%	35,0%	9,4%	6,0%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	46,6%	100,0%	71,9%	78,6%	77,8%	58,5%
	% of Total	27,0%	2,0%	20,5%	5,5%	3,5%	58,5%
θήλυ	Count	62	0	16	3	2	83
	% within φύλο	74,7%	,0%	19,3%	3,6%	2,4%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	53,4%	,0%	28,1%	21,4%	22,2%	41,5%
	% of Total	31,0%	,0%	8,0%	1,5%	1,0%	41,5%
Total	Count	116	4	57	14	9	200
	% within φύλο	58,0%	2,0%	28,5%	7,0%	4,5%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	58,0%	2,0%	28,5%	7,0%	4,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square		17,594 ^a	,001	Cramer's V	,297	,001	

Πίνακας I-4. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Άλσος Βεΐκου (Γράφημα 10-45)

ηλικία ερωτηθέντα		μέσο πρόσβασης					Total
		πεζός	ποδήλατο	I.X.	μηχανάκι	M.M.M.	
6-17 ετών	Count	4	4	3	0	5	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	25,0%	25,0%	18,8%	,0%	31,3%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	3,4%	100,0%	5,3%	,0%	55,6%	8,0%
	% of Total	2,0%	2,0%	1,5%	,0%	2,5%	8,0%
18-30 ετών	Count	26	0	7	13	4	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	52,0%	,0%	14,0%	26,0%	8,0%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	22,4%	,0%	12,3%	92,9%	44,4%	25,0%
	% of Total	13,0%	,0%	3,5%	6,5%	2,0%	25,0%
31-40 ετών	Count	10	0	26	1	0	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	27,0%	,0%	70,3%	2,7%	,0%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	8,6%	,0%	45,6%	7,1%	,0%	18,5%
	% of Total	5,0%	,0%	13,0%	,5%	,0%	18,5%
41-60ετών	Count	26	0	20	0	0	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,5%	,0%	43,5%	,0%	,0%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	22,4%	,0%	35,1%	,0%	,0%	23,0%
	% of Total	13,0%	,0%	10,0%	,0%	,0%	23,0%
61ετών και άνω	Count	50	0	1	0	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	98,0%	,0%	2,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	43,1%	,0%	1,8%	,0%	,0%	25,5%
	% of Total	25,0%	,0%	,5%	,0%	,0%	25,5%
Total	Count	116	4	57	14	9	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	58,0%	2,0%	28,5%	7,0%	4,5%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	58,0%	2,0%	28,5%	7,0%	4,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		180,152 ^a	,000	Cramer's V	,475	,000	

Πίνακας I-5. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-46)

φύλο		Ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total
		ναί	όχι	
άρρεν	Count	72	45	117

	% within φύλο	61,5%	38,5%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	50,3%	78,9%	58,5%
	% of Total	36,0%	22,5%	58,5%
θήλυ	Count	71	12	83
	% within φύλο	85,5%	14,5%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	49,7%	21,1%	41,5%
	% of Total	35,5%	6,0%	41,5%
Total	Count	143	57	200
	% within φύλο	71,5%	28,5%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	71,5%	28,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	13,729 ^a	,000	Phi	-,262

Πίνακας Ι-6. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση ικανοποίησης ως προς την πρόσβαση στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα10-47)

ηλικία ερωτηθέντα		Ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total
		ναι	όχι	
6-17ετών	Count	9	7	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,3%	43,8%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	6,3%	12,3%	8,0%
	% of Total	4,5%	3,5%	8,0%
18-30ετών	Count	36	14	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	72,0%	28,0%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	25,2%	24,6%	25,0%
	% of Total	18,0%	7,0%	25,0%
31-40ετών	Count	18	19	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	48,6%	51,4%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	12,6%	33,3%	18,5%
	% of Total	9,0%	9,5%	18,5%
41-60ετών	Count	30	16	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	65,2%	34,8%	100,0%

	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	21,0%	28,1%	23,0%
	% of Total	15,0%	8,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	50	1	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	98,0%	2,0%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	35,0%	1,8%	25,5%
	% of Total	25,0%	,5%	25,5%
Total	Count	143	57	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	71,5%	28,5%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	71,5%	28,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	29,832 ^a	,000	Cramer's V	,386
				,000

Πίνακας Ι-7. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-48)

φύλο		Συχνότητα επίσκεψης πάρκου				Total
		καθημερινά	εβδομαδιαίως	Σαββατοκύριακο	μηνιαίως	
άρρεν	Count	21	35	31	117	117
	% within φύλο	17,9%	29,9%	26,5%	100,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	47,7%	54,7%	72,1%	58,5%	58,5%
	% of Total	10,5%	17,5%	15,5%	58,5%	58,5%
θήλυ	Count	23	29	12	83	83
	% within φύλο	27,7%	34,9%	14,5%	100,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	52,3%	45,3%	27,9%	41,5%	41,5%
	% of Total	11,5%	14,5%	6,0%	41,5%	41,5%
Total	Count	44	64	43	200	200
	% within φύλο	22,0%	32,0%	21,5%	100,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	22,0%	32,0%	21,5%	100,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.				
Kendall's tau-c	-,186	,014				

Πίνακας Ι-8. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-49)

ηλικία ερωτηθέντα * συχνότητα επίσκεψης πάρκου Crosstabulation		Συχνότητα επίσκεψης πάρκου				Total
		καθημερινά	εβδομαδιαίως	Σαββατοκύριακο	μηνιαίως	
6-17ετών	Count	0	0	4	12	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	,0%	25,0%	75,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	,0%	,0%	8,2%	27,9%	8,0%
	% of Total	,0%	,0%	2,0%	6,0%	8,0%
18-30ετών	Count	1	15	14	20	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	30,0%	28,0%	40,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	2,3%	23,4%	28,6%	46,5%	25,0%
	% of Total	,5%	7,5%	7,0%	10,0%	25,0%
31-40ετών	Count	0	12	21	4	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	32,4%	56,8%	10,8%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	,0%	18,8%	42,9%	9,3%	18,5%
	% of Total	,0%	6,0%	10,5%	2,0%	18,5%
41-60ετών	Count	16	13	10	7	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	34,8%	28,3%	21,7%	15,2%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	36,4%	20,3%	20,4%	16,3%	23,0%
	% of Total	8,0%	6,5%	5,0%	3,5%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	27	24	0	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	52,9%	47,1%	,0%	,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	61,4%	37,5%	,0%	,0%	25,5%
	% of Total	13,5%	12,0%	,0%	,0%	25,5%
Total	Count	44	64	49	43	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	22,0%	32,0%	24,5%	21,5%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	22,0%	32,0%	24,5%	21,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c		-,580	,000			

Πίνακας I-9. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κύριο σκοπό επίσκεψης στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-50)

Crosstab φύλο * κύριος σκοπός επίσκεψης			Κύριος σκοπός επίσκεψης									
			άσκηση (περπάτημα)	ποδηλασία	ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	Βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	παιχνίδι	άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)	ενημέρωση (παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων)	κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)	καφετέριες	Total
φύλο	άρρεν	Count	28	21	2	19	3	23	3	11	7	117
		% within φύλο	23,9%	17,9%	1,7%	16,2%	2,6%	19,7%	2,6%	9,4%	6,0%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	39,4%	87,5%	50,0%	65,5%	60,0%	62,2%	60,0%	61,1%	100,0%	58,5%
		% of Total	14,0%	10,5%	1,0%	9,5%	1,5%	11,5%	1,5%	5,5%	3,5%	58,5%
	θήλυο	Count	43	3	2	10	2	14	2	7	0	83
		% within φύλο	51,8%	3,6%	2,4%	12,0%	2,4%	16,9%	2,4%	8,4%	,0%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	60,6%	12,5%	50,0%	34,5%	40,0%	37,8%	40,0%	38,9%	,0%	41,5%
		% of Total	21,5%	1,5%	1,0%	5,0%	1,0%	7,0%	1,0%	3,5%	,0%	41,5%
	Total	Count	71	24	4	29	5	37	5	18	7	200
		% within φύλο	35,5%	12,0%	2,0%	14,5%	2,5%	18,5%	2,5%	9,0%	3,5%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	35,5%	12,0%	2,0%	14,5%	2,5%	18,5%	2,5%	9,0%	3,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.		Value		Approx. Sig.					
Pearson Chi-Square		24,879 ^a	,002		Cramer's V		,353		,002			

Πίνακας I-10. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-51)

Crosstab φύλο * θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο;			
		όχι	ναι	Total	
φύλο	άρρεν	Count	88	29	117
		% within φύλο	75,2%	24,8%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	57,5%	61,7%	58,5%
		% of Total	44,0%	14,5%	58,5%
	θήλυο	Count	65	18	83
		% within φύλο	78,3%	21,7%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	42,5%	38,3%	41,5%
		% of Total	32,5%	9,0%	41,5%

	Total	Count	153	47	200
		% within φύλο	76,5%	23,5%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	76,5%	23,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		,259 ^a	,610	Phi	-,036

Πίνακας Ι-11. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την έκφραση επιθυμίας για τη δημιουργία νέων χώρων εντός του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-52)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		Total	
		όχι	ναι		
6-17ετών	Count	16	0	16	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	10,5%	,0%	8,0%	
	% of Total	8,0%	,0%	8,0%	
18-30ετών	Count	38	12	50	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	76,0%	24,0%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	24,8%	25,5%	25,0%	
	% of Total	19,0%	6,0%	25,0%	
31-40ετών	Count	21	16	37	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,8%	43,2%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	13,7%	34,0%	18,5%	
	% of Total	10,5%	8,0%	18,5%	
41-60ετών	Count	36	10	46	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	78,3%	21,7%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	23,5%	21,3%	23,0%	
	% of Total	18,0%	5,0%	23,0%	
61ετών και πάνω	Count	42	9	51	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	82,4%	17,6%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	27,5%	19,1%	25,5%	
	% of Total	21,0%	4,5%	25,5%	
Total	Count	153	47	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	76,5%	23,5%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	76,5%	23,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.

Pearson Chi-Square	13,996 ^a	,007	Cramer's V	,265	,007
--------------------	---------------------	------	------------	------	------

Πίνακας I-12. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την πραγματοποίηση επισκέψεων σε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-53)

Crosstab φύλο * επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου			επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		
			όχι	ναι	Total
φύλο	άρρεν	Count	73	44	117
		% within φύλο	62,4%	37,6%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	56,6%	62,0%	58,5%
		% of Total	36,5%	22,0%	58,5%
	θήλυ	Count	56	27	83
		% within φύλο	67,5%	32,5%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	43,4%	38,0%	41,5%
		% of Total	28,0%	13,5%	41,5%
Total	Count	129	71	200	
	% within φύλο	64,5%	35,5%	100,0%	
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	64,5%	35,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		,547 ^a	,460	Phi	-,052

Πίνακας I-13. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την πραγματοποίηση επισκέψεων σε άλλους μεγάλους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-54)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		
		όχι	ναι	Total
6-17ετών	Count	8	8	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	50,0%	50,0%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	6,2%	11,3%	8,0%
	% of Total	4,0%	4,0%	8,0%
18-30ετών	Count	40	10	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	80,0%	20,0%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	31,0%	14,1%	25,0%
	% of Total	20,0%	5,0%	25,0%
31-40ετών	Count	23	14	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	62,2%	37,8%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	17,8%	19,7%	18,5%
	% of Total	11,5%	7,0%	18,5%
41-60ετών	Count	26	20	46

	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,5%	43,5%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	20,2%	28,2%	23,0%
	% of Total	13,0%	10,0%	23,0%
61 ετών και πάνω	Count	32	19	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	62,7%	37,3%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	24,8%	26,8%	25,5%
	% of Total	16,0%	9,5%	25,5%
Total	Count	129	71	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	64,5%	35,5%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	64,5%	35,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	8,151a	,086	Cramer's V	,202
				,086

Πίνακας I-14. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-55)

Crosstab φύλο * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης				Total
		πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	δεν γνωρίζω	
άρρεν	Count	4	55	52	6	117
	% within φύλο	3,4%	47,0%	44,4%	5,1%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	66,7%	58,5%	55,3%	100,0%	58,5%
	% of Total	2,0%	27,5%	26,0%	3,0%	58,5%
θήλυ	Count	2	39	42	0	83
	% within φύλο	2,4%	47,0%	50,6%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	33,3%	41,5%	44,7%	,0%	41,5%
	% of Total	1,0%	19,5%	21,0%	,0%	41,5%
Total	Count	6	94	94	6	200
	% within φύλο	3,0%	47,0%	47,0%	3,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	3,0%	47,0%	47,0%	3,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)				
Kendall's tau-c		-,011			,881	

Πίνακας I-15. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-56)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης				Total
		πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	δεν γνωρίζω	
6-17ετών	Count	0	14	2	0	16

	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	87,5%	12,5%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	,0%	14,9%	2,1%	,0%	8,0%
	% of Total	,0%	7,0%	1,0%	,0%	8,0%
18-30ετών	Count	1	23	26	0	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	46,0%	52,0%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	16,7%	24,5%	27,7%	,0%	25,0%
	% of Total	,5%	11,5%	13,0%	,0%	25,0%
31-40ετών	Count	2	20	11	4	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	5,4%	54,1%	29,7%	10,8%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	33,3%	21,3%	11,7%	66,7%	18,5%
	% of Total	1,0%	10,0%	5,5%	2,0%	18,5%
41-60ετών	Count	3	17	24	2	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	6,5%	37,0%	52,2%	4,3%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	50,0%	18,1%	25,5%	33,3%	23,0%
	% of Total	1,5%	8,5%	12,0%	1,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	0	20	31	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	39,2%	60,8%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	,0%	21,3%	33,0%	,0%	25,5%
	% of Total	,0%	10,0%	15,5%	,0%	25,5%
Total	Count	6	94	94	6	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	3,0%	47,0%	47,0%	3,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	3,0%	47,0%	47,0%	3,0%	100,0%
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c	,127	,009				

Πίνακας I-16. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου σε σχέση με τα επιθυμητά χαρακτηριστικά/ιδιότητες των φυτών. (Γράφημα 10-57)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν									Total
		ανθοφόρα	αρωματικά	αιθαλή	φυλλοβόλα	καρποφόρα	μη καρποφόρα	φυτά που να προσφέρουν σκιά	φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο	φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων στον άνεμο	
άρρεν	Count	57	38	43	11	31	9	77	27	16	309
	% within φύλο	18,4%	12,3%	13,9%	3,6%	10,0%	2,9%	24,9%	8,7%	5,2%	100,0%

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

	% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	62,0%	48,7%	64,2%	68,8%	54,4%	50,0%	70,6%	37,0%	42,1%	56,4%
	% of Total	10,4%	6,9%	7,8%	2,0%	5,7%	1,6%	14,1%	4,9%	2,9%	56,4%
θήλυ	Count	35	40	24	5	26	9	32	46	22	239
	% within φύλο	14,6%	16,7%	10,0%	2,1%	10,9%	3,8%	13,4%	19,2%	9,2%	100,0%
	% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	38,0%	51,3%	35,8%	31,3%	45,6%	50,0%	29,4%	63,0%	57,9%	43,6%
	% of Total	6,4%	7,3%	4,4%	,9%	4,7%	1,6%	5,8%	8,4%	4,0%	43,6%
Total	Count	92	78	67	16	57	18	109	73	38	548
	% within φύλο	16,8%	14,2%	12,2%	2,9%	10,4%	3,3%	19,9%	13,3%	6,9%	100,0%
	% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	16,8%	14,2%	12,2%	2,9%	10,4%	3,3%	19,9%	13,3%	6,9%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value		Approx. Sig.			
Pearson Chi-Square		29,397 ^a	,000			Cramer's V		,232			

Πίνακας I-17. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών. (Γράφημα 10-58)

Crosstabulation φύλο * επάρκεια υποδομών		επάρκεια υποδομών			
		ναι	όχι	Total	
φύλο	άρρεν	Count	30	87	117
		% within φύλο	25,6%	74,4%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	63,8%	56,9%	58,5%
		% of Total	15,0%	43,5%	58,5%
	θήλυ	Count	17	66	83
		% within φύλο	20,5%	79,5%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	36,2%	43,1%	41,5%
		% of Total	8,5%	33,0%	41,5%
Total	Count	47	153	200	
	% within φύλο	23,5%	76,5%	100,0%	
	% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	23,5%	76,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		,719 ^a	,397	Phi	,060

Πίνακας I-18. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών του Άλσους Βεΐκου σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών. (Γράφημα 10-59)

Crosstabulation ηλικία ερωτηθέντα * επάρκεια υποδομών		επάρκεια υποδομών		
		ναι	όχι	Total
6-17ετών	Count	7	9	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	43,8%	56,3%	100,0%
	% within επάρκεια υποδομών	14,9%	5,9%	8,0%
	% of Total	3,5%	4,5%	8,0%
18-30ετών	Count	8	42	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	16,0%	84,0%	100,0%
	% within επάρκεια υποδομών	17,0%	27,5%	25,0%
	% of Total	4,0%	21,0%	25,0%
31-40ετών	Count	15	22	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	40,5%	59,5%	100,0%
	% within επάρκεια υποδομών	31,9%	14,4%	18,5%
	% of Total	7,5%	11,0%	18,5%
41-60ετών	Count	13	33	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	28,3%	71,7%	100,0%
	% within επάρκεια υποδομών	27,7%	21,6%	23,0%
	% of Total	6,5%	16,5%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	4	47	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	7,8%	92,2%	100,0%
	% within επάρκεια υποδομών	8,5%	30,7%	25,5%
	% of Total	2,0%	23,5%	25,5%
Total	Count	47	153	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	23,5%	76,5%	100,0%
	% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	23,5%	76,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	18,725 ^a	,001	Cramer's V	,306

Πίνακας I-19. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το είδος των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν εντός του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-60)

Crosstabulation φύλο * υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν			Υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν								
			παγκάκια	κάδοι απορριμμάτων	βρύση με πόσιμο νερό	πινακίδες (σήμανση & πληροφορίες)	φωτιστικά	τουαλέτες	τηλεφωνικοί θάλαμοι	κιόσκια	Total
φύλο	άρρεν	Count	23	30	28	30	22	62	35	1	231

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

θήλυ	% within φύλο	10,0%	13,0%	12,1%	13,0%	9,5%	26,8%	15,2%	,4%	100,0%	
	% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	33,8%	55,6%	71,8%	53,6%	46,8%	66,7%	67,3%	14,3%	55,5%	
	% of Total	5,5%	7,2%	6,7%	7,2%	5,3%	14,9%	8,4%	,2%	55,5%	
	Count	45	24	11	26	25	31	17	6	185	
	% within φύλο	24,3%	13,0%	5,9%	14,1%	13,5%	16,8%	9,2%	3,2%	100,0%	
	% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	66,2%	44,4%	28,2%	46,4%	53,2%	33,3%	32,7%	85,7%	44,5%	
Total	% of Total	10,8%	5,8%	2,6%	6,3%	6,0%	7,5%	4,1%	1,4%	44,5%	
	Count	68	54	39	56	47	93	52	7	416	
	% within φύλο	16,3%	13,0%	9,4%	13,5%	11,3%	22,4%	12,5%	1,7%	100,0%	
	% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Total	% of Total	16,3%	13,0%	9,4%	13,5%	11,3%	22,4%	12,5%	1,7%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.							
	Pearson Chi-Square	31,101 ^a	,000	Cramer's V	,273	,000					

Πίνακας Ι-20. Το φύλο ερωτηθέντων των επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-61)

Crosstab φύλο * φυσική εμφάνιση των υποδομών		φυσική εμφάνιση των υποδομών					Total
		πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή	δεν γνωρίζω	
άρρεν	Count	3	24	76	11	3	117
	% within φύλο	2,6%	20,5%	65,0%	9,4%	2,6%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	75,0%	52,2%	60,3%	52,4%	100,0%	58,5%
	% of Total	1,5%	12,0%	38,0%	5,5%	1,5%	58,5%
θήλυ	Count	1	22	50	10	0	83
	% within φύλο	1,2%	26,5%	60,2%	12,0%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	25,0%	47,8%	39,7%	47,6%	,0%	41,5%
	% of Total	,5%	11,0%	25,0%	5,0%	,0%	41,5%
Total	Count	4	46	126	21	3	200
	% within φύλο	2,0%	23,0%	63,0%	10,5%	1,5%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	2,0%	23,0%	63,0%	10,5%	1,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		3,830 ^a	,429	Cramer's V	,138	,429	

Πίνακας I-21. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-62)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση των υποδομών		φυσική εμφάνιση των υποδομών					Total
		πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή	δεν γνωρίζω	
6-17ετών	Count	0	7	6	3	0	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	43,8%	37,5%	18,8%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	,0%	15,2%	4,8%	14,3%	,0%	8,0%
	% of Total	,0%	3,5%	3,0%	1,5%	,0%	8,0%
18-30ετών	Count	1	12	31	6	0	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	24,0%	62,0%	12,0%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	25,0%	26,1%	24,6%	28,6%	,0%	25,0%
	% of Total	,5%	6,0%	15,5%	3,0%	,0%	25,0%
31-40ετών	Count	2	11	21	1	2	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	5,4%	29,7%	56,8%	2,7%	5,4%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	50,0%	23,9%	16,7%	4,8%	66,7%	18,5%
	% of Total	1,0%	5,5%	10,5%	,5%	1,0%	18,5%
41-60ετών	Count	1	10	24	10	1	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,2%	21,7%	52,2%	21,7%	2,2%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	25,0%	21,7%	19,0%	47,6%	33,3%	23,0%
	% of Total	,5%	5,0%	12,0%	5,0%	,5%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	0	6	44	1	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	11,8%	86,3%	2,0%	,0%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	,0%	13,0%	34,9%	4,8%	,0%	25,5%
	% of Total	,0%	3,0%	22,0%	,5%	,0%	25,5%
Total	Count	4	46	126	21	3	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	23,0%	63,0%	10,5%	1,5%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	2,0%	23,0%	63,0%	10,5%	1,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square	35,217 ^a	,004		Cramer's V	,210		

Πίνακας I-22. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ορθή γνώση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-63)

Crosstabulation φύλο * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total
		ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι	
άρρεν	Count	74	18	25	117

	% within φύλο	63,2%	15,4%	21,4%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	52,1%	60,0%	89,3%	58,5%
	% of Total	37,0%	9,0%	12,5%	58,5%
θήλυ	Count	68	12	3	83
	% within φύλο	81,9%	14,5%	3,6%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	47,9%	40,0%	10,7%	41,5%
	% of Total	34,0%	6,0%	1,5%	41,5%
Total	Count	142	30	28	200
	% within φύλο	71,0%	15,0%	14,0%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	71,0%	15,0%	14,0%	100,0%
	Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c	-,206	,000			

Πίνακας I-23. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ορθή γνώση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-64)

Crosstabulation ηλικία ερωτηθέντα * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total
		ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι	
6-17ετών	Count	6	6	4	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	37,5%	37,5%	25,0%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	4,2%	20,0%	14,3%	8,0%
	% of Total	3,0%	3,0%	2,0%	8,0%
18-30ετών	Count	22	20	8	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	44,0%	40,0%	16,0%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	15,5%	66,7%	28,6%	25,0%
	% of Total	11,0%	10,0%	4,0%	25,0%
31-40ετών	Count	29	1	7	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	78,4%	2,7%	18,9%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	20,4%	3,3%	25,0%	18,5%
	% of Total	14,5%	,5%	3,5%	18,5%
41-60ετών	Count	35	2	9	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	76,1%	4,3%	19,6%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	24,6%	6,7%	32,1%	23,0%
	% of Total	17,5%	1,0%	4,5%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	50	1	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	98,0%	2,0%	,0%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	35,2%	3,3%	,0%	25,5%

	% of Total	25,0%	,5%	,0%	25,5%
Total	Count	142	30	28	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	71,0%	15,0%	14,0%	100,0%
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	71,0%	15,0%	14,0%	100,0%
	Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c	-,327				,000

Πίνακας I-24. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία εθελοντικής εργασίας στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-65)

Crosstabulation φύλο * επιθυμία εθελοντικής εργασίας		επιθυμία εθελοντικής εργασίας			
		ναι	όχι	Total	
φύλο	άρρεν	Count	42	75	117
		% within φύλο	35,9%	64,1%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	51,9%	63,0%	58,5%
		% of Total	21,0%	37,5%	58,5%
	θήλυ	Count	39	44	83
		% within φύλο	47,0%	53,0%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	48,1%	37,0%	41,5%
		% of Total	19,5%	22,0%	41,5%
Total	Count	81	119	200	
	% within φύλο	40,5%	59,5%	100,0%	
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	40,5%	59,5%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	2,478 ^a	,115	Phi	-,111	

Πίνακας I-25. Η ηλικία των επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία εθελοντικής εργασίας στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-66)

Crosstabulation ηλικία ερωτηθέντα * επιθυμία εθελοντικής εργασίας		επιθυμία εθελοντικής εργασίας		
		ναι	όχι	Total
6-17ετών	Count	6	10	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	37,5%	62,5%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	7,4%	8,4%	8,0%
	% of Total	3,0%	5,0%	8,0%
18-30ετών	Count	23	27	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	46,0%	54,0%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	28,4%	22,7%	25,0%

	% of Total	11,5%	13,5%	25,0%
31-40ετών	Count	11	26	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	29,7%	70,3%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	13,6%	21,8%	18,5%
	% of Total	5,5%	13,0%	18,5%
41-60ετών	Count	26	20	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,5%	43,5%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	32,1%	16,8%	23,0%
	% of Total	13,0%	10,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	15	36	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	29,4%	70,6%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	18,5%	30,3%	25,5%
	% of Total	7,5%	18,0%	25,5%
Total	Count	81	119	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	40,5%	59,5%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	40,5%	59,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	9,971 ^a	,041	Cramer's V	,223

Πίνακας I-26. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-67)

Crosstabulation φύλο * αίσθημα ασφάλειας		αίσθημα ασφάλειας				Total
		καθόλου ασφαλής	λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής & πολύ ασφαλής	
άρρεν	Count	4	54	117	54	117
	% within φύλο	3,4%	46,2%	100,0%	46,2%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	16,7%	72,0%	58,5%	72,0%	58,5%
	% of Total	2,0%	27,0%	58,5%	27,0%	58,5%
θήλυ	Count	20	21	83	21	83
	% within φύλο	24,1%	25,3%	100,0%	25,3%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	83,3%	28,0%	41,5%	28,0%	41,5%
	% of Total	10,0%	10,5%	41,5%	10,5%	41,5%
Total	Count	24	75	200	75	200
	% within φύλο	12,0%	37,5%	100,0%	37,5%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	12,0%	37,5%	100,0%	37,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.				

Kendall's tau-c	-,302	,000
-----------------	-------	------

Πίνακας I-27. Η ηλικία των επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-68)

ηλικία ερωτηθέντα * αίσθημα ασφάλειας Crosstabulation		αίσθημα ασφάλειας				Total
		καθόλου ασφαλής	λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής & πολύ ασφαλής	
6-17ετών	Count	0	3	8	5	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	18,8%	50,0%	31,3%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	,0%	8,8%	11,9%	6,7%	8,0%
	% of Total	,0%	1,5%	4,0%	2,5%	8,0%
18-30ετών	Count	8	4	25	13	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	16,0%	8,0%	50,0%	26,0%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	33,3%	11,8%	37,3%	17,3%	25,0%
	% of Total	4,0%	2,0%	12,5%	6,5%	25,0%
31-40ετών	Count	3	2	4	28	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	8,1%	5,4%	10,8%	75,7%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	12,5%	5,9%	6,0%	37,3%	18,5%
	% of Total	1,5%	1,0%	2,0%	14,0%	18,5%
41-60ετών	Count	13	4	6	23	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	28,3%	8,7%	13,0%	50,0%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	54,2%	11,8%	9,0%	30,7%	23,0%
	% of Total	6,5%	2,0%	3,0%	11,5%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	0	21	24	6	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	41,2%	47,1%	11,8%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	,0%	61,8%	35,8%	8,0%	25,5%
	% of Total	,0%	10,5%	12,0%	3,0%	25,5%
Total	Count	24	34	67	75	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	12,0%	17,0%	33,5%	37,5%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	12,0%	17,0%	33,5%	37,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c	-,099	,036				

Πίνακας I-28. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-69)

Crosstabulation φύλο * επιθυμία ύπαρξης φύλαξης			επιθυμία ύπαρξης φύλαξης		Total
			ναί	όχι & αδιάφορος/η	
φύλο	άρρεν	Count	107	10	117

		% within φύλο	91,5%	8,5%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	56,9%	83,3%	58,5%
		% of Total	53,5%	5,0%	58,5%
	θήλυ	Count	81	2	83
		% within φύλο	97,6%	2,4%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	43,1%	16,7%	41,5%
		% of Total	40,5%	1,0%	41,5%
	Total	Count	188	12	200
		% within φύλο	94,0%	6,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	94,0%	6,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		3,243 ^a	,072	-,127	,072

Πίνακας I-29. Η ηλικία των επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-70)

Crosstabulation ηλικία ερωτηθέντα * επιθυμία ύπαρξης φύλαξης		επιθυμία ύπαρξης φύλαξης		Total
		Ναι	Όχι & αδιάφορος/η	
6-17ετών	Count	16	0	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	8,5%	,0%	8,0%
	% of Total	8,0%	,0%	8,0%
18-30ετών	Count	47	3	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	94,0%	6,0%	100,0%
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	25,0%	25,0%	25,0%
	% of Total	23,5%	1,5%	25,0%
31-40ετών	Count	30	7	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	81,1%	18,9%	100,0%
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	16,0%	58,3%	18,5%
	% of Total	15,0%	3,5%	18,5%
41-60ετών	Count	44	2	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	95,7%	4,3%	100,0%
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	23,4%	16,7%	23,0%
	% of Total	22,0%	1,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	51	0	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	27,1%	,0%	25,5%

	% of Total	25,5%	,0%	25,5%
Total	Count	188	12	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	94,0%	6,0%	100,0%
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	94,0%	6,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	15,448 ^a	,004	,278	,004

Πίνακας I-30. Το φύλο των επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση αναγκών από το Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-71)

Crosstabulation φύλο * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		
		ναι	όχι & αδιάφορος/η	Total
άρρεν	Count	105	12	117
	% within φύλο	89,7%	10,3%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	56,1%	92,3%	58,5%
	% of Total	52,5%	6,0%	58,5%
θήλυ	Count	82	1	83
	% within φύλο	98,8%	1,2%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	43,9%	7,7%	41,5%
	% of Total	41,0%	,5%	41,5%
Total	Count	187	13	200
	% within φύλο	93,5%	6,5%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	93,5%	6,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	6,546 ^a	,011	Phi	-,181

Πίνακας I-31. Η ηλικία των επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση αναγκών από το Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-72)

Crosstabulation ηλικία ερωτηθέντα * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		
		ναι	όχι & αδιάφορος/η	Total
6-17ετών	Count	16	0	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	8,6%	,0%	8,0%
	% of Total	8,0%	,0%	8,0%
18-30ετών	Count	47	3	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	94,0%	6,0%	100,0%

	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	25,1%	23,1%	25,0%
	% of Total	23,5%	1,5%	25,0%
31-40ετών	Count	34	3	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	91,9%	8,1%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	18,2%	23,1%	18,5%
	% of Total	17,0%	1,5%	18,5%
41-60ετών	Count	46	0	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	24,6%	,0%	23,0%
	% of Total	23,0%	,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	44	7	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	86,3%	13,7%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	23,5%	53,8%	25,5%
	% of Total	22,0%	3,5%	25,5%
Total	Count	187	13	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	93,5%	6,5%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	93,5%	6,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	8,869 ^a	,064	Cramer's V	,211

Πίνακας I-32. Το φύλο των επισκεπτών και η βαθμολογία τους για το χώρο του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα10-73)

Crosstabulation φύλο * βαθμολογία πάρκου		βαθμολογία			Total
		1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10	
άρρεν	Count	19	75	23	117
	% within φύλο	16,2%	64,1%	19,7%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	70,4%	61,5%	45,1%	58,5%
	% of Total	9,5%	37,5%	11,5%	58,5%
θήλυ	Count	8	47	28	83
	% within φύλο	9,6%	56,6%	33,7%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	29,6%	38,5%	54,9%	41,5%
	% of Total	4,0%	23,5%	14,0%	41,5%
Total	Count	27	122	51	200
	% within φύλο	13,5%	61,0%	25,5%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	13,5%	61,0%	25,5%	100,0%

	Value	Approx. Sig.
Kendall's tau-c	,166	,016

Πίνακας Ι-33. Η ηλικία των επισκεπτών και η βαθμολογία τους για το χώρο του Άλσους Βείκου. (Γράφημα 10-74)

Crosstabulation ηλικία ερωτηθέντα * βαθμολογία πάρκου		βαθμολογία			Total
		1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10	
6-17ετών	Count	1	15	0	16
	% within ηλικία ερωτηθέντα	6,3%	93,8%	,0%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	3,7%	12,3%	,0%	8,0%
	% of Total	,5%	7,5%	,0%	8,0%
18-30ετών	Count	1	38	11	50
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	76,0%	22,0%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	3,7%	31,1%	21,6%	25,0%
	% of Total	,5%	19,0%	5,5%	25,0%
31-40ετών	Count	3	21	13	37
	% within ηλικία ερωτηθέντα	8,1%	56,8%	35,1%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	11,1%	17,2%	25,5%	18,5%
	% of Total	1,5%	10,5%	6,5%	18,5%
41-60ετών	Count	1	23	22	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,2%	50,0%	47,8%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	3,7%	18,9%	43,1%	23,0%
	% of Total	,5%	11,5%	11,0%	23,0%
61ετών και πάνω	Count	21	25	5	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	41,2%	49,0%	9,8%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	77,8%	20,5%	9,8%	25,5%
	% of Total	10,5%	12,5%	2,5%	25,5%
Total	Count	27	122	51	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	13,5%	61,0%	25,5%	100,0%
	% within βαθμολογία πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	13,5%	61,0%	25,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c	-,131	,029			

Πίνακας I-34. Το φύλο των επισκεπτών και το αγαπημένο χαρακτηριστικό τους από το Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-75)

Crosstab φύλο * αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου		Αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου								Total
		ηρεμία	καθαρός αέρας	βλάστηση	θέα	άνεση χώρου	διαδρομές	χώροι άθλησης & παιδική χαρά	ψυχαγωγία (θέατρο, παγοδρόμιο, καφετέριες)	
άρρεν	Count	16	20	78	9	18	32	37	40	250
	% within φύλο	6,4%	8,0%	31,2%	3,6%	7,2%	12,8%	14,8%	16,0%	100,0%
	% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	28,6%	28,2%	54,9%	50,0%	54,5%	69,6%	67,3%	74,1%	52,6%
	% of Total	3,4%	4,2%	16,4%	1,9%	3,8%	6,7%	7,8%	8,4%	52,6%
θήλυ	Count	40	51	64	9	15	14	18	14	225
	% within φύλο	17,8%	22,7%	28,4%	4,0%	6,7%	6,2%	8,0%	6,2%	100,0%
	% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	71,4%	71,8%	45,1%	50,0%	45,5%	30,4%	32,7%	25,9%	47,4%
	% of Total	8,4%	10,7%	13,5%	1,9%	3,2%	2,9%	3,8%	2,9%	47,4%
Total	Count	56	71	142	18	33	46	55	54	475
	% within φύλο	11,8%	14,9%	29,9%	3,8%	6,9%	9,7%	11,6%	11,4%	100,0%
	% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	11,8%	14,9%	29,9%	3,8%	6,9%	9,7%	11,6%	11,4%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value		Approx. Sig.				
Pearson Chi-Square		50,423 ^a	,000	Cramer's V		,326				

Πίνακας I-35. Το φύλο των επισκεπτών και το χειρότερο χαρακτηριστικό τους από το Άλσος Βεΐκου. (Γράφημα 10-76)

Crosstab φύλο * χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου		Χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου									Total
		αδέσποτα ζώα	έλλειψη καθαριότητας	έλλειψη φύλαξης & ασφάλειας	έλλειψη συντήρησης & φροντίδας	έλλειψη υποδομών (σε χώρους, σε εξοπλισμό χώρων κ.α.)	έλλειψη άμεσης βοήθειας	έλλειψη σεβασμού των επισκεπτών	κλειστοί οι χώροι άθλησης	αθίγγανοι	
άρρεν	Count	32	18	37	15	41	4	3	8	16	174
	% within φύλο	18,4%	10,3%	21,3%	8,6%	23,6%	2,3%	1,7%	4,6%	9,2%	100,0%
	% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	42,1%	41,9%	69,8%	50,0%	70,7%	80,0%	37,5%	80,0%	61,5%	56,3%
	% of Total	10,4%	5,8%	12,0%	4,9%	13,3%	1,3%	1,0%	2,6%	5,2%	56,3%
θήλυ	Count	44	25	16	15	17	1	5	2	10	135
	% within φύλο	32,6%	18,5%	11,9%	11,1%	12,6%	,7%	3,7%	1,5%	7,4%	100,0%
	% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	57,9%	58,1%	30,2%	50,0%	29,3%	20,0%	62,5%	20,0%	38,5%	43,7%
	% of Total	14,2%	8,1%	5,2%	4,9%	5,5%	,3%	1,6%	,6%	3,2%	43,7%
Total	Count	76	43	53	30	58	5	8	10	26	309
	% within φύλο	24,6%	13,9%	17,2%	9,7%	18,8%	1,6%	2,6%	3,2%	8,4%	100,0%

	% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	24,6%	13,9%	17,2%	9,7%	18,8%	1,6%	2,6%	3,2%	8,4%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.						
Pearson Chi-Square	24,031 ^a	,002	Cramer's V	,279	,002						

Πίνακας Ι-36. Το φύλο των επισκεπτών και προτάσεις βελτίωσης του χώρου του Άλσους Βεΐκου. (Γράφημα 10-77)

Crosstab φύλο * πρόταση βελτίωσης πάρκου		πρόταση βελτίωσης πάρκου									Total
		καθαριότητα	συντήρηση χώρου	φύλαξη & ασφάλεια	εξοπλισμός σε κάδους κ.α., πυρόσβεσης	απαγόρευση αδέσποτων ζώων	ενημέρωση πρασίνου	ενδιαφέροντες χώροι για παιδιά/προσθήκη υπαίθριων παιχνιδιών π.χ. σκάκι	υπεύθυνοι εργαζόμενοι	όχι αθίγγανοι	
άρρεν	Count	12	17	37	15	6	5	12	1	6	111
	% within φύλο	10,8%	15,3%	33,3%	13,5%	5,4%	4,5%	10,8%	,9%	5,4%	100,0%
	% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	40,0%	56,7%	53,6%	78,9%	54,5%	50,0%	63,2%	12,5%	60,0%	53,9%
	% of Total	5,8%	8,3%	18,0%	7,3%	2,9%	2,4%	5,8%	,5%	2,9%	53,9%
θήλυ	Count	18	13	32	4	5	5	7	7	4	95
	% within φύλο	18,9%	13,7%	33,7%	4,2%	5,3%	5,3%	7,4%	7,4%	4,2%	100,0%
	% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	60,0%	43,3%	46,4%	21,1%	45,5%	50,0%	36,8%	87,5%	40,0%	46,1%
	% of Total	8,7%	6,3%	15,5%	1,9%	2,4%	2,4%	3,4%	3,4%	1,9%	46,1%
Total	Count	30	30	69	19	11	10	19	8	10	206
	% within φύλο	14,6%	14,6%	33,5%	9,2%	5,3%	4,9%	9,2%	3,9%	4,9%	100,0%
	% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	14,6%	14,6%	33,5%	9,2%	5,3%	4,9%	9,2%	3,9%	4,9%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.						
Pearson Chi-Square	13,610 ^a	,093	Cramer's V	,257	,093						

II. Διμεταβλητοί Πίνακες Πάρκου Φλοίσβου

Πίνακας II-1. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα άτομα με τα οποία επισκέπτονται το Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-111)

Crosstabulation φύλο * με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο		με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο						Total	
		κανένα	παιδί/ά	εγγόνια	σύζυγο	οικογένεια	φίλο/η		σχέση
άρρεν	Count	11	13	2	6	23	47	7	109
	% within φύλο	10,1%	11,9%	1,8%	5,5%	21,1%	43,1%	6,4%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	73,3%	43,3%	50,0%	66,7%	52,3%	53,4%	70,0%	54,5%
	% of Total	5,5%	6,5%	1,0%	3,0%	11,5%	23,5%	3,5%	54,5%
θήλυ	Count	4	17	2	3	21	41	3	91
	% within φύλο	4,4%	18,7%	2,2%	3,3%	23,1%	45,1%	3,3%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	26,7%	56,7%	50,0%	33,3%	47,7%	46,6%	30,0%	45,5%
	% of Total	2,0%	8,5%	1,0%	1,5%	10,5%	20,5%	1,5%	45,5%
Total	Count	15	30	4	9	44	88	10	200
	% within φύλο	7,5%	15,0%	2,0%	4,5%	22,0%	44,0%	5,0%	100,0%
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	7,5%	15,0%	2,0%	4,5%	22,0%	44,0%	5,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.			Value	Approx. Sig.			
Pearson Chi-Square	5,323 ^a	,503			Cramer's V	,163			

Πίνακας II-2. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-112)

Crosstabulation φύλο * με μέσο μεταφοράς		μέσο μεταφοράς				Total		
		πεζός	ποδήλατο	I.X	μηχανάκι		M.M.M	
άρρεν	Count	13	4	29	15	48	109	
	% within φύλο	11,9%	3,7%	26,6%	13,8%	44,0%	100,0%	
	% within μέσο μεταφοράς	44,8%	80,0%	50,9%	65,2%	55,8%	54,5%	
	% of Total	6,5%	2,0%	14,5%	7,5%	24,0%	54,5%	
θήλυ	Count	16	1	28	8	38	91	
	% within φύλο	17,6%	1,1%	30,8%	8,8%	41,8%	100,0%	
	% within μέσο μεταφοράς	55,2%	20,0%	49,1%	34,8%	44,2%	45,5%	
	% of Total	8,0%	,5%	14,0%	4,0%	19,0%	45,5%	
Total	Count	29	5	57	23	86	200	
	% within φύλο	14,5%	2,5%	28,5%	11,5%	43,0%	100,0%	
	% within μέσο μεταφοράς	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	14,5%	2,5%	28,5%	11,5%	43,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig.			Value	Approx. Sig.		

Pearson Chi-Square	3,832 ^a	,429	Cramer's V	,138	,429
--------------------	--------------------	------	------------	------	------

Πίνακας II-3. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το χρησιμοποιούμενο μέσο πρόσβασης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-113)

Crosstabulation ηλικία * με μέσο μεταφοράς		μέσο μεταφοράς					Total
		πεζός	ποδήλατο	I.X.	μηχανάκι	M.M.M	
6-17ετών	Count	1	3	1	0	9	14
	% within ηλικία ερωτηθέντα	7,1%	21,4%	7,1%	,0%	64,3%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	3,4%	60,0%	1,8%	,0%	10,5%	7,0%
	% of Total	,5%	1,5%	,5%	,0%	4,5%	7,0%
18-30ετών	Count	1	2	6	20	22	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,0%	3,9%	11,8%	39,2%	43,1%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	3,4%	40,0%	10,5%	87,0%	25,6%	25,5%
	% of Total	,5%	1,0%	3,0%	10,0%	11,0%	25,5%
31-40ετών	Count	1	0	31	3	11	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,2%	,0%	67,4%	6,5%	23,9%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	3,4%	,0%	54,4%	13,0%	12,8%	23,0%
	% of Total	,5%	,0%	15,5%	1,5%	5,5%	23,0%
41-60ετών	Count	10	0	16	0	15	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα	24,4%	,0%	39,0%	,0%	36,6%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	34,5%	,0%	28,1%	,0%	17,4%	20,5%
	% of Total	5,0%	,0%	8,0%	,0%	7,5%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	16	0	3	0	29	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα	33,3%	,0%	6,3%	,0%	60,4%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	55,2%	,0%	5,3%	,0%	33,7%	24,0%
	% of Total	8,0%	,0%	1,5%	,0%	14,5%	24,0%
Total	Count	29	5	57	23	86	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	14,5%	2,5%	28,5%	11,5%	43,0%	100,0%
	% within μέσο μεταφοράς	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	14,5%	2,5%	28,5%	11,5%	43,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square	146,882 ^a	,000	Cramer's V	,428	,000		

Πίνακας II-4. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-114)

φύλο * ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total
		ναι	όχι	
άρρεν	Count	63	46	109

	% within φύλο	57,8%	42,2%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	56,3%	52,3%	54,5%
	% of Total	31,5%	23,0%	54,5%
θήλυ	Count	49	42	91
	% within φύλο	53,8%	46,2%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	43,8%	47,7%	45,5%
	% of Total	24,5%	21,0%	45,5%
Total	Count	112	88	200
	% within φύλο	56,0%	44,0%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	56,0%	44,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	,314 ^a	,575	Phi	,040

Πίνακας II-5. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο χώρο του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-115)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total
		ναι	όχι	
6-17ετών	Count	13	1	14
	% within ηλικία ερωτηθέντα	92,9%	7,1%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	11,6%	1,1%	7,0%
	% of Total	6,5%	,5%	7,0%
18-30ετών	Count	28	23	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	54,9%	45,1%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	25,0%	26,1%	25,5%
	% of Total	14,0%	11,5%	25,5%
31-40ετών	Count	13	33	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	28,3%	71,7%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	11,6%	37,5%	23,0%
	% of Total	6,5%	16,5%	23,0%
41-60ετών	Count	17	24	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα	41,5%	58,5%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	15,2%	27,3%	20,5%
	% of Total	8,5%	12,0%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	41	7	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα	85,4%	14,6%	100,0%

	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	36,6%	8,0%	24,0%
	% of Total	20,5%	3,5%	24,0%
Total	Count	112	88	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,0%	44,0%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	56,0%	44,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	42,482 ^a	,000	Cramer's V	,461

Πίνακας II-6. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-116)

Crosstab φύλο * συχνότητα επίσκεψης πάρκου		συχνότητα επίσκεψης πάρκου				Total
		καθημερινά	εβδομαδιαίως	Σαββατοκύριακο	μηνιαίως	
άρρεν	Count	19	36	32	22	109
	% within φύλο	17,4%	33,0%	29,4%	20,2%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	54,3%	47,4%	56,1%	68,8%	54,5%
	% of Total	9,5%	18,0%	16,0%	11,0%	54,5%
θήλυ	Count	16	40	25	10	91
	% within φύλο	17,6%	44,0%	27,5%	11,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	45,7%	52,6%	43,9%	31,3%	45,5%
	% of Total	8,0%	20,0%	12,5%	5,0%	45,5%
Total	Count	35	76	57	32	200
	% within φύλο	17,5%	38,0%	28,5%	16,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	17,5%	38,0%	28,5%	16,0%	100,0%
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c	-,115	,135				

Πίνακας II-7. Η ηλικία των επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-117)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * συχνότητα επίσκεψης πάρκου		συχνότητα επίσκεψης πάρκου				Total
		καθημερινά	εβδομαδιαίως	Σαββατοκύριακο	μηνιαίως	
6-17ετών	Count	0	2	8	4	14
	% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	14,3%	57,1%	28,6%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	,0%	2,6%	14,0%	12,5%	7,0%
	% of Total	,0%	1,0%	4,0%	2,0%	7,0%
18-30ετών	Count	2	16	17	16	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	3,9%	31,4%	33,3%	31,4%	100,0%

	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	5,7%	21,1%	29,8%	50,0%	25,5%
	% of Total	1,0%	8,0%	8,5%	8,0%	25,5%
31-40ετών	Count	1	17	23	5	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	2,2%	37,0%	50,0%	10,9%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	2,9%	22,4%	40,4%	15,6%	23,0%
	% of Total	,5%	8,5%	11,5%	2,5%	23,0%
41-60ετών	Count	10	16	8	7	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα	24,4%	39,0%	19,5%	17,1%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	28,6%	21,1%	14,0%	21,9%	20,5%
	% of Total	5,0%	8,0%	4,0%	3,5%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	22	25	1	0	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα	45,8%	52,1%	2,1%	,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	62,9%	32,9%	1,8%	,0%	24,0%
	% of Total	11,0%	12,5%	,5%	,0%	24,0%
Total	Count	35	76	57	32	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	17,5%	38,0%	28,5%	16,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	17,5%	38,0%	28,5%	16,0%	100,0%
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c	-,471					

Πίνακας Π-8. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κυριότερο σκοπό επίσκεψής τους στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-118)

Crosstab φύλο * κύριος σκοπός επίσκεψης		κύριος σκοπός επίσκεψης						Total	
		άσκηση (περπάτημα)	ποδηλασία	ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	παιχνίδι	άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)		πρόσβαση σε άλλα μέρη
άρρεν	Count	25	4	8	25	15	2	30	109
	% within φύλο	22,9%	3,7%	7,3%	22,9%	13,8%	1,8%	27,5%	100,0%
	% within κύριος σκοπός επίσκεψης	50,0%	66,7%	47,1%	47,2%	57,7%	50,0%	68,2%	54,5%
	% of Total	12,5%	2,0%	4,0%	12,5%	7,5%	1,0%	15,0%	54,5%
θήλυ	Count	25	2	9	28	11	2	14	91
	% within φύλο	27,5%	2,2%	9,9%	30,8%	12,1%	2,2%	15,4%	100,0%
	% within κύριος σκοπός επίσκεψης	50,0%	33,3%	52,9%	52,8%	42,3%	50,0%	31,8%	45,5%
	% of Total	12,5%	1,0%	4,5%	14,0%	5,5%	1,0%	7,0%	45,5%
Total	Count	50	6	17	53	26	4	44	200
	% within φύλο	25,0%	3,0%	8,5%	26,5%	13,0%	2,0%	22,0%	100,0%

	% within κύριος σκοπός επίσκεψης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	25,0%	3,0%	8,5%	26,5%	13,0%	2,0%	22,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.				
Pearson Chi-Square	5,755 ^a	,451	Cramer's V	,170	,451				

Πίνακας II-9. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-119)

Crosstab φύλο * θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		Total
		όχι	ναι	
άρρεν	Count	83	26	109
	% within φύλο	76,1%	23,9%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	54,6%	54,2%	54,5%
	% of Total	41,5%	13,0%	54,5%
θήλυ	Count	69	22	91
	% within φύλο	75,8%	24,2%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	45,4%	45,8%	45,5%
	% of Total	34,5%	11,0%	45,5%
Total	Count	152	48	200
	% within φύλο	76,0%	24,0%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	76,0%	24,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	,003 ^a	,958	Phi	,004

Πίνακας II-10. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-120)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		Total
		όχι	ναι	
6-17ετών	Count	14	0	14
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	9,2%	,0%	7,0%
	% of Total	7,0%	,0%	7,0%
18-30ετών	Count	42	9	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	82,4%	17,6%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	27,6%	18,8%	25,5%
	% of Total	21,0%	4,5%	25,5%
31-40ετών	Count	26	20	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,5%	43,5%	100,0%

	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	17,1%	41,7%	23,0%
	% of Total	13,0%	10,0%	23,0%
41-60ετών	Count	27	14	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα	65,9%	34,1%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	17,8%	29,2%	20,5%
	% of Total	13,5%	7,0%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	43	5	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα	89,6%	10,4%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	28,3%	10,4%	24,0%
	% of Total	21,5%	2,5%	24,0%
Total	Count	152	48	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	76,0%	24,0%	100,0%
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	76,0%	24,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	22,287 ^a	,000	Cramer's V	,334

Πίνακας II-11. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-121)

Crosstab φύλο * επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		Total
		όχι	ναι	
άρρεν	Count	60	49	109
	% within φύλο	55,0%	45,0%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	53,1%	56,3%	54,5%
	% of Total	30,0%	24,5%	54,5%
θήλυ	Count	53	38	91
	% within φύλο	58,2%	41,8%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	46,9%	43,7%	45,5%
	% of Total	26,5%	19,0%	45,5%
Total	Count	113	87	200
	% within φύλο	56,5%	43,5%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	56,5%	43,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	,206 ^a	,650	Phi	-,032

Πίνακας II-12. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-122)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		Total
		όχι	ναι	
6-17ετών	Count	9	5	14
	% within ηλικία ερωτηθέντα	64,3%	35,7%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	8,0%	5,7%	7,0%
	% of Total	4,5%	2,5%	7,0%
18-30ετών	Count	21	30	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	41,2%	58,8%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	18,6%	34,5%	25,5%
	% of Total	10,5%	15,0%	25,5%
31-40ετών	Count	21	25	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	45,7%	54,3%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	18,6%	28,7%	23,0%
	% of Total	10,5%	12,5%	23,0%
41-60ετών	Count	24	17	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα	58,5%	41,5%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	21,2%	19,5%	20,5%
	% of Total	12,0%	8,5%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	38	10	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα	79,2%	20,8%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	33,6%	11,5%	24,0%
	% of Total	19,0%	5,0%	24,0%
Total	Count	113	87	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	56,5%	43,5%	100,0%
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	56,5%	43,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	17,524 ^a	,002	Cramer's V	,296

Πίνακας II-13. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την άποψη τους για την φυσική κατάσταση της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-123)

Crosstab φύλο * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		Total
		καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	
άρρεν	Count	59	50	109
	% within φύλο	54,1%	45,9%	100,0%

	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	55,1%	53,8%	54,5%
	% of Total	29,5%	25,0%	54,5%
θήλυ	Count	48	43	91
	% within φύλο	52,7%	47,3%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	44,9%	46,2%	45,5%
	% of Total	24,0%	21,5%	45,5%
Total	Count	107	93	200
	% within φύλο	53,5%	46,5%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	53,5%	46,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.		
Kendall's tau-b	,014	,845		

Πίνακας Π-14. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την άποψη τους για την φυσική κατάσταση της φύτευσης του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-124)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		Total
		καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	
6-17ετών	Count	12	2	14
	% within ηλικία ερωτηθέντα	85,7%	14,3%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	11,2%	2,2%	7,0%
	% of Total	6,0%	1,0%	7,0%
18-30ετών	Count	28	23	51
	% within ηλικία ερωτηθέντα	54,9%	45,1%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	26,2%	24,7%	25,5%
	% of Total	14,0%	11,5%	25,5%
31-40ετών	Count	33	13	46
	% within ηλικία ερωτηθέντα	71,7%	28,3%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	30,8%	14,0%	23,0%
	% of Total	16,5%	6,5%	23,0%
41-60ετών	Count	15	26	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα	36,6%	63,4%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	14,0%	28,0%	20,5%
	% of Total	7,5%	13,0%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	19	29	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα	39,6%	60,4%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	17,8%	31,2%	24,0%

	% of Total	9,5%	14,5%	24,0%
Total	Count	107	93	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα	53,5%	46,5%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	53,5%	46,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.		
Kendall's tau-c	,258	,001		

Πίνακας Π-15. Το φύλλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα αγαπημένα χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών. (Γράφημα 10-125)

Crosstab φύλο * χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν		χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν									Total	
		ανθοφόρα	αρωματικά	αιθιαλή	φυλλοβόλα	καρποφόρα	μη καρποφόρα	φυτά που να προσφέρουν σκιά	φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο	φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων στον άνεμο		
φύλο	άρρεν	Count	61	40	39	9	30	11	79	21	17	307
		% within φύλο	19,9%	13,0%	12,7%	2,9%	9,8%	3,6%	25,7%	6,8%	5,5%	100,0%
		% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	59,2%	48,8%	65,0%	75,0%	55,6%	57,9%	60,3%	30,4%	40,5%	53,7%
		% of Total	10,7%	7,0%	6,8%	1,6%	5,2%	1,9%	13,8%	3,7%	3,0%	53,7%
	θήλυ	Count	42	42	21	3	24	8	52	48	25	265
		% within φύλο	15,8%	15,8%	7,9%	1,1%	9,1%	3,0%	19,6%	18,1%	9,4%	100,0%
		% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	40,8%	51,2%	35,0%	25,0%	44,4%	42,1%	39,7%	69,6%	59,5%	46,3%
		% of Total	7,3%	7,3%	3,7%	,5%	4,2%	1,4%	9,1%	8,4%	4,4%	46,3%
Total	Count	103	82	60	12	54	19	131	69	42	572	
	% within φύλο	18,0%	14,3%	10,5%	2,1%	9,4%	3,3%	22,9%	12,1%	7,3%	100,0%	
	% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	18,0%	14,3%	10,5%	2,1%	9,4%	3,3%	22,9%	12,1%	7,3%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig.				Value	Approx. Sig.					
Pearson Chi-Square	27,814 ^a	,001			Cramer's V	,221	,001					

Πίνακας II-16. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-126)

Crosstab φύλο * επάρκεια υποδομών			επάρκεια υποδομών		Total
			ναι	όχι	
φύλο	άρρεν	Count	28	81	109
		% within φύλο	25,7%	74,3%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	58,3%	53,3%	54,5%
		% of Total	14,0%	40,5%	54,5%
	θήλυ	Count	20	71	91
		% within φύλο	22,0%	78,0%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	41,7%	46,7%	45,5%
		% of Total	10,0%	35,5%	45,5%
Total		Count	48	152	200
		% within φύλο	24,0%	76,0%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	24,0%	76,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		,374 ^a	,541	Phi	,043

Πίνακας II-17. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-127)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επάρκεια υποδομών			επάρκεια υποδομών		Total
			ναι	όχι	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	7	7	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	50,0%	50,0%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	14,6%	4,6%	7,0%
		% of Total	3,5%	3,5%	7,0%
	18-30ετών	Count	10	41	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	19,6%	80,4%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	20,8%	27,0%	25,5%
		% of Total	5,0%	20,5%	25,5%
	31-40ετών	Count	20	26	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	43,5%	56,5%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	41,7%	17,1%	23,0%
		% of Total	10,0%	13,0%	23,0%
	41-60ετών	Count	7	34	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	17,1%	82,9%	100,0%

	61ετών και πάνω	% within επάρκεια υποδομών	14,6%	22,4%	20,5%
		% of Total	3,5%	17,0%	20,5%
		Count	4	44	48
		% within ηλικία ερωτηθέντα	8,3%	91,7%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	8,3%	28,9%	24,0%
		% of Total	2,0%	22,0%	24,0%
Total	Count	48	152	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	24,0%	76,0%	100,0%	
	% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	24,0%	76,0%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		22,834 ^a	,000	Cramer's V	,338

Πίνακας II-18. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα είδη των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν εντός του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-128)

Crosstab φύλο * υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν			υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν								
φύλο			παγκάκια	κάδοι απορριμμάτων	βρύση με πόσιμο νερό	πινακίδες (σήμανση & πληροφορίες)	φωτιστικά	τουαλέτες	τηλεφωνικοί θάλαμοι	κιόσκια	Total
φύλο	άρρεν	Count	11	19	48	16	7	61	24	39	225
		% within φύλο	4,9%	8,4%	21,3%	7,1%	3,1%	27,1%	10,7%	17,3%	100,0%
		% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	42,3%	67,9%	52,7%	64,0%	53,8%	53,5%	77,4%	45,3%	54,3%
		% of Total	2,7%	4,6%	11,6%	3,9%	1,7%	14,7%	5,8%	9,4%	54,3%
	θήλυ	Count	15	9	43	9	6	53	7	47	189
		% within φύλο	7,9%	4,8%	22,8%	4,8%	3,2%	28,0%	3,7%	24,9%	100,0%
		% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	57,7%	32,1%	47,3%	36,0%	46,2%	46,5%	22,6%	54,7%	45,7%
		% of Total	3,6%	2,2%	10,4%	2,2%	1,4%	12,8%	1,7%	11,4%	45,7%
Total	Count	26	28	91	25	13	114	31	86	414	
	% within φύλο	6,3%	6,8%	22,0%	6,0%	3,1%	27,5%	7,5%	20,8%	100,0%	
	% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	6,3%	6,8%	22,0%	6,0%	3,1%	27,5%	7,5%	20,8%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.						
Pearson Chi-Square		14,103 ^a	,049	Cramer's V	,185						

Πίνακας II-19. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-129)

Crosstab φύλο * φυσική εμφάνιση των υποδομών			φυσική εμφάνιση των υποδομών			Total
			καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή	
φύλο	άρρεν	Count	32	70	7	109
		% within φύλο	29,4%	64,2%	6,4%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	55,2%	54,3%	53,8%	54,5%
		% of Total	16,0%	35,0%	3,5%	54,5%
	θήλυ	Count	26	59	6	91
		% within φύλο	28,6%	64,8%	6,6%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	44,8%	45,7%	46,2%	45,5%
		% of Total	13,0%	29,5%	3,0%	45,5%
Total	Count	58	129	13	200	
	% within φύλο	29,0%	64,5%	6,5%	100,0%	
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	29,0%	64,5%	6,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square		,016 ^a	,992	Cramer's V	,009	,992

Πίνακας II-20. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-130)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση των υποδομών			φυσική εμφάνιση των υποδομών			Total
			καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	6	6	2	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	42,9%	42,9%	14,3%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	10,3%	4,7%	15,4%	7,0%
		% of Total	3,0%	3,0%	1,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	18	30	3	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	35,3%	58,8%	5,9%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	31,0%	23,3%	23,1%	25,5%
		% of Total	9,0%	15,0%	1,5%	25,5%
	31-40ετών	Count	16	29	1	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	34,8%	63,0%	2,2%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	27,6%	22,5%	7,7%	23,0%
		% of Total	8,0%	14,5%	,5%	23,0%
	41-60ετών	Count	11	24	6	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	26,8%	58,5%	14,6%	100,0%

	61ετών και πάνω	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	19,0%	18,6%	46,2%	20,5%
		% of Total	5,5%	12,0%	3,0%	20,5%
		Count	7	40	1	48
		% within ηλικία ερωτηθέντα	14,6%	83,3%	2,1%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	12,1%	31,0%	7,7%	24,0%
		% of Total	3,5%	20,0%	,5%	24,0%
Total	Count	58	129	13	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	29,0%	64,5%	6,5%	100,0%	
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	29,0%	64,5%	6,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square		18,087 ^a	,021	Cramer's V	,213	,021

Πίνακας II-21. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς την διαχειριστική αρχή του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-131)

Crosstab φύλο * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total	
		ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι		
φύλο	άρρεν	Count	82	10	17	109
		% within φύλο	75,2%	9,2%	15,6%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	50,9%	52,6%	85,0%	54,5%
		% of Total	41,0%	5,0%	8,5%	54,5%
	θήλυ	Count	79	9	3	91
		% within φύλο	86,8%	9,9%	3,3%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	49,1%	47,4%	15,0%	45,5%
		% of Total	39,5%	4,5%	1,5%	45,5%
Total	Count	161	19	20	200	
	% within φύλο	80,5%	9,5%	10,0%	100,0%	
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	80,5%	9,5%	10,0%	100,0%	
		Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c		-,127	,018			

Πίνακας II-22. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς την διαχειριστική αρχή του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-132)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total	
		ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	12	0	2	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	85,7%	,0%	14,3%	100,0%

		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	7,5%	,0%	10,0%	7,0%
		% of Total	6,0%	,0%	1,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	24	18	9	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	47,1%	35,3%	17,6%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	14,9%	94,7%	45,0%	25,5%
		% of Total	12,0%	9,0%	4,5%	25,5%
	31-40ετών	Count	41	0	5	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	89,1%	,0%	10,9%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	25,5%	,0%	25,0%	23,0%
		% of Total	20,5%	,0%	2,5%	23,0%
	41-60ετών	Count	36	1	4	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	87,8%	2,4%	9,8%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	22,4%	5,3%	20,0%	20,5%
		% of Total	18,0%	,5%	2,0%	20,5%
	61ετών και πάνω	Count	48	0	0	48
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	,0%	100,0%
% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		29,8%	,0%	,0%	24,0%	
% of Total		24,0%	,0%	,0%	24,0%	
Total	Count	161	19	20	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	80,5%	9,5%	10,0%	100,0%	
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	80,5%	9,5%	10,0%	100,0%	
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c	-,250	,000				

Πίνακας II-23. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-133)

Crosstab φύλο * επιθυμία εθελοντικής εργασίας		επιθυμία εθελοντικής εργασίας			Total	
		ναι	όχι	είμαι αδιάφορος/η		
φύλο	άρρεν	Count	34	72	3	109
		% within φύλο	31,2%	66,1%	2,8%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	50,0%	57,6%	42,9%	54,5%
		% of Total	17,0%	36,0%	1,5%	54,5%
	θήλυ	Count	34	53	4	91
		% within φύλο	37,4%	58,2%	4,4%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	50,0%	42,4%	57,1%	45,5%

	% of Total	17,0%	26,5%	2,0%	45,5%
Total	Count	68	125	7	200
	% within φύλο	34,0%	62,5%	3,5%	100,0%
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	34,0%	62,5%	3,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	1,422 ^a	,491	Cramer's V	,084	,491

Πίνακας Π-24. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-134)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επιθυμία εθελοντικής εργασίας		επιθυμία εθελοντικής εργασίας			Total	
		ναι	όχι	είμαι αδιάφορος/η		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	4	10	0	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	28,6%	71,4%	,0%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	5,9%	8,0%	,0%	7,0%
		% of Total	2,0%	5,0%	,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	19	25	7	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	37,3%	49,0%	13,7%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	27,9%	20,0%	100,0%	25,5%
		% of Total	9,5%	12,5%	3,5%	25,5%
	31-40ετών	Count	8	38	0	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	17,4%	82,6%	,0%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	11,8%	30,4%	,0%	23,0%
		% of Total	4,0%	19,0%	,0%	23,0%
	41-60ετών	Count	23	18	0	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	56,1%	43,9%	,0%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	33,8%	14,4%	,0%	20,5%
		% of Total	11,5%	9,0%	,0%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	14	34	0	48	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	29,2%	70,8%	,0%	100,0%	
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	20,6%	27,2%	,0%	24,0%	
	% of Total	7,0%	17,0%	,0%	24,0%	
Total	Count	68	125	7	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	34,0%	62,5%	3,5%	100,0%	
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	34,0%	62,5%	3,5%	100,0%	

	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	38,121 ^a	,000	Cramer's V	,309	,000

Πίνακας II-25. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-135)

Crosstab φύλο * αίσθημα ασφάλειας			αίσθημα ασφάλειας				Total
			καθόλου ασφαλής	λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής & πολύ ασφαλής	
φύλο	άρρεν	Count	3	16	34	56	109
		% within φύλο	2,8%	14,7%	31,2%	51,4%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	15,8%	57,1%	47,2%	69,1%	54,5%
		% of Total	1,5%	8,0%	17,0%	28,0%	54,5%
	θήλυ	Count	16	12	38	25	91
		% within φύλο	17,6%	13,2%	41,8%	27,5%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	84,2%	42,9%	52,8%	30,9%	45,5%
		% of Total	8,0%	6,0%	19,0%	12,5%	45,5%
Total	Count	19	28	72	81	200	
	% within φύλο	9,5%	14,0%	36,0%	40,5%	100,0%	
	% within αίσθημα ασφάλειας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	9,5%	14,0%	36,0%	40,5%	100,0%	
		Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c		-,282	,000				

Πίνακας II-26. Η ηλικία των επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-136)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * αίσθημα ασφάλειας			αίσθημα ασφάλειας				Total
			καθόλου ασφαλής	λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	0	2	8	4	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	14,3%	57,1%	28,6%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	,0%	7,1%	11,1%	4,9%	7,0%
		% of Total	,0%	1,0%	4,0%	2,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	5	2	26	18	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	9,8%	3,9%	51,0%	35,3%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	26,3%	7,1%	36,1%	22,2%	25,5%
		% of Total	2,5%	1,0%	13,0%	9,0%	25,5%
	31-40ετών	Count	2	1	7	36	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	4,3%	2,2%	15,2%	78,3%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	10,5%	3,6%	9,7%	44,4%	23,0%

		% of Total	1,0%	,5%	3,5%	18,0%	23,0%
41-60ετών	Count		12	4	10	15	41
	% within ηλικία ερωτηθέντα		29,3%	9,8%	24,4%	36,6%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας		63,2%	14,3%	13,9%	18,5%	20,5%
	% of Total		6,0%	2,0%	5,0%	7,5%	20,5%
61ετών και πάνω	Count		0	19	21	8	48
	% within ηλικία ερωτηθέντα		,0%	39,6%	43,8%	16,7%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας		,0%	67,9%	29,2%	9,9%	24,0%
	% of Total		,0%	9,5%	10,5%	4,0%	24,0%
Total	Count		19	28	72	81	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα		9,5%	14,0%	36,0%	40,5%	100,0%
	% within αίσθημα ασφάλειας		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		9,5%	14,0%	36,0%	40,5%	100,0%
	Value	Approx. Sig.					
Kendall's tau-c	-,151	,002					

Πίνακας II-27. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-137)

		Crosstab φύλο * επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	επιθυμία ύπαρξης φύλαξης			Total
			ναι	όχι	είμαι αδιάφορος/η	
φύλο	άρρεν	Count	98	6	5	109
		% within φύλο	89,9%	5,5%	4,6%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	52,1%	85,7%	100,0%	54,5%
		% of Total	49,0%	3,0%	2,5%	54,5%
φύλο	θήλυ	Count	90	1	0	91
		% within φύλο	98,9%	1,1%	,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	47,9%	14,3%	,0%	45,5%
		% of Total	45,0%	,5%	,0%	45,5%
Total	Count	188	7	5	200	
	% within φύλο	94,0%	3,5%	2,5%	100,0%	
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	94,0%	3,5%	2,5%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	7,351 ^a	,025	Cramer's V	,192	,025	

Πίνακας II-28. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-138)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επιθυμία ύπαρξης φύλαξης			επιθυμία ύπαρξης φύλαξης			Total
			ναι	όχι	είμαι αδιάφορος/η	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	14	0	0	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	7,4%	,0%	,0%	7,0%
		% of Total	7,0%	,0%	,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	49	1	1	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	96,1%	2,0%	2,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	26,1%	14,3%	20,0%	25,5%
		% of Total	24,5%	,5%	,5%	25,5%
	31-40ετών	Count	38	6	2	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	82,6%	13,0%	4,3%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	20,2%	85,7%	40,0%	23,0%
		% of Total	19,0%	3,0%	1,0%	23,0%
	41-60ετών	Count	39	0	2	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	95,1%	,0%	4,9%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	20,7%	,0%	40,0%	20,5%
		% of Total	19,5%	,0%	1,0%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	48	0	0	48	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	,0%	100,0%	
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	25,5%	,0%	,0%	24,0%	
	% of Total	24,0%	,0%	,0%	24,0%	
Total	Count	188	7	5	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	94,0%	3,5%	2,5%	100,0%	
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	94,0%	3,5%	2,5%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	19,987 ^a	,010	Cramer's V	,224	,010	

Πίνακας II-29. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-139)

Crosstab φύλο * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο			συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		Total
			ναι	όχι	
φύλο	άρρεν	Count	100	9	109
		% within φύλο	91,7%	8,3%	100,0%

		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	52,9%	81,8%	54,5%
		% of Total	50,0%	4,5%	54,5%
θήλυ		Count	89	2	91
		% within φύλο	97,8%	2,2%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	47,1%	18,2%	45,5%
		% of Total	44,5%	1,0%	45,5%
Total		Count	189	11	200
		% within φύλο	94,5%	5,5%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	94,5%	5,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		3,503a	,061	Phi	-,132

Πίνακας Π-30. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-140)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		Total	
		ναι	όχι		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	14	0	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	7,4%	,0%	7,0%
		% of Total	7,0%	,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	48	3	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	94,1%	5,9%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	25,4%	27,3%	25,5%
		% of Total	24,0%	1,5%	25,5%
	31-40ετών	Count	44	2	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	95,7%	4,3%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	23,3%	18,2%	23,0%
		% of Total	22,0%	1,0%	23,0%
	41-60ετών	Count	41	0	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	21,7%	,0%	20,5%
		% of Total	20,5%	,0%	20,5%
61ετών και πάνω	Count	42	6	48	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	87,5%	12,5%	100,0%	
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	22,2%	54,5%	24,0%	

		% of Total		21,0%	3,0%	24,0%
Total	Count			189	11	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα			94,5%	5,5%	100,0%
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών απο το πάρκο			100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total			94,5%	5,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig.		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	7,858 ^a	,097	Cramer's V	,198	,097	

Πίνακας II-31. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την βαθμολογία τους στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-141)

Crosstab φύλο * Βαθμολογία			Βαθμολογία			Total
			1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10	
φύλο	άρρεν	Count	15	68	26	109
		% within φύλο	13,8%	62,4%	23,9%	100,0%
		% within Βαθμολογία	65,2%	55,7%	47,3%	54,5%
		% of Total	7,5%	34,0%	13,0%	54,5%
	θήλυ	Count	8	54	29	91
		% within φύλο	8,8%	59,3%	31,9%	100,0%
		% within Βαθμολογία	34,8%	44,3%	52,7%	45,5%
		% of Total	4,0%	27,0%	14,5%	45,5%
Total	Count	23	122	55	200	
	% within φύλο	11,5%	61,0%	27,5%	100,0%	
	% within Βαθμολογία	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	11,5%	61,0%	27,5%	100,0%	
	Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c	,106	,129				

Πίνακας II-32. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την βαθμολογία τους στο Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-142)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * Βαθμολογία			Βαθμολογία			Total
			1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	1	13	0	14
		% within ηλικία ερωτηθέντα	7,1%	92,9%	,0%	100,0%
		% within Βαθμολογία	4,3%	10,7%	,0%	7,0%
		% of Total	,5%	6,5%	,0%	7,0%
	18-30ετών	Count	2	37	12	51
		% within ηλικία ερωτηθέντα	3,9%	72,5%	23,5%	100,0%
		% within Βαθμολογία	8,7%	30,3%	21,8%	25,5%
		% of Total				

	31-40ετών	% of Total	1,0%	18,5%	6,0%	25,5%
		Count	2	26	18	46
		% within ηλικία ερωτηθέντα	4,3%	56,5%	39,1%	100,0%
		% within Βαθμολογία	8,7%	21,3%	32,7%	23,0%
	41-60ετών	% of Total	1,0%	13,0%	9,0%	23,0%
		Count	2	19	20	41
		% within ηλικία ερωτηθέντα	4,9%	46,3%	48,8%	100,0%
		% within Βαθμολογία	8,7%	15,6%	36,4%	20,5%
	61ετών και πάνω	% of Total	1,0%	9,5%	10,0%	20,5%
		Count	16	27	5	48
		% within ηλικία ερωτηθέντα	33,3%	56,3%	10,4%	100,0%
		% within Βαθμολογία	69,6%	22,1%	9,1%	24,0%
Total	% of Total	8,0%	13,5%	2,5%	24,0%	
	Count	23	122	55	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	11,5%	61,0%	27,5%	100,0%	
	% within Βαθμολογία	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
		% of Total	11,5%	61,0%	27,5%	100,0%
		Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c		-,095	,111			

Πίνακας II-33. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το αγαπημένο χαρακτηριστικό τους από το Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-143)

Crosstab φύλο * αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου			αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου									Total	
			ηρεμία	καθαρός αέρας	βλάστηση	θέα	άνεση χώρου	διαδρομές	καφετέριες	παιδικές χαρές	θάλασσα		ήλιος
φύλο	άρρεν	Count	16	43	49	21	7	22	11	16	76	29	290
		% within φύλο	5,5%	14,8%	16,9%	7,2%	2,4%	7,6%	3,8%	5,5%	26,2%	10,0%	100,0%
		% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	59,3%	48,9%	57,6%	52,5%	43,8%	52,4%	47,8%	55,2%	55,5%	60,4%	54,2%
		% of Total	3,0%	8,0%	9,2%	3,9%	1,3%	4,1%	2,1%	3,0%	14,2%	5,4%	54,2%
	θήλυ	Count	11	45	36	19	9	20	12	13	61	19	245
		% within φύλο	4,5%	18,4%	14,7%	7,8%	3,7%	8,2%	4,9%	5,3%	24,9%	7,8%	100,0%
		% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	40,7%	51,1%	42,4%	47,5%	56,3%	47,6%	52,2%	44,8%	44,5%	39,6%	45,8%
		% of Total	2,1%	8,4%	6,7%	3,6%	1,7%	3,7%	2,2%	2,4%	11,4%	3,6%	45,8%
Total		Count	27	88	85	40	16	42	23	29	137	48	535
		% within φύλο	5,0%	16,4%	15,9%	7,5%	3,0%	7,9%	4,3%	5,4%	25,6%	9,0%	100,0%

	% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	5,0%	16,4%	15,9%	7,5%	3,0%	7,9%	4,3%	5,4%	25,6%	9,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value			Approx. Sig.					
Pearson Chi-Square		3,726 ^a	,929			Cramer's V			,083				

Πίνακας II-34. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το χειρότερο χαρακτηριστικό τους από το Πάρκο Φλοίσβου. (Γράφημα 10-144)

Crosstab φύλο * χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου		χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου							Total	
		αδέσποτα ζώα	ακαθαρσίες - βρωμά - σκουπίδια	έλλειψη φύλαξης	έλλειψη ασφάλειας	έλλειψη άμεσης βοήθειας	μικρό παρκινγκ	έλλειψη σκιάς		
φύλο	άρρεν	Count	24	4	32	32	9	21	64	186
		% within φύλο	12,9%	2,2%	17,2%	17,2%	4,8%	11,3%	34,4%	100,0%
		% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	50,0%	40,0%	53,3%	56,1%	52,9%	44,7%	52,9%	51,7%
		% of Total	6,7%	1,1%	8,9%	8,9%	2,5%	5,8%	17,8%	51,7%
	θήλυ	Count	24	6	28	25	8	26	57	174
		% within φύλο	13,8%	3,4%	16,1%	14,4%	4,6%	14,9%	32,8%	100,0%
		% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	50,0%	60,0%	46,7%	43,9%	47,1%	55,3%	47,1%	48,3%
		% of Total	6,7%	1,7%	7,8%	6,9%	2,2%	7,2%	15,8%	48,3%
Total		Count	48	10	60	57	17	47	121	360
		% within φύλο	13,3%	2,8%	16,7%	15,8%	4,7%	13,1%	33,6%	100,0%
		% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	13,3%	2,8%	16,7%	15,8%	4,7%	13,1%	33,6%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value			Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square		2,124 ^a	,908			Cramer's V			,077	

Πίνακας II-35. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και οι προτάσεις τους για την βελτίωση του χώρου του Πάρκου Φλοίσβου. (Γράφημα 10-145)

Crosstab φύλο * πρόταση βελτίωσης πάρκου		πρόταση βελτίωσης πάρκου										Total	
		καθαριότητα	ασφάλεια	φύτευση δένδρων	απαγόρευση αδέσποτων ζώων	άμεση βοήθεια	φύλαξη χώρου	WC	παρκινγκ	παρκινγκ στο παιδότοπο	κiosκια		
φύλο	άρρεν	Count	6	17	5	20	11	45	10	11	11	18	154
		% within φύλο	3,9%	11,0%	3,2%	13,0%	7,1%	29,2%	6,5%	7,1%	7,1%	11,7%	100,0%
		% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	75,0%	63,0%	41,7%	57,1%	42,3%	49,5%	66,7%	50,0%	44,0%	52,9%	52,2%

Μεταπτυχιακή Διατριβή της Ζωνζήλου Γ.

	% of Total	2,0%	5,8%	1,7%	6,8%	3,7%	15,3%	3,4%	3,7%	3,7%	6,1%	52,2%
θήλυ	Count	2	10	7	15	15	46	5	11	14	16	141
	% within φύλο	1,4%	7,1%	5,0%	10,6%	10,6%	32,6%	3,5%	7,8%	9,9%	11,3%	100,0%
	% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	25,0%	37,0%	58,3%	42,9%	57,7%	50,5%	33,3%	50,0%	56,0%	47,1%	47,8%
	% of Total	,7%	3,4%	2,4%	5,1%	5,1%	15,6%	1,7%	3,7%	4,7%	5,4%	47,8%
Total	Count	8	27	12	35	26	91	15	22	25	34	295
	% within φύλο	2,7%	9,2%	4,1%	11,9%	8,8%	30,8%	5,1%	7,5%	8,5%	11,5%	100,0%
	% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	2,7%	9,2%	4,1%	11,9%	8,8%	30,8%	5,1%	7,5%	8,5%	11,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)				Value	Approx. Sig.				
Pearson Chi-Square		7,074 ^a	,629			Cramer's V	,155	,629				

III. Διμεταβλητοί Πίνακες Κτήματος Συγγρού

Πίνακας III-1. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα άτομα με τα οποία επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-174)

Crosstab φύλο * με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο		με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο						Total	
		κανέναν	παιδί/ά	σύζυγο	οικογένεια	φίλο/η	σχέση		
φύλο	άρρεν	Count	37	13	13	25	40	8	136
		% within φύλο	27,2%	9,6%	9,6%	18,4%	29,4%	5,9%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	77,1%	61,9%	54,2%	83,3%	65,6%	50,0%	68,0%
		% of Total	18,5%	6,5%	6,5%	12,5%	20,0%	4,0%	68,0%
	θήλυ	Count	11	8	11	5	21	8	64
		% within φύλο	17,2%	12,5%	17,2%	7,8%	32,8%	12,5%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	22,9%	38,1%	45,8%	16,7%	34,4%	50,0%	32,0%
		% of Total	5,5%	4,0%	5,5%	2,5%	10,5%	4,0%	32,0%
Total		Count	48	21	24	30	61	16	200
		% within φύλο	24,0%	10,5%	12,0%	15,0%	30,5%	8,0%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	24,0%	10,5%	12,0%	15,0%	30,5%	8,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		10,078 ^a	,073			Cramer's V	,224		

Πίνακας III-2. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τα άτομα με τα οποία επισκέπτονται το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-175)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο		με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο						Total	
		κανέναν	παιδί/ά	σύζυγο	οικογένεια	φίλο/η	σχέση		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	0	0	0	3	14	0	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	,0%	,0%	17,6%	82,4%	,0%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	,0%	,0%	,0%	10,0%	23,0%	,0%	8,5%
		% of Total	,0%	,0%	,0%	1,5%	7,0%	,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	12	0	4	3	23	12	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	22,2%	,0%	7,4%	5,6%	42,6%	22,2%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	25,0%	,0%	16,7%	10,0%	37,7%	75,0%	27,0%
		% of Total	6,0%	,0%	2,0%	1,5%	11,5%	6,0%	27,0%
	31-40ετών	Count	13	11	4	14	16	4	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	21,0%	17,7%	6,5%	22,6%	25,8%	6,5%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	27,1%	52,4%	16,7%	46,7%	26,2%	25,0%	31,0%
		% of Total	6,5%	5,5%	2,0%	7,0%	8,0%	2,0%	31,0%
41-60ετών	Count	19	10	14	8	3	0	54	

		% within ηλικία ερωτηθέντα	35,2%	18,5%	25,9%	14,8%	5,6%	,0%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	39,6%	47,6%	58,3%	26,7%	4,9%	,0%	27,0%
		% of Total	9,5%	5,0%	7,0%	4,0%	1,5%	,0%	27,0%
	61ετών και πάνω	Count	4	0	2	2	5	0	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	30,8%	,0%	15,4%	15,4%	38,5%	,0%	100,0%
		% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	8,3%	,0%	8,3%	6,7%	8,2%	,0%	6,5%
		% of Total	2,0%	,0%	1,0%	1,0%	2,5%	,0%	6,5%
Total	Count	48	21	24	30	61	16	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	24,0%	10,5%	12,0%	15,0%	30,5%	8,0%	100,0%	
	% within με ποιούς επισκέπτεται το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	24,0%	10,5%	12,0%	15,0%	30,5%	8,0%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value		Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		91,643 ^a	,000		Cramer's V		,338		

Πίνακας III-3. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το μέσο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-176)

Crosstab φύλο * μέσο μεταφοράς		μέσο μεταφοράς						Total	
		πεζός	ποδήλατο	IX	μηχανάκι	MMM	δημοτική συγκοινωνία		
φύλο	άνρην	Count	11	7	74	23	13	8	136
		% within φύλο	8,1%	5,1%	54,4%	16,9%	9,6%	5,9%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς	64,7%	63,6%	69,2%	85,2%	48,1%	72,7%	68,0%
		% of Total	5,5%	3,5%	37,0%	11,5%	6,5%	4,0%	68,0%
	θήλυ	Count	6	4	33	4	14	3	64
		% within φύλο	9,4%	6,3%	51,6%	6,3%	21,9%	4,7%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς	35,3%	36,4%	30,8%	14,8%	51,9%	27,3%	32,0%
		% of Total	3,0%	2,0%	16,5%	2,0%	7,0%	1,5%	32,0%
Total	Count	17	11	107	27	27	11	200	
	% within φύλο	8,5%	5,5%	53,5%	13,5%	13,5%	5,5%	100,0%	
	% within μέσο μεταφοράς	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	8,5%	5,5%	53,5%	13,5%	13,5%	5,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value		Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		8,915 ^a	,113		Cramer's V		,211		

Πίνακας III-4. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το μέσο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-177)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * μέσο μεταφοράς			μέσο μεταφοράς						Total
			πεζός	ποδήλατο	ΙΧ	μηχανάκι	MMM	δημοτική συγκοινωνία	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	4	4	4	0	0	5	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	23,5%	23,5%	23,5%	,0%	,0%	29,4%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς	23,5%	36,4%	3,7%	,0%	,0%	45,5%	8,5%
		% of Total	2,0%	2,0%	2,0%	,0%	,0%	2,5%	8,5%
	18-30ετών	Count	0	3	24	16	10	1	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	5,6%	44,4%	29,6%	18,5%	1,9%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς	,0%	27,3%	22,4%	59,3%	37,0%	9,1%	27,0%
		% of Total	,0%	1,5%	12,0%	8,0%	5,0%	,5%	27,0%
	31-40ετών	Count	7	2	38	8	6	1	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	11,3%	3,2%	61,3%	12,9%	9,7%	1,6%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς α	41,2%	18,2%	35,5%	29,6%	22,2%	9,1%	31,0%
		% of Total	3,5%	1,0%	19,0%	4,0%	3,0%	,5%	31,0%
	41-60ετών	Count	2	1	36	3	9	3	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	3,7%	1,9%	66,7%	5,6%	16,7%	5,6%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς α	11,8%	9,1%	33,6%	11,1%	33,3%	27,3%	27,0%
		% of Total	1,0%	,5%	18,0%	1,5%	4,5%	1,5%	27,0%
	61ετών και πάνω	Count	4	1	5	0	2	1	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	30,8%	7,7%	38,5%	,0%	15,4%	7,7%	100,0%
		% within μέσο μεταφοράς α	23,5%	9,1%	4,7%	,0%	7,4%	9,1%	6,5%
		% of Total	2,0%	,5%	2,5%	,0%	1,0%	,5%	6,5%
Total	Count	17	11	107	27	27	11	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	8,5%	5,5%	53,5%	13,5%	13,5%	5,5%	100,0%	
	% within μέσο μεταφοράς α	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	8,5%	5,5%	53,5%	13,5%	13,5%	5,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		79,660 ^a	,000			Cramer's V	,316	,000	

Πίνακας III-5. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίησή τους ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-178)

Crosstab φύλο * ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης			ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total
			ναί	όχι	
φύλο	άρρεν	Count	85	51	136
		% within φύλο	62,5%	37,5%	100,0%

		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	65,9%	71,8%	68,0%
		% of Total	42,5%	25,5%	68,0%
	θήλυ	Count	44	20	64
		% within φύλο	68,8%	31,3%	100,0%
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	34,1%	28,2%	32,0%
		% of Total	22,0%	10,0%	32,0%
Total	Count	129	71	200	
	% within φύλο	64,5%	35,5%	100,0%	
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	64,5%	35,5%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		,742 ^a	,389	Phi	-,061

Πίνακας III-6. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίηση του ως προς τον τρόπο πρόσβασης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-179)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total	
		ναί	όχι		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	10	7	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	58,8%	41,2%	100,0%
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	7,8%	9,9%	8,5%
		% of Total	5,0%	3,5%	8,5%
	18-30ετών	Count	38	16	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	70,4%	29,6%	100,0%
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	29,5%	22,5%	27,0%
		% of Total	19,0%	8,0%	27,0%
	31-40ετών	Count	39	23	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	62,9%	37,1%	100,0%
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	30,2%	32,4%	31,0%
		% of Total	19,5%	11,5%	31,0%
	41-60ετών	Count	30	24	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	55,6%	44,4%	100,0%
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	23,3%	33,8%	27,0%
		% of Total	15,0%	12,0%	27,0%
61ετών και πάνω	Count	12	1	13	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	92,3%	7,7%	100,0%	
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	9,3%	1,4%	6,5%	

		% of Total	6,0%	,5%	6,5%
Total	Count		129	71	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα		64,5%	35,5%	100,0%
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		64,5%	35,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	7,398 ^a	,116	Cramer's V	,192	,116

Πίνακας III-7. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης τους στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-180)

Crosstab φύλο * συχνότητα επίσκεψης πάρκου			συχνότητα επίσκεψης πάρκου					Total
			καθημερινά	εβδομαδιαίως	Σαββατοκύριακο	μηνιαίως	ετησίως	
φύλο	άρρεν	Count	6	74	23	32	1	136
		% within φύλο	4,4%	54,4%	16,9%	23,5%	,7%	100,0%
		% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	54,5%	66,7%	69,7%	82,1%	16,7%	68,0%
		% of Total	3,0%	37,0%	11,5%	16,0%	,5%	68,0%
	θήλυ	Count	5	37	10	7	5	64
		% within φύλο	7,8%	57,8%	15,6%	10,9%	7,8%	100,0%
		% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	45,5%	33,3%	30,3%	17,9%	83,3%	32,0%
		% of Total	2,5%	18,5%	5,0%	3,5%	2,5%	32,0%
Total	Count	11	111	33	39	6	200	
	% within φύλο	5,5%	55,5%	16,5%	19,5%	3,0%	100,0%	
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	5,5%	55,5%	16,5%	19,5%	3,0%	100,0%	
	Value	Approx. Sig.						
Kendall's tau-c	-,064	,361						

Πίνακας III-8. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την συχνότητα επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-181)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * συχνότητα επίσκεψης πάρκου			συχνότητα επίσκεψης πάρκου					Total
			καθημερινά	εβδομαδιαίως	Σαββατοκύριακο	μηνιαίως	ετησίως	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	0	0	4	13	0	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	,0%	23,5%	76,5%	,0%	100,0%
		% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	,0%	,0%	12,1%	33,3%	,0%	8,5%
		% of Total	,0%	,0%	2,0%	6,5%	,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	2	32	6	11	3	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	3,7%	59,3%	11,1%	20,4%	5,6%	100,0%
		% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου	18,2%	28,8%	18,2%	28,2%	50,0%	27,0%

		% of Total	1,0%	16,0%	3,0%	5,5%	1,5%	27,0%
31-40ετών	Count		1	35	20	5	1	62
	% within ηλικία ερωτηθέντα		1,6%	56,5%	32,3%	8,1%	1,6%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου		9,1%	31,5%	60,6%	12,8%	16,7%	31,0%
	% of Total		,5%	17,5%	10,0%	2,5%	,5%	31,0%
41-60ετών	Count		5	36	3	8	2	54
	% within ηλικία ερωτηθέντα		9,3%	66,7%	5,6%	14,8%	3,7%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου		45,5%	32,4%	9,1%	20,5%	33,3%	27,0%
	% of Total		2,5%	18,0%	1,5%	4,0%	1,0%	27,0%
61ετών και πάνω	Count		3	8	0	2	0	13
	% within ηλικία ερωτηθέντα		23,1%	61,5%	,0%	15,4%	,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου		27,3%	7,2%	,0%	5,1%	,0%	6,5%
	% of Total		1,5%	4,0%	,0%	1,0%	,0%	6,5%
Total	Count		11	111	33	39	6	200
	% within ηλικία ερωτηθέντα		5,5%	55,5%	16,5%	19,5%	3,0%	100,0%
	% within συχνότητα επίσκεψης πάρκου		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		5,5%	55,5%	16,5%	19,5%	3,0%	100,0%
	Value	Approx. Sig.						
Kendall's tau-c	-,245	,000						

Πίνακας III-9. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κύριο σκοπό επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-182)

Crosstab φύλο * κύριος σκοπός επίσκεψης			κύριος σκοπός επίσκεψης								Total	
			άσκηση (περπάτημα)	ποδηλασία	ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	βόλτα/βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	παιχνίδι	άθληση	μάθηση/ενημέρωση (παρακολούθηση μαθημάτων/σεμιναρίων)	κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)		πρόσβαση σε άλλα μέρη
φύλο	άρρεν	Count	22	13	6	18	3	10	55	3	6	136
		% within φύλο	16,2%	9,6%	4,4%	13,2%	2,2%	7,4%	40,4%	2,2%	4,4%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	68,8%	72,2%	40,0%	72,0%	75,0%	90,9%	64,7%	75,0%	100,0%	68,0%
		% of Total	11,0%	6,5%	3,0%	9,0%	1,5%	5,0%	27,5%	1,5%	3,0%	68,0%
	θήλυ	Count	10	5	9	7	1	1	30	1	0	64
		% within φύλο	15,6%	7,8%	14,1%	10,9%	1,6%	1,6%	46,9%	1,6%	,0%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	31,3%	27,8%	60,0%	28,0%	25,0%	9,1%	35,3%	25,0%	,0%	32,0%
		% of Total	5,0%	2,5%	4,5%	3,5%	,5%	,5%	15,0%	,5%	,0%	32,0%
Total	Count	32	18	15	25	4	11	85	4	6	200	

	% within φύλο	16,0%	9,0%	7,5%	12,5%	2,0%	5,5%	42,5%	2,0%	3,0%	100,0%
	% within κύριος σκοπός επίσκεψης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	16,0%	9,0%	7,5%	12,5%	2,0%	5,5%	42,5%	2,0%	3,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.				
	Pearson Chi-Square	11,825 ^a	,159		Cramer's V	,243		,159			

Πίνακας III-10. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Κτήματος Συγγρού. (Γράφημα 10-183)

Crosstab φύλο * θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο			θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		Total	
			όχι	ναι		
φύλο	άρρεν	Count	113	23	136	
		% within φύλο	83,1%	16,9%	100,0%	
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	70,6%	57,5%	68,0%	
		% of Total	56,5%	11,5%	68,0%	
	θήλυ	Count	47	17	64	
		% within φύλο	73,4%	26,6%	100,0%	
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	29,4%	42,5%	32,0%	
		% of Total	23,5%	8,5%	32,0%	
Total	Count	160	40	200		
	% within φύλο	80,0%	20,0%	100,0%		
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%		
	% of Total	80,0%	20,0%	100,0%		
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
	Pearson Chi-Square	2,533 ^a	,111	Phi	,113	,111

Πίνακας III-11. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αν επιθυμούν νέους χώρους εντός του Κτήματος Συγγρού. (Γράφημα 10-184)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο			θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		Total
			όχι	ναι	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	17	0	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	10,6%	,0%	8,5%
		% of Total	8,5%	,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	42	12	54

		% within ηλικία ερωτηθέντα	77,8%	22,2%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	26,3%	30,0%	27,0%
		% of Total	21,0%	6,0%	27,0%
	31-40ετών	Count	42	20	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	67,7%	32,3%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	26,3%	50,0%	31,0%
		% of Total	21,0%	10,0%	31,0%
	41-60ετών	Count	46	8	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	85,2%	14,8%	100,0%
		% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	28,8%	20,0%	27,0%
		% of Total	23,0%	4,0%	27,0%
	61ετών και πάνω	Count	13	0	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο		8,1%	,0%	6,5%	
% of Total		6,5%	,0%	6,5%	
Total	Count	160	40	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	80,0%	20,0%	100,0%	
	% within θα θέλατε νέους χώρους στο πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	80,0%	20,0%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		14,397 ^a	,006	Cramer's V	,268

Πίνακας III-12. Το φύλο των επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-185)

Crosstab φύλο * επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		Total	
		όχι	ναι		
φύλο	άρρεν	Count	82	54	136
		% within φύλο	60,3%	39,7%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	69,5%	65,9%	68,0%
		% of Total	41,0%	27,0%	68,0%
	θήλυ	Count	36	28	64
		% within φύλο	56,3%	43,8%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	30,5%	34,1%	32,0%
		% of Total	18,0%	14,0%	32,0%
Total		Count	118	82	200
		% within φύλο	59,0%	41,0%	100,0%

	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	59,0%	41,0%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	,294 ^a	,588	,038	,588

Πίνακας III-13. Η ηλικία των επισκεπτών σε σχέση με το εάν επισκέπτονται άλλους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-186)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου		Total	
		όχι	ναι		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	8	9	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	47,1%	52,9%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	6,8%	11,0%	8,5%
		% of Total	4,0%	4,5%	8,5%
	18-30ετών	Count	37	17	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	68,5%	31,5%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	31,4%	20,7%	27,0%
		% of Total	18,5%	8,5%	27,0%
	31-40ετών	Count	34	28	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	54,8%	45,2%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	28,8%	34,1%	31,0%
		% of Total	17,0%	14,0%	31,0%
	41-60ετών	Count	33	21	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	61,1%	38,9%	100,0%
		% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	28,0%	25,6%	27,0%
		% of Total	16,5%	10,5%	27,0%
61ετών και πάνω	Count	6	7	13	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	46,2%	53,8%	100,0%	
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	5,1%	8,5%	6,5%	
	% of Total	3,0%	3,5%	6,5%	
Total	Count	118	82	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	59,0%	41,0%	100,0%	
	% within επίσκεψη άλλων μεγάλων χώρων πρασίνου	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	59,0%	41,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	4,455 ^a	,348	,149	,348	

Πίνακας III-14. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-187)

Crosstab φύλο * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης			φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης					Total
			πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή & πολύ κακή	δεν γνωρίζω & αδιάφορος/η	
φύλο	άρρεν	Count	11	59	47	14	5	136
		% within φύλο	8,1%	43,4%	34,6%	10,3%	3,7%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	73,3%	66,3%	68,1%	70,0%	71,4%	68,0%
		% of Total	5,5%	29,5%	23,5%	7,0%	2,5%	68,0%
	θήλυ	Count	4	30	22	6	2	64
		% within φύλο	6,3%	46,9%	34,4%	9,4%	3,1%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	26,7%	33,7%	31,9%	30,0%	28,6%	32,0%
		% of Total	2,0%	15,0%	11,0%	3,0%	1,0%	32,0%
	Total	Count	15	89	69	20	7	200
		% within φύλο	7,5%	44,5%	34,5%	10,0%	3,5%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	7,5%	44,5%	34,5%	10,0%	3,5%	100,0%

	Value	Approx. Sig.
Kendall's tau-b	-,009	,893

Πίνακας III-15. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-188)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης			φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης					Total
			πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή & πολύ κακή	δεν γνωρίζω & αδιάφορος/η	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	0	15	2	0	0	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	,0%	88,2%	11,8%	,0%	,0%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	,0%	16,9%	2,9%	,0%	,0%	8,5%
		% of Total	,0%	7,5%	1,0%	,0%	,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	4	16	25	9	0	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	7,4%	29,6%	46,3%	16,7%	,0%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	26,7%	18,0%	36,2%	45,0%	,0%	27,0%
		% of Total	2,0%	8,0%	12,5%	4,5%	,0%	27,0%
	31-40ετών	Count	1	29	25	5	2	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	1,6%	46,8%	40,3%	8,1%	3,2%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	6,7%	32,6%	36,2%	25,0%	28,6%	31,0%
		% of Total	,5%	14,5%	12,5%	2,5%	1,0%	31,0%

	41-60ετών	Count	7	23	14	6	4	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	13,0%	42,6%	25,9%	11,1%	7,4%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	46,7%	25,8%	20,3%	30,0%	57,1%	27,0%
		% of Total	3,5%	11,5%	7,0%	3,0%	2,0%	27,0%
	61ετών και πάνω	Count	3	6	3	0	1	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	23,1%	46,2%	23,1%	,0%	7,7%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	20,0%	6,7%	4,3%	,0%	14,3%	6,5%
		% of Total	1,5%	3,0%	1,5%	,0%	,5%	6,5%
Total	Count	15	89	69	20	7	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	7,5%	44,5%	34,5%	10,0%	3,5%	100,0%	
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	7,5%	44,5%	34,5%	10,0%	3,5%	100,0%	
		Value	Approx. Sig.					
Kendall's tau-c		-,033	,553					

Πίνακας III-16. Το φύλλο των επισκεπτών σε σχέση με τα αγαπημένα χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών. (Γράφημα 10-189)

Crosstab φύλο * χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν			χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν										Total	
			ανθοφόρα	αρωματικά	αιθιαλή	φυλλοβόλα	καρποφόρα	μη καρποφόρα	φυτά που να προσφέρουν σκιά	φυτά που αλλάζουν το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο	φυτά με χαρακτηριστικό θρόισμα των φύλλων στον άνεμο	αδιάφορος/η		όλα τα χαρακτηριστικά
φύλο	άρρεν	Count	73	57	48	11	27	8	73	21	18	3	3	342
		% within φύλο	21,3%	16,7%	14,0%	3,2%	7,9%	2,3%	21,3%	6,1%	5,3%	,9%	,9%	100,0%
		% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	65,8%	64,8%	65,8%	64,7%	69,2%	100,0%	75,3%	52,5%	66,7%	75,0%	75,0%	67,3%
		% of Total	14,4%	11,2%	9,4%	2,2%	5,3%	1,6%	14,4%	4,1%	3,5%	,6%	,6%	67,3%
	θήλυ	Count	38	31	25	6	12	0	24	19	9	1	1	166
		% within φύλο	22,9%	18,7%	15,1%	3,6%	7,2%	,0%	14,5%	11,4%	5,4%	,6%	,6%	100,0%
		% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	34,2%	35,2%	34,2%	35,3%	30,8%	,0%	24,7%	47,5%	33,3%	25,0%	25,0%	32,7%
		% of Total	7,5%	6,1%	4,9%	1,2%	2,4%	,0%	4,7%	3,7%	1,8%	,2%	,2%	32,7%
Total		Count	111	88	73	17	39	8	97	40	27	4	4	508
		% within φύλο	21,9%	17,3%	14,4%	3,3%	7,7%	1,6%	19,1%	7,9%	5,3%	,8%	,8%	100,0%

	% within χαρακτηριστικά ή ιδιότητες των φυτών σας ευχαριστούν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	21,9%	17,3%	14,4%	3,3%	7,7%	1,6%	19,1%	7,9%	5,3%	,8%	,8%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.								
Pearson Chi-Square		11,455 ^a	,323			Cramer's V		,150	,323					

Πίνακας III-17. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-190)

Crosstab φύλο * επάρκεια υποδομών		επάρκεια υποδομών			
		ναι	όχι & αδιάφορος/η	Total	
φύλο	άρρεν	Count	41	95	136
		% within φύλο	30,1%	69,9%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	82,0%	63,3%	68,0%
		% of Total	20,5%	47,5%	68,0%
	θήλυ	Count	9	55	64
		% within φύλο	14,1%	85,9%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	18,0%	36,7%	32,0%
		% of Total	4,5%	27,5%	32,0%
Total	Count	50	150	200	
	% within φύλο	25,0%	75,0%	100,0%	
	% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	25,0%	75,0%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig.	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		6,005 ^a	,014	Phi	,173

Πίνακας III-18. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-191)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επάρκεια υποδομών		επάρκεια υποδομών			
		ναι	όχι & αδιάφορος/η	Total	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	7	10	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	41,2%	58,8%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	14,0%	6,7%	8,5%
		% of Total	3,5%	5,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	15	39	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	27,8%	72,2%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	30,0%	26,0%	27,0%
		% of Total	7,5%	19,5%	27,0%

	31-40ετών	Count	14	48	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	22,6%	77,4%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	28,0%	32,0%	31,0%
		% of Total	7,0%	24,0%	31,0%
	41-60ετών	Count	12	42	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	22,2%	77,8%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	24,0%	28,0%	27,0%
		% of Total	6,0%	21,0%	27,0%
	61ετών και πάνω	Count	2	11	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	15,4%	84,6%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	4,0%	7,3%	6,5%
		% of Total	1,0%	5,5%	6,5%
Total	Count	50	150	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	25,0%	75,0%	100,0%	
	% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	25,0%	75,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	3,652 ^a	,455	Phi	,135	,455

Πίνακας III-19. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το είδος των υποδομών που θα ήθελαν να προστεθούν στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-192)

Crosstab φύλο * υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν			υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν						Total		
			παγκάκια	κάδοι απορριμμάτων	βρύση με πόσιμο νερό	πινακίδες (σήμανση & πληροφορίες)	φωτιστικά	τουαλέτες		τηλεφωνικοί θάλαμοι	
φύλο	άρρεν	Count	49	38	44	34	21	44	12	242	
		% within φύλο	20,2%	15,7%	18,2%	14,0%	8,7%	18,2%	5,0%	100,0%	
		% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	58,3%	64,4%	58,7%	61,8%	72,4%	67,7%	85,7%	63,5%	
		% of Total	12,9%	10,0%	11,5%	8,9%	5,5%	11,5%	3,1%	63,5%	
	θήλυ	Count	35	21	31	21	8	21	2	139	
		% within φύλο	25,2%	15,1%	22,3%	15,1%	5,8%	15,1%	1,4%	100,0%	
		% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	41,7%	35,6%	41,3%	38,2%	27,6%	32,3%	14,3%	36,5%	
		% of Total	9,2%	5,5%	8,1%	5,5%	2,1%	5,5%	,5%	36,5%	
	Total		Count	84	59	75	55	29	65	14	381
			% within φύλο	22,0%	15,5%	19,7%	14,4%	7,6%	17,1%	3,7%	100,0%

	% within υποδομές που θα θέλατε να ενισχυθούν ή να προστεθούν	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	22,0%	15,5%	19,7%	14,4%	7,6%	17,1%	3,7%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square		6,280 ^a	,393		Cramer's V	,128	,393		

Πίνακας III-20. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-193)

Crosstab φύλο * φυσική εμφάνιση των υποδομών		φυσική εμφάνιση των υποδομών			Total	
		καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή		
φύλο	άρρεν	Count	38	71	21	130
		% within φύλο	29,2%	54,6%	16,2%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	60,3%	68,3%	80,8%	67,4%
		% of Total	19,7%	36,8%	10,9%	67,4%
	θήλυ	Count	25	33	5	63
		% within φύλο	39,7%	52,4%	7,9%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	39,7%	31,7%	19,2%	32,6%
		% of Total	13,0%	17,1%	2,6%	32,6%
Total		Count	63	104	26	193
		% within φύλο	32,6%	53,9%	13,5%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	32,6%	53,9%	13,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		3,586 ^a	,166		Cramer's V	,136

Πίνακας III-21. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την φυσική εμφάνιση των υποδομών στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-194)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * φυσική εμφάνιση των υποδομών		φυσική εμφάνιση των υποδομών			Total	
		καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	7	7	3	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	41,2%	41,2%	17,6%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	11,1%	6,7%	11,5%	8,8%
		% of Total	3,6%	3,6%	1,6%	8,8%
	18-30ετών	Count	17	30	7	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	31,5%	55,6%	13,0%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση των υποδομών	27,0%	28,8%	26,9%	28,0%

		% of Total	8,8%	15,5%	3,6%	28,0%
31-40ετών	Count		18	36	4	58
	% within ηλικία ερωτηθέντα		31,0%	62,1%	6,9%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών		28,6%	34,6%	15,4%	30,1%
	% of Total		9,3%	18,7%	2,1%	30,1%
41-60ετών	Count		18	27	7	52
	% within ηλικία ερωτηθέντα		34,6%	51,9%	13,5%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών		28,6%	26,0%	26,9%	26,9%
	% of Total		9,3%	14,0%	3,6%	26,9%
61ετών και πάνω	Count		3	4	5	12
	% within ηλικία ερωτηθέντα		25,0%	33,3%	41,7%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών		4,8%	3,8%	19,2%	6,2%
	% of Total		1,6%	2,1%	2,6%	6,2%
Total	Count		63	104	26	193
	% within ηλικία ερωτηθέντα		32,6%	53,9%	13,5%	100,0%
	% within φυσική εμφάνιση των υποδομών		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		32,6%	53,9%	13,5%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square	12,133 ^a	,145	Cramer's V	,177	,145	

Πίνακας III-22. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς τη διαχειριστική αρχή του Κτήματος Συγγρού. (Γράφημα 10-195)

Crosstab φύλο * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total	
		ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι & αδιάφορος/η		
φύλο	άρρεν	Count	58	13	65	136
		% within φύλο	42,6%	9,6%	47,8%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	70,7%	61,9%	67,0%	68,0%
		% of Total	29,0%	6,5%	32,5%	68,0%
	θήλυ	Count	24	8	32	64
		% within φύλο	37,5%	12,5%	50,0%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	29,3%	38,1%	33,0%	32,0%
		% of Total	12,0%	4,0%	16,0%	32,0%
Total	Count	82	21	97	200	
	% within φύλο	41,0%	10,5%	48,5%	100,0%	
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	41,0%	10,5%	48,5%	100,0%	

	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	,683 ^a	,711	Kendall's tau-c	,034	,614

Πίνακας III-23. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς τη διαχειριστική αρχή του Κτήματος Συγγρού. (Γράφημα 10-196)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total
			ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι & αδιάφορος/η	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	7	6	4	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	41,2%	35,3%	23,5%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	8,5%	28,6%	4,1%	8,5%
		% of Total	3,5%	3,0%	2,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	19	8	27	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	35,2%	14,8%	50,0%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	23,2%	38,1%	27,8%	27,0%
		% of Total	9,5%	4,0%	13,5%	27,0%
	31-40ετών	Count	30	2	30	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	48,4%	3,2%	48,4%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	36,6%	9,5%	30,9%	31,0%
		% of Total	15,0%	1,0%	15,0%	31,0%
	41-60ετών	Count	20	5	29	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	37,0%	9,3%	53,7%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	24,4%	23,8%	29,9%	27,0%
		% of Total	10,0%	2,5%	14,5%	27,0%
61ετών και πάνω	Count	6	0	7	13	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	46,2%	,0%	53,8%	100,0%	
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	7,3%	,0%	7,2%	6,5%	
	% of Total	3,0%	,0%	3,5%	6,5%	
Total	Count	82	21	97	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	41,0%	10,5%	48,5%	100,0%	
	% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	41,0%	10,5%	48,5%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	19,630 ^a	,012	Kendall's tau-c	,042	,477	

Πίνακας III-24. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-197)

Crosstab φύλο * επιθυμία εθελοντικής εργασίας		επιθυμία εθελοντικής εργασίας		Total		
		ναι	όχι & αδιάφορος/η			
φύλο	άρρεν	Count	41	95	136	
		% within φύλο	30,1%	69,9%	100,0%	
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	58,6%	73,1%	68,0%	
		% of Total	20,5%	47,5%	68,0%	
	θήλυ	Count	29	35	64	
		% within φύλο	45,3%	54,7%	100,0%	
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	41,4%	26,9%	32,0%	
		% of Total	14,5%	17,5%	32,0%	
Total	Count	70	130	200		
	% within φύλο	35,0%	65,0%	100,0%		
	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	100,0%	100,0%	100,0%		
	% of Total	35,0%	65,0%	100,0%		
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		4,400 ^a	,036	Phi	-,148	,036

Πίνακας III-25. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία τους για εθελοντική εργασία στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-198)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επιθυμία εθελοντικής εργασίας		επιθυμία εθελοντικής εργασίας		Total	
		ναι	όχι & αδιάφορος/η		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	6	11	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	35,3%	64,7%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	8,6%	8,5%	8,5%
		% of Total	3,0%	5,5%	8,5%
	18-30ετών	Count	21	33	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	38,9%	61,1%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	30,0%	25,4%	27,0%
		% of Total	10,5%	16,5%	27,0%
	31-40ετών	Count	22	40	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	35,5%	64,5%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	31,4%	30,8%	31,0%
		% of Total	11,0%	20,0%	31,0%
	41-60ετών	Count	16	38	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	29,6%	70,4%	100,0%

	61ετών και πάνω	% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	22,9%	29,2%	27,0%
		% of Total	8,0%	19,0%	27,0%
		Count	5	8	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	38,5%	61,5%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	7,1%	6,2%	6,5%
Total		% of Total	2,5%	4,0%	6,5%
		Count	70	130	200
		% within ηλικία ερωτηθέντα	35,0%	65,0%	100,0%
		% within επιθυμία εθελοντικής εργασίας	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	35,0%	65,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		1,119 ^a	,891	Cramer's V	,075

Πίνακας III-26. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-199)

Crosstab φύλο * αίσθημα ασφάλειας		αίσθημα ασφάλειας			Total	
		καθόλου ασφαλής & λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής & πολύ ασφαλής		
φύλο	άρρεν	Count	28	37	71	136
		% within φύλο	20,6%	27,2%	52,2%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	75,7%	67,3%	65,7%	68,0%
		% of Total	14,0%	18,5%	35,5%	68,0%
	θήλυ	Count	9	18	37	64
		% within φύλο	14,1%	28,1%	57,8%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	24,3%	32,7%	34,3%	32,0%
		% of Total	4,5%	9,0%	18,5%	32,0%
Total	Count	37	55	108	200	
	% within φύλο	18,5%	27,5%	54,0%	100,0%	
	% within αίσθημα ασφάλειας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	18,5%	27,5%	54,0%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square		1,268 ^a	,530	Kendall's tau-c	,066	

Πίνακας III-27. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-200)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * αίσθημα ασφάλειας		αίσθημα ασφάλειας			Total
		καθόλου ασφαλής & λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής & πολύ ασφαλής	

ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	3	8	6	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	17,6%	47,1%	35,3%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	8,1%	14,5%	5,6%	8,5%
		% of Total	1,5%	4,0%	3,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	8	21	25	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	14,8%	38,9%	46,3%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	21,6%	38,2%	23,1%	27,0%
		% of Total	4,0%	10,5%	12,5%	27,0%
	31-40ετών	Count	14	9	39	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	22,6%	14,5%	62,9%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	37,8%	16,4%	36,1%	31,0%
		% of Total	7,0%	4,5%	19,5%	31,0%
	41-60ετών	Count	8	12	34	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	14,8%	22,2%	63,0%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	21,6%	21,8%	31,5%	27,0%
		% of Total	4,0%	6,0%	17,0%	27,0%
61ετών και πάνω	Count	4	5	4	13	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	30,8%	38,5%	30,8%	100,0%	
	% within αίσθημα ασφάλειας	10,8%	9,1%	3,7%	6,5%	
	% of Total	2,0%	2,5%	2,0%	6,5%	
Total	Count	37	55	108	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	18,5%	27,5%	54,0%	100,0%	
	% within αίσθημα ασφάλειας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	18,5%	27,5%	54,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.		
Pearson Chi-Square	16,951 ^a	,031	Kendall's tau-c	,055	,356	

Πίνακας III-28. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-201)

		Crosstab φύλο * επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	επιθυμία ύπαρξης φύλαξης		Total
			ναι	όχι & αδιάφορος/η	
φύλο	άρρεν	Count	117	19	136
		% within φύλο	86,0%	14,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	65,0%	95,0%	68,0%
		% of Total	58,5%	9,5%	68,0%

	θήλυο	Count	63	1	64
		% within φύλο	98,4%	1,6%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	35,0%	5,0%	32,0%
		% of Total	31,5%	,5%	32,0%
Total		Count	180	20	200
		% within φύλο	90,0%	10,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	90,0%	10,0%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		7,445 ^a	,006	Phi	-,193

Πίνακας III-29. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επιθυμία ύπαρξης φύλαξης στο Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-202)

		Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	επιθυμία ύπαρξης φύλαξης		Total
			ναι	όχι & αδιάφορος/η	
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	17	0	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	9,4%	,0%	8,5%
		% of Total	8,5%	,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	48	6	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	88,9%	11,1%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	26,7%	30,0%	27,0%
		% of Total	24,0%	3,0%	27,0%
	31-40ετών	Count	53	9	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	85,5%	14,5%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	29,4%	45,0%	31,0%
		% of Total	26,5%	4,5%	31,0%
	41-60ετών	Count	50	4	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	92,6%	7,4%	100,0%
		% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	27,8%	20,0%	27,0%
		% of Total	25,0%	2,0%	27,0%
61ετών και πάνω	Count	12	1	13	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	92,3%	7,7%	100,0%	
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	6,7%	5,0%	6,5%	
	% of Total	6,0%	,5%	6,5%	

Total	Count	180	20	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	90,0%	10,0%	100,0%	
	% within επιθυμία ύπαρξης φύλαξης	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	90,0%	10,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	3,848 ^a	,427	Cramer's V	,139	,427

Πίνακας III-30. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-203)

Crosstab φύλο * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		Total	
		ναι	όχι & αδιάφορος/η		
φύλο	άρρεν	Count	123	13	136
		% within φύλο	90,4%	9,6%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	68,0%	68,4%	68,0%
		% of Total	61,5%	6,5%	68,0%
	θήλυ	Count	58	6	64
		% within φύλο	90,6%	9,4%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	32,0%	31,6%	32,0%
		% of Total	29,0%	3,0%	32,0%
Total	Count	181	19	200	
	% within φύλο	90,5%	9,5%	100,0%	
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	90,5%	9,5%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	,002 ^a	,967	Phi	-,003	,967

Πίνακας III-31. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-204)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		Total	
		ναι	όχι & αδιάφορος/η		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	17	0	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	100,0%	,0%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	9,4%	,0%	8,5%
		% of Total	8,5%	,0%	8,5%
	18-30ετών	Count	49	5	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	90,7%	9,3%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	27,1%	26,3%	27,0%
		% of Total	24,5%	2,5%	27,0%

	31-40ετών	Count	56	6	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	90,3%	9,7%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	30,9%	31,6%	31,0%
		% of Total	28,0%	3,0%	31,0%
	41-60ετών	Count	47	7	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	87,0%	13,0%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	26,0%	36,8%	27,0%
		% of Total	23,5%	3,5%	27,0%
	61ετών και πάνω	Count	12	1	13
		% within ηλικία ερωτηθέντα	92,3%	7,7%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	6,6%	5,3%	6,5%
		% of Total	6,0%	,5%	6,5%
Total	Count	181	19	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	90,5%	9,5%	100,0%	
	% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	90,5%	9,5%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	2,593 ^a	,628	Cramer's V	,114	,628

Πίνακας III-32. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την βαθμολογία τους για το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-205)

Crosstab φύλο * βαθμολογία		βαθμολογία			Total	
		1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10		
φύλο	άρρεν	Count	15	78	43	136
		% within φύλο	11,0%	57,4%	31,6%	100,0%
		% within βαθμολογία	55,6%	67,8%	74,1%	68,0%
		% of Total	7,5%	39,0%	21,5%	68,0%
	θήλυ	Count	12	37	15	64
		% within φύλο	18,8%	57,8%	23,4%	100,0%
		% within βαθμολογία	44,4%	32,2%	25,9%	32,0%
		% of Total	6,0%	18,5%	7,5%	32,0%
Total	Count	27	115	58	200	
	% within φύλο	13,5%	57,5%	29,0%	100,0%	
	% within βαθμολογία	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	13,5%	57,5%	29,0%	100,0%	

	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square	2,927 ^a	,231	Kendall's tau-c	-,109	,105

Πίνακας III-33. Η ηλικία των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την βαθμολογία τους για το χώρο του Κτήματος Συγγρού. (Γράφημα 10-206)

Crosstab ηλικία ερωτηθέντα * βαθμολογία		βαθμολογία			Total	
		1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10		
ηλικία ερωτηθέντα	6-17ετών	Count	1	15	1	17
		% within ηλικία ερωτηθέντα	5,9%	88,2%	5,9%	100,0%
		% within βαθμολογία	3,7%	13,0%	1,7%	8,5%
		% of Total	,5%	7,5%	,5%	8,5%
	18-30ετών	Count	4	32	18	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	7,4%	59,3%	33,3%	100,0%
		% within βαθμολογία	14,8%	27,8%	31,0%	27,0%
		% of Total	2,0%	16,0%	9,0%	27,0%
	31-40ετών	Count	8	35	19	62
		% within ηλικία ερωτηθέντα	12,9%	56,5%	30,6%	100,0%
		% within βαθμολογία	29,6%	30,4%	32,8%	31,0%
		% of Total	4,0%	17,5%	9,5%	31,0%
	41-60ετών	Count	11	29	14	54
		% within ηλικία ερωτηθέντα	20,4%	53,7%	25,9%	100,0%
		% within βαθμολογία	40,7%	25,2%	24,1%	27,0%
		% of Total	5,5%	14,5%	7,0%	27,0%
61ετών και πάνω	Count	3	4	6	13	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	23,1%	30,8%	46,2%	100,0%	
	% within βαθμολογία	11,1%	3,5%	10,3%	6,5%	
	% of Total	1,5%	2,0%	3,0%	6,5%	
Total	Count	27	115	58	200	
	% within ηλικία ερωτηθέντα	13,5%	57,5%	29,0%	100,0%	
	% within βαθμολογία	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	13,5%	57,5%	29,0%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)		Value	Approx. Sig.	
Pearson Chi-Square	14,623 ^a	,067	Kendall's tau-c	-,023	,698	

Πίνακας III-34. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το αγαπημένο χαρακτηριστικό τους από το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-207)

Crosstab φύλο * αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου			αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου							Total	
			ηρεμία/ ησυχία	καθαρός αέρας	βλάστηση	άνεση χώρου	διαδρομές	ελεύθερη πρόσβαση	χώροι διδασκαλίας		ιστορικά/ στοιχεία/αξιοθέατα
φύλο	άρρεν	Count	32	17	74	33	23	6	6	27	218
		% within φύλο	14,7%	7,8%	33,9%	15,1%	10,6%	2,8%	2,8%	12,4%	100,0%
		% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου	62,7%	54,8%	64,3%	67,3%	71,9%	50,0%	100,0%	67,5%	64,9%
		% of Total	9,5%	5,1%	22,0%	9,8%	6,8%	1,8%	1,8%	8,0%	64,9%
	θήλυ	Count	19	14	41	16	9	6	0	13	118
		% within φύλο	16,1%	11,9%	34,7%	13,6%	7,6%	5,1%	,0%	11,0%	100,0%
		% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου 1	37,3%	45,2%	35,7%	32,7%	28,1%	50,0%	,0%	32,5%	35,1%
		% of Total	5,7%	4,2%	12,2%	4,8%	2,7%	1,8%	,0%	3,9%	35,1%
Total		Count	51	31	115	49	32	12	6	40	336
		% within φύλο	15,2%	9,2%	34,2%	14,6%	9,5%	3,6%	1,8%	11,9%	100,0%
		% within αγαπημένο χαρακτηριστικό του πάρκου 1	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	15,2%	9,2%	34,2%	14,6%	9,5%	3,6%	1,8%	11,9%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value		Approx. Sig.			
Pearson Chi-Square		6,841 ^a	,446			Cramer's V		,143		,446	

Πίνακας III-35. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και το χειρότερο χαρακτηριστικό τους από το Κτήμα Συγγρού. (Γράφημα 10-208)

Crosstab φύλο * χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου			χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου							Total	
			αδέσποτα ζώα	ακαθαρσίες - βρομιά - σκουπίδια	έλλειψη φύλαξης & ασφάλειας	έλλειψη συντήρησης	αδιαφορία υπευθύνων	έλλειψη υποδομών (κάδοι κτλ, παιδική χαρά)	ερειπωμένα κτήρια		έλλειψη καφετέριας- καντίνας
φύλο	άρρεν	Count	6	9	8	34	4	57	8	11	137
		% within φύλο	4,4%	6,6%	5,8%	24,8%	2,9%	41,6%	5,8%	8,0%	100,0%
		% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	66,7%	69,2%	53,3%	61,8%	50,0%	67,1%	80,0%	52,4%	63,4%
		% of Total	2,8%	4,2%	3,7%	15,7%	1,9%	26,4%	3,7%	5,1%	63,4%
	θήλυ	Count	3	4	7	21	4	28	2	10	79
		% within φύλο	3,8%	5,1%	8,9%	26,6%	5,1%	35,4%	2,5%	12,7%	100,0%
		% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	33,3%	30,8%	46,7%	38,2%	50,0%	32,9%	20,0%	47,6%	36,6%
		% of Total	1,4%	1,9%	3,2%	9,7%	1,9%	13,0%	,9%	4,6%	36,6%
Total		Count	9	13	15	55	8	85	10	21	216

	% within φύλο	4,2%	6,0%	6,9%	25,5%	3,7%	39,4%	4,6%	9,7%	100,0%
	% within χειρότερο χαρακτηριστικό του πάρκου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	4,2%	6,0%	6,9%	25,5%	3,7%	39,4%	4,6%	9,7%	100,0%
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.				
Pearson Chi-Square	4,343 ^a	,739			Cramer's V	,142	,739			

Πίνακας III-36. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και προτάσεις τους για την βελτίωση του χώρου του Κτίματος Συγγρού. (Γράφημα 10-209)

Crosstab φύλο * πρόταση βελτίωσης πάρκου		πρόταση βελτίωσης πάρκου							Total	
		καθαριότητα	συντήρηση χώρου	απαγόρευση αδέσποτων ζώων	φύλαξη χώρου & ασφάλεια	ενημέρωση για τους χώρους πρασίνου	εξοπλισμό σε (κάδους, κ.α., παιδική χαρά, πυρόσβεση κτλ.)	ράμπες για ΑΜΕΑ		
φύλο	άρρεν	Count	9	35	2	5	14	3	4	72
		% within φύλο	12,5%	48,6%	2,8%	6,9%	19,4%	4,2%	5,6%	100,0%
		% within πρόταση βελτίωσης πάρκου	56,3%	63,6%	100,0%	55,6%	63,6%	23,1%	50,0%	57,6%
		% of Total	7,2%	28,0%	1,6%	4,0%	11,2%	2,4%	3,2%	57,6%
	θήλυ	Count	7	20	0	4	8	10	4	53
		% within φύλο	13,2%	37,7%	,0%	7,5%	15,1%	18,9%	7,5%	100,0%
		% within πρόταση βελτίωσης πάρκου 1	43,8%	36,4%	,0%	44,4%	36,4%	76,9%	50,0%	42,4%
		% of Total	5,6%	16,0%	,0%	3,2%	6,4%	8,0%	3,2%	42,4%
Total	Count	16	55	2	9	22	13	8	125	
	% within φύλο	12,8%	44,0%	1,6%	7,2%	17,6%	10,4%	6,4%	100,0%	
	% within πρόταση βελτίωσης πάρκου 1	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	12,8%	44,0%	1,6%	7,2%	17,6%	10,4%	6,4%	100,0%	
	Value	Asymp. Sig. (2-sided)			Value	Approx. Sig.				
Pearson Chi-Square	9,182 ^a	,164			Cramer's V	,271	,164			

IV. Διμεταβλητοί Πίνακες Άλσους Βεΐκου, Πάρκου Φλοίσβου και Κτήματος Συγγρού

Πίνακας IV-1. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την ικανοποίηση του τρόπου πρόσβασης στους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-210)

Crosstabulation φύλο * ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης		Total		
		ναι	όχι			
φύλο	άρρεν	Count	220	142	362	
		% within φύλο	60,8%	39,2%	100,0%	
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	57,3%	65,7%	60,3%	
		% of Total	36,7%	23,7%	60,3%	
	θήλυ	Count	164	74	238	
		% within φύλο	68,9%	31,1%	100,0%	
		% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	42,7%	34,3%	39,7%	
		% of Total	27,3%	12,3%	39,7%	
Total	Count	384	216	600		
	% within φύλο	64,0%	36,0%	100,0%		
	% within ευχαριστημένοι με τον τρόπο πρόσβασης	100,0%	100,0%	100,0%		
	% of Total	64,0%	36,0%	100,0%		
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Phi	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		4,124 ^a	,042		-,083	,042

Πίνακας IV-2. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τον κύριο σκοπό επίσκεψης στους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-211)

Crosstabulation φύλο * κύριος σκοπός επίσκεψης		κύριος σκοπός επίσκεψης										Total	
		άσκηση (περπάτημα)	ποδηλασία	ηρεμία (να διαβάσετε, κ.ά.)	βόλτα/βόλτα τα παιδιά / εγγόνια	παιχνίδι	άθληση (χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων)	μάθηση (παρακολούθηση μαθημάτων)	ενημέρωση (παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων)	κοινωνικούς σκοπούς (να δείτε γνωστούς ή να γνωρίσετε καινούργιους ανθρώπους)	πρόσβαση σε άλλα μέρη		
φύλο	άρρεν	Count	75	38	16	62	21	35	55	3	14	43	362
		% within φύλο	20,7%	10,5%	4,4%	17,1%	5,8%	9,7%	15,2%	,8%	3,9%	11,9%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	49,0%	79,2%	44,4%	57,9%	60,0%	67,3%	64,7%	60,0%	63,6%	75,4%	60,3%
		% of Total	12,5%	6,3%	2,7%	10,3%	3,5%	5,8%	9,2%	,5%	2,3%	7,2%	60,3%
	θήλυ	Count	78	10	20	45	14	17	30	2	8	14	238
		% within φύλο	32,8%	4,2%	8,4%	18,9%	5,9%	7,1%	12,6%	,8%	3,4%	5,9%	100,0%

		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	51,0%	20,8%	55,6%	42,1%	40,0%	32,7%	35,3%	40,0%	36,4%	24,6%	39,7%
		% of Total	13,0%	1,7%	3,3%	7,5%	2,3%	2,8%	5,0%	,3%	1,3%	2,3%	39,7%
Total		Count	153	48	36	107	35	52	85	5	22	57	600
		% within φύλο	25,5%	8,0%	6,0%	17,8%	5,8%	8,7%	14,2%	,8%	3,7%	9,5%	100,0%
		% within κύριος σκοπός επίσκεψης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	25,5%	8,0%	6,0%	17,8%	5,8%	8,7%	14,2%	,8%	3,7%	9,5%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)					Value	Approx. Sig.				
Pearson Chi-Square		26,622 ^a	,002			Cramer's V		,211	,002				

Πίνακας IV-3. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη φυσική κατάσταση της φύτευσης στους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-212)

Crosstabulation φύλο * φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης		φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης					Total	
		πολύ καλή	καλή	είναι ικανοποιητική (μέτρια)	κακή	δεν γνωρίζω		
φύλο	άρρεν	Count	15	173	149	14	11	362
		% within φύλο	4,1%	47,8%	41,2%	3,9%	3,0%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	71,4%	59,7%	58,2%	70,0%	84,6%	60,3%
		% of Total	2,5%	28,8%	24,8%	2,3%	1,8%	60,3%
	θήλυ	Count	6	117	107	6	2	238
		% within φύλο	2,5%	49,2%	45,0%	2,5%	,8%	100,0%
		% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	28,6%	40,3%	41,8%	30,0%	15,4%	39,7%
		% of Total	1,0%	19,5%	17,8%	1,0%	,3%	39,7%
Total	Count	21	290	256	20	13	600	
	% within φύλο	3,5%	48,3%	42,7%	3,3%	2,2%	100,0%	
	% within φυσική εμφάνιση (κατάσταση) της φύτευσης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	3,5%	48,3%	42,7%	3,3%	2,2%	100,0%	
		Value	Approx. Sig.					
Kendall's tau-c		-,007	,874					

Πίνακας IV-4. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών στους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-213)

Crosstabulation φύλο * επάρκεια υποδομών		επάρκεια υποδομών		Total	
		ναι	όχι		
φύλο	άρρεν	Count	99	263	362
		% within φύλο	27,3%	72,7%	100,0%

		% within επάρκεια υποδομών	68,3%	57,8%	60,3%
		% of Total	16,5%	43,8%	60,3%
	θήλυ	Count	46	192	238
		% within φύλο	19,3%	80,7%	100,0%
		% within επάρκεια υποδομών	31,7%	42,2%	39,7%
		% of Total	7,7%	32,0%	39,7%
Total	Count	145	455	600	
	% within φύλο	24,2%	75,8%	100,0%	
	% within επάρκεια υποδομών	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	24,2%	75,8%	100,0%	
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		5,040 ^a	,025	Phi	,092

Πίνακας IV-5. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με τη γνώση τους ως προς τη διαχειριστική αρχή των χώρων πρασίνου. (Γράφημα 10-214)

Crosstabulation φύλο * γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου			Total
			ναι (σωστό)	ναι (λάθος)	όχι	
φύλο	άρρεν	Count	214	41	107	362
		% within φύλο	59,1%	11,3%	29,6%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	55,6%	58,6%	73,8%	60,3%
		% of Total	35,7%	6,8%	17,8%	60,3%
	θήλυ	Count	171	29	38	238
		% within φύλο	71,8%	12,2%	16,0%	100,0%
		% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου	44,4%	41,4%	26,2%	39,7%
		% of Total	28,5%	4,8%	6,3%	39,7%
	Total	Count	385	70	145	600
		% within φύλο	64,2%	11,7%	24,2%	100,0%
% within γνωρίζετε την διαχειριστική αρχή του πάρκου		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
% of Total		64,2%	11,7%	24,2%	100,0%	
		Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c		-,139			,000	

Πίνακας IV-6. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών σε σχέση με το αίσθημα ασφάλειας στους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-215)

Crosstabulation φύλο * αίσθημα ασφάλειας			αίσθημα ασφάλειας				Total
			καθόλου ασφαλής	λίγο ασφαλής	μέτρια ασφαλής	ασφαλής	
φύλο	άρρεν	Count	7	64	110	181	362
		% within φύλο	1,9%	17,7%	30,4%	50,0%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	16,3%	64,6%	56,7%	68,6%	60,3%
		% of Total	1,2%	10,7%	18,3%	30,2%	60,3%
	θήλυ	Count	36	35	84	83	238
		% within φύλο	15,1%	14,7%	35,3%	34,9%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	83,7%	35,4%	43,3%	31,4%	39,7%
		% of Total	6,0%	5,8%	14,0%	13,8%	39,7%
Total		Count	43	99	194	264	600
		% within φύλο	7,2%	16,5%	32,3%	44,0%	100,0%
		% within αίσθημα ασφάλειας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	7,2%	16,5%	32,3%	44,0%	100,0%
		Value	Approx. Sig.				
Kendall's tau-c		-,188	,000				

Πίνακας IV-7. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η συνολική ικανοποίηση των αναγκών τους από τους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-216)

Crosstabulation φύλο * συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο			συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο		Total
			ναι	όχι	
φύλο	άρρεν	Count	328	34	362
		% within φύλο	90,6%	9,4%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	58,9%	79,1%	60,3%
		% of Total	54,7%	5,7%	60,3%
	θήλυ	Count	229	9	238
		% within φύλο	96,2%	3,8%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	41,1%	20,9%	39,7%
		% of Total	38,2%	1,5%	39,7%
Total		Count	557	43	600
		% within φύλο	92,8%	7,2%	100,0%
		% within συνολική ικανοποίηση αναγκών από το πάρκο	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	92,8%	7,2%	100,0%
		Value	Asymp. Sig. (2-sided)	Value	Approx. Sig.
Pearson Chi-Square		6,794 ^a	,009	Phi	-,106

Πίνακας IV-8. Το φύλο των ερωτηθέντων επισκεπτών και η βαθμολογία τους για τους χώρους πρασίνου. (Γράφημα 10-217)

Crosstabulation φύλο * Βαθμολογία		Βαθμολογία			Total	
		1 έως 5	6 έως 7	8 έως 10		
φύλο	άνρην	Count	50	219	93	362
		% within φύλο	13,8%	60,5%	25,7%	100,0%
		% within Βαθμολογία	62,5%	59,8%	60,4%	60,3%
		% of Total	8,3%	36,5%	15,5%	60,3%
	θήλυ	Count	30	147	61	238
		% within φύλο	12,6%	61,8%	25,6%	100,0%
		% within Βαθμολογία	37,5%	40,2%	39,6%	39,7%
		% of Total	5,0%	24,5%	10,2%	39,7%
Total		Count	80	366	154	600
		% within φύλο	13,3%	61,0%	25,7%	100,0%
		% within Βαθμολογία	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	13,3%	61,0%	25,7%	100,0%
		Value	Approx. Sig.			
Kendall's tau-c		,008			,839	